NICOLAE CEAUȘESCU

# ROMÂNIA PE DRUMUL CONSTRUIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

8



NICOLAE CEAUȘESCU

# ROMÂNIA PE DRUMUL CONSTRUIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

RAPOARTE, CUVÎNTĂRI, ARTICOLE

*Ianuarie 1973—iulie 1973*

EDITURA POLITICĂ — BUCUREȘTI, 1973

## TOAST
## LA DINEUL OFERIT DE PREŞEDINTELE REPUBLICII ISLAMICE PAKISTAN, ZULFIKAR ALI BHUTTO, ŞI SOŢIA SA, NUSRAT BHUTTO, ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU, ŞI A TOVARĂŞEI ELENA CEAUŞESCU

**Cu prilejul vizitei în Pakistan**

— *8 ianuarie 1973* —

Excelenţe, doamnelor şi domnilor,

Este o deosebită plăcere pentru mine, pentru tovarăşa mea şi colaboratorii mei că am putut răspunde amabilei dumneavoastră invitaţii, domnule preşedinte, de a vizita Pakistanul. Doresc să exprim mulţumirile noastre, atît dumneavoastră, cît şi populaţiei, pentru primirea cordială pe care ne-aţi făcut-o. În aceste sentimente calde cu care am fost întîmpinaţi vedem o expresie a relaţiilor de prietenie şi colaborare dintre popoarele noastre.

Am venit în ţara dumneavoastră animaţi de dorinţa sinceră de a extinde, atît în domeniile economic, ştiinţific, cultural, cît şi în alte domenii, colaborarea fructuoasă de pînă acum. Într-adevăr, convorbirile pe care le-am început azi au evidenţiat că există posibilităţi reale de a extinde mult relaţiile de colaborare între România şi Pakistan.

Trăim într-o epocă de profunde transformări economico-sociale şi politice. Mai mult ca oricînd este nece-

sar ca statele, fără deosebire de orînduire socială, să colaboreze pentru instaurarea în lume a unei păci trainice, care să permită fiecărei națiuni să se dezvolte corespunzător dorințelor sale. În ultimul an am fost cu toții martorii unor evenimente internaționale deosebite. Acestea au marcat pași importanți pe calea destinderii în viața internațională. Se poate spune că, în mod tot mai ferm, popoarele își afirmă dorința de a se pune capăt politicii vechi, imperialiste, de forță și dictat, de a se realiza între popoare relații noi, bazate pe deplina egalitate în drepturi, pe respectul independenței și suveranității naționale a fiecărui stat, pe neamestecul în treburile interne și avantajul reciproc. Desigur că realizarea acestei lumi mai bune cere eforturi și participarea activă la viața internațională a tuturor statelor, fie ele mari, mici sau mijlocii.

Nu putem, fără îndoială, uita că încă mai sînt zone de încordare, de război, că trebuie să depunem eforturi pentru a se realiza încetarea războaielor, pentru a se soluționa pe cale pașnică conflictele și încordarea care mai există, pentru a se trece la o politică nouă, care să dea posibilitatea ca, în locul cheltuielilor militare, să se aloce fonduri tot mai însemnate dezvoltării economiei, științei, culturii, bunăstării tuturor oamenilor.

Fiind situată în Europa, desigur că România militează activ pentru securitate pe continent, pentru o conferință general-europeană. În același timp, sîntem tot atît de interesați în realizarea unei păci trainice în subcontinentul dumneavoastră, realizarea păcii în Indochina, în Orientul Mijlociu, în toate zonele lumii. Pentru că azi, oriunde există, încordarea afectează și pune în pericol pacea fiecărei națiuni, posibilitățile sale de dezvoltare economico-socială. De aceea, România este vital interesată în soluționarea tuturor problemelor dintre state pe



calea pașnică, a tratativelor — pentru a se pune capăt cu desăvîrșire politicii de război, politicii colonialiste și neocolonialiste —, militează activ pentru o politică de pace și colaborare.

Sîntem bucuroși să constatăm că și în domeniul activității internaționale România și Pakistanul au colaborat și colaborează activ. Îmi exprim convingerea că și în viitor țările noastre vor acționa, împreună cu toate popoarele dornice de pace și colaborare, pentru respectul dreptului internațional, pentru creșterea rolului Națiunilor Unite în viața internațională, pentru o colaborare trainică între toate popoarele.

Este adevărat că vizita noastră este scurtă. Sper însă că ea va fi urmată, nu peste mult timp, de vizita dumneavoastră, domnule președinte, și a doamnei Bhutto în România și de alte vizite și schimburi de delegații, la diverse niveluri, așa cum sînt convins că voi mai reveni în Pakistan.

Avînd convingerea că vizita pe care o facem în țara dumneavoastră, convorbirile pe care le avem vor contribui și vor pune o bază mai trainică colaborării noastre, propun un toast pentru colaborarea și prietenia continuă dintre poporul român și poporul pakistanez, în sănătatea domnului președinte, a doamnei, a dumneavoastră, a tuturor ! *(Aplauze puternice).*

## CUVÎNT
## LA CEREMONIA SEMNĂRII DECLARAȚIEI SOLEMNE COMUNE A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ȘI A REPUBLICII ISLAMICE PAKISTAN

### Cu prilejul vizitei în Pakistan

*— 9 ianuarie 1973 —*

Aș dori, cu prilejul semnării acestei Declarații solemne, care așază pe baze mai trainice relațiile dintre România și Pakistan, să exprim satisfacția mea pentru relațiile bune dintre cele două țări și să apreciez că semnarea acestei Declarații deschide o eră nouă de colaborare trainică și îndelungată între popoarele noastre, care sînt animate de dorința de a-și asigura dezvoltarea economică și socială independentă, de a trăi în pace și colaborare cu toate popoarele lumii.

## CUVÎNT
## LA DEJUNUL OFERIT DE GUVERNATORUL PROVINCIEI DE NORD-VEST ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU

### Cu prilejul vizitei în Pakistan

*— 9 ianuarie 1973 —*

Solicitat de reprezentanți ai presei pakistaneze să-și împărtășească impresiile despre șantierul de la Tarbela, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România a spus : Aş dori, în primul rînd, să exprim mulțumiri președintelui Pakistanului pentru posibilitatea oferită de a vizita provincia dumneavoastră și de a lua cunoștință de această lucrare foarte importantă, atît pentru economia Pakistanului, cît și din punct de vedere ingineresc.

Doresc să felicit pe toți cei care contribuie la realizarea acestei importante lucrări. Adresez populației din Provincia de nord-vest cele mai bune urări de fericire și prosperitate.

Rugat să-și exprime opinia în legătură cu faptul că pe șantier lucrează, alături de pakistanezi, specialiști din numeroase țări, tovarășul Nicolae Ceaușescu a apreciat că orice construcție de acest fel, deci și acest șantier, unde lucrează reprezentanții unui număr mare de națiuni, reprezintă o contribuție la pace, la prietenia și colaborarea între popoare.

Noi dorim ca toate popoarele să-și unească eforturile pentru a realiza lucrări care să contribuie la dezvoltarea lor economică și socială, la dezvoltarea lor pașnică, să facă totul pentru ca să se renunțe la cheltuielile militare, pentru ca să fie promovată o politică de pace.

Apreciez că vizita mea în Pakistan și convorbirile cu președintele Bhutto constituie o contribuție la cauza prieteniei între popoarele noastre, la cauza păcii în lume.

În încheiere, tovarășul Nicolae Ceaușescu a mulțumit guvernatorului Provinciei de nord-vest pentru ospitalitatea oferită și a urat populației acestei provincii succese tot mai mari pe calea progresului și bunăstării.

# TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI REPUBLICII ISLAMICE PAKISTAN, ZULFIKAR ALI BHUTTO, ȘI A SOȚIEI SALE, NUSRAT BHUTTO

## Cu prilejul vizitei în Pakistan

— *9 ianuarie 1973* —

Domnule președinte, doamnelor și domnilor,

Ne aflăm de două zile în frumoasa dumneavoastră țară și trebuie să declar, în această seară, că avem impresii deosebit de plăcute.

În primul rînd, sîntem impresionați de primirea călduroasă care ni s-a făcut peste tot. Am putut să constatăm că poporul pakistanez și conducătorii săi sînt animați de sentimente prietenești față de poporul român, că doresc cu ardoare pacea și colaborarea atît cu țara noastră, cît și cu alte țări și popoare.

Am vizitat azi una din construcțiile mărețe pe care le realizează poporul pakistanez prieten. Vizita la Tarbela ne-a produs o deosebită impresie atît prin măreția acestei construcții, cît și prin implicațiile ei economice, care, fără îndoială, vor contribui la progresul general al Pakistanului. Am aflat cu acest prilej că la această construcție lucrează specialiști din peste 20 de țări, între care și România. Este, cred, un simbol faptul că specia-

liștii se reunesc pentru a dura asemenea construcții pașnice. Așa cum am declarat, dealtfel, azi, considerăm că trebuie să facem totul pentru ca popoarele să conlucreze în slujba dezvoltării economice și sociale, în slujba păcii, pentru a evita noi războaie și conflicte.

Am vizitat Institutul de cercetări atomice și am constatat că există preocuparea de a pune această uriașă energie în slujba progresului și păcii.

Deci, din ceea ce am putut constata azi, avem impresia plăcută că poporul pakistanez este preocupat de a-și asigura progresul economic și social, bunăstarea, de a trăi în pace și colaborare cu toate popoarele — și vom duce cu noi, acasă, această impresie.

Am avut convorbiri deosebit de amicale și cu rezultate bune. Am ajuns, împreună cu domnul președinte, la concluzia că popoarele român și pakistanez pot să colaboreze cu bune rezultate în multe domenii de activitate. Am ajuns la concluzia să realizăm un acord de colaborare de lungă durată și să înființăm o comisie mixtă de colaborare.

În această seară am semnat o Declarație solemnă comună cu privire la relațiile de colaborare și prietenie dintre România și Pakistan. *(Aplauze puternice).*

Se poate spune că în două zile am înfăptuit multe lucruri care corespund năzuințelor popoarelor noastre și servesc cauzei prieteniei și colaborării internaționale.

Vreau să vă asigur, domnule președinte, să asigur, în numele poporului român, poporul pakistanez că România va face totul pentru a înfăptui înțelegerile realizate în aceste zile, pentru a traduce în viață principiile înscrise în Declarație. *(Vii aplauze).*

Aș dori acum, în această seară pe care o petrecem împreună, să urez poporului pakistanez cît mai multe succese pe calea progresului economico-social, a bunăstă-



rii și fericirii, să urez dezvoltarea continuă a colaborării și prieteniei dintre România și Pakistan, să îmi exprim speranța că popoarele noastre vor conlucra atît în domeniile economice, cît și în domeniul realizării unei lumi mai bune și mai drepte, a unei lumi a păcii.

Propun să ridicăm un pahar în sănătatea președintelui Bhutto, a doamnei, în sănătatea dumneavoastră, a tuturor !

Pentru relații bune între popoarele noastre ! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

# CUVÎNTARE
# LA RECEPȚIA CETĂȚENEASCĂ DIN GRĂDINA SHALIMAR, OFERITĂ DE LOCUITORII ORAȘULUI LAHORE ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU

## Cu prilejul vizitei în Pakistan

*— 10 ianuarie 1973 —*

Domnule guvernator,
Domnule ministru principal,
Doamnelor și domnilor,

Doresc să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor orașului Lahore un salut prietenesc.

Ne face o deosebită plăcere să putem cunoaște frumosul dumneavoastră oraș în cadrul vizitei pe care o facem în Pakistan.

Între țările noastre există de vreme îndelungată relații de colaborare și prietenie. Cu prilejul actualei vizite, în convorbirile avute cu președintele Bhutto, am ajuns la înțelegerea de a extinde și întări colaborarea multilaterală dintre țările noastre. *(Aplauze)*. Aseară am semnat împreună o Declarație solemnă, în care se pun bazele unei colaborări îndelungate în toate domeniile de activitate și în care sînt afirmate principiile egalității, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, care vor guverna relațiile dintre țările noastre și pe care dorim să le vedem afirmate în relațiile dintre toate statele lumii. *(Aplauze)*.



În cele trei zile de cînd ne aflăm în frumoasa dumneavoastră țară am constatat cu deosebită bucurie preocupările poporului pakistanez pentru dezvoltarea economică și socială, dorința sa de a dezvolta relațiile de prietenie și colaborare cu poporul român, preocuparea sa de a trăi în pace și prietenie cu toate popoarele lumii.

Din experiența poporului român știm că dezvoltarea economico-socială cere eforturi din partea întregului popor, cere unirea tuturor forțelor și depinde, în primul rînd, de munca fiecărui stat pentru a putea să ducă o viață demnă, liberă și independentă. *(Aplauze)*.

Trăim într-o epocă de mari schimbări în viața internațională. Se afirmă tot mai mult în lume dorința popoarelor de a fi libere și stăpîne pe destinele lor. Este necesar — și România depune toate eforturile — să se contribuie la realizarea unei lumi mai bune, a păcii și colaborării internaționale. Realizarea unei asemenea lumi drepte, în care fiecare națiune să se poată bucura de dreptul de a-și hotărî dezvoltarea sa așa cum o dorește, cere ca fiecare popor să participe activ la viața internațională, cu drepturi depline, cere să se pună capăt politicii de forță și dictat imperialiste, să se respecte dreptul fiecărui popor la o viață liberă, de sine stătătoare. În ce ne privește, facem totul pentru a realiza securitatea în Europa, ne pronunțăm pentru pace în Vietnam, pentru o soluție politică în Orientul Mijlociu. Dorim din tot sufletul ca în subcontinentul dumneavoastră să se stabilească relații de colaborare trainică între toate statele din această parte a lumii, ca fiecare popor, stăpîn pe destinele sale, să se poată bucura de libertate și independență.

Îmi exprim speranța că vizita efectuată în Pakistan, înțelegerile la care am ajuns cu președintele Bhutto vor

deschide o etapă nouă de colaborare trainică între popoarele român și pakistanez.

Doresc să vă urez dumneavoastră, tuturor locuitorilor orașului Lahore, întregului popor pakistanez succese tot mai mari pe calea dezvoltării și făuririi unei economii puternice, independente, pe calea bunăstării și fericirii, într-o țară liberă, puternică și independentă. *(Aplauze).*

Fie ca prietenia dintre România și Pakistan să se întărească continuu, spre binele ambelor popoare, al cauzei păcii în lume ! *(Aplauze puternice).*

# TOAST LA DINEUL OFERIT DE GUVERNATORUL PROVINCIEI PUNJAB ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU

## Cu prilejul vizitei în Pakistan

*— 10 ianuarie 1973 —*

Este pentru noi o deosebită bucurie că ne aflăm astăzi în frumosul oraș Lahore. Aș dori să mulțumesc pentru cuvintele exprimate aici la adresa poporului român, pentru primirea prietenească și călduroasă de care ne-am bucurat și în Lahore, ca, dealtfel, peste tot în Pakistan, și să adresez un cordial salut populației din Lahore, din provincia Punjab, întregului popor pakistanez.

Trebuie să remarc cu satisfacție că vizita pe care o efectuăm în Pakistan decurge în bune condiții, că între România și Pakistan există relații de bună colaborare, iar în urma convorbirilor cu domnul președinte Bhutto am ajuns la acordul de a dezvolta și intensifica în viitor colaborarea dintre țările noastre. Aceasta corespunde, fără nici o îndoială, atît intereselor celor două popoare, cît și cauzei păcii și colaborării internaționale.

Poporul român este angajat cu toate forțele sale în edificarea societății socialiste, în făurirea unui viitor mai bun, liber și independent. De aceea înțelegem bine preocupările și eforturile poporului pakistanez pentru dez-

voltarea sa economico-socială, pentru asigurarea dezvoltării independente a Pakistanului.

Adresînd poporului pakistanez urări de succese tot mai mari în înfăptuirea aspirațiilor sale de progres economic și social, de pace și prosperitate, populației din Lahore succese și multă fericire, tovarășul Nicolae Ceaușescu a toastat în sănătatea președintelui Bhutto și a guvernatorului provinciei.

# TOAST LA DINEUL OFERIT DE GUVERNATORUL PROVINCIEI SIND ÎN CINSTEA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU

## Cu prilejul vizitei în Pakistan

*— 11 ianuarie 1973 —*

Este pentru noi o deosebită plăcere că am putut să ne întîlnim cu dumneavoastră, să vizităm Karachi, să cunoaștem cîte ceva din preocupările și munca dumneavoastră. Aș dori să vă adresez un salut călduros dumneavoastră, tuturor locuitorilor din Karachi și din provincia Sind.

În cursul zilei de astăzi am vizitat trei uzine care au un rol important în dezvoltarea economico-socială a Pakistanului. Adăugînd acestea la ceea ce am vizitat în alte provincii, avem impresii deosebite despre eforturile pe care le face poporul pakistanez pe calea dezvoltării sale pentru crearea unei economii puternice, independente.

Ca și Pakistanul, România a cunoscut vreme îndelungată asuprirea străină. Ea a pășit la crearea unei economii socialiste, independente cu numai 25 de ani în urmă și, de aceea, știm din propria noastră experiență ce eforturi trebuie să facă un popor care dorește să-și asigure o viață demnă, liberă și fericită. Dar tot din propria noastră experiență știm că numai prin munca fiecărui popor, prin eforturile susținute ale fiecărui popor

și în colaborare, pe bază de deplină egalitate, cu alte state se poate asigura construirea unei societăți moderne, care să asigure bunăstarea și fericirea întregului popor.

Deși vizita noastră în Pakistan nu a fost prea lungă, ea a fost deosebit de rodnică. Împreună cu președintele Bhutto am semnat declarația care consemnează principiile de bază ale relațiilor dintre țările noastre și dorința ambelor popoare de a conlucra activ în viitor. Am convenit, de asemenea, să se elaboreze un acord de colaborare economică și tehnico-științifică de lungă durată și pot spune că, în cursul zilei de astăzi, reprezentanții României și Pakistanului s-au întîlnit și în Karachi pentru a discuta căile de dezvoltare a acestei cooperări. Sper că, în cadrul cooperării dintre țările noastre, provincia Sind și orașul Karachi vor avea un loc important.

Adresînd tuturor locuitorilor din Karachi și din provincia Sind, ca și întregului popor pakistanez, urări de succese tot mai mari pe calea dezvoltării unei economii puternice, independente, de multă prosperitate și fericire, președintele Nicolae Ceaușescu a toastat pentru colaborarea și prietenia dintre poporul român și poporul pakistanez, în sănătatea guvernatorului, a miniștrilor prezenți

# CUVÎNT
# LA CENTRALA ATOMOELECTRICĂ KANUPP

## Cu prilejul vizitei în Pakistan

*— 11 ianuarie 1973 —*

Cred că între atomiștii români și cei pakistanezi se vor dezvolta relații de colaborare. Dealtfel, în cadrul discuțiilor cu președintele Bhutto, s-a ajuns la o înțelegere în acest sens. Uzina pe care ați construit-o constituie un bun început pentru dezvoltarea energeticii nucleare, pentru dezvoltarea generală a economiei pakistaneze.

În continuare, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România a felicitat colectivul centralei, adresîndu-i urarea să construiască noi uzine pentru folosirea în scopuri pașnice a atomului.

# CUVÎNT LA SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE RAFINARE A PETROLULUI DIN LOCALITATEA KORANGI

## Cu prilejul vizitei în Pakistan

*— 11 ianuarie 1973 —*

Sîntem bucuroşi că avem prilejul să vizităm această rafinărie, care asigură o parte importantă a lubrifianţilor necesari pentru întreaga dumneavoastră ţară şi care — aşa cum arăta şi domnul director — constituie o realizare importantă a petroliştilor din Pakistan.

Avînd în vedere că industria petrolieră, industria petrochimică au perspective foarte mari, sperăm că între specialiştii dumneavoastră şi specialiştii români se va dezvolta o colaborare foarte activă. Noi dorim ca în următorii ani să realizăm o astfel de colaborare pentru dezvoltarea rafinăriei dumneavoastră, inclusiv prin construirea unor secţii de petrochimie, în aşa fel încît Korangi să devină un important centru petrochimic al Pakistanului. Trebuie să vă spun că în convorbirile cu preşedintele Bhutto am ajuns la o înţelegere pentru a dezvolta o cooperare largă între România şi Pakistan şi a realiza prin colaborare mai multe unităţi industriale.



Sperăm că, în acest cadru, petrolului şi petrochimiei le vor reveni un rol important.

În încheiere, preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România a urat colectivului uzinei succese cît mai mari în activitatea sa, în dezvoltarea unei puternice industrii petrochimice în Pakistan, în adîncirea colaborării dintre petroliştii români şi pakistanezi.

# INTERVIU ACORDAT TELEVIZIUNII ȘI RADIODIFUZIUNII PAKISTANEZE

— *11 ianuarie 1973* —

ÎNTREBARE : *Declarația solemnă adoptată în comun a fost caracterizată de președintele Ceaușescu în sensul că „deschide o nouă etapă de colaborare în perspectivă între cele două țări"; dacă domnul președinte ar dori să dezvolte această idee.*

RĂSPUNS : Aș dori să menționez că vizita pe care am efectuat-o în Pakistan, convorbirile avute cu președintele Bhutto și îndeosebi semnarea Declarației solemne de către președintele Bhutto și de către mine însumi constituie — așa cum am mai declarat — o etapă nouă în relațiile dintre România și Pakistan, relații care au rezistat, după cum se știe, unor încercări grele și care prin această declarație sînt așezate pe o bază nouă, trainică. Însăși înscrierea în declarație a principiilor egalității, neamestecului în treburile interne, respectului independenței și suveranității naționale, angajamentul pe care cele două țări și-l iau de a nu folosi forța sau amenințarea cu forța în relațiile dintre ele sau în relațiile internaționale, de a milita pentru afirmarea acestor principii în relațiile dintre toate statele constituie un factor important în desfășurarea vieții internaționale de astăzi. Dealtfel, în declarație sînt consemnate dorințele popoarelor român și pakistanez de a dezvolta o colaborare activă între ele și, totodată, de a participa împreună la triumful în lume al colaborării și păcii între popoare.



ÎNTREBARE : *Dacă domnul președinte dorește să se refere la domeniile colaborării economice, științifice, tehnice și culturale dintre România și Pakistan care va fi acum promovată între cele două țări.*

*Care este natura colaborării pe care o are în vedere domnul președinte în domeniul explorării petrolului în Pakistan ?*

RĂSPUNS : În timpul vizitei am convenit împreună cu președintele Bhutto să fie elaborat un acord de colaborare economică, tehnico-științifică și să fie constituită o comisie mixtă de colaborare. Acestea vor crea condiții pentru așezarea relațiilor de cooperare între țările noastre pe o bază trainică, îndelungată, îndeosebi în domeniul industriei. Am în vedere realizarea în comun, fie în cadrul unor societăți mixte sau în alte forme acceptabile pentru ambele părți, de întreprinderi în domeniul petrolului, petrochimiei, construcțiilor de mașini, în domeniul minier și alte activități în care atît România, cît și Pakistanul sînt interesate și de care depinde și progresul economico-social al țărilor noastre. Avem în vedere ca această cooperare să asigure dezvoltarea susținută a economiei românești și pakistaneze, să creeze condiții pentru participarea mai activă a țărilor noastre la schimbul internațional de valori materiale, la cooperarea cu alte state și să contribuie la ridicarea bunăstării materiale și spirituale a popoarelor noastre.

ÎNTREBARE : *Care este politica pe care ar preconiza-o președintele Ceaușescu pentru înfăptuirea unei păci juste și trainice în zonele de încordare ale lumii ?*

RĂSPUNS : România s-a pronunțat întotdeauna pentru soluționarea problemelor internaționale pe calea tra-

tativelor, care să ducă la eliminarea forței sau a amenințării cu forța în relațiile dintre state, să înlăture orice fel de presiuni și să asigure posibilitatea fiecărei națiuni de a se dezvolta în concordanță cu năzuințele sale.

În această direcție se impune ca o necesitate pregnantă realizarea păcii în Vietnam, încetarea războiului dus de către Statele Unite, crearea condițiilor ca poporul vietnamez și celelalte popoare din Indochina să-și soluționeze problemele fără nici un amestec din afară, inclusiv problema unității lor naționale. Considerăm că este în interesul atît al popoarelor din această parte a Asiei, cît și al întregii lumi de a se ajunge cît mai grabnic la un acord corespunzător în cadrul tratativelor care au loc acum la Paris.

De asemenea, România s-a pronunțat și se pronunță pentru o soluție politică, în cadrul rezoluției adoptate de Organizația Națiunilor Unite în noiembrie 1967, a conflictului din Orientul Mijlociu, așa cum apreciem că este necesar să se asigure populației palestinene condiții de a-și asigura o viață de sine stătătoare, corespunzător năzuințelor sale.

În general, România se pronunță cu fermitate pentru afirmarea în lume a noilor principii care să statornicească dreptul fiecărei națiuni la o viață liberă și independentă.

ÎNTREBARE : *Ce politică ar recomanda președintele Ceaușescu pentru realizarea de comun acord a unei păci durabile în subcontinentul sud-asiatic ?*

RĂSPUNS : Aș dori ca, în spiritul relațiilor de prietenie dintre popoarele român și pakistanez, să exprim deschis părerea că este în interesul atît al poporului pakistanez, cît și al celorlalte popoare din subcontinentul sud-asiatic să se realizeze o colaborare pe baza deplinei egalități și a respectului reciproc al independenței și



suveranității tuturor statelor. Trebuie, după părerea mea, pornit de la realitățile create și existente astăzi. Aceasta impune ca toate problemele să fie soluționate pe calea tratativelor, în spiritul deplinei înțelegeri, al dreptului internațional, presupunînd, desigur, și recunoașterea reciprocă și stabilirea de relații pe baza dreptului internațional între Pakistan și Bangladesh. Aceasta corespunde, după părerea mea, intereselor ambelor state, ale tuturor statelor din subcontinentul sud-asiatic, corespunde și năzuințelor și poporului pakistanez și celorlalte popoare din acest subcontinent de a-și asigura o dezvoltare economico-socială, precum și cauzei generale a păcii și colaborării internaționale.

ÎNTREBARE : *Ce rol specific pot juca țările mai mici, ca România și Pakistanul, pentru înfăptuirea obiectivelor Organizației Națiunilor Unite, ca instrument al păcii mondiale ?*

RĂSPUNS : În politica sa internațională, România pornește de la faptul că toate statele, indiferent de mărimea lor, trebuie să participe activ la soluționarea marilor probleme internaționale. În mod deosebit noi considerăm că țările mici și mijlocii, așa cum sînt și România și Pakistan, trebuie să participe tot mai activ la soluționarea tuturor problemelor internaționale, deoarece numai în acest fel problemele se pot soluționa în interesul tuturor națiunilor lumii, se pot asigura condiții de dezvoltare egală și independentă a tuturor popoarelor.

Pornind de la aceste principii, România a propus la sesiunea trecută a Organizației Națiunilor Unite o rezoluție cu privire la creșterea rolului acestei organizații în viața internațională, rezoluție care, după cum se știe, a fost adoptată în mod unanim. Avem în vedere ca Organizația Națiunilor Unite să poată contribui mai activ la

soluționarea problemelor internaționale, ca hotărîrile organizației, îndreptate spre consolidarea păcii și securității internaționale și a tuturor statelor, să fie aplicate în viață, astfel încît, prin intermediul Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale, toate națiunile, și îndeosebi statele mici și mijlocii, să poată avea mai multă siguranță în apărarea independenței și suveranității lor. Considerăm că statele mici și mijlocii, împreună, desigur, cu toate statele pot și, după părerea noastră, trebuie să acționeze mai hotărît pentru creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, peste puțin timp veți părăsi țara noastră și aș putea să afirm cu toată convingerea că lăsați aici amintiri din cele mai plăcute, care pentru noi constituie o sursă de inspirație. Ați dori să adresați, cu acest prilej, un mesaj poporului pakistanez ?*

RĂSPUNS : În cursul vizitei care am efectuat-o în Pakistan am putut constata cu deosebită bucurie și satisfacție succesele pe care poporul pakistanez le obține pe calea industrializării, dezvoltării agriculturii, științei, culturii, educației, bunăstării. Din propria noastră experiență știm că realizarea unui progres susținut cere eforturi serioase, unirea forțelor întregului popor.

De aceea vom duce cu noi cele mai bune impresii despre munca și activitatea poporului pakistanez și doresc să urez poporului prieten pakistanez succese tot mai mari pe calea făuririi unei economii puternice, independente, pe calea făuririi bunăstării și fericirii sale, realizarea unei păci trainice.

# TOAST LA DINEUL OFERIT DE ȘAHINȘAHUL IRANULUI, MOHAMMAD REZA PAHLAVI ARYAMEHR, ȘI ÎMPĂRĂTEASA FARAH ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU

## Cu prilejul vizitei în Iran

— *12 ianuarie 1973* —

În toastul său, președintele Nicolae Ceaușescu, după ce a exprimat bucuria de a se reîntîlni cu Maiestățile Lor Imperiale, de a vizita din nou Iranul, a apreciat ca deosebit de interesante convorbirile purtate cu șahinșahul în cursul după-amiezii.

Menționînd că între țările noastre sînt relații bune de prietenie și totdeauna au existat relații bune, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus : Faptul că orînduirile noastre sociale sînt deosebite nu poate să împiedice ca două popoare, animate de dorința de a se dezvolta corespunzător dorințelor lor, de a fi libere și independente, să trăiască în bună prietenie cu toate celelalte state. Două popoare care doresc să colaboreze între ele, așa cum sînt popoarele noastre, nu pot să nu dezvolte relații bune de amiciție. Sigur, va trebui să adaug la aceasta rolul important pe care Maiestatea Sa l-a jucat în dezvoltarea acestor relații de prietenie.

În cursul convorbirilor de astăzi am putut din nou să constatăm că în cele mai importante probleme inter-

naționale avem același fel de judecată, că sîntem animați deopotrivă de dorința de a contribui la afirmarea, în relațiile dintre state, a principiilor egalității, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, sîntem animați de dorința de a ne aduce contribuția noastră — modestă, desigur — la o politică de pace și cooperare internațională. Aceasta face să existe o perspectivă bună de colaborare și în viitor între țările noastre.

Trebuie să remarc cu satisfacție că în cursul convorbirilor de astăzi am putut constata progresul realizat în relațiile dintre cele două țări ale noastre și posibilitatea așezării lor pe o bază de lungă durată, ceea ce va da, fără îndoială, un nou impuls dezvoltării relațiilor noastre. Cu convingerea că vizitele reciproce și convorbirile cu Maiestatea Voastră au fost și vor fi întotdeauna în folosul popoarelor noastre, cît și al cauzei păcii în general, aș vrea să exprim speranța de a vedea pe Maiestatea Sa și pe Împărăteasa Farah în România, de a putea să continuăm convorbirile, de a dezvolta în continuare relațiile de colaborare și prietenie între popoarele noastre.

Președintele Nicolae Ceaușescu a toastat în sănătatea șahinșahului și a împărătesei, pentru dezvoltarea continuă a relațiilor de colaborare dintre popoarele noastre, pentru pace și colaborare internațională.

# CUVÎNT LA ÎNTÎLNIREA CU MEMBRII SENATELOR INSTITUTELOR DE ÎNVĂȚĂMÎNT SUPERIOR DIN CENTRUL UNIVERSITAR IAȘI

## Cu prilejul vizitei în județul Iași

*— 18 ianuarie 1973 —*

Stimați tovarăși,

Doresc să vă adresez dumneavoastră, tuturor cadrelor didactice și studenților, un salut călduros și să vă urez succese tot mai mari în activitatea pe care o desfășurați în Iași. *(Vii aplauze).*

Am vizitat Institutul de chimie, precum și expoziția din holul Universității, unde am putut vedea unele realizări ale facultăților din cadrul Politehnicii și al Universității. Desigur, nu este scopul acestei întîlniri să analizăm acum ce s-a făcut și ce se face în Iași în domeniul cercetării științifice, al învățămîntului, al legării sale cu practica. Trebuie însă să spun că am constatat cu deosebită plăcere, atît la institut cît și în cadrul expoziției, că cercetătorii și cadrele didactice din învățămîntul superior din Iași se străduiesc să aducă o contribuție cît mai importantă la dezvoltarea societății noastre socialiste. Sînt abordate unele probleme de mare importanță pentru economie, în general pentru dezvoltarea științei în România.

Am constatat cu multă satisfacție, în vizita făcută azi în unele întreprinderi, că unele domenii ale învățămîntului au trecut foarte serios la apropierea de producție,

realizîndu-se — dacă se poate spune așa — o reală integrare a învățămîntului, cercetării și producției. Sînt începuturi bune. Sper că vor fi urmate de toate facultățile. În felul acesta, învățămîntul și cercetarea din Iași vor putea aduce o contribuție și mai însemnată la progresul științei, la progresul general al societății socialiste din România. Eu doresc să vă felicit în modul cel mai călduros pentru rezultatele bune de pînă acum. *(Aplauze puternice).*

Nu vreau să spun mai mult. Mîine vom avea conferința județeană de partid și unele din aceste probleme le vom discuta în cadrul conferinței, așa cum este normal. Sper că acest valoros corp de cadre didactice din Iași, împreună cu marele număr de studenți, de tineri entuziaști din acest centru universitar vor depune eforturi unite pentru a perfecționa continuu procesul de învățămînt și de cercetare, pentru a da patriei cadre de nădejde în toate domeniile de activitate.

Cunoașteți programul de dezvoltare a țării. El oferă posibilități nelimitate — ca să spun așa — pentru toate sectoarele, pentru toți oamenii care doresc să-și consacre forțele ridicării României pe culmi tot mai înalte de progres și civilizație.

Aș dori să vă mulțumesc pentru că ați anticipat asupra aniversării mele. Este vorba, desigur, de o vîrstă destul de tînără. *(Vii aplauze).* Eu vă pot asigura că îmi voi face datoria în munca încredințată de popor și partid și — în măsura posibilităților — mă voi preocupa și de Iași, în vederea asigurării condițiilor ca acest centru să dea o contribuție și mai mare la dezvoltarea societății românești. *(Aplauze prelungite).* Exigențele cresc în fiecare an ; crește și priceperea dumneavoastră, a noastră, a tuturor. Iașul s-a transformat și se transformă continuu, oamenii devin tot mai pretențioși. Este necesar să



facem totul ca acest centru să ocupe realmente, în continuare, un loc de frunte în Moldova, să exercite o influență tot mai mare asupra dezvoltării Moldovei și în general a României. Eu vă urez succes în această direcție, tovarăși ! *(Aplauze puternice).*

Încă o dată, vă doresc dumneavoastră, tuturor cadrelor didactice și studenților, noi succese în întreaga activitate, multă sănătate și fericire ! *(Aplauze prelungite).*

# CUVÎNTARE
# LA CONFERINȚA ORGANIZAȚIEI JUDEȚENE DE PARTID IAȘI

*— 19 ianuarie 1973 —*

Dragi tovarăși,

Doresc să încep prin a vă adresa dumneavoastră, delegaților la Conferința județeană de partid, tuturor comuniștilor și oamenilor muncii din municipiul și județul Iași, un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului și a mea personal. *(Aplauze îndelungate).*

Conferința dumneavoastră — ca toate conferințele județene de partid — a avut menirea să analizeze activitatea depusă în ultimii patru ani. Din darea de seamă prezentată de tovarășul Potop și din discuțiile care au avut loc s-a evidențiat faptul că organizația de partid a județului Iași, toți oamenii muncii din județ au depus o activitate susținută, îndeplinind în condiții bune sarcinile mari care le-au revenit. Într-adevăr, planul cincinal precedent s-a realizat în condiții bune — bilanțul activității dumneavoastră pe acea perioadă este cunoscut —, iar în primii doi ani ai noului cincinal, așa cum a reieșit din darea de seamă și din discuții, s-au obținut, de asemenea, succese importante. Se poate spune deci că organizația de partid din județul Iași a desfășurat o activitate susținută, a reușit să unească eforturile oamenilor muncii pentru a da viață politicii partidului nostru



de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în România.

Aș putea aprecia că lucrările conferinței s-au desfășurat bine. S-au făcut auzite și unele critici și, este adevărat, mai puțin autocritici — poate că aceasta este de înțeles atunci cînd sînt rezultate bune, deși mai sînt și lipsuri, și nu strica dacă se insista mai mult asupra unora dintre ele. Sper însă că, dacă nu s-a făcut aceasta în cadrul conferinței, se va face în practică, în activitatea pentru realizarea în continuare a sarcinilor mari ce vă revin.

S-au prezentat în conferință o serie de propuneri și sugestii. Sper că prezența la conferință a unui mare număr de miniștri, de miniștri adjuncți și alți reprezentanți ai organelor de stat centrale nu va rămîne fără rezultate practice. Desigur, reîntorși acasă, toți vor căuta să găsească soluții atît problemelor ridicate în conferință, cît și celor constatate în întreprinderi. În felul acesta vor aduce o contribuție activă la rezolvarea multiplelor sarcini care stau în fața organizației de partid din județul Iași.

În ansamblu, apreciez că conferința dumneavoastră s-a desfășurat bine și sper că ea va fi urmată de o activitate susținută pentru înfăptuirea programului adoptat de Congresul al X-lea și Conferința Națională de către toate organizațiile de partid din județul Iași.

După cum știți, în primii doi ani ai cincinalului s-au obținut rezultate bune în întreaga țară. Producția industrială a crescut cu 24,7%, ceea ce reprezintă o creștere superioară față de ritmul stabilit prin planul cincinal. La aceste rezultate au adus o contribuție de seamă și oamenii muncii din județul Iași, care au realizat și depășit sarcinile de creștere a producției industriale. Clasa muncitoare, inginerii, tehnicienii au desfășurat, în cursul

anului 1972, o activitate susținută, realizînd cu succes planul, depășind chiar o serie de angajamente, creînd premise favorabile pentru îndeplinirea și depășirea întregului plan cincinal. Doresc să adresez cele mai calde felicitări muncitorilor și specialiștilor din județul Iași pentru rezultatele bune obținute în dezvoltarea producției industriale. *(Aplauze puternice).*

Am obținut rezultate bune și în creșterea producției agricole pe întreaga țară. S-a realizat un ritm — aș putea spune industrial aproape — de creștere a producției, față de 1971, de circa 9%. După cum a reieșit din darea de seamă, și în județul dumneavoastră sînt rezultate bune în dezvoltarea agriculturii.

Avem succese de seamă în dezvoltarea învățămîntului, a științei. S-au luat un șir de măsuri pentru ridicarea bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii. În toamna anului 1972 a început realizarea programului de sporire a salariilor, care va continua în 1973—1974.

Pentru toate victoriile obținute doresc să adresez felicitări țărănimii noastre cooperatiste, tuturor lucrătorilor din agricultură, precum și oamenilor muncii din învățămînt, știință și cultură, tuturor celor ce muncesc din patria noastră. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Apreciez munca bună desfășurată de comuniști, de toți oamenii muncii din județul Iași. Doresc ca de la tribuna conferinței județene să adresez felicitări călduroase tuturor comuniștilor, tuturor oamenilor muncii din județul Iași. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Putem spune, într-adevăr, că planul în primii doi ani ai cincinalului, atît în întreaga țară, cît și în județul dumneavoastră, s-a realizat cu succes în toate domeniile de activitate. Desigur, aceasta nu înseamnă că nu mai avem și lipsuri, că nu s-au manifestat și o serie de



greutăți. Dimpotrivă, dacă în acești doi ani am fi organizat ceva mai bine munca, dacă am fi asigurat o mai bună aprovizionare tehnico-materială, o folosire mai intensă a capacităților de producție, a mașinilor și utilajelor, fără îndoială că rezultatele ar fi fost și mai mari. Cu toate acestea, linia dezvoltării noastre a fost mereu ascendentă.

Stimați tovarăși,

Vă sînt cunoscute sarcinile trasate de Congresul al X-lea și de Conferința Națională din 1972. În centrul activității întregului nostru popor, Congresul și Conferința Națională au pus continuarea dezvoltării industriei în ritm înalt, pe baza celei mai înalte tehnici contemporane, în așa fel încît la sfîrșitul anului 1975 să parcurgem o nouă și importantă etapă în procesul de industrializare socialistă a țării, pe calea egalizării nivelului de dezvoltare a țării noastre cu țările socialiste dezvoltate, a apropierii generale a României de țările cu o industrie avansată.

În cadrul Conferinței Naționale, unele organizații de partid județene — începînd cu organizația de partid a municipiului București — și-au luat angajamentul de a realiza planul cincinal într-o perioadă mai scurtă. Conferința Națională și-a însușit angajamentul organizației municipiului București de a îndeplini cincinalul în 4 ani și jumătate și a lansat chemarea de a se realiza cincinalul într-o perioadă mai scurtă decît 5 ani. De atunci au trecut 7 luni. În cadrul actualelor conferințe județene se face bilanțul rezultatelor obținute în analizarea posibilităților de a realiza cincinalul înainte de termen. La cîteva conferințe județene care au avut loc pînă acum s-a hotărît să se depună eforturi pentru realizarea cincinalului în 4 ani și jumătate. După cîte

am înțeles din conferința dumneavoastră, județul Iași apreciază că va putea realiza cincinalul cu 5 luni mai devreme, deși tovarășul Potop a ținut să mă asigure că acesta nu este ultimul cuvînt al comuniștilor din Iași. Sînt convins că așa este. *(Aplauze puternice).*

Am vizitat cîteva întreprinderi din județul dumneavoastră : uzinele mecanice din Pașcani și Iași, uzina metalurgică, fabrica de mătase, uzina de fibre chimice. Impresiile generale sînt bune, deși în fiecare întreprindere există probleme și rezultate diferite. Sînt uzine noi, ca „Metalurgica", fabrica de mătase, uzinele de fibre chimice, dotate cu utilaje și mașini moderne. Ele au rezultate bune, o organizare bună a muncii, deși chiar și aici mai sînt încă rezerve în ce privește folosirea capacităților de producție, a spațiilor, printr-o mai bună amplasare a utilajelor și mașinilor.

Rezultate bune au și oamenii muncii de la uzinele mecanice din Pașcani și din Iași. Dealtfel, dumneavoastră știți că acestea sînt printre cele mai vechi uzine din această parte a țării. Să vă spun deschis, mă așteptam ca ele să se găsească într-o situație ceva mai bună. Din păcate, se pare că nu s-au depus toate eforturile pentru ridicarea nivelului de organizare și dotare a acestor întreprinderi vechi, care au bune colective de muncitori atît din punctul de vedere al pregătirii tehnice, cît și al trecutului lor revoluționar. De ce subliniez acest lucru ? Pentru că eu consider necesar ca încă în acest an să se depună eforturi de organizația de partid, de ministerele respective pentru schimbarea rapidă a situației, astfel ca aceste două uzine cu colective minunate de muncitori și tehnicieni să fie dotate și organizate corespunzător, pentru a deveni un model din toate punctele de vedere. Este posibil și trebuie să facem acest lucru ! *(Aplauze prelungite).*



În Iași s-au făcut, în general, investiții mari. Aș putea spune că platforma industrială dezvoltată aici în ultimii 10 ani este una din cele mai bine organizate din țară. Ea constituie o mîndrie nu numai pentru moldoveni, ci pentru întregul popor. Dar tocmai pentru că am realizat o asemenea platformă industrială modernă, nu este păcat ca alături de ea să existe uzine vechi, rămase în urmă ? Nu ar fi fost normal ca acestea să fie organizate la nivelul celei mai înalte tehnici mondiale, ținînd seama că tocmai ele dispun de cadrele cele mai bine pregătite, cu un puternic spirit muncitoresc revoluționar ? *(Aplauze puternice).* Sper că nu este nevoie să insist mai mult asupra acestei probleme. Miniștrii care se află aici în sală, comitetul județean de partid, specialiștii de la politehnică vor înțelege că trebuie să schimbe încă în cursul acestui an situația. Trebuie acționat cu toată hotărîrea pentru ca și la aceste întreprinderi, ca și la întreprinderile noi să se folosească toate rezervele existente pentru sporirea mai rapidă a producției, să se asigure o mai bună organizare a muncii.

Este necesar să se acorde în continuare o mai mare atenție problemei calității, care trebuie să constituie o preocupare centrală a tuturor organizațiilor de partid, a tuturor oamenilor muncii. Trebuie să înțelegem că problema principală care stă acum în fața noastră, a fiecărui colectiv de întreprindere, a fiecărei organizații de partid este de a face în așa fel încît întreprinderile noastre să poată concura din toate punctele de vedere cu întreprinderile cele mai moderne existente pe plan mondial, ca produsele românești să nu fie cu nimic inferioare din punctul de vedere al calității produselor similare pe plan mondial. Avem pentru aceasta toate posibilitățile — dispunem de o bună bază tehnică, de

oameni minunați și trebuie să înfăptuim acest obiectiv. *(Aplauze puternice).*

Este necesar să acordăm o atenție mai mare creșterii productivității muncii, care, așa cum s-a subliniat la Conferința Națională, ca și în alte împrejurări, trebuie să sporească pe calea mecanizării și automatizării producției, a creșterii calificării oamenilor muncii. Oare mai putem tolera ca în aceeași fabrică — de exemplu la uzina mecanică — într-o secție să se lucreze cu mijloace mecanizate, iar în alta cu ciocanul, cu dalta și cu pila, ca acum 50 de ani ? De ce oare mijloacele de care dispune o secție să nu fie folosite și în celelalte secții ? Oare credeți că muncitorii puși să lucreze manual nu ar ști să mînuiască aceste unelte, care dealtfel nu sînt nici ele prea avansate ? Trebuie să lichidăm indolența, nepăsarea de care dau dovadă în această privință unele conduceri de întreprinderi, organizații de partid și comitete sindicale. Îmi pare rău că președintele consiliului sindical județean — care a vorbit aici — nu a găsit de cuviință să arate că, în cadrul grijii față de oamenii muncii, un prim loc îl ocupă tocmai extinderea, generalizarea mecanizării, automatizării. Aceasta este prima problemă a grijii față de oameni, legată și de condițiile de muncă și de protecția muncii. Nu numai la întruniri trebuie să vorbim de îmbunătățirea condițiilor de muncă, trebuie să soluționăm concret problemele, să asigurăm mijloacele moderne care să ușureze condițiile de muncă ale oamenilor ! Aceasta este sarcina organizațiilor partidului, sindicatului, a conducerilor întreprinderilor. Trebuie să acționăm cu toată fermitatea pentru a rezolva rapid, în cîteva luni, această problemă în Iași ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Este necesar să se acorde mai multă atenție consumurilor de materiale, care sînt încă mari. Trebuie să se



asigure reducerea acestor consumuri, micșorarea în general a cheltuielilor materiale de producție, care continuă să fie mari, aducînd prin aceasta daune creșterii venitului național, ridicării bunăstării oamenilor muncii.

Nu doresc să insist mai mult asupra acestor probleme. Ceea ce am spus la Conferința Națională, la plenara Comitetului Central de la sfîrșitul anului trecut este, cred, destul de clar. Aș dori numai să atrag atenția că se impune ca toate conducerile întreprinderilor, toate organizațiile de partid, sindicale și de tineret să acționeze cu mai multă fermitate pentru înfăptuirea măsurilor privind ridicarea calitativă și a eficienței întregii noastre activități economice.

Din darea de seamă a reieșit că întreprinderile din județ, pe ansamblu, nu au realizat prevederile de export. Aș dori să mă opresc puțin asupra acestei probleme. Îmi face impresia că nu toate conducerile de întreprinderi, nu toate organizațiile de partid înțeleg că comerțul exterior este o latură esențială a activității economice, că de realizarea în bune condiții a colaborării și cooperării internaționale cu țările socialiste, cu alte state depinde în mare măsură dezvoltarea generală a economiei românești. Exportul nu este o ocupație benevolă, nu este o dorință abstractă de a participa la schimbul mondial de valori. Fără un export susținut, fără dezvoltarea largă a schimbului de produse materiale cu alte țări nu putem crea condiții pentru dezvoltarea continuă a economiei românești.

Comerțul exterior, exportul în principal, constituie o latură esențială pentru dezvoltarea activității noastre economice, pentru ridicarea generală a bunăstării întregului nostru popor. Iată de ce problema exportului trebuie să stea în centrul preocupărilor tuturor conducerilor întreprinderilor, fiecărui om al muncii. Fiecare

muncitor, fiecare inginer trebuie să știe că produsele pe care le creează trebuie să poată fi vîndute. Fiecare trebuie să se intereseze cum se poate asigura mai bine plasarea produselor pe piața mondială. În caz contrar vor fi nevoiți să reducă producția, să închidă fabrica! Acest lucru trebuie să fie clar fiecărui om al muncii! Atrag foarte serios atenția asupra acestei probleme și rog organizația de partid, conducerile de întreprinderi, pe toți comuniștii, pe toți oamenii muncii să înțeleagă că realizarea unui comerț exterior cît mai larg, a unui export susținut reprezintă una din sarcinile esențiale ale producției, ale dezvoltării socialiste a României. Sînt convins că putem realiza, și trebuie să realizăm și în Iași, în acest an, sarcinile de export stabilite prin plan. *(Aplauze puternice).*

Avem un vast program de investiții. În județul dumneavoastră sînt prevăzute miliarde pentru realizarea de capacități de producție noi, care vor fi amplasate în Iași, în Pașcani și în alte localități. Subliniez acest lucru deoarece consider necesar să ne îngrijim nu numai de industrializarea municipiului Iași, ci să ne îngrijim și de dezvoltarea altor centre ale județului. Numai în măsura în care vom realiza dezvoltarea tuturor centrelor, vom crea o ambianță generală mai bună, ridicarea nivelului general de bunăstare și cultură al tuturor oamenilor muncii. Realizarea politicii partidului nostru de amplasare rațională pe teritoriu a industriei se observă și în Iași, ca și în celelalte județe din Moldova, ca dealtfel în întreaga țară. Înainte de a veni la Iași am fost în județul Vaslui, care, după cum știți, a făcut parte din regiunea Iași și unde nu se construise aproape nimic. Acum și în Vaslui și în Bîrlad se construiesc uzine moderne, care vor începe să concureze — și sper cu



rezultate bune — întreprinderile din Iași. Tot astfel județele Suceava și Botoșani dezvoltă o industrie puternică, iar județul Neamț are un centru chimic viguros, care, mi se pare, îl întrece pe cel din Iași. Fără să mai vorbim de Galați. Deci, toate județele din Moldova, ca dealtfel din întreaga țară, au cunoscut în ultimii șapte-opt ani o dezvoltare industrială intensă. Trebuie să mergem însă mai departe, să dezvoltăm în fiecare județ noi centre industriale, noi centre orășenești. Încă în acest cincinal trebuie să dezvoltăm mai puternic Pașcaniul și Tg. Frumos. Să ne gîndim ca și Hîrlăul să înceapă să se ridice la un grad de industrializare, de viață economică mai avansată. Deci, preocupîndu-ne — cum spunea tovarășul Niculi — să amplasăm noi unități în Iași, trebuie să ne gîndim să amplasăm obiective economice în întregul județ, realizînd astfel o mai bună folosire a forței de muncă, a resurselor și mijloacelor de care dispunem atît în județul Iași, cît și în întreaga țară. În acest cadru este necesar să ne preocupăm foarte serios de realizarea la timp a investițiilor, de darea în termen în producție a noilor capacități, de realizarea cel puțin în timpul planificat a tuturor parametrilor prevăzuți în plan. Miliardele investite în industrie — după cum știți, pe țară anul acesta investim aproape 100 miliarde de lei — să contribuie astfel din plin la creșterea avuției naționale, la ridicarea bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor.

Am convingerea că în Iași există condiții pentru realizarea la timp a investițiilor. Unii tovarăși au asigurat că vor fi date chiar ceva mai devreme în producție. Nu aș dori decît să atrag atenția comitetului județean de partid și miniștrilor prezenți aici să ia toate măsurile pentru realizarea în cele mai bune condiții a tuturor investițiilor prevăzute.

Stimați tovarăși,

Este necesar să acordăm mai multă atenție dezvoltării producției agricole. Am vizitat ieri două unități agricole cu rezultate bune ; în general, și sectorul de stat și cel cooperatist au obținut rezultate bune în acești doi ani. Sînt însă multe lucruri de făcut în agricultură. Chiar cu producțiile sporite obținute în 1972 nu ne putem declara satisfăcuți. Este necesar să folosim bine baza materială, baza tehnică de care dispunem în județul Iași — ca să mă refer numai la Iași — pentru a îmbunătăți activitatea în agricultură. Avem la Iași un vechi institut agronomic — și el ar trebui să facă mai mult pentru a contribui la ridicarea agriculturii din județul dumneavoastră, ca și din județele vecine. Trebuie să obținem recolte mai mari de cereale și de plante tehnice, să realizăm o îmbunătățire radicală a producției în zootehnie. Cu 1 170 kg de lapte pe cap de vacă furajată este greu să spunem că vom putea asigura necesarul de lapte și de alte produse pentru populație. Desigur, se pot aduce tot felul de motivări, însă experiența bună pe care o avem într-o serie de întreprinderi de stat și unități cooperatiste demonstrează că depinde de oameni, de buna organizare a muncii pentru a lichida rapid neajunsurile și a ridica nivelul agriculturii noastre. Aș dori ca județul Iași, cu posibilitățile și mijloacele însemnate pe care le are, să pornească la un program mai susținut de ridicare a producției agricole. Și în agricultură să se obțină rezultate pe măsura celor obținute în industrie. Sînt convins că stă în puterea oamenilor muncii de la sate, a comuniștilor să realizeze ridicarea agriculturii județului. (*Aplauze puternice*).

Am vizitat Institutul de cercetări chimice și Universitatea. Mi-a făcut o deosebită plăcere să constat preocuparea institutului de a soluționa unele probleme de mare importanță pentru economia noastră și pentru dezvoltarea științei în general, că în institut se depune o activitate susținută. Într-adevăr, la conferința județeană, oamenii de știință și cadrele universitare din Iași se prezintă cu rezultate bune. S-au obținut rezultate și în apropierea învățămîntului de producție. Am constatat cu multă satisfacție că o facultate și-a găsit deja locul în întreprindere și și-a putut organiza activitatea, integrîndu-se cu producția. Am constatat că studenții se simt foarte bine alături de muncitori, de ingineri. Realmente, cînd vor termina studiile, nu le va fi greu să participe activ la procesul de producție. Din păcate, nu același lucru se poate spune și despre alte facultăți. Oare ar fi fost greu ca celelalte facultăți din politehnică să se ocupe, de exemplu, de Uzinele „Nicolina", să-și organizeze activitatea acolo și să ajute întreprinderea în ridicarea ei generală ? Dimpotrivă, ar fi cîștigat și uzina și profesorii.

Am constatat, de asemenea, cu multă bucurie preocupările pozitive ale diferitelor facultăți și rezultatele bune pe care le au în cercetare. Nu am înțeles însă de ce trebuia ca în holul acela, frumos, al Universității să existe două standuri de chimie : unul al Universității și altul al politehnicii. Oare nu sînt și unii și alții chimiști ? Oare nu ar fi mai bine ca chimiștii să-și unească forțele și să lucreze împreună ? N-ar obține astfel și cercetarea, și învățămîntul, și producția rezultate mai bune ? Sigur, există și contribuția fiecărui om, dar cred că unind forțele nu eliminăm posibilitatea de evidențiere, ci asigurăm chiar ca fiecare să aducă o contribuție mai mare la dezvoltarea științei și învățămîntului. De ce ridic această problemă ? Pentru că trebuie să vedem ceva mai departe. Trebuie să unim forțele, să facem centre unice și de pregătire a cadrelor

și de cercetare. Dealtfel, pe această linie dorim să mergem și în București, și în alte centre. Eu nu aș avea nimic împotrivă ca Iașul să fie un exemplu pentru alții în această direcție. Ca să fiu mai bine înțeles, este necesar ca între diferite facultăți ale politehnicii și ale Universității, care au preocupări comune, să se realizeze o colaborare cît mai strînsă, o unitate și pînă la urmă o fuziune completă. Chimistul de mîine trebuie să aibă o pregătire multilaterală, să poată face și știință fundamentală, generală și aplicată. Nu există o graniță, nu se poate spune că unul se pregătește numai pentru teorie și altul numai pentru munca practică, pentru fabrică. Încă din anii învățămîntului de cultură generală, unde se începe predarea chimiei, tinerii trebuie ajutați să-și însușească problemele legate de practica producției chimice. Este necesar să realizăm o schimbare mai radicală a concepției de predare a chimiei, a organizării și activității facultăților chimice, unindu-le și legîndu-le mai strîns de producție. Ceea ce au făcut tovarășii din textile pot face și chimiștii, și metalurgiștii, și electroniștii. Se vor construi în curînd două întreprinderi — de fapt o întreprindere unificată — care cred că vor oferi condiții bune de activitate electroniștilor, cît și constructorilor de mașini în general.

Iată, tovarăși, în ce sens trebuie să mergem în continuare în folosirea mai bună a potențialului minunat de care dispune Iașul. În acest fel, rezultatele bune pe care le aveți acum vor putea fi și mai mari și, într-adevăr, vom putea spune cu satisfacție că Iașul îndeplinește un rol important în dezvoltarea științei românești, în ridicarea patriei noastre pe noi culmi de civilizație. *(Aplauze puternice)*.

În general, este necesar să acordăm o atenție mai mare pregătirii generale a cadrelor de muncitori calificați,



perfecționării cunoștințelor tehnicienilor și inginerilor. În privința aceasta, după cum știți, s-au stabilit o serie de măsuri. Trebuie ca în întreprinderi, sub conducerea organizațiilor de partid, cu concursul Centrului universitar, să se treacă la o mai bună organizare a acestei activități. Ceea ce ne propunem să dezvoltăm în următorii ani în Iași cere pregătirea cîtorva mii de muncitori de înaltă calificare în domeniul mecanicii, electronicii. Numai luînd de pe acum măsuri serioase se va putea asigura ca noile întreprinderi ce se vor construi să funcționeze cu rezultate bune. Acest lucru este valabil pentru toate sectoarele de activitate.

Am văzut cu multă bucurie marile transformări realizate în domeniul edilitar, al construcțiilor de locuințe și al altor obiective social-culturale, atît în Iași cît și în alte localități. Într-adevăr, după cum vă este cunoscut, în cadrul programului de dezvoltare a țării, creșterea bunăstării materiale și spirituale a întregului popor este preocuparea centrală, esența însăși a întregii activități a partidului și statului nostru. Avem rezultate bune. Nu putem să nu constatăm noua înfățișare a Iașului, a altor orașe din această parte a țării, să nu vedem ceea ce s-a făcut pentru ca oamenii muncii să aibă condiții de locuit tot mai bune. Se construiesc și spitale, și creșe, și cămine. Sînt, fără îndoială, încă multe de făcut, și-i înțeleg pe tovarășii care au spus aici că mai sînt greutăți. Eu însumi am primit în aceste două zile multe scrisori cuprinzînd cereri de locuințe. Problema creșelor, a căminelor constituie, de asemenea, încă o preocupare, ținînd seama de faptul că în aproape toate întreprinderile din Iași lucrează un mare număr de femei. După cum știți, în acest cincinal vom construi de trei ori mai multe creșe decît am avut la începutul cincinalului, dar, cu toate acestea, probabil că încă nu vom putea

soluționa complet această problemă. Ar trebui însă ca, împreună cu ministerele care au unități în platforma industrială, să se vadă ca încă în cursul acestui cincinal să se facă ceva în plus în această privință, pentru a asigura o soluționare mai devreme a acestei probleme la platformă. Depinde, pînă la urmă, de comitetul județean, de consiliul popular județean realizarea unei mai bune colaborări cu ministerele în soluționarea acestei probleme. Noi vă vom acorda sprijin pentru a face ceva în plus, în orice caz. E nevoie să ne ocupăm mai atent de buna repartiție a fondului de locuințe. Sînt complet de acord cu acei tovarăși care au ridicat aici problema ca nimeni să nu poată dispune de un fond de locuit suplimentar pe care să-l închirieze, de multe ori cu chirii peste prevederile legale. Dealtfel, acum lucrăm la îmbunătățirea Legii privitoare la administrarea fondului locativ și va trebui să prevedem măsuri de folosire mai chibzuită a locuințelor pe care le avem și le construim, interzicînd celor care dispun de suprafețe mai mari să le închirieze așa cum doresc ei. Va trebui să facem ca închirierea să se realizeze prin consiliul popular și numai în condițiile stabilite prin lege. *(Aplauze)*.

Rog organizațiile de partid, consiliile populare să acorde, în general, mai multă atenție problemelor ridicate de oamenii muncii, să acționeze împreună cu colectivele de oameni ai muncii pentru soluționarea lor. Trebuie, desigur, să ne fie clar că ne vor trebui încă un număr destul de mare de ani pentru a rezolva complet problema locuințelor, pentru a asigura pentru toți cetățenii locuințe corespunzătoare. Dar ritmul în care construim acum și ritmul în care vom construi în următorul cincinal creează condiții ca și această problemă să poată fi soluționată în condiții din ce în ce mai bune. Trebuie să depunem eforturi pentru a folosi cît mai



bine acest spațiu, pentru a soluționa cu prioritate cerințele acelor familii care au condiții mai grele și copii mai mulți. În acest sens trebuie făcut mai mult decît se face acum. Cîteodată mai primesc locuințe nu cei care au cele mai grele condiții, ci aceia care ar mai putea încă să stea în locuințele care le au și, din păcate, cei care au prieteni și cunoscuți care le înlesnesc acest lucru. Să facem totul pentru a introduce în domeniul soluționării problemelor oamenilor muncii o exigență sporită, un spirit de echitate ferm. Să se pună pe primul plan soluționarea nevoilor oamenilor muncii care au condițiile cele mai grele. Această problemă trebuie să stea în atenția organelor de partid și de stat, a sindicatelor. *(Aplauze)*.

Stimați tovarăși,

După cum cunoașteți, acordăm o mare atenție perfecționării conducerii activității economice și sociale. Au fost luate în acest sens un șir de măsuri care sînt în curs de realizare și urmează să mai fie luate și altele care vor crea un cadru tot mai corespunzător pentru participarea organizată a clasei muncitoare, a țărănimii și intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, la conducerea întregii societăți. Depunem eforturi susținute pentru dezvoltarea continuă a democrației socialiste, fiind conștienți că făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate nu poate fi decît rodul activității conștiente a întregului nostru popor. Trebuie să facem totul pentru a asigura participarea mereu mai activă a tuturor celor ce muncesc, a întregului popor la dezbaterea, adoptarea și înfăptuirea măsurilor care privesc dezvoltarea societății noastre — atît în ce privește politica internă, cît și cea externă. Tocmai datorită faptului că partidul nostru

acordă o atenție neslăbită intensificării participării efective a oamenilor muncii la conducerea societății, poporul cunoaște, sprijină și înfăptuiește neabătut politica internă și externă a partidului, văzînd în ea expresia intereselor fundamentale ale întregii noastre națiuni socialiste. (*Aplauze puternice*).

Preocupîndu-ne de soluționarea problemelor economice și sociale, de perfecționarea conducerii societății, acordăm o atenție permanentă activității politico-educative. Plenara din noiembrie 1971 și Conferința Națională din 1972 au trasat un program vast în domeniul activității educative. Este de înțeles pentru noi toți că făurirea unei societăți avansate impune creșterea conștiinței oamenilor muncii. Arta, literatura, cultura, în general, să joace un rol tot mai important în educația comunistă a oamenilor, avînd la bază concepția materialist-dialectică despre viață. Trebuie să înțelegem că nu se poate vorbi de societatea socialistă multilateral dezvoltată fără afirmarea din plin a principiilor eticii și echității socialiste în toate domeniile vieții sociale. Trebuie să facem totul ca odată cu dezvoltarea bazei materiale să dezvoltăm viața spirituală, conștiința, să făurim omul nou al societății socialiste. Numai așa vom asigura mersul continuu și ferm al națiunii noastre pe calea socialismului, triumful comunismului în România. (*Aplauze puternice, prelungite*).

Este necesar să unim mai bine eforturile organizațiilor de partid și ale organizațiilor de masă, toate mijloacele de care dispune societatea noastră în direcția activității educative. Organizațiile de partid trebuie să înțeleagă că așa cum sarcinile producției industriale și agricole, dezvoltarea științei și învățămîntului sînt probleme de prim ordin ale progresului, tot astfel activitatea educativă, formarea omului nou, este o latură inse-



parabilă a dezvoltării generale a societății noastre. Trebuie să acționăm pe toate planurile, în toate sectoarele, mergînd în mod uniform înainte. Numai atunci vom putea spune că, într-adevăr, activitatea de partid, activitatea statului nostru se desfășoară în condiții bune. Avem, fără îndoială, și în acest domeniu rezultate bune. Clasa noastră muncitoare, țărănimea și intelectualitatea sînt minunate ; ele îndeplinesc neabătut programul partidului. Avem un tineret minunat, care face totul pentru a-și însuși cunoștințele moderne în toate sectoarele de activitate, pentru a se pregăti să participe activ și, dealtfel, participă de pe acum activ la întreaga construcție a societății noastre. De aceea, putem aprecia că și în domeniul activității ideologice, politice avem rezultate bune. Avem deci tot ceea ce ne trebuie pentru ca, odată cu dezvoltarea bazei materiale, să dezvoltăm și viața spirituală a poporului, făurind societatea socialistă multilateral dezvoltată. În felul acesta vom putea înfățișa omenirii un nou tip de om, un nou tip de societate, fără precedent în istorie. Stă în puterea noastră să facem și vom face acest lucru, tovarăși! (*Aplauze puternice, prelungite*).

În realizarea întregului program de edificare a socialismului și comunismului un rol de seamă au organizațiile de partid. Acordăm o atenție deosebită creșterii și dezvoltării rolului conducător al partidului în toate domeniile de activitate. Nici nu se poate concepe rezolvarea unei probleme în societatea noastră fără prezența partidului, fără ca el, partidul, să dea orientarea, să arate calea pe care trebuie mers. Dar, așa cum am mai menționat și altă dată, realizarea rolului conducător al partidului nu este o lozincă abstractă care se afirmă în Constituție și la zile mari. A realiza rolul conducător al partidului înseamnă a face ca fiecare comitet jude-

țean, orășenesc, comunal, fiecare comitet de întreprindere, fiecare organizație de bază, fiecare comunist, la locul său de muncă, să fie un militant activ pentru înfăptuirea politicii partidului, să acționeze pentru unirea oamenilor muncii, a colectivelor unde își desfășoară activitatea, în vederea traducerii în viață, împreună cu toți oamenii muncii, a politicii partidului. Așa concepem noi și așa trebuie să înfăptuim rolul de conducător al partidului! Comunistul își realizează misiunea nu numai vorbind sau stînd la o parte, ci acționînd direct, în primele rînduri, fiind exemplu de înfăptuire a politicii partidului și statului în toate domeniile de activitate. Atunci comuniștii, într-adevăr, își vor îndeplini rolul conducător în societatea noastră. *(Aplauze puternice).*

Organizația județului Iași numără aproape 64 000 de membri. Ea constituie o forță puternică în județ, este o organizație puternică a partidului nostru în general. Trebuie să spun că Comitetul nostru Central dă o înaltă apreciere activității pe care o desfășoară organizația de partid, Comitetul județean de partid Iași, comuniștii din județ. Avem deplina convingere că și în viitor organizația de partid Iași va fi o organizație de nădejde a partidului nostru, își va îndeplini cu cinste sarcina sa în conducerea activității oamenilor muncii din județ. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Dragi tovarăși,

Aș dori să mă refer la cîteva probleme internaționale. Desigur, nu voi face o expunere largă asupra evenimentelor care au loc în lume, pentru că desfășurarea vieții internaționale confirmă pe deplin aprecierile Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale din 1972. Se poate spune că schimbările care s-au produs și sînt în curs de accentuare demonstrează dorința arzătoare



a popoarelor de a pune capăt politicii imperialiste de forță și dictat, de a instaura relații noi între toate statele lumii, de a merge pe calea destinderii, a unei politici noi, care să ofere fiecărei națiuni posibilități egale de dezvoltare, corespunzător năzuințelor sale, fără nici un amestec din afară.

După cum știți, la baza politicii externe a României stau principiile deplinei egalități în drepturi, respectului suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, renunțării la forță și la amenințarea cu forța în relațiile dintre state, principii care s-au afirmat și sînt recunoscute tot mai mult de toate popoarele drept singurele în stare să garanteze pacea și libertatea fiecărui stat și popor.

Ca țară socialistă, facem totul pentru a dezvolta relațiile cu țările socialiste. Dezvoltăm raporturile cu vecinii noștri, cu țările din C.A.E.R., din Tratatul de la Varșovia, întreținem relații de bună colaborare cu toate statele socialiste. Considerăm necesar să facem totul pentru a contribui la dezvoltarea colaborării și unității, pe baze marxist-leniniste, a tuturor țărilor socialiste, realizînd noul tip de relații, care nu a existat și nu poate exista decît între țări socialiste care își făuresc viața nouă așa cum doresc ele. *(Aplauze puternice).*

Acționăm pentru dezvoltarea colaborării cu tinerele state independente. Acordăm o mare importanță relațiilor cu acestea, considerînd că colaborarea servește dezvoltării economico-sociale a tuturor acestor state, consolidării independenței lor naționale, servește cauzei luptei împotriva colonialismului, neocolonialismului, împotriva politicii imperialiste de forță și dictat. De aceea, aceste relații se bucură de o largă apreciere. România întreține practic raporturi dintre cele mai bune cu

toate aceste state. Vom face totul pentru a le dezvolta și în viitor. (*Aplauze puternice*).

În spiritul principiilor coexistenței pașnice, România întreține relații de colaborare cu toate celelalte țări, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate. Considerăm necesar să avem relații — bazate pe principiile la care m-am referit — cu toate statele, să participăm activ la diviziunea internațională a muncii, la schimbul de valori materiale și spirituale pe plan mondial, la conlucrarea generală pentru triumful cauzei destinderii, securității și păcii.

Desigur, în condițiile schimbărilor care au loc în viața internațională, un loc important ocupă în politica României înfăptuirea securității în Europa. S-au obținut, după cum știți, rezultate bune în această direcție. S-a ajuns la începerea lucrărilor pregătitoare și există premise ca în cursul acestui an să se poată ține conferința general-europeană, cu participarea tuturor statelor interesate. România și-a adus de la început contribuția la crearea condițiilor pentru începerea lucrărilor, la desfășurarea lucrărilor pregătitoare. Ea va acționa cu toată fermitatea pentru ca conferința general-europeană să poată duce la instaurarea unor relații noi în Europa, care să asigure pacea, independența, posibilitatea de dezvoltare liberă a fiecărei națiuni europene, contribuind totodată la cauza păcii și cooperării între toate țările lumii. (*Aplauze puternice*).

Ne preocupăm — și acționăm — pentru a contribui la lichidarea conflictelor existente. Cunoașteți sprijinul pe care România l-a acordat Vietnamului. Sperăm că se va ajunge în cel mai scurt timp la rezultate pozitive în cadrul tratativelor care au loc la Paris, obținîndu-se încetarea războiului din Vietnam, din întreaga Indochină, creîndu-se condiții ca popoarele din această



parte a Asiei să-și poată soluționa problemele fără nici un amestec din afară. Ne preocupăm, de asemenea, să se ajungă la o soluție politică în conflictul din Orientul Mijlociu, pe baza rezoluției Consiliului de Securitate.

Ne pronunțăm cu fermitate împotriva oricăror acțiuni de imixtiune în treburile altor țări, pentru o politică de soluționare a problemelor dintre state pe calea tratativelor, pentru crearea condițiilor ca popoarele să-și poată concentra mijloacele spre dezvoltarea lor economică și socială. De aceea acordăm o mare atenție problemei dezarmării. Sînt cunoscute cheltuielile mari care se fac în această direcție și, trebuie să spunem deschis, și noi facem cheltuieli pentru înarmare. Nici nu se poate altfel ! De aceea acționăm cu toată fermitatea pentru a se realiza pași reali pe calea dezarmării generale, în primul rînd a celei nucleare, pentru a se putea ajunge ca mijloacele financiare — toate mijloacele, inclusiv cele umane îndreptate astăzi spre înarmare — să poată fi folosite în scopuri pașnice, pentru ridicarea bunăstării popoarelor.

Acordăm un rol deosebit organismelor internaționale, Organizației Națiunilor Unite, considerînd că acestea, și în primul rînd O.N.U., trebuie să aibă o contribuție mai importantă în soluționarea problemelor internaționale. Este în interesul tuturor popoarelor, și în primul rînd al popoarelor mici și mijlocii, ca această organizație să fie cît mai viabilă. De tăria și forța ei depind în mare măsură soluționarea problemelor internaționale, continuarea cursului spre destindere, asigurarea independenței tuturor statelor lumii.

Partidul nostru acționează pentru lărgirea relațiilor sale cu partidele comuniste și muncitorești, cu partidele socialiste, cu mișcările de eliberare națională și alte organizații democratice și antiimperialiste. Putem

spune că, dacă am lărgit continuu relațiile diplomatice cu celelalte state ale lumii, și în ce privește raporturile cu partidele și mișcările progresiste, democratice avem, practic, relații cu toate aceste organizații. Aceasta are o mare importanță internațională, pentru că nu putem scăpa nici un moment din vedere că soluționarea marilor probleme internaționale depinde de felul cum organizațiile politice, democratice, antiimperialiste vor acționa, vor conlucra, își vor uni eforturile. Toate problemele internaționale, oricît de grave și de importante ar fi, pot fi soluționate cu participarea activă a popoarelor, a maselor largi populare. Mai mult ca oricînd cresc conștiința și rolul popoarelor în viața internațională și trebuie să facem totul pentru unirea forțelor antiimperialiste din întreaga lume, pentru unirea tuturor popoarelor în lupta pentru o politică nouă, de colaborare, de pace, de egalitate și înțelegere. *(Aplauze puternice).*

În ce o privește, România va acționa și în viitor în spiritul hotărîrilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale, își va aduce contribuția, pe măsura posibilităților sale, la făurirea unei lumi mai bune, mai drepte, la victoria socialismului și păcii. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Dragi tovarăși,

Conferința dumneavoastră a dezbătut probleme importante. În proiectul de hotărîre sînt stabilite un șir de măsuri ce trasează căile pentru creșterea contribuției comuniștilor, a oamenilor muncii din județul Iași la realizarea programului elaborat de Congresul al X-lea și de Conferința Națională.

Îmi exprim deplina convingere că organizația de partid, comuniștii, toți oamenii muncii din județul Iași



vor face totul pentru realizarea măreţelor obiective pe care le au în față, aducîndu-și contribuția tot mai activă la bunăstarea și fericirea națiunii noastre socialiste. *(Aplauze puternice).*

Aș dori, în încheiere, să mulțumesc pentru urările ce mi s-au adresat, să mulțumesc populației care ne-a întîmpinat peste tot cu manifestări de simpatie. În toate acestea am văzut și vedem o expresie a încrederii oamenilor muncii din Iași — ca dealtfel a întregului popor — în politica marxist-leninistă a partidului, o expresie a voinței oamenilor muncii din Iași, ca a întregului nostru popor, de a face totul pentru înfăptuirea acestei politici, ce corespunde năzuințelor întregii noastre națiuni. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În ce mă privește, vă pot asigura, tovarăși, așa cum am spus și la Conferința Națională, asigurînd partidul, întregul popor, că voi face totul pentru a-mi îndeplini însărcinările de răspundere încredințate de partid și popor, că voi servi cu toate puterile mele partidul, poporul, cauza socialismului și comunismului. *(Urale ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !").*

Vă urez dumneavoastră, tuturor comuniștilor, tuturor cetățenilor din Iași succese tot mai mari în activitatea de viitor, multă sănătate și fericire. *(Urale puternice ; ovații îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu — la mulți ani !", „Ceaușescu eroism, România — comunism !". Întreaga asistență face o vibrantă manifestație de dragoste și atașament față de partid, față de Comitetul Central, față de secretarul general al partidului).*

# CUVÎNTARE LA CONFERINȚA ORGANIZAȚIEI MUNICIPALE DE PARTID BUCUREȘTI

*— 25 ianuarie 1973 —*

Stimați tovarăși,

Doresc să vă adresez dumneavoastră, participanților la conferință, comuniștilor și tuturor oamenilor muncii din capitala patriei noastre socialiste, un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului și a mea personal. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Conferința dumneavoastră a dezbătut pe larg problemele activității desfășurate, precum și sarcinile de viitor ale organizației de partid din București. În darea de seamă și în cursul discuțiilor au fost evidențiate, pe drept cuvînt, succesele mărețe obținute de oamenii muncii din capitală. S-a analizat activitatea de pînă acum în mod critic și autocritic, este drept, mai puțin autocritic. Chiar critica a fost, în unele cazuri, destul de dulce. S-a discutat pe larg cu privire la măsurile ce trebuie luate în vederea înfăptuirii sarcinilor de mare răspundere ce revin organizațiilor de partid din capitală. S-au făcut o serie de propuneri și sugestii valoroase. Sper că miniștrii care participă la lucrările conferinței vor ține seama de aceste propuneri, de sugestiile făcute și vor



acționa pentru soluționarea lor. Fără îndoială că și comitetul de partid nou ales va ține seama în activitatea sa viitoare de neajunsurile ce s-au manifestat și va acționa pentru îmbunătățirea muncii, pentru creșterea rolului organizației de partid a capitalei în toate sectoarele de activitate.

Putem deci aprecia că conferința s-a desfășurat în bune condiții. Sînt convins că lucrările ei vor exercita o puternică influență asupra activității viitoare, vor face ca atît comuniștii din capitală, activul, cît și comitetul municipal să-și desfășoare munca în mai bune condiții, să poată uni și mai puternic eforturile tuturor oamenilor muncii din București pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al X-lea, ale Conferinței Naționale, a propriilor hotărîri ale conferinței.

Dragi tovarăși,

Darea de seamă s-a referit la o perioadă de patru ani, din care doi ani aparțin cincinalului care a trecut. După cum se știe, cincinalul 1966—1970 s-a realizat cu succes, organizația din București avînd un aport de mare însemnătate la aceasta. De asemenea, în întreaga țară am realizat cu succes sarcinile de plan pe primii doi ani ai cincinalului 1971—1975. În 1972 producția industrială a fost cu 11,7 % mai mare decît în 1971, obținîndu-se peste plan o producție de peste 5 miliarde de lei. În primii doi ani producția industrială este cu 24,7 % mai mare decît în 1970. A crescut, de asemenea, producția agricolă, fiind în 1972 cu 9 % mai mare decît în 1971. Venitul național a crescut, în primii doi ani ai cincinalului, cu 24 %. Pe această bază au sporit veniturile din salarii cu 15 %. S-a asigurat creșterea volumului de produse necesare aprovizionării populației, vînzările de

mărfuri prin comerţul socialist fiind cu aproape 16 % mai mari decît în 1970.

După cum se ştie, în aceşti doi ani au fost luate noi măsuri pentru ridicarea bunăstării materiale şi spirituale a poporului. Începînd din anul 1971 s-au mărit alocaţiile pentru copii, s-au introdus alocaţii pentru copiii cooperatorilor, luîndu-se şi alte măsuri pentru îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă ale populaţiei. În toamna anului trecut au fost majorate salariile mici, urmînd ca în 1973 şi în anii următori să se asigure sporirea salariilor tuturor categoriilor de oameni ai muncii în conformitate cu hotărîrile Congresului al X-lea. În urma hotărîrilor adoptate de Conferinţa Naţională — care a prevăzut să se asigure în următorii ani o creştere mai mare a producţiei industriale decît s-a stabilit iniţial în plan — vom putea asigura şi o creştere mai mare a salariilor.

După cum vedeţi, avem succese importante în toate sectoarele de activitate. Aş dori să menţionez în mod deosebit contribuţia oamenilor muncii din capitală la toate aceste mari realizări. În ce priveşte industria, întreprinderile din capitală au dat în 1972 o producţie peste plan de un miliard nouă sute milioane de lei.

Merită subliniate, de asemenea, rezultatele obţinute în creşterea productivităţii muncii, în reducerea cheltuielilor materiale şi în realizarea sarcinilor de export. Aceste rezultate sînt cu atît mai importante cu cît industria din Bucureşti reprezintă circa 17 % din totalul producţiei industriale din România.

Fără îndoială că toate aceste rezultate sînt strîns legate de activitatea organizaţiilor de partid, îndeosebi de munca comitetului municipal de partid. Doresc ca de la această tribună a Conferinţei organizaţiei de partid a capitalei să adresez calde felicitări tuturor comuniştilor, tuturor oamenilor muncii din Bucureşti pentru re-



zultatele obţinute în activitatea lor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Cred că veţi fi de acord cu mine să folosesc acest prilej pentru a adresa tuturor oamenilor muncii din patria noastră calde felicitări pentru rezultatele obţinute în primii doi ani ai cincinalului, să le urez noi şi noi succese. *(Aplauze îndelungate, puternice).*

Dragi tovarăşi,

În faţa partidului, a întregului nostru popor stau sarcini de mare răspundere privind înfăptuirea hotărîrilor Congresului al X-lea şi ale Conferinţei Naţionale. După cum se ştie, la Conferinţa Naţională, organizaţia de partid a capitalei şi-a luat angajamentul de a realiza planul cincinal în patru ani şi jumătate. Organizaţiile judeţene au răspuns acestei chemări, toate judeţele luîndu-şi angajamentul să realizeze cincinalul în mai puţin de cinci ani. Au trecut de atunci aproape şapte luni. Rezultatele obţinute pe anul 1972 au confirmat pe deplin justeţea acestor angajamente. Toate întreprinderile, toate organizaţiile de partid au avut posibilitatea de a preciza, pe baza unor studii reale şi amănunţite, posibilităţile de care dispun pentru realizarea cincinalului într-un timp mai scurt. După cît am reţinut din darea de seamă şi din cuvîntul tovarăşilor care au vorbit aici, din toată atmosfera conferinţei şi din proiectul de hotărîre, organizaţia de partid a capitalei este hotărîtă să confirme angajamentul luat la Conferinţa Naţională de a realiza cincinalul în patru ani şi jumătate. Apreciez această hotărîre pătrunsă de înalt spirit de răspundere comunist faţă de interesele generale ale patriei noastre, faţă de bunăstarea şi fericirea întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

Am ascultat cuvîntul unor conducători de între-

prinderi — atît aici, cît și în cursul vizitelor pe care le-am făcut în aceste zile. Așa cum a reieșit și din cele spuse de directorul Centralei de confecții-București, care a arătat că va realiza cincinalul în patru ani, sînt colective de unități economice care și-au luat angajamentul de a îndeplini cincinalul chiar într-un termen mai scurt decît patru ani și jumătate. Iată de ce apreciez că, realmente, angajamentul vostru, hotărîrea pe care o veți adopta astăzi corespunde pe deplin posibilităților existente în industria capitalei, ale comuniștilor, ale oamenilor muncii. Doresc să adresez comuniștilor, oamenilor muncii din capitala României socialiste succese cît mai mari în realizarea cincinalului, a tuturor angajamentelor și sarcinilor pe care și le-au asumat. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În cursul acestei luni au avut loc toate conferințele județene. Putem face deci bilanțul hotărîrilor adoptate. În toate organizațiile de partid s-a manifestat hotărîrea de a se face totul pentru realizarea cincinalului în mai puțin de 5 ani. Astfel, 19 județene au hotărît să realizeze cincinalul în patru ani și șase luni, la aceasta adăugîndu-se, după hotărîrea pe care o veți lua, și organizația de partid a capitalei. Un număr de 5 județe s-au angajat să realizeze cincinalul în patru ani și șapte-opt luni, iar 15 județe — în patru ani și nouă-unsprezece luni. Deci, toate județele au considerat că au posibilități — într-o măsură mai mare sau mai mică — de a realiza cincinalul într-un termen mai scurt.

Consider foarte bun felul în care au procedat organizațiile de partid — acela de a-și lua angajamente pe baza unor studii concrete, ținînd seama de realități, de posibilitățile pe care le consideră astăzi realizabile. În felul acesta avem garanția că angajamentele sînt pe deplin posibile de îndeplinit. De aceea, dați-mi voie să



adresez comitetelor județene, activului de partid, comuniștilor, tuturor oamenilor muncii din întreaga țară mulțumiri și urările cele mai fierbinți de a înfăptui cu deplin succes cincinalul și angajamentele asumate. *(Aplauze puternice).*

Un număr de 36 de județe s-au angajat să depășească prevederile maximale ale planului pe acest an cu 4 miliarde 400 de milioane de lei. La aceasta se va adăuga și angajamentul pe care organizația de partid a capitalei îl are în vedere — de 1 miliard și jumătate, ceea ce înseamnă că, față de prevederile maximale ale planului pe 1973, se prevede realizarea a aproape 6 miliarde de lei în plus. Aceasta demonstrează încă o dată posibilitățile mari existente în industria noastră socialistă, evidențiază că este necesar să depunem în continuare eforturi pentru descoperirea și valorificarea acestor posibilități.

Luînd în considerație toate aceste lucruri, putem aprecia, fără nici o îndoială, că există perspective minunate ca planul cincinal să fie realizat în condiții bune, cu o depășire substanțială. Putem realiza cel puțin ceea ce s-a menționat la Conferința Națională, adică o producție suplimentară de circa 60 de miliarde de lei în 1975.

Desigur, trebuie să ne fie clar că realizarea planului cincinal în patru ani și jumătate, cum prevedeți voi, sau într-o perioadă mai scurtă, cum prevăd alte organizații de partid, nu va fi ușoară. Aceasta va cere măsuri hotărîte pentru o mai bună organizare a întregii noastre activități. Am vizitat în aceste zile un număr de 11 întreprinderi din capitală, ale construcției de mașini grele, ale construcției de mașini-unelte și electrotehnice și ale industriei ușoare. Am constatat cu multă satisfacție că în toate aceste întreprinderi — pe care le-am mai vizitat și în trecut, cu excepția unei întreprinderi textile — s-au petrecut multe schimbări pozitive în ce privește or-

ganizarea muncii și a producției, ridicarea nivelului tehnic și calitativ al întregii activități. Sînt convins că și în celelalte întreprinderi din București, ca dealtfel în cele mai multe întreprinderi din țară, sînt asemenea importante succese. Toate acestea demonstrează că avem în întreprinderi organizații de partid puternice, colective de oameni ai muncii decise să dea viață hotărîrilor partidului și statului, să facă totul pentru a-și îndeplini în bune condiții îndatoririle ce le au.

Desigur, făcînd aceste constatări, nu putem trece cu vederea peste o serie de neajunsuri și lipsuri. Așa cum am mai menționat, se impune să se ia măsuri și mai hotărîte pentru lichidarea neajunsurilor, pentru îmbunătățirea generală a activității, pentru valorificarea în cele mai bune condiții a rezervelor existente, pentru folosirea optimă a capacităților de producție, a mașinilor și utilajelor. Așa cum am arătat și la Conferința Națională, actualul cincinal trebuie să fie cincinalul perfecționării generale a activității economice, al ridicării nivelului tehnic și a calității producției. Cred că nu este necesar să mă mai opresc astăzi asupra acestor probleme. Fiecare din cei prezenți aici, fiecare activist de partid și de stat, fiecare comunist și om al muncii trebuie să înțeleagă că ridicarea nivelului tehnic și a calității producției este o problemă hotărîtoare a dezvoltării industriei românești, a progresului general al țării, a participării active a României la diviziunea internațională a muncii. De aceea este necesar ca organizațiile de partid, sindicatele, U.T.C.-ul, consiliile oamenilor muncii, comitetele oamenilor muncii să depună o activitate susținută în vederea îmbunătățirii radicale a activității.

De asemenea, trebuie să acordăm mai multă atenție creșterii productivității muncii pe calea mecanizării și automatizării producției. În întreprinderile vizitate în



aceste două zile am constatat că unele secții au trecut la introducerea cu mai multă fermitate a mecanizării și automatizării producției, la mai buna organizare a activității. Tovarășii din aceste unități au arătat că drept urmare a măsurilor luate au obținut o creștere cu 40—50 % — sau chiar mai mult — a productivității muncii. Dar, din păcate, chiar în aceeași hală, la unele locuri de producție cu activități similare, lucrările de mecanizare și automatizare, de bună organizare a muncii, continuă să rămînă în urmă. În general există în mai toate întreprinderile rezultate bune pe linia creșterii productivității, dar ele nu sînt nici pe departe generalizate în întreaga fabrică sau uzină. Nu mai vorbesc de faptul că nu se acționează destul de hotărît pentru ca experiența bună dintr-o unitate să fie generalizată pe întreaga capitală, pe întreaga țară.

Iată de ce, vorbind de creșterea productivității muncii — care trebuie să fie rezultatul nu al unui efort fizic, ci al unei perfecționări a activității de organizare a producției și muncii, de dotare tehnică și automatizare — este necesar să spunem că organizațiile de partid, inclusiv comitetul municipal de partid, ministerele, au datoria să acorde o atenție mai mare acestei probleme de importanță deosebită pentru dezvoltarea societății noastre.

Merită să menționez aici, ca un fapt pozitiv, că față de sarcinile prevăzute în plan, un număr de 24 de județe s-au angajat să obțină o creștere cu 1 000—2 000 de lei a productivității muncii pe salariat, ceea ce demonstrează că în această privință există încă mari rezerve. Sînt convins că nici organizația de partid a capitalei nu va rămîne în urma celor 24 de organizații de partid! Firește, rămîne să analizați și să valorificați în practică aceste posibilități.

O problemă de importanță deosebită este reducerea

cheltuielilor materiale, a consumurilor de materii prime și materiale pe fiecare produs. În general trebuie să obținem o reducere substanțială a consumurilor și a cheltuielilor materiale, să asigurăm creșterea producției nete, sporirea venitului național — calea sigură pentru dezvoltarea mai susținută a patriei, pentru ridicarea mai rapidă a bunăstării oamenilor muncii. Această îndatorire trebuie privită cu răspundere de toate organizațiile de partid, de toate colectivele de oameni ai muncii. Trebuie acționat nu în general, ci în mod concret. În acest fel vom putea obține rezultate bune, vom micșora consumurile și cheltuielile încă mari, vom pune capăt risipei.

O atenție deosebită trebuie acordată investițiilor și, în acest cadru, punerii la timp în producție a noilor capacități. În acest domeniu, capitala a obținut în 1972 rezultate relativ bune, deși au rămas cîteva capacități care nu au fost date în producție. Sper că în acest an s-au luat chiar din prima lună măsurile necesare pentru a recupera nerealizarea din anul trecut și pentru a asigura darea la timp în producție a tuturor unităților noi.

Dealtfel, așa cum s-a discutat la plenara din noiembrie anul trecut, s-au luat un șir de măsuri pentru ca ministerele constructoare de mașini, precum și alte ministere să asigure în mai bune condiții utilajele, mașinile și aparatura necesară pentru punerea la timp în producție a noilor unități.

Este necesar să urmărim zi de zi cum se realizează investițiile și în special cum se asigură utilajele, mașinile, aparatura necesară pentru punerea la timp în producție a noilor capacități. În această privință doresc să arăt că 27 de comitete județene de partid s-au angajat, în cadrul conferințelor, să dea în funcțiune 110 capacități de producție cu 1—6 luni înainte de termen. Consider că această hotărîre este deosebit de importantă,



deoarece creează condiții de a realiza cincinalul într-un timp mai scurt. Sînt convins că și organizația de partid a capitalei, întreprinderile municipiului vor acționa pentru a se înscrie și ele în rîndul acelora care vor da înainte de termen în funcțiune o serie de capacități de producție. Dealtfel, știu că această problemă constituie o preocupare a comitetului municipal, că însuși angajamentul privind realizarea cincinalului înainte de termen se bazează într-o bună măsură și pe scurtarea termenului de punere în funcțiune a noilor capacități de producție.

După cum vedeți, pentru a înfăptui în bune condiții sarcinile pe care le avem în 1973 și în anii următori sînt necesare noi și noi măsuri pentru perfecționarea activității în toate domeniile. Sînt convins că toate aceste probleme — care într-o măsură sau alta au fost discutate și în Conferință — vor continua să stea în atenția organizațiilor de partid, a tuturor colectivelor de oameni ai muncii din București. Am încredințarea că în ce privește ridicarea calității producției, reducerea cheltuielilor și, în general, creșterea eficienței producției, organizația de partid a capitalei se va număra printre organizațiile fruntașe. Personal aș dori chiar să ocupați primul loc, dacă se poate ! *(Aplauze prelungite).*

Dragi tovarăși,

Înfăptuirea cu succes a tuturor sarcinilor cere participarea tot mai activă a cercetării științifice la întreaga activitate de producție. Avem și în această privință rezultate bune în toată țara, inclusiv în București. Am vizitat în aceste zile trei institute de cercetări și, de fapt, încă trei care funcționează în cadrul centralelor. Trebuie să spun că mi-a făcut o deosebită plăcere să constat că există o mai intensă preocupare pentru realizarea de

noi materiale, de mașini și utilaje de tehnicitate mai înaltă și de mai mare randament, necesare economiei noastre naționale, participării României la diviziunea internațională a muncii. Atît la ICECHIM cît și la institutele construcțiilor de mașini și metalurgiei, la institutele de la Centrala industrială de mașini grele, de la Centrala de mașini-unelte și din sectorul electronic am constatat o preocupare susținută de a răspunde mai bine cerințelor concrete ale dezvoltării economiei noastre. Sînt rezultate bune. Mi-am întărit convingerea că există posibilități de a obține realizări și mai mari. Dacă toate institutele își vor organiza mai bine activitatea, dacă vor ști să unească eforturile tuturor oamenilor de știință, atunci contribuția lor la realizarea cincinalului înainte de termen, la ridicarea calității și a nivelului tehnic al producției poate fi deosebit de mare. Sînt convins că așa va fi !

În cadrul vizitei la Politehnică am constatat cu satisfacție că și aici s-a trecut cu mai multă hotărîre — împreună cu institutele de cercetare și cu producția — la elaborarea de soluții noi, de proiecte, de materiale. Politehnica a înțeles, în fine, că poate da mult mai mult. Începutul făcut în această privință — la care s-a referit și tovarășul rector aici — cred că va fi continuat, că exemplul Politehnicii va fi urmat și de celelalte instituții de învățămînt superior din capitală. În felul acesta, oamenii de știință din învățămînt vor putea aduce, alături de celelalte forțe de cercetare, o contribuție mult mai mare decît pînă acum în acest domeniu.

Este cunoscut că în capitală își desfășoară activitatea cele mai multe institute de cercetare, multe institute de învățămînt superior, deci cea mai mare parte a cadrelor științifice. Ca atare, organizația de partid a Bucureștiului trebuie să exercite o influență mult mai puternică în acest domeniu, astfel ca cercetarea să joace un rol tot mai important în dezvoltarea societății noastre socialiste, pe măsura rolului deosebit de însemnat pe care îl are astăzi știința în dezvoltarea generală a omenirii. Cunoașteți foarte bine că partidul nostru acordă cercetării o atenție deosebită. Considerăm că numai pe baza celor mai înaintate cuceriri ale științei și tehnicii contemporane putem făuri o societate avansată. Știința are un rol hotărîtor în dezvoltarea societății — și trebuie să facem ca toți oamenii de știință să-și aducă contribuția la dezvoltarea României socialiste. *(Aplauze puternice).*



Este clar că pentru a înfăptui ceea ce ne propunem în următorii ani, dezvoltarea în perspectivă a României, trebuie să acordăm o mai mare atenție pregătirii cadrelor — a muncitorilor calificați, a tehnicienilor și inginerilor. Avem, într-adevăr, succese în acest domeniu. Comitetul organizației de partid din București a luat un șir de măsuri și a elaborat un program în vederea pregătirii cadrelor de care are nevoie pînă în 1975. Este necesar să acordăm în continuare toată atenția înfăptuirii acestor măsuri, să realizăm cu mai multă fermitate hotărîrile Comitetului Central cu privire la ridicarea nivelului de cunoștințe al tuturor cadrelor noastre, la programul de reciclare — cum a fost numit —, începînd cu muncitorii și pînă la inginerul-șef din întreprindere, la director și, mergînd mai departe, pînă la minister. Toți, inclusiv cei din învățămînt și din cercetare, trebuie să înțeleagă că sarcinile mari pe care le avem de îndeplinit, ritmul rapid de dezvoltare a științei și culturii, înnoirea în cîțiva ani a tehnicii, noile descoperiri cer tuturor cadrelor de partid și de stat, fiecărui inginer și muncitor să fie la curent și să-și însușească tot ce este mai modern în domeniul său de activitate. Fără aceasta nu vom putea realiza sarcinile importante pe care le avem — nu numai din punctul de

vedere al creșterii volumului producției, ci mai ales din punctul de vedere al calității, al nivelului tehnic al produselor noastre. Nu avem nevoie de orice producție, ci de o producție care să concureze cu succes cu produsele similare pe plan mondial! Iată de ce pregătirea cadrelor — atît formarea cadrelor noi, cît și perfecționarea celor existente — constituie un factor hotărîtor al înfăptuirii întregului plan cincinal, pentru dezvoltarea în perspectivă a României. Cred că organizația de partid a capitalei va lua toate măsurile pentru a-și îndeplini în bune condiții sarcinile ce-i revin în această privință.

Mi-a produs bucurie faptul că o serie de catedre din Institutul politehnic au trecut să-și desfășoare activitatea în unități de producție, că participă periodic la activitatea unor unități. Dar, așa cum a arătat aici rectorul Politehnicii, numai cîteva catedre, din totalul de 50, au făcut acest lucru. Sper că vom încheia anul de învățămînt 1973 și vom începe anul de învățămînt 1973—1974 cu o situație complet schimbată, în sensul ca toate catedrele, toate facultățile, nu numai din Politehnică, ci și din celelalte institute, să facă pasul hotărîtor, să învingă rutina care le mai ține pe loc și să se apropie de producție. Am vorbit cu profesorii, cu studenții din aceste unități. Îmi pare rău că comitetul municipal nu a adus aici pe unii din acești profesori și studenți pentru a spune cum se simt în noile condiții. Într-adevăr, tinerii simt acum că nu mai învață lucruri pe care mîine nu le vor putea folosi. Ei lucrează pe mașinile cele mai noi cu care este dotată industria noastră, sînt la curent cu tot ceea ce este mai modern, sînt în stare să lucreze nemijlocit în producție. Mulți studenți — serii întregi — lucrează efectiv în secții de producție, dau producție fizică de bună calitate. Eu cred că merită să ne gîndim ca în viitor să-i și recompensăm pe cei care vor participa efectiv la producția materială,



să le asigurăm un anumit venit pentru producția reală pe care o dau. În acest fel vom încuraja legarea învățămîntului de producție. *(Aplauze).*

Nu aș dori acum să vorbesc de facultățile agricole. Dar pentru că sînt aici ministrul agriculturii și ministrul învățămîntului și pentru că la Iași tovarășii mi s-au plîns că se întîrzie măsurile de reorganizare a învățămîntului agricol, legarea lui de producție, consider că trebuie să rezolvăm rapid această problemă. Dacă este de înțeles că un inginer din industrie nu poate deveni un bun inginer dacă nu lucrează în fabrică, cu atît mai de înțeles este că nu poate fi bun agronom acela care nu lucrează în fermă, fie în domeniul creșterii animalelor, fie al producției vegetale. Iată de ce se impune ca în toate domeniile învățămîntului — și poate în agricultură în primă urgență — să aplicăm cu hotărîre măsurile de legare a învățămîntului de practică. Să facem aceasta cît mai rapid, astfel ca cel puțin anul viitor să nu ne mai întîlnim cu stările de lucruri care au existat în trecut și care, din păcate, se mai mențin și astăzi în unele locuri.

S-au obținut rezultate bune într-un șir de școli generale — nu mai vorbesc de școlile profesionale — în ce privește participarea elevilor, a ucenicilor la activitatea de producție. Multe întreprinderi au secții speciale unde se realizează practica în producție. În unele locuri, elevii școlilor profesionale din anii II lucrează efectiv în producție, în schimburi corespunzătoare. În cîteva unități industriale — chiar în unele din întreprinderile vizitate ieri — am întîlnit și elevi ai școlilor profesionale și de cultură generală care sînt patronate de uzinele respective. Trebuie să spun că mi-a făcut o mare plăcere să văd că acești elevi se simt bine. Dealtfel, nici nu se pot simți altfel, deoarece sînt, se poate spune, alături de părinții

lor, de frații lor, de popor. Acolo este locul învățămîntului nostru, lîngă și în producție. Consider că toate aceste realizări trebuie generalizate, spre a asigura cu adevărat o transformare generală a întregului învățămînt, ridicarea nivelului conținutului său.

Doresc să atrag încă o dată atenția că tot ceea ce avem de realizat depinde de cadre, de oameni. Toată atenția partidului, a ministerelor, a învățămîntului, a tuturor conducătorilor de întreprinderi trebuie să fie îndreptată spre oameni, spre ridicarea nivelului lor de cunoștințe ! Făcînd aceasta, vom asigura ca realmente tot ceea ce ne propunem să realizăm în viitor să fie înfăptuit în bune condiții ! Avem oameni minunați și sînt convins că vom obține succese remarcabile. *(Aplauze puternice)*.

O altă problemă la care aș dori să mă refer este aceea a comerțului exterior, a cooperării în producție cu alte țări. Desigur, în acest domeniu organizația de partid București, întreprinderile sale și-au realizat pe ansamblu planul pe 1972. Acesta este un lucru bun. Sarcinile pe anul 1973, pe anul următor sînt deosebit de mari. Trebuie să înțelegem că exportul, cooperarea în producție cu alte state — atît cu țări socialiste, cît și cu țări nesocialiste — constituie un factor de prim ordin al progresului general al țării noastre. Toate organizațiile de partid, comitetele sindicale, U.T.C.-ul, comitetele și consiliile oamenilor muncii, comuniștii, toți oamenii muncii trebuie să înțeleagă că planul de producție cuprinde și cooperarea și exportul, că, pînă la urmă, înseși veniturile fiecărui muncitor, ale fiecărui salariat, inclusiv ale directorilor de întreprindere, depind de felul cum vom asigura cooperarea largă în producție cu alte state, cum vom asigura realizarea exportului. Trebuie să lichidăm cu hotărîre mentalitatea ce se mai întîlnește, din păcate, în unele locuri, că problemele exportului aparțin unor organisme speciale, că ele sînt probleme de mică importanță, că totul este să produci. Dar pentru ce producem ? Trebuie să fie clar pentru toată lumea că importul de materii prime, de materiale nu-l vom putea realiza fără să exportăm, că, în general, pentru valorificarea superioară a forței noastre științifice și de muncă este necesar să dezvoltăm cooperarea, să realizăm un export tot mai larg. În viitor această sarcină se va pune cu și mai mare acuitate, pe o scară și mai largă. Eu pun această problemă în fața organizației de partid din București. M-am referit la ea și la Iași, dar insist aici deoarece în sală se găsesc cadrele de bază nu numai din întreprinderile din București, dar și din ministere, din organele centrale, care trebuie să acționeze cu toată fermitatea în vederea realizării sarcinilor de export. Trebuie să spun că în 1972 nu am realizat exportul necesar — și aceasta creează greutăți în înfăptuirea importului de care avem nevoie pentru dezvoltarea industriei și a altor ramuri ale economiei. Iată de ce rog ca toate organizațiile și comitetele de partid să acorde o atenție deosebită exportului.



Am stabilit să creăm la comitetele județene, deci și la municipiul București, comisii de partid, la care să participe reprezentanți ai tuturor unităților care exportă, care să urmărească zilnic realizarea producției și a exportului. Am stabilit — după cum știți — la plenară să constituim în toate întreprinderile care au sarcini de export comisii speciale care să urmărească această problemă. Rog să se acționeze cu hotărîre în această direcție. Să nu devină o formalitate de a raporta la zile mari că am mai creat o comisie, că mai avem un colectiv obștesc, ci să asigurăm ca aceste colective să devină organisme vii, active, care să contribuie la realizarea importantului program pe care îl avem în acest sector de activitate.

Stimați tovarăși,

Tot ceea ce facem, întregul program de dezvoltare a industriei, a agriculturii, a bazei materiale a societății noastre, este destinat făuririi bunăstării și fericirii întregului nostru popor. Trebuie să urmărim permanent felul cum se realizează în viață programul stabilit de Congres și de Conferința Națională în acest domeniu. Înfăptuirea acestor măsuri trebuie să constituie preocuparea zilnică, permanentă a partidului, a sindicatelor, a U.T.C.-ului, a consiliilor populare.

În multe locuri s-a ridicat, de exemplu, problema creșelor și căminelor. Am stabilit la Conferința Națională un program de asemenea construcții de aproape trei ori mai mare decît totalul existent în 1970. Din păcate, planul privind construcțiile de creșe și de cămine nu s-a realizat în cursul anului 1972 nici în capitală. Rog să fie luate toate măsurile pentru ca în acest an să recuperăm rămînerea în urmă și să realizăm în întregime sarcinile de plan în această privință. Dacă va fi posibil, va trebui să ne propunem chiar să construim ceva în plus, în 1975, peste ceea ce am prevăzut în plan. Trebuie să realizăm însă, în primul rînd, ceea ce avem prevăzut.

Este, de asemenea, necesar să acordăm o mai mare atenție problemei locuințelor. Construim mult, dar și cerințele sînt mari. În următorii ani, mai cu seamă după 1975, va trebui probabil să construim și mai mult, într-un ritm și mai intens, spre a satisface într-un grad mai mare cerințele de locuințe ale oamenilor muncii. Se impune, totodată, să luăm măsuri pentru buna repartiție a locuințelor. Trebuie să recunoaștem că nu întotdeauna repartizarea locuințelor este cea mai bună. Uneori beneficiază de locuințe, inclusiv în capitală, nu cei care au rolul principal în producție — și cînd vorbesc de producție cuprind aici și știința și învățămîntul —, ci unii care știu să fie mai insistenți sau care, cum se spune, mai au pe ici pe colo „prieteni". *(Aplauze).* Aș ruga pe tovarășii care au în preocuparea lor problema locuințelor să nu înțeleagă aceste aplauze în sensul că Conferința este de acord să promovăm asemenea sistem de prietenie. *(Animație).* Eu am înțeles că participanții la Conferință aprobă, prin aplauzele lor, critica făcută, îndreptată împotriva acestei mentalități, că ei se pronunță pentru măsuri hotărîte spre a-i pune capăt. Trebuie să trecem la repartiția locuințelor pe unități de producție — în întreprinderi, institute, în celelalte unități unde își desfășoară activitatea oamenii muncii — și să acordăm prioritate celor care au greutăți mai mari. Înțeleg că fiecare dorește să aibă o locuință tot mai bună, dar trebuie să discutăm deschis lucrurile în colectivul de oameni ai muncii și să satisfacem cu prioritate cerințele acelora care au situații mai grele. Este de înțeles că în primul rînd trebuie să dăm curs cererilor acelora care au mai mulți copii. Eu rog ca în acest spirit să stabilim măsurile de repartizare în viitor a locuințelor. Dealtfel se lucrează la Legea nr. 10, pe care vrem s-o îmbunătățim. Este adevărat, se lucrează cam de mult, dar sper că va fi gata în curînd. O vom trimite și comitetelor județene și unor întreprinderi ca să-și spună părerea asupra acestor modificări, astfel încît perfecționările pe care le vom aduce să țină seama de criticile, de observațiile ce s-au făcut pe drept cuvînt în ultimii ani de mulți cetățeni.



Este, de asemenea, necesar ca organele locale ale puterii de stat, consiliile populare să acorde mai multă atenție bunei gospodăriri a capitalei, a sectoarelor, să pună mai multă ordine în îngrijirea locuințelor și, în general, în gospodărirea orașului. S-a făcut mult în această privință — trebuie să recunosc acest lucru —, dar mai

sînt lipsuri. Cred că în capitală se poate face mai mult în această privință.

S-a spus aici că va trebui să nu mai extindem în viitor capitala, că în 1990 să-i reducem perimetrul. Este un lucru bun. Dar îmi pun întrebarea : cum o să reducem perimetrul în 1990 dacă în 1973 și 1974 îl extindem ? O să demolăm ? Construim încă în afara orașului. Extinzînd astăzi în mod nejustificat perimetrul capitalei, tot ceea ce s-a spus aici cu privire la restrîngerea în 1990 devine o vorbă goală. Este necesar să limităm cu hotărîre extinderea Bucureștiului. Să pătrundem spre interior, pentru a rezolva și problemele de dezvoltare generală a Bucureștiului, dar și condiții edilitare și arhitectonice mai bune.

Aș menționa, de asemenea, problemele de aprovizionare și, în general, problemele legate de buna deservire a oamenilor muncii. Asemenea probleme trebuie să stea mai mult în atenția comitetelor noastre de partid de sectoare, a comitetului municipal, a consiliilor populare. Să se înțeleagă că se impune să ne preocupăm permanent, zi de zi, de îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor muncii. Să discutăm deschis cu cetățenii toate problemele. Numai unind eforturile tuturor cetățenilor vom putea asigura rezolvarea în mai bune condiții a acestor probleme, inclusiv îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor muncii din capitală.

Este necesar să acționăm cu mai multă fermitate pentru aplicarea principiilor eticii și echității socialiste. Să trecem la organizarea activității și vieții sociale pe baza normelor cuprinse în proiectul de cod al eticii și echității socialiste. Trebuie să înțelegem că nu am făcut acest proiect privind etica și echitatea socialistă ca el să constituie numai un prilej de conferințe, de lucrări pe baza cărora cei ce scriu își îmbunătățesc condițiile de viață. Aceste norme trebuie să constituie criterii de bază ale



vieții și activității, ale organizării relațiilor în toate sectoarele.

Trebuie să intensificăm activitatea politico-ideologică, de educare a tuturor oamenilor muncii. Formarea omului nou, înarmat cu o înaltă conștiință socialistă, constituie o parte inseparabilă a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. În această privință avem unele rezultate bune, dar mai există încă multe neajunsuri. Un rol important în această privință are, desigur, activitatea cultural-artistică. Trebuie să constatăm că, după plenara Comitetului Central din 1971, s-au luat un șir de măsuri. Totodată, nu pot să nu menționez că ele nu sînt pe măsura necesităților din România. În capitală își desfășoară activitatea principalele forțe culturale și artistice. Aici funcționează uniunile de creatori, Comitetul de Radio și Televiziune și alte unități importante, care au sarcini deosebit de mari în activitatea educativă, în formarea omului nou. Ținînd seama de aceasta se impune ca organizația de partid, comitetul municipal să acorde mai multă atenție muncii de partid, îndrumării comuniștilor din aceste unități, spre a face ca în întreaga lor activitate să se reflecte mai pregnant concepția noastră despre lume și viață, materialismul dialectic și istoric, marxism-leninismul. Să asigurăm ca în întreaga activitate a organizațiilor de partid și a instituțiilor educative să se reflecte hotărîrile plenarei Comitetului Central, ale Conferinței Naționale a partidului ! Avem toate condițiile ca, paralel cu activitatea în producție, să obținem o îmbunătățire radicală a muncii politico-educative. Dealtfel, este clar că există o strînsă unitate dialectică între aceste două domenii. În măsura în care vom obține rezultate bune în creșterea conștiinței socialiste, în ridicarea nivelului de cultură, în înțelegerea tot mai clară de către masele largi de oameni ai muncii a fenomenelor vieții sociale, în aceeași

măsură va creşte şi participarea lor activă la întreaga viaţă economico-socială, se va asigura înfăptuirea în condiţii tot mai bune a întregului program de dezvoltare a României. Sînt convins că şi în această privinţă organizaţia de partid Bucureşti, capitala în general, se va situa în primele rînduri. *(Aplauze puternice).*

Dragi tovarăşi,

După cum vedeţi, în faţa organizaţiei de partid din capitală, a întregului partid stau sarcini deosebit de mari. Înfăptuirea lor cu succes cere îmbunătăţirea continuă a activităţii organizaţiilor de partid, creşterea, în toate domeniile, a rolului lor conducător.

Organizaţia de partid a capitalei numără aproape 230 000 de membri. Este cea mai puternică organizaţie a partidului — şi nu numai din punct de vedere numeric. Aici sînt puternice forţe ale partidului nostru, numeroase cadre — formate atît în ilegalitate, cît şi în anii de după eliberarea ţării. De aceea noi apreciem că organizaţia din Bucureşti constituie din toate punctele de vedere principala forţă a partidului nostru, că ea poate rezolva cu succes toate sarcinile care îi stau în faţă. *(Aplauze puternice).*

Cunosc bine organizaţia de partid a capitalei — de 40 de ani. Aici, de fapt, am început activitatea mea în rîndurile partidului. Ştiu că a fost întotdeauna o organizaţie de nădejde. Ştiu că şi după 23 August ea a jucat un rol important, iar astăzi constituie o forţă politică uriaşă. Comitetul Central dă o înaltă apreciere activităţii organizaţiei de partid din Bucureşti, tuturor comuniştilor, activului comitetului municipal şi îşi exprimă convingerea că această forţă va continua să fie şi în viitor un sprijin de nădejde în aplicarea în viaţă a întregii politici a partidului, că îşi va aduce contribuţia tot mai importantă la întărirea unităţii şi forţei partidului nostru, la



creşterea rolului său conducător în toate sectoarele de activitate. *(Aplauze puternice.)*

Aşa cum am mai menţionat şi altă dată, rolul conducător al partidului trebuie să se înfăptuiască concret, de către fiecare organizaţie de partid, de către fiecare activist, de fiecare membru de partid. Fiecare comunist, la locul său de muncă, poartă răspunderea — şi trebuie să acţioneze — pentru cunoaşterea de către toţi cetăţenii a politicii partidului, pentru unirea eforturilor tuturor celor ce muncesc în înfăptuirea acestei politici. Rolul conducător al partidului nu înseamnă a sta deoparte sau a fi deasupra colectivelor de oameni, ci a te integra activ în viaţă, în muncă, a fi în primele rînduri în înfăptuirea politicii partidului, în realizarea concretă a sarcinilor la fiecare loc de muncă. *(Aplauze puternice).*

Trebuie să dăm o mai mare atenţie repartizării forţelor partidului în toate domeniile de activitate, folosirii bune a cadrelor de care dispunem. Nu este un secret că încă nu în măsură suficientă activul de partid şi chiar membrii diferitelor comitete de partid participă la activitatea generală — şi aceasta nu din vina lor, ci din cauză că de multe ori organele noastre de partid neglijează antrenarea şi asigurarea participării la munca de partid a întregului activ, a tuturor membrilor din diferite organisme ale partidului. Se impune să dăm în viitor mai multă atenţie înfăptuirii directivelor date de Comitetul Central al partidului privind participarea la activitatea concretă a membrilor comitetului, a activului, a fiecărui membru al partidului.

Trebuie să dezbatem mai larg cu comuniştii toate problemele activităţii partidului, să asigurăm ca toate hotărîrile mai importante pe care le ia fiecare organism de partid, inclusiv hotărîrile luate de Comitetul Central, să fie larg dezbătute în partid, să constituie rodul gîn-

dirii şi înţelepciunii întregului nostru partid. Numai lărgind continuu democraţia de partid, vom crea o bază mai bună pentru adîncirea democraţiei muncitoreşti, pentru buna funcţionare a comitetelor şi consiliilor oamenilor muncii, a altor organisme obşteşti — una din condiţiile dezvoltării democraţiei noastre în general. Pentru făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate — aşa cum ea a fost definită de Congresul al X-lea şi de Conferinţa Naţională a partidului — trebuie să asigurăm o participare tot mai largă a întregului popor la luarea şi înfăptuirea tuturor hotărîrilor. Numai cu participarea conştientă a întregului popor, stăpîn pe destinele sale, putem asigura edificarea societăţii socialiste multilateral dezvoltate, crearea condiţiilor pentru trecerea treptată spre comunism ! *(Aplauze puternice).* Totodată, este necesar să acordăm mai multă atenţie întăririi disciplinei de partid, a spiritului de răspundere al fiecărui activist de partid şi de stat, al fiecărui comunist, pentru îndeplinirea sarcinilor şi îndatoririlor lor. Trebuie, de asemenea, să acţionăm pentru întărirea disciplinei în producţie, deoarece aceasta constituie o latură inseparabilă a dezvoltării activităţii noastre sociale, a participării conştiente a poporului la dezvoltarea operei de construcţie a noii societăţi.

Sînt convins că organizaţia de partid a capitalei va face totul pentru a-şi îndeplini, în toate domeniile de activitate, marile sale îndatoriri, că se va prezenta în 1975 cu îndeplinirea cincinalului în patru ani şi jumătate. Vă urez succese cît mai mari în această privinţă ! *(Aplauze puternice).*

Stimaţi tovarăşi,

După cum se ştie, partidul şi statul nostru desfăşoară o largă activitate internaţională. În întreaga sa politică externă, partidul, statul nostru se călăuzesc după principiile deplinei egalităţi în drepturi, respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, ale renunţării la forţă şi la ameninţarea cu forţa în relaţiile dintre state. Aceste principii capătă o afirmare tot mai puternică în lume, sînt recunoscute astăzi, într-o măsură tot mai mare, ca singurele în stare să asigure relaţii noi, de colaborare şi pace între toate statele lumii.



Acordăm, desigur, o atenţie deosebită colaborării cu toate ţările socialiste, militām pentru întărirea unităţii lor, considerînd că aceasta corespunde intereselor tuturor acestor state şi fiecărei ţări socialiste în parte, cauzei generale a socialismului şi păcii în lume.

O atenţie deosebită acordăm, de asemenea, lărgirii colaborării cu ţările care au trecut pe calea dezvoltării independente, cu mişcările de eliberare naţională. Considerăm că lărgirea acestei colaborări corespunde atît intereselor fiecărei ţări, cît şi cauzei generale a luptei antiimperialiste, cauzei păcii şi colaborării. Totodată, în spiritul coexistenţei paşnice, promovăm largi relaţii cu toate statele lumii, inclusiv cu statele capitaliste dezvoltate, extindem participarea României la diviziunea internaţională a muncii. Acţionînd în acest fel, aducem o contribuţie activă la desfăşurarea luptei popoarelor împotriva politicii imperialiste de forţă şi dictat, pentru înfăptuirea unor schimbări radicale în viaţa internaţională.

Trebuie să menţionăm că evenimentele din ultimii ani, inclusiv cele din 1972 — şi aş putea spune şi de la începutul anului 1973 — confirmă pe deplin justeţea politicii externe a României, a hotărîrilor Congresului al X-lea şi ale Conferinţei Naţionale cu privire la evoluţia vieţii şi a relaţiilor internaţionale. În lume s-au produs schimbări importante, care continuă să se accentueze, imprimînd un curs spre destindere, spre crearea unor condiţii mai

bune pentru soluţionarea diverselor probleme complicate pe calea tratativelor, pe cale paşnică.

Creşte rolul popoarelor în viaţa internaţională, se dezvoltă conştiinţa lor, care reprezintă o forţă tot mai importantă în desfăşurarea activităţii pe plan mondial.

Salutăm cu multă satisfacţie parafarea acordului de la Paris cu privire la încetarea războiului din Vietnam. Sperăm că, aşa cum s-a spus, el va fi semnat în ziua de 27 ianuarie şi că din această zi vor înceta cu desăvîrşire acţiunile militare. România a acordat întotdeauna întregul său sprijin poporului vietnamez şi celorlalte popoare din Indochina, a militat cu fermitate pentru o soluţionare politică, pe calea tratativelor, a războiului din Vietnam şi, în general, din Indochina. Ne exprimăm speranţa că acordul realizat va deschide calea pentru o pace trainică, creînd condiţiile ca poporul vietnamez, popoarele din Indochina să-şi poată consacra forţele dezvoltării lor economice şi sociale, să-şi poată soluţiona problemele corespunzător voinţei şi hotărîrii lor, fără nici un amestec din afară. *(Vii aplauze).* Şi în viitor România va dezvolta larg colaborarea cu aceste state, deoarece considerăm că pe această cale vom putea contribui la vindecarea mai rapidă a rănilor războiului, la dezvoltarea acestor ţări, la întărirea prieteniei şi colaborării între popoarele noastre.

Acordăm o mare atenţie înfăptuirii securităţii în Europa. Participăm activ la Helsinki la elaborarea şi definitivarea măsurilor în vederea ţinerii conferinţei general-europene. Sîntem hotărîţi să acţionăm — atît în cadrul lucrărilor pregătitoare, cît şi în viitor, în diferite forme, inclusiv în cadrul conferinţei generale — pentru ca hotărîrile ce se vor lua să ţină seama de dorinţa şi interesele tuturor popoarelor din Europa, să asigure aşezarea relaţiilor dintre ele pe o bază nouă, să garanteze dezvoltarea liberă, independentă, a fiecărei naţiuni, colaborarea largă între statele continentului, să deschidă perspective pentru o pace îndelungată şi, în acelaşi timp, să contribuie la soluţionarea şi a altor probleme în relaţiile cu toate statele lumii.



Acordăm o mare atenţie problemelor militare din Europa. Considerăm că la soluţionarea acestor probleme — parte integrantă a securităţii şi dezvoltării paşnice a Europei — trebuie să participe toate statele. Este necesar să se găsească forme corespunzătoare pentru a fi abordate multiplele probleme care se ridică în legătură cu aceasta, ca popoarele să realizeze paşi înainte spre dezangajare militară, spre reducerea şi retragerea trupelor străine de pe teritoriile altor state, reducerea trupelor naţionale, precum şi spre înfăptuirea altor măsuri care să meargă în direcţia destinderii, a păcii şi cooperării în Europa. *(Aplauze puternice).*

În cadrul securităţii europene acordăm o atenţie deosebită dezvoltării relaţiilor cu ţările din Balcani, cooperării balcanice, considerînd că există condiţii mai favorabile pentru a transforma această regiune într-o zonă a colaborării şi păcii.

Ne preocupăm şi sîntem îngrijoraţi de menţinerea încordării din Orientul Mijlociu. Considerăm că trebuie să se depună eforturi susţinute pentru a se ajunge la o soluţie politică, în spiritul rezoluţiei Consiliului de Securitate. În acelaşi timp, este necesar să se ţină seama de necesitatea de a se asigura rezolvarea problemei populaţiei palestinene, în conformitate cu interesele acesteia.

Trebuie să acţionăm cu mai multă fermitate, împreună cu toate forţele progresiste, în vederea soluţionării problemelor litigioase dintre state pe calea politică, a tratativelor, pentru lichidarea tuturor zonelor de încordare din lume. Aceasta corespunde intereselor tuturor statelor lumii, cauzei progresului şi civilizaţiei în general.

Acordăm o mare atenție problemei dezarmării generale și în primul rînd a celei nucleare, dorim ca sutele de miliarde de dolari care se cheltuiesc acum pentru înarmare să fie folosite în scopul bunăstării și fericirii popoarelor. Nu este un secret că și România este nevoită să facă eforturi în această direcție, în vederea întăririi capacității de apărare a țării. Lupta pentru dezarmare nu este o problemă abstractă, ci o problemă concretă, atît a poporului nostru, cît și a tuturor popoarelor. Trebuie să facem totul pentru a se trece la realizarea unor măsuri concrete de dezarmare. *(Aplauze prelungite).*

În stabilirea unor noi relații în viața internațională și în promovarea cursului spre destindere care a început, un rol tot mai important au Organizația Națiunilor Unite și alte organisme internaționale. Ca și pînă acum, România va acționa cu toată fermitatea pentru creșterea rolului O.N.U. și a celorlalte organisme internaționale. Este necesar ca la soluționarea problemelor internaționale să se țină seama de interesele tuturor statelor și popoarelor, ca fiecare stat — fie el mare, mijlociu sau mic — să participe cu drepturi egale la găsirea celor mai bune soluții care să garanteze independența, suveranitatea, pacea și dezvoltarea fiecărui popor.

Apreciem pozitiv schimbările care au loc în lume, dar nu ne facem iluzii că totul va merge de la sine. Știm că mai sînt forțe ostile destinderii și independenței popoarelor. De aceea considerăm că este necesar să facem totul pentru unirea tuturor forțelor progresiste, antiimperialiste. Stă în puterea popoarelor să asigure afirmarea în lume a unei noi politici !

În ce o privește, România va face totul pentru a contribui la extinderea colaborării între popoare, la asigurarea păcii în lume, conștientă că această politică corespunde pe deplin intereselor vitale ale poporului nostru, ale tuturor



popoarelor, cauzei prieteniei între toate națiunile lumii. *(Aplauze puternice).*

Dragi tovarăși,

În încheiere, aș dori să mulțumesc Conferinței, comuniștilor, oamenilor muncii din capitală pentru urările ce mi-au fost adresate în aceste zile și astăzi. În toate acestea văd o aprobare a politicii interne și externe a partidului nostru, o expresie a hotărîrii oamenilor muncii din București, ca și a întregului nostru popor, de a înfăptui cu fermitate această politică.

Vă pot asigura, tovarăși, că în ce mă privește, voi servi cu toată ființa mea cauza poporului, a partidului, a comunismului și păcii. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — la mulți ani !").*

Doresc să-mi exprim încă o dată convingerea că organizația de partid din capitala patriei noastre socialiste își va îndeplini cu cinste marile îndatoriri ce-i revin, că oamenii muncii din București își vor spori aportul la triumful societății socialiste multilateral dezvoltate în România, la bunăstarea și fericirea întregului nostru popor. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Vă doresc dumneavoastră, tuturor comuniștilor și oamenilor muncii din capitală multe succese în întreaga activitate, sănătate și fericire ! *(Aplauze îndelungate, urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !". Toți participanții la Conferință ovaționează minute în șir pentru partid, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

# CUVÎNT
# LA ŞEDINŢA COMUNĂ A COMITETULUI EXECUTIV AL C.C. AL P.C.R., CONSILIULUI DE STAT ŞI CONSILIULUI DE MINIŞTRI

## Consacrată sărbătoririi împlinirii a 55 de ani de viaţă şi patru decenii de activitate revoluţionară în rîndurile partidului

— *25 ianuarie 1973* —

Dragi tovarăşi,

Îmi vine greu să-mi adun acum gîndurile şi, de aceea, nu ştiu cum voi reuşi să răspund celor cuprinse în scrisoarea pe care a citit-o aici tovarăşul Maurer.

Doresc, în primul rînd, să mulţumesc Comitetului Executiv, Comitetului Central, Consiliului de Stat şi guvernului, întregului partid pentru sentimentele de dragoste, pentru aprecierile care au fost făcute în această scrisoare la adresa activităţii mele.

Sigur că vîrsta de 55 de ani nu este neapărat un merit, însă depinde cum ai trăit aceşti ani. Activitatea de 40 de ani în mişcarea revoluţionară constituie, într-adevăr, o dovadă a faptului că m-am străduit să slujesc fără preget cauza partidului, interesele vitale ale clasei muncitoare, ţărănimii, intelectualităţii, ale tuturor oamenilor muncii — fără deosebire de naţionalitate —, ale întregului nostru popor.

Sînt aici cîţiva tovarăşi cu care am lucrat în anii ilegalităţii. Într-adevăr, au fost ani grei. Dar, spre bucuria noastră şi mîndria poporului român, cu toate aceste con-



diţii grele, partidul nostru a avut un număr important de activişti, de militanţi care, prin munca şi lupta lor, au ştiut să unească forţele progresiste, democratice, pentru o politică nouă în România, pentru dezvoltarea democratică a ţării. M-am cunoscut cu tovarăşul Maurer tot în anii ilegalităţii.

Este o satisfacţie ca — ajungînd la o vîrstă medie, ca să nu spun înaintată — să poţi constata că, într-adevăr, cea mai mare parte a vieţii ai trăit-o alături de tovarăşii din partid, ai fost prezent la cele mai importante momente şi evenimente din această perioadă a istoriei poporului nostru, a istoriei partidului nostru, la luptele revoluţionare. Aş putea spune că dacă ar trebui astăzi să reiau de la început viaţa şi activitatea — ceea ce, desigur, nu mai este posibil — aş proceda aşa cum am procedat cu 40 de ani în urmă.

Anii construcţiei socialiste, după cum ştiţi cu toţii, au fost ani grei, dar, totodată, plini de satisfacţie. Au trebuit învinse multe greutăţi. Partidul nostru a reuşit să le învingă. A trebuit să dezvoltăm industria, să transformăm agricultura pe baze noi. Mă număr printre acei activişti ai partidului care au participat la constituirea primelor cooperative agricole din România şi apoi la întregul proces de transformare socialistă a agriculturii. Aici sînt mulţi tovarăşi cu care am lucrat în acea epocă. Am lucrat, într-adevăr, şi în armată, dar cea mai mare parte a activităţii, începînd din 1954, am desfăşurat-o în cadrul conducerii de partid, în domeniul organizării muncii partidului nostru. Fără îndoială că în aceşti ani au fost şi lucruri bune, au fost şi lipsuri, şi greşeli, dar am încercat, m-am străduit întotdeauna să-mi îndeplinesc în mod conştiincios, în spirit comunist, îndatoririle încredinţate de partid.

Din momentul în care Comitetul Central, partidul

mi-au încredinţat funcţia de secretar general, am înţeles că răspunderea mea în faţa partidului, a poporului îmi cere să depun toate eforturile pentru a uni munca conducerii de partid, a Comitetului Central, a întregului partid în înfăptuirea programului de dezvoltare socialistă a ţării, de ridicare a bunăstării materiale şi spirituale a întregului popor.

În scrisoarea voastră v-aţi referit la multe probleme. Într-adevăr, la Congresul al IX-lea, al X-lea, la Conferinţele Naţionale, partidul nostru a adoptat un şir de măsuri importante pentru activitatea sa, pentru construcţia socialistă în România. Doresc să vă declar deschis şi în această privinţă că, dacă ar trebui din nou să revenim la acele momente, aş proceda la fel, pentru că, consider, acesta a fost singurul drum just pe care trebuia să mergem pentru a rupe cu anumite greşeli din trecut, pentru a face ca partidul nostru să capete încredere în forţele sale, pentru ca poporul să capete tot mai multă încredere în partid, dîndu-i în felul acesta puterea necesară pentru a merge înainte.

În partid am înţeles că este necesar să faci totul pentru a-ţi ridica continuu cunoştinţele, pentru a-ţi însuşi materialismul dialectic şi istoric ca metodă de gîndire, de analiză a tuturor fenomenelor sociale, pentru însuşirea concepţiei marxist-leniniste.

M-am străduit şi consider că trebuie în continuare să fac totul pentru a fi întotdeauna la înălţimea înaltei misiuni încredinţate de partid şi popor. Cu toţii cred că înţelegem că fiecare comunist poate să-şi îndeplinească în bune condiţii misiunea sa, în orice domeniu şi în orice funcţie, numai în măsura în care analizează fenomenele sociale prin prisma concepţiei materialist-dialectice şi istorice. Nu putem asigura mersul înainte rămînînd la teze vechi, care şi-au avut la timpul respectiv valabilitatea,



care, unele cu caracter general, şi-o păstrează şi acum, dar care nu dau decît direcţia, orientarea, şi nu soluţii pentru problemele contemporane, pentru dezvoltarea societăţii socialiste şi, în general, a societăţii omeneşti în viitor. Tocmai de aceea partidul nostru insistă, şi trebuie să insistăm în continuare, pentru ridicarea nivelului ideologic, de conştiinţă comunistă a cadrelor, să desfăşurăm o largă muncă educativă, de formare a omului nou. În aceasta constă pînă la urmă forţa şi tăria de neînvins a partidului nostru.

Vreau să exprim mulţumiri pentru faptul că am colaborat în bune condiţii — mă refer la anii mai îndepărtaţi — cu mulţi dintre voi, iar în ultimii ani, în cadrul Comitetului Executiv, al Consiliului de Stat, al guvernului, am reuşit împreună — datorită faptului că Comitetul Executiv a desfăşurat o activitate normală, pe baza principiilor comuniste — să găsim cele mai potrivite soluţii pentru diferite probleme ale politicii interne şi externe. Tot ceea ce am realizat în aceşti ani este rodul muncii colective, al faptului că organele de partid — Prezidiul Permanent, Comitetul Executiv, Secretariatul, Comitetul Central, pînă jos — au obţinut succese în perfecţionarea activităţii lor, au înţeles răspunderea pe care o poartă în faţa partidului şi au acţionat unite în soluţionarea tuturor problemelor care s-au ivit. Putem, într-adevăr, cu toţii să fim mîndri de ceea ce am realizat, dar, totodată, sîntem conştienţi că mai avem multe de făcut pentru a asigura ridicarea României pe noi trepte de progres în toate domeniile de activitate. Avem deplina încredere că partidul nostru, conducerea sa, clasa muncitoare, întregul popor sînt în stare şi vom realiza programul elaborat de Congresul al X-lea şi Conferinţa Naţională cu privire la făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate, la trecerea la construirea comunismului în România.

Am reuşit cu toţii să realizăm o politică externă marxist-leninistă, bazată pe principiul egalităţii şi respectului reciproc, al internaţionalismului proletar şi marxism-leninismului. Este, fără îndoială, una din laturile pozitive ale activităţii partidului nostru faptul că s-a pronunţat şi se pronunţă cu consecvenţă pentru afirmarea principiilor noi în relaţiile dintre ţările socialiste, pentru întărirea colaborării şi unităţii cu toate ţările socialiste. Cu toţii, în ilegalitate, am intrat în mişcare şi am militat pentru apărarea primului stat socialist. Am făcut bine că am procedat astfel. Dar atunci exista un singur stat socialist. Astăzi însă, cînd există 14 ţări socialiste, internaţionalismul proletar, marxism-leninismul constă în dezvoltarea colaborării între toate cele 14 ţări socialiste. Aşa trebuie să procedeze un comunist, un marxist-leninist al epocii în care trăim. Aşa consider că trebuie să acţioneze partidul nostru şi în viitor.

Avem relaţii largi cu toate partidele comuniste şi muncitoreşti, cu un număr mare de partide socialiste, cu o serie de alte organizaţii democratice şi progresiste. Am reuşit să punem o temelie trainică relaţiilor de colaborare ale României cu ţările care au păşit pe calea dezvoltării independente, cu mişcările de eliberare naţională. Trebuie spus că colaborarea cu aceste zeci de state constituie astăzi un factor de o deosebită importanţă atît pentru dezvoltarea economico-socială a acestor ţări, cît şi pentru lupta antiimperialistă, pentru dezvoltarea progresistă a omenirii. Nu putem să nu subliniem totodată justeţea politicii de colaborare cu toate ţările lumii, inclusiv cu ţările capitaliste dezvoltate, pe baza principiilor coexistenţei paşnice. România, ca orice stat, nu se poate dezvolta astăzi izolîndu-se, neparticipînd la diviziunea internaţională a muncii. Consider că politica noastră de pînă acum trebuie continuată cu fermitate şi în viitor. Viaţa,



evenimentele au demonstrat pe deplin justeţea acestei politici.

La toate aceste înfăptuiri, Comitetul nostru Executiv, Comitetul Central, partidul, întregul nostru popor au fost părtaşi activi. Tocmai în aceasta constau forţa şi tăria de neînvins a partidului, garanţia mersului nostru cu fermitate înainte.

Vă rog să mă iertaţi dacă mă voi opri aici. Nu vreau să fac o expunere asupra politicii partidului. Am încercat în cîteva cuvinte să mă refer la cele cuprinse în scrisoarea voastră.

Încă o dată, tovarăşi, vă mulţumesc pentru sentimentele exprimate în această scrisoare, pentru munca şi colaborarea pe care am realizat-o şi o realizăm împreună. Doresc să-mi exprim convingerea că şi în viitor Comitetul nostru Executiv, Comitetul Central, partidul nostru vor acţiona unit, vor face totul pentru a răspunde încrederii poporului, pentru a-şi îndeplini rolul de forţă conducătoare a societăţii noastre. Îmi exprim, de asemenea, convingerea că şi Consiliul de Stat şi guvernul vor acţiona pentru înfăptuirea neabătută a politicii partidului şi statului nostru în toate sectoarele de activitate.

În ce mă priveşte, tovarăşi, doresc să vă asigur şi în aceste momente că voi face totul, că nu voi precupeţi nimic pentru a răspunde cu cinste încrederii voastre, încrederii partidului, încrederii poporului, că voi acţiona cu toată priceperea mea, cu toată forţa mea pentru întărirea partidului, a legăturilor sale cu poporul, pentru dezvoltarea democraţiei socialiste, pentru ca poporul nostru să devină tot mai puternic, tot mai unit, pentru ca toţi oamenii muncii — fără deosebire de naţionalitate — să poată participa activ la întreaga viaţă economico-socială. Dezvoltarea democraţiei socialiste, participarea poporului la conducerea ţării, legătura strînsă cu poporul con-

stituie chezășia că partidul nostru va fi de neînvins, că partidul nostru va putea să-și înfăptuiască cu succes misiunea sa.

Doresc să asigur întregul popor că voi fi soldat credincios și că în orice împrejurare îmi voi face datoria de comunist, de fiu al poporului meu, lucrînd pentru socialism, pentru comunism, pentru pace și colaborare între popoare. *(Aplauze).*

# CUVÎNT LA ÎNTÎLNIREA CU MILITANȚI DIN ILEGALITATE, CU REPREZENTANȚI AI OAMENILOR MUNCII, AI ORGANIZAȚIILOR OBȘTEȘTI, AI INSTITUȚIILOR CENTRALE CARE AU PREZENTAT FELICITĂRI CU PRILEJUL ANIVERSĂRII ZILEI DE NAȘTERE ȘI ÎMPLINIRII A PATRU DECENII DE ACTIVITATE REVOLUȚIONARĂ ÎN RÎNDURILE PARTIDULUI

*— 25 ianuarie 1973 —*

Stimați tovarăși,

Doresc să mulțumesc tuturor reprezentanților organizațiilor obștești, oamenilor muncii din întreprinderi și reprezentanților uniunilor de creație, reprezentanților științei, literaturii, muzicii, artelor plastice, teatrului, precum și tovarășilor din ilegalitate pentru urările ce mi le-ați adresat cu prilejul zilei mele de naștere.

Vă rog să transmiteți colectivelor dumneavoastră cele mai bune urări de succese în activitatea lor pentru înfăptuirea politicii partidului nostru. Vă asigur pe dumneavoastră, pe toți oamenii muncii că, în munca încredințată de partid, de popor, voi face totul pentru a servi cauza construcției socialiste și comuniste în România, a colabo-

rării cu toate țările socialiste și cu toate popoarele lumii, cauza păcii și înțelegerii între națiuni. Fiți siguri că, muncind strîns unit în jurul partidului, întregul nostru popor va asigura victoria socialismului și a comunismului în România.

Vă doresc multă sănătate! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

# CUVÎNT LA PRIMIREA DELEGAȚIILOR MINISTERULUI APĂRĂRII NAȚIONALE, MINISTERULUI DE INTERNE, STATULUI-MAJOR AL GĂRZILOR PATRIOTICE, COMANDAMENTULUI CENTRAL DE PREGĂTIRE A TINERETULUI PENTRU APĂRAREA PATRIEI DE LA C.C. AL U.T.C. CARE AU PREZENTAT MESAJE DE FELICITARE CU PRILEJUL ANIVERSĂRII ZILEI DE NAȘTERE ȘI ÎMPLINIRII A PATRU DECENII DE ACTIVITATE REVOLUȚIONARĂ ÎN RÎNDURILE PARTIDULUI

*— 25 ianuarie 1973 —*

Stimați tovarăși,

Doresc să mulțumesc ofițerilor, generalilor, soldaților, tuturor ostașilor armatei noastre pentru felicitările și urările pe care mi le-ați adresat. Văd în aceasta — așa cum a spus aici ministrul apărării naționale — o expresie a hotărîrii forțelor noastre armate de a-și ridica continuu pregătirea de luptă și politică, de a fi gata în orice moment să-și facă datoria față de patrie, față de cauza socialismului în patria noastră.

Partidul dă o apreciere deosebită activității forțelor noastre armate, le înconjoară cu toată dragostea și grija. Odată cu mulțumirile mele pentru urările ce mi le-ați adresat, vă rog să transmiteți întregii armate că și în viitor partidul și guvernul nostru vor face totul pentru

ca armata să fie bine dotată, bine pregătită pentru a-și putea face datoria în orice moment.

În calitatea mea de comandant suprem, vă rog să asigurați pe toți ostașii patriei noastre că întotdeauna îmi voi face datoria. Voi face totul pentru ca, împreună cu poporul, armata noastră să constituie întotdeauna un scut de nădejde al cuceririlor revoluționare ale poporului nostru. *(Aplauze puternice).*

Vreau, de asemenea, să mulțumesc tuturor lucrătorilor din Ministerul de Interne, inclusiv trupelor de securitate, pentru urările și felicitările ce mi-au fost adresate cu acest prilej. Partidul și guvernul dau, de asemenea, o apreciere înaltă activității acestor organisme, faptului că ele își îndeplinesc permanent îndatorirea lor de a apăra legalitatea socialistă, bunurile întregului nostru popor, securitatea statului și a poporului nostru.

Vă rog să transmiteți mulțumirile partidului, ale mele, tuturor lucrătorilor din Ministerul de Interne și urarea de a obține noi succese în munca lor, de a lucra în continuare tot mai bine pentru a-și îndeplini cu cinste îndatoririle față de popor, față de cauza socialismului în România. *(Aplauze îndelungate).*

Vă rog să-mi dați voie să mulțumesc gărzilor patriotice și detașamentelor de pregătire militară a tineretului, tuturor membrilor acestor formațiuni de luptă pentru urările ce mi-au fost adresate cu prilejul zilei mele de naștere și al împlinirii a 40 de ani de activitate în mișcarea revoluționară. Partidul nostru dă o înaltă apreciere formațiunilor patriotice și detașamentelor de pregătire militară a tineretului, care sînt chemate ca, împreună cu armata noastră, cu unitățile Ministerului de Interne, să apere permanent cuceririle revoluționare ale poporului nostru, construcția pașnică a socialismului, independența și suveranitatea țării.



Știm că, așa cum în producție sau pe băncile școlii, muncitorii, studenții, intelectualii, țăranii, întregul tineret, toți oamenii muncii își fac datoria pentru înfăptuirea politicii partidului, tot așa, pregătindu-se pentru apărarea patriei, ei vor fi apărători de nădejde ai tuturor cuceririlor poporului nostru.

Vă urez tuturor noi succese în activitatea voastră! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

## CUVÎNT
## LA ÎNTÎLNIREA CU UN GRUP DE PIONIERI CARE AU ADUS OMAGIUL LOR CU PRILEJUL ANIVERSĂRII ZILEI DE NAŞTERE ŞI A ÎMPLINIRII A PATRU DECENII DE ACTIVITATE REVOLUŢIONARĂ ÎN RÎNDURILE PARTIDULUI

— *25 ianuarie 1973* —

Dragii mei prieteni,

Vă mulţumesc vouă pentru urările ce mi le-aţi adresat, tuturor copiilor patriei. În tot ceea ce aţi spus văd o expresie a dragostei voastre faţă de partid, faţă de patria care face totul ca viaţa voastră, a tuturor copiilor, să fie tot mai fericită, tot mai îmbelşugată.

Trăiţi vremuri minunate ! Poporul nostru merge cu paşi fermi şi mari spre comunism. Voi veţi avea fericirea de a munci şi trăi în cea mai înaintată societate.

Vă doresc să obţineţi rezultate tot mai bune la învăţătură. Să vă străduiţi a vă însuşi cele mai înalte cunoştinţe în toate domeniile de activitate. Să nu uitaţi niciodată că pentru a putea să vă faceţi datoria faţă de patrie, faţă de partid trebuie să deveniţi stăpîni pe tot ceea ce omenirea, gîndirea umană au mai bun.

Sînteţi copii, sînteţi tineri ! Aveţi în faţa voastră o perspectivă minunată ! Fiţi întotdeauna gata de a urma partidul, de a vă servi patria ! Aceasta este urarea mea fierbinte pe care v-o adresez în această zi, vouă, tuturor copiilor din România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

## CUVÎNTARE
## LA SOLEMNITATEA DECERNĂRII TITLULUI DE DOCTOR HONORIS CAUSA AL UNIVERSITĂŢII DIN BUCUREŞTI

— *26 ianuarie 1973* —

Dragi tovarăşi,

Doresc să încep prin a mulţumi consiliului rectorilor din centrul universitar Bucureşti şi senatului Universităţii pentru iniţiativa de a-mi acorda titlul de Doctor Honoris Causa al Universităţii bucureştene. Totodată, aş dori să mulţumesc tuturor rectorilor institutelor de învăţămînt din ţara noastră, care s-au alăturat acestei iniţiative, cadrelor didactice şi oamenilor de ştiinţă, studenţilor pentru susţinerea iniţiativei. Trebuie să vă declar că văd în toate acestea o preţuire a muncii mele, dar, în primul rînd, a politicii generale, marxist-leniniste, a partidului şi statului nostru. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Este pentru mine o mare plăcere şi o cinste de a fi Doctor Honoris Causa al unui vechi centru de învăţămînt şi cultură din România, care a dat patriei o seamă de eminenţi cărturari, oameni de ştiinţă şi personalităţi politice şi culturale.

Folosesc, de asemenea, acest prilej ca să exprim cele mai calde mulţumiri pentru urările care mi-au fost adresate de tovarăşii care au luat cuvîntul, să vă mulţumesc tuturor pentru manifestarea călduroasă pe care mi-aţi făcut-o cu prilejul aniversării a 55 de ani de viaţă şi al împlinirii a 40 de ani de activitate în Partidul Comunist Român. *(Aplauze puternice).*

Înaltul titlu ce mi-a fost conferit astăzi, precum și tot ce s-a spus cu privire la activitatea mea de slujitor al partidului și poporului, la contribuția adusă în lupta revoluționară a oamenilor muncii pentru răsturnarea regimului exploatării și asupririi burghezo-moșierești și pentru făurirea socialismului în România, aprecierile privind aportul meu la dezvoltarea gîndirii social-politice românești, a concepției materialismului dialectic și istoric le consider adresate deopotrivă partidului, în rîndul căruia activez de patru decenii, clasei muncitoare, țărănimii, poporului al cărui fiu sînt. *(Aplauze prelungite ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Sînt fiu de țăran. Sînt muncitor. Aparțin deci, în mod organic, celor două clase de bază ale societății noastre socialiste. Am devenit intelectual înțelegînd că nu poți fi comunist adevărat, nu poți îndeplini în bune condiții sarcini de răspundere fără a învăța, fără a studia, fără a cunoaște tot ce a produs mai de preț omenirea în domeniul științei și culturii, al cunoașterii și, în primul rînd, fără a-ți însuși concepția revoluționară a proletariatului, materialismul dialectic și istoric, marxism-leninismul. *(Aplauze îndelungate).*

Am închinat cea mai mare parte a vieții mele luptei revoluționare împotriva asupririi burghezo-moșierești, pentru dreptate și libertate națională și socială. Îmi este, fără îndoială, plăcut să pot spune că în cei 40 de ani de activitate am luat parte la cele mai importante evenimente și momente ale istoriei contemporane românești, ale luptelor revoluționare ale proletariatului pentru răsturnarea claselor exploatatoare, la bătălia împotriva fascismului și războiului, la uriașa operă de făurire a socialismului în România.

Cei care au activat în anii ilegalității în mișcarea revoluționară știu cîte greutăți au trebuit învinse. Comuniștii



au înfruntat teroarea, închisorile și, uneori, chiar moartea. Aș putea spune că această luptă grea, inclusiv închisorile, a constituit cea mai înaltă școală — o adevărată universitate — la care s-au format aproape toate cadrele de bază ale Partidului Comunist Român. *(Aplauze îndelungate).*

Acum, cînd împlinesc vîrsta de 55 de ani și 40 de ani de activitate revoluționară, pot spune, fără falsă modestie, că mi-am făcut întotdeauna datoria ca soldat credincios al partidului, că am slujit fără preget cauza socialismului, interesele vitale ale întregului nostru popor. *(Aplauze îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

În acest moment nu aș putea să nu-mi amintesc de părinții mei, de cei care mi-au dat viața și de la care am învățat să fiu drept, cinstit, să fiu întotdeauna om de omenie. *(Aplauze îndelungate).*

Doresc să declar și în aceste împrejurări că :

Sînt fiu credincios al poporului meu
Și-i știu și durerea și vrerea.
Dorința poporului este și-a mea :
Să fie mai puternic, mai fericit,
Liber, stăpîn pe al său destin.
Mai mîndru, mai falnic în comunism !

*(Aplauze puternice, prelungite).*

Multe jertfe a trebuit să dea poporul nostru în îndelungata sa istorie milenară. Dar, înfruntînd cu eroism, fără teamă, toate greutățile, a găsit în sine forța de a rămîne întotdeauna el însuși. Chiar atunci cînd a suferit înfrîngeri, nu s-a lăsat înrobit, înțelegînd că, așa cum spune poetul :

„Viața și robia nu pot sta împreună,
Nu e totodată pace și furtună".

În caracterul poporului român, în dorul său nestins de libertate și neatîrnare se regăsesc întruchipate înaltele

virtuți ale strămoșilor noștri : dîrzenia, mîndria și înțelepciunea dacilor și romanilor, eroismul și neînfricarea lui Decebal și Traian.

În împrejurări istorice neînchipuit de grele, în lupta împotriva dominației străine, în fruntea poporului din cele trei principate românești au stat domnitori eroi ca Mircea cel Bătrîn — în Muntenia, Ștefan cel Mare — în Moldova, Ioan de Hunedoara — în Transilvania. Mai tîrziu, Mihai Viteazul a realizat unirea celor trei principate românești — pentru puțin timp din nefericire — într-un singur stat. Trădarea boierilor și lipsa de unitate i-au ajutat pe cotropitorii străini să-l înfrîngă pe marele voievod, să înfrîngă de multe ori aceste principate. Poporul n-a încetat însă niciodată să năzuiască spre țelul unirii. Dimitrie Cantemir, de la a cărui naștere se împlinesc anul acesta 300 de ani — care va fi sărbătorit așa cum se cuvine de întregul popor —, a demonstrat, pentru prima dată, pe bază de date istorice, de cultură, de limbă și de obiceiuri, că muntenii, moldovenii și transilvănenii din cele trei principate formează un singur popor — poporul român. *(Aplauze puternice).*

Nu doresc să evoc acum luptele sociale și naționale purtate de-a lungul secolelor de masele populare pentru libertate, dreptate socială și unitate națională. A revenit lui Cuza, lui Kogălniceanu, revoluționarilor din 1848 și 1859 misiunea istorică de a pune pentru totdeauna bazele statului național unitar român. *(Aplauze puternice, prelungite).* Vă amintiți cuvintele rostite atunci de Kogălniceanu adresîndu-se lui Cuza, îndemnul de a face totul pentru a fi drept, pentru a sluji poporul. Aceasta trebuie să călăuzească și pe comuniști, pe toți cei care, într-un fel sau altul, sînt chemați să contribuie la conducerea națiunii noastre. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Datorită luptelor naționale și sociale la care m-am



referit, poporul român și-a realizat unitatea națională, a putut avansa pe calea progresului economic și social, a putut răsturna regimul burghezo-moșieresc, înfăptui revoluția socialistă și, în zilele noastre, realiza transformarea revoluționară a societății, edificarea cu succes a societății socialiste pe pămîntul României. *(Aplauze prelungite).*

Un popor cu o asemenea istorie glorioasă va fi întotdeauna animat de dorința de a trăi liber, independent, stăpîn pe destinele sale, de a avea relații frățești, de prietenie și colaborare cu vecinii săi, cu toate națiunile lumii. *(Aplauze puternice).*

Dragi tovarăși,

Sînt cunoscute marile victorii dobîndite de poporul român în anii socialismului, în făurirea vieții sale noi. Într-o perioadă scurtă, de numai 25 de ani, am străbătut cîteva etape istorice și am trecut la edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate. Paralel cu dezvoltarea în ritm vertiginos a forțelor de producție, cu creșterea avuției naționale, cu schimbările profunde în structura societății și în fizionomia generală a țării au fost obținute progrese remarcabile în ridicarea nivelului de trai și de civilizație al poporului, în satisfacerea cerințelor de viață, materiale și spirituale, ale tuturor celor ce muncesc de la orașe și sate. Asigurarea bunăstării și fericirii poporului se vădește a fi rezultatul principal al construcției socialiste, este și va fi obiectivul primordial al politicii partidului și statului nostru, care nu cunosc ideal mai înalt decît prosperitatea și înflorirea continuă a României socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Toate măreţele realizări obținute în acest sfert de secol sînt rodul muncii eroice a clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire

de naționalitate, care, sub conducerea partidului comunist, n-au precupețit nici un efort, nici un sacrificiu pentru a asigura mersul înainte al patriei pe calea luminoasă a socialismului și comunismului. De aceea doresc ca, în aceste momente, să adresez cel mai fierbinte omagiu clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, întregului nostru popor. *(Aplauze prelungite).*

O înfăptuire de însemnătate istorică, aș putea spune, o reprezintă rezolvarea justă a problemei naționale, în spiritul marxism-leninismului creator, asigurarea deplinei egalități în drepturi și a celor mai largi libertăți tuturor cetățenilor patriei noastre, fără deosebire de naționalitate. După cum se știe, de secole, alături de români, în unele părți ale țării locuiesc maghiari, germani, sîrbi și alte naționalități. Realizarea egalității în drepturi constituie un factor esențial pentru făurirea socialismului și comunismului. De aceea, partidul nostru va face totul și în viitor pentru ca această politică să fie înfăptuită permanent, în mod consecvent, convins că aceasta contribuie la întărirea coeziunii și unității tuturor oamenilor muncii din țara noastră pe drumul socialismului și comunismului, este o chezășie a succeselor noastre viitoare. *(Aplauze puternice).*

În clocotul luptei pentru edificarea noii orînduiri sociale pe pămîntul României, ca urmare a făuririi și perfecționării continue a relațiilor socialiste de producție și a comunității intereselor fundamentale ale tuturor claselor și păturilor sociale, s-a închegat și s-a dezvoltat, pe o bază nouă, alianța trainică dintre clasa muncitoare și țărănime, dintre aceste două clase de bază și intelectualitate, s-a întărit unitatea moral-politică a întregului nostru popor. Aceasta constituie o forță esențială a mersului înainte al României spre socialism, spre comunism. *(Aplauze puternice).* Toate acestea constituie mărețe cuceriri ale socialismului, reprezintă uriașe forțe dinamice ale progresului,



dau trăinicie indestructibilă orînduirii noastre noi, permit punerea în valoare în mod plenar a tuturor valențelor națiunii noastre socialiste.

Pornind de la principiul că socialismul este creația conștientă a maselor care își făuresc în mod liber propriul lor destin, partidul și statul au asigurat și asigură perfecționarea continuă a democrației socialiste, crearea cadrului propice pentru participarea activă, efectivă, în formele cele mai variate, a maselor largi de oameni ai muncii la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a țării, la conducerea treburilor publice a întregii noastre societăți.

Sînt întrebat cîteodată dacă nu e prea obositor de a menține contacte așa de largi cu colectivele de oameni ai muncii. Trebuie să spun că, într-adevăr, nu este ușor, dar aceasta este un factor esențial, fără de care nu se poate asigura o conducere justă. Consultarea cu colectivele de oameni ai muncii, cu muncitorii, țăranii, intelectualii, cu toate categoriile sociale, cu activul de partid și de stat, cu oamenii muncii — români, maghiari, germani și de alte naționalități — constituie o condiție obligatorie pentru cunoașterea cerințelor dezvoltării sociale, o verificare în practică, jos, în mijlocul maselor, a justeții politicii partidului și guvernului nostru. Trebuie să vă declar vouă și în fața întregului popor că aceasta îmi dă forța, tăria de a face totul pentru înfăptuirea neabătută a politicii interne și externe a țării noastre, care știu că se bucură de sprijinul unanim al poporului nostru. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

O preocupare de prim ordin a partidului și guvernului este asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea continuă a învățămîntului, științei și culturii — factori esențiali pentru creșterea gradului de civilizație a societății noastre, pentru dezvoltarea accelerată a întregii vieți economico-

sociale, pentru realizarea societății socialiste multilateral dezvoltate și trecerea treptată spre comunism.

Înfăptuirea idealurilor și aspirațiilor poporului nostru, realizarea marilor sale obiective de progres sînt rezultatul îndeplinirii cu succes de către partidul comunist a rolului său de forță politică conducătoare în societatea socialistă, a capacității sale, dovedite în practică, de a uni și mobiliza toate forțele materiale și umane ale țării într-o direcție unică. Partidul nostru își îndeplinește rolul conducător elaborînd linia politică generală a dezvoltării țării și, totodată, desfășurînd o vastă și intensă activitate organizatorică și politică pentru traducerea ei în viață. Întregul popor urmează neabătut partidul comunist, politica sa, convins din propria experiență că ea corespunde în modul cel mai fidel intereselor și aspirațiilor sale fundamentale. Vă rog să-mi dați voie să vă asigur pe voi, și întregul popor, că voi face totul pentru ca partidul nostru comunist să-și îndeplinească și în continuare, în cele mai bune condiții, misiunea sa istorică de conducător al națiunii noastre pe calea unei vieți libere, independente, a societății socialiste multilateral dezvoltate, spre comunism. *(Aplauze; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*.

Un rol deosebit de important în viața partidului, a societății noastre au activitatea ideologică, dezvoltarea creatoare a marxism-leninismului pe baza concepției materialist-dialectice și istorice. Vom face totul pentru a dezvolta continuu activitatea ideologică, teoretică, aceasta constituind un factor de bază — aș putea spune, hotărîtor — pentru îndeplinirea cu succes de către partid, de către cadrele și de către membrii partidului a rolului lor în unirea eforturilor întregului nostru popor. *(Aplauze puternice)*.

De asemenea, o importanță deosebită au lărgirea continuă a orizontului de cunoaștere al oamenilor muncii,



ridicarea nivelului cultural al întregului popor, îmbogățirea și elevarea vieții spirituale a națiunii noastre, făurirea omului nou, înarmat cu noile cuceriri ale științei și culturii moderne, capabil să înțeleagă legile dezvoltării sociale, animat de o înaltă responsabilitate față de societatea în care trăiește, față de cauza socialismului, a progresului.

Dezvoltarea dinamică înregistrată de țara noastră pe toate planurile, progresul continuu al edificării socialiste sînt o strălucită dovadă a justeții politicii generale marxist-leniniste a partidului, care aplică în mod creator principiile și adevărurile generale ale socialismului la condițiile concrete ale României. Partidul nostru analizează atent legile obiective ale dezvoltării sociale, studiază propria experiență revoluționară a țării noastre, precum și experiența altor țări socialiste, evoluția vieții social-politice contemporane, adoptînd soluțiile care corespund fiecărei etape istorice prin care trece România și previzionînd drumul spre făurirea societății comuniste. *(Vii aplauze)*.

O atenție deosebită acordă partidul nostru activității politico-educative pentru formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste, promovării ferme în viață a principiilor eticii și echității socialiste, configurării unui profil moral înaintat și a unei comportări demne a fiecărui om al muncii în societate, în muncă și în familie, creării climatului necesar dezvoltării multilaterale a personalității umane, valorificării tuturor energiilor și capacităților creatoare ale maselor în slujba societății, a poporului.

Dragi tovarăși,

În momentul de față, întregul nostru popor își consacră forțele înfăptuirii, sub conducerea partidului, a

hotărîrilor Congresului al X-lea şi ale Conferinţei Naţionale. După cum am mai avut prilejul să arăt, primii doi ani ai cincinalului s-au încheiat cu rezultate bune în toate domeniile de activitate, marcînd înaintarea fermă a ţării noastre în direcţia dezvoltării şi modernizării industriei, agriculturii, a întregii economii naţionale, ridicării nivelului de trai al maselor, înfloririi ştiinţei şi culturii. Doresc ca şi cu această ocazie să adresez oamenilor muncii cele mai calde felicitări pentru rezultatele obţinute, pentru munca plină de abnegaţie pe care au depus-o şi o depun în scopul înfăptuirii programului elaborat de partid în vederea dezvoltării societăţii noastre. *(Aplauze prelungite).*

Am menţionat ieri, la Conferinţa organizaţiei de partid din Bucureşti, că toate comitetele judeţene de partid, oamenii muncii din toate judeţele şi-au luat angajamentul de a realiza cincinalul într-un timp mai scurt. Am început planul pe 1973 cu rezultate bune. În cadrul conferinţelor judeţene de partid care au avut loc în întreaga ţară, comuniştii, reprezentanţii colectivelor de oameni ai muncii şi-au exprimat hotărîrea şi şi-au luat angajamente concrete de a depăşi prevederile maximale ale planului pe acest an. Rezultatele de pînă acum, eforturile pe care le depun oamenii muncii pentru descoperirea şi valorificarea de noi rezerve economice ne dau convingerea că angajamentul luat de clasa muncitoare, de ţărănime şi intelectualitate de a înfăptui planul cincinal înainte de termen va fi realizat cu deplin succes. *(Aplauze îndelungate).* Aceasta va permite dezvoltarea mai accelerată a ţării noastre in toate domeniile, ridicarea României în 1975 pe o treaptă nouă, superioară, în făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate.

Fără îndoială că la capătul acestui cincinal ţara noastră va fi mai bogată, mai prosperă, viaţa poporului va fi mai



îmbelşugată, mai civilizată, mai fericită. Cu toate acestea, sîntem conştienţi că vom mai avea încă un drum lung de parcurs pentru a atinge gradul de dezvoltare pe care îl preconizăm, pentru a asigura întregului nostru popor satisfacerea deplină a cerinţelor sale materiale şi spirituale.

Planul cincinal de perspectivă pe perioada 1976—1980, precum şi prognozele care definesc liniile generale ale dezvoltării societăţii noastre pînă în 1990 şi pînă la sfîrşitul secolului conturează progresul multilateral al ţării, ridicarea României pe trepte şi mai înalte de civilizaţie. Ţelul pe care ni-l propunem este de a egaliza nivelul dezvoltării României cu cel al ţărilor socialiste mai avansate, de a apropia ţara noastră de statele cele mai dezvoltate din punct de vedere economic ale lumii. În această perioadă vom înfăptui societatea socialistă multilateral dezvoltată, vom trece la făurirea treptată a societăţii comuniste în România.

Iată, tovarăşi, ce minunate orizonturi se deschid în faţa poporului nostru, iată ce minunate perspective au oamenii de ştiinţă, are învăţămîntul nostru, chemat să aducă o contribuţie tot mai importantă în întreaga activitate socială. *(Aplauze îndelungate).* Dispunem de toate condiţiile pentru a atinge ţelurile mărețe pe care ni le propunem. Avem un popor minunat, eroic, harnic şi priceput, dispunem de o bază materială dezvoltată, avem o orînduire socialistă trainică, un partid comunist puternic, unit, urmat cu încredere de întreaga naţiune. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Doresc şi cu acest prilej să vă asigur pe dumneavoastră, întregul popor că, în ce mă priveşte, voi face totul pentru a contribui la unirea eforturilor partidului şi statului, ale întregii naţiuni în vederea realizării cu succes a acestor obiective, a triumfului comunismului în România. *(Aplauze îndelungate ; se scandează : „Ceauşescu — P.C.R. !").*

Dragi tovarăși,

Partidul nostru pornește de la realitatea că între politica internă și cea externă există o unitate dialectică. Succesele României pe calea socialismului sînt, în același timp, o contribuție de seamă la cauza generală a socialismului și păcii.

După cum este cunoscut, Partidul Comunist Român a militat întotdeauna pentru prietenia dintre România și Uniunea Sovietică. Am acționat întotdeauna, în trecut, ca și în prezent, cu toată fermitatea pentru prietenia cu Uniunea Sovietică, cu toți vecinii noștri. După victoria repurtată și de alte popoare în revoluția și construcția socialistă am acționat pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare frățești cu toate țările socialiste. A fi comunist, a fi internaționalist, marxist-leninist înseamnă a acționa consecvent pentru relații prietenești, de solidaritate cu toate țările socialiste, cu toate partidele comuniste și muncitorești. *(Aplauze puternice, prelungite)*. Pornind de la aceste principii revoluționare, vom face totul și în viitor pentru a contribui la depășirea divergențelor existente, pentru întărirea unității și solidarității țărilor socialiste, a partidelor comuniste și muncitorești. *(Aplauze puternice)*.

Acordăm o deosebită importanță dezvoltării relațiilor de colaborare multilaterală cu tinerele state care au pășit pe calea independenței, făuririi unei economii proprii, pe drumul dezvoltării progresiste. Dăm, de asemenea, întregul sprijin mișcărilor de eliberare națională, popoarelor care mai gem încă sub jugul colonial, contribuind activ la lupta împotriva colonialismului și neocolonialismului, a oricăror forme de asuprire a popoarelor. A produs o profundă indignare și un viu protest în opinia publică din țara noastră, ca și în cercurile progresiste de pretutindeni, asasinarea eminentului militant împotriva robiei coloniale, Amilcar Cabral, bun prieten al poporului român, bun prieten al meu personal. Acest act mișelesc ne îndeamnă să intensificăm și mai mult sprijinul nostru frățesc față de mișcările de eliberare națională, să acționăm cu și mai multă hotărîre ca cercurile colonialiste să părăsească teritoriile pe care le domină prin forță, să respecte hotărîrile Organizației Națiunilor Unite privind abolirea totală a rușinosului sistem de robie colonială. Este necesar ca popoarele să-și unească eforturile pentru a lichida cît mai repede colonialismul! *(Aplauze puternice, prelungite)*.



Considerăm că orice acțiune de represiune împotriva luptătorilor pentru libertate și independență națională, ca, dealtfel, orice fel de acte teroriste, indiferent sub ce pretext ar fi săvîrșite, sînt contrare cauzei eliberării naționale a popoarelor, cauzei progresului și eliberării sociale și, de aceea, trebuie condamnate și împiedicate cu toată hotărîrea. Lupta de masă conștientă nu poate fi în nici un fel înlocuită cu acțiuni de teroare individuală. Numai unirea conștientă a popoarelor, a forțelor celor mai înaintate ale societății poate asigura triumful luptei de eliberare națională, victoria luptei revoluționare pentru progres social, pentru socialism. *(Aplauze puternice)*.

Este cunoscută politica activă promovată de statul nostru de dezvoltare largă a colaborării multilaterale cu toate țările, fără deosebire de orînduire socială. La baza acestor relații punem consecvent principiile respectării independenței și suveranității naționale, dreptul fiecărui popor de a-și hotărî singur destinele, fără amestec din afară, principiul egalității și avantajului reciproc, al renunțării la forță sau la amenințarea cu forța. Aceste principii, tot mai mult recunoscute azi în lume, constituie garanția sigură a întăririi securității internaționale, a realizării de noi pași spre destindere și pace în lume. *(Vii aplauze)*.

Ca țară europeană manifestăm o vie preocupare și

militäm neobosit pentru întărirea securității pe continentul nostru, pentru îmbunătățirea atmosferei politice în Europa, pentru crearea unor relații noi, de colaborare între toate națiunile europene, de deplină egalitate și respect reciproc. Am acționat consecvent, de la bun început, pentru pregătirea conferinței general-europene. Participăm activ la lucrările pregătitoare și sîntem hotărîți să ne aducem contribuția la ținerea conferinței, la succesul deplin al lucrărilor ei, dorind ca urmarea conferinței să fie o eră nouă de colaborare și de pace de lungă durată — sperăm pentru totdeauna — în Europa. Dorim ca această conferință să contribuie, totodată, la rezolvarea problemelor de pe alte continente, la cauza păcii și colaborării internaționale.

Acordăm o deosebită importanță înțelegerii între statele din Balcani. Considerăm că dezvoltarea și intensificarea relațiilor multilaterale dintre aceste țări, socialiste și nesocialiste, corespund pe deplin intereselor vitale ale popoarelor din această regiune, cauzei securității pe continent și în întreaga lume — și, de aceea, vom milita și în viitor, neabătut, pentru realizarea acestui țel.

Am militat și militäm fără încetare pentru stingerea focarelor de încordare existente în lume, pentru lichidarea totală a războaielor, a confruntărilor militare, ca mijloc de reglementare a litigiilor dintre state. Ne exprimăm satisfacția pentru faptul că a fost parafat Acordul cu privire la încetarea războiului din Vietnam și sperăm că el va fi semnat în ziua de 27, ducînd la încetarea tuturor operațiilor militare din Vietnam și din întreaga Indochină. Dorim popoarelor din Indochina succes în realizarea păcii, în refacerea țărilor lor greu încercate. Vom dezvolta activ colaborarea cu ele, acordîndu-le întregul sprijin pentru dezvoltarea economico-socială, așa cum le-am acordat sprijin în lupta pe care au dus-o pentru



a-și căpăta independența. Întărirea colaborării dintre popoarele noastre corespunde intereselor reciproce, cauzei generale a luptei pentru pace și colaborare. *(Aplauze puternice).*

După cum se știe, în lume au fost obținute o serie de succese pe calea destinderii, au loc mari transformări pozitive în curs de accentuare. România și-a adus contribuția ei, modestă dar activă, la realizarea acestui curs. Vom acționa și în viitor pentru a asigura continuarea cursului spre destindere. Considerăm că este necesar ca popoarele să-și unească eforturile, ca toate statele — fie ele mari, mijlocii sau mici — să participe activ la soluționarea problemelor internaționale. Numai așa se vor putea asigura dezvoltarea independentă a tuturor popoarelor, realizarea unei păci trainice.

Subliniind procesele pozitive care au loc în lume, nu ne facem însă iluzii. Știm că mai sînt cercuri imperialiste, reacționare, care nu se arată prea bucuroase de acest curs nou și care pot pune încă în pericol destinderea, pot provoca noi conflicte și războaie. De aceea este necesară intensificarea acțiunilor unite ale tuturor forțelor progresului și păcii împotriva politicii imperialiste de dominație și dictat, de forță și intimidare, de ingerințe în treburile altor popoare. Promovarea unei politici de destindere și securitate reclamă absolut tuturor națiunilor să-și facă auzit glasul în afirmarea năzuințelor lor de pace, să ia parte activă la viața internațională, la soluționarea tuturor problemelor.

Sîntem interesați pentru o soluție politică, în spiritul rezoluției Consiliului de Securitate, a conflictului din Orientul Mijlociu, pentru rezolvarea problemei palestinene pe baza dorinței poporului palestinean.

Năzuința cea mai arzătoare a popoarelor este astăzi trecerea la realizarea dezarmării generale și, în primul

rînd, a celei nucleare. Acest imperativ de prim ordin al tuturor statelor și popoarelor cere o activitate susținută, deoarece, după cum se știe, cursa înarmărilor face ca sute de miliarde de dolari să fie folosite în scopuri militare, ceea ce apasă greu asupra nivelului de viață, asupra dezvoltării generale a societății omenești. Așa cum am spus și ieri, și noi sîntem obligați să facem aceste eforturi, deci sîntem vital interesați și trebuie să facem totul pentru a se trece în mod real și cît mai repede la măsuri de înfăptuire a dezarmării.

Un rol important au Organizația Națiunilor Unite, alte organisme internaționale. De aceea România militează și va milita în continuare pentru creșterea rolului acestor organisme în soluționarea tuturor problemelor, în asigurarea condițiilor ca fiecare popor să se poată dezvolta corespunzător intereselor sale, în mod liber și independent.

Aș dori să menționez în mod deosebit, în acest cadru, rolul important pe care-l are tineretul, alături de celelalte forțe sociale — de clasa muncitoare, țărănime, intelectualitate — în lupta pentru pace și progres social. Consider că tineretul nostru trebuie să-și intensifice activitatea pentru unirea tinerei generații de pretutindeni, care reprezintă o uriașă forță, vital interesată într-o politică nouă, de egalitate, de pace între toate națiunile lumii. *(Aplauze; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R. !“)*.

Doresc să asigur, încă o dată, că România va face și în viitor tot ce depinde de ea pentru a contribui la triumful unor relații noi între state, pentru dezvoltarea liberă, nestingherită a fiecărei națiuni, pentru întărirea unității și colaborării dintre țările socialiste, a tuturor forțelor antiimperialiste, pentru colaborare între toate popoarele, pentru pace în lume. *(Aplauze puternice, prelungite)*.



Dragi tovarăși,

Dați-mi voie ca de la această tribună să exprim cele mai calde mulțumiri pentru manifestările de dragoste și încredere cu care am fost înconjurat în aceste zile de către activul de partid și de stat, de către comuniști, de clasa muncitoare, țărănime și intelectualitate, de către toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, de întregul nostru popor. În toate acestea văd o aprobare unanimă a politicii interne și externe a partidului și statului nostru; ele îmi dau tăria și încrederea că drumul pe care mergem este un drum just, care corespunde intereselor vitale ale întregului nostru popor. *(Aplauze puternice)*.

Doresc să asigur în mod solemn că și în viitor voi face totul pentru a răspunde dragostei și încrederii partidului și poporului. Voi acționa cu toată fermitatea pentru întărirea continuă a partidului și a rolului său conducător, pentru perfecționarea și întărirea statului, pentru dezvoltarea democrației socialiste. În tot ce voi întreprinde voi fi călăuzit de vrerea poporului meu — și voi face totul ca viața lui să fie tot mai îmbelșugată și fericită. Îmi voi consacra toate forțele cauzei socialismului și comunismului în România. *(Aplauze, urale; se scandează: „Ceaușescu și poporul !“)*.

Voi milita pentru colaborarea cu toate țările socialiste, cu toate popoarele lumii, aceasta fiind dorința poporului român, care vrea să trăiască liber, în deplină frăție cu toate celelalte națiuni ale lumii. *(Aplauze prelungite; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R. !“)*.

Iată, tovarăși, care este angajamentul meu la a 55-a aniversare a zilei de naștere și la împlinirea a 40 de ani de activitate revoluționară. Ca și pînă acum, fiți încredințați că voi face totul pentru a-mi îndeplini

cu cinste, cît mai bine, toate îndatoririle. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !").*

În încheiere, vă rog să-mi dați voie ca, la rîndul meu, să adresez celor prezenți la această adunare, tuturor comuniștilor, întregului popor urări de noi și noi succese în toate domeniile vieții economico-sociale. Să întărim continuu colaborarea și unitatea noastră în toate domeniile de activitate !

Multă sănătate și multă fericire ! *(Aplauze puternice, prelungite, ovații ; se scandează : „Ceaușescu—La mulți ani !". Întreaga asistență ovaționează îndelung pentru partid, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

# CUVÎNT LA ÎNTÎLNIREA CU PRIMII SECRETARI AI COMITETELOR JUDEȚENE DE PARTID ȘI COMITETULUI MUNICIPAL BUCUREȘTI AL P.C.R. CARE AU PREZENTAT MESAJE DE FELICITĂRI CU PRILEJUL ANIVERSĂRII ZILEI DE NAȘTERE ȘI ÎMPLINIRII A PATRU DECENII DE ACTIVITATE REVOLUȚIONARĂ ÎN RÎNDURILE PARTIDULUI

*— 26 ianuarie 1973 —*

Dragi tovarăși,

Doresc să vă mulțumesc tuturor și, prin voi, comitetelor județene de partid, consiliilor populare, comuniștilor și tuturor oamenilor muncii din județele voastre pentru urările ce mi le-ați adresat astăzi.

Folosesc acest prilej pentru a sublinia rolul important pe care îl are activitatea voastră, a comitetelor județene, a comuniștilor, a consiliilor populare și a tuturor colectivelor de oameni ai muncii în îndeplinirea hotărîrilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale.

Știu că în cadrul conferințelor județene s-au adoptat hotărîri importante cu privire la realizarea cincinalului în mai puțin de 5 ani și doresc să vă urez vouă, tuturor comuniștilor și oamenilor muncii din județele voastre să realizați cu succes planul și angajamentele ce vi le-ați asumat. Fiind între noi, trebuie să vă spun că ieri, la Conferința organizației de partid a municipiului București, am considerat just angajamentul acelor județe care au hotărît să reducă numai cu o lună termenul de îndeplinire a cincinalului —, dar cred că ați apreciat și voi

că acest angajament nu reprezintă ultimul cuvînt al comuniștilor, al oamenilor muncii din județele respective.

Desigur, realizarea sarcinilor mari care stau în fața noastră cere eforturi serioase din partea fiecăruia și eu aș dori să vă asigur că împreună cu tovarășii din Comitetul Executiv, din Prezidiul Permanent și Secretariat vom acționa în așa fel încît să venim în sprijinul comitetelor județene de partid, al consiliilor populare, în soluționarea diferitelor probleme care se ridică în activitatea de zi cu zi. În ce mă privește, voi face totul pentru a asigura dezvoltarea în bune condiții a activității partidului și statului, pentru întărirea unității partidului și poporului nostru, pentru a servi cauza înfăptuirii societății socialiste multilateral dezvoltate și a făuririi comunismului în România. *(Aplauze).*

Vă rog ca, odată cu mulțumirile mele, să transmiteți tuturor comuniștilor, oamenilor muncii din județele voastre cele mai bune urări de succese în activitatea lor, de sănătate și fericire. *(Aplauze).*

# CUVÎNT LA PRIMIREA ȘEFILOR MISIUNILOR DIPLOMATICE ACREDITAȚI ÎN ȚARA NOASTRĂ, CARE AU PREZENTAT FELICITĂRI CU PRILEJUL CELEI DE-A 55-A ANIVERSĂRI A ZILEI DE NAȘTERE

***— 26 ianuarie 1973 —***

Domnule decan al corpului diplomatic,

Domnilor ambasadori și reprezentanți ai țărilor respective,

Aș dori să vă mulțumesc în modul cel mai cordial pentru urările și felicitările pe care mi le-ați adresat. Mă bucură faptul că România întreține relații de colaborare și prietenie cu țările pe care dumneavoastră le reprezentați, ca, dealtfel, cu aproape totalitatea țărilor lumii.

Mă bucură faptul că această colaborare între România și țările dumneavoastră s-a dezvoltat în mod ascendent, că dumneavoastră, ca reprezentanți ai țărilor respective, ați contribuit și contribuiți la dezvoltarea acestei colaborări. Fără îndoială că această colaborare corespunde intereselor popoarelor respective — mă refer aici la poporul român și la interesele fiecărei țări în parte cu care dezvoltăm aceste relații —, dar în lumea de astăzi relațiile bune dintre două state sînt, totodată, o contribuție la buna colaborare și la cauza păcii în general.

Țările noastre, după cum știți, sînt angajate pe un drum al făuririi unei păci care să asigure tuturor națiunilor condiții de dezvoltare liberă, independentă, să-și

făurească viața corespunzător voinței poporului respectiv.

Sper că și în continuare între țările noastre se vor dezvolta relațiile de colaborare, că vom conlucra în condiții tot mai bune pentru înfăptuirea securității europene, pentru realizarea păcii în lume, pentru o politică nouă de colaborare între popoare.

În acest spirit, vă mulțumesc încă o dată pentru urări, pentru activitatea pe care o depuneți. Urez relații bune între țările și popoarele noastre. *(Aplauze).*

# CUVÎNT LA DEJUNUL OFERIT DE C.C. AL P.C.R., CONSILIUL DE STAT ȘI CONSILIUL DE MINIȘTRI ALE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA CU PRILEJUL CELEI DE-A 55-A ANIVERSĂRI A ZILEI DE NAȘTERE ȘI ÎMPLINIRII A 40 DE ANI DE LA INTRAREA ÎN MIȘCAREA MUNCITOREASCĂ ȘI ÎN RÎNDURILE PARTIDULUI

— *26 ianuarie 1973* —

Dragi tovarăși,

Aș dori încă o dată să mulțumesc tuturor tovarășilor care au exprimat în aceste zile, și astăzi, sentimente de dragoste și stimă la adresa mea. Așa cum am mai spus, consider aceasta o expresie a aprobării depline și a încrederii în politica partidului și statului nostru, pentru că, pînă la urmă, în societatea noastră socialistă fiecare om poate să reprezinte ceva numai în strînsă unitate cu partidul, cu poporul, cu clasa muncitoare. Deci, se cuvine să exprimăm aceste sentimente la adresa partidului, a poporului român, care a desfășurat de-a lungul veacurilor lupte grele, dar a știut întotdeauna să învingă greutățile și să înainteze pe calea progresului și civilizației.

Este adevărat că partidul nostru asigură poporului o conducere științifică, conștientă. Dar fără popor, partidul nostru nu ar reprezenta nimic. Fără a înțelege dorințele

poporului, năzuinţele lui, fără a fi permanent exponentul poporului, nici un partid — deci nici partidul nostru — nu ar reprezenta nimic.

Vom fi puternici — şi fiecare activist de partid şi conducător al partidului va reprezenta ceva în societate — numai în măsura în care va înţelege năzuinţele poporului, va fi strîns legat de popor, va lupta pentru realizarea dorinţelor şi năzuinţelor poporului. *(Aplauze puternice).*

În ce mă priveşte, şi în viitor voi servi, ca şi pînă acum, poporul meu. Şi, servind poporul, voi servi partidul, cauza socialismului şi comunismului, cauza păcii şi cooperării ; pentru că dorinţa şi vrerea poporului român este de a construi socialismul şi comunismul, de a trăi în pace şi colaborare cu toate naţiunile lumii. *(Aplauze puternice).*

Doresc să-mi exprim încă o dată convingerea că întregul activ de partid şi de stat din toate domeniile de activitate — politică, administrativă, ştiinţifică, culturală — va acţiona şi va face totul pentru înfăptuirea politicii marxist-leniniste a partidului nostru, pentru realizarea programului elaborat de Congresul al X-lea al partidului, de Conferinţa Naţională, că, uniţi în jurul Comitetului Central, acţionînd cu toţii în strînsă legătură cu poporul, vom asigura triumful comunismului în România.

În sănătatea voastră, a partidului nostru, în sănătatea poporului român ! *(Aplauze puternice).*

# CUVÎNT DE RĂSPUNS LA OMAGIUL ADUS DE OAMENII DE ŞTIINŢĂ, ARTĂ ŞI CULTURĂ CU PRILEJUL ANIVERSĂRII ZILEI DE NAŞTERE ŞI ÎMPLINIRII A PATRU DECENII DE ACTIVITATE REVOLUŢIONARĂ ÎN RÎNDURILE PARTIDULUI

## În cadrul dejunului oferit de C.C. al P.C.R., Consiliul de Stat şi Consiliul de Miniştri cu prilejul conferirii titlului de Doctor Honoris Causa al Universităţii din Bucureşti

— *27 ianuarie 1973* —

Dragi tovarăşi,

Doresc să vă mulţumesc tuturor pentru urări şi felicitări, pentru tot ceea ce aţi rostit aici la adresa mea, a politicii partidului şi statului nostru socialist.

Mi-e greu să cuprind, în cele ce voi spune, toate domeniile pe care le reprezentaţi dumneavoastră, cei care aţi vorbit aici sau participaţi la această masă.

Aş dori, încă o dată, să subliniez rolul important al învăţămîntului şi ştiinţei în întreaga activitate de făurire a societăţii noi, a societăţii comuniste — care nu poate fi decît o societate bazată pe cele mai înalte cuceriri ale ştiinţei şi culturii. De aceea, mulţumind încă o dată pentru decernarea titlului de Doctor Honoris Causa, doresc să promit că, împreună cu dumneavoastră, conducerea partidului şi statului nostru va căuta să asigure dezvoltarea ascendentă a învăţămîntului şi ştiinţei româneşti.

astfel ca acestea să joace un rol tot mai important în întreaga activitate a societății noastre și, totodată, să aducă o contribuție mai însemnată la știința și cultura universală.

De asemenea, aș dori să menționez rolul tot mai important ce revine literaturii, artelor plastice, muzicii, teatrului, cinematografiei, presei, tuturor mijloacelor de educație în formarea omului nou, în înarmarea lui cu cea mai înaltă cultură, cu concepția materialist-dialectică despre lume și viață. Așa cum am spus în nenumărate rînduri, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate presupune și formarea unui om cu calități deosebite, cu o cultură înaintată, cu o concepție avansată — și în această privință toate domeniile pe care le reprezentați dumneavoastră au un rol de mare importanță. Doresc să-mi exprim convingerea că în anii ce urmează, împreună cu clasa muncitoare, țărănimea, cu întreaga intelectualitate, cu toți oamenii muncii, care desfășoară o intensă activitate pentru edificarea și dezvoltarea bazei materiale a socialismului, și dumneavoastră, toți cei care lucrați în domeniul culturii și științei, al literaturii și artei, veți face totul pentru a păși în rînd cu întregul popor. În felul acesta veți contribui ca societatea noastră socialistă să-și întărească și mai puternic coeziunea, ca omul de mîine să fie un om stăpîn pe destinele sale, cu o înaltă cultură, cu o înaltă civilizație materială și spirituală. Iată ce doresc să obținem — și sînt convins că vom obține — prin activitatea tuturor acestor sectoare de creație. *(Aplauze puternice).*

Umanismul pe care îl creăm noi este un umanism nou, bazat pe concepția materialist-dialectică, care pune mai presus de toate omul, colectivitatea, interesele generale ale întregii națiuni. Sînt convins că toți creatorii de cultură vor face totul pentru ca, prin intermediul



literaturii, al sculpturii și picturii, al muzicii, al teatrului și cinematografiei, al celorlalte arte, să dea expresie acestui nou umanism. În felul acesta vom putea spune că, într-adevăr, toți creatorii de frumos sînt alături de clasa noastră muncitoare, că ei pășesc în rînd cu clasa conducătoare a societății, care este cea mai umanistă și care făurește societatea cea mai umanistă din lume.

Iată, tovarăși, ceea ce am dorit să subliniez cu acest prilej. Doresc să vă asigur că, în ce mă privește, voi face totul pentru a sprijini, a încuraja și a imprima această linie și aceste principii în toată activitatea noastră. Sînt convins că în acest fel servesc cauzei construirii socialismului și comunismului în România, intereselor poporului meu, ale națiunii noastre socialiste, cauza păcii și colaborării internaționale. *(Aplauze îndelungate).*

Doresc ca, la rîndul meu, mulțumind încă o dată pentru felicitările și urările ce mi le-ați adresat, să vă urez dumneavoastră, tuturor cadrelor didactice, oamenilor de știință, artă și cultură, succese tot mai mari în înfăptuirea aspirațiilor partidului și poporului nostru.

Multă sănătate și fericire ! *(Aplauze îndelungate).*

Doresc ca ultimul pahar să-l bem pentru minunatul nostru popor, pentru poporul român — căruia să-i dorim viață fără de moarte —, pentru națiunea noastră socialistă, căreia să-i urăm să trăiască în milenii. *(Aplauze îndelungate, puternice).*

# CUVÎNT LA DINEUL OFERIT DE MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE ȘI MINISTERUL DE INTERNE CU PRILEJUL CELEI DE-A 55-A ANIVERSĂRI A ZILEI DE NAȘTERE ȘI ÎMPLINIRII A PATRU DECENII DE ACTIVITATE REVOLUȚIONARĂ ÎN RÎNDURILE PARTIDULUI

— *27 ianuarie 1973* —

Dragi tovarăși,

Doresc să mulțumesc ministrului apărării naționale, ministrului de interne, care, dînd glas simțămintelor armatei noastre și ale personalului din Ministerul de Interne, mi-au adresat felicitări și urări. Ei au exprimat sentimente de prețuire la adresa mea, a politicii partidului și statului.

Nu am de gînd să vorbesc prea mult. Cu două zile în urmă m-am referit la unele probleme și nu este locul în acest moment să vorbesc despre activitatea și sarcinile acestor două ministere, care au un rol deosebit de important în statul nostru socialist.

După cum știți, partidul și statul nostru acordă o înaltă prețuire forțelor armate, fac totul și vor face și în viitor eforturi pentru dotarea lor, pentru ridicarea nivelului pregătirii de luptă și politică al militarilor. Este adevărat, întreaga politică a partidului și statului nostru este îndreptată spre o politică de colaborare, de prietenie cu toate statele lumii. Depunem eforturi susținute pentru dezarmarea generală și, în primul rînd, pentru dezarmarea nucleară. Salutăm pașii înregistrați pe calea destinderii, a lichidării conflictelor militare. Acționăm cu toată fermitatea pentru o politică de cooperare internațională, dar, totodată, sîntem conștienți că nu trebuie să ne facem iluzii că toate lucrurile vor merge de la sine, că este necesar să acționăm în continuare pentru accentuarea destinderii în viața internațională, pentru securitatea europeană, pentru înțelegere în Balcani, pentru o politică de pace și cooperare între popoare. Cît timp nu se va trece în mod hotărît la dezarmare, noi sîntem obligați să facem totul pentru a întări capacitatea de apărare a patriei noastre. Aceasta este o obligație patriotică, o obligație față de viitorul poporului nostru și, privind mai larg, față de cauza socialismului în general și, pînă la urmă, față de cauza promovării unei noi politici în viața internațională.



Apreciem eforturile care se fac pentru ridicarea nivelului pregătirii de luptă și politice a forțelor armate și aș dori să adresez și cu acest prilej calde felicitări tuturor ostașilor armatei noastre și să le urez succese tot mai mari în întreaga lor activitate. *(Vii aplauze)*. Desigur, trebuie să depunem în continuare eforturi — și vreau să vă asigur, în numele conducerii de partid și de stat, în numele meu personal, că vom face totul pentru a ridica nivelul de dotare al armatei noastre populare.

Nu doresc să vorbesc mai mult, dar fiți siguri că nu există moment, aș putea spune nu există zi în care conducerea noastră de partid să nu se preocupe, să nu se gîndească ce trebuie făcut pentru a avea garanția că vom putea apăra, dacă va fi nevoie, independența, suveranitatea, viața liberă a poporului nostru, cuceririle sale revoluționare. *(Aplauze puternice)*.

Apreciem, de asemenea, activitatea lucrătorilor din Ministerul de Interne. Așa cum nici în legătură cu forțele

armate nu am vorbit de fiecare armă, nu voi vorbi nici în ce privește Ministerul de Interne pe diferite sectoare de activitate : fiecare își are rolul, importanța și misiunea sa — și toate sînt la fel de importante. Trebuie să spun că dăm o apreciere înaltă felului în care diferite compartimente ale Ministerului de Interne își îndeplinesc misiunea. Facem totul pentru a crea condițiile cele mai corespunzătoare pentru ca fiecare compartiment să-și îndeplinească în cele mai bune condiții sarcinile pe care le are.

Desigur, organele Ministerului de Interne au un rol deosebit în apărarea proprietății socialiste, a vieții pașnice de zi cu zi a fiecărui cetățean. Așa cum am spus și în alte împrejurări, dorim ca lucrătorii din Ministerul de Interne să aibă permanent în față politica generală a partidului nostru, care urmărește fericirea și bunăstarea omului, a întregului popor. Deci în întreaga lor activitate ele trebuie să facă totul pentru a asigura viața pașnică a poporului, pentru a garanta legalitatea socialistă și a face ca fiecare om, fiecare cetățean al patriei noastre să se simtă pe deplin în siguranță, să știe că nimeni și niciodată nu va putea fi nedreptățit dacă își face datoria, dacă este un cetățean cinstit, demn, al patriei sale. *(Aplauze puternice).*

Întreaga activitate a organelor Ministerului de Interne trebuie să fie îndreptată numai și numai împotriva acelora care încalcă legile țării, care încearcă să dăuneze mersului înainte al construcției socialiste, independenței patriei, fericirii fiecărui om. Numai astfel vor putea spune aceste organe că își fac, într-adevăr, pe deplin datoria, că înfăptuiesc în mod just politica partidului și guvernului. Trebuie să spun că, pe ansamblu, aceste organe acționează tocmai în această direcție. *(Aplauze).*

Aș dori deci să urez lucrătorilor din toate compartimentele de activitate ale Ministerului de Interne succese tot mai mari în domeniile la care m-am referit mai înainte și să-mi exprim convingerea că și în viitor aceste organe își vor face pe deplin datoria, înfăptuind neabătut politica partidului nostru comunist. *(Aplauze puternice).*



În fine, aș dori să menționez, atît pentru militarii forțelor noastre armate, cît și pentru cei din Ministerul de Interne, că întotdeauna trebuie să vegheați la apărarea intereselor poporului, că datoria voastră supremă este de a garanta independența și suveranitatea patriei. Trebuie să fiți permanent în strînsă legătură cu poporul, pentru că numai și numai în strînsă legătură cu poporul, armata noastră, organele Ministerului de Interne pot fi cu adevărat puternice, își pot îndeplini pe deplin misiunea lor. Vă urez deci noi succese în întreaga voastră activitate !

Doresc să urez tuturor ostașilor și lucrătorilor din Ministerul de Interne realizări tot mai mari în munca lor ! Vă urez dumneavoastră, celor prezenți aici, tuturor celor care lucrează în armată și în Ministerul de Interne multă sănătate și multă fericire !

Rog pe soțiile ofițerilor prezente aici și ale tuturor ofițerilor să înțeleagă că atunci cînd m-am referit la armată le-am inclus și pe ele, pentru că și ele sînt, într-un fel, parte integrantă a armatei. Deci și soțiilor ofițerilor și militarilor noștri le adresez urări de sănătate și fericire.

În sănătatea voastră, a tuturor ! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

## CUVÎNT
## LA SOLEMNITATEA CONFERIRII ORDINULUI „STEAUA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA“ CLASA I ZIARULUI „ROMÂNIA LIBERĂ“ CU PRILEJUL ÎMPLINIRII A 30 DE ANI DE LA APARIȚIA PRIMULUI NUMĂR

*— 30 ianuarie 1973 —*

Stimați tovarăși,

Aș dori ca, în numele Comitetului Central, al Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri, al meu personal, să adresez calde felicitări întregului colectiv al „României libere“ cu prilejul sărbătoririi a 30 de ani de la apariția primului său număr și al decernării înaltei distincții a Republicii Socialiste România. De asemenea, aș dori să adresez felicitări lucrătorilor de la „România liberă“ care vor fi decorați cu diferite ordine și medalii ale Republicii Socialiste România.

Acordarea Ordinului „Steaua Republicii Socialiste România“ clasa I constituie o apreciere a conducerii de partid și de stat pentru contribuția pe care ziarul „România liberă“, cei ce l-au redactat și tipărit au adus-o la cauza eliberării patriei noastre, la dezvoltarea democratică și, apoi, la dezvoltarea socialistă a României.

Într-adevăr, „România liberă“ a apărut în condiții grele. Editarea ei a avut menirea să unească eforturile tuturor forțelor democratice, patriotice din țară, sub conducerea partidului comunist, pentru răsturnarea dic-



taturii fasciste, scoaterea României din război și alăturarea ei la coaliția antifascistă. Astfel, alături de „Scînteia“, în anii ilegalității, „România liberă“ a adus o contribuție de preț la activitatea partidului și a forțelor democrate.

Desigur, nu este momentul acum să vorbim de întregul drum, de 30 de ani, al „României libere“. Ea are merite în toate etapele dezvoltării României. Astăzi, prin răspîndirea cuvîntului partidului, al Frontului Unității Socialiste, al guvernului, „România liberă“ contribuie la unirea eforturilor întregului nostru popor pentru transpunerea în viață cu succes a politicii interne și externe a partidului nostru.

Dăm o apreciere deosebită activității „României libere“. Desigur că întotdeauna și în toate domeniile mai este loc de mai bine ; nu doresc însă acum să vorbesc despre aceasta. Am reținut din ceea ce ați spus aici că în atenția conducerii ziarului stă îmbunătățirea continuă a activității, tratării mai exigente a diferitelor probleme care se pun în actuala etapă a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, inclusiv în ce privește afirmarea în viața societății noastre a principiilor eticii și echității socialiste.

Presa are, într-adevăr, un rol deosebit de important. Sîntem convinși că, împreună cu întreaga presă, „România liberă“ va face ca paginile ei să fie citite, să fie bine înțelese de cititori, contribuind în acest fel la realizarea marilor schimbări revoluționare din societatea noastră.

Cu aceste gînduri, doresc să urez întregului colectiv, tuturor celor care lucrează și contribuie la apariția „României libere“, succese tot mai mari în realizarea sarcinilor de onoare și de cinste ce le revin. Multă sănătate și fericire. *(Aplauze).*

## SCRISOARE ADRESATĂ TUTUROR CELOR CE AU PREZENTAT FELICITĂRI CU PRILEJUL CELEI DE-A 55-A ANIVERSĂRI A ZILEI DE NAŞTERE ŞI ÎMPLINIRII A 40 DE ANI DE ACTIVITATE ÎN MIŞCAREA REVOLUŢIONARĂ

*— 14 februarie 1973 —*

Doresc să mulţumesc pe această cale tuturor activiştilor de partid şi de stat, organizaţiilor de partid şi obşteşti, instituţiilor de stat, tuturor oamenilor muncii care, prin telegrame sau scrisori, m-au felicitat şi mi-au adresat urări cu prilejul celei de-a 55-a aniversări a zilei mele de naştere şi împlinirii a 40 de ani de activitate în mişcarea revoluţionară din ţara noastră.

Consider toate aceste manifestări drept o expresie a dragostei şi încrederii comuniştilor, a întregului popor în Partidul Comunist Român — în rîndurile căruia am crescut şi m-am format ca militant revoluţionar —, a hotărîrii oamenilor muncii de a înfăptui şi în viitor politica internă şi externă a partidului şi statului nostru, de a asigura triumful măreţelor idealuri ale socialismului şi comunismului în România.

## CUVÎNTARE LA SOLEMNITATEA UNOR DECORĂRI CU PRILEJUL ANIVERSĂRII A 40 DE ANI DE LA EROICELE LUPTE MUNCITOREŞTI DIN IANUARIE-FEBRUARIE 1933

*— 16 februarie 1973 —*

Dragi tovarăşi,

Doresc, în primul rînd, ca, în numele conducerii de partid şi de stat, să adresez felicitări Uzinelor „16 Februarie“ din Cluj cu prilejul acordării acestei înalte distincţii, cît şi pentru activitatea îndelungată a acestor uzine, pentru participarea lor la luptele revoluţionare de acum 40 de ani şi pentru contribuţia pe care întregul colectiv de muncitori, ingineri şi tehnicieni o aduce la realizarea programului de dezvoltare a patriei noastre.

Adresez, de asemenea, cele mai calde felicitări noilor Eroi ai Muncii Socialiste, tovarăşilor care au fost distinşi astăzi cu ordine ale Republicii Socialiste România, tuturor celor care vor primi ordine şi medalii ale Republicii Socialiste România.

De asemenea, ţinînd seama de faptul că astăzi sărbătorim împlinirea a 40 de ani de la eroicele lupte din 1933, precum şi „Ziua ceferiştilor“, doresc să adresez felicitări tuturor lucrătorilor de la căile ferate române.

Desigur, acordarea acestor distincţii constituie o preţuire — colectivă şi personală — a acelora care îşi aduc astăzi contribuţia la realizarea sarcinilor puse de Con-

gresul al X-lea și de Conferința Națională ale partidului. Am reținut cu multă bucurie angajamentul luat de oamenii muncii de la Uzinele „16 Februarie"-Cluj de a realiza sarcinile cincinalului în numai 4 ani. Desigur, este un angajament de onoare. Îndeplinirea lui cere eforturi serioase, o bună organizare a întregii activități. Eu sînt convins că muncitorii, inginerii, tehnicienii, conducerea uzinelor, organizația de partid, sindicală și de tineret au judecat bine lucrurile și vor face totul ca acest angajament să fie îndeplinit. Le adresez felicitări și urarea de a realiza cu bune rezultate angajamentele pe care și le-au luat.

Știu că toate colectivele de oameni ai muncii și-au luat angajamentul de a realiza planul cincinal în mai puțin de cinci ani, că unitățile căilor ferate române, din toate sectoarele, au obținut deja rezultate bune în primii doi ani, că se străduiesc să îndeplinească în bune condiții sarcinile pe anul 1973. Desigur, rezultatele de pînă acum sînt apreciate ca bune. Dar și în sectorul C.F.R. — așa cum dealtfel și în alte sectoare — mai avem însă multe rezerve, putem obține o folosire mai eficientă a mijloacelor de care dispunem, a parcului de vagoane și locomotive, a mijloacelor de transport, în general. De exemplu, o creștere cu numai 10 km a vitezei comerciale ar da posibilitatea unei reduceri însemnate a necesarului de investiții pentru dotarea cu vagoane și locomotive, și aceasta, este clar, s-ar răsfrînge favorabil asupra întregii economii. Iau numai acest aspect pentru că, probabil, sînt și altele pe care trebuie să le înțelegem, să le analizăm mai îndeaproape, spre a găsi soluții pentru a folosi cu rezultate mai bune mijloacele pe care statul le pune la dispoziția diferitelor colective — mijloace care sînt ale întregului nostru popor — pentru a face să crească avuția națională și venitul național, sursă unică de asigu-



rare a bunăstării și fericirii întregului popor. Iată de ce angajamentele luate de colectivul de la Uzinele „16 Februarie" m-au făcut să mă refer la necesitatea de a continua să studiem posibilitățile foarte mari pe care le avem în domeniul transporturilor pentru folosirea mai eficientă, mai economică a mijloacelor de care dispunem. În acest sector de activitate avem colective bune, cadre bune de muncitori, ingineri și tehnicieni, buni conducători, organizații de partid bune. Sînt convins că se vor găsi soluții, că muncitorii de la căile ferate vor continua, ca și pînă acum, să constituie un detașament de frunte în înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea și de Conferința Națională ale partidului nostru. *(Aplauze puternice)*. În felul acesta, veți aduce o contribuție tot mai însemnată la înfăptuirea programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, de creștere a bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor.

Aș dori să folosesc acest prilej pentru a reaminti, numai în cîteva cuvinte, eroismul muncitorilor ceferiști de acum 40 de ani, importanța pe care au avut-o luptele din 1933 ale ceferiștilor și petroliștilor. Ele au marcat un moment important în dezvoltarea mișcării revoluționare din România, în creșterea rolului partidului comunist în viața țării, au deschis drumul spre întărirea legăturilor partidului cu masele largi muncitorești, au creat condițiile pentru maturizarea politică și ideologică a partidului nostru.

Sărbătorind astăzi luptele revoluționare ale ceferiștilor și petroliștilor, partidul nostru dă o înaltă prețuire tuturor acelora care le-au organizat și condus, comuniștilor care s-au aflat în primele rînduri ale acestor lupte. Unii dintre cei care au condus aceste lupte — Gheorghiu-Dej, Dumitru Petrescu și alții — nu mai sînt în viață.

Noi prețuim activitatea lor, așa cum prețuim și activitatea acelor tovarăși care și în prezent, împreună cu noi, cu voi toți, cu poporul nostru, acționează cu hotărîre pentru înfăptuirea programului de dezvoltare a țării. Printre ei văd aici pe tovarășii Vasilichi și Doncea, pe Gheorghe Stoica — care, deși nu a lucrat la C.F.R., a avut, din însărcinarea partidului și conducerii Sindicatelor unitare, un rol însemnat în organizarea și conducerea acestor greve —, precum și pe alți tovarăși care au luat parte la aceste lupte. Doresc să exprim cu acest prilej inalta prețuire pe care o dă partidul celor care au organizat și condus aceste lupte, tuturor tovarășilor care, în anii grei ai ilegalității, au contribuit la desfășurarea cu succes a bătăliilor revoluționare.

Am vorbit aici de cei care au participat direct la aceste lupte, dar este știut că fără sprijinul celorlalte întreprinderi din București — dacă mă refer la Grivița —, fără acțiunile generale ale muncitorilor din celelalte ramuri, ale familiilor acestora chiar, lupta nu s-ar fi putut desfășura cu succes. Trebuie să înțelegem că marea amploare a acestor bătălii a fost posibilă datorită solidarității largi a muncitorilor din multe sectoare de activitate, a familiilor lor. Deci, trebuie să prețuim cum se cuvine pe toți cei care au contribuit la desfășurarea cu succes a acțiunilor revoluționare din acea perioadă.

Încă o dată aș dori să exprim felicitări cu prilejul „Zilei ceferiștilor" și, în același timp, să urez tuturor lucrătorilor de la căile ferate și din transporturi realizări tot mai mari în activitatea lor. Vă doresc dumneavoastră, tuturor lucrătorilor de la căile ferate și din transporturi, deplin succes în tot ceea ce întreprindeți, sănătate și fericire! *(Aplauze puternice).*

# CUVÎNT LA SOLEMNITATEA SEMNĂRII COMUNICATULUI COMUN CU PRIVIRE LA VIZITA ÎN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA A DELEGAȚIEI MIȘCĂRII POPULARE PENTRU ELIBERAREA ANGOLEI

— *16 februarie 1973* —

Doresc să exprim satisfacția conducerii noastre de partid pentru vizita pe care delegația Mișcării Populare pentru Eliberarea Angolei a făcut-o în România, pentru semnarea acestui comunicat. Văd în aceasta un omagiu adus bunelor noastre relații de colaborare, o dovadă a hotărîrii organizațiilor noastre de a colabora activ și în viitor.

Îmi exprim convingerea că Mișcarea Populară pentru Eliberarea Angolei va obține noi succese în lupta de eliberare națională și că, într-un timp nu prea îndepărtat, Angola va fi liberă și independentă.

Doresc să vă urez succes deplin în lupta pentru unitatea tuturor forțelor naționale, pentru independența și suveranitatea patriei dumneavoastră.

# INTERVIU
# ACORDAT ZIARISTULUI JEHAN KUYPERS, COMENTATOR DE POLITICĂ EXTERNĂ AL GRUPULUI DE PRESĂ OLANDEZ „BRABANT PERS N. V."

— *21 februarie 1973* —

ÎNTREBARE: *Recent, România a sărbătorit a 25-a aniversare a proclamării republicii. Aruncînd o privire retrospectivă, care au fost cele mai mari dificultăţi de învins pe calea edificării noii societăţi?*

RĂSPUNS: Pentru a putea înţelege mai bine greutăţile pe care România le-a avut de învins pe plan economico-social în anii construcţiei socialiste ar trebui să menţionez că acum 25 de ani nivelul său de dezvoltare era foarte scăzut. Aveam o industrie slabă, care fusese în mare parte distrusă de război, o agricultură bazată pe o tehnică înapoiată. În acest context trebuie să menţionez că peste 75 % din populaţia ţării muncea în sectorul agricol.

Astăzi România a devenit o ţară cu o industrie organizată pe baza tehnicii avansate, a cărei producţie este de peste 20 de ori mai mare decît cea a anului 1938 — anul cu cea mai înaltă producţie industrială din trecut. Din producţia industrială internă putem să acoperim astăzi circa 70% din necesarul de maşini şi utilaje al ţării



şi, totodată, să exportăm asemenea produse într-un şir de state. De asemenea, agricultura s-a transformat în mod radical. Producţia ei asigură aprovizionarea în bune condiţii a populaţiei şi chiar unele disponibilităţi pentru export.

Succese mari am obţinut în dezvoltarea învăţămîntului, ştiinţei şi culturii. În această privinţă voi menţiona că România se număra în trecut printre ţările din Europa cu cel mai mare număr de analfabeţi. Am lichidat de mult această stare. Am introdus învăţămîntul obligatoriu de 10 ani, iar numărul studenţilor la 1 000 de locuitori este echivalent cu cel din ţările dezvoltate. Practic, România îşi pregăteşte în ţară întregul necesar de cadre de specialitate.

De aici se pot vedea şi ce greutăţi am avut de întîmpinat. În primul rînd, am avut de luptat cu starea de înapoiere din industrie şi agricultură. A trebuit să depunem eforturi mari pentru a putea reorganiza, într-o perioadă scurtă, industria şi agricultura pe o bază nouă. După cum am arătat mai înainte, am obţinut succese importante pe această cale, deşi sîntem conştienţi că mai avem încă de parcurs un drum lung pentru a putea spune că România a devenit o ţară cu o industrie dezvoltată, la nivelul statelor avansate din Europa.

A trebuit, de asemenea, să facem faţă lipsei de cadre calificate la toate nivelurile. Dealtfel, aş putea spune că aceasta a constituit poate dificultatea cea mai mare, pentru că dezvoltarea nu este posibilă fără a dispune de cadre de specialitate în toate domeniile — începînd cu muncitorii calificaţi şi pînă la cadrele superioare. Şi în această privinţă, după cum am menţionat, am reuşit ca într-un timp scurt să depăşim dificultăţile. Fără îndoială, aceste dificultăţi au influenţat într-o anumită măsură asupra dezvoltării noastre, au făcut să nu putem merge

înainte într-un ritm mai rapid, pentru că, după cum se știe, dacă uzinele se pot crea în cîțiva ani, formarea cadrelor necesare cere un timp mult mai îndelungat. Am putea spune însă că acum am depășit și această situație.

O altă dificultate pe care a trebuit să o învingem se referă la insuficiența mijloacelor materiale și financiare de care a dispus România, la faptul că, în fond, întreaga dezvoltare a trebuit să fie realizată prin eforturile poporului. Aceasta a determinat alocarea a circa 30—32 % din venitul național în scopul dezvoltării economico-sociale a țării, efort pe care România este obligată să-l facă și astăzi spre a-și putea asigura dezvoltarea rapidă.

ÎNTREBARE : *În ce optică a conceput Partidul Comunist Român actualul plan cincinal ?*

RĂSPUNS : În elaborarea planului cincinal actual, Partidul Comunist Român a pornit de la necesitatea apropierii României de țările dezvoltate din punct de vedere economic. De aceea a pus pe primul plan dezvoltarea într-un ritm înalt a industriei și dotarea ei pe baza realizărilor moderne ale științei și tehnicii.

În al doilea rînd, am avut în vedere modernizarea rapidă a agriculturii, ceea ce impune realizarea unor vaste lucrări de îmbunătățiri funciare și irigații, încheierea în linii generale a procesului de mecanizare și chimizare a producției agricole.

În scopul realizării acestor obiective am avut în vedere dezvoltarea într-un ritm susținut a activității de pregătire a cadrelor, precum și a cercetării științifice proprii, pornind de la faptul că făurirea unei societăți moderne nu se poate realiza decît pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane.

În actualul cincinal am pus un accent deosebit pe măsurile privind dezvoltarea producției bunurilor de consum, pe ridicarea mai rapidă a nivelului de trai material și spiritual al poporului. Am avut în vedere atît dezvoltarea construcției de locuințe, școli, spitale și alte instituții social-culturale, cît și îmbunătățirea aprovizionării și perfecționarea activității culturale în general. În acest scop, după cum am menționat mai înainte, am alocat în continuare o parte însemnată — 30—32% — din venitul național pentru dezvoltarea țării.



ÎNTREBARE : *Care este, în acest context, rolul pe care România îl atribuie cooperării economice și tehnice cu celelalte țări ? Care sînt, după părerea dumneavoastră, condițiile necesare pentru ca această cooperare să se poată dezvolta ?*

RĂSPUNS : România pornește de la faptul că în condițiile de astăzi nici o țară — și îndeosebi țările mici și mijlocii, așa cum este și România — nu se poate dezvolta fără a participa activ la diviziunea internațională a muncii, fără a realiza o largă cooperare economică și tehnică cu celelalte state. Pornind de aici, țara noastră dezvoltă larg relațiile de cooperare cu țările socialiste. Dealtfel, după cum cunoașteți, România este membră a C.A.E.R. și, în cadrul acestuia, se realizează un amplu program de cooperare. Cooperăm însă larg și cu celelalte țări socialiste. Acordăm, totodată, o mare atenție colaborării cu toate statele lumii. Avem largi relații de colaborare cu țările care au pășit pe calea dezvoltării independente, precum și cu țările capitaliste dezvoltate.

În acest context doresc să menționez că și relațiile noastre cu Olanda au cunoscut în ultimii ani o dezvoltare destul de puternică.

Desigur, la baza colaborării dintre state trebuie să stea deplina egalitate în drepturi, avantajul reciproc, respectul și stima între toți cei care vor să coopereze, astfel

încît această cooperare să poată asigura dezvoltarea armonioasă a fiecărui popor.

România militează cu toată fermitatea ca în relațiile de cooperare cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, să se asigure deplina egalitate și avantajul reciproc, ca această cooperare să servească, deopotrivă, fiecărei țări în parte, progresului său economico-social, ridicării bunăstării fiecărui popor.

ÎNTREBARE :*Începînd cu care realizări se poate spune că o societate este socialistă, domnule președinte ?*

RĂSPUNS: După părerea mea, problema este complexă. Desigur, realizarea unei societăți socialiste presupune, în primul rînd, trecerea puterii politice în mîinile oamenilor muncii, ale întregului popor, ca o condiție de bază pentru înfăptuirea transformărilor revoluționare, socialiste. De asemenea, presupune trecerea mijloacelor de producție în mîinile întregului popor, sub formă de proprietate de stat sau cooperatistă. Totodată, presupune o schimbare radicală în repartiția venitului național în societate, accesul liber al tuturor membrilor societății atît la bunurile materiale, cît și spirituale. La aceasta mai trebuie să adaug și crearea condițiilor pentru participarea deplină a poporului la conducerea societății, deci dezvoltarea unei largi democrații socialiste. Realizîndu-se aceste cerințe, se poate spune că s-au pus bazele societății socialiste. Dar, pentru a vorbi de realizarea socialismului propriu-zis, aceasta presupune o dezvoltare puternică a economiei, a științei, a culturii, crearea de condiții pentru satisfacerea deplină a cerințelor tuturor celor ce muncesc. Este de înțeles că aceasta necesită o perioadă mai lungă. De aceea, noi ne-am propus ca abia în următorii 10—15 ani să realizăm societatea socialistă multilateral dezvoltată, care să îndeplinească în linii generale aceste condiții.



Desigur, avem astăzi socialism în România, dar nu putem spune că realizăm de pe acum pe deplin toate cerințele ce trebuie să fie realizate într-o societate socialistă.

ÎNTREBARE : *Ce rol atribuiți tineretului și care este sensul măsurilor luate în 1971 pentru educarea acestuia, astfel ca el să devină un factor activ al societății socialiste românești ?*

RĂSPUNS : Partidul Comunist Român a atribuit dintotdeauna tineretului un rol important în dezvoltarea țării. Dealtfel, considerăm că în întreaga lume tineretul se afirmă ca un factor activ în transformarea socială, în soluționarea marilor probleme ale vieții contemporane. Întotdeauna tineretul a fost de partea progresului.

În România, tineretul participă activ la întreaga activitate de transformare revoluționară a societății, la făurirea orînduirii socialiste. Dealtfel, veți găsi peste tot — atît în domeniul economiei, cît și al științei și culturii — tineri care ocupă poziții importante. Aceasta exprimă tocmai felul de a gîndi al partidului nostru cu privire la necesitatea ca tineretul să-și poată pune din plin elanul și priceperea în slujba realizării progresului rapid al țării. Noi sîntem mulțumiți de felul în care tineretul român a participat și participă la întreaga activitate de transformare a societății.

Măsurile luate în toamna anului 1971 trebuie privite în contextul general al preocupărilor Partidului Comunist Român și statului nostru, de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate — societate care presupune, odată cu dezvoltarea bazei materiale, și transformarea omului, ridicarea nivelului său de cunoaștere, așezarea relațiilor dintre oameni pe principiile eticii și echității noi, crearea condițiilor pentru afirmarea personalității umane

în toate domeniile de activitate. Măsurile la care m-am referit au tocmai scopul de a contribui la realizarea acestor obiective. Pornim de la faptul că trebuie să ne preocupăm permanent de ridicarea nivelului de cunoștințe culturale, științifice, precum și de înțelegerea clară de către tineret a căilor dezvoltării sociale. Totodată, ne preocupăm de debarasarea oamenilor de concepțiile înapoiate; nu admitem în cadrul societății noastre manifestări sau activități care să propage ura între oameni, rasismul și alte mentalități incompatibile atît cu socialismul, cît și, în general, cu ceea ce trebuie să reprezinte societatea omenească de mîine. Dorim să încurajăm și să ajutăm promovarea idealurilor și aspirațiilor de progres ale tineretului în toate domeniile de activitate, să educăm tînăra generație în spiritul înaltelor principii ale umanismului, ale respectului față de muncă și față de om, ale prieteniei și colaborării cu tinerii de pretutindeni, cu toate popoarele lumii.

ÎNTREBARE: *Avînd în vedere marile schimbări în lumea actuală, credeți că este vorba de o transformare calitativă în relațiile internaționale sau numai de o deplasare a „terenului de confruntare“?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, în lume au loc mari schimbări în direcția destinderii și colaborării între popoare. Apreciez că aceste schimbări sînt rezultatul unei activități îndelungate, al dorinței popoarelor de a se pune capăt vechii politici de forță și dictat, de a face să triumfe în lume relații noi, care să asigure fiecărei națiuni posibilitatea de a-și concentra forțele în direcția dezvoltării economico-sociale, corespunzător dorințelor sale. Desigur, pornind de aici, putem aprecia că în ultimul timp s-au petrecut și se petrec schimbări calitative în viața internațională. Aceasta nu înseamnă deloc că nu mai există



greutăți, că nu mai pot apărea dificultăți în calea realizării unei politici noi în viața internațională.

Consider că procesul la care asistăm — de așezare a relațiilor dintre state pe baze noi — este de-abia la început. Pentru ca el să se accentueze și să triumfe definitiv este necesară o activitate continuă, o participare activă a tuturor forțelor care doresc ca în lume să se instaureze relații de colaborare și de pace.

În legătură cu „terenul de confruntare“ la care v-ați referit, doresc să arăt că schimbările de care am vorbit mai înainte sînt tocmai rezultatul apariției unor forțe noi în lume, atît în domeniul economic, cît și politic. Mă refer, de exemplu, la creșterea rolului Pieței comune și, în acest cadru, al Republicii Federale Germania — care a devenit un concurent destul de puternic al Statelor Unite ale Americii —, la sporirea ponderii Japoniei, cît și a altor state în viața internațională. De asemenea, trebuie menționată creșterea ponderii economice și politice a țărilor socialiste în lume. În ultimul timp asistăm la sporirea rolului Chinei în viața internațională atît din punct de vedere economic, cît și politic. Toate aceste transformări și schimbări ce se petrec în raportul de forțe contribuie la căutarea căilor pentru așezarea relațiilor dintre state pe o bază nouă, creează condiții pentru a se renunța la politica de forță și a se trece la soluționarea problemelor dintre state pe cale pașnică, prin tratative.

ÎNTREBARE: *În acest context, credeți, domnule președinte, că procesul de slăbire și dispariție a blocurilor militare va progresa?*

RĂSPUNS: Fără îndoială că lumea se îndreaptă în această direcție și că se va ajunge la dispariția blocurilor militare. Dar nici aceasta nu se va realiza de la sine. Pentru a se înfăptui acest deziderat este necesar să se

acționeze cu perseverență de către toate statele lumii, să se treacă la măsuri concrete de dezangajare militară și dezarmare.

ÎNTREBARE : *Credeți că vocația națiunilor mici și mijlocii a devenit azi mai ușor de realizat ?*

RĂSPUNS : Fără îndoială că accentuarea cursului nou în viața internațională favorizează afirmarea țărilor mici și mijlocii, participarea lor mai activă la soluționarea diferitelor probleme ale vieții contemporane. Consider că îndeosebi țările mici și mijlocii pot avea un cuvînt și un rol însemnat în Organizația Națiunilor Unite și în alte organisme internaționale. Ele pot și trebuie să participe mai activ la soluționarea diferitelor probleme, cum este, de exemplu, securitatea europeană — care nu se poate realiza decît cu participarea tuturor țărilor de pe continent, în marea lor majoritate mici și mijlocii — sau tratativele începute la Viena.

ÎNTREBARE : *Între țările mici și mari există o anumită interdependență. Care este limita dintre această interdependență și dependență ?*

RĂSPUNS : Între toate statele există o interdependență și aș putea spune că, în perspectivă, aceasta se va accentua ca rezultat al intensificării colaborării economice, științifice, culturale. Dar această interdependență, pe care o consider necesară, nu trebuie să ducă la dependență ; ea trebuie să se exprime în posibilitatea fiecărei țări — deci și a țărilor mici și mijlocii — de a participa, în formele pe care le consideră utile, la diferitele acțiuni de cooperare cu alte state, de a-și hotărî de sine stătător dezvoltarea. Limita este deci acolo unde interdependența se poate transforma în dependență, ceea ce înseamnă, de fapt, pierderea independenței naționale.



ÎNTREBARE : *Ce perspective ar oferi României o mai strînsă cooperare între toate țările balcanice ?*

RĂSPUNS : O colaborare între țările balcanice ar oferi și României — ca, dealtfel, tuturor statelor din această zonă — condiții de a-și concentra mai mult forțele în direcția dezvoltării economice și sociale, de a folosi posibilitățile cooperării economice și transformării Balcanilor într-o zonă fără arme nucleare, fără baze militare. Fără îndoială, aceasta ar da mai multă siguranță, mai multă încredere fiecărei națiuni, ar corespunde progresului general al tuturor țărilor. Aceasta ar fi și o contribuție reală la asigurarea securității pe continent.

ÎNTREBARE : *În realizarea unei asemenea largi cooperări există și unele bariere ? De pildă, faptul că o parte din țările balcanice aparțin N.A.T.O.*

RĂSPUNS : Este adevărat, există asemenea stavile în calea realizării cooperării. Faptul că în Balcani sînt țări care aparțin unor blocuri militare diferite constituie, într-un anumit fel, o greutate. Dar, pornind de la interesul tuturor țărilor balcanice, considerăm că trebuie depuse eforturi pentru a se depăși aceste stări de lucruri, pentru a găsi căile — chiar pînă la desființarea blocurilor militare — de a realiza o colaborare activă. Considerăm că este posibil acest lucru.

ÎNTREBARE : *Avînd în vedere apropiata dumneavoastră vizită în Olanda, cum apreciați perspectivele dezvoltării relațiilor dintre cele două țări ?*

RĂSPUNS : Așa cum am mai menționat, apreciez că între România și Olanda există relații bune de colaborare în multe domenii de activitate. Consider însă că nu au fost epuizate posibilitățile unei cooperări mai largi între țările noastre. România este interesată să dezvolte aceas-

tă cooperare atît în domeniul industriei, cît și al agriculturii. De asemenea, dorește să dezvolte cooperarea în domeniul științei și culturii. Formele cooperării pot fi foarte diverse — mă refer atît la cooperarea bilaterală, cît și la cea multilaterală și pe terțe piețe. Desigur, nu aș putea să nu menționez cu acest prilej că noi sîntem interesați ca Olanda să fie de acord ca România să primească preferințe generalizate din partea Pieței comune, deoarece aceasta ar favoriza dezvoltarea și mai largă a schimburilor și colaborării dintre țările noastre.

ÎNTREBARE : *Ați dori să adresați un mesaj cititorilor olandezi ?*

RĂSPUNS : Aș dori să folosesc acest prilej pentru a adresa cititorilor dumneavoastră, cît și întregului popor olandez cele mai bune urări de prosperitate, fericire și pace !

# INTERVIU ACORDAT TELEVIZIUNII SUEDEZE

— *23 februarie 1973* —

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, în țările Europei occidentale și în America de Nord procesul de industrializare a condus la o diminuare a importanței zonei rurale, la o concentrare de oameni și resurse în anumite regiuni cu populație densă și la o relativă înapoiere a celorlalte regiuni. Cum apreciați pentru țara dumneavoastră raportul între zonele rurale și urbane, între diferitele regiuni ale țării ?*

RĂSPUNS : Este adevărat că dezvoltarea puternică a industriei a condus la o concentrare puternică a oamenilor în anumite zone, ceea ce este pînă la un moment dat un proces normal. Acest proces s-a manifestat — desigur, într-o măsură mai mică — și în România. În momentul de față, ținînd seama că în țara noastră are loc un vast proces de industrializare, de atragere deci a unui număr mare de cetățeni în industrie, avem în vedere de a asigura o repartizare cît mai rațională a industriei pe teritoriul țării, de a crea noi zone urbane, în așa fel încît procesul de reducere a populației care lucrează în agricultură să nu ducă la o concentrare excesivă în cîteva orașe, ci, dimpotrivă, să apropiem centrele industriale de

toate zonele ţării. Considerăm că în acest fel vom reuşi să creăm condiţii mai adecvate pentru ridicarea generală a tuturor localităţilor ţării noastre, a tuturor zonelor. Există, dealtfel, în acest sens un program adoptat de Conferinţa Naţională a partidului, care urmează ca în următorii 15—20 de ani să fie în linii generale îndeplinit.

ÎNTREBARE : *Cum apreciaţi rolul unor mecanisme economice ale pieţei în cadrul unei economii planificate ?*

RĂSPUNS : Noi am pornit şi pornim de la faptul că în orice societate legităţile obiective — deci şi cele economice — trebuie să se poată manifesta din plin. Este deci de înţeles că în activitatea de planificare a societăţii socialiste româneşti ţinem seama de aceasta şi creăm condiţii adecvate ca mecanismele economice, legităţile generale să se poată manifesta din plin. Avem însă în vedere să nu lăsăm acţiunea acestor legi la voia întîmplării — cum se petrece în unele state —, ci să studiem atent implicaţiile mecanismelor economice, să acţionăm în direcţia folosirii lor în mod cît mai corespunzător, pentru a realiza dezvoltarea armonioasă a societăţii, a economiei, în aşa fel încît să nu se ivească contradicţii între diferite sectoare de activitate, să nu apară crize economice sau de altă natură. Dimpotrivă, folosind mecanismele economice, putem asigura o dezvoltare armonioasă a tuturor ramurilor de activitate, creşterea generală a economiei, ridicarea bunăstării întregului nostru popor.

ÎNTREBARE : *După cum se ştie, România a jucat un rol foarte important în pregătirile pentru conferinţa de securitate europeană. Cînd reuniunea preliminară s-a întrerupt acum cîteva săptămîni, părea foarte posibil ca o viitoare conferinţă să nu discute chestiuni de ordin militar privind securitatea europeană. Care este poziţia ţării dumneavoastră faţă de o asemenea posibilitate ?*



RĂSPUNS : După cum se ştie, la reuniunea preliminară de la Helsinki s-au obţinut o serie de rezultate pozitive în pregătirea conferinţei general-europene. Desigur că toate naţiunile continentului nostru sînt preocupate ca această conferinţă europeană să ducă la aşezarea pe baze noi a relaţiilor dintre state, să dea mai multă siguranţă şi încredere fiecărei naţiuni, să creeze condiţii pentru o dezvoltare largă a relaţiilor între state pe baza principiilor deplinei egalităţi şi a respectului independenţei fiecăruia şi, totodată, să favorizeze schimburile economice, culturale, ştiinţifice şi de altă natură între toate naţiunile. Este de înţeles că securitatea europeană presupune şi garanţia nerecurgerii la forţă sau la ameninţarea cu forţa — deci la măsuri militare — împotriva vreunui stat. În acest sens, în cadrul conferinţei general-europene este necesar să fie — şi fără îndoială că vor fi — abordate într-un fel sau altul şi problemele militare. Desigur, va fi greu ca tratativele propriu-zise pentru soluţionarea problemelor militare să se desfăşoare în cadrul acestei conferinţe. Anumite măsuri ce trebuie luate în domeniul dezangajării şi dezarmării în Europa vor trebui însă abordate, ele fiind strîns legate de securitatea tuturor naţiunilor, de pacea şi cooperarea în Europa.

ÎNTREBARE : *Aţi putea, domnule preşedinte, să ne vorbiţi despre poziţia României cu privire la Conferinţa de la Viena asupra reducerii reciproce şi echilibrate a forţelor armate ? Este oare aceasta o problemă care trebuie să fie discutată numai de către unele aşa-numite naţiuni direct interesate ?*

RĂSPUNS : România, ca şi alte ţări socialiste, s-a pronunţat pentru participarea tuturor statelor europene la Conferinţa de la Viena cu privire la reducerea reciprocă

şi echilibrată a forţelor armate. Am adoptat această poziţie considerînd că reducerea trupelor — cum se preconizează la Viena — şi, în general, pînă la urmă, retragerea definitivă a trupelor străine de pe teritoriile altor state şi reducerea forţelor armate naţionale constituie o problemă care interesează deopotrivă toate statele continentului nostru. Desigur, în acest cadru general pot fi abordate, aşa cum se intenţionează la Viena, unele probleme limitate, şi anume reducerea trupelor de pe teritoriile ţărilor din Europa centrală. Este şi acesta un mod de abordare şi noi îl considerăm util. Dar chiar în acest cadru apreciem că este necesar ca la discutarea acestor măsuri să participe toate ţările europene care doresc aceasta.

De aceea, România doreşte să ia parte la aceste lucrări, se pronunţă pentru găsirea modalităţilor de a aborda şi alte probleme privind dezangajarea militară şi reducerea forţelor armate şi dezarmarea în Europa, în general, cu participarea tuturor statelor.

Doresc să fiu înţeles clar, nu intenţionăm în nici un fel să pretindem să semnăm angajamente care nu privesc România, ci considerăm că aceasta trebuie să o facă cei direct interesaţi. Dar apreciem că, fiind ţară europeană, ne interesează — ca, dealtfel, pe toate statele europene — ce măsuri se preconizează şi cum se va acţiona pentru reducerea forţelor armate şi lichidarea lor — mă refer la trupele străine — pentru dezarmare, pentru o mai bună securitate a tuturor statelor.

ÎNTREBARE : *România este a doua ţară socialistă, după Iugoslavia, care a devenit membră a Fondului Monetar Internaţional şi a Băncii Mondiale (Banca Internaţională pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare). Ce considerente se află la baza deciziei dumneavoastră de a adera la aceste organizaţii ?*



RĂSPUNS : România se găseşte într-un stadiu de intensă dezvoltare a economiei sale, de extindere a colaborării internaţionale cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, de participare activă la diviziunea internaţională a muncii. Este de înţeles că în aceste condiţii este necesar de a participa la activitatea acelor organisme internaţionale care sînt chemate să favorizeze schimburile internaţionale, colaborarea între naţiuni. Iată care au fost considerentele care au determinat hotărîrea României de a adera la Fondul Monetar Internaţional şi la Banca Mondială.

ÎNTREBARE : *Una din problemele cele mai alarmante din ţările industriale o constituie astăzi poluarea mediului cauzată de industrie şi de unele aspecte ale unui nivel de trai ridicat. Ce face România — care se găseşte încă în primele faze ale dezvoltării — pentru a evita greşelile ţărilor mai avansate din punct de vedere industrial ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, problema poluării mediului înconjurător a devenit una dintre cele mai pregnante în momentul de faţă. Dar ea este determinată nu numai de dezvoltarea industriei, ci, după cum se ştie, şi de alte cauze.

În ce priveşte România, trebuie să menţionez că şi în ţara noastră încep să se facă simţite unele influenţe în această direcţie. Avem în vedere să luăm o serie de măsuri care să preîntîmpine agravarea poluării mediului înconjurător. În acest scop, o repartizare mai bună a industriei pe teritoriul ţării — deci împiedicarea concentrării sale în anumite zone — va putea să aducă o contribuţie pozitivă la limitarea poluării.

În acelaşi timp, elaborăm în prezent o lege generală cu privire la măsurile ce se impun — şi se dovedesc nece-

sare din experiența altor state — prin care sperăm să putem evita situațiile create în alte țări. Considerăm că activitatea planificată de dezvoltare a economiei va putea și aici să ajute la prevenirea accentuării poluării mediului înconjurător, deși doresc să menționez că această problemă nu poate fi soluționată numai de România. Consider că în ce privește Europa, aceasta constituie problema tuturor țărilor europene. Dealtfel, ea urmează să constituie o preocupare a viitoarei conferințe general-europene.

Aș dori, în încheiere, să urez poporului suedez multă prosperitate, fericire și pace.

# CUVÎNT
# LA PLENARA CONSILIULUI NAȚIONAL AL FRONTULUI UNITĂȚII SOCIALISTE

— *28 februarie 1973* —

După cum este cunoscut, de la constituirea Frontului Unității Socialiste au fost luate un șir de măsuri în vederea lărgirii atribuțiilor organismelor sale, astfel încît consiliile frontului să-și poată îndeplini în condiții cît mai bune rolul și sarcinile ce le revin în viața noastră socială și politică.

S-au obținut, desigur, o serie de rezultate bune în activitatea desfășurată de F.U.S. Dar trebuie să spunem deschis că aceste rezultate nu sînt încă pe măsura așteptărilor și a posibilităților pe care le au consiliile Frontului Unității Socialiste. Consiliile reușesc încă în insuficientă măsură să coordoneze și să unească eforturile tuturor organizațiilor componente. Din această cauză există încă multe paralelisme, se desfășoară aceleași activități pe diferite linii, în timp ce unele probleme rămîn nesoluționate. De aceea, în proiectul de hotărîre prezentat plenarei Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste se are în vedere lărgirea în continuare a atribuțiilor și creșterea rolului Consiliului Național, al consiliilor Frontului Unității Socialiste de la toate nivelurile. În primul rînd, se are în vedere creșterea acestui rol în direcția coordonării, pe diferite domenii, a activității desfășurate de

organizațiile componente ale frontului. În momentul de față trebuie să punem îndeosebi accentul pe soluționarea unor probleme obștești, a unor probleme edilitare, a problemelor legate de ridicarea nivelului de trai. Se impune o folosire mai bună a forțelor organizațiilor componente pentru înfăptuirea programului trasat de Conferința Națională a partidului în vederea dezvoltării generale a economiei și ridicării bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii.

În al doilea rînd, se are în vedere o mai bună coordonare a controlului obștesc. Există acum, în această privință, o hotărîre, s-au constituit și comisii care și-au început activitatea. Probabil, în cursul acestui an va trebui să facem o analiză a rezultatelor obținute în această privință, stabilind ce trebuie făcut în continuare pentru ca organismele din domeniul controlului obștesc să-și îndeplinească în mai bune condiții rolul pe care-l au.

Punem un accent deosebit pe coordonarea activității educative și culturale de masă, ținînd seama că, practic, toate organismele și organizațiile din cadrul Frontului Unității Socialiste au astfel de preocupări, desfășoară, într-un fel sau altul, activitate în acest domeniu. Este de înțeles că pentru a ridica eficiența activității educative, în concordanță cu hotărîrile plenarei Comitetului Central din noiembrie 1971, este necesar să coordonăm mai bine și să unim, pe baza unui program unitar, eforturile tuturor factorilor care concură la formarea omului nou, la lărgirea orizontului general de cunoaștere al poporului nostru. Consider că aceasta trebuie să constituie o preocupare mult mai accentuată decît pînă acum a consiliilor Frontului Unității Socialiste, inclusiv a Biroului Executiv al Consiliului Național. Dealtfel, există și o comisie în această privință — comisia pentru răspîndirea științei și culturii — și va trebui realmente să dăm un impuls mai puternic acestei activități de primă importanță pentru Frontul Unității Socialiste. În această privință aș dori să menționez necesitatea ca Consiliul Național, organizațiile Frontului Unității Socialiste să coordoneze efectiv activitatea educativă care se desfășoară pe teritoriul lor, indiferent de cei care o organizează. Frontul Unității Socialiste trebuie să inițieze cît mai multe asemenea acțiuni, întîlniri și dezbateri, care să se desfășoare sub conducerea consiliilor sau, dacă au loc în fabrică, sub conducerea organizațiilor de partid, a sindicatelor. În acest sens aș ruga să se aducă completări și hotărîrii plenarei privind partea ce se ocupă de sarcinile în coordonarea și conducerea acestor activități.



De asemenea, în hotărîre se prevede trecerea la constituirea în sate a organizațiilor Frontului Unității Socialiste. Este un lucru bun. Aceasta va trebui să ducă la o mai bună organizare și unire a eforturilor țărănimii noastre în activitatea de dezvoltare a agriculturii, în activitatea politică, în ridicarea nivelului de cunoștințe agricole, politice și științifice ale țărănimii noastre.

Am pornit de la ideea ca aceste organizații să-și aleagă direct conducerea, să-și desemneze reprezentanții în consiliul comunal, care se creează de acum pe baza reprezentării. Acolo vor trebui să fie prezenți și secretarul de partid, cel de la organizația de tineret, reprezentanții altor organizații. Deci în această direcție să aducem îmbunătățirile corespunzătoare.

Ne gîndim ca Consiliul Național al Frontului Unității Socialiste, care întreține de pe acum relații internaționale largi cu un foarte mare număr de organizații politice și mișcări de eliberare națională, să aibă un rol mai mare și în coordonarea activității externe a diferitelor organisme componente. În felul acesta se vor evita diferite manifestări de paralelism și suprapunere. În realizarea

orientării generale a activității de lărgire a contactelor internaționale, de dezvoltare a colaborării cu diferite organizații și partide politice, cu mișcările de eliberare națională, Consiliul Național al Frontului Unității Socialiste trebuie să joace un rol mai important. El trebuie să acționeze pentru îndrumarea și coordonarea activității, inclusiv a societăților sau asociațiilor de prietenie, al căror număr, de pe acum destul de mare, va crește. Aș propune să se completeze hotărîrea cu un punct, sau un articol suplimentar, care să se refere la această problemă.

Iată, tovarăși, cîteva chestiuni pe care propun să le includem în hotărîrea pe care o dezbatem acum. Consider că adoptînd hotărîrea cu completările pe care le-am propus vom crea un cadru organizatoric mai adecvat îndeplinirii sarcinilor ce revin Frontului Unității Socialiste.

Va trebui să punem în fața Biroului Executiv sarcina de a întocmi un program de lucru al Consiliului Național. În cadrul consiliului să realizăm schimburi de păreri asupra unor probleme, să ascultăm informări, să discutăm împreună cum să realizăm sarcinile. Ne gîndim, totodată, să pregătim Conferința Națională, care, probabil, va avea loc spre sfîrșitul acestui an sau la începutul anului viitor. Pînă atunci să clarificăm mai bine problemele activității Frontului Unității Socialiste, care cuprinde în rîndurile sale toate organizațiile din țara noastră, pentru a realiza o mai bună coordonare a diferitelor sectoare de activitate.

Iată considerentele mele pe marginea acestui proiect de hotărîre, pe care, cu completările pe care le-am făcut, aș propune să fie adoptat.

# CUVÎNTARE LA PLENARA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN DIN 28 FEBRUARIE – 2 MARTIE 1973

Stimați tovarăși,

Plenara Comitetului Central are loc la cîteva zile de la împlinirea unui sfert de veac de la unul din marile momente ale istoriei noastre revoluționare : realizarea unității organizatorice și politice a clasei muncitoare și crearea partidului ei unic, marxist-leninist. Ținînd seama de importanța excepțională pe care a avut-o pentru lupta politică a proletariatului, a întregului nostru popor, pentru transformarea revoluționară a societății și victoria socialismului în România, consider potrivit să evocăm acest eveniment, în mod solemn, în cadrul plenarei de astăzi.

Crearea Partidului Comunist Român a fost rezultatul unui proces istoric obiectiv, al particularităților dezvoltării noastre sociale, al luptei revoluționare a celor ce muncesc din România, al maturizării politico-ideologice a clasei muncitoare și al creșterii rolului ei în viața politică a țării. Lichidarea sciziunii din rîndurile mișcării muncitorești, realizarea unității politice și organizatorice a proletariatului, crearea unui puternic partid politic de

avangardă în stare să conducă lupta tuturor celor ce muncesc împotriva exploatării și asupririi, pentru libertate și dreptate socială, au fost un vechi deziderat al militanților revoluționari, al luptătorilor pentru progres social din România. Intrînd în arena luptelor sociale împotriva regimului burghezo-moșieresc, clasa muncitoare a simțit încă de la început nevoia de a-și strînge rîndurile și de a acționa unită pentru împlinirea misiunii istorice ce-i revenea în crearea noului destin al poporului român. Aspirația spre unitate s-a afirmat cu deosebită tărie în special în momentele grele ale luptei revoluționare, în perioadele de înfruntare deschisă cu clasele exploatatoare, pentru salvgardarea libertăților și drepturilor vitale ale celor ce muncesc, pentru interesele supreme ale națiunii.

În numeroase acțiuni de clasă, în marile lupte sociale și politice împotriva patronilor, a regimului burghezo-moșieresc s-a înfăptuit frontul unic de jos, s-a realizat o colaborare strînsă între comuniști și socialiști, între organizațiile sindicale, pe o platformă politică comună. Această colaborare s-a accentuat în preajma celui de-al doilea război mondial, în lupta antifascistă, împotriva dictaturii antonesciene, a înrobirii țării de către Germania nazistă și a războiului antisovietic. Lupta împotriva războiului, rezistența împotriva politicii fasciste au impus dezvoltarea tot mai largă a acțiunilor unite ale mișcării muncitorești, conlucrarea tot mai strînsă a partidului comunist cu partidele socialist și social-democrat.

În condițiile dezvoltării activității revoluționare, ale luptei patriotice, antifasciste din România, în momentul în care se punea problema unor schimbări radicale, de importanță istorică în viața poporului nostru, cînd erau la ordinea zilei pregătirea și organizarea insurecției armate naționale antifasciste în vederea răsturnării dictaturii militaro-fasciste, pentru ieșirea României din războiul antisovietic, întoarcerea armelor împotriva Germaniei fasciste și alăturarea țării de forțele aliate antifasciste, s-a pus cu o deosebită stringență realizarea mai fermă a unității de acțiune a clasei muncitoare. Tocmai această necesitate imperioasă a făcut ca în aprilie 1944 să fie realizat Frontul unic muncitoresc între Partidul Comunist Român și Partidul Social-Democrat, în jurul căruia s-au coalizat apoi, într-un timp extrem de scurt, toate forțele democratice, patriotice, antifasciste ale întregului popor, în vederea asaltului decisiv împotriva dictaturii militaro-fasciste și a cotropitorilor germani, pentru salvarea națională. Realizarea acestui front larg, al cărui nucleu l-a constituit clasa muncitoare unită, a fost condiția sine qua non a victoriei actului istoric de la 23 August 1944, premisa eliberării țării în condițiile favorabile ale victoriilor strălucite obținute de Armata Sovietică, de celelalte forțe ale coaliției antihitleriste.



Frontul unic muncitoresc a continuat să joace un rol esențial și în perioada care a urmat eliberării țării, în unirea eforturilor clasei muncitoare, ale întregului popor pentru participarea la războiul antihitlerist, în vederea eliberării totale a României și zdrobirii definitive a Germaniei hitleriste, pentru desfășurarea victorioasă a marilor bătălii politice în vederea democratizării țării, înfrîngerii împotrivirii claselor exploatatoare și izolării partidelor politice reacționare, pentru cucerirea puterii în stat și transformarea pe cale revoluționară a societății românești. În focul acestor lupte aprige s-a întărit și consolidat tot mai puternic unitatea de acțiune a clasei muncitoare, a comuniștilor și social-democraților. Această unitate se manifesta atît în marile acțiuni politice de masă care au avut loc în perioada respectivă, cît și în cadrul

guvernului democratic instaurat la 6 martie 1945, în care clasa muncitoare avea rolul conducător.

Pe măsura adîncirii procesului revoluționar, a cuceririi de noi poziții de către masele populare, de către forțele democratice, a devenit tot mai imperioasă necesitatea realizării unității organizatorice și politice a clasei muncitoare — forța socială de bază a societății. Aceasta condiționa însăși îndeplinirea de către clasa muncitoare a mărețului rol pe care era chemată să-l joace în România, rolul de clasă conducătoare în lupta pentru lichidarea definitivă a exploatării omului de către om, în marea operă de edificare a noii orînduiri sociale — orînduirea socialistă. Mersul ferm al poporului pe acest drum făcea absolut necesară crearea unui partid unic al clasei muncitoare, ca detașament de avangardă, revoluționar, capabil să unească în jurul său toate forțele națiunii în noua perioadă istorică în care avea să intre România.

După cum se cunoaște, în procesul desfășurării luptei revoluționare, al conlucrării dintre partidele comunist și social-democrat, dintre reprezentanții acestora, au avut loc largi contacte și, în practică, s-a trecut la constituirea și realizarea unor organizații politice unice ale clasei muncitoare, cu conducere unică. Aceasta s-a concretizat pînă la urmă într-o hotărîre comună a conducerii celor două partide și în elaborarea unei platforme care a fost dezbătută și adoptată în cadrul organizațiilor partidelor respective și în procesul constituirii, jos, în organizațiile unice.

În aceste condiții a avut loc, la 21 februarie 1948, congresul de unificare, care a consfințit de fapt realitatea din țară, revenindu-i sarcina de a proclama în mod public și solemn unificarea celor două partide într-un partid unic, pe baza concepției revoluționare materialist-dialectice despre lume și viață, creîndu-se astfel partidul unic



al clasei muncitoare, căruia i-a revenit sarcina conducerii luptei poporului român de transformare socialistă a țării. Aceasta a constituit o măreață victorie politică a proletariatului, a maselor muncitoare din România, care a avut repercusiuni profunde asupra întregii desfășurări ulterioare a evenimentelor, a luptei pentru înfăptuirea mărețelor transformări revoluționare.

În cei 25 de ani care au trecut de la unificare, partidul nostru și-a îndeplinit cu cinste misiunea pe care și-a asumat-o în fața clasei muncitoare, a întregului nostru popor. Călăuzindu-se neabătut de principiile fundamentale ale teoriei revoluționare a proletariatului, aplicînd în mod creator adevărurile generale ale socialismului la condițiile concrete ale țării noastre, punînd mai presus de orice interesele vitale ale întregului popor, aspirațiile sale de libertate, dreptate socială, independență, bunăstare și fericire, Partidul Comunist Român a desfășurat o vastă activitate organizatorică, politică și ideologică, asigurînd înfăptuirea, pas cu pas, a țelurilor refacerii și modernizării economiei naționale, așezării ei pe baze socialiste, făuririi relațiilor socialiste de producție, organizării întregii societăți pe principii noi, ridicării continue a nivelului de trai material și cultural al tuturor celor ce muncesc. Convingîndu-se prin propria experiență că politica partidului comunist este expresia fidelă a intereselor sale supreme, poporul a urmat neabătut partidul nostru, înfăptuind cu devotament și abnegație programul său de zidire a socialismului pe pămîntul României.

Justețea politicii partidului este demonstrată în modul cel mai elocvent de marile victorii obținute în acest sfert de veac de România în toate domeniile vieții economice și sociale, de succesele istorice dobîndite pe calea progresului și civilizației noi, socialiste.

Luptînd fără preget pentru dezvoltarea patriei, pen-

tru înflorirea multilaterală a societății noastre socialiste. Partidul Comunist Român a dezvoltat și întărit necontenit solidaritatea internaționalistă cu celelalte partide comuniste și muncitorești, și-a făcut întotdeauna, cu cinste, datoria de detașament activ al mișcării comuniste și muncitorești internaționale. Bucurîndu-se de sprijinul și încurajarea celorlalte partide, el și-a manifestat, la rîndu-i, sprijinul neprecupețit față de celelalte detașamente ale clasei muncitoare, față de partidele care luptă pentru libertate și progres social, pentru cauza socialismului și comunismului. În același timp, partidul nostru a dezvoltat larg contactele cu celelalte forțe socialiste și progresiste, cu mișcările de eliberare națională, contribuind activ la întărirea și dezvoltarea marelui front antiimperialist, în lupta pentru colaborare și pace în lume.

Învățînd din propria sa experiență revoluționară, din vasta experiență a poporului român, constructor al socialismului, partidul nostru a studiat și studiază totodată cu atenție experiența celorlalte partide, a tuturor popoarelor care făuresc noua orînduire socială, lărgind și intensificînd colaborarea și întrajutorarea cu acestea în lupta pentru triumful socialismului și comunismului.

Făurirea partidului revoluționar unic al clasei muncitoare din România a reprezentat, putem spune, și un eveniment important în mișcarea muncitorească internațională. România a fost prima țară în care s-a realizat fuziunea organizatorică și politică a partidelor politice ale clasei muncitoare într-un partid unic, ca rezultat al unui proces istoric obiectiv, al evoluției luptei politice de clasă, al dezvoltării sociale, al trecerii la transformarea revoluționară a societății românești pe calea socialismului. Prin originalitatea căii pe care s-a produs și a formelor pe care le-a îmbrăcat acest proces de unificare,



experiența clasei muncitoare din România constituie o contribuție însemnată la îmbogățirea tezaurului teoretic și practic al mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

Istoria noastră revoluționară a demonstrat cu puterea faptelor că lichidarea sciziunii și realizarea unității politico-organizatorice a clasei muncitoare, crearea unui partid unic — stat-major politic de luptă al celor ce muncesc — este o necesitate obiectivă pentru asigurarea victoriei, atît în revoluția socialistă, cît și în opera de edificare a noii orînduiri. Fără un asemenea partid, unit, înarmat cu ideologia marxist-leninistă, cu cunoașterea legilor dezvoltării sociale, capabil să unească și să organizeze forțele poporului, nu este de imaginat înfăptuirea sarcinilor de uriașă complexitate pe care le pune transformarea revoluționară a societății pe calea socialismului.

Partidul Comunist Român, încercat și călit în nenumărate bătălii revoluționare de-a lungul unei istorii glorioase de peste o jumătate de secol, continuatorul direct al mișcării muncitorești revoluționare, socialiste din România, cu o vechime de aproape un secol, este astăzi mai puternic și mai unit ca oricînd. Înmănunchind în rîndurile sale aproape 2 300 000 din cei mai buni fii ai țării — muncitori, țărani și intelectuali, oameni ai muncii de diferite naționalități și din toate generațiile, bărbați și femei —, partidul nostru își îndeplinește cu cinste rolul de forță politică conducătoare a întregii societăți românești.

Acum, cînd evocăm împlinirea a 25 de ani de la crearea partidului revoluționar unic al clasei muncitoare din România, este bine să subliniem învățămintele principale pe care le oferă bogata experiență de luptă a comuniștilor români și de care depind continuarea cu succes

a transformării revoluționare a societății românești, cucerirea de noi și noi victorii, pe drumul măreț al socialismului și comunismului. Principala concluzie care se desprinde din această experiență este că marile aspirații de libertate și fericire ale poporului se pot realiza numai în condițiile în care clasa muncitoare — clasa cea mai avansată a societății — își strînge rîndurile, acționează unită în lupta revoluționară și în fruntea ei se găsește un partid puternic, înarmat cu concepția științifică a materialismului dialectic și istoric, strîns legat de mase, de popor, exponent fidel al intereselor fundamentale ale celor ce muncesc, ale întregii națiuni. *(Vii aplauze).*

Iată de ce este necesar să facem totul și de acum înainte pentru întărirea continuă a partidului nostru, pentru cimentarea unității sale de monolit, pentru ridicarea nivelului său politic și ideologic și intensificarea activității sale organizatorice. Este necesar să acționăm și în continuare cu cea mai mare răspundere pentru asigurarea unei linii politice juste a partidului nostru, elaborată pe baza aplicării creatoare a legităților generale la condițiile concrete ale fiecărei etape istorice de dezvoltare a țării noastre.

Întărirea continuă a partidului cere, de asemenea, promovarea cu tot mai multă consecvență în viața de fiecare zi a principiilor muncii colective, dezvoltarea democrației de partid, creșterea spiritului critic și autocritic, a răspunderii în muncă a fiecărui activist și membru de partid, dezbaterea tuturor problemelor cu masa activiștilor și membrilor de partid, sporirea forței combative și eficienței fiecărei organizații a partidului nostru în cadrul colectivului în care își desfășoară activitatea, promovarea cu curaj în întreaga viață socială a noului, a tot ceea ce contribuie la accelerarea mersului înainte pe drumul socialismului și comunismului.



O condiție esențială a succesului în întreaga activitate a partidului este legarea tot mai strînsă de mase, dialogul viu, neîncetat, cu clasa muncitoare, țărănimea și intelectualitatea, cu toți cei ce muncesc, consultarea largă a întregului popor asupra problemelor care privesc soarta națiunii noastre. Numai astfel Partidul Comunist Român va putea asigura mobilizarea și unirea într-un singur torent a energiilor creatoare ale națiunii, a elanului revoluționar al tuturor claselor și păturilor sociale. Numai în felul acesta partidul își va putea îndeplini și în viitor în mod exemplar înalta răspundere ce-i revine față de popor, misiunea istorică de forță politică conducătoare a țării pe calea bunăstării și fericirii. Numai așa partidul își va îndeplini, în continuare, în cele mai bune condiții, îndatoririle ce-i revin ca detașament activ al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, întărind continuu prietenia și solidaritatea cu celelalte partide comuniste și muncitorești, cu toate forțele ce luptă în zilele noastre pentru libertate și progres social, pentru pace și prietenie între popoare.

Iată de ce, tovarăși, trebuie să nu precupețim nimic pentru a face să sporească și mai mult forța și unitatea de fier a partidului nostru comunist, combativitatea revoluționară și capacitatea sa organizatorică. Aceasta este chezășia că Partidul Comunist Român va asigura înfăptuirea cu succes pe pămîntul României a societății socialiste multilateral dezvoltate și trecerea la făurirea societății comuniste, va asigura dezvoltarea liberă și independentă a României socialiste, creșterea rolului ei în lupta pentru victoria cauzei socialismului, pentru pace și destindere, pentru colaborare fructuoasă între toate națiunile lumii.

Am ferma convingere că, sub conducerea eroicului nostru partid, care nu cunoaște azi alt țel mai nobil de-

cît slujirea intereselor poporului, patria noastră va urca tot mai sus pe treptele progresului și civilizației, va păși neabătut înainte spre piscurile luminoase ale comunismului, ocupînd un loc de cinste în marea familie a națiunilor socialiste, a tuturor națiunilor lumii. *(Aplauze puternice).*

Trăiască Partidul Comunist Român, conducătorul încercat al poporului pe calea bunăstării și fericirii, a înfloririi României socialiste, libere și independente! *(Aplauze puternice).*

Trăiască eroicul popor român, constructor al socialismului și comunismului! *(Aplauze prelungite).*

Trăiască unitatea țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor antiimperialiste!

Trăiască ideile atotbiruitoare ale comunismului! *(Aplauze puternice, prelungite).*

# CUVÎNTARE LA ÎNCHEIEREA PLENAREI COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN DIN 28 FEBRUARIE – 2 MARTIE 1973

## I. PLANUL PE PRIMII DOI ANI AI CINCINALULUI ȘI PE PRIMELE DOUĂ LUNI ALE ACESTUI AN A FOST ÎNDEPLINIT CU SUCCES, ÎN RÎNDUL ÎNTREGULUI POPOR DOMNEȘTE O ATMOSFERĂ DE PUTERNIC ENTUZIASM ÎN MUNCĂ

Stimați tovarăși,

Plenara Comitetului nostru Central a analizat modul în care se realizează obiectivele adoptate de Conferința Națională pentru accelerarea dezvoltării noastre economico-sociale pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, precum și sarcinile și măsurile stabilite la plenara din noiembrie 1972 a Comitetului Central al Partidului Comunist Român în vederea înfăptuirii cu succes a prevederilor planului pe 1973 — an hotărîtor al cincinalului. De asemenea, plenara a dezbătut o serie de proiecte de legi de o deosebită însemnătate pentru reglementarea activității unor sectoare de bază ale vieții economico-sociale, pentru perfecționarea organizării și conducerii societății noastre, pentru mersul înainte al țării pe calea socialismului și comunismului.

Din informările, proiectele de legi și hotărîrile prezentate, precum și din discuțiile purtate rezultă că s-a desfășurat o intensă activitate pentru soluționarea problemelor de care depinde desfășurarea în bune condiții a producției pe anul în curs, au fost adoptate o serie de

măsuri pentru eliminarea neajunsurilor și deficiențelor constatate la plenara precedentă, pentru perfecționarea organizării și conducerii activității noastre economice.

Caracteristica generală a dezbaterilor în comisiile de lucru și în plenară este înaltul spirit de răspundere cu care membrii Comitetului Central, reprezentanții organelor de partid locale, cadrele din economie și din celelalte sectoare ale vieții sociale au analizat problemele la ordinea de zi și hotărîrile pe care Comitetul Central a fost chemat să le adopte, unanimitatea manifestată în aprobarea documentelor supuse dezbaterii, în stabilirea direcțiilor de acțiune pentru transpunerea în viață a hotărîrilor plenarei.

Aceasta constituie o expresie a capacității organizatorice și politice a partidului nostru, a unității sale, a competenței cu care își realizează rolul de forță politică conducătoare în societatea socialistă românească.

De la plenara precedentă, ministerele au desfășurat o activitate largă, au dezbătut mai temeinic problemele în cadrul centralelor și întreprinderilor, împreună cu comitetele județene de partid. De asemenea, comitetele județene, municipale, orășenești și organizațiile de partid din întreprinderi au desfășurat o activitate intensă. Sper că acest fel de muncă va continua și în viitor. S-au făcut, cu prilejul discuțiilor din plenară, multe observații critice, s-au formulat propuneri valoroase pentru soluționarea unor probleme concrete ale vieții noastre economice și sociale. Spiritul critic al discuțiilor a fost pozitiv, deși putea fi și mai bun. În ce privește spiritul autocritic, trebuie să menționez — și de această dată — că el a fost destul de timid și... greu de observat. Este necesar ca în activitatea noastră să punem un accent mai mare pe analiza propriilor lipsuri, pe cauzele acestora, pentru



că numai astfel vom ști să soluționăm neajunsurile și să îmbunătățim activitatea în toate sectoarele.

Propunerile făcute în plenară, în comisii vor trebui examinate cu seriozitate și spirit de răspundere de Secretariatul Comitetului Central și de Comitetul Executiv, stabilindu-se măsuri corespunzătoare pentru îmbunătățirea rapidă și radicală a muncii în toate sectoarele economice, pentru crearea unor condiții tot mai bune în vederea înfăptuirii cu succes a sarcinilor trasate de Congresul al X-lea și de Conferința Națională.

După cum se știe, recent a fost dat publicității comunicatul cuprinzînd bilanțul dezvoltării economico-sociale a României în primii doi ani ai cincinalului, bilanț ce reliefează dinamismul creșterii avuției naționale a poporului nostru, drumul mereu ascendent al societății socialiste românești.

Trebuie relevat că, în perioada primilor doi ani ai cincinalului, potențialul nostru economic a cunoscut nu numai o creștere impetuoasă, ci a înregistrat și importante mutații pozitive de ordin structural, care au ca urmare valorificarea cu eficiență sporită a forței de muncă și a resurselor materiale ale țării. Creșterea venitului național — cu 24,0% față de anul 1970 și cu 10% față de anul 1971 — a devansat ritmul produsului social ; ritmul creșterii producției industriale a fost de 11,7% — comparativ cu 10,5%, cît se prevăzuse inițial —, obținîndu-se, pe această bază, o producție suplimentară, față de prevederile cincinalului, de peste 14 miliarde de lei. Ritmuri mai înalte, care ajung pînă la circa 16%, s-au realizat în ramurile care asigură accelerarea progresului tehnic, modernizarea producției și ridicarea calității produselor, cum sînt industria construcțiilor de mașini, chimică, precum și în industria ușoară.

Întreaga industrie a cunoscut în acești ani un intens

proces de modernizare, prin asimilarea de noi produse, introducerea unor tehnologii perfecţionate şi ridicarea nivelului calitativ al produselor. Pe ansamblul industriei, comparativ cu anul 1970, ponderea produselor noi şi reproiectate a fost de peste 22%.

Realizări însemnate s-au obţinut şi în creşterea producţiei agricole vegetale şi animale. În ultimii doi ani am realizat cele mai mari recolte de cereale din istoria ţării — 14 500 000 de tone în 1971 şi 16 700 000 de tone în 1972. Efectivele de animale au sporit în primii doi ani ai cincinalului cu 550 000 de bovine, 2 423 000 de porcine şi cu 624 000 de ovine, iar numărul păsărilor cu peste 10 000 000.

În anii 1971—1972, din fondurile centralizate ale statului s-au realizat investiţii de aproape 160 miliarde de lei, dîndu-se în exploatare peste 800 de capacităţi de producţie industriale şi agrozootehnice.

În 1972, volumul total al comerţului exterior s-a mărit cu 14,0% faţă de anul precedent şi cu aproape 26% faţă de anul 1970. În 1972, produsele realizate de ministerele construcţiilor de maşini şi chimiei au reprezentat aproape 40% din valoarea totală a exporturilor.

Se poate aprecia pe drept cuvînt că bilanţul succeselor obţinute în dezvoltarea economiei în anii 1971—1972 demonstrează în mod concludent realismul prevederilor cincinalului, evidenţiază uriaşele capacităţi creatoare ale poporului, marea forţă organizatorică a partidului nostru, care mobilizează şi uneşte toate energiile naţiunii socialiste pentru accelerarea progresului economico-social al patriei.

Aceste realizări de seamă oglindesc preocuparea sporită a ministerelor, centralelor şi întreprinderilor pentru valorificarea mai bună a resurselor materiale şi de muncă şi utilizarea cu maximum de randament a capacităţilor



de producţie. Ele sînt rodul activităţii entuziaste, pline de abnegaţie a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naţionalitate, care, sub conducerea partidului comunist, au ştiut să găsească noi şi noi căi şi mijloace de sporire a producţiei, de îndeplinire a prevederilor planului, făcînd totul pentru traducerea în viaţă a programului minunat al Congresului al X-lea.

Doresc, de aceea, să adresez mulţumiri şi felicitări clasei muncitoare, ţărănimii şi intelectualităţii, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naţionalitate, întregului nostru popor, organizaţiilor de partid, comuniştilor pentru victoriile dobîndite pînă acum în realizarea prevederilor cincinalului, pentru abnegaţia şi hotărîrea cu care înfăptuiesc politica partidului de edificare a societăţii socialiste multilateral dezvoltate în România. *(Aplauze puternice).*

Informările prezentate, discuţiile purtate în cadrul plenarei au subliniat pe bună dreptate că succesele în dezvoltarea noastră economică ar fi fost şi mai mari dacă nu ar fi continuat să se manifeste o serie de neajunsuri şi defecţiuni, dacă s-ar fi acţionat cu mai multă hotărîre pentru traducerea în viaţă a măsurilor stabilite de Comitetul Central, de conducerea partidului şi statului, a prevederilor legilor în vigoare. Analizînd cu spirit de răspundere stările de lucruri din economie, conferinţele judeţene de partid şi adunările generale ale oamenilor muncii au elaborat programe concrete menite să înlăture lipsurile existente, să pună mai bine în valoare rezervele economiei, să asigure toate condiţiile pentru realizarea cincinalului înainte de termen. În acest cadru au fost luate importante angajamente privind depăşirea prevederilor maximale ale planului pe acest an. Municipiul Bucureşti şi un număr de 36 de judeţe şi-au propus să depăşească planul pe 1973 la producţia-marfă indus-

trială cu aproape 6 miliarde de lei. La export, 18 județe s-au angajat să depășească prevederile planificate pe anul în curs cu peste 180 000 000 de lei valută. Angajamente importante au fost luate, de asemenea, în domeniul creșterii productivității muncii, reducerii cheltuielilor de producție, sporirii beneficiilor, punerii mai rapide în funcțiune a noilor capacități productive.

Se poate aprecia că ministerele, centralele și întreprinderile — acționînd în spiritul indicațiilor și orientărilor stabilite de plenara din noiembrie anul trecut — au pregătit în condiții mai bune îndeplinirea planului pe acest an. S-a acționat mai operativ pentru defalcarea sarcinilor pînă la fiecare loc de muncă, pentru nominalizarea producției și stabilirea de repartiții la principalele materii prime și utilaje. În întreaga țară domnește o atmosferă de puternic entuziasm în muncă, toți cei ce muncesc de la orașe și sate își concentrează eforturile pentru valorificarea la maxim a resurselor noastre economice în scopul realizării în fapt a tuturor angajamentelor asumate.

În primele două luni, prevederile maximale ale planului pe ansamblul industriei s-au realizat cu o depășire, asigurîndu-se o creștere de circa 14,5% a producției față de aceeași perioadă a anului trecut. După datele de pînă acum, depășirea pe două luni însumează aproape 100 000 000 de lei. Un mare număr de întreprinderi au depășit sarcinile planului stabilite pe aceste luni. Aceasta demonstrează că prevederile planului pe 1973 sînt realiste, existînd toate condițiile pentru realizarea lor cu succes.

Revine ministerelor, centralelor și întreprinderilor, organelor și organizațiilor de partid sarcina de a desfășura o intensă activitate pentru unirea tuturor forțelor



într-o direcție unică, lichidînd neajunsurile care mai dăunează activității economice, valorificînd mai bine marile rezerve și posibilități de care dispune economia noastră națională.

## II. SARCINILE ORGANELOR DE PARTID ȘI DE STAT, ALE COLECTIVELOR DE OAMENI AI MUNCII PRIVIND VALORIFICAREA TOT MAI EFICIENTĂ A REZERVELOR ȘI POSIBILITĂȚILOR ECONOMIEI NAȚIONALE ÎN SCOPUL ÎNDEPLINIRII ȘI DEPĂȘIRII PLANULUI PE 1973

### 1. Pentru modernizarea și creșterea eficienței activității industriale

O deosebită atenție va trebui acordată în continuare folosirii depline a capacităților de producție. Sporirea producției pe această cale impune o preocupare mult mai mare pentru întreținerea corespunzătoare a utilajelor și instalațiilor. Este necesar să fie luate măsuri pentru prelungirea perioadelor de lucru, reducîndu-se la minim întreruperile pentru reparații. Întreruperile frecvente produc, după cum se știe, dereglări în funcționarea instalațiilor, accelerează uzura lor și de aceea trebuie făcut totul pentru a prelungi durata dintre reparații.

O problemă de bază de care depinde îndeplinirea cu succes a planului pe acest an și pentru a cărei soluționare trebuie luate în continuare măsuri energice este aprovizionarea tehnico-materială a întreprinderilor. Planul pe 1973 asigură baza materială necesară pentru realizarea producției programate. Un mare număr de pro-

duse şi grupe de produse au fost repartizate consumatorilor prin plan. Principalele grupe de utilaje pentru noile capacităţi au fost detaliate fizic pe uzine producătoare, corelîndu-se mai bine livrarea acestora cu termenele de punere în funcţiune a investiţiilor.

Cu toate acestea, la începutul lunii februarie mai rămăsese necontractată aproape 23% din producţia-marfă planificată pe 1973. Trebuie lichidată rapid această rămînere în urmă. Este necesar să se înţeleagă că aceasta nu este o chestiune facultativă, ci o obligaţie pe care nimeni nu-şi poate permite să o nesocotească.

Buna desfăşurare a aprovizionării tehnico-materiale a întreprinderilor depinde în mare măsură de asigurarea materiilor prime şi materialelor din import. Cunoscînd nevoile constante, de perspectivă, ale economiei, Ministerul Comerţului Exterior, ministerele economice trebuie să se preocupe de încheierea unor contracte externe de lungă durată, care să asigure aprovizionarea întreprinderilor în bune condiţii.

O deosebită atenţie trebuie acordată aprovizionării cu piese de schimb a unităţilor economice în vederea bunei funcţionări a maşinilor şi instalaţiilor, utilizării depline a capacităţilor de producţie. Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale, C.S.P., împreună cu ministerele, trebuie să verifice stadiul asigurării pieselor de schimb pentru anul 1973 în fiecare unitate, acţionînd imediat pentru soluţionarea tuturor problemelor. Centralele trebuie să-şi îndeplinească cu mai multă răspundere atribuţiile ce le revin prin lege în domeniul aprovizionării tehnico-materiale a unităţilor componente.

O altă problemă centrală a activităţii noastre economice este îndeplinirea în cele mai bune condiţii a planului de investiţii, care în acest an prezintă o creştere de aproape 12% faţă de realizările anului 1972. Trebuie



să fie tuturor clar că realizarea integrală a acestui program de investiţii condiţionează în mod hotărîtor înfăptuirea înainte de termen a cincinalului. Planul pe primele două luni ale anului acesta la investiţii nu s-a realizat cu circa 1,7 miliarde de lei. Unii tovarăşi au arătat o serie de neajunsuri mari care se mai manifestă în acest domeniu. Vor trebui luate măsuri energice pentru grăbirea elaborării documentaţiilor tehnice, folosind mai bine potenţialul de proiectare şi atrăgînd la această activitate şi specialişti din institute de cercetare şi învăţămînt, din administraţia proprie, precum şi din centrale şi întreprinderi. Se impune, de asemenea, ca un volum mai mare de proiecte de execuţie şi detalii să fie elaborate şi pe şantiere. Prin asigurarea unei conlucrări eficiente între proiectanţi, constructori şi beneficiarii de investiţii vor trebui revizuite proiectele ce se dovedesc neeconomice, stabilindu-se soluţii constructive cît mai eficiente, cu un consum de materiale cît mai scăzut. Organismele nou create pentru coordonarea şi controlul activităţii în construcţii trebuie să ia măsuri ferme care să ducă la creşterea nivelului calitativ al studiilor tehnico-economice şi al proiectelor de execuţie, să asigure o eficienţă sporită în realizarea investiţiilor şi exploatarea noilor capacităţi.

Există, de asemenea, neajunsuri în contractarea utilajelor pentru unele obiective noi. În timp ce pe unele şantiere se întîrzie livrarea utilajelor, pe altele rămînerile în urmă în execuţia lucrărilor au determinat formarea unor stocuri de maşini şi instalaţii.

Dacă mai puţin de 50% din utilajele existente ar fi fost montate la timp, programul de investiţii ar fi fost chiar depăşit. Iată de ce adoptarea de măsuri concrete în vederea punerii în funcţiune a utilajelor existente reprezintă o sarcină de prim ordin în economia noastră. Pentru

grăbirea lucrărilor de montaj pe șantierele rămase în urmă ministerele trebuie să constituie — așa cum s-a hotărît dealtfel și s-a menționat și în cursul discuțiilor — echipe de montori care să sprijine constructorii în recuperarea întîrzierilor. În viitor este necesar să fie introdusă în plan sarcina ministerelor de a asigura montarea și darea în folosință a mașinilor și utilajelor. În nici un caz această recuperare nu trebuie făcută prin reducerea timpului de efectuare a probelor tehnologice sau în dauna calității lucrărilor de montaj. Luîndu-se măsuri pentru grăbirea montării tuturor instalațiilor și mașinilor, trebuie să se acorde cea mai mare atenție calității lucrărilor de montaj — condiție esențială pentru buna funcționare ulterioară a utilajelor. Realizarea volumului de construcții-montaj prevăzut pe acest an impune organizarea mai bună a muncii pe șantiere, adoptarea de soluții constructive și tehnologii de execuție perfecționate, mecanizarea lucrărilor cu consum mare de manoperă, extinderea folosirii utilajelor în două și chiar trei schimburi. Trusturile, întreprinderile și șantierele trebuie să asigure condițiile necesare pentru extinderea acordului global, care s-a dovedit și în construcții o formă eficientă și stimulativă de organizare și remunerare a muncii. Îndeplinirea integrală a planului de investiții trebuie să devină unul din obiectivele centrale permanente ale ministerelor, comitetelor județene de partid, ale centralelor industriale și întreprinderilor, ale organelor și organizațiilor partidului nostru, ale tuturor oamenilor muncii.

Realizarea cu succes a prevederilor planului pe 1973, ca dealtfel ale întregului cincinal, este condiționată într-un înalt grad de accelerarea procesului de modernizare a produselor, de înnoirea și ridicarea continuă a calității acestora. Toate forțele noastre tehnice trebuie concentrate



în direcția scurtării duratei de asimilare a produselor noi, cu performanțe calitative superioare, la gradul de integrare prevăzut. Este necesar să fie întărită răspunderea întreprinderilor pentru nivelul calitativ al produselor. În viitor va trebui ca, odată cu documentele de livrare, să se emită și „certificatul de calitate“ semnat de conducătorul unității și de controlorul calității. Este necesar să se asigure un asemenea control al calității încît să se evite în mod categoric ieșirea de pe porțile fabricii a vreunui produs care nu corespunde exigențelor calitative stabilite în plan. Respectarea indicilor de calitate este o obligație primordială de cea mai mare răspundere a conducerilor întreprinderilor, a organizațiilor de partid, sindicale și de tineret, este pînă la urmă o sarcină patriotică a fiecărui colectiv, a fiecărui muncitor.

Așa cum am arătat și la Conferința Națională, noi concepem realizarea înainte de termen a cincinalului nu pe seama intensificării efortului fizic, ci în principal pe seama creșterii eficienței economice, a promovării mai rapide a progresului tehnic în producție, extinderii mecanizării și automatizării, organizării pe baze științifice a producției și muncii în fiecare întreprindere. Indicele sintetic fundamental al eficienței este, după cum se știe, nivelul productivității muncii. Cu toate succesele obținute în acest domeniu, nivelul productivității atins în anul 1972 se află sub prevederile cincinalului cu aproape 1 200 de lei pe salariat. Gradul de utilizare a timpului s-a menținut în industria republicană în 1972 la nivelul anului 1971 — de 94,6%. Pentru a se înțelege cît se pierde prin utilizarea nesatisfăcătoare a timpului de lucru, voi menționa că în prezent în economia noastră se realizează într-o oră o producție industrială de 70 000 000 de lei. Ținînd seama de pierderile de cîteva zeci de milioane zile-om muncă, vă închipuiți cîte miliarde se irosesc prin nefolo-

sirea întregului potențial al uzinelor noastre, prin faptul că nu se utilizează tot timpul de lucru.

Planul pe 1973 prevede creșterea productivității muncii în industria republicană cu 9,1%. În vederea realizării acestei sarcini s-au stabilit programe de măsuri pe ministere, centrale și întreprinderi. Ministerele trebuie să ia măsuri ferme pentru îndeplinirea în cel mai scurt timp a acestei sarcini, pentru stabilirea în fiecare întreprindere a modalităților de eliminare a cauzelor care au generat rămîneri în urmă la productivitatea muncii.

Asigurarea creșterii eficienței impune eforturi sporite pentru reducerea cheltuielilor de producție. Cu toate realizările obținute, trebuie spus că în primii doi ani ai cincinalului cheltuielile de producție planificate au fost depășite, ceea ce a dus la diminuarea acumulărilor bănești cu aproape 4,2 miliarde de lei. Sarcina ministerelor, a organizațiilor de partid, a tuturor colectivelor de oameni ai muncii este recuperarea, în cursul anului 1973, a tuturor rămînerilor în urmă din anii 1971 și 1972. Pentru aceasta trebuie dusă o luptă intransigentă împotriva consumurilor exagerate de materii prime și materiale, împotriva rebuturilor, a oricăror forme de risipă care măresc prețul de cost, diminuează venitul național, dăunînd prin aceasta însăși bunăstării poporului. Așa cum am menționat și la plenara din noiembrie, pînă și consumul luminii la un bec de 25 W trebuie să constituie o preocupare a conducerii întreprinderilor; fiecare kilowatt consumat inutil ridică prețul de cost, aduce daune economiei naționale, bunăstării întregului popor.

Întreprinderile trebuie să examineze cu cea mai mare atenție și răspundere cauzele care au dus la depășirea normelor de consum și să stabilească măsuri pentru reducerea lor rapidă, combătîndu-se orice atitudine de automulțumire manifestată în această direcție de unele cadre tehnice și economice. Trebuie încheiată rapid acțiunea de revizuire a normelor de consum, astfel încît, începînd cu trimestrul II al acestui an, să se lucreze pretutindeni cu norme îmbunătățite.



Trebuie arătat că cheltuielile neproductive se mențin încă ridicate, iar în unele sectoare chiar au crescut, reducîndu-se beneficiile. Este necesar ca Ministerul Finanțelor și băncile să analizeze de urgență cauzele acestor fenomene — împreună cu ministerele și organizațiile economice respective — și să determine măsuri hotărîte pentru remedierea situației. Consider că organele financiare acordă încă o slabă atenție eficienței activității economice, manifestă în această direcție o insuficientă exigență, nu acționează cu fermitate împotriva diferitelor forme de gospodărire nerațională a fondurilor materiale și financiare ale întreprinderilor. Avem o lege financiară care prevede măsuri foarte bune, răspunderi precise ale organizațiilor financiare, pînă la fiecare unitate. Ea trebuie aplicată cu toată fermitatea! Ministerul Finanțelor, băncile sînt chemate să-și îmbunătățească radical activitatea, să acționeze mult mai prompt atunci cînd într-un sector sau altul apar neajunsuri în utilizarea fondurilor, să controleze cu strictețe situația financiară a fiecărei unități, să vegheze permanent la buna administrare a avuției noastre naționale.

Este necesar, totodată, să se introducă mai multă ordine și în ce privește formarea prețului de cost al produselor. Pe lîngă reducerea cheltuielilor, se impune perfecționarea planificării, evidenței și calculării prețului de cost pe fiecare produs. În fiecare întreprindere, secție și loc de producție trebuie să existe planuri de cheltuieli care să fie urmărite și îndeplinite în modul cel mai riguros. Se impune să fie lichidată practica unor ministere care — sub pretextul unor așa-zise îmbunătățiri de

calitate sau modificări sortimentale — măresc în mod nejustificat prețurile de producție. Organele economice, conducerile întreprinderilor, organizațiile de partid au datoria să analizeze temeinic aceste probleme. Dacă comitetele județene de partid și-au îmbunătățit mult activitatea — și în aceste zile, în plenară, s-a observat cu cîtă competență analizează și soluționează ele diferitele probleme ale dezvoltării economice —, de problemele eficienței economice, ale prețului de cost ele nu s-au apropiat încă așa cum se cuvine. Vreau să atrag atenția organelor de sinteză, ministerelor și organelor locale că în determinarea gradului de îndeplinire a planului se vor folosi prețurile constante prevăzute inițial în cincinal. Numai în comparație cu aceste prețuri trebuie să se lucreze, pentru că pe această bază s-a întocmit planul. Orice modificări de prețuri nu vor fi luate în considerație. Nici o formă de umflare a prețurilor nu poate fi admisă sub nici un motiv. Avem o lege în această privință și ea trebuie aplicată. Consiliul Controlului Muncitoresc, împreună cu Comitetul pentru Prețuri și celelalte organe de sinteză au datoria să nu admită nicăieri și în nici un fel umflarea prețurilor de producție. Trebuie să împiedicăm ca, pe calea majorării prețurilor de producție, să se acopere deficiențele în modul de utilizare a fondurilor materiale și financiare puse la dispoziția conducerilor întreprinderilor. Consider necesar ca în analiza de bilanț a activității economice pe anul 1972 o deosebită atenție să fie acordată situației prețurilor de producție, luîndu-se măsuri hotărîte împotriva fenomenelor negative ce se mai manifestă în acest domeniu. Formarea prețurilor, absolut pe toate treptele organizatorice, trebuie să se încadreze cu cea mai mare rigurozitate în normele legale.

Plenara din noiembrie a atras în mod serios atenția ministerelor, centralelor și întreprinderilor asupra necesității de a asigura calificarea forței de muncă în pas cu necesitățile dezvoltării economiei. Anual numărul de salariați crește în țara noastră cu 200 000—250 000 și în cea mai mare parte aceștia sînt trimiși să lucreze la mașini și utilaje de înaltă tehnicitate. Așa cum s-a hotărît, este necesar ca încă la aprobarea execuției noilor obiective și capacități de producție să se stabilească măsuri concrete pentru recrutarea și pregătirea forței de muncă. În general, va trebui asigurată o mai bună corelare a planurilor de școlarizare cu nevoile reale ale unităților productive, evitîndu-se situațiile de astăzi cînd la unele profesii se formează un număr insuficient de muncitori calificați, în timp ce la altele absolvenții nu pot fi încadrați în meseriile pentru care s-au pregătit. O deosebită atenție trebuie acordată bunei desfășurări a învățămîntului profesional și tehnic. Se impune ca ministerele și consiliile populare județene să se preocupe mai mult de dezvoltarea acestei rețele de învățămînt. Este necesar să se ia de urgență măsuri în vederea sporirii numărului de elevi pentru meseriile deficitare. Ministerul Educației și Învățămîntului, Ministerul Muncii și Comitetul Central al U.T.C. să sprijine în mai mare măsură, prin acțiuni coordonate, orientarea profesională a absolvenților școlilor generale și liceelor de cultură generală. Ministerele și centralele, organele locale au, de asemenea, datoria să exercite un control permanent asupra activității de reciclare și ridicare a calificării profesionale a oamenilor muncii, lichidînd manifestările de formalism și lipsă de continuitate care mai dăinuie în acest domeniu. Cred că nu este necesar să insist asupra importanței deosebite pe care o are ridicarea cunoștințelor profesionale, tehnice ale muncitorilor, chemați să manevreze, să stăpînească utilaje de înaltă tehnicitate.

Plenara din noiembrie a Comitetului Central a atras

atenţia asupra necesităţii unei mai raţionale şi eficiente utilizări a potenţialului nostru ştiinţific, eliminînd dispersarea forţelor pe un număr excesiv de mare de teme, din care unele de importanţă minoră. Planul pe 1973 marchează un anumit progres în acest sens, dar şi în această direcţie se poate spune că s-au făcut abia primii paşi; această orientare va trebui în continuare adîncită şi dezvoltată. Se impune ca cercetarea ştiinţifică să aducă o contribuţie mai mare, mai directă şi mai operativă la rezolvarea problemelor de care depinde îndeplinirea cincinalului înainte de termen, îndeosebi a celor privind valorificarea superioară a resurselor materiale şi reducerea consumurilor specifice de materii prime, promovarea tehnologiilor moderne, înnoirea producţiei şi asimilarea de produse cu caracteristici superioare.

Trebuie accelerată înfiinţarea institutelor centrale coordonatoare pentru principalele ramuri şi domenii de activitate, oferind astfel cadrul organizatoric corespunzător pentru mobilizarea tuturor forţelor spre problemele cele mai stringente, de interes prioritar ale economiei şi dezvoltării sociale. Este, de asemenea, necesar ca Consiliul Naţional pentru Ştiinţă şi Tehnologie, ministerele economice să acţioneze mai energic pentru aplicarea rapidă a rezultatelor cercetărilor în producţie.

## 2. Noi măsuri pentru perfecţionarea conducerii şi organizării vieţii economico-sociale

Soluţionarea problemelor complexe de care depinde dezvoltarea economico-socială a ţării impune aplicarea integrală a hotărîrilor Conferinţei Naţionale privind perfecţionarea organizării şi conducerii economiei. Cu toate rezultatele obţinute în ultimii ani în perfecţionarea şi



simplificarea structurilor organizatorice, în apropierea conducerii de producţie, lichidarea centralismului excesiv, a unor paralelisme şi verigi intermediare în conducerea activităţii economice, aşa cum pe bună dreptate s-a apreciat în plenară, în aceste domenii mai dăinuie încă serioase lipsuri, anomalii şi fenomene negative.

În primul rînd, trebuie să ţinem seama de faptul că în aceşti ani au intrat, şi în următorii ani vor continua să intre în producţie, un mare număr de obiective noi, de înaltă tehnicitate, a căror bună funcţionare cere specialişti şi cadre de conducere competente. Lichidarea lipsurilor existente în încadrarea cu specialişti a unităţilor de producţie impune luarea unor măsuri pentru deplasarea acestora din ministere şi centrale în întreprinderi, acolo unde se decide soarta producţiei. Este necesar de aceea să se asigure pe toate treptele organizatorice — ministere, direcţii generale, centrale şi întreprinderi — o mai raţională repartizare şi utilizare a forţelor, o judicioasă distribuire a cadrelor de conducere şi de specialişti în favoarea activităţii directe de producţie. Vreau să atrag atenţia asupra încadrării unităţilor noi. Este inadmisibilă practica de a li se trimite, de regulă, absolvenţii anului în care intră în producţie unităţile respective. Acest lucru condamnă de la început aceste unităţi la o activitate slabă, la lipsuri serioase. Este necesar ca absolvenţii noi să fie repartizaţi, de regulă, în unităţile vechi, iar unităţile noi să fie încadrate cu specialişti cu experienţă din centrale, întreprinderi şi ministere — şi numai într-o mică proporţie cu specialişti tineri. Numai astfel se va asigura ca aceste unităţi să-şi poată desfăşura activitatea în condiţii bune. Această acţiune de redistribuire a cadrelor impune lichidarea neîntîrziată şi hotărîtă a oricăror fenomene de paralelism şi suprapunere. Există încă verigi intermediare care menţin un aparat

administrativ umflat, îndeosebi funcționăresc — în rîndul căruia se găsesc mulți specialiști — și care generează birocratism, îngreuiază rezolvarea operativă a problemelor din întreprinderi, încarcă prețul de cost al producției cu cheltuieli inutile, grevează bugetul de stat. În sensul hotărîrilor Conferinței Naționale este necesar să se acționeze ferm pentru eliminarea verigilor intermediare, creșterea răspunderii și competenței centralelor și întreprinderilor. Trebuie simplificate în mod radical raporturile, la nivel central, între ministere și diferite organe de sinteză, precum și pe verticală, între ministere, centrală și întreprindere. Se impune reducerea la strictul necesar a aparatului administrativ, funcționăresc, îndreptînd specialiștii spre activitatea productivă. Este inadmisibil ca unele sectoare de concepție din întreprinderi, proiectarea și cercetarea să ducă lipsă de cadre tehnice, în timp ce un mare număr de specialiști sînt angajați în lucrări administrative în ministere și centrale, chiar și în întreprinderi. Specialiștii cu pregătire superioară sînt folosiți în numeroase cazuri la lucrări care pot fi executate de personal cu pregătire medie.

Unii tovarăși din conducerea ministerelor au spus aici că există întîrzieri în elaborarea unor proiecte, în timp ce în ministere lucrează în funcții administrative un mare număr de ingineri. Toate forțele trebuie îndreptate spre întreprindere, spre proiectare și cercetare. Întreprinderea trebuie să stea permanent în atenția organelor de partid și de stat. Este necesar să se înțeleagă că venitul național nu se creează în birouri, ci numai în producția materială. Reducerea personalului funcționăresc și mărirea proporției celor care lucrează direct în producție este o condiție fundamentală a creșterii productivității muncii sociale, a sporirii avuției naționale, a creșterii bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor.



După cum ați văzut, Comitetul Executiv a considerat necesar ca, acționînd în spiritul hotărîrilor Conferinței Naționale, să treacă la redistribuirea cadrelor începînd cu posturile de miniștri adjuncți, secretari generali și alte cadre de conducere. Simplificarea și raționalizarea aparatului economic administrativ vor trebui să fie extinse și aprofundate la toate nivelurile organizatorice. Ministerele, centralele economice, întreprinderile vor trebui să reducă substanțial numărul treptelor ierarhice, care generează formularistică și birocratism, trecînd la comasarea direcțiilor generale, direcțiilor și serviciilor, a birourilor și celorlalte compartimente. Pe baza raționalizării structurilor organizatorice urmează să se realizeze o reducere de cel puțin o treime a personalului de conducere ; totodată, va trebui să se asigure o scădere substanțială a personalului tehnico-administrativ. Este necesar să se creeze condițiile corespunzătoare ca personalul de conducere și specialitate să se poată consacra în întregime activității de concepție, de control și îndrumare, perfecționînd stilul de muncă, eliminînd cu hotărîre ședințele de prisos care consumă timp și absorb energie în discuții interminabile, de multe ori sterile, lipsite de orice urmare, în dauna muncii concrete, rezolvării practice a problemelor impuse de viață, de buna desfășurare a producției. Vor trebui, totodată, mult sporite atribuțiile direcțiilor generale și direcțiilor din ministere și celelalte organe centrale și locale, stabilindu-se, totodată, ca acestea să aibă relații directe cu compartimentele corespunzătoare ale organelor de sinteză economică și ale altor instituții.

Este, de asemenea, necesar să fie continuată acțiunea de grefare a centralelor industriale pe structura principalelor întreprinderi din componența lor, asigurînd integrarea efectivă a activității centralei și întreprinderii de bază, eliminînd paralelismele în exercitarea atribu-

ților. Centralele — folosind un aparat restrîns și operativ — trebuie să preia în fapt toate sarcinile care privesc problemele generale ale întreprinderilor subordonate, îndeosebi cele legate de aprovizionarea tehnico-materială, de contractarea și desfacerea producției, realizarea investițiilor, introducerea progresului tehnic. Întreprinderile trebuie să-și concentreze atenția spre producție, spre ridicarea calității ei.

În plenară au fost dezbătute și adoptate proiectele de acte normative referitoare la înființarea și funcționarea Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, Curții Superioare de Control Financiar și Consiliului pentru problemele organizării economico-sociale, reglementîndu-se astfel noi și importante probleme ale perfecționării organizării și conducerii economiei. Adoptarea acestor măsuri are drept scop urgentarea traducerii în viață a hotărîrilor Congresului al X-lea și Conferinței Naționale. În fond, prin aceste măsuri se soluționează cea mai mare parte a sarcinilor privind perfecționarea organizării și conducerii vieții economico-sociale. Avem toate condițiile ca pînă la jumătatea anului să încheiem elaborarea măsurilor și legilor stabilite de Congresul al X-lea și de Conferința Națională. Elaborarea acestor reglementări, care vizează practic toate laturile vieții sociale din țara noastră, a necesitat un mare volum de studii, analize, numeroase experimentări, o largă consultare cu cadre de specialitate, cu activiști de partid și de stat, cu oameni ai muncii. În procesul traducerii lor în viață vor mai apărea probabil necesare unele perfecționări și adaptări. Am creat un cadru organizatoric legal, care asigură desfășurarea în bune condiții a întregii activități economice și sociale. Acum esențial este concretizarea în fapt a reglementărilor stabilite, desfășurarea unei vaste munci organizatorice practice, în spiritul



prevederilor legale, al orientărilor Congresului al X-lea și Conferinței Naționale, pentru valorificarea din plin a posibilităților create de ansamblul măsurilor adoptate de partid în vederea perfecționării conducerii, organizării și planificării economiei naționale. Hotărîtoare este acum munca organizatorică, practică. De aceasta depinde îndeplinirea cu succes a tuturor sarcinilor ; în această direcție trebuie să ne îndreptăm toate forțele.

### 3. Prevederi care vor stimula eforturile țărănimii pentru creșterea producției agricole, vor contribui la îmbunătățirea activității în agricultură

Stimați tovarăși,

Și în agricultură se poate spune că anul 1973 este hotărîtor pentru înfăptuirea prevederilor cincinalului — și de aceea se cer luate măsuri deosebite pentru realizarea în bune condiții a lucrărilor agrozootehnice, în vederea obținerii de producții vegetale și animale sporite. Este necesar să se ia măsuri urgente pentru terminarea arăturilor pe suprafețele rămase nearate din toamnă, pentru pregătirea terenului și însămînțarea culturilor, potrivit cu planul fiecărui județ, al fiecărei unități agricole în parte, în raport cu condițiile din această primăvară. Se cer luate măsuri speciale pentru asigurarea întregii cantități de legume planificată ; în fiecare județ și în fiecare unitate trebuie stabilite suprafața corespunzătoare afectată legumiculturii, structura speciilor de legume, precum și eșalonarea producției, astfel încît să se asigure necesarul de legume timpurii, de vară și de toamnă, atît pentru consum proaspăt, cît și pentru industrializare și export. Avem asemenea condiții încît practic toate jude-

țele pot și trebuie să-și soluționeze problemele aprovizionării.

O problemă centrală a agriculturii noastre este gospodărirea cu maximum de grijă și răspundere a fondului funciar. Trebuie acordată mai multă atenție realizării programului de îmbunătățiri funciare, desecări și de scurgere a apelor — care acoperă mari suprafețe. Trebuie să realizăm planul de irigații și să folosim cît mai eficient toate suprafețele irigate. Ministerul Agriculturii, comitetele județene de partid, aparatul agricol trebuie să întreprindă acțiuni mai ferme pentru scurgerea apelor și corectarea excesului de umiditate, pentru îmbunătățirea solului, precum și pentru cultivarea tuturor terenurilor libere din vetrele de sat, dintre construcțiile agrozootehnice și a celor rezultate din limitarea drumurilor de acces.

Eforturi deosebite trebuie depuse în continuare pentru creșterea producției zootehnice, ținînd seama de faptul că în ultima vreme producția medie de lapte a înregistrat o tendință de scădere, iar indicele de natalitate la vaci este încă redus. Trebuie să se pună mai multă ordine în activitatea fermelor zootehnice, acordîndu-se o atenție deosebită creșterii, în fiecare unitate, a animalelor de reproducție, sub îngrijirea unui personal special bine pregătit. În acest sens trebuie să se constituie ferme speciale, acordîndu-se și ajutorul necesar pentru buna funcționare a acestora. Îndeplinirea sarcinilor pe care ni le-am propus în dezvoltarea zootehniei impune luarea de măsuri energice pentru asigurarea bazei furajere necesare.

Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor trebuie să urmărească permanent, în fiecare unitate, realizarea producției vegetale și animale planificate, îndeplinirea sarcinilor de livrare către stat, de aceasta depinzînd asigurarea în bune condiții a consumului populației și satisfacerea nevoilor economiei naționale.



O atenție deosebită trebuie acordată dezvoltării și îmbunătățirii activității industriei alimentare. Există un program, stabilit în concordanță cu prevederile Congresului al X-lea, pentru ridicarea rapidă a nivelului unităților din industria alimentară. Trebuie să spunem însă că acest program nu s-a realizat în bune condiții în ultimii doi ani. Este necesar ca Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor, împreună cu comitetele județene de partid și consiliile populare pe teritoriul cărora se află aceste unități, să ia toate măsurile pentru realizarea programului privind dezvoltarea industriei alimentare, valorificarea superioară a produselor agricole, asigurînd astfel aprovizionarea populației cu o gamă mai largă de produse agroalimentare.

Creșterea continuă a gradului de înzestrare tehnică a agriculturii impune perfecționarea activității de pregătire profesională a țărănimii. Este de înțeles că o agricultură la nivelul cerințelor actuale ale științei și tehnicii necesită oameni pregătiți în mod corespunzător. Actualele forme de învățămînt agrozootehnic de masă sînt cu totul insuficiente și va trebui să instituim forme mai eficiente de pregătire. Va trebui creat un sistem mai avansat de pregătire profesională a țăranilor, pe baza unui program de perspectivă, temeinic elaborat, în concordanță cu cerințele științei moderne, ale unei agriculturi intensive de înalt randament.

Plenara Comitetului Central a dezbătut noi măsuri pentru generalizarea acordului global și îmbunătățirea organizării și retribuirii muncii în agricultură. Ridicarea venitului garantat în cooperativele agricole — la 1 200 lei lunar în zootehnie, 900 de lei în legumicultură și viticultură, 800 de lei în pomicultură — în condițiile aplicării acordului global, care asigură creșterea veniturilor pe măsura creșterii producției livrate, va avea un puternic efect

stimulator asupra țărănimii, va contribui la mai buna valorificare a forței de muncă din agricultură și la creșterea rapidă a producției în unitățile cooperatiste. Doresc să insist ca prevederile acordului global să fie luate ca bază, organizîndu-se în acest spirit munca în toate cooperativele agricole de producție. Chiar în cooperativele cu o situație bună trebuie să pornim de la această bază.

Este necesar să se pună ordine și în ce privește prețul de cost în cooperative, pentru a putea ști cît costă în mod real un produs sau altul. Măsurile pe care le-am adoptat pentru îmbunătățirea normării și retribuirii muncii sînt chemate să pună ordine și să introducă disciplină în activitatea cooperativelor agricole de producție — de aceasta depinde dezvoltarea rapidă a agriculturii. Nu putem dezvolta agricultura socialistă în condițiile unei lipse aproape complete de evidență, lucrîndu-se la întîmplare. Aceste măsuri vor fi aplicate în mod provizoriu pînă la sfîrșitul acestui an — pentru a putea trage toate concluziile necesare —, urmînd să fie definitivate pînă în octombrie, pentru ca la întocmirea planului viitor să se lucreze pe baza lor.

Acordarea de credite cooperativelor agricole care nu au posibilități financiare să asigure plata venitului garantat și a drepturilor suplimentare rezultate din depășirea planului de producție constituie o expresie elocventă a sprijinului dat de statul nostru întăririi agriculturii cooperatiste, pentru ridicarea nivelului de trai al țărănimii. Este necesar însă să se intensifice eforturile cooperativelor pentru a-și acoperi din surse proprii cheltuielile de producție, pentru a-și îndeplini, la rîndul lor, obligațiile față de stat.

Începînd din acest an se va introduce salarizarea în acord global și pentru personalul din întreprinderile agricole de stat, atît la cultura plantelor, cît și în zootehnie, ceea ce va trebui să ducă și în aceste unități la sporirea producției și a eficienței economice.



Au fost stabilite măsuri pentru creșterea rezervelor de stat la cereale și furaje. Va trebui să mărim rezervele de carne și alte produse agroalimentare.

După cum ați văzut din materialele prezentate, ne preocupăm să aducem unele îmbunătățiri și în conducerea agriculturii, pornind de la faptul că baza conducerii o constituie județul, întreprinderea de stat, consiliile intercooperatiste, cooperativele de producție. Și în agricultură atenția principală va trebui să fie acordată deplasării cadrelor jos, în întreprinderi și cooperative, pentru întărirea din toate punctele de vedere a activității acestora.

Conducerea partidului și statului vor examina în continuare și alte măsuri pentru stimularea producției agricole, precum și pentru mai buna corelare a prețurilor unor produse. Fără îndoială, aplicarea măsurilor stabilite de plenara noastră va constitui un puternic imbold pentru oamenii muncii din agricultură, va intensifica eforturile pentru mai buna gospodărire a fondurilor materiale și financiare, pentru realizarea și depășirea sarcinilor planului pe 1973 și pe anii următori ai cincinalului.

### 4. Vom intensifica schimburile comerciale, cooperarea și colaborarea economică cu alte state

Stimați tovarăși,

Am subliniat în repetate rînduri importanța pe care o au pentru progresul rapid și multilateral al țării noastre schimburile comerciale, cooperarea și colaborarea economică cu alte state. Pornind de la acest considerent, partidul și guvernul promovează o politică de dezvoltare largă a relațiilor de colaborare și schimburi multilaterale

cu toate statele lumii, în spiritul principiilor egalității depline în drepturi și avantajului reciproc. În ultimii ani au fost încheiate acorduri de cooperare cu peste 60 de țări și s-au finalizat peste 240 de acțiuni și convenții de cooperare. Desigur, noi concepem schimburile comerciale, desfășurarea colaborării și cooperării economice și tehnico-științifice internaționale în condițiile circulației nestingherite a valorilor în ambele sensuri, prin înlăturarea tuturor barierelor și restricțiilor.

Corespunzător procesului general de dezvoltare economică, necesității participării noastre tot mai active la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori, planul pe 1973 prevede creșteri importante ale volumului comerțului exterior și realizarea unui număr sporit de acțiuni de cooperare economică și tehnico-științifică. Aceasta impune ca ministerele, celelalte organisme economice, Comisia guvernamentală de colaborare și cooperare economică și tehnică să se preocupe activ de finalizarea într-un termen mai scurt a acțiunilor de cooperare cu toate țările socialiste, în cadrul C.A.E.R., al comisiilor mixte guvernamentale de colaborare economică și al relațiilor bilaterale.

De asemenea, este necesar să se asigure buna desfășurare a cooperării cu țările care au pășit pe calea dezvoltării independente, cu toate celelalte țări ale lumii. În ultima vreme au fost create o serie de societăți mixte — atît pe baza propunerilor partenerilor externi, cît și ca efect al inițiativelor întreprinderilor noastre. Este necesar să se asigure o eficiență maximă a fondurilor investite în societățile mixte existente, întreprinzîndu-se, totodată, măsuri pentru crearea de noi asemenea unități atît în străinătate, cît și în țară.

Îmbunătățirea activității de export impune o atenție



deosebită pentru ritmicitatea livrărilor și respectarea cu strictețe a condițiilor de calitate a produselor. Printr-o mai largă diversificare a sortimentelor cu calități tehnice superioare și cu o finisare exemplară, este necesar să fie ridicat gradul de competitivitate al tuturor mărfurilor românești destinate exportului. Trebuie intensificată preocuparea pentru valorificarea superioară a produselor noastre pe piața externă. Este necesar ca centralele industriale și întreprinderile să-și exercite mai bine atribuțiile ce le revin în domeniul comerțului exterior, desfășurînd o mai intensă activitate de prospectare a piețelor, elaborînd studii proprii de marketing, asigurînd adaptarea rapidă a producției la condițiile pieței externe, intensificînd acțiunea de propagandă și publicitate, participarea la tîrguri și expoziții, contactele cu firme comerciale de renume internațional.

Ministerele, centralele și întreprinderile au datoria să se preocupe cu mai multă atenție de dimensionarea judicioasă a importurilor, ținînd seama de faptul că în ultimii ani la o serie de produse de bază s-au înregistrat importante creșteri de prețuri. Trebuie avută în vedere luarea măsurilor necesare ca influența acestei tendințe asupra eficienței producției interne bazate pe importuri să fie cît mai redusă. În acest sens, este necesar să se acționeze cu fermitate în primul rînd pentru reducerea consumurilor specifice, pentru extinderea înlocuitorilor și valorificarea cît mai largă a resurselor de materii prime și combustibil existente în țară, inclusiv a deșeurilor.

Va trebui să se țină în mai mare măsură seama de conjunctura actuală a pieței externe, caracterizată prin frecvente fluctuații de prețuri, de devalorizări și revalorizări de monede, ca urmare a crizei sistemului valutar mondial al țărilor capitaliste. Ministerul Comerțului Ex-

terior și Ministerul Finanțelor, celelalte organisme economice și financiare trebuie să urmărească cu cea mai mare atenție aceste fenomene, luînd în mod operativ măsurile ce se impun pentru desfășurarea cît mai avantajoasă a activității noastre comerciale și financiare în exterior.

Este necesar să se acționeze cu toată fermitatea pentru echilibrarea balanței de plăți. Avem toate condițiile pentru dezvoltarea relațiilor internaționale economice, pentru realizarea în bune condiții a planului de comerț exterior pe acest an.

### 5. Noi măsuri pentru îmbunătățirea condițiilor de trai ale oamenilor muncii de la orașe și sate

Stimați tovarăși,

Acționînd pentru dezvoltarea rapidă a economiei naționale, partidul nostru pleacă de la premisa că aceasta este singura sursă a îmbunătățirii continue a nivelului de trai, baza satisfacerii în condiții tot mai bune a cerințelor materiale și spirituale ale întregului nostru popor.

Veniturile totale reale ale populației au fost la sfîrșitul anului 1972 cu 20,6% mai mari decît în 1970. A sporit simțitor cîștigul din salarii, acordîndu-se o atenție deosebită creșterii salariilor mici ; salariul minim pe economie s-a ridicat la 1 000 de lei. Au fost mărite alocațiile pentru familiile cu mulți copii și pensiile de asigurări sociale, s-a introdus venitul minim garantat în sistemul de remunerare a țărănimii cooperatiste. Veniturile bănești ale țărănimii obținute din sectorul socialist au înregistrat o creștere de 19% față de 1970. Au crescut desfacerile de mărfuri cu amănuntul prin comerțul socialist cu peste 16% față de 1970 ; în primii doi ani ai cincinalului s-au vîndut populației mărfuri a căror valoare depășește cu 2,2 miliarde de lei prevederile inițiale ale planului. Prevederile cincinalului la livrările de produse alimentare pentru fondul pieței au fost depășite : la carne și produse de carne — cu 1,5%, pîine — cu 6%, făină — cu 12,3%, zahăr — cu 2,6%, ouă — cu peste 20%. Aprovizionarea populației cu produse agroalimentare a fost completată și prin achizițiile făcute de cetățeni direct de la cooperativele agricole și de la producătorii individuali și care se estimează că reprezintă pe primii doi ani ai cincinalului 9 miliarde de lei, dar care se pare că sînt mult mai mari. Ca urmare a măsurilor luate pentru a asigura stabilitatea prețurilor și îmbunătățirea continuă a aprovizionării populației, indicele prețurilor la bunurile de consum în 1972 a reprezentat 100,4% față de 1970, ceea ce înseamnă că, practic, a rămas constant. Fondurile alocate de la buget în acești doi ani pentru acțiuni social-culturale au însumat peste 76 miliarde de lei. S-au îmbunătățit condițiile de locuit ale populației prin darea în folosință a unui număr total de circa 285 000 de locuințe, a sporit dotarea tehnico-edilitară a localităților, s-a lărgit și modernizat baza materială a învățămîntului și culturii, s-au asigurat condiții tot mai bune pentru ocrotirea sănătății oamenilor muncii de la orașe și sate.

Planul pe 1973 prevede creșterea în continuare a nivelului de trai, potrivit programului adoptat de Congresul al X-lea al partidului. Veniturile reale ale populației urmează să crească cu circa 16 miliarde de lei față de volumul realizat anul trecut. Comparativ cu 1972, veniturile din salarii se vor mări cu 11%, veniturile reale ale țărănimii pe o persoană — cu 9,7%, iar pensiile — cu 12,6%.

Volumul desfacerilor de mărfuri cu amănuntul prevăzut în plan pentru acest an este cu 12,1 miliarde de

lei mai mare decît în 1972. Această creștere anuală este cea mai mare realizată vreodată la noi și echivalează cu întregul volum de desfacere realizat în 1950. Se prevăd importante sporuri ale livrărilor pentru fondul pieței la carne și produse din carne, zahăr, ulei, ouă, încălțăminte, confecții, tricotaje și altele. În același timp, volumul prestărilor de servicii pentru populație se va mări în 1973 cu peste 11% față de 1972. Pornind de aici, este necesar ca ministerele producătoare și Ministerul Comerțului Interior să ia toate măsurile pentru asigurarea acestor produse și servicii, pentru rezolvarea la timp a problemelor aprovizionării populației. Un rol mai activ trebuie să îndeplinească Consiliul pentru aprovizionarea populației, precum și organele corespunzătoare din județe în studierea cererii populației, lărgirea gamei de produse și servicii, îmbunătățirea activității comerciale pentru satisfacerea în condiții tot mai bune a cerințelor populației.

Consiliile populare vor trebui să ia toate măsurile ce se impun pentru realizarea integrală a celor 111 000 de apartamente prevăzute în plan, a căminelor pentru tineret, creșelor și grădinițelor de copii.

Îmbunătățirea legii privind construcțiile de locuințe și a legii chiriilor, pe care am hotărît-o astăzi, va exercita, fără îndoială, o influență deosebită și în dezvoltarea construcției de locuințe, dar și în ce privește buna gospodărire și întreținere a fondului locativ. Este pe deplin îndreptățită hotărîrea plenarei de a prevedea ca cetățenii cu venituri mari să treacă în mod treptat, în concordanță cu posibilitățile planului de construcție de locuințe, la construirea de locuințe proprietate personală.

Măsurile de reglementare a spațiului și chiriilor au, de asemenea, o importanță deosebită pentru lichidarea activității speculative a unor persoane, pentru protejarea oamenilor muncii cu venituri mai mici. Atrag foarte serios atenția organelor în sarcina cărora cade atît construcția de locuințe, cît și închirierea și administrarea locuințelor să se preocupe mai mult de calitatea locuințelor, de sistematizare, de problema închirierilor, pentru a crea oamenilor muncii condiții cît mai bune de locuit și de viață. Ele trebuie să facă totul pentru a pune capăt oricărei specule cu locuințele. Organele noastre de stat să nu mai manifeste indulgență în această direcție, să nu ne mai prezinte justificări, ci să aplice cu toată fermitatea legea ; mă refer la miliție, procuratură, justiție. Trebuie să se acționeze cu mai multă hotărîre, în spiritul eticii și echității socialiste, în spiritul politicii consecvente a statului nostru de ridicare continuă a bunăstării întregului nostru popor. Organele de partid și de stat, consiliile populare sînt chemate să manifeste mai multă preocupare pentru soluționarea concretă și operativă a tuturor problemelor legate de îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor muncii de la orașe și sate, în concordanță cu prevederile planului și cu ritmul de dezvoltare a economiei noastre naționale.



### 6. Hotărîrile plenarei vor exercita o înrîurire pozitivă asupra întregii activități de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră

Stimați tovarăși,

M-am referit pe scurt la cîteva din problemele mai importante ale activității noastre economico-sociale, la principalele măsuri și hotărîri adoptate de plenara noastră și care au o importanță stringentă pentru îndeplinirea planului pe anul în curs și a întregului cincinal, pentru mersul general înainte al societății noastre și ridicarea bunăstării întregului nostru popor. Așa cum am mai arătat,

esențial este acum să se ia rapid măsuri politice și organizatorice pentru traducerea în viață în cele mai bune condiții a tuturor acestor sarcini. În acest scop, este necesară o bună organizare a muncii, întărirea spiritului de răspundere și disciplină la toate nivelurile, intensificarea activității de control, repartizarea cît mai judicioasă a forțelor. Ministerele, toate organele economice trebuie să imprime un stil mai dinamic și eficient în întreaga lor activitate, soluționînd rapid toate problemele pe care le ridică viața economică a patriei noastre, în continuu avînt, conducînd cu pricepere efortul de valorificare a tuturor resurselor și rezervelor de care dispunem în economie.

Organele și organizațiile de partid, comitetele județene, municipale, orășenești și comunale, toți comuniștii din unitățile productive, de cercetare și proiectare, din toate unitățile socialiste trebuie să acționeze cu toată fermitatea pentru îndeplinirea hotărîrilor adoptate de plenară. Este necesar să crească răspunderea fiecărei organizații de partid, situîndu-se permanent în fruntea luptei pentru îndeplinirea și depășirea prevederilor planului, pentru mobilizarea inițiativei oamenilor muncii în dubla lor calitate de producători și proprietari ai mijloacelor de producție, pentru crearea unui climat de avînt creator în toate colectivele de muncă. Sindicatele și organizațiile de tineret sînt chemate să-și aducă și ele contribuția activă la buna organizare și desfășurare a întrecerii, pentru transpunerea în viață a angajamentelor asumate de colectivele din întreprinderi, de fiecare om al muncii.

O importanță deosebită pentru realizarea cu succes a tuturor sarcinilor economice, pentru traducerea în viață a prevederilor noilor legi stabilite de plenara noastră are intensificarea muncii politico-ideologice și cultural-educative în rîndul oamenilor muncii, pentru dezvoltarea con-



științei lor socialiste, pentru ridicarea nivelului de înțelegere a legăturii organice care există între accelerarea progresului economic al țării și ridicarea bunăstării fiecărui cetățean, a întregului popor. Totodată, organele și organizațiile de partid, organele de stat și aparatul nostru de stat au datoria să vegheze ca toate măsurile stabilite să se aplice în spiritul principiilor eticii și echității socialiste, în spiritul politicii generale a partidului nostru, în centrul căreia stau omul, asigurarea tuturor condițiilor pentru înflorirea multilaterală a personalității umane.

Îmi exprim convingerea că aplicarea măsurilor și hotărîrilor plenarei din aceste zile va exercita o înrîurire deosebit de pozitivă asupra întregii activități de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în țara noastră, va determina noi și noi succese pe calea progresului economiei naționale, a făuririi bunăstării și fericirii întregului nostru popor.

## III. REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA PROMOVEAZĂ O POLITICĂ INTERNAȚIONALĂ ACTIVĂ DE COLABORARE CU TOATE ȚĂRILE SOCIALISTE, CU CELELALTE STATE ALE LUMII, DE INSTAURARE A UNOR RELAȚII NOI, DE EGALITATE ȘI RESPECT ÎNTRE NAȚIUNI, MILITEAZĂ NEOBOSIT PENTRU SECURITATE, DESTINDERE, PACE ȘI PRIETENIE ÎNTRE POPOARE

Stimați tovarăși,

Comitetul Central a înscris pe ordinea de zi a plenarei și problemele activității externe, ținînd seama că viața politică mondială cunoaște o evoluție deosebit de dinamică, aducînd mereu pe primul plan noi și noi pro-

bleme de care trebuie să ținem seama în desfășurarea activității noastre internaționale și naționale.

Desfășurarea evenimentelor din ultimul timp confirmă justețea analizei făcute de Congresul al X-lea și de Conferința Națională cu privire la caracteristicile principale ale vieții internaționale, a aprecierilor partidului nostru față de tendințele și procesele dezvoltării contemporane. Trăsătura de bază a evoluției politice pe arena mondială continuă să fie tendința spre intensificarea colaborării dintre state, afirmarea tot mai puternică a voinței popoarelor de a asigura destinderea și pacea, de a promova pe scară largă metoda tratativelor ca mijloc de soluționare a problemelor litigioase.

Un factor de primă însemnătate care influențează pozitiv evoluția vieții internaționale îl constituie afirmarea tot mai impetuoasă a forțelor socialismului. Constituie o realitate de necontestat a zilelor noastre faptul că țările socialiste dobîndesc un prestigiu crescînd, au un rol tot mai important în determinarea cursului evenimentelor, în lupta pentru pace și destindere în lume. Socialismul ca mod de organizare a societății se impune tot mai puternic în conștiința lumii contemporane.

Trebuie menționată, ca o caracteristică importantă a vieții internaționale actuale, afirmarea a zeci și zeci de popoare care s-au constituit în state independente și care își afirmă tot mai hotărît dreptul de a se dezvolta de-sine-stătător, de a-și valorifica în interes propriu bogățiile naționale, de a ieși într-un timp cît mai scurt din starea de subdezvoltare și a se elibera definitiv de orice tutelă colonialistă și neocolonialistă. Aceste state se impun tot mai mult ca o puternică forță a progresului în lumea contemporană.

În lumea de azi se afirmă tot mai puternic clasa muncitoare — forța cea mai avansată a societății —, care joacă un rol decisiv atît în lupta pentru progres social, cît și în apărarea independenței și suveranității popoarelor, împotriva politicii imperialiste de dominație și război. Întărirea unității clasei muncitoare din fiecare țară, a organizațiilor ei politice și profesionale face să sporească și mai mult influența proletariatului de pretutindeni în lupta frontului antiimperialist mondial pentru pace, destindere și colaborare.



Se înscriu tot mai hotărît în rîndul forțelor sociale ce acționează în direcția dezvoltării progresiste a societății masele țărănimii, care într-o serie de țări dețin un rol important în viața economică și politico-socială, păturile mijlocii ale populației profund interesate în lupta împotriva monopolurilor.

Un rol sporit dobîndește în societatea de azi, caracterizată prin cea mai impetuoasă desfășurare a revoluției tehnico-științifice, intelectualitatea, hotărîtă să asigure folosirea marilor cuceriri ale cunoașterii umane în slujba progresului și civilizației, a bunăstării și fericirii popoarelor, a păcii și securității.

O puternică forță socială care joacă un rol tot mai important în viața lumii contemporane o reprezintă sutele și sutele de milioane de femei, preocupate în mod vital de înlăturarea războaielor, a vărsărilor de sînge cărora fiii lor trebuie să le dea tribut, de crearea unor relații de pace și bună înțelegere între popoare.

O uriașă forță a progresului contemporan o reprezintă masele largi ale tinerei generații de pretutindeni, care, mai puțin legate de rînduielile vechi, anacronice, aspiră la schimbări sociale revoluționare profunde, care să permită triumful dreptății și echității sociale, la o politică nouă de libertate și egalitate între națiuni, de prietenie și colaborare rodnică între popoare, la abolirea pentru totdeauna a politicii imperialiste de forță, de pre-

siune și intimidare, a discriminării rasiale și colonialismului, a agresiunii și războiului.

Masele largi populare din toate țările, cercurile largi ale opiniei publice devin tot mai conștiente de rolul și răspunderea pe care o au în lupta pentru promovarea unei politici noi în viața internațională, pentru destindere, colaborare și pace. O expresie grăitoare a dorinței fierbinți a popoarelor de a pune capăt încordării internaționale, de a da un curs ferm de destindere și colaborare relațiilor dintre state o constituie rezultatele alegerilor ținute în ultima vreme în Statele Unite ale Americii, Republica Federală Germania, Japonia, Olanda și în alte state. După cum se știe, în aceste țări o parte însemnată a opiniei publice, a poporului, a votat pentru o politică mai realistă de apropiere, pace și colaborare între națiuni, de destindere în viața internațională, de soluționare, pe cale politică, a problemelor litigioase dintre state.

Cea mai recentă și mai elocventă ilustrare a cursului pozitiv manifestat în viața internațională o constituie încheierea acordului de la Paris cu privire la încetarea războiului din Vietnam. Împreună cu întreaga opinie publică progresistă, poporul român a salutat cu satisfacție încheierea acestui acord, menit să pună capăt acțiunilor militare din această parte a lumii, să oprească războiul, care a adus atîtea suferințe și daune poporului vietnamez. România a acordat întotdeauna un sprijin activ poporului vietnamez în lupta sa dreaptă, a militat cu fermitate pentru încetarea și soluționarea pe cale politică a războiului din Vietnam și în general din Indochina. Lupta poporului vietnamez, eroismul cu care el a știut să-și apere dreptul sacru la independență și libertate dovedesc că în zilele noastre forța armată, oricît ar fi de puternică, nu mai poate înfrînge voința unei națiuni de a-și hotărî singură destinele, de a trăi în libertate și independență. Ne exprimăm speranța că acordul realizat la Paris va deschide calea spre o pace trainică în această parte a lumii, creînd condiții ca poporul vietnamez să-și poată îndrepta forțele spre realizarea unității, spre ștergerea urmelor dureroase ale războiului și dezvoltarea sa economică și socială de-sine-stătătoare, să-și poată soluționa problemele corespunzător voinței și aspirațiilor proprii, fără nici un amestec din afară.



Conferința internațională cu privire la Vietnam, care se desfășoară la Paris în aceste zile, și actul care a fost semnat astăzi de către toți participanții la conferință demonstrează, o dată în plus, că dacă se pornește de la respectarea independenței și suveranității statelor și de la interesele generale ale păcii se poate ajunge la soluționarea oricăror probleme litigioase dintre state pe calea tratativelor.

Am salutat, de asemenea, cu satisfacție încheierea recentă a acordului de restabilire a păcii și înțelegere națională în Laos, prin care se pune capăt războiului din această țară și se deschide perspectiva reconcilierii și realizării unității naționale a poporului laoțian, constituind totodată o contribuție prețioasă la instaurarea păcii în întreaga Indochină.

Fără îndoială că normalizarea situației din Indochina va făuri premise pentru ca și poporul cambodgian să poată obține victoria în lupta sa pentru libertate și independență națională, astfel încît să se creeze posibilitatea ca și el să-și consacre energia, în condiții de pace, dezvoltării economico-sociale de-sine-stătătoare, fără amestec din afară.

Rezultatele obținute pînă în prezent în soluționarea problemelor conflictului din Indochina reprezintă, fără îndoială, o importantă victorie a popoarelor respective. Prin ceea ce s-a realizat pînă acum, se poate spune că

s-a încheiat o etapă a luptei lor pentru afirmarea dreptului sacru de a-și decide singure soarta. În prezent, situația din Indochina intră într-o etapă nouă — aceea a eforturilor pentru realizarea deplină a păcii, pentru refacerea și dezvoltarea economică și socială, pentru soluționarea politică a diferitelor lor probleme interne, potrivit voinței și aspirațiilor fiecărui popor.

România va dezvolta larg relațiile de colaborare cu popoarele din Indochina, acționînd ferm în sprijinul eforturilor lor de dezvoltare liberă și independentă pe calea progresului și prosperității.

Progresele obținute pe calea destinderii, cursul nou care se impune tot mai mult în relațiile internaționale sînt un rezultat al faptului că pretutindeni în lume a crescut și crește hotărîrea popoarelor, a tuturor țărilor, indiferent de mărime, de a participa activ, nemijlocit la viața internațională, de a-și spune cuvîntul în soluționarea problemelor care preocupă omenirea. A sporit și sporește mereu conștiința popoarelor, responsabilitatea tuturor națiunilor pentru soarta păcii și civilizației umane. Voința popoarelor de a trăi și progresa într-un climat de pace și colaborare exercită o influență tot mai puternică asupra guvernelor, a cercurilor politice conducătoare din diferite țări în promovarea unei politici de destindere.

Firește, progresele obținute pe calea destinderii nu trebuie să creeze iluzia că acest proces pozitiv din viața internațională se poate desfășura de la sine. Deși devine tot mai evident că politica imperialistă de dominație și dictat este condamnată eșecului, nu trebuie să uităm că în lume continuă să existe forțe reacționare interesate să continue politica de dominație și dictat imperialistă și, sub diferite forme, să se amestece în treburile interne ale altor state. Este știut că pe planeta noastră mai stăruie conflicte între state, motive de suspiciune, se mai mențin vestigii ale colonialismului, ale asupririi rasiale, împotriva cărora unele popoare sînt nevoite să lupte cu arma în mînă pentru a-și dobîndi dreptul de a fi stăpîne pe soarta lor. Toate acestea impun menținerea trează a vigilenței și intensificarea luptei pentru accentuarea cursului destinderii. Este necesar să se acționeze cu toată fermitatea împotriva politicii imperialiste de forță și dictat, colonialistă și neocolonialistă, pentru o politică nouă de colaborare și pace. Aceasta impune unirea tuturor forțelor antiimperialiste, a tuturor popoarelor dornice să trăiască libere și independente, în colaborare și pace.



Stimați tovarăși,

În informările prezentate în cadrul plenarei a fost înfățișată pe larg activitatea internațională desfășurată în anii trecuți de țara noastră. Republica Socialistă România a militat consecvent pentru realizarea unei atmosfere de încredere și conlucrare pașnică între națiuni, pentru înfăptuirea aspirațiilor popoarelor de a se dezvolta liber și suveran.

Acționînd în spiritul principiilor fundamentale care călăuzesc politica noastră externă, corespunzător sarcinilor stabilite de Congresul al X-lea și de Conferința Națională, țara noastră și-a amplificat continuu raporturile multilaterale cu celelalte țări ale lumii. În cursul anului trecut am avut întîlniri și convorbiri cu 18 șefi de state din Europa, Asia și Africa, au fost semnate declarații comune de politică externă, au fost încheiate acorduri și înțelegeri menite să dezvolte raporturile reciproce și, totodată, să contribuie la lărgirea colaborării și cooperării internaționale. Am avut, de asemenea, întîlniri cu un mare număr de reprezentanți ai guvernelor, precum și cu personalități politice din aproape toate statele lumii. Au fost stabilite relații diplomatice cu încă 7 state,

România avînd în prezent relații diplomatice și consulare cu un număr de 109 state ale lumii.

S-au întreprins în această perioadă numeroase acțiuni concrete pentru dezvoltarea cooperării în producție și a legăturilor comerciale cu alte țări, a schimburilor culturale, turistice și de altă natură. Totodată, în cadrul O.N.U. și al altor organisme internaționale, România a participat activ, în spirit constructiv, la discutarea unor importante probleme ale vieții politice, la găsirea soluțiilor pentru rezolvarea lor, la eforturile pentru normalizarea raporturilor interstatale, pentru colaborare și destindere. Această politică — care a adus și aduce nenumărați prieteni poporului român pe toate meridianele lumii — corespunde pe deplin intereselor națiunii noastre și, totodată, servește cauzei generale a socialismului, prieteniei și înțelegerii între popoare, progresului și civilizației umane.

În spiritul hotărîrilor și obiectivelor pe care ni le-am propus la Congresul al X-lea al partidului și la Conferința Națională vom continua și în viitor această politică, intensificînd colaborarea și conlucrarea cu celelalte state, atît pe plan bilateral, cît și în cadrul organismelor internaționale.

Ca țară socialistă, vom acorda în continuare o importanță de prim ordin întăririi prieteniei și colaborării politice, economice, tehnico-științifice și culturale cu statele care făuresc noua orînduire socială. În planul activității noastre de viitor sînt prevăzute numeroase acțiuni — contacte, întîlniri, vizite — menite să întărească prietenia și să amplifice raporturile de colaborare cu toate țările socialiste, atît în interes reciproc, cît și al cauzei generale a socialismului. Chiar în zilele următoare voi face o vizită neoficială de prietenie în Cehoslovacia, care va contribui, fără îndoială, la întărirea colaborării



dintre partidele și popoarele celor două țări, servind totodată cauzei generale a socialismului.

Ne vom aduce și în viitor contribuția la dezvoltarea și perfecționarea relațiilor de tip nou dintre țările socialiste — relații bazate pe principiile marxism-leninismului și internaționalismului socialist, egalității, stimei și respectului reciproc, întrajutorării tovărășești în edificarea noii societăți — încredințați că aceasta servește atît progresului economico-social al fiecărei țări în parte, cît și întăririi forțelor generale ale socialismului, creșterii prestigiului și influenței sale în lume. Vom depune toate eforturile pentru depășirea dificultăților existente în raporturile dintre țările socialiste, pentru întărirea unității și colaborării lor.

Consecventă orientărilor de bază ale politicii sale externe, România va extinde în continuare relațiile cu țările care și-au cucerit recent independența, cu țările în curs de dezvoltare. După cum cunoașteți, raporturile dintre țara noastră și țările din Africa și Orientul Apropiat au cunoscut în ultima vreme progrese remarcabile. Vizitele efectuate anul trecut în țările continentului african, recentele vizite în Pakistan și Iran — precum și vizitele făcute de reprezentanții unora din aceste țări în România — au deschis noi perspective de lărgire a colaborării țării noastre cu aceste state. Vor fi finalizate în continuare o serie de acțiuni în cadrul acordurilor de cooperare economică și tehnico-științifică încheiate cu aceste țări, precum și cu altele, se vor perfecta noi acorduri și înțelegeri cu o serie de state de pe acest continent. Prevedem ca și în acest an să continue întîlnirile cu conducători ai țărilor africane.

O atenție deosebită vom acorda dezvoltării relațiilor României cu țările Americii Latine, continent care în zilele noastre este terenul unor profunde prefaceri so-

cial-politice cu caracter progresist. Tot mai multe state de pe acest continent acționează în direcția eliberării de sub dominația marilor monopoluri, pentru promovarea în viața politică, economică și socială a unor măsuri cu caracter democratic, progresist menite să le consolideze independența națională, să creeze popoarelor respective condiții mai bune pentru a-și valorifica bogățiile naționale în interesul propriu. Cu unele din aceste țări avem acorduri economice și culturale, cu altele urmează să încheiem în viitor. În cursul acestui an va avea loc o lărgire a colaborării cu statele latino-americane ; există inclusiv perspectiva vizitării unui mare număr de state din America Latină. Fiind ea însăși țară în curs de dezvoltare, România va lărgi și întări continuu colaborarea și conlucrarea cu statele slab dezvoltate sau în curs de dezvoltare, în scopul asigurării unui progres mai rapid al țărilor noastre pe calea lichidării decalajului care ne desparte de statele avansate din punct de vedere economic ale lumii.

Solidară cu popoarele care se mai află încă sub dominația colonială, care luptă pentru cucerirea dreptului la viață liberă, România va sprijini în continuare în mod activ mișcările de eliberare națională împotriva colonialismului și neocolonialismului. Apreciem ca deosebit de pozitiv faptul că în sesiunea din toamna anului trecut Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a recunoscut mișcările de eliberare din teritoriile dominate de portughezi drept singurele reprezentante legitime ale popoarelor respective, reafirmînd dreptul inalienabil al acestor popoare la autodeterminare și independență. Colonialiștii trebuie să plece cît mai curînd din aceste țări, să înceteze să le domine ! Este timpul să dispară definitiv de pe planeta noastră orice reziduu al rușinosului sistem colonial !



În spiritul coexistenței pașnice, Republica Socialistă România dezvoltă largi relații cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, extinde colaborarea și cooperarea economică, tehnico-științifică, culturală cu țările capitaliste dezvoltate, cu statele europene occidentale, cu țări de pe celelalte continente. Vizitele realizate anul trecut într-o serie de țări din Europa occidentală, contactele largi la nivelul reprezentanților diferitelor ministere și organe centrale, vizitele în România ale unor persoane oficiale din statele europene, printre care și cea a ministrului de externe al Franței, au dus la extinderea și adîncirea raporturilor noastre de colaborare. Cu multe țări capitaliste s-au încheiat noi acorduri de schimburi și cooperare, cu o serie de state s-au semnat declarații comune care pun bazele conlucrării atît pe plan bilateral, cît și pentru promovarea în viața internațională a unor relații noi, de egalitate și respect reciproc. Și în acest an sînt prevăzute acțiuni pentru amplificarea relațiilor cu aceste țări. În această ordine de idei doresc să arăt că în prima jumătate a anului în curs sînt prevăzute vizite în țări europene, ca Olanda, Italia, Republica Federală Germania. Vom primi la rîndul nostru în cursul acestui an, în România, vizita unor conducători de state și a altor reprezentanți ai țărilor cu care întreținem relații economice, politice, tehnico-științifice și de altă natură. România dorește dezvoltarea colaborării cu țările Europei occidentale și în acest cadru să-și poată găsi soluționarea o serie de probleme de care depinde buna desfășurare a schimburilor și cooperării reciproc avantajoase, cum sînt înlăturarea unor bariere și restricții, acordarea de preferințe vamale și alte facilități țării noastre. Vom acorda, de asemenea, atenție dezvoltării în continuare a relațiilor economice, tehnico-științifice și de altă natură cu Japonia, India și alte state din Asia.

Apreciem ca pozitivă evoluția relațiilor noastre cu Statele Unite ale Americii și considerăm că dezvoltarea în continuare a colaborării și schimburilor economice româno-americane ar putea fi mult intensificate dacă produsele românești s-ar bucura, pe piața S.U.A., de aceleași drepturi și facilități de ordin fiscal ca și produsele altor țări, dacă partea americană ar acorda României clauza națiunii celei mai favorizate. Doresc să informez plenara că președintele Statelor Unite și oficialitățile americane consideră — și declară — că vor da curs acestui deziderat.

La baza raporturilor noastre cu toate țările vom situa permanent — ca și pînă acum — principiile respectării depline a independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, renunțării la forță și la amenințarea cu forța. Aceste principii sînt tot mai larg recunoscute de popoarele de pe toate continentele și înscrise în documentele ce reglementează raporturile dintre țări ca singurele ce corespund dorinței și intereselor promovării păcii și colaborării. România este hotărîtă să-și lărgească continuu relațiile pe baza acestor principii, militînd ferm pentru afirmarea tot mai puternică în viața internațională a unor relații noi între state, de egalitate și respect mutual.

Stimați tovarăși,

Aș dori să mă refer, în continuare, la cîteva din problemele deosebit de importante care stau în atenția noastră în perioada următoare — și în primul rînd la problema securității europene, pe care o considerăm chestiunea centrală, de prim plan, a activității noastre internaționale în viitor. După cum se știe, în toamna anului trecut au început la Helsinki lucrările pregătitoare pentru organizarea conferinței europene consacrate realizării securității pe continentul nostru, în cadrul cărora s-au obținut o serie de rezultate pozitive. România și-a adus contribuția la aceste dezbateri și este hotărîtă să participe în continuare, în mod activ, atît la pregătirea, cît și la organizarea conferinței, astfel ca aceasta să corespundă pe deplin așteptărilor poporului nostru și tuturor popoarelor din Europa. Acum problema centrală care se pune în cadrul întîlnirii de la Helsinki este de a se trece concret la redactarea ordinii de zi și la stabilirea mandatului pentru conferință. Apreciem că propunerile făcute pînă acum reprezintă o bază bună pentru a se elabora, într-un timp scurt, ordinea de zi și mandatele spre a se putea proceda la stabilirea datei ținerii conferinței general-europene. Este în interesul tuturor popoarelor ca viitoarea conferință să consfințească în documentele sale principiile fundamentale care trebuie să stea la baza relațiilor dintre toate statele continentului. Am în vedere principiile respectării independenței și suveranității naționale, ale egalității depline în drepturi între toate statele, ale neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale renunțării la forță și amenințarea cu forța în raporturile interstatale. Considerăm că toate popoarele continentului sînt interesate ca viitoarea conferință europeană să ducă la așezarea pe asemenea baze noi a relațiilor dintre state, încît fiecare națiune europeană să dobîndească garanția că se poate dezvolta în mod liber și independent, la adăpost de orice agresiune sau atac armat din partea altor state, că toate problemele litigioase vor fi soluționate pe cale pașnică.

Conferința trebuie să ajungă, de asemenea, la un consens privind crearea condițiilor care să favorizeze dezvoltarea largă a colaborării și a schimburilor economice, științifice, culturale și de altă natură între toate statele

din Europa, fără deosebire de orînduire socială. O asemenea colaborare se impune ca o cerință obiectivă în condițiile dezvoltării vertiginoase a forțelor de producție, cercetării științifice, a tehnicii și, totodată, ca un mijloc de intensificare a conlucrării în soluționarea unor probleme importante de interes general, cum sînt protejarea mediului ambiant, valorificarea resurselor energetice, lărgirea transporturilor, telecomunicațiilor și altele. Apreciem, de asemenea, marea importanță pe care o are dezvoltarea largă a schimburilor culturale, artistice, turistice, a schimburilor de persoane ca mijloc de adîncire a cunoașterii reciproce, de lichidare a neîncrederii și de apropiere între popoarele continentului. Noi concepem colaborarea cultural-artistică drept o formă de combatere și respingere comună a tot ce dăunează demnității umane și idealurilor progresiste ale națiunilor, de împiedicare a propagării, prin intermediul mijloacelor de informare și a lucrărilor de artă, a urii față de om, rasismului și șovinismului, a concepțiilor retrograde de orice fel care poluează conștiința tinerelor generații, sînt de natură să ducă la învrăjbire între popoare. Intensificarea schimburilor de valori culturale trebuie să servească educării popoarelor, a tineretului în spiritul umanismului, al nobilelor aspirații de progres și pace ale omenirii, al prieteniei și colaborării dintre națiuni, al cauzei civilizației mondiale.

Apare, de asemenea, necesar ca viitoarea conferință general-europeană să-și propună crearea unui organism — cu participarea tuturor statelor — care să asigure continuarea eforturilor în direcția securității, menținerea în continuare a consultărilor și a schimbului de vederi între state, în vederea abordării și soluționării și a altor probleme legate de înfăptuirea securității, inclusiv posibilitatea unor întîlniri sau reuniuni internaționale consa-



crate acestui scop, evitîndu-se greutățile care au trebuit depășite, etapele care au trebuit parcurse pînă la întîlnirea de la Helsinki și, în viitor, pînă la ținerea conferinței europene.

Una din problemele importante care preocupă astăzi în mod deosebit popoarele din Europa, ca dealtfel toate popoarele lumii, este faptul că pe continentul nostru se află o aglomerare de trupe, arme și instalații militare ce nu-și găsește egal în lume. Chiar prezența fizică a acestor trupe militare și armamente constituie un pericol pentru popoarele din această parte a lumii, un factor de neîncredere și insecuritate. De aceea popoarele europene consideră problema dezarmării, a eliminării cauzelor care pot genera un nou război drept o problemă fundamentală a înfăptuirii securității europene. Desigur, realizarea dezarmării este un proces complex care cere eforturi serioase și îndelungate din partea tuturor statelor. De aceea considerăm că sînt binevenite, la început, și unele măsuri parțiale, cum ar fi retragerea trupelor străine de pe teritoriile altor state în limitele frontierelor lor naționale, lichidarea bazelor militare aflate pe teritoriul altor țări, reducerea tuturor trupelor militare, renunțarea la manevre militare și la demonstrații de forță la granițele altor state, diminuarea treptată a bugetelor militare și încetarea cursei înarmărilor, desființarea blocurilor militare, crearea de zone denuclearizate în diferite regiuni ale Europei.

În ce privește reuniunea de la Viena consacrată reducerii trupelor și a armamentelor în Europa centrală, România a hotărît să participe la discuțiile preliminare și la negocieri deoarece — ca dealtfel toate statele continentului — este interesată în soluționarea oricăror probleme care reprezintă parte componentă a problemei generale a securității europene. Dată fiind însemnătatea

acestei probleme pentru îmbunătăţirea climatului european, toate statele continentului — din care unele sînt vecine cu ţările care au pe teritoriul lor trupe străine — sînt îndreptăţite să participe cu drepturi egale la discuţii, să-şi exprime opinia, să contribuie la efortul pentru găsirea celor mai bune soluţii, urmînd, fireşte, ca adoptarea hotărîrilor să se facă de către statele Europei centrale nemijlocit interesate în această problemă. Noi nu pretindem în nici un fel să semnăm documentele şi înţelegerile la care vor ajunge aceste state, considerînd că aceasta trebuie s-o facă numai cei direct interesaţi; apreciem însă că trebuie să participăm cu drepturi egale la convorbiri. Noi plecăm, de asemenea, de la premisa că reducerea trupelor şi a armamentelor în Europa centrală nu reprezintă decît un prim pas spre retragerea totală a trupelor străine de pe teritoriile altor ţări şi nu se referă decît la o regiune a continentului. De aceea, acordînd importanţa cuvenită acestor negocieri, considerăm, totodată, că este necesar să se facă totul pentru soluţionarea şi a altor probleme legate de dezangajare militară, de dezarmare. Apreciem că este necesar să se realizeze în acest scop şi alte înţelegeri regionale.

O importanţă deosebită ar avea transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii şi colaborării lipsită de arme nucleare. Considerăm posibil — chiar pînă la desfiinţarea blocurilor militare — să se ajungă, în Balcani, prin eforturile tuturor popoarelor, la dezvoltarea unor forme active de colaborare şi conlucrare în diferite domenii, inclusiv la măsuri de întărire a securităţii în această regiune, de eliminare a pericolului unei confruntări militare şi care să contribuie la destindere şi pace în Europa. În ce priveşte dezvoltarea colaborării şi înţelegerii în Balcani, avem, desigur, în vedere să participe în primul rînd ţările din această regiune. Fără îndoială însă că,



dacă şi alte ţări îşi vor manifesta interesul să participe la discuţiile în vederea dezvoltării colaborării şi păcii în Balcani — aşa cum şi noi ne-am manifestat interesul să participăm la discuţiile privind Europa centrală — se poate ajunge la o înţelegere corespunzătoare.

O necesitate imperioasă a continuării cursului spre destindere şi colaborare este lichidarea şi altor conflicte şi zone de încordare care mai dăinuie în lume şi pun în pericol pacea şi securitatea internaţională.

Unul din factorii care constituie în continuare o sursă de pericole serioase pentru pacea şi securitatea lumii — inclusiv a Europei datorită apropierii sale geografice — este menţinerea stării de încordare, de război în Orientul Mijlociu. Această situaţie, care dăinuie de multă vreme, generează tot felul de acte războinice cărora le cade victimă populaţia paşnică — aşa cum s-a întîmplat recent cu doborîrea avionului libian de pasageri de către forţele armate ale Israelului. Considerăm necesar să se pună capăt oricăror acţiuni de acest fel, care fac să se agraveze tot mai mult stările de lucruri din această zonă. Cauza păcii cere să se întreprindă măsuri pentru îmbunătăţirea atmosferei în această regiune, pentru crearea condiţiilor în vederea soluţionării pe cale politică a conflictului, în spiritul şi pe baza rezoluţiei Consiliului de Securitate din 1967, astfel încît să se ajungă la retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, la respectarea independenţei şi suveranităţii naţionale a fiecărui stat, la rezolvarea problemei populaţiei palestinene în conformitate cu interesele ei legitime.

În zilele noastre, unul din obiectivele de cea mai mare însemnătate în viaţa internaţională este evitarea oricăror confruntări militare, promovarea largă, susţinută a metodei tratativelor ca mijloc de soluţionare a problemelor litigioase, a conflictelor dintre state. Tratativele, discu-

țiile purtate în spiritul înțelegerii și respectului față de interesele fiecărei părți, față de cauza generală a păcii și destinderii sînt unica soluție cu adevărat viabilă de rezolvare a diferendelor dintre state, de evitare a războiului, de dezvoltare a colaborării internaționale și asigurare a păcii.

Stimați tovarăși,

Una din marile probleme ale lumii contemporane care preocupă în mod vital popoarele de pe toate continentele este înfăptuirea dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare. În zilele noastre, cursa înarmărilor, cu risipa imensă de resurse materiale și umane pe care o provoacă, constituie nu numai un factor generator de instabilitate și insecuritate în viața internațională, ci și o povară tot mai grea pe umerii tuturor popoarelor. Prin înfăptuirea dezarmării, uriașele fonduri care se cheltuiesc astăzi pentru susținerea cursei înarmărilor vor putea să ia drumul construcției pașnice, al ridicării nivelului de viață al popoarelor, al combaterii fenomenului subdezvoltării economice, al soluționării atîtor și atîtor altor probleme de care depinde mersul înainte al omenirii pe calea civilizației. România, care în condițiile de astăzi cheltuiește — ca dealtfel toate statele — o parte din venitul național pentru întărirea capacității sale de apărare, este hotărîtă să participe activ și în viitor la dezbaterea tuturor problemelor care privesc dezangajarea militară, la găsirea soluțiilor care să dea posibilitate popoarelor să pășească în mod real pe calea dezarmării generale.

După convingerea noastră, în condițiile de astăzi, cînd pacea și securitatea capătă tot mai mult un caracter indivizibil, o cerință de prim ordin a soluționării problemelor ce preocupă omenirea este participarea activă, nemijlocită a tuturor statelor la viața internațională.



Fiecare popor trebuie să participe, în condiții de deplină egalitate, la soluționarea problemelor care privesc mersul înainte al omenirii, soarta păcii și civilizației umane. Aceasta este o cerință esențială a soluționării problemelor în conformitate cu interesele popoarelor, cu aspirațiile lor vitale.

Considerăm că un rol tot mai important trebuie să joace în viața internațională actuală țările mici și mijlocii — care reprezintă majoritatea statelor lumii. Nu subapreciem în nici un fel rolul și contribuția importantă pe care țările mari o au și trebuie să o aducă la soluționarea problemelor vieții internaționale, dar considerăm, în același timp, că țările mici și mijlocii, profund interesate în dezvoltarea liberă și independentă a fiecărei națiuni, în instaurarea unor relații noi de egalitate deplină și respect reciproc, trebuie să-și facă mai bine auzit glasul pe arena internațională, să participe mai activ, cu drepturi depline la soluționarea problemelor contemporane.

Considerăm că, în dezbaterea și rezolvarea problemelor actuale, un rol de cea mai mare însemnătate revine Organizației Națiunilor Unite, precum și celorlalte organisme internaționale chemate să-și aducă contribuția la promovarea înțelegerii și colaborării între popoare, la apărarea principiilor dreptului internațional, la crearea unui climat de deplină securitate în lume.

Este în interesul profund al tuturor popoarelor ca atît Organizația Națiunilor Unite, cît și celelalte organe și organisme internaționale să acționeze cu mai multă eficacitate pentru promovarea colaborării și înțelegerii între națiuni, împotriva oricăror acte de încălcare a normelor dreptului internațional, de ingerințe și imixtiuni în treburile altor popoare, pentru înlăturarea surselor de conflicte și războaie din viața lumii. După cum cu-

noaşteţi, la sesiunea din toamnă a Adunării Generale a Organizaţiei Naţiunilor Unite, România a prezentat un proiect de rezoluţie privind creşterea rolului Organizaţiei Naţiunilor Unite în viaţa internaţională.

Aprobarea şi consensul de care s-a bucurat propunerea ţării noastre din partea tuturor statelor participante la lucrările Adunării Generale au dovedit încă o dată că toate popoarele sînt profund interesate ca Organizaţia Naţiunilor Unite să constituie un cadru organizat, eficient pentru soluţionarea problemelor internaţionale, să acţioneze cu mai multă fermitate pentru instaurarea unor raporturi noi între state.

Există condiţii ca prin eforturile conjugate ale tuturor popoarelor, Organizaţia Naţiunilor Unite, ca şi celelalte organizaţii internaţionale, să dobîndească un rol sporit în viaţa internaţională. În ce o priveşte, România va acţiona cu toate puterile sale în această direcţie.

## IV. UN EVENIMENT MEMORABIL AL ISTORIEI REVOLUŢIONARE MONDIALE — ÎMPLINIREA A 125 DE ANI DE LA APARIŢIA „MANIFESTULUI COMUNIST"

Stimaţi tovarăşi,

În aceste zile se împlinesc 125 de ani de la unul din cele mai memorabile evenimente ale istoriei revoluţionare mondiale: apariţia „Manifestului Comunist" — primul program ştiinţific al clasei muncitoare, elaborat de Karl Marx şi Friedrich Engels. Cînd a apărut această monumentală operă a socialismului ştiinţific, mişcarea comunistă se afla abia la începuturile ei. După 125 de ani ea a devenit cea mai mare forţă social-politică a lumii. Socialismul s-a materializat într-o orînduire socială nouă,



care a triumfat în 14 state ce cuprind o treime din populaţia globului pămîntesc, iar acum noi şi noi popoare se pronunţă pentru dezvoltarea lor socială pe calea socialistă. Partidele comuniste au luat fiinţă în aproape toate ţările lumii, unele dintre ele jucînd un rol de cea mai mare însemnătate în viaţa politică a naţiunilor lor, în lupta pentru libertate şi independenţă naţională, pentru progres social şi pace. Comunismul, despre care Marx şi Engels spuneau în secolul trecut că este o stafie care bîntuie Europa înspăimîntînd guvernele reacţionare, a devenit o realitate socială concretă, tipul de civilizaţie care se impune ca unica perspectivă a dezvoltării istorice a omenirii, spre care îşi îndreaptă speranţele şi încrederea masele muncitoare, popoarele de pretutindeni, în vederea făuririi unui destin nou, mai fericit, a unui viitor de libertate şi dreptate socială, de bunăstare materială şi spirituală.

La 125 de ani de la data cînd „Manifestul Comunist" a pus piatra de temelie a gîndirii ştiinţifice revoluţionare a proletariatului, socialismul a devenit un factor hotărîtor al dezvoltării sociale, determinînd într-o măsură tot mai mare întregul curs al evenimentelor internaţionale. Este cazul să subliniem cu deosebită satisfacţie faptul că partea înaintată a proletariatului român, militanţii sociali de frunte ai poporului nostru au venit în contact cu ideile „Manifestului Comunist" la scurtă vreme de la apariţia sa, că numeroase din lucrările de bază ale clasicilor marxismului au fost traduse şi difuzate în România curînd după tipărirea lor, orientînd astfel mişcarea socialistă din România, ţinînd-o la curent cu gîndirea cea mai avansată a epocii. Circulaţia ideilor socialiste în România a avut o puternică influenţă asupra dezvoltării mişcării muncitoreşti revoluţionare şi progresiste din ţara noastră, legînd-o, totodată, de timpuriu de mişcarea

muncitorească internațională, de înșiși marii ei conducători. Aceasta a determinat închegarea, cu aproape 100 de ani în urmă, a organizației socialiste a proletariatului român, una dintre cele mai vechi din lume, călăuzită de principiile socialismului științific, fapt consemnat, dealtfel, apreciativ, la timpul său, de înșiși Marx și Engels. Aceste împrejurări istorice și-au pus amprenta asupra evoluției ulterioare a luptei revoluționare din România, a istoriei mișcării socialiste și muncitorești, a activității partidului revoluționar al clasei muncitoare, inclusiv asupra procesului de creare a Partidului Comunist Român, de unire organizatorică și politică a proletariatului, de unificare a partidelor comunist și social-democrat, de făurire a partidului unic marxist-leninist cu 25 de ani în urmă.

„Manifestul Comunist“ s-a impus ca una din operele de căpătîi ale tezaurului gîndirii sociale revoluționare a proletariatului, datorită spiritului profund științific în care a întreprins analiza dezvoltării societății omenești. Pentru prima dată au fost puse în evidență cu deosebită claritate legitățile care guvernează dezvoltarea istoriei umane, subliniindu-se faptul că întreaga istorie universală nu a fost altceva decît istoria luptei dintre clasele sociale opuse. Analizînd caracteristicile și interesele fundamentale ale fiecărei clase, precum și raporturile dintre ele, Marx și Engels au pus în relief rolul istoric ce revine proletariatului — ca forța socială cea mai avansată, mai organizată și mai consecvent revoluționară a societății — în abolirea definitivă a relațiilor de exploatare și asuprire, în eliberarea tuturor celor ce muncesc, în instaurarea unei lumi a dreptății și echității sociale. Tocmai de aceea Marx și Engels au subliniat importanța excepțională a ridicării nivelului de cunoaștere al clasei muncitoare, a înarmării sale cu teoria științifică ce-i permite



să înțeleagă procesele istorice, legitățile dezvoltării sociale, cerințele progresului societății umane. Autorii „Manifestului Comunist“ au putut găsi cheia explicației proceselor sociale cu ajutorul metodei de analiză materialist-dialectică și istorică, metodă ce și-a păstrat și își păstrează deplina valabilitate, ca singura în stare să permită înțelegerea complexității vieții sociale aflate în continuă evoluție și schimbare.

„Manifestul Comunist“ demonstrează însemnătatea deosebită pe care au acordat-o Marx și Engels studierii nu numai a istoriei, ci și a realităților obiective ale epocii în care au trăit, a particularităților și caracteristicilor relațiilor de clasă din acea etapă. Prin întregul său conținut, această operă genială se dovedește a fi expresia cunoașterii aprofundate a cerințelor vieții sociale concrete, precum și a necesităților și tendințelor de înnoire și transformare revoluționară a societății omenești. În aceasta constă, dealtfel, însuși spiritul creator, viu al materialismului dialectic și istoric, opus oricărei închistări și canonizări dogmatice, deschis spre tot ce este nou în practica socială și în cunoașterea universală.

În acest spirit s-a străduit să acționeze și a acționat partidul nostru de-a lungul istoriei sale și acționează și în prezent. În acest spirit au înțeles și înțeleg comuniștii români să aplice adevărurile generale ale socialismului științific la condițiile concrete ale țării noastre, să studieze realitatea obiectivă, schimbările ce se produc în evoluția vieții sociale, cerințele dezvoltării în perspectivă a societății, precum și procesele fundamentale ce se produc pe plan mondial, străduindu-se să găsească soluțiile cele mai adecvate, corespunzătoare fiecărei etape istorice a dezvoltării României pe calea socialismului și comunismului. Sărbătorind apariția „Manifestului Comunist“, Partidul Comunist Român este hotărît să acționeze

și de acum înainte în spiritul concepției revoluționare materialist-dialectice și istorice, ale cărei baze au fost puse de Marx și Engels, să militeze în continuare cu toată fermitatea pentru triumful mărețelor idei ale comunismului pe pămîntul României, făcîndu-și totodată cu cinste datoria de detașament activ al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, acționînd neobosit pentru victoria cauzei socialismului în lume, pentru progres social, pentru pace și prietenie între toate națiunile planetei noastre. *(Aplauze puternice).*

## V. PARTIDUL COMUNIST ROMÂN — DETAȘAMENT ACTIV AL MIȘCĂRII COMUNISTE ȘI MUNCITOREȘTI INTERNAȚIONALE, AL URIAȘULUI FRONT ANTIIMPERIALIST MONDIAL, MILITANT NEOBOSIT PENTRU VICTORIA IDEILOR COMUNISMULUI, DEMOCRAȚIEI ȘI PROGRESULUI SOCIAL

În spiritul și pe baza orientărilor stabilite de Congresul al X-lea și de Conferința Națională, Partidul Comunist Român a acționat și acționează consecvent pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare și solidaritate cu partidele frățești din țările socialiste, din țări capitaliste și din alte state ale lumii. Au continuat să se dezvolte pe o linie ascendentă relațiile partidului nostru cu partidele comuniste și muncitorești din țările socialiste. Întîlnirile avute în ultimul an cu tovarășii L. I. Brejnev, Todor Jivkov, I. B. Tito, János Kádár, Erich Honecker, Gustav Husak, Edward Gierek, Fidel Castro, precum și cu alți reprezentanți de frunte ai partidelor comuniste din țările socialiste au întărit și mai mult colaborarea și



solidaritatea dintre partidele noastre. Pe multiple planuri au continuat să se dezvolte relațiile partidului nostru cu partidele comuniste din țările socialiste ale Asiei — cu Partidul Comunist Chinez, Partidul Muncii din Coreea, Partidul celor ce muncesc din Vietnam, Partidul Popular Revoluționar Mongol. A luat amploare schimbul de experiență al partidului nostru cu partidele din țările socialiste în diverse domenii ale activității de făurire a noii orînduiri sociale.

Partidul Comunist Român a dezvoltat și extins, de asemenea, relațiile cu partidele comuniste și muncitorești din celelalte țări ale lumii. În cursul anului trecut au fost mult sporite contactele, întîlnirile, convorbirile oficiale și schimburile de experiență cu aceste partide, numeroși conducători vizitîndu-ne țara sau întîlnindu-se cu reprezentanți ai partidului nostru. Dealtfel, însăși prezența în țara noastră, în cursul anului trecut, a peste 350 de militanți comuniști, din care peste 40 de membri ai conducerilor partidelor — secretari generali, președinți, membri ai Birourilor Politice — este ilustrativă pentru amploarea legăturilor noastre cu partidele comuniste și muncitorești frățești. În convorbirile purtate și în comunicatele semnate cu aceste partide a fost exprimată hotărîrea de a dezvolta pe mai departe colaborarea și solidaritatea noastră, pe baza egalității în drepturi și internaționalismului proletar. Vom dezvolta și în viitor această activitate, militînd consecvent pentru întărirea unității și coeziunii mișcării comuniste, pentru așezarea relațiilor dintre partide pe o bază nouă, de egalitate deplină în drepturi și neamestec în treburile interne, de respectare neabătută a dreptului fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător linia politică, strategia și tactica revoluționară. Sîntem convinși că pe temelia acestor principii se va putea realiza o unitate trainică, indestructibilă între

partidele comuniste şi muncitoreşti, se va asigura întărirea solidarităţii lor internaţionaliste.

Pornind de la aceste principii, considerăm esenţială pentru dezvoltarea mişcării comuniste intensificarea contactelor şi a schimbului de experienţă între partide, discutarea în spiritul încrederii şi respectului reciproc a diferitelor probleme de interes comun. Partidul nostru va acţiona şi în continuare pentru promovarea unei atmosfere de încredere şi respect reciproc în relaţiile dintre toate partidele comuniste şi muncitoreşti. Fără nici o îndoială, întărirea unităţii lor va exercita o puternică influenţă pozitivă asupra luptei revoluţionare a clasei muncitoare de pretutindeni, va întări forţa, unitatea şi coeziunea întregului front antiimperialist mondial.

Acţionînd în spiritul hotărîrilor Congresului al X-lea, partidul nostru a avut nenumărate întîlniri şi convorbiri cu reprezentanţii partidelor socialiste şi social-democrate, mişcărilor sindicale, organizaţiilor progresiste, democratice de pretutindeni. Vă sînt cunoscute toate acestea şi nu mă voi mai referi la ele. Partidul nostru şi-a extins relaţiile cu partidele socialiste din ţări ale Americii Latine, Africii şi Asiei. Întîlnirile şi convorbirile au pus puternic în evidenţă importanţa deosebită pe care o are în zilele noastre dezvoltarea relaţiilor şi a colaborării dintre toate partidele clasei muncitoare. Fără îndoială, între P.C.R. şi partidele socialiste şi social-democrate există deosebiri asupra unor probleme fundamentale, dar acestea nu trebuie să împiedice conlucrarea în spiritul înţelegerii şi respectului reciproc, pentru realizarea aspiraţiilor de progres şi pace ale clasei muncitoare, ale popoarelor. Însăşi experienţa noastră naţională demonstrează că colaborarea între comunişti, socialişti şi social-democraţi este un factor deosebit de important al succesului luptei revoluţionare, al dezvoltării sociale atît pe plan



naţional, cît şi internaţional. Partidul nostru este hotărît să dezvolte şi în viitor colaborarea largă cu partidele socialiste şi social-democrate, cu alte organizaţii democratice şi progresiste din alte ţări, convins că prin aceasta îşi aduce contribuţia la unirea şi întărirea forţelor progresului şi păcii din lumea întreagă.

O amploare deosebită au cunoscut anul trecut raporturile partidului nostru cu partidele progresiste de guvernămînt din statele care au păşit pe calea dezvoltării independente, precum şi cu mişcările de eliberare naţională din ţările care se mai află încă sub dominaţie colonială. În comunicatele comune şi în cadrul întîlnirilor cu reprezentanţii acestor partide şi mişcări s-a exprimat hotărîrea comună de a întări în continuare solidaritatea în cadrul luptei forţelor antiimperialiste, progresiste din lumea întreagă pentru progres social şi pace, împotriva politicii de dominaţie şi agresiune, pentru asigurarea dezvoltării libere, de sine stătătoare, a fiecărei naţiuni.

În întreaga noastră politică externă, în întreaga activitate internaţională, pe care o desfăşurăm consecvent, pornim de la convingerea că, luptînd unite, forţele progresiste antiimperialiste de pretutindeni pot asigura o evoluţie sănătoasă a vieţii internaţionale spre destindere şi colaborare, pot face să triumfe pacea şi înţelegerea între naţiuni, cauza progresului şi civilizaţiei.

Republica Socialistă România, Partidul Comunist Român vor face totul şi în viitor pentru a contribui la promovarea în viaţa internaţională a unei politici noi, de egalitate şi respect între naţiuni, de pace şi colaborare, îndeplinindu-şi astfel cu cinste îndatoririle ce-i revin faţă de propriul popor şi faţă de cauza generală a socialismului, a progresului şi păcii în lumea întreagă. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Plenara Comitetului nostru Central a dezbătut pe larg problemele activității ce urmează să fie desfășurată în perioada următoare de partid și guvern, de întregul nostru popor, un mare număr de proiecte de legi și măsuri și a luat hotărîri de o deosebită însemnătate pentru progresul patriei noastre, pentru îndeplinirea cu succes a vastului program elaborat de Congresul al X-lea și de Conferința Națională ale partidului. Realizarea în practică a acestor hotărîri va marca, fără îndoială, un mare pas înainte în dezvoltarea societății românești, în perfecționarea întregii activități de conducere și organizare a construcției socialiste în patria noastră.

Avem toate condițiile pentru a asigura realizarea în practică a tuturor hotărîrilor adoptate. Avem un partid puternic, un activ minunat, comitete județene puternice, un activ de stat în stare să rezolve cu succes problemele care stau în fața noastră !

Doresc ca în încheiere să-mi exprim convingerea că toate organele și organizațiile de partid, comuniștii, lucrătorii din aparatul de stat, toți oamenii muncii își vor consacra întreaga putere de muncă și inițiativa creatoare înfăptuirii cu succes a programului făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, propășirii României libere și independente, ridicării bunăstării și fericirii națiunii noastre socialiste. *(Aplauze puternice).*

Doresc, încă o dată, de la tribuna plenarei, să adresez tuturor comuniștilor, tuturor oamenilor muncii urări de noi și noi realizări în activitatea lor și le urez tuturor — și dumneavoastră — succese, multă sănătate și fericire ! *(Aplauze puternice, prelungite. Întreaga asistență, în picioare, ovaționează îndelung pentru partid, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

# CUVÎNT LA ÎNTÎLNIREA CU REPREZENTANȚI AI MUNCITORILOR, INGINERILOR ȘI TEHNICIENILOR, AI CONDUCERII ȘI ORGANIZAȚIILOR DE PARTID ȘI OBȘTEȘTI DE LA UZINA „TESLA-STRASNICE“ DIN PRAGA

## Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă Cehoslovacă

*— 7 martie 1973 —*

Doresc, în primul rînd, să exprim satisfacția mea și a tovarășilor mei pentru faptul că, în cadrul vizitei prietenești, neoficiale, pe care o facem în Cehoslovacia, la invitația tovarășului Gustav Husak, am avut posibilitatea să vizităm și întreprinderea dumneavoastră. Aș dori să folosesc acest prilej pentru a vă saluta pe dumneavoastră și, totodată, pentru a adresa tuturor muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor din întreprinderea dumneavoastră un salut prietenesc din partea poporului român.

Am vizitat cu plăcere cîteva sectoare ale întreprinderii dumneavoastră. Am constatat că produceți aparatură de înaltă tehnicitate — și sînt bucuros că unele din aceste produse le exportați și în România. Sper însă că în viitor vom trece la forme superioare de colaborare, în spiritul celor ce am convenit în discuțiile cu tovarășul Husak și cu ceilalți tovarăși cu care am avut convorbiri. Putem spune că în cadrul acestor convorbiri am ajuns la o înțelegere deplină cu privire la dezvoltarea colaborării româno-cehoslovace. Industria de aparatură și mijloace de automatizare de comunicații reprezintă o industrie pe

care o dezvoltăm și noi — și dorim să realizăm în acest domeniu o colaborare cu dumneavoastră. Aș dori deci ca vizita pe care am făcut-o astăzi în uzina dumneavoastră să însemne un bun început pentru dezvoltarea unei largi cooperări în producție între întreprinderile noastre de specialitate.

Este de înțeles că ambele noastre țări, construind socialismul, sînt preocupate să-și dezvolte industria pe baza tehnicii celei mai avansate, că, în acest context, dezvoltarea largă a colaborării, atît bilaterale, cît și cu alte țări socialiste sau cu alte state reprezintă un factor de prim ordin pentru realizarea unui progres rapid și pentru ridicarea bunăstării popoarelor noastre.

În încheiere, tovarășul Nicolae Ceaușescu a urat colectivului uzinei noi succese în activitatea sa viitoare și și-a exprimat convingerea că între uzinele „Tesla" și întreprinderile similare din țara noastră se va dezvolta o colaborare tot mai largă.

# INTERVIU
# ACORDAT REVISTEI AMERICANE „TIME"

*— 15 martie 1973 —*

Revista americană „TIME" a publicat în numărul său din 26 martie aprecieri făcute de președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, în cadrul interviului acordat corespondentului pentru Europa de est al revistei, Strobe Talbott.

Au fost relevate poziția României socialiste față de principalele probleme internaționale și contribuția ei activă la opera de destindere, cooperare și pace. S-a reafirmat concepția țării noastre asupra conferinței general-europene pentru securitate și cooperare, relevîndu-se posibilitatea ca ea să fie convocată anul acesta. Conferința ar trebui să adopte principiile și normele de bază ale relațiilor dintre statele europene, precum și măsuri privind o largă colaborare economică, tehnico-științifică, culturală și în alte domenii între toate țările continentului. Totodată, apare necesar ca reuniunea general-europeană să-și propună crearea unui organism permanent, care să asigure continuarea consultărilor și schimburilor de păreri în vederea dezvoltării colaborării și înfăptuirii securității pe continent.

În acest cadru, în interviu se fac aprecieri asupra convorbirilor preliminare în vederea începerii negocierilor propriu-zise consacrate reducerii forțelor armate străine de pe teritoriile statelor din Europa centrală. Se

subliniază că, în pofida unor dificultăți, se va ajunge pînă la urmă la o înțelegere acceptabilă cu privire la desfășurarea negocierilor. România consideră că în viitor convorbirile vor trebui extinse și la alte zone ale continentului, la toată Europa — deci să se ajungă la o conferință privind problemele militare, reducerea și, pînă la urmă, retragerea trupelor străine de pe teritoriul altor state, reducerea trupelor naționale, precum și alte măsuri de dezangajare militară, care să creeze condiții reale pentru o adevărată securitate a tuturor statelor de pe continent.

În legătură cu viitorul relațiilor dintre statele europene, în interviu se relevă că dezvoltarea unor raporturi de colaborare presupune deplina egalitate în drepturi, fără nici o îngrădire. În context se arată că introducerea și menținerea unor restricții și bariere de către Piața comună ar putea avea efecte negative asupra colaborării europene și internaționale. Este exprimată speranța că se vor găsi căile pentru înlăturarea restricțiilor, precum și modalitățile care să permită o largă colaborare, pe baza egalității și avantajului reciproc.

Răspunzînd la o întrebare privind alternativa la actuala divizare a lumii în blocuri, președintele Nicolae Ceaușescu a arătat că, în ce privește blocurile economice, se pare că ele au o perspectivă ceva mai îndelungată. Blocurile militare însă sînt în contradicție cu tendințele mondiale spre destindere, constituie un anacronism în viața internațională, o frînă în dezvoltarea relațiilor dintre state, în calea colaborării și păcii. De aceea România se pronunță cu fermitate și în mod constant pentru desființarea blocurilor militare și pentru așezarea relațiilor dintre state pe o bază nouă. Aceasta presupune luarea în considerare a principiilor înscrise în Carta Organizației Națiunilor Unite — dreptul la independență și suveranitate al fiecărui stat, dreptul de a-și alege calea dezvoltării economico-sociale fără nici un amestec din afară, deplina egalitate în drepturi, precum și excluderea oricărei forme de ingerințe, de amenințare sau de folosire a forței în raporturile dintre state.



Referitor la relațiile româno-americane, în interviu se menționează că în ultimii ani s-au obținut rezultate bune în dezvoltarea raporturilor economice, tehnice, științifice, culturale dintre cele două țări. S-a apreciat că în următorii 4—5 ani relațiile economice româno-americane ar putea spori de 3—4 ori și chiar mai mult dacă se va realiza unul din angajamentele asumate de președintele Nixon — de a acorda României clauza națiunii celei mai favorizate, de a crea și pentru produsele românești aceleași condiții pe care le au produsele altor state.

Ținînd seama de declarațiile președintelui Nixon și ale altor reprezentanți ai cercurilor conducătoare din Statele Unite, sperăm că aceasta se va realiza în curînd, ceea ce va deschide noi posibilități pentru extinderea relațiilor de colaborare dintre țările noastre — a subliniat președintele Nicolae Ceaușescu.

# CUVÎNT LA SOLEMNITATEA ÎNMÎNĂRII UNOR ÎNALTE DISTINCȚII CONFERITE REVISTELOR „PROBLEME ECONOMICE", „FEMEIA", „SĂTEANCA" ȘI „DOLGOZÓ NŐ" CU PRILEJUL ÎMPLINIRII A 25 DE ANI DE APARIȚIE

*— 16 martie 1973 —*

Stimate tovarășe,
Stimați tovarăși,

Doresc să încep prin a felicita în mod călduros colectivele revistelor „Femeia", „Dolgozó Nő", „Săteanca", și „Probleme economice" cu prilejul împlinirii a 25 de ani de activitate și al decorării lor cu înalte ordine ale Republicii Socialiste România.

Acordarea acestor înalte ordine constituie o apreciere a conducerii de partid și de stat pentru activitatea publicistică pe care revistele respective au desfășurat-o în acești ani și pentru contribuția pe care au adus-o și o aduc la înfăptuirea politicii partidului nostru de edificare socialistă a țării, de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în România.

După cum cunoașteți, partidul nostru acordă o mare importanță rolului pe care femeile — care constituie, dealtfel, mai mult de jumătate din populația țării — îl au în viața socială a României, contribuției lor active la tot ceea ce s-a înfăptuit și se înfăptuiește în patria noastră.



Revistele decorate astăzi au desfășurat, fiecare în domeniul său și în rîndurile cititorilor cărora li se adresează, o activitate bună. Fără îndoială că revista „Femeia" are multe merite în explicarea și lămurirea politicii generale a partidului, în unirea eforturilor femeilor, alături de toți oamenii muncii, pentru înfăptuirea politicii partidului. De asemenea, revista „Dolgozó Nő" desfășoară o activitate susținută în direcția explicării politicii naționale a partidului nostru, în unirea eforturilor femeilor de naționalitate maghiară împreună cu ale tuturor femeilor din România pentru înfăptuirea politicii partidului nostru. Și revista „Săteanca", care se adresează îndeosebi femeilor de la sate, a avut și are un rol important în explicarea politicii partidului de transformare socialistă a satului, de dezvoltare a agriculturii pe baze noi.

Fără îndoială că și în viitor revistele dumneavoastră vor face totul pentru a contribui tot mai mult, prin ceea ce vor scrie în paginile lor, la unirea eforturilor tuturor femeilor, fără deosebire de naționalitate, la înfăptuirea politicii partidului. Aș dori să-mi exprim speranța că aceste reviste vor fi și mai active, vor acorda mai multă atenție unor probleme contemporane din patria noastră, educării femeilor într-un spirit combativ, revoluționar, în spiritul patriotismului socialist, al solidarității internaționale și prieteniei cu femeile din țările socialiste și de pretutindeni în lupta pentru colaborare și pace în întreaga lume. Ca să fiu cît mai clar în această privință, am dori ca revistele dumneavoastră să fie mai combative, să exprime mai mult spiritul plenarei Comitetului Central din noiembrie 1971. Dorim ca revistele dumneavoastră să facă mai mult în această direcție.

În ce privește revista „Probleme economice", desigur că ea a făcut și face mult pentru explicarea unor probleme ale dezvoltării economiei românești, pentru sintetizarea

experienței, a practicii și a generalizării acesteia. Tocmai de aici pornește și aprecierea pe care au făcut-o Comitetul Central, Consiliul de Stat și guvernul prin acordarea distincției respective. Dar, după cum bine știu tovarășii care lucrează la această revistă, problemele ce se pun în domeniul economic sînt tot mai vaste, mai multiple. Cu cît ne punem sarcini mai mari privind făurirea unei economii moderne, avansate, cu atît și problemele economice trebuie să fie mai bine înțelese, mai temeinic abordate. În primul rînd, trebuie abordate, firește, problemele de fond ale acțiunii legilor obiective ale socialismului, ale eficienței economice, ale proporțiilor dintre diferitele ramuri ale economiei, ale unui raport just între fondul de consum și fondul de dezvoltare, precum și alte probleme de interes fundamental pentru făurirea unei societăți avansate, a societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului. Aș dori să nu-mi fie luat în nume de rău dacă menționez că am vrea ca revista „Probleme economice" să se facă mai mult simțită prin spiritul său de combativitate în abordarea problemelor, prin caracterul revoluționar în care tratează problemele în lumina concepției noastre materialist-dialectice și materialist-istorice. Avem, dealtfel, în vedere o discuție largă cu economiștii, deci și cu cei care lucrează în domeniul presei economice. Cu acest prilej vom discuta, probabil, mai mult aceste aspecte. Dar, în orice caz, n-aș putea să nu menționez că așteptăm de la revista „Probleme economice" o contribuție mai mare în domeniul la care m-am referit — și sper că se va realiza aceasta.

Aș dori, încă o dată, să vă felicit pe dumneavoastră, pe toți tovarășii care lucrează în cadrul acestor reviste, să vă urez succes în activitatea viitoare, multă sănătate și fericire!

# DIN PARTEA COMANDAMENTULUI CENTRAL PENTRU ÎNLĂTURAREA URMĂRILOR CĂDERILOR MASIVE DE ZĂPADĂ ȘI ALE VISCOLULUI

— *20 martie 1973* —

Comandamentul Central pentru înlăturarea urmărilor căderilor masive de zăpadă și ale viscolului informează că, prin aplicarea prevederilor decretului Consiliului de Stat privind instituirea stării de necesitate, situația a revenit la normal în toate județele afectate. S-a realizat deblocarea într-un timp scurt a străzilor și drumurilor publice, a căilor ferate, gărilor și triajelor, a căilor de acces spre unitățile industriale, comerciale și spre fermele de animale, asigurîndu-se funcționarea neîntreruptă a producției, a centralelor și uzinelor electrice, aprovizionarea tehnico-materială normală a unităților economice și a populației cu produse agroalimentare. Pentru înlăturarea efectelor viscolului și normalizarea rapidă a activității economico-sociale în toate județele, organele și organizațiile de partid, colectivele din întreprinderi și conducerile acestora, unitățile militare și întreaga populație aptă de muncă a acționat zi și noapte, dovedind o înaltă răspundere și conștiință cetățenească.

Odată cu încetarea stării de necesitate, Comandamentul Central adresează călduroase mulțumiri harnicei clase muncitoare — care s-a aflat permanent în fruntea acestor acțiuni, asigurînd, totodată, desfășurarea fără întreruperi

a producției din fabrici și uzine —, țărănimii și celorlalți lucrători din agricultură, care au muncit cu dîrzenie pentru a pune la adăpost și a feri de urmările viscolului avutul obștesc al cooperativelor și al statului.

Comandamentul Central aduce, de asemenea, calde mulțumiri militarilor armatei noastre pentru contribuția lor hotărîtoare la reușita acțiunilor de deszăpezire, precum și tineretului, elevilor și studenților, care au ieșit în număr mare, alături de profesori, la descongestionarea de zăpadă a arterelor de circulație.

Tuturor oamenilor muncii — lucrătorilor din transporturi, din unitățile comerciale și de servire publică, salariaților din instituțiile de stat, gospodinelor, pensionarilor —, întregii populații din județele afectate, Comandamentul Central le exprimă vii mulțumiri pentru hotărîrea cu care au răspuns chemării de a participa la acțiunile de deszăpezire.

Comandamentul Central își exprimă convingerea că întreaga populație va acționa în continuare pentru înlăturarea definitivă a tuturor urmărilor viscolului și pentru a face ca activitatea să se desfășoare în bune condiții în toate localitățile.

**Comandantul Suprem al Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România**

**NICOLAE CEAUȘESCU**

# CUVÎNTARE LA CEA DE-A IX-A CONFERINȚĂ A UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR COMUNIȘTI DIN ROMÂNIA

*— 23 martie 1973 —*

**Dragi tovarăși și prieteni,**

Doresc să încep prin a vă adresa vouă, participanților la cea de-a IX-a Conferință a Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din România, tuturor studenților din patria noastră un călduros salut din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat, a guvernului și a mea personal. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Conferința Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din România — forul democratic al studențimii — are menirea să facă bilanțul activității desfășurate în perioada care a trecut de la conferința precedentă, să analizeze în spirit critic și autocritic activitatea desfășurată în vederea înfăptuirii sarcinilor puse de partid privind ridicarea nivelului de pregătire de specialitate și politică a tinerei generații studențești, și, totodată, să stabilească măsurile necesare în vederea îmbunătățirii în continuare a activității asociațiilor, a creșterii rolului lor în formarea profesională și politică a întregii studențimi, în activitatea generală a tinerei generații din România.

După cum se știe, în ultimii ani, în institutele de învățămînt din țara noastră s-a desfășurat o intensă

activitate de perfecționare a organizării și de ridicare a conținutului învățămîntului, de legare mai strînsă a acestuia cu cercetarea și producția.

Se poate afirma că pe acest drum s-au obținut deja o serie de rezultate pozitive, deși trebuie spus că sîntem de-abia la primii pași. Trebuie să acționăm în continuare cu toată fermitatea și energia pentru a obține o legare organică a întregului proces de învățămînt cu cercetarea și producția, aceasta constituind una din condițiile esențiale pentru progresul învățămîntului românesc, pentru dezvoltarea generală a țării noastre pe calea socialismului și comunismului. Se poate aprecia că în această perioadă asociațiile studențești au desfășurat o activitate intensă, au adus o contribuție activă la realizarea sarcinilor privind perfecționarea procesului de învățămînt. Rezultatele obținute de absolvenții institutelor noastre de învățămînt demonstrează cu prisosință aceasta.

De asemenea, asociațiilor studenților comuniști le-a revenit sarcina de a desfășura o largă activitate educativă. Sub conducerea organizațiilor de partid, ele au adus o însemnată contribuție la formarea conștiinței socialiste, la ridicarea nivelului de cunoștințe generale al tuturor studenților.

În toți acești ani studenții au fost prezenți la toate marile acțiuni întreprinse de partid, au participat la lucrările de pe marile șantiere industriale și agricole, aducînd o contribuție tot mai însemnată la dezvoltarea generală a țării noastre. Studențimea poate deci spune că este participantă activă, împreună cu întregul popor, la tot ceea ce se înfăptuiește în patria noastră și că, prin contribuția ei activă, alături de clasa muncitoare, sub conducerea partidului, pune cîte ceva din entuziasmul și elanul tineretului la temelia făuririi societății socialiste



multilateral dezvoltate în România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Aș dori, la această conferință, să menționez activitatea intensă, multilaterală desfășurată de cadrele didactice din institutele de învățămînt superior, care acționează activ atît în direcția bunei pregătiri profesionale a studenților, cît și pentru integrarea învățămîntului cu cercetarea și producția, contribuind astfel la înfăptuirea politicii partidului nostru în acest important sector de activitate. Doresc, de aceea, ca de la această tribună să adresez calde felicitări și cele mai bune urări de noi succese tuturor cadrelor didactice din învățămîntul superior din patria noastră. *(Aplauze puternice, prelungite).*

De asemenea, adresez cele mai călduroase felicitări tuturor studenților din România, organizațiilor lor comuniste — și le doresc succese tot mai mari în întreaga lor activitate. *(Aplauze puternice, îndelung repetate).*

Dragi tovarăși,

Apreciind rezultatele bune obținute pînă acum, nu pot să nu menționez că în organizarea și desfășurarea activității din institute și universități, a însuși procesului de învățămînt mai sînt o serie de lipsuri și neajunsuri. De aceea, pornind de la marile sarcini puse de Congresul al X-lea și de Conferința Națională ale partidului cu privire la dezvoltarea învățămîntului, științei și culturii în patria noastră, este necesar să se acționeze cu hotărîre pentru lichidarea acestor lipsuri, pentru îmbunătățirea întregii activități de perfecționare a învățămîntului românesc. În centrul acestor preocupări trebuie să stea în continuare integrarea organică a învățămîntului cu cercetarea și producția. Pornind de la rolul tot mai important pe care îl are știința ca factor al dezvoltării producției materiale și a întregii societăți, este necesar să ne

preocupăm permanent ca formarea noilor generații de intelectuali ai patriei noastre să țină seama de cerințele pe care le pune dezvoltarea societății socialiste românești, revoluția tehnico-științifică contemporană.

Tineretul, studenții trebuie să-și sporească exigența față de ei înșiși, muncind cu sîrguință pentru însușirea a tot ce este mai valoros, mai înaintat în tehnica și știința contemporană, pentru a se pregăti temeinic și a putea astfel aduce mîine o contribuție tot mai activă, în toate domeniile de activitate, la progresul României socialiste, la ridicarea nivelului de civilizație și bunăstare al întregului nostru popor.

Este necesar ca la baza întregii activități a învățămîntului nostru, a asociațiilor studenților comuniști să stea materialismul dialectic și istoric, concepția cea mai înaintată despre lume și viață, care dă perspectivă, orizont și asigură progresul general al omenirii. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Dispunem de o puternică forță, atît umană cît și materială, în acest domeniu — și ne putem exprima convingerea că în următorii ani învățămîntul superior din patria noastră va parcurge o etapă importantă pe calea perfecționării sale, că la viitoarea conferință a Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști vom putea constata că s-au obținut succese remarcabile în înfăptuirea sarcinilor puse de partid în fața învățămîntului în România. Cu această convingere, sper că conferința voastră, la care participă și cadrele didactice, va elabora și măsurile în această direcție. *(Aplauze puternice).*

E necesar să înțelegeți, tovarăși — și mă adresez atît cadrelor didactice, cît și studenților și organizațiilor lor —, că înfăptuirea dezideratului pus de Congresul al X-lea și Conferința Națională de integrare a învățămîntului cu producția și știința presupune nu o acțiune for-



mală, nu de a lua măsuri sporadice, de a iniția la zile mari unele acțiuni de participare la activitatea de producție, ci de a face în așa fel încît întregul proces de învățămînt să fie axat pe cercetare și producție, pentru ca realmente tînărul de astăzi, viitorul intelectual de mîine, să poată căpăta atît cunoștințele teoretice, cît și cele practice care să-i permită, după terminarea anilor de studii, la intrarea sa în producție, să se încadreze imediat și nemijlocit în acțiunea generală a întregului popor de dezvoltare multilaterală a țării. Numai așa se va putea spune că acest deziderat, acest obiectiv esențial pentru dezvoltarea învățămîntului va fi realizat. Am convingerea că voi veți acționa cu toată fermitatea, veți face totul pentru a realiza în acest fel integrarea învățămîntului cu producția și știința. *(Aplauze puternice; se scandează îndelung: „Ceaușescu—P.C.R.!").* Nu doresc ca la această conferință să adresez critici, dar nu pot să nu menționez că în această direcție ne mișcăm foarte încet. De aceea mă adresez studențimii, vouă, reprezentanților studenților adunați aici, de a lua voi înșivă în mîini realizarea acestei sarcini puse de partid și guvern. Așa a acționat întotdeauna tineretul — a fost în primele rînduri! Eu am o mare încredere că tineretul român, studențimea noastră va acționa ca un sprijin de nădejde al partidului în toate domeniile, inclusiv în perfecționarea învățămîntului. *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceaușescu și studenții!").*

Îmi amintesc de studențimea de acum 40 de ani cînd eu am intrat în rîndul U.T.C.-ului și în partid, de spiritul revoluționar al studenților comuniști de atunci. Unii sînt prezenți aici — alții, din păcate, ca Grigore Preoteasa, nu se mai află printre noi. Dar aș dori ca această coincidență să însemne un îndemn de a imprima un spirit mai revoluționar în întreaga voastră activitate. Să

înțelegeți că a fi comunist, a fi student comunist înseamnă a fi revoluționar, a fi întotdeauna pentru tot ceea ce este nou, a fi permanent pentru înlocuirea vechiului, care nu mai corespunde necesităților, pentru reînnoirea, pe baza materialismului dialectic și istoric, deci pe cale revoluționară, a societății. Noi construim socialismul, sîntem revoluționari și permanent trebuie să rămînem revoluționari dacă dorim victoria comunismului în România! Aceasta cerem noi studențimii, intelectualității de mîine a patriei noastre! Sîntem convinși că veți face aceasta, tovarăși! *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu— P.C.R. !")*

Dragi tovarăși și prieteni,

Conferința Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști are loc la începutul celui de-al treilea an al planului cincinal — 1971—1975 —, în condițiile în care întregul popor desfășoară o activitate intensă pentru transpunerea în viață a hotărîrilor celui de-al X-lea Congres și ale Conferinței Naționale ale partidului, în vederea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate în România.

Vă sînt cunoscute realizările din primii doi ani ai cincinalului, de aceea nu mă voi referi la ele. Pe primele trei luni ale acestui an se poate spune că sarcinile planului sînt realizate în bune condiții. De asemenea, avem succes în toate domeniile de activitate, ceea ce dă garanția că prevederile de plan pe 1973 — an hotărîtor pentru realizarea întregului cincinal — vor fi îndeplinite cu succes.

După cum se știe, oamenii muncii și-au luat angajamentul de a realiza cincinalul într-un termen mai scurt. De pe acum, un mare număr de întreprinderi, de județe, de organizații de partid au obținut rezultate remarcabile



în această direcție. Avem toate condițiile ca aceste angajamente să fie înfăptuite cu deplin succes.

Avem, de asemenea, rezultate bune și în domeniul agriculturii. Țăranii cooperatori, toți oamenii muncii din agricultură depun eforturi pentru a recupera rămînerea în urmă datorită condițiilor climatice din această primăvară, în vederea realizării la timp și în bune condiții a însămînțărilor, a îngrijirii culturilor, pentru a putea obține și în acest an recolte sporite.

Putem deci spune că muncitorimea, țărănimea, inginerii și tehnicienii, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, înfăptuiesc în mod minunat programul elaborat de Congresul al X-lea și de Conferința Națională ale partidului. De aceea doresc să folosesc și acest prilej pentru a adresa cele mai calde felicitări și urări de noi succese clasei noastre muncitoare, țărănimii, intelectualității, tuturor oamenilor muncii din patria noastră, care, în strînsă unitate, dau viață cu cinste politicii partidului nostru comunist. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Odată cu dezvoltarea generală a societății, partidul și guvernul acordă o atenție deosebită realizării prevederilor legate de ridicarea în continuare a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. Există toate premisele ca, pe baza dezvoltării producției materiale, să înfăptuim întregul program de creștere a veniturilor oamenilor muncii, de construcții sociale, de îmbunătățire a condițiilor de viață ale întregului nostru popor — și vom face totul ca aceste obiective fundamentale, care constituie însuși scopul întregii activități a partidului nostru comunist, să poată fi înfăptuite cu succes.

Conferința Națională a partidului și plenarele Comitetului Central au acordat o atenție deosebită problemelor perfecționării continue a conducerii întregii activități economice și sociale. Sînt cunoscute măsurile luate

în această direcție. S-au creat premisele necesare ca pînă la sfîrșitul acestui an să poată fi înfăptuite prevederile principale pe care le-am stabilit în acest domeniu.

Actualmente se desfășoară o intensă acțiune în vederea îmbunătățirii activității organelor centrale ale administrației de stat și ale tuturor centralelor și unităților economice și sociale. Scopul acestor măsuri este de a apropia conducerea de unitățile de bază, de a suprima unele verigi intermediare, de a deplasa în mai mare măsură forțele de specialiști spre producție, acolo unde se hotărăște pînă la urmă soarta dezvoltării generale a economiei țării. Totodată, se are în vedere de a reduce pe ansamblu aparatul funcționăresc, de a elimina o serie de activități birocratice, care devin o frînă în calea progresului general al societății.

Noi ne-am propus să făurim o societate avansată — și este limpede că avem nevoie de un aparat de stat bine organizat, suplu, în care birocratismul să fie redus și, dacă se poate, eliminat. Or, este de înțeles că fenomenele care au loc, de accentuare a unor forme birocratice, devin pînă la urmă o piedică foarte serioasă în calea înfăptuirii politicii noastre generale și o transformă într-o forță care se ocupă de hîrtii, uită de oameni, de problemele esențiale ale dezvoltării societății. De aceea, reducerea aparatului birocratic, simplificarea lui, apropierea de masele populare constituie o condiție ca acest aparat de stat necesar să nu se poată rupe de mase, să nu uite de misiunea sa de a servi poporul, de a fi întotdeauna în serviciul poporului. Acesta este pînă la urmă scopul esențial al măsurilor pe care le înfăptuim în momentul actual. Toate aceste măsuri au o însemnătate deosebită pentru dezvoltarea în ritm mai intens a industriei și agriculturii, a științei, culturii, pentru ridicarea bunăstării întregului popor, pentru întreaga activitate de construcție a societății socialiste multilateral dezvoltate în țara noastră, care este și trebuie să fie opera poporului însuși, stăpîn deplin pe destinele sale. *(Aplauze puternice, prelungite).*



Înfăptuirea tuturor hotărîrilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale impune îmbunătățirea permanentă a activității organelor de partid și de stat, creșterea continuă a rolului partidului în organizarea și conducerea întregii vieți sociale, întărirea continuă a unității sale și a unității întregului popor în jurul său. Trebuie să spunem că partidul își îndeplinește cu cinste misiunea sa istorică de forță politică conducătoare, organizînd activitatea întregului nostru popor — și tocmai aceasta explică marile succese pe care le avem în toate domeniile de activitate, atît în politica internă, cît și în cea internațională. Crește, de asemenea, rolul statului nostru socialist în conducerea și îndrumarea întregii activități. Toate acestea impun, totodată, sporirea spiritului de răspundere al tuturor cadrelor, al tuturor oamenilor muncii, al fiecărui cetățean, întărirea ordinii și disciplinei, astfel ca fiecare, la locul său de muncă, să-și îndeplinească neabătut sarcinile, misiunea ce-i revine în cadrul diviziunii muncii în societatea noastră socialistă.

Pornind de la faptul că societatea socialistă este rodul activității conștiente a poporului însuși, acordăm o mare atenție participării tot mai largi a maselor populare, a tuturor oamenilor muncii la dezbaterea măsurilor și legilor de bază ale societății noastre, la înfăptuirea în viață a tuturor hotărîrilor, creînd în acest sens și cadrul organizatoric corespunzător. Dezvoltarea democrației socialiste constituie o latură inseparabilă a activității de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. După cum cunoașteți, chiar în aceste zile întregul popor dezbate o serie de legi și măsuri de importanță deosebită atît pen-

tru organizarea generală a statului, cît și pentru îmbunătățirea condițiilor de viață.

Acordăm o atenție deosebită realizării în viață a principiilor eticii și echității socialiste, creării condițiilor corespunzătoare pentru o mai justă și echitabilă repartiție a veniturilor în raport cu munca și cu rolul pe care fiecare îl are în activitatea socială, combătînd cu hotărîre orice manifestări de nesocotire a acestor principii, de parazitism social.

Un rol deosebit în întreaga noastră activitate îl are munca politico-educativă de ridicare a conștiinței socialiste a întregului popor, a tineretului patriei noastre. În această direcție, așa cum am menționat, Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști îi revin sarcini de mare răspundere, atît în ce privește educarea tineretului, cît și, în general, pentru participarea sa mai activă la întreaga muncă educativă.

M-am referit la cîteva din preocupările actuale ale partidului, ale întregului nostru popor, deoarece întreaga voastră activitate se desfășoară și este condiționată de progresul general al societății noastre socialiste. În măsura în care întreaga noastră societate se va perfecționa, își va ridica nivelul de conștiință și de organizare, în aceeași măsură și în activitatea învățămîntului, a științei și culturii, în munca ideologică se va obține o autoperfecționare, va crește rolul tuturor acestor domenii în întreaga noastră viață socială. Există deci o strînsă interdependență dialectică între toate aceste domenii de activitate — ele nu se pot dezvolta decît în mod unitar și armonios. De aici și necesitatea ca învățămîntul — înțelegînd prin aceasta atît corpul didactic, cît și studențimea — să participe activ la întreaga activitate care se desfășoară în patria noastră, să acționeze în strînsă legătură cu întregul nostru popor. Numai așa vom putea



obține succese deosebite! Sînt convins că, într-adevăr, învățămîntul nostru va acționa în continuare într-o mai strînsă unitate cu muncitorimea, țărănimea, cu întregul nostru popor, contribuind astfel la progresul general al patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).* În acest sens îmi exprim speranța că și organizația voastră va participa mai activ atît la înfăptuirea programului de perfecționare a învățămîntului, cît și la întreaga activitate desfășurată de poporul român, în vederea dezvoltării economico-sociale a țării, a ridicării României socialiste pe noi culmi de progres și civilizație, îndeplinindu-și astfel rolul său de organizație revoluționară a studențimii.

Nu aș dori să mă opresc prea mult asupra problemelor internaționale, deoarece la recenta plenară a Comitetului Central am expus pe larg aceste probleme. Este de înțeles că, preocupîndu-ne de înfăptuirea politicii interne trasate de Congresul al X-lea, noi nu uităm nici un moment de sarcinile internaționale. Evenimentele, viața au confirmat și confirmă justețea aprecierilor și orientărilor trasate de Congresul al X-lea și de Conferința Națională cu privire la activitatea pe plan internațional. România va acționa în continuare cu toată fermitatea pentru a contribui la afirmarea în lume a noilor principii de relații între toate statele, bazate pe deplina egalitate în drepturi, respectul independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc, renunțarea la forță și la amenințarea cu forța în raporturile internaționale.

Considerăm că popoarele, masele populare au un cuvînt tot mai important în viața internațională, că ele trebuie să acționeze tot mai unit pentru a asigura continuarea cursului destinderii pe arena mondială, pentru a se pune capăt politicii imperialiste de forță și dictat, pen-

tru a asigura înfăptuirea în viaţă a dreptului fiecărui popor de a-şi hotărî dezvoltarea corespunzător voinţei sale, fără nici un amestec din afară.

Desigur, acordăm o mare atenţie relaţiilor cu toate ţările socialiste, extinderii colaborării economice, politice, culturale — aceasta reprezentînd un factor important pentru dezvoltarea cooperării şi destinderii în viaţa internaţională. Totodată, acţionăm cu hotărîre pentru întărirea colaborării cu toate statele care au păşit pe calea dezvoltării independente, cu celelalte ţări ale lumii, cu ţările capitaliste dezvoltate, în spiritul principiilor coexistenţei paşnice, considerînd că participarea la diviziunea internaţională a muncii, colaborarea activă cu toate statele constituie o necesitate a vieţii internaţionale contemporane, o condiţie pentru afirmarea în lume a relaţiilor noi, a înţelegerii şi păcii între popoare.

Consider că în condiţiile de astăzi un rol important revine, alături de celelalte forţe sociale, tinerei generaţii, tineretului universitar de pretutindeni, care constituie o forţă tot mai activă în lupta pentru progres şi pace, pentru transformarea revoluţionară a societăţii. De aceea, Uniunea Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din România va trebui să dezvolte larg colaborarea cu toate organizaţiile studenţeşti din ţările socialiste, din ţările europene, din toate statele lumii, contribuind la unirea eforturilor tineretului de pretutindeni în lupta pentru o politică de pace şi colaborare, pentru securitate europeană, pentru a asigura tinerei generaţii condiţii tot mai bune de a se dezvolta, de a-şi pune în valoare elanul şi priceperea, de a participa activ la organizarea mai echitabilă a societăţii, la făurirea unei lumi mai bune, care să asigure fiecărei naţiuni, fiecărui om condiţii demne şi egale de viaţă. Această activitate internaţională trebuie să constituie o preocupare mai activă a Uniunii Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din România! Sînt convins că activitatea voastră internaţională va fi o contribuţie tot mai însemnată la realizarea politicii generale a patriei noastre, la triumful ideilor de pace şi colaborare în lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*



Dragi tovarăşi şi prieteni,

În încheiere, aş dori, încă o dată, să exprim convingerea mea, a conducerii de partid şi de stat, că întreaga studenţime va depune eforturi sporite în vederea ridicării pregătirii sale de specialitate şi politice, învăţînd cu temeinicie pentru a-şi putea asuma marile răspunderi ce-i vor reveni în producţie, în întreaga activitate de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate, a societăţii comuniste în România.

Sînt convins că, împreună cu întregul tineret, studenţimea patriei noastre va aduce şi în viitor o contribuţie tot mai activă la înfăptuirea întregului program de ridicare a României pe noi culmi de progres şi civilizaţie, inclusiv la îndeplinirea prevederilor actualului plan cincinal, la realizarea prognozelor de dezvoltare generală a ţării, la triumful comunismului în România. *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează : „Ceauşescu—P.C.R. !").*

De la această tribună doresc să mă adresez vouă, participanţilor la conferinţă, întregii studenţimi, cu îndemnul de a învăţa şi iar a învăţa, de a vă însuşi tot ceea ce a făurit mai valoros omenirea pînă în prezent, toate cuceririle ştiinţei şi tehnicii, ştiinţa cea mai înaintată despre lume — materialismul dialectic şi istoric —, de a nu uita nici un moment că sînteţi fii ai poporului care v-a născut, care vă creşte, că atît astăzi, cît şi mîine aveţi obligaţia de a face totul pentru a vă dovedi că sînteţi demni fii ai poporului, de a servi poporul în orice împrejurări ! Aceasta trebuie să fie

deviza fiecărui student, a fiecărui intelectual, a fiecărui cetățean, ca parte a poporului — de a nu uita niciodată și în nici o împrejurare de popor. Mă adresez vouă, tineretului — să nu uitați să vă serviți întotdeauna poporul, să vă serviți patria, să serviți partidul, să serviți comunismul! *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceaușescu și poporul!“).*

Avînd convingerea că veți acționa în acest sens, vă urez vouă, participanților la conferință, întregii studențimi noi și noi succese la învățătură, în pregătirea de specialitate și politică, în viață, multă sănătate și fericire. *(Aplauze puternice, urale și ovații; se scandează minute în șir: „Ceaușescu—P.C.R.!“, „Ceaușescu și poporul!“. Întreaga asistență ovaționează îndelung pentru partid, pentru Comitetul său Central, pentru secretarul general al partidului).*

# CUVÎNTARE LA ADUNAREA FESTIVĂ CONSACRATĂ ANIVERSĂRII A 80 DE ANI DE LA CREAREA PARTIDULUI POLITIC AL CLASEI MUNCITOARE DIN ROMÂNIA

*— 30 martie 1973 —*

Stimați tovarăși,

Sărbătorim astăzi împlinirea a 80 de ani de la făurirea partidului politic al clasei noastre muncitoare — Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România —, care a constituit un moment de cea mai mare însemnătate pentru dezvoltarea mișcării revoluționare din țara noastră, pentru evoluția națiunii noastre, pentru afirmarea independentă a României. Aniversarea acestui eveniment memorabil este un prilej de evocare a bogatei istorii a mișcării noastre muncitorești, a tradițiilor revoluționare, democratice ale poporului român, ale forțelor progresiste, patriotice, ale comuniștilor — de care sînt legate indisolubil toate marile transformări petrecute în societatea românească modernă, toate victoriile obținute pe calea revoluției proletare și a edificării cu succes a noii orînduiri sociale — orînduirea socialistă. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Îngăduiți-mi să adresez cu acest prilej clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, întregului popor, precum și vechilor militanți comuniști, socialiști, revoluționari și democrați cele mai calde felicitări, precum

și urarea de a ține mereu sus steagul socialismului și comunismului în România. (*Aplauze puternice, prelungite*).

Aniversînd în mod sărbătoresc înfiinţarea partidului politic de luptă al clasei muncitoare din România, aducem un fierbinte omagiu tuturor acelora care, neprecupeţind nimic, nici chiar viaţa, s-au ridicat împotriva exploatării şi asupririi, pentru libertate şi dreptate socială, pentru progresul naţiunii noastre, pregătind ziua luminoasă de astăzi a patriei socialiste, independente şi înfloritoare.

**Începuturile organizării clasei muncitoare, ale răspîndirii marxismului în România, crearea partidului politic revoluţionar al proletariatului cu opt decenii în urmă**

Dragi tovarăşi,

Istoria mişcării muncitoreşti din România este strîns legată de dezvoltarea generală economico-socială a societăţii noastre, de progresul forţelor de producţie şi de schimbările petrecute în relaţiile de producţie ale ţării.

Se cunoaşte că, în comparaţie cu alte ţări din centrul şi apusul Europei, dezvoltarea economică a ţărilor române a fost mult timp frînată de o serie de factori istorici obiectivi. Feudalismul s-a menţinut o perioadă mai îndelungată la noi, împiedicînd lărgirea pieţei interne, apariţia relaţiilor de producţie capitaliste. Totodată, o influenţă profund negativă asupra evoluţiei economico-sociale a ţării a avut-o dominaţia străină de sute de ani, pe care a fost nevoit s-o suporte poporul român şi care a secătuit avuţia naţională, a produs grele suferinţe maselor largi muncitoare, a împiedicat dezvoltarea for-



ţelor de producţie, mersul înainte pe calea progresului social şi economic. Abia către sfîrşitul secolului al XVIII-lea şi începutul secolului al XIX-lea încep să apară, odată cu dezvoltarea activităţii manufacturiere şi a industriei, relaţii de producţie de tip capitalist. Acest proces devine mai evident către mijlocul şi în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, determinînd şi, totodată, dezvoltîndu-se, sub impulsul unor mari mişcări sociale, cum au fost revoluţia din 1821, revoluţia burghezo-democratică de la 1848—1849, unirea Principatelor Române în 1859, proclamarea independenţei de stat a României în 1877. Iau avînt în această perioadă îndeosebi industria extractivă, industria metalurgică şi industria prelucrătoare.

O trăsătură caracteristică a dezvoltării economiei ţărilor româneşti în cea de-a doua parte a secolului trecut este pătrunderea rapidă a capitalului străin, care acaparează ramuri principale ale industriei naţionale. Penetraţia capitalului străin — îndeosebi german, francez, belgian, englez — este facilitată de împrumuturile înrobitoare pe care le contractează România în străinătate, de creşterea datoriei statului faţă de marile bănci din Apus, de concesionarea resurselor naturale ale ţării trusturilor imperialiste. La sfîrşitul ultimului deceniu al secolului trecut, din cele aproape 625 de întreprinderi ale marii industrii care îşi desfăşurau activitatea în Muntenia şi Moldova, mai mult de jumătate erau exploatate de capitaliştii străini. O situaţie asemănătoare exista şi în Transilvania, unde capitalul străin era precumpănitor în industria construcţiilor de maşini, chimică, textilă, de celuloză şi hîrtie, capitalul autohton investit în societăţile industriale pe acţiuni avînd o pondere de sub 10%. Urmările penetraţiei capitalului străin, ale exploatării bogăţiilor ţării de către trusturile occidentale au fost amplificate de faptul că, în acea perioadă, pînă la cucerirea

independenței de stat în 1877, țările românești plăteau încă bir — în bani și în produse naturale — Imperiului otoman.

Ca rezultat al schimbărilor care au avut loc în dezvoltarea forțelor de producție, în relațiile de producție — și care demonstrează că la sfîrșitul secolului al XIX-lea România se afla în prima fază a dezvoltării capitaliste — se produc modificări importante în structura de clasă, în raportul de forțe sociale și politice ale societății românești. Moșierimea, care continua să aibă o poziție economică și politică puternică, era clasa cea mai reacționară, care se împotrivea oricăror reforme cu caracter progresist, democratic. Clasa cea mai numeroasă a societății era țărănimea, crîncen exploatată de moșieri și arendași, profund interesată în lichidarea proprietății feudale, în realizarea reformei agrare și a altor schimbări cu caracter democratic, care reprezenta o puternică forță progresistă a țării. Paralel cu dezvoltarea industriei creștea tot mai mult rolul social și politic al burgheziei, care acționa pentru desfășurarea largă a activităților economice, comerciale și, implicit, pentru unele reforme democratice ce corespundeau cerințelor obiective ale dezvoltării societății noastre. Specificul desfășurării revoluției burghezo-democratice făcea totodată ca burghezia — ale cărei interese de clasă o determinau să intensifice exploatarea maselor — să pactizeze în bună măsură pe plan politic cu moșierimea. Societatea românească cuprindea, de asemenea, categorii de mijloc — mici meseriași și negustori —, precum și pătura intelectuală, interesată în dezvoltarea democratică a țării.

Unul din procesele sociale cele mai importante care marchează evoluția societății românești în această perioadă este dezvoltarea și intrarea fermă în arena vieții politice a tinerei clase a proletariatului industrial —



forța cea mai înaintată a țării. Proletariatul devine tot mai mult purtătorul idealurilor celor mai revoluționare ale maselor populare, exponentul aspirațiilor vitale ale întregului popor muncitor spre dezvoltarea patriei pe calea progresului, spre făurirea unității naționale, cucerirea independenței de stat, spre o viață liberă și demnă. *(Aplauze puternice, prelungite).* Exploatarea nemiloasă a muncitorilor de către capitaliștii autohtoni, agravată de jaful trusturilor străine, care acționau pentru transformarea României într-o sursă de materii prime, de forță de muncă ieftină și de piață de desfacere a produselor lor, accentuează contradicțiile de clasă din sînul societății românești de atunci, impulsionează mișcarea muncitorească. În contextul dezvoltării generale economico-sociale a țării, al schimbărilor care au loc în raportul de forțe politice, lupta proletariatului are drept scop principal eliberarea sa și a maselor muncitoare de exploatare și asuprire, căpătînd, totodată, și un caracter național, patriotic, prin aceea că țintea la apărarea independenței și suveranității țării, la salvgardarea dreptului sacru al poporului român de a se dezvolta de sine stătător. Sînt cunoscute puternicele acțiuni revoluționare organizate de proletariat în ultimele două decenii ale secolului trecut : greve și demonstrații care aveau drept scop cucerirea unor drepturi economice, satisfacerea revendicării zilei de muncă de 8 ore, cucerirea dreptului de organizare. Importante campanii politice au fost inițiate de clasa muncitoare, de militanții socialiști pentru obținerea dreptului de vot universal și a altor libertăți democratice indispensabile desfășurării luptei de clasă împotriva burgheziei și moșierimii.

Muncitorimea a găsit de la început un aliat puternic în țărănime — clasa care a dus secole de-a rîndul lupta

pentru păstrarea ființei noastre naționale, pentru neatîrnarea țării, și care, în noile condiții, se afirmă viguros, alături de muncitorime, ca o importantă forță revoluționară. Sînt ilustrative în acest sens marile răscoale țărănești de la 1888, care au provocat panică în rîndurile stăpînitorilor vremii, și intervenția sîngeroasă a forțelor represive. Aceste răscoale au constituit, totodată, o pildă vie de colaborare strînsă și fraternitate între țărănime și mișcarea muncitorească ce s-a ridicat în apărarea răsculaților, a victimelor opresiunii burghezo-moșierești.

În această perioadă, în țările românești se afirma o puternică pleiadă de intelectuali progresiști animați de ideile înaintate ale timpului și care își consacră cu abnegație energia slujirii intereselor poporului, dezvoltării culturii militante, înfăptuirii idealurilor de progres social, libertate și neatîrnare a patriei, cuceririi unor largi drepturi și libertăți democratice pentru masele muncitoare.

O caracteristică esențială a mișcării muncitorești din țara noastră o constituie faptul că, încă din stadiul de început al existenței lui, proletariatul și-a pus problema organizării ca clasă, înțelegînd că aceasta este o condiție hotărîtoare pentru desfășurarea cu succes a luptei politice împotriva claselor exploatatoare, pentru realizarea țelurilor sale revoluționare, pentru eliberarea socială a tuturor celor ce muncesc. Chiar în prima jumătate a veacului trecut au apărut și s-au dezvoltat forme de organizare muncitorească, cum sînt asociațiile profesionale de întrajutorare — organizații ce-și propuneau la început revendicări cu caracter economic și care, ulterior, se dezvoltă pe baza principiilor politice de clasă. Aceste organizații se consolidează și se înmulțesc, jucînd un rol tot mai important în lupta maselor muncitoare. Un moment deosebit de important în dezvoltarea procesului de



organizare a proletariatului este înființarea, în 1872, deci cu mai bine de 100 de ani în urmă, a Asociației generale a tuturor lucrătorilor din România, care-și propunea, pentru prima dată în istoria noastră, unirea muncitorilor din întreaga țară. Acest eveniment marchează începutul organizării de clasă pe scară națională a proletariatului român.

Odată cu dezvoltarea și intensificarea organizării clasei muncitoare au apărut și au început să se propage tot mai larg în țara noastră ideile socialiste. Dealtfel, încă socialismul utopic pătrunsese în țările române, cîștigînd adepți în rîndul unor intelectuali preocupați de găsirea unor căi noi de dezvoltare a societății și care s-a concretizat în forme originale, cum a fost, de pildă, falansterul de la Scăieni-Prahova, creat în 1835 din inițiativa lui Teodor Diamant.

Revoluția burghezo-democratică de la 1848, contactele stabilite cu mișcarea revoluționară din Occident au înlesnit de timpuriu cunoașterea programului Internaționalei intemeiate de Marx și Engels, care a avut o puternică influență asupra dezvoltării luptei revoluționare din România. Asociația generală a muncitorilor din Timișoara, înființată în 1868, devine în 1869 secție a Internaționalei muncitorești, care înscrie între preocupările sale de bază răspîndirea ideilor marxiste. Cercurile socialiste constituite apoi la București, Iași și în alte orașe, la începutul deceniului al 8-lea al veacului trecut, au desfășurat o largă activitate propagandistică, editînd o seamă de publicații, ca : „Socialistul“, „Contemporanul“, „Dacia viitoare“, „Emanciparea“, „Revista socială“, „Drepturile omului“ și altele, prin intermediul cărora socialismul științific este larg răspîndit în rîndul proletariatului, al maselor muncitoare, precum și al unor cercuri de intelectuali progresiști.

Ideile de bază ale întemeietorilor socialismului științific, Marx și Engels, au pătruns în România în mod nemijlocit la puțin timp după apariția lor și au cunoscut o largă răspîndire prin publicarea în limba română a unor lucrări ca : „Dezvoltarea socialismului de la utopie la știință“, „Originea familiei, a proprietății private și a statului“, „Manifestul comunist“, „Capitalul“ și altele. În felul acesta, militanții socialiști, partea înaintată a proletariatului român, au putut veni în contact direct cu gîndirea cea mai avansată a epocii, cu teoria socialismului științific.

În cadrul procesului de unire a mișcării muncitorești cu socialismul științific s-a pus la ordinea zilei, cu tot mai multă acuitate, problema făuririi partidului politic al clasei muncitoare. Încă din anii 1885—1886, în presa socialistă a vremii a început să se vorbească tot mai frecvent despre necesitatea creării unui „partid muncitoresc“, a unui „partid socialist“, a „partidului marxist al muncitorimii“. Un moment deosebit de important în evoluția politică spre realizarea acestui țel al clasei noastre muncitoare l-a reprezentat publicarea, de către C. Dobrogeanu-Gherea, în anul 1886, a lucrării „Ce vor socialiștii români ?“, în care era susținută și argumentată temeinic necesitatea organizării partidului politic al proletariatului. Totodată, se sublinia, ca obiectiv politic fundamental al acestui partid, lupta revoluționară pentru cucerirea puterii în stat și instaurarea dictaturii proletariatului. „*Poporul, proletariatul* — scria Constantin Dobrogeanu-Gherea —, *ajungînd la putere după revoluția socială proletară, va întrebuința dictatura de clasă ca mijloc pentru a-și întări domnia, pentru a organiza formele de viață ale societății socialiste*“. După cum se vede, socialiștii români și-au pus încă de la început, în mod just, drept cerință obiectivă a trecerii la făurirea orînduirii socialiste, problema instaurării puterii clasei muncitoare, a exercitării dictaturii proletariatului ca formă de dominație împotriva claselor exploatatoare, a tuturor forțelor ostile societății eliberate de exploatare, ca o condiție a făuririi socialismului. (*Aplauze puternice, prelungite).* Această concepție privitoare la modul de realizare a transformării revoluționare a societății și-a pus cu putere amprenta, încă de la început, asupra întregii lupte revoluționare a proletariatului din România și a partidului său politic. Lucrarea la care m-am referit poate fi considerată, pe drept cuvînt, primul program al mișcării revoluționare marxiste din țara noastră. Luînd cunoștință de conținutul său, Friedrich Engels scria socialiștilor români : „*Cu mare plăcere am văzut că socialiștii din România primesc în programul lor principiile de căpetenie ale teoriei care a izbutit a aduna într-un mănunchi de luptători mai pe toți socialiștii din Europa și America — e vorba de teoria prietenului meu, răposatul Karl Marx*“. Dealtfel, după cum se cunoaște, Marx și Engels au acordat o atenție deosebită studierii istoriei României, dezvoltării ei economico-sociale, evoluției mișcării muncitorești revoluționare din țara noastră, întemeindu-și unele concluzii și teze teoretice și pe cunoașterea realității societății românești din perioada respectivă.



Clasicii marxismului au privit întotdeauna cu simpatie lupta eroică desfășurată de poporul român pentru eliberarea națională și socială, pentru unirea într-un singur stat național, pentru scuturarea jugului asupririi și dominației străine.

Ca pe întreg teritoriul țării, ia amploare și mișcarea muncitorească din Transilvania. O expresie elocventă a spiritului politic revoluționar al proletariatului din această provincie este făurirea, în 1890, a organizațiilor

social-democrate. În această epocă se intensifică legăturile dintre socialiștii români de pe ambele versante ale Carpaților, se creează legături tot mai strînse între proletariatul din Muntenia, Moldova și Transilvania. Mișcarea muncitorească, ce se dezvoltă concomitent în toate provinciile românești, își propune ca unul din țelurile importante ale programului ei revoluționar realizarea unității naționale a poporului nostru. Socialiștii scriau în revista — cu un nume deosebit de semnificativ — „Dacia viitoare“ : *„Nu vom avea o zi, un ceas de odihnă pe cît timp un frate de-al nostru va geme în lanțurile sclaviei și vom lupta necurmat, așteptînd cu nerăbdare și credință în viitor fericita zi cînd, mînă-n mînă, vom putea striga liberi și împreună : «Trăiască România !»“* *(Aplauze puternice).*

Primii pași importanți în direcția organizării politice a proletariatului au fost înființarea în 1887, la București, Iași și în alte orașe din țară, a cercurilor muncitorești, transformate apoi în cluburi muncitorești, cu un număr însemnat de membri. Acestea și-au propus ca principal obiectiv pregătirea congresului socialist ce avea să statueze înființarea partidului politic muncitoresc. Evoluția economică, social-politică și ideologică a societății românești oferea condițiile creării acestui partid. Așa cum arăta socialistul Constantin Mille într-un articol intitulat „Congresul nostru“, *„mișcarea socialistă din România devenise, după diferite dibuiri, pur marxistă, atît din punctul de vedere al teoriei, cît și din punctul de vedere al practicii“.*

Lucrările congresului, care au avut loc la București, în zilele de 31 martie—3 aprilie 1893, salutate cu entuziasm și urmărite cu profund interes de muncitorimea din întreaga țară, au statuat înființarea partidului politic marxist al clasei muncitoare — Partidul Social-Demo-



crat al Muncitorilor din România. *(Aplauze puternice).* Acest eveniment a intrat în istoria noastră ca moment de excepțională însemnătate pentru destinele luptei revoluționare a proletariatului și a maselor muncitoare, ca momentul ce marchează înfăptuirea organizării politice a clasei muncitoare pe scară națională. *(Vii și puternice aplauze).* Partidul clasei muncitoare din România, înființat în 1893, pe baza principiilor socialismului științific, a teoriei de clasă a lui Marx și Engels, și-a asumat din prima clipă misiunea istorică de a conduce lupta revoluționară pentru cucerirea puterii politice de către proletariat și celelalte mase muncitoare de la orașe și sate, pentru transformarea socialistă a societății românești. Anul 1893 este anul nașterii detașamentului revoluționar, de avangardă, al clasei muncitoare din România. Iată de ce putem spune, cu deplin temei, că adevăratele începuturi ale Partidului Comunist Român — care continuă cele mai înalte tradiții de luptă ale poporului și își are rădăcinile împlîntate adînc în mișcarea muncitorească, socialistă din a doua jumătate a secolului trecut — coincid cu începutul activității partidului muncitoresc călăuzit de teoria revoluționară marxistă, creat cu 8 decenii în urmă. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Făurirea partidului clasei muncitoare a marcat o etapă nouă în desfășurarea procesului revoluționar din țara noastră, în dezvoltarea luptelor sociale. Stat-major marxist al proletariatului, el s-a situat în fruntea maselor populare în bătăliile împotriva exploatării și asupririi, pentru o viață mai bună, pentru libertate socială și națională. Nașterea partidului revoluționar al clasei muncitoare, ca și întreaga sa dezvoltare ulterioară au fost rezultatul evoluției economico-sociale și politice a țării noastre, expresia cerințelor mersului înainte al societății

românești pe calea progresului social. Partidul s-a format din rîndurile proletariatului și s-a ridicat la luptă pentru eliberarea clasei sale, a maselor muncitoare, exprimînd în modul cel mai fidel interesele și aspirațiile cele mai înaintate ale națiunii noastre. El s-a dezvoltat odată cu cristalizarea și maturizarea conștiinței de clasă a proletariatului, cu transformarea muncitorimii dintr-o clasă în sine într-o clasă pentru sine, cum spunea Marx. Istoria de 80 de ani a partidului politic al muncitorimii românești demonstrează, o dată în plus, că, numai atunci cînd detașamentul revoluționar al proletariatului pornește în activitatea sa de la realitățile concrete, social-istorice, ale poporului în mijlocul căruia activează și ține seama de cerințele, interesele și aspirațiile acestuia, poate juca un rol esențial în lupta împotriva exploatării și asupririi, își poate îndeplini cu succes misiunea istorică în înfăptuirea revoluției proletare, în transformarea revoluționară a societății pe calea socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice)*. Istoria, viața, faptele demonstrează că formarea partidului muncitorilor a fost rezultatul evoluției istorice a poporului nostru, al dezvoltării forțelor și relațiilor de producție și al ascuțirii contradicțiilor de clasă din România acelei perioade, rezultatul condițiilor obiective create în viața societății noastre.

În programul său, Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România înscria țelul final al luptei clasei muncitoare — „*desființarea relațiilor de producție capitaliste*", „*întemeierea societății socialiste*" — și, totodată, stabilea o serie de revendicări imediate, ca de pildă: garantarea dreptului de întrunire și organizare, votul universal, învățămîntul gratuit și altele. Subliniind rolul istoric al clasei muncitoare, programul definea drept sarcină centrală a partidului „*de a organiza proletariatul,*



*de a organiza poporul muncitor*" în lupta revoluționară. Trebuie spus că, atît în elaborarea programului, cît și în activitatea de traducere în viață a prevederilor sale, socialiștii români au ținut seama de realitățile concrete ale societății noastre din acea epocă, de cerințele specifice ale dezvoltării istorice a României. Anton Bacalbașa arăta în ziarul socialist „Munca" că la elaborarea sarcinilor și obiectivelor programului partidului „*socialiștii români au avut în vedere condițiile speciale ale țării în care trăiesc*", iar Dobrogeanu-Gherea afirma: „*Școlari ai socialismului, membri ai marii familii socialiste europene, noi știm că felul activității noastre atîrnă de condițiile reale ale țării noastre și mai ales de cele economico-sociale. Așadar, să analizăm condițiile de trai ale țării noastre cum urmează din pozițiunea poporului muncitor, din relațiile de clasă, din cultura noastră, din temeliile economice*". Dealtfel, socialiștii români afirmaseră această poziție încă în 1891, în raportul prezentat la Congresul Internaționalei a II-a de la Bruxelles. În raport se spunea: „*Din punct de vedere al tacticii, socialismul român trebuie să aibă armele sale proprii, condițiile economice și cîmpul economic pe care va trebui să lucreze fiindu-i proprii*". Sau, menționînd că țelul tuturor socialiștilor este „*stabilirea unei societăți solidare și armonioase, a unei societăți în care toate uneltele de muncă vor fi socializate*", raportul sublinia că în ce privește „*mijloacele prin care s-ar ajunge la acest scop, fiecare va întrebuința pe acelea cerute de condițiile specifice ale țării sale*".

Ancorat în realitățile social-politice ale țării, partidul muncitorilor din România și-a spus cuvîntul față de toate marile probleme care frămîntau societatea românească din acea vreme, luînd poziție și preconizînd

soluţii în conformitate cu interesele de clasă, cu aspiraţiile revoluţionare ale proletariatului. Astfel, socialiştii români abordează în mod aprofundat problema agrar-ţărănească, de o deosebită acuitate pentru societatea acelei vremi, militînd pentru înfăptuirea reformei agrare, pentru lichidarea formelor de exploatare feudale la sate, pentru împămîntenirea ţăranilor şi organizarea pe baze noi a muncii acestora, pentru introducerea unor mijloace de lucru avansate în agricultură. În acelaşi timp, pornind de la analiza ştiinţifică a stării de înapoiere economică a ţării, de la rămînerea în urmă a forţelor de producţie, socialiştii subliniau importanţa deosebită a dezvoltării intense a unei industrii naţionale noi, ca o condiţie atît pentru progresul general al societăţii, cît şi pentru creşterea rîndurilor proletariatului, pentru amplificarea luptei revoluţionare a acestuia, pentru crearea premiselor în vederea trecerii, în perspectivă, la edificarea societăţii socialiste. Acestea erau probleme esenţiale pentru existenţa clasei muncitoare şi a ţărănimii — cele două forţe sociale de bază, cărora le revenea sarcina ca, în strînsă alianţă, să acţioneze pentru transformarea revoluţionară a societăţii.

Socialiştii români acordau, de asemenea, o atenţie deosebită asigurării condiţiilor pentru dezvoltarea instrucţiei publice, pentru ridicarea nivelului de cultură şi civilizaţie al maselor populare, pentru formarea unei intelectualităţi provenite din popor şi legată de acesta — parte componentă a luptei generale pentru emanciparea socială şi naţională a României. Ocupîndu-se îndeaproape de problemele legate de lărgirea libertăţilor publice, cetăţeneşti, democratice, partidul clasei muncitoare şi-a definit clar poziţia faţă de problema naţională, pronunţîndu-se ferm pentru lichidarea oricăror discriminări şi asupriri naţionale, pentru egalitatea deplină în drep-



turi între toţi cetăţenii ţării, fără deosebire de naţionalitate.

Reprezentanţii de frunte ai partidului se ridicau cu putere împotriva dominaţiei străine, proclamînd solemn dreptul imprescriptibil şi inviolabil al naţiunii noastre, ca, dealtfel, al tuturor naţiunilor, la o viaţă liberă şi independentă.

Toate acestea demonstrează că socialiştii români s-au situat de la început pe poziţii marxiste clare, şi-au propus ca obiective fundamentale soluţionarea problemelor arzătoare izvorîte din realităţile concrete ale ţării, din necesităţile dezvoltării României pe calea progresului material şi social.

Luptînd pentru interesele proletariatului român, ale maselor muncitoare din ţara noastră, partidul clasei muncitoare din România s-a manifestat, totodată, ca detaşament activ al mişcării muncitoreşti internaţionale. Întreţinînd legături strînse cu Engels şi fruntaşi ai mişcării muncitoreşti din celelalte ţări, participînd cu regularitate la congresele Internaţionalei a II-a, partidul muncitorilor din România a dezvoltat largi relaţii cu celelalte partide socialiste. Multiple şi strînse legături au existat între mişcarea muncitorească din ţara noastră şi cea din Rusia, legături care şi-au găsit expresia atît în sprijinul acordat grupurilor revoluţionare ruse de către socialiştii români, în sprijinul moral şi material acordat socialiştilor ruşi emigraţi în România, cît şi în schimbul de corespondenţă şi în legăturile directe cu Plehanov, iar mai tîrziu cu Vladimir Ilici Lenin. Organul de presă al partidului publica frecvent ştiri despre mişcarea revoluţionară din Rusia, iar în 1897, prin gazeta „Mişcarea socială", socialiştii români şi-au exprimat simpatia şi solidaritatea cu grupul revoluţionarilor ruşi, printre care se afla şi tînărul Ulianov — Vladimir

Ilici Lenin —, pe care guvernul țarist îl deportase în Siberia.

O amploare deosebită au cunoscut-o în acei ani legăturile internaționaliste dintre socialiștii români și cei bulgari. Pe teritoriul țării noastre, revoluționarii bulgari, prigoniți în țara lor, au găsit adăpost și prieteni adevărați. Relații internaționaliste au fost stabilite, de asemenea, cu partidele socialiste din Germania, Franța, Italia, Belgia și alte țări. Paginile presei muncitorești și socialiste din acele vremuri constituie o mărturie a solidarității proletariatului român cu luptele muncitorilor din Norvegia, Danemarca, Olanda, Elveția, Spania, China, Australia, Statele Unite ale Americii, Cuba și din alte țări ale lumii.

Activitatea internă a partidului, legăturile strînse cu organizațiile clasei muncitoare din celelalte țări, cu conducători eminenți ai proletariatului, participarea și contribuția sa activă la dezbaterea problemelor importante ce se puneau în fața mișcării muncitorești internaționale în acea vreme i-au adus prestigiu și autoritate pe plan internațional. Conducerea Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din Ungaria aprecia, în 1894, într-o scrisoare adresată socialiștilor români, că *„tînărul și viguroșul Partid Socialist Democrat Român ocupă deja, grație devotamentului și energiei voastre, un loc însemnat printre partidele socialiste ale continentului"*.

După cum este știut, încă de la început, partidul revoluționar al clasei noastre muncitoare a avut de înfruntat nenumărate greutăți, a fost nevoit să facă față unor grele încercări, pricinuite de împotrivirea claselor dominante, de prigoana și teroarea regimului burghezo-moșieresc. Totodată, trebuie spus că în activitatea partidului s-au manifestat și o serie de confuzii și limite determinate de stadiul dezvoltării sociale, de lipsa de experiență și de insuficienta maturizare ideologică a proletariatului și a conducătorilor săi din acea perioadă.



Existența în conducerea partidului a unor elemente nelegate de clasa muncitoare, inconsecvente din punct de vedere politic și ideologic, a determinat, în ultimii ani ai secolului trecut, frămîntări și convulsii din ce în ce mai grave, care au dus pînă la întreruperea vremelnică a activității partidului. Cu toate acestea, lupta revoluționară a continuat să se desfășoare, diferitele cercuri și organizații muncitorești au continuat să acționeze și, în focul bătăliilor de clasă, s-au ridicat și format din sînul clasei muncitoare și al intelectualității progresiste o serie de noi militanți socialiști, ca : Ion C. Frimu, Ștefan Gheorghiu, Alexandru Ionescu, Alecu Constantinescu, Mihail Gh. Bujor, Gheorghe Cristescu, Dimitrie Marinescu și alții. Ei și-au consacrat eforturile strîngerii rîndurilor clasei muncitoare, reorganizării partidului pe baze marxiste.

## Evoluția istorică a mișcării muncitorești, transformarea partidului socialist în Partidul Comunist Român — moment crucial în istoria României

Ca rezultat al voinței proletariatului de a se uni, precum și al activității noilor lideri revoluționari, iau ființă, începînd din 1901, cercurile socialiste „România muncitoare" — organizații politice muncitorești, care desfășoară o amplă campanie propagandistică și organizatorică în vederea refacerii partidului. În acest cadru are loc și organizarea pe plan național a mișcării sindicale — în 1906 —, care determină intensificarea acțiunilor

revoluționare ale clasei muncitoare, accelerarea procesului de refacere a partidului socialist.

Proletariatul român continuă să fie o prezență activă în viața social-politică a țării, dezvoltîndu-și, totodată, legăturile de solidaritate cu lupta proletariatului din alte țări. Astfel, în 1905, masele muncitoare din România se solidarizează cu proletariatul rus, organizează mari demonstrații de protest împotriva represiunilor dezlănțuite de ohrana țaristă. Este, de asemenea, cunoscut ajutorul pe care l-au dat revoluționarii români răsculaților de pe crucișătorul „Potemkin", care au primit azil politic în România. Sub presiunea puternică a mișcării de solidaritate muncitorească, guvernul român este nevoit să refuze să predea țarismului pe răsculații de pe „Potemkin". Dînd o semnificație deosebită acestui act, Lenin a apreciat că guvernul român *„nu vrea să se înjosească într-atît încît să facă slujba de polițist la cererea țarului întregii Rusii"* și că a procedat *„așa cum poate proceda numai guvernul unei națiuni care se respectă"*.

O puternică ilustrare a forței și combativității mișcării revoluționare din țara noastră a constituit-o participarea clasei muncitoare, a socialiștilor români la evenimentele din 1907 — anul celei mai mari răscoale țărănești din istoria modernă a României. Țărănimea răsculată a primit un puternic sprijin din partea muncitorilor, a socialiștilor, care s-au deplasat la sate, însuflețindu-i pe țărani, dîndu-le un țel clar în luptă. Sînt cunoscute energicele acțiuni de protest ale muncitorilor împotriva represaliilor la care a fost supusă țărănimea, atitudinea hotărîtă a socialiștilor în apărarea răsculaților. Acesta a fost un moment deosebit de important în afirmarea pe arena politică națională atît a muncitorimii revoluționare, cît și a țărănimii — profund interesată în transformarea democratică a țării, în manifestarea unității și alianței



celor două clase care militau pentru lichidarea exploatării și asupririi burghezo-moșierești.

În marile acțiuni democratice, revoluționare care s-au desfășurat în acei ani în România, un loc important ocupă intelectualitatea progresistă, oamenii de știință și cultură înaintați, care își aplecau urechea la nevoile și aspirațiile poporului și luau parte activă la luptă, alături de muncitori și țărani, de militanții socialiști.

În această perioadă are loc o tot mai evidentă închegare a forțelor revoluționare ale clasei muncitoare, proces ce își găsește expresie în unificarea cercurilor „România muncitoare" din întreaga țară și în crearea Uniunii Socialiste din România. Congresul socialist din 1910 statuează constituirea Partidului Social-Democrat din România, care se proclamă în mod solemn *„vlăstar al vechii rădăcini socialiste, pe care nimic nu a putut-o distruge"*, continuatorul firesc al Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România, creat în 1893.

Dezvoltînd în noile condiții linia politică a mișcării noastre revoluționare, partidul clasei muncitoare își propune ca obiectiv fundamental intensificarea luptei pentru eliberarea proletariatului și a maselor populare de exploatare și asuprire, pentru înlăturarea vechilor orînduieli și făurirea noii orînduiri sociale. El s-a ridicat împotriva vînzării bogățiilor țării capitalului străin. Totodată, partidul s-a situat în rîndurile partidelor și grupărilor de stînga din cadrul Internaționalei a II-a, pronunțîndu-se cu hotărîre împotriva războiului imperialist, jucînd un rol important în inițierea și organizarea Conferinței de la Zimmerwald. Partidul a desfășurat o intensă activitate de mobilizare a maselor populare în lupta împotriva intrării României în război, pentru o politică de neutralitate. Sub conducerea partidului, masele largi muncitoare au organizat greve, întruniri și

demonstrații împotriva războiului, care au culminat cu marea demonstrație de la Galați din 13 iunie 1916.

După cum se știe, după doi ani de neutralitate, România burghezo-moșierească s-a alăturat coaliției imperialiste a Antantei, care promitea satisfacerea dezideratului unității naționale. Problema făuririi statului național unitar preocupa profund masele populare în acea perioadă, constituia un deziderat vital al poporului român, al proletariatului, al socialiștilor. Încă în ianuarie 1917, Lenin manifesta un interes deosebit pentru această problemă, apreciind că *„foarte mulți români și sîrbi (în raport cu numărul total al românilor și sîrbilor) locuiesc în afara granițelor lor“* și că, *„în general, construcția de stat în direcția burghezo-națională nu s-a terminat în Balcani“*.

Un moment hotărîtor în desfășurarea evenimentelor internaționale, cu influențe deosebit de pozitive și asupra istoriei noastre, a fost victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, care a dus la prăbușirea imperiului țarist, la instaurarea în Rusia a primului guvern al muncitorilor și țăranilor, ceea ce a exercitat un puternic stimulent în lupta revoluționară a clasei muncitoare, a oamenilor muncii de pretutindeni. Prăbușirea imperiului țarist și destrămarea monarhiei austro-ungare au creat condiții pentru realizarea unor profunde transformări social-politice în această parte a Europei, pentru închegarea statelor naționale — și în acest cadru pentru crearea statului național unitar român, ce încununa lupta de secole a maselor populare din toate cele trei provincii românești. Se adevereau, în acest fel, cuvintele pe care Engels le scria socialistului român Ion Nădejde în ianuarie 1888, și anume : *„Dacă mîine despotismul din Petersburg ar cădea, poimîine n-ar mai fi în Europa nici o Austro-Ungarie“*. Și, după cum știți, așa s-a întîmplat. *(Aplauze puternice)*. Salutînd cu entuziasm actul istoric al închegării unității noastre statale, socialiștii români subliniau într-o declarație publicată în ziarul „Socialismul“ la începutul anului 1919 : *„Ca socialiști români internaționaliști, salutăm cu bucurie dezrobirea națională a poporului român și respectăm legăturile de unire hotărîte. România nouă de astăzi trebuie să devie România socialistă de mîine“*. *(Aplauze puternice)*.



Înfăptuirea unității statului național român — victorie epocală a maselor populare din întreaga țară, la realizarea căreia clasa muncitoare, mișcarea socialistă au adus o prețioasă contribuție — a deschis perspectiva dezvoltării mai rapide a forțelor de producție ale țării și, totodată, a creat condiții favorabile pentru intensificarea activității forțelor sociale progresiste, a mișcării muncitorești revoluționare. În anii 1918—1920, pe fundalul ascuțirii contradicțiilor regimului burghezo-moșieresc, crește combativitatea maselor muncitoare. Sînt cunoscute marile demonstrații de la 13 decembrie 1918, înăbușite în sînge de regimul burghezo-moșieresc, acțiunile revoluționare, deosebit de intense, ale clasei muncitoare în perioada de după război, care au luat o tot mai mare amploare, culminînd cu greva generală din 1920, ce a cuprins proletariatul de pe tot cuprinsul țării, zguduind puternic înseși temeliile regimului burghezo-moșieresc și demonstrînd că muncitorimea este o forță socială în stare să conducă poporul în lupta pentru transformarea revoluționară a întregii societăți.

În România se aflau atunci la ordinea zilei probleme deosebit de stringente, care se cereau soluționate fără întîrziere, ca, de pildă, reforma agrară, lichidarea relațiilor de producție feudale la sate, refacerea economiei distruse de război și dezvoltarea unor ramuri noi ale

economiei naționale, asigurarea unor condiții de viață mai bune pentru masele muncitoare. Clasa muncitoare, care se dezvoltase numericește, al cărei nivel politic crescuse ca urmare a experienței proprii de luptă și sub influența victoriei Revoluției Socialiste din Octombrie, a intensificării mișcării revoluționare mondiale, avea de jucat un rol de cea mai mare importanță în dezvoltarea țării, în apărarea intereselor și drepturilor oamenilor muncii de la orașe și sate. Aceasta impunea în mod necesar reorganizarea partidului, astfel încît să poată acționa ca organizator și conducător al marilor bătălii de clasă ce se anunțau, să-și poată asuma răspunderea conducerii întregii lupte revoluționare din România pentru răsturnarea claselor exploatatoare de la putere, pentru înfăptuirea victorioasă a revoluției proletare și trecerea la făurirea societății socialiste.

În această perioadă, socialiști români de frunte întrețin legături strînse cu reprezentanții Internaționalei a III-a, cu însuși Vladimir Ilici Lenin, cu care poartă discuții privitor la condițiile în care urma să aibă loc afilierea partidului la Internaționala Comunistă. Exprimîndu-și de la bun început adeziunea față de principiile leniniste ale partidului de tip nou, ei au formulat, totodată, o serie de obiecții cu privire la amestecul Cominternului în stabilirea componenței organelor de conducere ale partidului — considerînd, pe bună dreptate, că acesta este un drept legitim al propriului partid —, precum și cu privire la o serie de analize și aprecieri eronate făcute de Comintern la adresa situației din România. Justețea acestor puncte de vedere ale socialiștilor români se relevă cu claritate în lumina experienței istorice a mișcării muncitorești din ultima jumătate de veac.



Răspunzînd necesităților obiective ale dezvoltării sociale a țării noastre, reprezentanții socialiștilor români hotărăsc la Congresul din mai 1921, prin vot unanim, transformarea partidului socialist în Partidul Comunist Român. *(Aplauze puternice, prelungite. Se scandează „P.C.R.!“).* Prin aceasta se ridică pe o treaptă superioară activitatea detașamentului de avangardă, revoluționar al clasei muncitoare din România. Partidul comunist, continuatorul direct al mișcării revoluționare, socialiste, al partidului clasei muncitoare făurit în 1893, a dus mai departe și a ridicat pe un plan superior, în noile condiții ale dezvoltării României, lupta de eliberare socială și națională. Tocmai de aceea apreciem acest moment ca un moment de răscruce în dezvoltarea României noi. Din păcate, o parte a membrilor partidului social-democrat nu a urmat hotărîrea adoptată la Congresul din 1921, constituindu-se într-un partid social-democrat separat, ceea ce a produs sciziunea politică în rîndul clasei muncitoare din România.

### Refacerea unității organizatorice și politice a clasei muncitoare, crearea partidului unic marxist-leninist — moment hotărîtor, obiectiv necesar în lupta victorioasă pentru cucerirea puterii politice și edificarea socialismului în România

Încă din primele momente ale existenței sale, Partidul Comunist Român înfruntă împotrivirea înverșunată a regimului burghezo-moșieresc, desfășurîndu-și activitatea în condiții dintre cele mai grele. În 1924, la numai trei ani de la crearea sa, Partidul Comunist Român este declarat ilegal. Nevoit să activeze timp de două decenii în

ilegalitate, Partidul Comunist din România, folosind cele mai diverse forme de luptă, a fost în permanență organizatorul și conducătorul clasei muncitoare, al oamenilor muncii. Marea grevă a minerilor de la Lupeni din 1929, eroicele lupte ale ceferiștilor și petroliștilor din ianuarie-februarie 1933, numeroase alte mișcări greviste din anii crizei economice și din perioada ulterioară au demonstrat, odată cu spiritul combativ al clasei noastre muncitoare, creșterea capacității partidului de a organiza și conduce luptele revoluționare. Așa cum am mai afirmat și în alte împrejurări, această capacitate a crescut pe măsură ce conducerea partidului a fost deținută de reprezentanți direcți ai clasei muncitoare, de fiii clasei muncitoare care trăiau și activau în România. *(Aplauze prelungite).*

Partidul Comunist Român a desfășurat o activitate multilaterală și susținută pentru unirea, în lupta împotriva regimului burghezo-moșieresc, a tuturor forțelor muncitorești, democratice și patriotice, în primul rînd pentru întărirea unității de acțiune a clasei muncitoare în frontul unic al comuniștilor și socialiștilor. Mulți dintre cei prezenți în sală — mă refer la vechii activiști — își reamintesc de activitatea desfășurată în această direcție, inclusiv de întîlnirile din acea perioadă dintre reprezentanții partidului comunist și partidului socialist. În toate marile momente ale luptei revoluționare, și mai ales în perioada luptei împotriva fascismului și a războiului antisovietic, s-au organizat acțiuni comune ale comuniștilor și socialiștilor, îndeosebi jos, în întreprinderi. Un rol important în evoluția luptei politice desfășurate de către comuniști a avut Frontul democratic, care înmănunchea largi forțe sociale ale țării și care a organizat numeroase acțiuni împotriva înrobirii țării Germaniei hitleriste. Sînt



cunoscute acțiunile desfășurate de către comuniști pentru mobilizarea poporului la lupta cu arma în mînă pentru apărarea independenței României, în eventualitatea unui război național de apărare împotriva agresorilor fasciști, precum și pentru sprijinirea poporului cehoslovac, care căzuse victimă ocupației germane. Un moment culminant al valului luptei populare conduse de partid în această perioadă împotriva politicii de fascizare a țării și pentru apărarea independenței naționale îl constituie marea demonstrație antifascistă din 1 mai 1939, desfășurată sub semnul unității de acțiune între comuniști și socialiști. Sînt prezenți în sală comuniști, socialiști și alți militanți revoluționari care au mers umăr la umăr în această demonstrație, care, putem spune, a marcat un moment superior în lupta pentru unitatea clasei muncitoare în România. *(Aplauze puternice).* Nu aș putea să nu reamintesc, de asemenea, marile demonstrații împotriva dictatului de la Viena, organizate sub conducerea partidului, cu participarea socialiștilor, a Madoszului și a altor organizații, și care au constituit o afirmare puternică a hotărîrii revoluționarilor români, maghiari, germani și de alte naționalități de a apăra independența României, de a lupta pentru unitatea statului național român. *(Aplauze puternice).* Un puternic impuls a dat luptei antifasciste constituirea în 1943, din inițiativa partidului comunist, a Frontului patriotic antihitlerist. Pe măsură ce se apropia momentul decisiv în vederea răsturnării dictaturii militaro-fasciste, se impunea tot mai stringent realizarea unității clasei muncitoare. Crearea Frontului unic muncitoresc între Partidul Comunist Român și Partidul Social-Democrat în aprilie 1944 și apoi a Blocului național-democrat au reprezentat o condiție importantă a victoriei insu-

recției naționale antifasciste armate de la 23 August 1944, în urma căreia regimul de dictatură militaro-fascistă a fost răsturnat. După cum se știe, ca urmare a înfăptuirii actului istoric de la 23 August, România a ieșit din războiul antisovietic și s-a alăturat cu toate forțele coaliției antihitleriste, luptînd pînă la victoria finală împotriva Germaniei naziste, alături de Uniunea Sovietică și ceilalți aliați.

Marea victorie de la 23 August 1944 a marcat o cotitură istorică în dezvoltarea României. Lupta antifascistă, democratică s-a transformat rapid într-o mișcare socială de mare amploare, fără precedent în analele țării noastre, care a deschis calea desăvîrșirii revoluției burghezo-democratice, realizării unor profunde schimbări revoluționare în viața socială, înfăptuirii idealurilor de libertate și dreptate socială ale poporului român. Desfășurînd o vastă activitate organizatorică și politică, Partidul Comunist Român, împreună cu Partidul Social-Democrat și celelalte forțe revoluționare și democratice, a reunit în această mișcare principalele forțe ale națiunii — clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, păturile mijlocii de la orașe și sate și chiar anumite cercuri ale burgheziei. Rod al luptei maselor largi, la 6 martie 1945 a fost instaurat primul guvern democratic din istoria țării. Aceasta a marcat instaurarea puterii revoluționar-democratice a muncitorilor și țăranilor, a deschis calea trecerii la o etapă superioară — înfăptuirea revoluției socialiste. Nu aș putea să nu menționez, și cu acest prilej, faptul că în înfăptuirea insurecției naționale antifasciste armate, în instaurarea primului guvern democrat și în crearea condițiilor pentru trecerea la făurirea socialismului, forțele armate — inclusiv cadrele de conducere, ofițerii, generalii — au urmat linia trasată de partidul comunist, s-au alăturat poporului.



Aceasta a avut o mare importanță pentru victoria tuturor luptelor care s-au desfășurat în România.

În procesul dezvoltării economico-sociale, al creșterii avîntului revoluționar, a devenit absolut necesară realizarea deplinei unități organizatorice și politice a clasei muncitoare, căreia îi revenea misiunea de clasă conducătoare în transformarea revoluționară a societății. După cum se știe, în februarie 1948, Partidul Comunist Român și Partidul Social-Democrat au fuzionat, creîndu-se partidul revoluționar unic, bazat pe concepția științifică despre lume și viață a clasei muncitoare, materialismul dialectic și istoric, pe învățătura marxist-leninistă. *(Vii aplauze).* Prin aceasta s-a pus capăt pentru totdeauna sciziunii din mișcarea noastră muncitorească, s-a asigurat unitatea organizatorică și politică a clasei muncitoare — clasă conducătoare a marii opere de edificare a socialismului pe pămîntul României. Este o coincidență semnificativă că în decurs de o lună am sărbătorit 25 de ani de la crearea partidului unic al clasei muncitoare în noile condiții istorice și 80 de ani de la crearea primului partid unic al clasei muncitoare din România. *(Aplauze puternice).*

Trecînd în revistă istoria mișcării muncitorești din țara noastră, constatăm că proletariatul român a afirmat de la început, cu tărie, necesitatea de a se uni și organiza într-un partid unic revoluționar de clasă, care să conducă cu fermitate, pe baza unei concepții clare, luptele maselor populare împotriva exploatării și asupririi, pentru libertate și dreptate socială. Crearea cu 80 de ani în urmă a partidului unic muncitoresc a avut o influență uriașă asupra afirmării clasei muncitoare pe arena luptelor sociale din România, asupra dezvoltării mișcării revoluționare din țara noastră. Fără îndoială că producerea, în decursul desfășurării evoluției istorice, a sciziunii mișcării revoluționare

și a partidului, formarea mai multor partide muncitorești au avut consecințe negative asupra luptei de clasă, asupra rolului jucat de proletariat în înfruntarea cu burghezia și moșierimea. În momentele hotărîtoare ale procesului revoluționar însă, în etapele decisive ale bătăliei de clasă — cum au fost lupta împotriva fascismului, trecerea la organizarea insurecției naționale armate antifasciste, cucerirea puterii politice și economice în stat și apoi înfăptuirea sarcinilor construcției socialiste — s-a impus cu deosebită acuitate necesitatea închegării unității clasei muncitoare, a realizării unității de acțiune a organizațiilor ei politice, inclusiv a trecerii la refacerea partidului unic revoluționar al proletariatului. Istoria, viața demonstrează că numai unită, avînd un partid unit și puternic, clasa muncitoare își poate îndeplini misiunea istorică de transformare revoluționară a societății. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Partidul Comunist Român, continuatorul celor mai înaintate tradiții revoluționare ale clasei muncitoare, ale poporului român — a cărui activitate putem spune că a început acum 80 de ani — a condus cu succes masele în lupta pentru înlăturarea vechilor rînduieli, pentru făurirea orînduirii socialiste. Evocînd astăzi luminoasa pagină scrisă în istoria luptei revoluționare a proletariatului român în 1893 — și care a fost reconstituită în mod deosebit de convingător, cu ajutorul unui bogat material documentar, al mărturiilor vremii, în cadrul expoziției inaugurate ieri la Muzeul de istorie a partidului —, desprindem învățăminte pentru viitor, dobîndim imbolduri și mai puternice pentru a ne îndeplini în condiții tot mai bune înaltele îndatoriri și răspunderi ce ne revin față de poporul nostru în marea ctitorie a socialismului și comunismului pe pămîntul României. *(Aplauze puternice, prelungite).*



## Dezvoltarea impetuoasă a României socialiste, obiectivele actuale ale partidului în lupta pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră

Stimați tovarăși,

Sărbătorim a 80-a aniversare a creării partidului clasei muncitoare în condițiile înaintării impetuoase a României pe calea progresului și civilizației socialiste, a bunăstării și fericirii întregului popor. Sub conducerea Partidului Comunist Român, clasa muncitoare din România, întregul nostru popor au împlinit, în anii care au trecut de la eliberare, idealurile în numele cărora s-au ridicat cu 80 de ani în urmă socialiștii români, pentru care au luptat și s-au jertfit multe generații de revoluționari, cei mai înaintați fii ai poporului. Visele și nădejdile înscrise în primul program al partidului revoluționar al clasei muncitoare au devenit realități în România socialistă de astăzi. *(Aplauze puternice, prelungite).* În programul de acum 8 decenii al partidului muncitorilor din România se spunea că *„numai prefacerea mijloacelor de producție, cum sînt pămîntul, fabricile, atelierele, minele etc., din proprietate privată a unei clase în proprietate socială a societății întregi și prefacerea producției de mărfuri în producție socialistă condusă pentru societate și prin societate, numai această prefacere poate face ca producțiunea în mare și rodnicia din ce în ce mai mare a muncii să fie, în loc de izvor de sărăcie, de apăsare, de nesiguranță, de înjosire, un izvor de bunăstare și dezvoltare armonioasă în toate privințele"*. Proletariatul român, sub conducerea partidului său de clasă, în alianță cu țărănimea și intelectualitatea, a lichidat pentru totdeauna exploatarea omului de către om, a asi-

gurat generalizarea relațiilor socialiste de producție la orașe și sate, înălțînd victorios pe pămîntul României edificiul socialismului. *(Aplauze puternice, prelungite)*. Clasa muncitoare a devenit clasa conducătoare a întregii societăți, îndeplinindu-și cu cinste misiunea istorică în lupta pentru bunăstarea și fericirea întregii națiuni. *(Aplauze puternice)*. S-au produs schimbări radicale în structura societății românești, au cunoscut un avînt impetuos forțele de producție, s-a dezvoltat și întărit baza materială a orînduirii noi, socialiste. A crescut continuu nivelul de bunăstare și civilizație al oamenilor muncii de la orașe și sate, au înflorit învățămîntul, știința, arta, cultura, întreaga viață spirituală a poporului. Lichidînd înapoierea economică din trecut, România înfățișează astăzi tabloul unei țări în plin progres, cu o industrie puternică în continuă dezvoltare, cu o agricultură într-un neîntrerupt proces de modernizare, cu o economie dinamică, prosperă, care asigură creșterea continuă a bunăstării tuturor oamenilor muncii.

Marile realizări obținute pe drumul propășirii patriei, adîncile schimbări înnoitoare petrecute în viața întregii țări sînt o confirmare strălucită a capacității partidului nostru comunist de a organiza și conduce poporul român în marea operă de edificare a orînduirii socialiste și comuniste. *(Aplauze puternice)*. Ele ilustrează în modul cel mai convingător justețea politicii partidului nostru — expresie a aplicării creatoare a adevărurilor generale ale socialismului la condițiile concrete ale țării, la cerințele fiecărei etape de dezvoltare a societății românești. De-a lungul unei glorioase istorii de 80 de ani, partidul clasei muncitoare din România a demonstrat că nu cunoaște țel mai înalt decît apărarea și realizarea intereselor celor ce muncesc, împlinirea celor mai arzătoare aspirații de liber-



tate și progres ale națiunii noastre, a idealurilor de bunăstare și fericire ale întregului popor. *(Vii și puternice aplauze)*.

Dragi tovarăși,

Congresul al X-lea și Conferința Națională a partidului din vara anului trecut au deschis o etapă nouă în dezvoltarea națiunii noastre, elaborînd programul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României. După cum știți, în această nouă etapă ne propunem să făurim o economie avansată, la nivelul celor mai înaintate țări din punct de vedere economic, o industrie modernă, de înaltă eficiență, bazată pe noile cuceriri ale științei și tehnicii, și o agricultură intensivă, de mare randament. Creăm condiții pentru desfășurarea pe un front larg a activității științifice puse în slujba societății, pentru dezvoltarea școlii de toate gradele, în strînsă legătură cu practica, cu nevoile dezvoltării multilaterale a țării. Pornim de la faptul că făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, progresul general al țării nu se pot realiza decît pe baza celor mai noi cuceriri ale științei, pe baza celei mai înaintate concepții despre lume și viață — materialismul dialectic și istoric. *(Aplauze puternice)*. Ne propunem să ridicăm continuu bunăstarea materială și spirituală a oamenilor muncii de la orașe și sate, să sporim gradul de civilizație al vieții întregului popor. Acționăm pentru perfecționarea relațiilor de producție, a organizării și conducerii societății, pentru îmbunătățirea continuă a cadrului organizatoric în vederea participării tot mai largi a maselor de oameni ai muncii la rezolvarea treburilor obștești, la conducerea statului, pentru dezvoltarea și perfecționarea democrației socialiste. Pornim de la cunoscuta teză marxistă după care socialismul nu poate fi decît

rodul activităţii conştiente a poporului, stăpîn pe destinele sale, care îşi făureşte propria istorie aşa cum doreşte.

Acest măreţ program a fost însuşit cu însufleţire de întregul nostru popor. Realizările obţinute în primii doi ani ai cincinalului şi în primele trei luni ale acestui an confirmă pe deplin realismul planului cincinal, imensa capacitate creatoare a naţiunii noastre socialiste, marea forţă organizatorică şi politică a partidului, care uneşte şi canalizează toate energiile poporului în vederea accelerării progresului economic şi social al patriei, înfloririi continue a României socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite. Se scandează : „Ceauşescu—P.C.R. !“).*

În spiritul hotărîrilor Congresului al X-lea al partidului şi ale Conferinţei Naţionale au fost adoptate noi şi importante măsuri pentru soluţionarea corespunzătoare a problemelor de care depinde dezvoltarea economică şi socială a ţării în actuala etapă istorică. Pe plan economic, îmbunătăţirea formelor organizatorice, instituţionalizarea conducerii colective, a adunărilor generale, legiferarea atribuţiilor şi răspunderilor diferitelor verigi economice, a relaţiilor dintre ele au drept obiectiv realizarea unei conduceri dinamice şi suple, care să asigure o valorificare cu maximum de eficienţă a potenţialului nostru material şi uman, creşterea continuă a randamentului întregii activităţi economice.

După cum cunoaşteţi, recenta plenară a Comitetului Central a stabilit noi măsuri menite să asigure îmbunătăţirea în continuare a activităţii organelor centrale ale administraţiei de stat, a centralelor şi unităţilor economice şi sociale. Scopul acestor măsuri este apropierea conducerii de unităţile de bază, înlăturarea verigilor şi treptelor intermediare, deplasarea în mai mare măsură a specialiştilor spre producţie, unde se hotărăşte dezvoltarea economică a ţării. Totodată, se realizează reducerea, pe ansamblu, a aparatului funcţionăresc, administrativ, care nu produce venit naţional, încarcă cheltuielile neproductive, afectează fondurile de dezvoltare a ţării, eliminîndu-se totodată o serie de manifestări birocratice care frînează progresul activităţii economico-sociale. Aceste măsuri conduc, de asemenea, la crearea unui raport mai just în repartizarea forţei de muncă între funcţiile de execuţie şi funcţiile de conducere, între sectorul productiv şi sectorul administrativ-funcţionăresc, asigurîndu-se valorificarea cît mai raţională a potenţialului de muncă al ţării, în scopul sporirii cît mai rapide a avuţiei naţionale. În acest fel se va putea asigura un progres mai accentuat al industriei şi agriculturii, al învăţămîntului, ştiinţei şi culturii, creşterea venitului naţional şi ridicarea pe această bază a nivelului de trai al întregului nostru popor.



Acţionăm, de asemenea, pentru promovarea tot mai largă în întreaga viaţă socială a principiilor eticii şi echităţii socialiste, pentru realizarea unei juste şi echitabile repartiţii a veniturilor în raport cu munca şi rolul pe care fiecare îl are în activitatea socială, pentru combaterea oricăror încercări de îmbogăţire fără muncă, de însuşire a veniturilor pe căi ilicite, de parazitism social.

Vechea lozincă a socialiştilor din secolul trecut „nici muncă fără pîine, nici pîine fără muncă“ trebuie să devină o realitate vie în toate compartimentele vieţii noastre socialiste. *(Vii aplauze).*

Partidul nostru se preocupă de ridicarea nivelului întregii activităţi politico-ideologice şi cultural-educative, pentru dezvoltarea conştiinţei socialiste a maselor, pentru educarea oamenilor muncii în spiritul înaltelor idealuri ale socialismului şi comunismului, ale patriotismului şi internaţionalismului socialist, pentru dezvoltarea trăsăturilor înaintate ale omului nou, constructor al socialismului şi comunismului. Este de înţeles că transformînd întreaga

societate, dezvoltînd forțele de producție și perfecționînd relațiile de producție, trebuie să ne preocupăm, în același timp, de transformarea omului, de formarea unui om nou, cu o conștiință înaintată, în fața căruia să stea în primul rînd răspunderea față de societate, interesele societății, care să știe să îmbine interesele proprii cu cele ale colectivității, să fie gata să facă totul — și, la nevoie, să-și dea chiar viața — pentru interesele patriei, ale națiunii, ale socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice, prelungite).* Revoluționarii, socialiștii care s-au ridicat cu 80 de ani în urmă la luptă nu puteau să aibă în fața lor perspectiva victoriei imediate a socialismului, dar știau că luptă pentru un ideal care trebuie să triumfe în România — și pentru aceasta au jertfit totul ! Cu atît mai mult astăzi, cînd de noi depinde victoria mai rapidă a socialismului și comunismului în țara noastră, cînd de fiecare dintre noi depinde înfăptuirea programului partidului nostru comunist, comuniștii, revoluționarii trebuie să fie gata să facă totul, fiecare la locul său de muncă, pentru victoria acestor idealuri, a acestor principii. *(Aplauze puternice. Se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !").*

Înfăptuirea marilor sarcini puse de Congresul al X-lea și de Conferința Națională cere ridicarea continuă a nivelului de pregătire profesională și politică a membrilor partidului, a tuturor cetățenilor. Tocmai de aceea, partidul se preocupă permanent de perfecționarea continuă a pregătirii — profesionale și de specialitate — a tuturor categoriilor de oameni ai muncii, precum și de lărgirea orizontului general de cunoaștere al maselor, astfel încît fiecare cetățean să poată înțelege în mod just legitățile dezvoltării sociale care acționează în orînduirea noastră, procesele și fenomenele social-politice tot mai complexe pe care le ridică înaintarea spre socialism și comunism. Experiența are, fără nici o îndoială, o mare însemnătate. Dar fără înțelegerea noilor condiții și a problemelor noi pe care le ridică conducerea societății, fără un nivel corespunzător de cunoaștere — atît profesional, cît și politic —, nimeni nu-și poate îndeplini în condiții corespunzătoare sarcinile încredințate de partid și guvern. Iată de ce problema ridicării nivelului pregătirii politice, a însușirii științei conducerii devine o necesitate obligatorie pentru buna conducere a societății, pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, pentru victoria comunismului în România. *(Aplauze puternice, prelungite).*



O importanță deosebită are însușirea aprofundată de către cadrele de conducere care activează pe linie de partid și de stat a științei conducerii, de care depinde soluționarea în cît mai bune condiții a cerințelor impuse de progresul rapid și multilateral al societății noastre. Ne preocupăm, de asemenea, de dezvoltarea capacității de aprofundare și interpretare justă de către oamenii muncii, de către cadrele de partid și de stat a problemelor vieții internaționale actuale, a marilor schimbări și tendințe care se produc în dezvoltarea societății contemporane.

Experiența a demonstrat elocvent că condiția hotărîtoare a înfăptuirii tuturor idealurilor și aspirațiilor de progres și bunăstare ale poporului este conducerea de către partid a întregii vieți sociale. Înfăptuirea rolului conducător al partidului în societate este o cerință obiectivă a mersului nostru ferm înainte pe calea socialismului și comunismului. Așa cum am afirmat și la Conferința Națională, acest rol va crește în perspectivă, se va amplifica în următorii ani. Îndeplinirea cu succes a misiunii istorice a partidului impune ridicarea la un nivel tot mai înalt a întregii activități organizatorice, politice și ideologice a organelor și organizațiilor de partid. Așa cum au subliniat Congresul al X-lea și Conferința Națională, sînt nece-

sare întărirea și dezvoltarea în continuare a legăturilor partidului, a tuturor organizațiilor sale cu clasa muncitoare, cu masele populare, cu întregul popor, intensificarea consultărilor și dialogului cu oamenii muncii, unirea într-un singur șuvoi a tuturor energiilor și elanului creator al națiunii în munca și lupta pentru edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. Înfăptuirea marilor sarcini care ne stau în față impune cimentarea și mai puternică a unității de monolit a întregului nostru partid, întărirea continuă a disciplinei unice pentru toți membrii partidului, indiferent de locul pe care îl ocupă în societate, creșterea spiritului de răspundere al fiecărui activist, al fiecărui comunist în lupta pentru traducerea în viață, pentru concretizarea în practică a liniei politice generale a partidului, a programului elaborat de Congresul al X-lea și Conferința Națională. Este necesar ca întregul activ al partidului nostru să se integreze organic în viața socială, să participe nemijlocit la soluționarea concretă a problemelor construcției socialiste, în spiritul politicii generale a partidului și statului. Numai astfel activiștii, membrii de partid se vor putea achita de înaltele îndatoriri ce le revin în viața socială, numai astfel partidul nostru își va putea îndeplini și în viitor cu succes misiunea de detașament de avangardă, revoluționar, al clasei muncitoare, al întregului popor, pe calea făuririi vieții noi. Dezvoltarea democrației în rîndul partidului presupune și întărirea disciplinei de partid. Trebuie să înțelegem că munca și conducerea colectivă presupun dezbaterea și adoptarea în comun a hotărîrilor, dar odată ce aceste hotărîri sînt adoptate, ele devin obligatorii pentru toți. Conducerea colectivă implică fiecăruia, la locul său de muncă, obligația să înfăptuiască hotărîrile adoptate. A continua vorbăria goală, a crede că conducerea colectivă înseamnă vorbărie colectivă, pierdere de timp, în-



seamnă, în fond, a împiedica mersul înainte al construcției socialiste. Mă refer la această problemă cu acest prilej, pentru că trebuie să înțelegem necesitatea de a impulsiona participarea fiecăruia dintre noi în producție, jos, în mijlocul organizațiilor de partid, în rîndul clasei muncitoare, al poporului, la înfăptuirea politicii partidului. Mai puțină vorbă și mai multă muncă ! Aceasta este cerința esențială azi ! *(Aplauze puternice).*

Partidul nostru acordă o importanță deosebită întăririi rolului și funcțiilor statului socialist, corespunzător cerințelor etapei actuale a dezvoltării societății, perfecționării activității tuturor organelor statului, întregului aparat de stat, întăririi legăturilor acestuia cu masele de oameni ai muncii, soluționării operative și judicioase a problemelor vieții economice și sociale, satisfacerii în condiții cît mai bune a necesităților de viață ale oamenilor muncii. O mare însemnătate are participarea intensă a activiștilor de stat la întreaga activitate din întreprinderi, de la sate, din cooperative, în lupta pentru lichidarea birocratismului, a formelor greoaie care îneacă inițiativa în hîrtii. Ei trebuie să înțeleagă că aparatul de stat, statul însuși trebuie să servească permanent interesele maselor populare, ale oamenilor muncii, că sporirea rolului statului înseamnă creșterea răspunderii în soluționarea operativă a problemelor tot mai complexe pe care le ridică făurirea societății socialiste avansate în țara noastră. *(Aplauze puternice).*

Acordăm, de asemenea, o mare însemnătate dezvoltării continue a națiunii socialiste, considerînd că ea are încă de jucat un rol important în dezvoltarea socialistă și comunistă a patriei noastre. Este necesar să acționăm pentru întărirea unității moral-politice a poporului, pentru rezolvarea și soluționarea în mod corespunzător a tuturor problemelor de care depinde creșterea rolului și unității

națiunii noastre socialiste. Partidul clasei muncitoare din România, care încă cu 80 de ani în urmă, de la primele sale începuturi, s-a pronunțat cu fermitate pentru instaurarea deplinei egalități în drepturi a tuturor oamenilor muncii, promovează consecvent o politică națională marxist-leninistă, asigurînd cele mai largi drepturi și libertăți, condiții egale de muncă și de viață tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate, militînd pentru întărirea frăției și colaborării dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare în lupta pentru propășirea patriei comune — Republica Socialistă România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În spiritul tradițiilor noastre revoluționare, al principiilor marxiste înscrise în primul program al partidului politic al clasei muncitoare cu privire la necesitatea instaurării dictaturii proletariatului, acordăm o însemnătate de prim ordin realizării în viață a rolului clasei muncitoare de clasă conducătoare a societății, care, în alianță cu țărănimea, cu intelectualitatea, cu masele întregului popor, realizează programul partidului de edificare a socialismului. Trebuie să facem totul pentru a întări și dezvolta această unitate, care constituie garanția înfloririi socialismului și comunismului pe pămîntul României.

Partidul nostru se preocupă neîncetat de adîncirea și perfecționarea democrației socialiste, de asigurarea formelor celor mai adecvate pentru participarea efectivă a maselor de oameni ai muncii la dezbaterea și elaborarea politicii interne și externe a țării, la stabilirea tuturor hotărîrilor care privesc soarta și viitorul națiunii noastre socialiste, la activitatea generală de conducere a statului. Asigurăm condiții pentru înflorirea multilaterală a personalității umane, pentru valorificarea tuturor aptitudinilor și talentelor oamenilor în slujba înfloririi generale a societății, în spiritul nobilelor principii ale umanismului



socialist. Țelul suprem al construcției socialiste, sensul întregii noastre activități și lupte revoluționare este crearea unor condiții tot mai bune de viață pentru întregul popor, satisfacerea tot mai deplină a cerințelor materiale și spirituale ale oamenilor muncii, ridicarea pe trepte tot mai înalte a gradului de civilizație al întregii noastre națiuni.

Partidul Comunist Român, mai puternic și mai unit astăzi ca oricînd, avînd o îndelungată și vastă experiență revoluționară, înarmat cu teoria științifică despre lume și viață a proletariatului, cu un program și cu o linie politică clară, urmat cu încredere și dragoste nețărmurită de întreaga națiune socialistă, exponent fidel al intereselor supreme ale celor ce muncesc, trup din trupul poporului, este pe deplin capabil să asigure conducerea fermă a țării pe calea progresului și civilizației, edificarea pe pămîntul României a societății socialiste multilateral dezvoltate, întruchiparea în viață a visului de aur al omenirii — zidirea orînduirii comuniste. Vom face totul pentru înfăptuirea programului și a idealurilor partidului, a idealurilor societății comuniste. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !“).*

### Glorioasele tradiții internaționaliste ale partidului clasei muncitoare din România

Stimați tovarăși,

În cele opt decenii care au trecut de la crearea partidului clasei muncitoare din România, mișcarea comunistă și muncitorească internațională s-a dezvoltat continuu și s-a impus drept cea mai însemnată forță social-politică a zilelor noastre. Călite în focul unor aprige și neîntrerupte bătălii de clasă, partidele comuniste și muncitorești s-au

situat și se situează în fruntea luptelor pentru înnoiri fundamentale în societate, pentru libertate și dreptate socială și națională, pentru progres și pace. O trăsătură definitorie a epocii contemporane este aceea că idealurile socialismului au trecut din sfera aspirațiilor în cea a realității. Revoluția socialistă a învins definitiv în 14 state ale lumii, care reprezintă mai bine de o treime din populația globului pămîntesc și care obțin succese tot mai mari în dezvoltarea economiei, științei și culturii, în ridicarea nivelului de trai al poporului, joacă un rol din ce în ce mai însemnat în viața contemporană, în lupta pentru destindere, colaborare și pace, constituie un factor determinant al întregii dezvoltări istorice mondiale. Trebuie să menționăm că, cu toate greutățile cărora țările socialiste au trebuit și trebuie să le facă față în dezvoltarea lor, în lichidarea subdezvoltării, a înapoierii, în realizarea progresului general și în ciuda unor greșeli și lipsuri, socialismul se dezvoltă cu succes, merge înainte și nici o forță din lume nu va putea opri victoria socialismului pe planeta noastră. *(Aplauze puternice)*. Asistăm, totodată, la angajarea, într-o formă sau alta, a noi și noi popoare pe calea unor transformări revoluționare avînd ca țel trecerea la organizarea socialistă a societății. Procesul trecerii pe calea socialismului îmbracă forme noi, tot mai diverse, în funcție de condițiile concrete ale fiecărei țări și de particularitățile noii etape istorice. Socialismul se impune tot mai mult drept unica perspectivă a dezvoltării istorice a omenirii, polarizînd speranțele și încrederea maselor muncitoare și a popoarelor de pretutindeni.

Tabloul complex al epocii noastre evidențiază cu pregnanță afirmarea mereu mai puternică a clasei muncitoare în arena vieții politice naționale și internaționale. Întărirea în fiecare țară a unității clasei muncitoare și, totodată, dezvoltarea solidarității internaționaliste a muncitorimii de pretutindeni sînt condiții hotărîtoare pentru sporirea capacității de acțiune a proletariatului și a celorlalte forțe democratice, progresiste, care se pronunță pentru pace, destindere și colaborare internațională, a întregului front antiimperialist.



În lumea contemporană, noi și noi forțe se ridică pentru schimbări progresiste în viața societății, pentru o politică nouă de înțelegere și colaborare între națiuni. Se înscriu în rîndul acestor forțe — alături de clasa muncitoare și partidele ei comuniste — țărănimea, păturile mijlocii, intelectualitatea, masele largi de femei, tînăra generație. Se poate afirma cu deplin temei că forțele revoluționare, progresiste, antiimperialiste, acționînd unite, pot determina, într-o măsură hotărîtoare, cursul dezvoltării contemporane, pot zădărnici politica de dominație, de dictat și agresiune a cercurilor imperialiste, pot impune instaurarea unui climat de pace, înțelegere și conlucrare fructuoasă între națiuni.

Întreaga desfășurare a evenimentelor pe plan mondial din ultimii ani confirmă din plin justețea aprecierilor și orientărilor stabilite de Congresul al X-lea și de Conferința Națională ale partidului privind direcțiile și tendințele dezvoltării internaționale, linia politicii externe a Partidului Comunist Român și a Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice)*.

De-a lungul întregii sale existențe, Partidul Comunist Român s-a afirmat ca un detașament activ al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, ca militant consecvent și neobosit pentru realizarea aspirațiilor de progres, libertate și pace ale popoarelor, pentru cauza socialismului și comunismului. Încă de la crearea sa, partidul

clasei noastre muncitoare a purtat mereu, cu cinste, steagul solidarităţii cu proletarii, cu masele muncitoare din întreaga lume. Am amintit mai înainte o serie de fapte şi acţiuni din trecutul de luptă al partidului, care demonstrează puternicul spirit internaţionalist de care au fost însufleţiţi revoluţionarii, socialiştii, comuniştii români, bogatele tradiţii internaţionaliste ale mişcării muncitoreşti din ţara noastră. Acest spirit străbate ca un fir roşu mişcarea noastră muncitorească, începînd cu prezenţa revoluţionarilor români pe baricadele Comunei din Paris, trecînd prin luptele duse cu arma în mînă de proletarii şi militanţii sociali din România pentru victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie şi apărarea tînărului stat sovietic, şi mergînd pînă la luptele comuniştilor şi patrioţilor români împotriva fascismului în Spania, în mişcarea de rezistenţă din Franţa, Belgia, Iugoslavia, la participarea cu toate forţele naţiunii noastre în marea bătălie pentru zdrobirea Germaniei fasciste, alături de Uniunea Sovietică, de celelalte puteri ale coaliţiei antifasciste, de forţele progresiste şi revoluţionare din Europa. *(Aplauze puternice).* Istoria ultimilor 80 de ani demonstrează că partidul muncitorilor din România, organizînd şi conducînd bătăliile proletariatului împotriva claselor exploatatoare, pentru realizarea intereselor şi aspiraţiilor poporului român, şi-a manifestat tot timpul solidaritatea şi a acordat sprijinul său neprecupeţit luptei revoluţionare a clasei muncitoare de pretutindeni, acţionînd ca un detaşament activ al mişcării revoluţionare, democratice, progresiste mondiale. La rîndul său, proletariatul român, partidul său politic s-au bucurat în toate marile bătălii revoluţionare pe care le-au desfăşurat de sprijinul şi solidaritatea forţelor de clasă din alte ţări, ale celorlalte detaşamente revoluţionare ale clasei muncitoare.



**Lupta P.C.R. — detaşament activ al mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale, al marelui front antiimperialist — pentru cauza generală a socialismului, a democraţiei şi progresului social, a păcii şi colaborării între popoare**

Conducînd construirea cu succes a socialismului în România, acţionînd pentru a pune tot mai larg în valoare marile resurse de progres ale orînduirii noi, îndeplinindu-şi îndatoririle supreme faţă de propriul popor, partidul nostru face, în acelaşi timp, totul pentru a se achita de îndatoririle sale internaţionaliste, aducîndu-şi contribuţia la creşterea forţelor socialismului, la sporirea influenţei şi prestigiului lui în lume, la victoria frontului antiimperialist. Partidul Comunist Român a acţionat şi acţionează consecvent pentru dezvoltarea colaborării şi solidarităţii cu toate partidele comuniste şi muncitoreşti, pentru amplificarea relaţiilor cu mişcările de eliberare naţională, cu partidele socialiste şi social-democrate, cu mişcările sindicale, organizaţiile progresiste şi democratice de pretutindeni.

Realizarea unei unităţi noi, mai trainice, în mişcarea comunistă şi muncitorească impune fundamentarea relaţiilor dintre partide pe principiile egalităţii depline în drepturi, neamestecului în treburile interne, pe stimă şi încredere reciprocă, pe marxism-leninism, ceea ce înseamnă întrajutorare şi internaţionalism proletar. Statornicirea fermă a acestor principii în relaţiile dintre partidele comuniste şi muncitoreşti constituie o cerinţă esenţială a întăririi colaborării şi solidarităţii lor internaţionaliste. Existenţa unor deosebiri de păreri sau aprecieri — firească în condiţiile uriaşei varietăţi de împrejurări

în care acționează partidele comuniste — nu trebuie să ducă la încordarea relațiilor dintre partide, să afecteze colaborarea și solidaritatea lor, ci trebuie clarificată prin discuții de la partid la partid, de la conducere la conducere, în spiritul stimei, respectului reciproc și încrederii mutuale. Partidele comuniste și muncitorești trebuie să se întrajutoreze în lupta și munca lor, pentru a-și putea îndeplini fiecare îndatoririle și rolul atît în propria țară, cît și pe plan internațional. În aceasta constă afirmarea internaționalismului socialist, a internaționalismului proletar astăzi. *(Aplauze puternice).* Abordarea problemelor noi ale luptei revoluționare, în condițiile actualei perioade istorice, deosebit de complexe, nu se poate face decît în spiritul marxismului creator. Consider necesar, de aceea, să reamintesc încă o dată, și cu acest prilej, faptul că întotdeauna marii dascăli ai proletariatului, Marx și Engels, au subliniat că teoria elaborată de ei reprezintă nu o dogmă, o literă moartă, ci o călăuză în acțiune, o metodă de analiză a fenomenelor sociale, de înțelegere a schimbărilor ce se produc în lume și de stabilire a tacticii și strategiei revoluționare. *„Metoda materialistă* — spunea Friedrich Engels — *se transformă în contrariul ei dacă este folosită nu ca un fir conducător pentru studiul istoriei, ci ca un șablon gata confecționat, după care se ajustează faptele, istoria“.* La rîndul său, Lenin, combătînd încercările de aplicare mecanică și uniformă a marxismului, afirma că în felul acesta *„îl transformăm în ceva mort, îi răpim sufletul lui viu, subminăm bazele lui teoretice fundamentale — dialectica, teoria dezvoltării istorice multilaterale și pline de contradicții —, îi subminăm legătura cu problemele practice, concrete ale epocii, care se pot schimba la fiecare nouă cotitură a istoriei“.* Tocmai în spiritul marxismului creator a acționat partidul clasei muncitoare din România, încă de la



înființarea sa, cu 80 de ani în urmă, elaborîndu-și politica, tactica și strategia de luptă pornind atît de la adevărurile generale ale socialismului științific, cît și de la condițiile concrete ale realităților specifice ale țării noastre, de la interesele și aspirațiile întregului popor. Aceasta a asigurat victoria luptei revoluționare, a socialismului în România! *(Aplauze puternice, prelungite).* Cu atît mai mult în zilele noastre, cînd dezvoltarea omenirii a creat o mare diversitate de condiții social-economice de la țară la țară, cînd mișcarea muncitorească revoluționară a cunoscut o amplă creștere și diversitate, se impune ca activitatea fiecărui partid să se bazeze pe studierea aprofundată, în spiritul teoriei științifice a lui Marx, Engels și Lenin, a realităților concrete din fiecare țară, a particularităților specifice ale fiecărui popor și etape istorice. Numai astfel un partid poate deveni cu adevărat exponentul clasei muncitoare din rîndul căreia s-a ridicat, al poporului în mijlocul căruia acționează. Numai astfel el poate asigura înfăptuirea cu succes a sarcinilor revoluției și construcției socialiste în țara respectivă. Tocmai aceste cerințe obiective impun respectarea dreptului fiecărui partid de a-și stabili de sine stătător programul politic, strategia și tactica, metodele și formele de luptă revoluționare. Numai pe această bază se poate asigura o unitate de tip nou a partidelor comuniste și muncitorești, în lupta pentru înfăptuirea țelurilor comune ale clasei muncitoare de pretutindeni, pentru transformarea revoluționară a societății și dezvoltarea liberă și independentă a fiecărei națiuni. *(Aplauze puternice).*

Partidul Comunist Român este ferm hotărît să-și aducă și în viitor contribuția activă la afirmarea noilor principii de relații între partide, la făurirea unei unități noi, cu adevărat indestructibile, între partidele comuniste și muncitorești, la triumful principiilor internaționalismu-

lui proletar, la întărirea unității de luptă a tuturor forțelor socialiste, muncitorești, democratice și progresiste din lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

În politica sa internațională, România socialistă are ca obiectiv fundamental lupta pentru înfăptuirea idealurilor înaintate, progresiste ale lumii contemporane, pentru realizarea aspirațiilor popoarelor de a trăi și a se dezvolta libere și suverane, într-un climat de pace și colaborare. Un loc de prim ordin în politica externă a statului nostru îl are dezvoltarea continuă a prieteniei, solidarității și colaborării cu toate țările socialiste. Considerăm că o importanță hotărîtoare are astăzi în lume afirmarea relațiilor de tip nou dintre statele socialiste, ca model de raporturi bazate pe respect și stimă reciprocă, pe egalitate și întrajutorare tovărășească, în scopul înfloririi rapide și multilaterale a fiecărei țări socialiste în parte și, ca urmare, a creșterii forței și prestigiului socialismului pe plan mondial. Forța solidarității internaționale a țărilor socialiste se bazează în ultimă instanță pe victoriile pe care fiecare popor le obține, sub conducerea partidului comunist, în edificarea noii orînduiri, în dezvoltarea economico-socială a patriei, în afirmarea în practică a superiorității modului de organizare socialist a societății. Solidaritatea și colaborarea dintre țările socialiste au o mare importanță în accelerarea progresului fiecărei țări, dar succesul în revoluția și construcția socialistă nu poate fi decît rodul luptei revoluționare a clasei muncitoare în fiecare țară, al muncii eroice a fiecărui popor, al activității fiecărui partid comunist. În acest spirit concepem și în viitor orientarea politicii României, în acest spirit vom acționa pentru întărirea unității de luptă și coeziunii tuturor țărilor socialiste.



Țara noastră dă o mare importanță intensificării și lărgirii solidarității și colaborării multilaterale cu tinerele state independente, cu țările în curs de dezvoltare, în scopul accelerării evoluției de sine stătătoare a fiecărui popor, al consolidării independenței naționale, în interesul luptei generale a frontului antiimperialist mondial împotriva colonialismului și neocolonialismului, împotriva oricăror forme de asuprire a altor popoare. În spiritul coexistenței pașnice, România extinde, de asemenea, relații de colaborare cu toate celelalte state, fără deosebire de orînduire socială, participînd la diviziunea internațională a muncii — cerință esențială atît a progresului României, cît și a dezvoltării colaborării și întăririi păcii în lume. La baza tuturor raporturilor sale internaționale România pune principiile respectului independenței și suveranității naționale, al egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, ale renunțării la forță, la amenințarea cu forța și la orice forme de intimidare și presiune față de un stat sau altul.

România acționează consecvent pentru promovarea tendințelor pozitive, de normalizare a raporturilor interstatale, pentru statornicirea unui climat de destindere, încredere și conlucrare pașnică între națiuni. Desigur, ca țară europeană, România situează în centrul preocupărilor sale edificarea unui sistem trainic de securitate și cooperare pe continent, care să dea garanția fiecărui popor, fiecărei națiuni, că se poate dezvolta liber, de sine stătător, fără imixtiuni și presiuni din afară, la adăpost de orice agresiune din partea altor state.

Pornind de la realitatea că edificarea unui sistem de autentică securitate în Europa nu poate fi concepută în afara unor măsuri concrete de dezangajare militară și de dezarmare, România militează pentru a se întreprinde

pași concreți în această direcție. Pornind de la realitatea că povara înarmărilor apasă greu umerii tuturor popoarelor, menține pericolul unor noi războaie nimicitoare, ținînd seama că și țara noastră este nevoită să cheltuiască o parte din venitul său național pentru întărirea capacității de apărare, România se pronunță ferm pentru înfăptuirea dezarmării generale și totale, și în primul rînd a celei nucleare, fiind hotărîtă să participe activ la dezbaterea și soluționarea acestei probleme cardinale a continentului nostru și a întregii omeniri.

Acționăm pentru transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii și colaborării, lipsită de arme nucleare, convinși că orice progres realizat în această direcție poate avea o influență binefăcătoare asupra atmosferei din Balcani și de pe continent, asupra destinderii în lumea întreagă. Reafirm încă o dată părerea noastră că este necesar să se treacă la discuții și la stabilirea de măsuri concrete pentru intensificarea conlucrării țărilor balcanice, inclusiv în vederea întăririi securității în această regiune. Pornind de aici, apreciem că se poate accepta participarea și a altor țări interesate la discutarea problemelor privind transformarea Balcanilor într-o zonă a colaborării și păcii.

În condițiile de astăzi, cînd pacea și securitatea au un caracter indivizibil, militām constant pentru stingerea tuturor focarelor de tensiune, încordare și conflict, pentru promovarea pe scară largă a metodei tratativelor, ca mijloc de soluționare a problemelor litigioase. Aș dori să menționez cu acest prilej marea însemnătate pe care o poate avea, pentru desfășurarea politicii de destindere, faptul că în aceste zile au fost retrase complet trupele Statelor Unite din Vietnam. Aceasta constituie o mare victorie și poate fi un bun început pentru dezvoltarea politicii de pace și de colaborare. *(Vii aplauze).*



După convingerea noastră, problemele majore ale omenirii își pot găsi rezolvarea durabilă și echitabilă numai în condițiile participării tuturor statelor — mari, mijlocii sau mici — la viața internațională pe bază de deplină egalitate. Este necesar să crească rolul Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale în soluționarea problemelor complexe ale vieții contemporane, în interesul dezvoltării tuturor națiunilor, al păcii în lume.

România va milita activ, împreună cu celelalte țări socialiste, cu forțele înaintate, progresiste de pretutindeni, cu toate popoarele lumii, pentru instaurarea trainică pe planeta noastră a unei atmosfere de securitate și colaborare, pentru pace între națiuni. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Sărbătorind împlinirea a 80 de ani de la înființarea partidului clasei muncitoare din România, evocăm cu legitimă mîndrie drumul eroic parcurs de proletariatul român și de detașamentul său revoluționar, luptele glorioase desfășurate de-a lungul timpului de masele muncitoare și victoriile mărețe obținute în înfruntarea cu clasele exploatatoare, cu regimul burghezo-moșieresc, în eliberarea țării de sub jugul fascist, în revoluția proletară și în construirea noii orînduiri, socialiste, pe pămîntul patriei. Această istorie de aproape un secol constituie un inestimabil tezaur de experiență politică revoluționară, o bogată sursă de învățăminte și concluzii, care ajută partidul nostru să-și îndeplinească cu cinste misiunea istorică pe care o are astăzi în societatea socialistă, să conducă mai departe poporul spre piscurile luminoase ale erei comuniste. În decurs de o lună am aniversat trei momente importante : 125 de ani de la apariția

„Manifestului Comunist", 80 de ani de la crearea partidului politic al clasei muncitoare, 25 de ani de la realizarea partidului unic al clasei muncitoare în noile condiții istorice. Această coincidență fericită aș dori să marcheze și o intensificare a activității politico-ideologice, a afirmării caracterului permanent viu al învățăturii marxiste în România, a creșterii și dezvoltării spiritului revoluționar, creator, al clasei noastre muncitoare, al poporului nostru, al partidului clasei muncitoare. *(Vii aplauze).*

Avem în față un program minunat de muncă și luptă, care deschide perspective luminoase de progres, bunăstare și fericire întregului nostru popor. Datoria noastră, a tuturor, este de a ne încorda toate forțele, de a face totul pentru traducerea în viață a prevederilor programului adoptat de Congresul al X-lea și Conferința Națională ale partidului, de a mobiliza eforturile întregii națiuni pentru realizarea planului cincinal înainte de termen, în vederea accelerării dezvoltării economico-sociale a țării. Aceasta este condiția ridicării bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, asigurării unei vieți libere și prospere națiunii noastre socialiste, înfloririi continue a Republicii Socialiste România, creșterii prestigiului ei internațional, situării ei la loc de cinste în rîndul marii familii a popoarelor țărilor socialiste, al întregii lumi. *(Aplauze puternice, prelungite).* În amintirea acelora care au pus bazele partidului clasei muncitoare din România, care s-au jertfit pentru victoria socialismului în țara noastră, să ne luăm angajamentul că vom face totul pentru triumful comunismului în România! *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !").*

Îmi exprim convingerea că eroica noastră clasă muncitoare, harnicul și talentatul nostru popor, comuniștii, toți oamenii muncii nu vor precupeți nimic pentru realizarea acestor înalte țeluri, pentru măreția și strălucirea patriei



noastre socialiste. Steagul comunismului se află în mîini sigure și el va fi ridicat tot mai sus, pînă la triumful deplin al comunismului în România! *(Aplauze, urale îndelungate).*

Trăiască Partidul Comunist Român — continuatorul direct al partidului clasei muncitoare din România creat cu 80 de ani în urmă —, conducătorul poporului român pe calea socialismului și comunismului! *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !").*

Trăiască poporul român, constructor eroic al orînduirii noi, socialiste! *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Trăiască unitatea țărilor socialiste! Să se dezvolte și să crească continuu numărul țărilor socialiste! *(Aplauze puternice, urale, ovații).*

Trăiască unitatea mișcării comuniste și muncitorești internaționale, a tuturor forțelor socialiste, democratice, antiimperialiste! *(Aplauze puternice, prelungite, ovații, urale).*

Trăiască pacea și colaborarea între popoare! *(Asistența, în picioare, aplaudă minute în șir ; în sală răsună puternice urale. Se ovaționează puternic pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul său Central, pentru secretarul general al partidului).*

# INTERVIU ACORDAT UNUI GRUP DE ZIARIȘTI OLANDEZI

*— 30 martie 1973 —*

ÎNTREBARE : *Care sînt, domnule președinte, așteptările dumneavoastră în legătură cu vizita pe care o veți întreprinde în Olanda? Sperați să se ajungă la rezultate concrete în domeniile politic și economic?*

RĂSPUNS : Am primit cu multă plăcere invitația reginei Iuliana și a principelui Bernhard de a vizita țara dumneavoastră și sper că această vizită — pe care urmează s-o fac în prima parte a lunii aprilie — va constitui un moment important în dezvoltarea relațiilor dintre țările noastre.

Actualmente, între România și Olanda există relații bune. Colaborarea economică s-a dezvoltat în ultimii ani într-un ritm destul de înalt și sper ca, în urma vizitei și a convorbirilor pe care le voi avea cu guvernul și oamenii de afaceri din Olanda, să se evidențieze noi posibilități pentru o dezvoltare mai rapidă și pe mai multe planuri a colaborării economice și tehnico-științifice. În prezent, volumul schimburilor economice româno-olandeze este de circa 60 000 000 de dolari. Sper că în următorii ani ele să se poată dubla sau să crească și mai mult.

De asemenea, sper ca, în cadrul vizitei și convorbirilor



pe care le voi avea cu guvernul și cu oamenii politici olandezi, să ajungem la concluzii corespunzătoare și în ce privește intensificarea colaborării politice în vederea înfăptuirii securității europene, a unei lumi bazate pe respectul independenței și suveranității tuturor statelor, pe deplina egalitate în drepturi.

ÎNTREBARE : *Care sînt, după părerea dumneavoastră, sarcina și poziția țărilor mici — ca România și Olanda — în procesul de destindere în Europa?*

RĂSPUNS : Am considerat întotdeauna că țările mici și mijlocii pot și trebuie să participe activ la soluționarea tuturor problemelor internaționale. Cu atît mai mult, în procesul de destindere care are loc, soluționarea marilor probleme internaționale nu se poate face fără a se ține seama de interesele tuturor statelor. Dacă țările mici și mijlocii doresc ca soluțiile la care se ajunge pe plan internațional să nu le afecteze interesele, și în primul rînd suveranitatea și independența, ele trebuie să participe activ la rezolvarea tuturor problemelor internaționale. În acest sens, conferința de la Helsinki pune în evidență puternic rolul care îl au țările mici și mijlocii în realizarea unei conferințe europene care să asigure relații noi, de deplină egalitate, de colaborare multilaterală în Europa. Aș dori să remarc cu satisfacție faptul că între România și Olanda, între reprezentanții țărilor noastre, în diferite organizații internaționale — și la Helsinki — există o strînsă colaborare pentru realizarea acestor principii.

ÎNTREBARE : *Ar fi de dorit, în ceea ce privește poziția României, să se desființeze blocurile militare în Europa?*

RĂSPUNS : După cum se cunoaște, România și Olanda aparțin unor blocuri militare opuse. Cu toate acestea, ele colaborează în mod amical pentru o politică de pace și securitate. În ce o privește, România — ca, dealtfel, și

alte țări socialiste — s-a pronunțat pentru desființarea concomitentă a blocurilor militare, a N.A.T.O. și a Tratatului de la Varșovia. În situația internațională de astăzi, cînd asistăm la o accentuare a cursului spre destindere, apreciez că trebuie să depunem în continuare eforturi și să ajungem în perspectivă la lichidarea blocurilor militare, care nu-și mai pot avea locul într-o societate bazată pe egalitate, pe respect și pe o colaborare multilaterală — economică, tehnică, științifică.

ÎNTREBARE : *Pretinde România statutul de participant cu drepturi depline la Conferința M.B.F.R. de la Viena? Consideră România că M.B.F.R. în Europa centrală este în conformitate cu cerințele destinderii în întreaga Europă?*

RĂSPUNS : România consideră că toate statele — deci și ea — au dreptul să participe la aceste lucrări cu drepturi depline, de a-și putea expune părerile asupra tuturor problemelor în discuție. În ce privește semnarea documentelor sau a acordurilor la care se va ajunge la Viena, România nu pretinde să fie parte la acestea, deci nici la semnare, deoarece ele nu privesc decît statele direct interesate. Aceasta cu atît mai mult cu cît poziția de principiu a României este că trebuie să se ajungă la retragerea definitivă a trupelor străine din Europa și de pe teritoriile altor state. Desigur, apreciem că și măsurile parțiale sînt utile, ca o etapă în realizarea obiectivelor finale. În acest sens, considerăm că ar fi un lucru bun dacă se va ajunge — la Viena — la acorduri cu privire la reducerea trupelor, ca un pas în direcția lichidării lor. Aceasta ar contribui la procesul de destindere în Europa, la crearea unor relații mai bune.

ÎNTREBARE : *Care este părerea dumneavoastră, domnule președinte, despre divergențele existente între țările socialiste și despre perspectivele relațiilor dintre aceste țări?*



RĂSPUNS : Desigur, nu este un secret pentru nimeni că există aceste divergențe, că sînt deosebiri în aprecierea unor evenimente sau unor probleme ale vieții internaționale ale contemporaneității. Noi considerăm însă că acestea sînt vremelnice, că interesele atît ale popoarelor țărilor socialiste, cît și ale dezvoltării vieții internaționale, ale colaborării internaționale și progresului social cer ca aceste divergențe și deosebiri de păreri să fie depășite, să se ajungă la relații de strînsă colaborare între țările socialiste. Apreciem că există reale posibilități în această privință și se va ajunge la aceasta. S-ar putea spune că, în procesul perfecționării relațiilor dintre țările socialiste, are loc de fapt afirmarea unor principii noi în viața internațională. Este de înțeles că aceste principii ale relațiilor noi trebuie să pornească de la deplina egalitate în drepturi, respectul reciproc al independenței și suveranității, neamestecul în treburile interne, dar, totodată, și de la necesitatea întrajutorării și conlucrării pentru progresul economico-social al fiecărei țări în parte.

ÎNTREBARE : *Care sînt, după părerea dumneavoastră, perspectivele dezvoltării colaborării și sprijinului dintre țările socialiste, atît în condițiile construirii noului sistem social, cît și în cazul în care un stat socialist sau altul ar fi supus unei agresiuni din partea altor puteri?*

RĂSPUNS : În ce privește edificarea socialismului într-o țară sau alta, aceasta este o problemă care interesează nemijlocit forțele politice, clasa muncitoare, poporul respectiv și ea nu se poate soluționa decît de forțele interne din țara respectivă. Desigur, în spiritul solidarității internaționale, care a caracterizat întotdeauna

partidele muncitorești și socialiste — și tocmai astăzi vom sărbători 80 de ani de la formarea partidului muncitoresc din România —, partidele revoluționare trebuie să-și acorde ajutor și sprijin politic, moral și de altă natură, fără a interveni însă în treburile altor partide sau state.

Fără îndoială că, dacă o țară socialistă va fi atacată, așa cum s-a întîmplat, de exemplu, cu Vietnamul, țările socialiste — ca și alte popoare și forțe progresiste — au obligația de a o ajuta, în conformitate cu cererile și cu dorința țării respective. Așa au procedat toate țările socialiste și multe alte state și forțe progresiste, inclusiv din Statele Unite, care au acordat sprijin Republicii Democrate Vietnam în lupta sa.

ÎNTREBARE : *Ce importanță acordați rolului conducătorului în politica internă și internațională, valorii diplomației personale ?*

RĂSPUNS : În legătură cu rolul conducătorilor de stat sau politici în viața internă și externă, trebuie să menționez că, după părerea mea, orice activitate internațională — mai cu seamă în condițiile de astăzi — se poate desfășura cu succes numai în măsura în care masele populare, popoarele vor fi active, își vor spune cu putere cuvîntul. În acest sens, consider că, în epoca actuală, conștiința politică a popoarelor a crescut mult. Ca să fiu cît mai bine înțeles, doresc să menționez că, după părerea mea, înfăptuirea politicii de destindere și pace nu poate fi decît rodul activității unite și ferme a popoarelor. Aceasta nu înseamnă a nega rolul pe care îl pot avea și îl au conducătorii statelor și conducătorii politici în realizarea de transformări revoluționare pe plan național sau în dezvoltarea colaborării și întărirea păcii în lume. Dar nici un conducător de stat sau conducător politic nu va putea realiza nimic dacă nu se bucură de sprijinul poporului său,



dacă nu asigură ca activitatea sa să fie urmată și continuată de popor. Dealtfel, s-ar putea spune că un conducător de stat sau un conducător politic poate realmente să aibă un anumit rol în viața națională sau internațională numai în măsura în care el ține seama de năzuințele poporului său, de năzuințele popoarelor spre o politică de dezvoltare economico-socială, de independență, spre o politică de colaborare și pace.

ÎNTREBARE : *Pînă acum, în România au fost înfăptuite principiile fundamentale ale construcției socialiste. Cînd credeți că partidul și guvernul dumneavoastră vor fi gata să înceapă construirea comunismului ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, în România au fost înfăptuite principiile fundamentale ale construcției socialiste : toate mijloacele de producție au trecut în mîinile poporului, am asigurat puterea politică a clasei muncitoare, a întregului popor, înfăptuim repartiția pe baza principiilor eticii și echității socialiste. Dar acestea au pus de-abia bazele edificării societății socialiste multilateral dezvoltate în România. De aceea, Congresul al X-lea al partidului și Conferința Națională au trasat drept obiectiv, pentru următorii 10—15 ani, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, care să asigure afirmarea din plin, pe plan național, pentru toți cetățenii țării, a principiilor socialiste.

În ce privește trecerea la construirea comunismului în România, ea nu va depinde atît de hotărîrea partidului și guvernului român, cît de crearea condițiilor economice, sociale pentru aceasta. Dealtfel, între socialism și comunism nu există o graniță. Trecerea de la socialism spre comunism este — aș putea spune — un proces natural, presupune o integrare treptată, afirmarea și înfăptuirea unor principii comuniste, dintre care unele se vor afirma chiar în următoarea etapă, a celor 10—15 ani despre care

am vorbit. Vreau însă să fiu bine înțeles că, fără o puternică industrie, dezvoltată pe baza celei mai înalte tehnici și științe contemporane, fără o agricultură puternică, modernă, fără ridicarea științei și culturii, ca bază pentru construirea noii societăți, nu se poate vorbi nici de victoria socialismului și, cu atît mai mult, nu se poate vorbi de trecerea la făurirea societății comuniste. Totodată, trebuie să menționez că în această direcție avem în vedere și dezvoltarea largă a democrației, crearea cadrului adecvat pentru participarea activă a maselor populare la conducerea societății. Pornim de la faptul că socialismul și comunismul presupun făurirea de către poporul însuși a destinelor sale, conducerea de către popor a întregii vieți economico-sociale.

Din toate acestea se poate spune că de-abia după următorii 10—15 ani vom putea pune la ordinea zilei problemele edificării sau realizării din plin a unor cerințe ale societății comuniste, care va fi, desigur, o etapă și aceasta istoricește îndelungată. Sper însă să ne întîlnim în acei ani și să discutăm împreună cum se aplică aceste principii.

ÎNTREBARE: *Karl Marx a subliniat adesea necesitatea creării „omului nou", care să acționeze în întregime pentru colectivitate, și nu pentru propriile interese. Ce credeți în prezent, după mai mult de 25 de ani de socialism, despre posibilitățile creării efective a acestui „om nou"?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, Karl Marx s-a preocupat mult de necesitatea făuririi „omului nou", debarasat de toate tarele societății burgheze. Este de înțeles că făurirea unei orînduiri sociale presupune și transformări în conștiința omului, în felul de a judeca, în raporturile juridice, în raporturile sociale. Presupune deci făurirea unui om cu un nou orizont de înțelegere a relațiilor sociale,



a relațiilor juridice, a fenomenelor generale ale dezvoltării omenirii, un om care să înțeleagă că trebuie să fie participant activ la făurirea tuturor bunurilor materiale și spirituale, că, preocupîndu-se de interesele sale, nu trebuie să uite nici un moment — și, cîteodată, chiar să pună pe prim plan — interesele colectivității, interesele generale ale dezvoltării societății. Aș putea afirma că în România s-au obținut unele rezultate în această direcție. Plenara Comitetului Central din noiembrie 1971 și-a propus ca țel tocmai intensificarea acestei activități de educație, de formare a noului om, de afirmare în viață a principiilor eticii și echității socialiste și comuniste.

ÎNTREBARE: *România încearcă să atingă cît mai repede posibil nivelul statelor industrializate. Vă rugăm, domnule președinte, să vă referiți la perspectivele pe care le deschide țării și poporului această politică de industrializare susținută.*

RĂSPUNS: Într-adevăr, ne-am propus să lichidăm în următorii 10—15 ani rămînerea în urmă din punct de vedere economic a României, să ajungem la nivelul țărilor dezvoltate. Desigur, aceasta cere eforturi. Voi menționa în această privință faptul că anual alocăm în scopul dezvoltării circa 30—32% din venitul național. Dar, dacă nu vom face acest lucru, nu vom putea vorbi nici de societatea socialistă multilateral dezvoltată, nici de trecerea la comunism.

Doresc însă să menționez că acordăm o mare atenție ridicării nivelului de trai al populației. În acest cincinal, veniturile reale ale salariaților urmează să crească cu 20—24%, ceea ce, practic, reprezintă un ritm ce nu se întîlnește astăzi în multe țări din lume. În acești cinci ani urmează să intre în industrie și în alte domenii de activitate peste 1 200 000 de oameni. Ne propunem, dealtfel,

ca pînă în 1990 să ajungem la o populație ocupată în agricultură în jurul a 12—15%, față de circa 50% cît reprezenta în 1970.

Dezvoltăm larg construcția de locuințe, de spitale, școli și alte așezăminte social-culturale. Deci, tocmai procesul de industrializare și de dezvoltare a agriculturii creează și baza materială pentru intensificarea construcțiilor de locuințe și de alte obiective sociale, pentru creșterea veniturilor oamenilor muncii. Fără aceasta nu am putea realiza programul de creștere a veniturilor. Ca atare, eforturile pe care România și poporul român le fac pentru dezvoltarea industriei, a agriculturii, științei și culturii sînt strîns legate și condiționează ridicarea bunăstării, a gradului general de civilizație al poporului. Experiența României și a altor țări în curs de dezvoltare demonstrează că, dacă nu se fac eforturi pentru dezvoltarea economiei, statele respective rămîn în urmă și deci și nivelul de viață al poporului continuă să se înrăutățească. Cred că vă sînt bine cunoscute preocupările actuale legate tocmai de mărirea decalajului dintre țările dezvoltate și țările în curs de dezvoltare, de înrăutățirea condițiilor de viață ale popoarelor din zonele rămase în urmă. Desigur, dacă ar acționa și pe plan mondial principiile eticii și echității socialiste, atunci ar trebui să se facă o mai bună repartiție a veniturilor și pe scară internațională, și deci țările dezvoltate ar trebui să acorde un sprijin ceva mai mare țărilor în curs de dezvoltare pentru a le ridica mai rapid nivelul de dezvoltare. Dar, din păcate, încă nu acționează aceste principii pe plan internațional. În ce ne privește, noi vom depune eforturi pentru a asigura propria noastră dezvoltare. Vom întări colaborarea cu țările socialiste, cu cele în curs de dezvoltare, cît și cu celelalte state, inclusiv cu țările dezvoltate, deoarece considerăm că numai pe



această cale putem asigura poporului nostru un loc demn în lume și o viață civilizată.

ÎNTREBARE : *Cu ce se ocupă în timpul liber o persoană care lucrează atît de mult ca dumneavoastră?*

RĂSPUNS : Pentru a vorbi cu ce se ocupă în timpul liber o persoană care lucrează mult, trebuie mai întîi ca această persoană să aibă într-adevăr asigurat timpul liber. Desigur, în societate sînt multe preocupări necesare — preocupări de familie, de studiu, de vizionare a diferite filme sau piese de teatru —, anumite activități recreative generale, cum sînt sportul și vînătoarea, precum și altele ce se pot face atunci cînd există timp liber. Dacă aș avea suficient timp liber, m-ar interesa toate aceste domenii — și, cîteodată, încerc să găsesc acest timp.

În încheiere, aș dori ca, prin intermediul ziarelor dumneavoastră, să transmiteți poporului olandez cele mai bune urări de viață fericită, prosperitate și pace.

# INTERVIU ACORDAT SOCIETĂŢII OLANDEZE DE RADIOTELEVIZIUNE K.R.O.

*— 31 martie 1973 —*

ÎNTREBARE: *Care sînt principalele schimbări care au avut loc în România în ultimul deceniu?*

RĂSPUNS: În anii construcţiei socialiste, şi îndeosebi în ultimul deceniu, în România au avut loc mari transformări, atît în ce priveşte dezvoltarea forţelor de producţie, perfecţionarea relaţiilor de producţie, cît şi în domeniul creşterii bunăstării materiale şi ridicării nivelului cultural-ştiinţific al întregului popor. Caracteristica principală o constituie dezvoltarea în ritm înalt a industriei şi agriculturii, intensificarea construcţiilor de locuinţe, spitale şi şcoli, creşterea continuă a veniturilor oamenilor muncii, care, în raport cu cele din 1960, sînt de peste două ori mai mari.

ÎNTREBARE: *România consideră că divergenţele existente între ţările socialiste au un caracter temporar şi pot fi depăşite. Vă rugăm să ne vorbiţi despre aceste divergenţe şi despre modul în care ar putea fi depăşite.*

RĂSPUNS: Este adevărat. România apreciază că existenţa divergenţelor între unele ţări socialiste, precum şi apariţia unor păreri deosebite într-o problemă sau



alta au un caracter temporar, ele pot fi depăşite. Dealtfel, aş putea spune că în ultimii ani s-au obţinut paşi importanţi în această direcţie. Între ţările socialiste se afirmă relaţii de tip nou — care nu au încă o experienţă îndelungată —, dar care pornesc de la deplina egalitate în drepturi, de la respectul reciproc, de la întrajutorarea în făurirea în fiecare ţară a societăţii socialiste. Aceasta contribuie, fără îndoială, la întărirea colaborării lor şi la afirmarea socialismului în întreaga lume.

ÎNTREBARE: *Ce loc acordaţi dumneavoastră, în contextul măsurilor pentru asigurarea securităţii europene, problemei desfiinţării blocurilor militare, renunţării la manevre militare pe teritoriile sau la graniţele altor ţări?*

RĂSPUNS: România acordă o atenţie deosebită pregătirii şi organizării conferinţei generale pentru securitate europeană, aşteptînd ca aceasta să pună bazele unor relaţii noi, de colaborare multilaterală, între statele continentului, să asigure dezvoltarea liberă, independentă a fiecărei naţiuni, corespunzător năzuinţelor sale. Pornind de aici, consider că existenţa blocurilor militare constituie un anacronism. Ele sînt rezultatul perioadei războiului rece, al încordării — perioadă care a început să fie de mult depăşită. În lume asistăm la afirmarea unei politici noi, bazată pe dorinţa popoarelor de a trăi în pace, de a colabora în scopul progresului lor economico-social. Tocmai această tendinţă spre destindere face necesară desfiinţarea blocurilor militare şi, pînă la aceasta, luarea unor măsuri parţiale cum ar fi renunţarea la manevre militare pe teritoriile altor state sau la graniţele altor ţări şi altele, care ar mări securitatea fiecărui stat, încrederea reciprocă, contribuind în mod substanţial la întărirea colaborării şi păcii în Europa şi în lume.

ÎNTREBARE : *Dumneavoastră colaborați cu multe țări avînd sisteme politice diferite. Pot fi deosebirile ideologice un obstacol în calea dezvoltării relațiilor reciproc avantajoase ?*

RĂSPUNS : România întreține relații de colaborare economică și tehnico-științifică cu peste 110 state — cu țările socialiste, cu țările care au trecut pe calea dezvoltării independente, cît și cu state capitaliste dezvoltate, deci cu țări cu sisteme politice și orînduiri sociale diferite. Aceste relații se bazează pe principiile coexistenței pașnice, ale avantajului reciproc.

Dealtfel, și relațiile dintre România și Olanda, țări cu orînduiri sociale deosebite, aparținînd la două blocuri militare diferite — relații pe care le-aș putea caracteriza drept foarte amicale —, se desfășoară într-un ritm destul de înalt.

Se poate deci trage concluzia că deosebirile ideologice nu constituie și nu trebuie să constituie un obstacol în calea colaborării multilaterale — economice, tehnico-științifice, politice — în conlucrarea pentru înfăptuirea păcii, care este necesară tuturor popoarelor. Problemele orînduirii sociale, problemele ideologice nu pot fi soluționate decît de fiecare popor în parte. Este dreptul fiecărui popor să aleagă orînduirea pe care o dorește.

ÎNTREBARE : *Credeți că sistemul socialist se va răspîndi tot mai mult în lume și chiar va înlocui complet celelalte sisteme ?*

RĂSPUNS : După cum se știe, socialismul a început să triumfe cu 55 de ani în urmă, prin victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie în Rusia. De atunci au mai apărut pe arena mondială alte țări socialiste și astăzi sînt 14 state — ce reprezintă peste o treime din populația globului — în care socialismul a triumfat. Alte zeci



de state se pronunță și înfăptuiesc măsuri de organizare a economiei și societății pe baze socialiste. De aici se poate deci desprinde clar concluzia că în următorii ani, în următoarele decenii, noi și noi state vor trece pe calea socialismului, că, din punct de vedere istoric, orînduirea capitalistă — mai devreme sau mai tîrziu, într-o formă sau alta — va trebui să cedeze locul orînduirii socialiste. Este un proces istoric-social legic, necesar, de organizare a societății omenești pe baze noi, de adevărată egalitate și dreptate socială.

ÎNTREBARE : *Cum vedeți locul bisericii într-o societate socialistă ?*

RĂSPUNS : Pentru a putea fi mai clar în această privință vom menționa că în România își desfășoară activitatea 14 culte religioase. Desigur, locul principal îl ocupă biserica ortodoxă. Toate cultele se bucură de dreptul deplin de a-și desfășura activitatea. Apreciez că nu este nici o contradicție între făurirea societății socialiste și existența unor culte religioase, a dreptului cetățenilor de a avea o credință religioasă. Desigur, există deosebiri de abordare a problemelor între partidul comunist — și nu numai partidul comunist, ci și alte forțe progresiste — și biserică. Dar abordarea într-un fel sau altul a problemelor filozofice ale dezvoltării omenirii nu poate împiedica existența libertății cultului. De la această premisă am pornit și pornim în societatea noastră socialistă.

Deci, în societatea socialistă românească — și cred că și în Occident, cînd se va pune această problemă la ordinea zilei — biserica își poate desfășura nestingherită activitatea.

ÎNTREBARE : *Există forme sau tendințe artistice inacceptabile într-o societate socialistă ?*

RĂSPUNS : În ce privește tendințele artistice, după cum se știe, sînt tot felul de curente, sînt gusturi diferite. Unor oameni le poate place arta abstractă, altora nu. Noi considerăm că tendințele și curentele artistice se pot manifesta cu o singură condiție : să promoveze elevarea spirituală a omului, prietenia și colaborarea între oameni, să nu ducă la învrăjbire, la rasism — care nu pot fi acceptate într-o societate socialistă și, după părerea mea, în nici o societate civilizată.

ÎNTREBARE : *Care este importanța turismului pentru țara dumneavoastră ? Dacă dezvoltarea pe scară largă a turismului influențează negativ asupra bazelor societății socialiste ?*

RĂSPUNS : România acordă importanță dezvoltării turismului. Dorim să creăm condiții pentru a primi cît mai mulți turiști, inclusiv din Olanda — și am fi foarte satisfăcuți dacă ei s-ar simți bine în România.

Nu văd care ar putea fi influența negativă a dezvoltării turismului. Dimpotrivă, lărgirea lui are o înrîurire pozitivă asupra cunoașterii între popoare și, într-un anumit sens, chiar asupra dezvoltării economice. Aș putea spune deci că lărgirea turismului contribuie la întărirea bazelor societății socialiste. Nu consider că venirea unor turiști cu alte concepții politice poate pune cumva în pericol socialismul, deoarece socialismul s-a afirmat și a triumfat în luptă cu societatea capitalistă care a existat la noi, dovedindu-se superior acesteia. Dezvoltarea în continuare a socialismului nu poate fi afectată de venirea unui grup mai mare sau mai mic de turiști — aceasta depinde de felul cum statul socialist rezolvă problemele oamenilor muncii, ale progresului societății. Repet, bazele



socialismului nu pot fi în nici un fel puse în pericol de dezvoltarea turismului. Dimpotrivă, cu cît se dezvoltă mai mult colaborarea între popoare, cu atît se creează condiții mai bune pentru triumful socialismului în lume.

În încheiere, v-aș ruga să transmiteți prin intermediul societății dumneavoastră de televiziune cele mai bune urări de pace și prosperitate întregului popor olandez.

# INTERVIU ACORDAT REVISTEI ITALIENE „L'EUROPEO"

*— 1 aprilie 1973 —*

ÎNTREBARE: *Realizările României din ultimii 25 de ani au suscitat un larg interes. V-aş fi recunoscător, domnule preşedinte, dacă ne-aţi putea vorbi despre problemele cele mai urgente pe care societatea românească trebuie să le rezolve astăzi.*

RĂSPUNS: Este adevărat că, în anii construcţiei socialiste, România a obţinut rezultate remarcabile în dezvoltarea sa economică şi socială. Nu aş menţiona decît faptul că în acest an producţia industrială este de peste 20 de ori mai mare decît cea din 1938, anul cu producţia cea mai mare a României din trecut. A crescut simţitor venitul naţional, precum şi nivelul de trai al poporului, care constituie, dealtfel, preocuparea centrală a politicii noastre. În domeniul ştiinţei, învăţămîntului şi culturii s-au obţinut, de asemenea, rezultate de însemnătate deosebită. În trecut, aproape 40% din populaţie era neştiutoare de carte. Am lichidat de mult această stare de lucruri, iar în prezent avem introdus învăţămîntul obligatoriu de zece ani. Învăţămîntul nostru superior se găseşte, din punctul de vedere al numărului studenţilor, la nivelul ţărilor dezvoltate. Practic, în institutele de învăţămînt din România asigurăm întregul necesar de



cadre pentru toate sectoarele de activitate. Mai mult chiar, în România învaţă cîteva mii de tineri din ţările în curs de dezvoltare. Nu mă mai refer la dezvoltarea activităţii culturale şi ştiinţifice, care constituie o preocupare permanentă a întregii noastre politici, considerînd că ştiinţa trebuie să stea la baza întregii dezvoltări a societăţii.

În ce priveşte problemele cele mai urgente pe care trebuie să le rezolve societatea socialistă românească în viitor, ele constau în primul rînd în a lichida decalajul care ne mai desparte de ţările dezvoltate din punct de vedere industrial şi economic, în general. Pornind de aici, punem pe prim plan dezvoltarea în ritm susţinut a industriei, modernizarea producţiei agricole şi, totodată, amplasarea raţională pe teritoriul ţării a noilor forţe de producţie, a industriei şi altor instituţii.

O altă preocupare este aceea a organizării dezvoltării oraşelor şi satelor prin crearea de noi centre orăşeneşti şi ridicarea nivelului de organizare şi a condiţiilor de viaţă în centrele urbane existente, considerînd că aceasta are o deosebită importanţă pentru dezvoltarea viitoare a ţării.

Desigur, pornind de la aceste preocupări, pe prim plan se pune problema formării cadrelor necesare pentru toate domeniile de activitate, ca o condiţie de bază a progresului general al societăţii.

Trebuie să menţionez că în dezvoltarea întregii noastre activităţi pornim de la introducerea în industrie, agricultură şi în alte domenii a cuceririlor ştiinţei şi tehnicii celei mai avansate, spre a ţine astfel pasul cu transformările mari produse în lume de revoluţia tehnico-ştiinţifică contemporană.

În sfîrşit, ne preocupăm continuu de îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă materiale şi spirituale ale întregului

popor. Am în vedere atît preocuparea pentru creșterea veniturilor populației, pentru dezvoltarea construcției de locuințe, pentru îmbunătățirea asistenței sanitare, cît și alte preocupări legate de îmbunătățirea cît mai rapidă a condițiilor de trai.

ÎNTREBARE : *Din anul 1965 vă aflați în fruntea Partidului Comunist Român. Rezultatele de astăzi — fără îndoială rodul unei activități foarte complexe — au presupus și eliminarea unor obstacole. Ne-ați putea spune, domnule președinte, ce dificultăți ați întîmpinat în acești ani ?*

RĂSPUNS : Fără îndoială că în toată această perioadă — inclusiv după 1965 — a trebuit să facem față unor probleme foarte complexe, să învingem o serie de greutăți — unele obiective, legate de stadiul de dezvoltare a țării, altele subiective, legate de activitatea organelor de partid și de stat. Nu aș vrea să vorbesc acum despre greutățile obiective, pentru că este de înțeles că nivelul scăzut al industriei și agriculturii creează multe greutăți în dezvoltarea unei țări.

Principala dificultate a fost, în primul rînd, aceea că nu am avut asigurate pentru toate sectoarele cadrele necesare care să poată face față pe deplin cerințelor impuse de ritmul înalt de dezvoltare a societății.

În al doilea rînd, s-au manifestat o serie de tendințe dogmatice — ca să spun așa —, rigide în abordarea unor probleme ale dezvoltării societății, generate, în primul rînd, de neînțelegerea unor legități obiective, a formelor celor mai potrivite de aplicare a lor la condițiile reale ale societății românești.

Desigur, aceste fenomene s-au manifestat mai cu seamă într-o anumită perioadă — și multe din ele au fost în mare parte depășite. S-au manifestat și mai există încă, din păcate, unele tendințe birocratice. A existat și tendința unui centralism excesiv. Dar multe din aceste stări de lucruri au fost în cea mai mare parte înlăturate. Dealtfel, măsurile luate în direcția perfecționării conducerii și planificării economiei au avut tocmai sensul de a lichida aceste stări de lucruri, de a îmbunătăți situația și crea noi condiții favorabile pentru dezvoltarea întregii societăți.



După cum știți, printre preocupările noastre este și aceea de a defini cît mai bine rolul partidului în societate — pornind de la concepția că el este forța conducătoare —, de a-i găsi locul cel mai potrivit. Totodată, ne preocupăm de a găsi și perfecționa continuu formele organizatorice de participare a clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, a tuturor forțelor sociale la conducerea activității economice și sociale și, în general, la conducerea statului, ceea ce presupune dezvoltarea democrației socialiste, creșterea rolului maselor populare în conducerea întregii societăți.

Iată cîteva aspecte ale problemelor complexe cărora a trebuit să le facem față, precum și direcțiile în care am acționat și acționăm pentru soluționarea lor.

ÎNTREBARE : *România se află pe calea înfăptuirii unui intens program de industrializare. Va duce oare această transformare la accentuarea unor contradicții sau la apariția altora noi ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, România se află într-un proces de intensă dezvoltare a industriei. Trebuie să spun că și în următoarele planuri cincinale, pînă în 1990, avem în vedere ca să continuăm în mod intens industrializarea țării. Pe această bază vrem să lichidăm în cea mai mare parte decalajul existent și să ne apropiem de țările

dezvoltate din punct de vedere industrial și economic, în general.

Fără îndoială că realizarea acestor transformări din economie, industrializarea țării vor duce la schimbări radicale în structura socială a întregii societăți. Spre exemplu, imediat după eliberare țărănimea reprezenta circa 75% din populație. Astăzi, peste 50% din forța activă a țării lucrează în industrie și alte sectoare. Avem în vedere ca în 1990 să ajungem ca țărănimea să reprezinte numai 10—12%, iar restul populației să fie ocupată în industrie și celelalte sectoare.

Desigur că aceasta va duce la eliminarea unor contradicții din societatea noastră. Am în vedere, în primul rînd, contradicțiile dintre sat și oraș, contradicțiile chiar dintre munca din agricultură și cea din industrie, în general dintre munca fizică și munca intelectuală. Aceste contradicții vor dispărea sau se vor aplatiza foarte mult.

ÎNTREBARE : *În lumea contemporană asistăm la conturarea unor contraste tot mai evidente între clasa muncitoare din industrie, în special, și administrație. Pornind de la aceste considerente, aș întreba dacă această problemă se pune, ca o chestiune presantă, și în fața țării dumneavoastră și, în orice caz, cum prevedeți că va evolua : va deveni un conflict din ce în ce mai agravat, cum vedem că se întîmplă în societatea de consum, sau va evolua spre o fază de înțelegere ?*

RĂSPUNS : Situația cred că trebuie privită în mod diferențiat. Una este situația în țările capitaliste dezvoltate și alta în țările socialiste și chiar în țările în curs de dezvoltare. Faptul că în țările capitaliste, între muncitorii industriali și aparatul administrativ există și se manifestă o anumită deosebire este, în primul rînd, un rezultat al existenței claselor deosebite, al claselor antagoniste, adică a capitalismului și clasei muncitoare. În condițiile acestea, funcționarii din aparatul administrativ reprezintă — vrînd, nevrînd — în fața muncitorilor pe proprietari. De aici rezultă această contradicție, care va persista atîta timp cît în societatea capitalistă se vor menține relațiile de producție existente. Aceasta este cauza esențială. Cît timp în țările capitaliste se vor menține relațiile de proprietate asupra mijloacelor de producție, acest antagonism va dăinui, el putînd lua diferite forme.



În ce privește România și alte țări socialiste, unde au dispărut cauzele fundamentale ale acestor antagonisme, între muncitori și funcționari nu mai pot exista în mod real asemenea contradicții. Cu toate acestea, poate exista birocratism. De aceea manifestăm o preocupare continuă pentru a atrage la conducere masele populare, în așa fel încît aparatul de conducere să se contopească în fond cu clasa muncitoare, cu producătorii înșiși. În felul acesta, funcționarul, inclusiv directorul, să spun așa, își va îndeplini funcția sa socială în procesul de producție nu ca făcînd parte dintr-un aparat rupt de producție și aflat deasupra producției, deși există și această tendință. Preocuparea noastră, a societății socialiste, este tocmai de a împiedica acest lucru, dezvoltînd democrația, asigurînd participarea maselor populare la toate verigile de conducere.

ÎNTREBARE : *Presa occidentală a comentat în mod diferit recentele schimbări din structura de partid și de stat din România. În legătură cu acestea, ați binevoi să explicați „conceptul rotării" ?*

RĂSPUNS : În primul rînd, doresc să arăt că toate măsurile luate în ultimii ani — inclusiv recentele măsuri — au ca scop să asigure o mai bună repartizare a forțelor

de care dispun astăzi partidul și societatea noastră în sectoarele hotărîtoare ale activității, spre a putea soluționa cît mai bine și mai direct problemele. În al doilea rînd, aceste măsuri se înscriu în preocuparea de a face să dispară o serie de verigi intermediare care generează birocratism, de a apropia conducerea de problemele de bază. Desigur, ne gîndim să găsim în continuare forme cît mai simple în acest sens. Dealtfel, vreau să arăt că înainte, în conducerea țării existau, de exemplu, următoarele verigi : conducerea centrală de stat, regiunea, raionul și comuna sau orașul. Am desființat complet raioanele, am reorganizat regiunile și am creat 40 de județe, care lucrează direct cu comunele și orașele. În acest fel au dispărut verigile intermediare, avînd acum județele și baza — comunele. Deci, intră în preocuparea generală de a simplifica relațiile, de a apropia conducerea de unitățile de bază. Pe măsură ce vom introduce mijloace moderne în conducerea activității, vom putea face, probabil, și alte simplificări.

Toate aceste măsuri sînt legate de preocuparea de a asigura o conducere cît mai eficientă și operativă în toate domeniile de activitate. Orice speculații pe seama acestor măsuri nu au nici un fel de bază.

În ce privește rotarea cadrelor. Problemele conducerii sînt multiple și foarte diverse. Pentru ca oamenii să poată face față acestei multitudini de probleme, ei trebuie să cunoască cît mai multe aspecte ale activității sociale. De aceea considerăm că este bine ca, periodic, oamenii să poată trece de la o muncă la alta.

În al doilea rînd, această problemă este legată și de faptul că, în conformitate cu legile obiective, fiziologice — ca să spun așa — și oamenii au perioade de creștere, de avînt, de stagnare și, desigur, de cădere. Este firesc deci să se aibă în vedere permanent necesitatea de a



se asigura și promovarea continuă a noilor forțe. Acesta este un lucru normal, pe care natura însăși l-a reglementat. Într-adevăr, nu întotdeauna oamenii țin seama de acest lucru, dar este cu atît mai rău pentru dezvoltarea societății.

ÎNTREBARE : *În legătură cu actuala reuniune de la Helsinki, vă rugăm, domnule președinte, să subliniați cîteva aspecte ale poziției României în problema securității europene.*

RĂSPUNS : După cît se știe, România s-a pronunțat întotdeauna în mod ferm pentru conferința general-europeană. S-a ajuns acum la începerea convorbirilor pregătitoare de la Helsinki, care au menirea de a stabili ordinea de zi și măsurile organizatorice necesare pentru ținerea conferinței general-europene propriu-zise.

Noi apreciem că discuțiile de pînă acum au dus la rezultate pozitive, că ele au conturat o serie de direcții de care trebuie să se țină seama în organizarea și desfășurarea conferinței general-europene. Desigur, după părerea mea, este necesar ca toți participanții să depună eforturi pentru a se ajunge la un numitor comun — ca să spun așa — în ce privește problemele de bază. În primul rînd, România consideră că trebuie să se ajungă la un acord cu privire la ordinea de zi. Desigur, trebuie să avem în vedere că conferința europeană trebuie să dezbată principiile privind relațiile dintre statele europene. Noi considerăm că acestea trebuie să pornească de la egalitatea în drepturi, respectul independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc. În același timp, este necesar să se ajungă la adoptarea unei poziții comune cu privire la renunțarea la forță și la amenințarea cu forța în relațiile dintre state. Deci să se creeze condiții ca fiecare țară europeană

să-şi poată asigura dezvoltarea economico-socială corespunzător voinţei sale, fără nici un amestec din afară.

În al doilea rînd, trebuie avută în vedere crearea condiţiilor pentru o mai bună colaborare economică, tehnico-ştiinţifică, lărgirea schimburilor de informaţii, turistice şi de altă natură între statele europene.

În fine, noi aşteptăm, dorim ca la conferinţa general-europeană să se adopte documente corespunzătoare în această direcţie şi să se hotărască crearea unui organism permanent care să asigure atît menţinerea contactelor între statele europene, cît şi soluţionarea diferitelor probleme care se pot ivi, sau pregătirea unor noi reuniuni cu participarea tuturor statelor. Desigur, sînt şi unele probleme organizatorice, dar nu doresc să mă opresc acum asupra lor.

Noi vom acţiona ca la Helsinki să se ajungă la o înţelegere într-un timp cît mai scurt, pentru a se putea trece la organizarea conferinţei propriu-zise.

ÎNTREBARE : *Prin urmare, Europa caută un nou echilibru. Care este, în acest context, importanţa cooperării balcanice ?*

RĂSPUNS : Desigur că realizarea unor succese în dezvoltarea securităţii europene şi în afirmarea relaţiilor noi dintre state va exercita o influenţă pozitivă şi pe plan regional — şi, în acest context, şi în ce priveşte colaborarea dintre ţările din Balcani. De aceea noi apreciem că realizarea unei colaborări între ţările balcanice, care să excludă din această zonă bazele militare străine şi armamentele nucleare, va fi, la rîndul ei, de o mare importanţă nu numai pentru Balcani, dar şi pentru pacea în Europa şi chiar, mai larg, în întreaga viaţă internaţională.

Sîntem convinşi că există reale posibilităţi ca ţările balcanice să ajungă la o înţelegere şi la o mai bună colaborare între ele. Dealtfel s-au şi obţinut o serie de rezultate pozitive în această direcţie. Considerăm că trebuie să depunem eforturi în continuare pentru a se ajunge în Balcani la crearea unei colaborări pe baze noi.



În ce o priveşte, România are relaţii deosebit de bune cu toate statele din Balcani.

ÎNTREBARE : *Care va fi, după părerea dumneavoastră, ponderea Asiei în evoluţia politicii internaţionale ?*

RĂSPUNS : În ce priveşte ponderea Asiei în evoluţia politicii internaţionale, trebuie pornit, desigur, de la faptul că Asia reprezintă aproape 50% din populaţia lumii, că aici se află un număr mare de state — mari şi mici —, că unele din ele au un rol foarte activ în viaţa internaţională. Este de înţeles că nu se poate concepe în nici un fel soluţionarea problemelor complexe ale vieţii internaţionale — cum sînt cele privind dezarmarea şi, în primul rînd, dezarmarea nucleară, promovarea unor relaţii noi în lume — fără ca Asia, ţările acestui continent să-şi spună cuvîntul lor. Şi trebuie să arăt că în viitor, în raport cu ponderea populaţiei şi cu dezvoltarea economică a acestor ţări, se va accentua şi rolul lor în viaţa internaţională.

ÎNTREBARE : *Aţi vrea, domnule preşedinte, să ne spuneţi ceva despre apropiata dumneavoastră vizită în Italia ?*

RĂSPUNS : Am acceptat cu multă plăcere invitaţia preşedintelui Leone de a vizita Italia.

Doresc ca, într-adevăr, vizita să ducă la dezvoltarea în continuare a relaţiilor dintre ţările noastre — şi sper că, din acest punct de vedere, ea să fie o vizită cu rezultate bune.

Trebuie să menţionez că relaţiile dintre România şi

Italia — atît în domeniul economic, științific, cultural, cît și pe tărîmul colaborării internaționale — sînt bune și cunosc un progres continuu. După cum se știe, nu demult ministrul de externe al Italiei a fost în România. În cursul convorbirilor pe care le-am avut, am constatat cu multă satisfacție acest curs ascendent al relațiilor noastre. De aceea nu pot decît să-mi exprim convingerea că colaborarea româno-italiană se va dezvolta, că ea va fi un factor pozitiv în promovarea mai largă a colaborării în Europa și în lume.

Doresc, în încheiere, să urez cititorilor revistei dumneavoastră și poporului italian — prin intermediul revistei — cele mai mari succese în dezvoltarea economico-socială, multă fericire și pace.

# TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI REPUBLICII DEMOCRATICE SUDAN, GAAFAR MOHAMMED NIMEIRI, ȘI A SOȚIEI SALE, BUSEINA NIMEIRI

## Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— *2 aprilie 1973* —

Stimate domnule președinte,
Stimată doamnă Nimeiri,
Doamnelor și domnilor,

Îmi face o deosebită plăcere ca, în numele Consiliului de Stat, al guvernului, al meu personal și al tovarășei mele, să vă adresez, dumneavoastră, domnule președinte, doamnei Nimeiri, precum și tuturor colaboratorilor care vă însoțesc un cordial salut de bun venit și să dau expresie sentimentelor de considerație și stimă cu care poporul român vă întîmpină pe pămîntul patriei noastre. Primirea caldă pe care v-a făcut-o astăzi populația Bucureștiului constituie o vie ilustrare a acestor sentimente, a dorinței de a dezvolta prietenia și colaborarea dintre țările noastre.

Îmi este plăcut să evoc, domnule președinte, vizita pe care am făcut-o în primăvara anului trecut în frumoasa dumneavoastră țară, primirea ospitalieră de care ne-am bucurat din partea harnicului și entuziastului po-

por sudanez, convorbirile fructuoase pe care le-am purtat și înțelegerile la care am ajuns. Am convingerea că vizita pe care o faceți astăzi în România se va înscrie ca o nouă și importantă contribuție la promovarea relațiilor româno-sudaneze, la adîncirea cunoașterii reciproce.

Vizita dumneavoastră în Republica Socialistă România vă va da posibilitatea să cunoașteți nemijlocit unele aspecte din munca și preocupările poporului român pentru înflorirea multilaterală a patriei și ridicarea nivelului său de viață. Noi subordonăm tot ceea ce facem pentru dezvoltarea economică și socială a țării, pentru progresul neîntrerupt al științei, culturii, învățămîntului, unui țel unic — acela de făurire a bunăstării și fericirii omului, a tuturor cetățenilor României, cărora orînduirea socialistă pe care o edificăm le deschide largi posibilități de a duce o viață liberă și demnă.

Muncind pentru progresul și bunăstarea patriei sale, poporul român este puternic însuflețit de dorința de a se înțelege și a colabora fructuos cu toate popoarele lumii, de a conlucra cu celelalte națiuni pe arena internațională și a-și aduce contribuția la realizarea dezideratelor de pace și progres ale omenirii contemporane. Dînd expresie acestei legitime dorințe a poporului, Republica Socialistă România promovează consecvent o politică de prietenie și colaborare cu țările socialiste, cu statele care au pășit pe calea dezvoltării independente, cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială, își aduce contribuția activă la cauza păcii și colaborării internaționale. La baza relațiilor noastre cu celelalte state situăm ferm principiile respectării independenței și suveranității naționale, deplinei egalități în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale nerecurgerii la forță sau la amenințarea cu folosirea forței în raporturile interstatale. Ne bucurăm, domnule pre-



ședinte, că în spiritul acestor principii se desfășoară și relațiile dintre România și Sudan. Întemeiate pe respect și stimă reciprocă, pe egalitate deplină în drepturi, relațiile economice, politice și cultural-științifice dintre țările noastre cunosc o evoluție pozitivă. Încep să prindă viață unele înțelegeri la care am ajuns privind dezvoltarea cooperării în producție și extinderea schimburilor economice, deși, după convingerea noastră, prin eforturi comune putem realiza mult mai mult în această direcție. Îmi exprim convingerea că în cadrul convorbirilor pe care le vom avea se vor evidenția noi căi și mijloace de a extinde aria relațiilor bilaterale. Aceasta va contribui la întărirea prieteniei dintre țările și popoarele noastre, va servi cauza generală a păcii și colaborării.

Domnule președinte,

Veniți de pe un continent care în ultimele decenii a cunoscut profunde prefaceri economice și politice, în care zeci și zeci de state — printre care și Republica Sudan —, scuturînd lanțurile robiei coloniale, au pășit pe calea dezvoltării independente. România, care a cunoscut vreme îndelungată în trecut asuprirea străină, salută cu satisfacție și sprijină aceste schimbări înnoitoare în viața continentului african. Cu ocazia vizitei făcute anul trecut în 8 țări din Africa, am putut cunoaște nemijlocit cît de puternică este dorința acestor popoare de a-și făuri o viață liberă și independentă.

Poporul român este profund solidar cu lupta popoarelor care se ridică pentru eliberarea de sub domnia colonialistă și neocolonialistă, sprijină cu căldură mișcările de eliberare națională, eforturile tinerelor state din Africa, Asia și de pe alte continente pentru apărarea și consolidarea independenței naționale, pentru dezvoltarea lor economică și socială, de sine stătătoare. Am condamnat și

vom condamna întotdeauna politica imperialistă de forță și dictat, de dominație asupra altor state, de jefuire a avuțiilor naționale, politica de discriminări rasiale, care împiedică afirmarea liberă și nestingherită a popoarelor. Apreciem că lichidarea marilor decalaje care despart țările în curs de dezvoltare de țările avansate ale lumii constituie o cerință imperioasă a progresului general, a însăși asigurării păcii pe planeta noastră.

În lumea de astăzi se ridică uriașe forțe sociale care acționează pentru imprimarea unui curs nou în viața internațională, îndreptat spre dezvoltarea colaborării și înțelegerii între popoare, spre destindere și pace. Se impune tot mai mult în practica internațională spiritul tratativelor, hotărîrea popoarelor de a asigura soluționarea pe cale politică, pașnică a problemelor litigioase. Considerăm că o condiție fundamentală pentru dezvoltarea acestui curs pozitiv este participarea activă, nemijlocită a tuturor țărilor în viața internațională. Fiecare țară — fie ea mare, mijlocie sau mică —, indiferent de orînduirea ei socială și de continentul pe care se află, poate — și are datoria — să contribuie la soluționarea în spirit constructiv a problemelor cu care se confruntă omenirea contemporană, la consolidarea păcii și colaborării în lume.

Ne îngrijorează că se perpetuează conflictul din zona Orientului Apropiat. România s-a pronunțat și se pronunță consecvent pentru soluționarea conflictului prin mijloace pașnice, în spiritul și pe baza Rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967, și care să ducă la retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile arabe ocupate, la respectarea dreptului la existența și dezvoltarea independentă a fiecărui stat din această regiune, la rezolvarea problemei populației palestinene în conformitate cu interesele ei legitime.

România este serios preocupată și militează activ pentru instaurarea unui sistem trainic de securitate și colaborare pe continentul european. Sîntem hotărîți să ne aducem întreaga contribuție la pregătirea și desfășurarea cu succes a conferinței general-europene ce se preconizează în acest scop. Avem convingerea că orice progres, orice pas înainte în înfăptuirea securității europene se va răsfrînge pozitiv asupra atmosferei internaționale generale.



România militează cu fermitate pentru înfăptuirea dezarmării generale, și în primul rînd a dezarmării nucleare. Considerăm că toate popoarele trebuie să-și unească glasul și să acționeze mai energic pentru a impune luarea unor măsuri concrete în această direcție.

Stimate domnule președinte,

Avînd convingerea că vizita dumneavoastră în România va marca un moment important în dezvoltarea relațiilor reciproce și în intensificarea conlucrării pe plan internațional dintre România și Sudan, doresc să toastez

— în sănătatea dumneavoastră și a doamnei Nimeiri ;
— în sănătatea tuturor oaspeților prezenți la dineu ;
— pentru prosperitatea și fericirea poporului sudanez ;
— pentru prietenia și colaborarea dintre popoarele noastre, pentru pace în lumea întreagă !

# TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREŞEDINTELE REPUBLICII DEMOCRATICE SUDAN, GAAFAR MOHAMMED NIMEIRI, ŞI SOŢIA SA, BUSEINA NIMEIRI, ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU, ŞI A TOVARĂŞEI ELENA CEAUŞESCU

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— *5 aprilie 1973* —

Domnule preşedinte Nimeiri,
Doamnă Nimeiri,
Dragi prieteni,

Aş dori încă o dată să exprim satisfacţia noastră pentru vizita pe care dumneavoastră aţi efectuat-o împreună cu ceilalţi membri ai delegaţiei în România, pentru convorbirile şi înţelegerile la care am ajuns cu acest prilej. Continuînd convorbirile şi înţelegerile de acum un an, din Sudan, în aceste zile am concretizat, am putea spune, cîteva domenii în care colaborarea noastră urmează să se dezvolte în următorii ani.

Aţi putut vedea în România unele întreprinderi industriale şi agricole, v-aţi întîlnit cu cetăţeni ai unor oraşe, cu oameni ai muncii din diferite întreprinderi şi aţi putut constata sentimentele de prietenie ale poporului nostru faţă de poporul dumneavoastră, faţă de dumneavoastră. Deci, aş putea spune că există o dorinţă reciprocă a popoarelor noastre de a dezvolta colaborarea



multilaterală — şi nouă ne revine misiunea de a da viaţă dorinţei popoarelor noastre. Sînt convins că vom face în aşa fel încît să răspundem acestor năzuinţe.

Fără îndoială că dezvoltarea colaborării dintre popoarele noastre corespunde intereselor reciproce, serveşte, în acelaşi timp, şi cauzei colaborării şi păcii în lume. Iată de ce apreciez că vizita pe care aţi efectuat-o, domnule preşedinte, în România s-a desfăşurat în bune condiţii şi va avea urmări pozitive.

Propun un toast

— în sănătatea domnului preşedinte Nimeiri ;

— în sănătatea doamnei Nimeiri ;

— în sănătatea tuturor oaspeţilor noştri !

# CUVÎNT
# LA CEREMONIA SEMNĂRII DECLARAŢIEI SOLEMNE COMUNE A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ŞI A REPUBLICII DEMOCRATICE SUDAN

## Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România a preşedintelui Republicii Democratice Sudan, Gaafar Mohammed Nimeiri

— *6 aprilie 1973* —

Stimate domnule preşedinte,
Doamnă Nimeiri,
Dragi prieteni şi tovarăşi,

Aş dori să exprim satisfacţia mea, a conducerii noastre pentru rezultatele vizitei pe care aţi efectuat-o în România şi pentru semnarea Declaraţiei solemne, care pune baze trainice colaborării dintre România şi Sudan.

În cursul acestor convorbiri, ca şi în cursul celor pe care le-am avut anul trecut în Sudan am evidenţiat posibilităţi largi de colaborare economică, tehnico-ştiinţifică între ţările noastre. Am ajuns la concluzia comună de a aşeza raporturile dintre statele noastre pe baza deplinei egalităţi în drepturi, a respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, a neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc.

Aş dori să remarc cu multă bucurie faptul că, în acelaşi timp, s-au statornicit relaţii între organizaţiile noastre politice — între Partidul Comunist Român şi Uniunea Socialistă Sudaneză —, că s-a convenit ca în viitor să intensificăm aceste legături politice.



Declaraţia pe care am semnat-o astăzi corespunde pe deplin năzuinţelor popoarelor noastre de a colabora strîns şi a edifica, fiecare, o economie independentă, liberă, de a-şi ridica bunăstarea şi a-şi făuri o viaţă fericită şi, totodată, de a dezvolta larg colaborarea cu toate celelalte state. Fără îndoială că prin dezvoltarea colaborării româno-sudaneze servim interesele popoarelor noastre şi, în acelaşi timp, contribuim la cauza colaborării şi păcii în lume.

Aş dori să urez poporului sudanez frate cele mai mari succese în activitatea sa de făurire a unei economii prospere, în dezvoltarea patriei sale libere şi independente.

Doresc, de asemenea, să urez întărirea continuă a colaborării şi prieteniei dintre popoarele noastre, în scopul creşterii bunăstării reciproce, al cauzei păcii şi progresului. (*Aplauze*).

# INTERVIU ACORDAT PRESEI SUDANEZE

## Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România a președintelui Republicii Democratice Sudan, Gaafar Mohammed Nimeiri

— *6 aprilie 1973* —

ÎNTREBARE : *Ce părere aveți dumneavoastră, domnule președinte, despre realizarea integrității naționale ?*

RĂSPUNS : Apreciez că realizarea integrității naționale este deosebit de importantă, că asigură dezvoltarea economică, socială, întărirea independenței și creșterea bunăstării întregului popor.

ÎNTREBARE : *Ce părere aveți în legătură cu lupta popoarelor pentru eliberare națională din Africa ?*

RĂSPUNS : În Africa se desfășoară lupta de eliberare națională a popoarelor din Angola, Mozambic, Guineea-Bissau împotriva colonialiștilor — și apreciez că sînt condiții pentru intensificarea acestei lupte, ca să se pună capăt cu desăvîrșire politicii colonialiste.

România acordă un sprijin activ tuturor mișcărilor de eliberare și desfășoară în acest sens o largă activitate politică și diplomatică, dezvoltă relații de colaborare cu toate mișcările de eliberare națională.

ÎNTREBARE : *Apreciați, domnule președinte, că există condiții pentru o soluționare cît mai rapidă a problemei Orientului Mijlociu ? Cum apreciază acest lucru România ?*



RĂSPUNS : Apreciez că în Orientul Mijlociu trebuie să se ajungă la o soluție care să pună capăt stării de încordare, să ducă la aplicarea Rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967, la retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, la asigurarea independenței și suveranității tuturor statelor din această zonă și, totodată, să se creeze condiții pentru rezolvarea problemei populației palestinene în concordanță cu hotărîrea acesteia de a-și asigura o viață independentă.

ÎNTREBARE : *Ce doriți să transmiteți poporului sudanez cu ocazia încheierii acestei vizite în țara dumneavoastră ?*

RĂSPUNS : Aș dori, încă o dată, să remarc cu deplină satisfacție rezultatele pozitive ale vizitei președintelui Nimeiri în România, precum și ale vizitei pe care am făcut-o anul trecut în Sudan, prin care s-au pus bazele unei largi colaborări între țările noastre.

Doresc să urez poporului sudanez să obțină succese tot mai mari în dezvoltarea unei economii independente și prospere, în întărirea independenței și suveranității, să urez o bună colaborare între popoarele noastre.

# CUVÎNT
# LA PRIMIREA PARTICIPANȚILOR LA MASA ROTUNDĂ PE TEME ECONOMICE ORGANIZATĂ DE ASOCIAȚIA „BUSINESS INTERNATIONAL"

*— 9 aprilie 1973 —*

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a primit luni dimineață pe participanții la masa rotundă pe teme economice organizată la București de Asociația „Business International", importantă manifestare care-și desfășoară lucrările sub înaltul patronaj al șefului statului român.

La primire au participat tovarășii Ilie Verdeț, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Manea Mănescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, președintele Comitetului de Stat al Planificării, Ion Pățan, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministrul comerțului exterior, Constantin Stătescu, secretarul Consiliului de Stat, George Macovescu, ministrul afacerilor externe, și alți membri ai guvernului, conducători de instituții centrale economice.

În numele reprezentanților celor peste 50 de societăți, companii, bănci prezenți la întrevedere, Alonso B. Kight, vicepreședinte al corporației americane „Rockwell International", a exprimat călduroase mulțumiri președintelui Nicolae Ceaușescu pentru cinstea deosebită de a-i fi primit, subliniind că toți cei de față cunosc și apreciază



viața și activitatea conducătorului partidului și statului român.

Prezentînd profilul și scopurile asociației — a cărei cifră de afaceri cu firme din peste 100 de țări se ridică la mai bine de 100 miliarde de dolari —, Alonso B. Kight a relevat interesul pe care-l manifestă „Business International" față de dezvoltarea relațiilor economice cu România, convingerea că întotdeauna comerțul trebuie să reprezinte un flux în două direcții.

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, adresînd un salut călduros participanților la masa rotundă, a exprimat satisfacția sa și a guvernului român pentru organizarea acestei reuniuni, speranța că ea va facilita o mai bună cunoaștere și va marca un aport la promovarea relațiilor de colaborare dintre întreprinderile românești și societățile și companiile reprezentate de cei de față.

În continuare, președintele Nicolae Ceaușescu a expus pe larg problemele actuale ale dezvoltării economiei românești, a relevat, în acest context, interesul manifestat de țara noastră pentru extinderea cooperării, a legăturilor economice, în cele mai diverse domenii, cu toate statele lumii, referindu-se, totodată, la principiile pe care România își întemeiază relațiile cu alte state, participarea sa la circuitul mondial al valorilor materiale.

La rugămintea reprezentanților asociației, tovarășul Nicolae Ceaușescu a răspuns apoi la întrebările unor participanți la întrevedere.

Exprimînd profunda gratitudine și întreaga apreciere a celor prezenți pentru prilejul oferit de președintele Nicolae Ceaușescu de a avea această discuție sinceră, Alonso B. Kight a subliniat că întîlnirea le-a permis să înțeleagă mai bine motivele pentru care activitatea șe-

fului statului român a trezit un ecou atît de larg în lumea întreagă.

Eu aș dori să exprim încă o dată satisfacția mea — a spus în încheierea întrevederii președintele Consiliului de Stat — pentru această reuniune pe care o aveți în România, pentru întîlnirea pe care am avut-o cu dumneavoastră și sper că ea va fi urmată de o extindere a colaborării practice între industria românească și companiile dumneavoastră.

Aș dori să vă urez să vă simțiți cît mai bine în țara noastră și aceasta să determine o cooperare bună, să mai veniți în România, să contribuiți astfel la colaborarea între popoarele noastre și la cauza păcii.

# TOAST LA DINEUL DE GALĂ OFERIT DE MAIESTATEA-SA REGINA IULIANA ȘI ALTEȚA-SA REGALĂ PRINȚUL BERNHARD ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU

## Cu prilejul vizitei în Olanda

*— 10 aprilie 1973 —*

Maiestate,

Doamnelor și domnilor,

Aș dori să vă mulțumesc, în numele meu și al soției mele, pentru amabila invitație de a vizita țara dumneavoastră, pentru ospitalitatea cu care am fost primiți, pentru cuvintele rostite aici la adresa țării noastre, a poporului român.

Ne produce o vie satisfacție faptul că avem prilejul să vizităm Olanda, să cunoaștem nemijlocit viața și preocupările unui popor cu o bogată istorie, cunoscut și apreciat în întreaga lume pentru talentul și hărnicia sa. Această satisfacție ne este sporită și de faptul că venim într-o țară cu care România întreține bune relații de prietenie și colaborare — relații care datează de multă vreme și care s-au dezvoltat în mod fericit în ultimii ani. Îmi este plăcut să remarc, în acest context, că un moment important în dezvoltarea relațiilor noastre bilaterale l-a constituit vizita pe care Alteța-Sa regală prințul Bernhard a făcut-o, în toamna anului 1971, în România.

Ați evocat, Maiestate, o serie de domenii concrete în

care colaborarea româno-olandeză a găsit un teren propice de afirmare — începînd cu relațiile economice, științifice și culturale și pînă la cele privind sportul și turismul. Sper că vizita și convorbirile pe care le vom avea cu reprezentanții țării dumneavoastră vor evidenția noi posibilități de a lărgi cooperarea economică, tehnică și științifică, de a amplifica schimburile cultural-artistice dintre țările noastre.

Desigur, dezvoltarea multilaterală a relațiilor româno-olandeze, pe baza deplinei egalități în drepturi, a respectului reciproc și avantajului mutual, are o mare importanță nu numai pentru țările și popoarele noastre. Ea reprezintă, totodată, o contribuție la îmbunătățirea climatului european, la asigurarea securității pe continent și, în același timp, un exemplu de relații între două state cu orînduiri sociale diferite, dornice să trăiască în înțelegere și prietenie, să contribuie la cauza păcii și colaborării între națiuni.

Sîntem cu toții martorii unor mari transformări în viața internațională, ai afirmării unui curs nou, îndreptat spre destindere și colaborare între state. România este hotărîtă să-și aducă întreaga sa contribuție la dezvoltarea acestui curs pozitiv. Animată de această hotărîre, țara noastră a participat activ — și va participa și în viitor — atît la pregătirea, cît și la desfășurarea cu bune rezultate a conferinței general-europene consacrate colaborării și securității pe continent. Considerăm că toate popoarele Europei sînt interesate ca viitoarea conferință să ducă la realizarea unui consens privind dezvoltarea fără nici un fel de îngrădiri și discriminări a colaborării și a schimburilor economice și tehnico-științifice între toate statele continentului, promovarea largă a schimburilor cultural-artistice, turistice, a schimburilor de persoane, ca mijloc de adîncire a cunoașterii reciproce, de



lichidare a neîncrederii și de apropiere între națiuni. Conferința va trebui să ducă la afirmarea unor relații noi între state — întemeiate pe respectul deplin al independenței și suveranității naționale, egalitate în drepturi, neamestec în treburile interne și avantaj reciproc, pe nerecurgere la forță și la amenințarea cu utilizarea forței —, care să dea garanție fiecărei națiuni europene că se va putea dezvolta în mod liber și independent, la adăpost de orice agresiune sau atac din partea altor state.

Apreciem că o importanță deosebită pentru realizarea unui asemenea climat pe continent ar avea reducerea treptată a forțelor armate din Europa, precum și alte măsuri de dezangajare militară, inclusiv desființarea blocurilor militare.

Desigur, remarcînd procesele pozitive care au loc în viața Europei și a întregii lumi, nu uităm nici un moment că în fața omenirii continuă să stea o serie de probleme de însemnătate majoră, cum sînt cele privind stingerea definitivă a flăcărilor războiului — care mai ard încă în diferite zone ale globului —, lichidarea oricăror surse de conflicte și încordare din lume, înfăptuirea dezarmării generale, și în primul rînd a dezarmării nucleare, abolirea hotărîtă a tuturor manifestărilor vechii politici întemeiate pe forță, dominație și dictat. Pornind de la aceste realități, România acționează în mod ferm pentru ca în Europa și în lume să se realizeze o politică de colaborare, securitate și pace, care să permită fiecărui popor, fiecărei națiuni să se dezvolte corespunzător dorințelor sale, fără nici un amestec din afară, să-și făurească de sine stătător propriul său destin. Considerăm că toate statele — fie ele mari, mijlocii sau mici — trebuie să participe cu drepturi egale la viața politică mondială, la rezolvarea problemelor majore cu care se confruntă lumea contemporană.

Am convingerea că România și Olanda, care au colaborat și pînă acum fructuos în cadrul O.N.U. și al altor organizații, vor întări și mai mult conlucrarea lor pe tărîmul înfăptuirii securității, păcii și colaborării pe continent și în întreaga lume.

Animat de această convingere, doresc să toastez pentru dezvoltarea prieteniei și colaborării dintre România și Olanda, pentru fericirea și prosperitatea poporului olandez, în sănătatea Maiestății-Voastre și a Alteței-Sale regale, prințul Bernhard, în sănătatea dumneavoastră, a tuturor !

# CUVÎNT
# LA PRIMĂRIA ORAȘULUI AMSTERDAM
## Cu prilejul vizitei în Olanda

— *10 aprilie 1973* —

Domnule primar,
Doamnelor și domnilor,

Aș dori să vă mulțumesc pentru cuvintele ce le-ați rostit la adresa mea și a poporului român.

Doresc, la rîndul meu, să vă adresez dumneavoastră și tuturor locuitorilor orașului Amsterdam un cald salut din partea mea și a locuitorilor orașului București. Este o deosebită bucurie pentru mine și soția mea că, la invitația Maiestății-Sale, putem să vizităm frumoasa dumneavoastră țară. Este adevărat că între țările noastre există relații vechi. Se pare că de sute de ani românii și olandezii au găsit produse pe care să le schimbe. Desigur, este greu de spus dacă numai culorile au făcut obiectul acestor schimburi, însă faptul că frescele mănăstirilor din România, datînd de aproape 500 de ani, se păstrează în culori vii poate atesta ceea ce există în arhivele dumneavoastră, că în România se făceau încă de pe atunci culori bune. Mai tîrziu, desigur, și alte produse au făcut obiectul acestor schimburi. Este adevărat că societățile olandeze au lucrat la extragerea petrolului românesc. Noi sperăm că colaborarea de astăzi va fi pe o bază nouă: considerăm că acele timpuri aparțin de acum trecutului.

România construiește socialismul și, după cum bine ați subliniat, domnule primar, într-o epocă istorică scurtă poporul român a obținut rezultate însemnate în dezvoltarea sa economică și socială. Mai avem încă multe de făcut pentru a lichida starea de înapoiere de la care am pornit. De aceea, România, poporul român acordă o mare atenție dezvoltării colaborării cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Avînd în vedere că sute de ani țara noastră a cunoscut dominația străină, iar apoi pe aceea a unor monopoluri străine, astăzi sîntem vital interesați ca în lume să se afirme principii noi, de deplină egalitate în drepturi între toate națiunile, de respect al independenței și suveranității naționale, deoarece numai pe această bază este posibil ca fiecare națiune să-și asigure o dezvoltare economico-socială independentă, să ridice bunăstarea poporului său și, totodată, să contribuie la extinderea colaborării internaționale, la schimbul de valori materiale și spirituale, la făurirea unei lumi mai bune, mai drepte.

Aceasta caracterizează politica externă a României — și aș dori să menționez cu satisfacție că, deși România și Olanda sînt țări cu orînduiri sociale diferite și, din păcate, aparțin unor blocuri militare deosebite, totuși, între ele există relații de colaborare nu numai economice, culturale și turistice, dar și politice. Aș menționa, printre altele, faptul că, la lucrările pregătitoare pentru conferința de la Helsinki privind securitatea europeană, reprezentanții României și Olandei conlucrează activ pentru a se ajunge la convocarea conferinței general-europene pe baza deplinei egalități în drepturi între statele continentului și de a elabora directivele pentru conferință în așa fel încît aceasta să contribuie la așezarea relațiilor din Europa pe o bază mai bună.

Deci, aș putea spune că relațiile româno-olandeze, care



datează de sute de ani, se dezvoltă astăzi, într-adevăr, pe o bază nouă, că perspectivele pentru o largă colaborare economică impun din partea ambelor state de a acționa pentru înlesnirea acestei colaborări multilaterale. Fără nici o îndoială că la colaborarea economică trebuie să adăugăm colaborarea științifică, culturală, deoarece nici nu se poate concepe astăzi dezvoltarea vreunei națiuni fără a așeza la baza întregii activități cuceririle moderne ale științei și culturii, fără ca fiecare națiune — fie ea mare sau mică — să-și aducă contribuția la patrimoniul universal al științei și culturii.

Deci, în acest spirit se înscrie vizita pe care o facem în frumoasa dumneavoastră țară. Sîntem convinși că această vizită va contribui la o mai bună cunoaștere reciprocă, ea va evidenția noi posibilități de a dezvolta colaborarea multilaterală dintre țările și popoarele noastre.

Dorim ca tot mai mulți cetățeni ai Olandei, ai Amsterdamului să viziteze România. Este o țară frumoasă. Dealtfel, mulți olandezi vizitează România și sper că vor fi și mai mulți.

Aș dori încă o dată, mulțumindu-vă, să urez cetățenilor orașului dumneavoastră condiții de viață tot mai bune, de prosperitate și pace.

# MESAJ ADRESAT CONFERINȚEI INTERNAȚIONALE PENTRU SPRIJINIREA VICTIMELOR COLONIALISMULUI ȘI APARTHEIDULUI ÎN AFRICA AUSTRALĂ

*— 11 aprilie 1973 —*

Îmi este deosebit de plăcut ca, în numele Consiliului de Stat și al guvernului Republicii Socialiste România, al poporului român și al meu personal, să adresez un călduros salut participanților la lucrările Conferinței internaționale pentru sprijinirea victimelor colonialismului și apartheidului din Africa australă.

România, care a cunoscut vreme îndelungată în trecut asuprirea străină, este profund solidară cu lupta popoarelor care se ridică împotriva imperialismului, a colonialismului și neocolonialismului, a politicii rasiste, de apartheid, a oricăror forme de dominație și asuprire. Poporul nostru a acordat și va continua să acorde și în viitor întregul său sprijin — politic, diplomatic, moral și material — mișcărilor de eliberare națională, popoarelor care se mai află sub jugul colonial, în lupta pentru cucerirea dreptului lor sacru de a-și hotărî singure soarta, de a se dezvolta în mod liber, de sine stătător.

În spiritul solidarității militante dintre poporul român și popoarele care luptă pentru libertate și independență națională, țara noastră dezvoltă largi legături de prietenie și colaborare cu mișcările de eliberare națională de pe continentul african. În cadrul întîlnirilor pe care le-am



avut cu conducătorii unor mișcări de eliberare, în cursul vizitei pe care am făcut-o în primăvara anului trecut în Africa, precum și cu prilejul vizitelor pe care reprezentanții acestor mișcări le-au făcut în Republica Socialistă România, am reafirmat clar principiile care călăuzesc politica țării noastre de sprijinire fermă a luptei de eliberare a popoarelor, și am susținut cu tărie dreptul legitim al acestor popoare de a folosi orice formă de luptă, inclusiv cea armată, pentru a-și dobîndi libertatea și independența și a deveni singurele stăpîne în propria lor țară.

Consider că a sosit timpul ca popoarele să-și unească eforturile și să treacă la acțiuni hotărîte pentru a pune definitiv capăt rușinosului sistem colonial, pentru lichidarea oricăror forme de dominație și asuprire colonialistă și neocolonialistă. Colonialiștii trebuie să plece neîntîrziat din aceste țări, lăsînd popoarele respective să-și organizeze viața și dezvoltarea lor economico-socială în deplină libertate, potrivit voinței și aspirațiilor lor ! Apreciem că are o deosebită importanță, în lupta pentru abolirea politicii colonialiste, rezoluția adoptată la cea de-a XXVII-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite cu privire la recunoașterea mișcărilor de eliberare națională din coloniile de pe continentul african drept singurele reprezentante legitime și autentice ale popoarelor respective.

Republica Socialistă România militează în mod activ, alături de celelalte popoare iubitoare de pace și progres, pentru aplicarea în viață a Declarației cu privire la acordarea independenței țărilor coloniale, precum și a celorlalte rezoluții ale O.N.U. referitoare la lichidarea colonialismului și a politicii de discriminare rasială și de apartheid. Considerăm că toate statele trebuie să acționeze cu fermitate pentru a impune realizarea acestor rezo-

luții, ceea ce va contribui, fără îndoială, la realizarea unui climat de pace și colaborare între toate națiunile și ar determina, totodată, sporirea prestigiului și autorității O.N.U. pe arena mondială.

Îmi exprim convingerea că actuala Conferință Internațională pentru sprijinirea victimelor colonialismului și apartheidului din Africa australă, condamnînd cu toată energia persistența regimului colonial și a practicilor rasiste, va stimula și mai puternic lupta anticolonialistă, va duce la intensificarea sprijinului pe care țările africane, forțele antiimperialiste de pretutindeni, Organizația Națiunilor Unite și alte organizații internaționale, toate popoarele lumii trebuie să-l acorde popoarelor care se ridică pentru a se elibera de dominația și asuprirea străină, pentru cucerirea dreptului la libertate și independență națională.

Animat de această convingere, doresc succes deplin lucrărilor conferinței dumneavoastră ! Urez popoarelor din Angola, Mozambic, Guineea-Bissau, Namibia, ca și populației aflate sub dominația rasistă a minorităților din Republica Sud-Africană și Rhodesia să obțină cît mai curînd victoria în lupta pentru eliberarea de sub dominația colonialismului și rasismului, pentru emancipare națională și socială, pentru făurirea unei vieți libere, independente și fericite.

# CUVÎNT
# LA ÎNTÎLNIREA CU REPREZENTANȚII PARLAMENTULUI OLANDEZ

## Cu prilejul vizitei în Olanda

*— 11 aprilie 1973 —*

Domnule președinte,
Domnilor,

Aș dori, înainte de toate, să mulțumesc pentru această reuniune, care ne dă prilejul să ne întîlnim cu dumneavoastră, reprezentanții Parlamentului Olandei. Este adevărat că între parlamentele țărilor noastre se desfășoară relații de colaborare, că au existat schimburi reciproce de vizite. La diferite reuniuni internaționale interparlamentare, reprezentanții parlamentelor noastre conlucrează în mod activ.

Sînt bucuros că, cu prilejul vizitei pe care o fac în Olanda, la invitația Maiestății-Sale regale, am putut avea această întîlnire cu reprezentanții poporului olandez.

Între țările noastre se desfășoară relații bune. Este adevărat că în lume sînt multe probleme care trebuie soluționate. Chiar în Europa sînt multe probleme ce își așteaptă o soluționare care să așeze relațiile dintre state pe baze noi, să ducă la o mai mare încredere între popoare, la mai multă securitate și să creeze condiții pentru dezvoltarea fiecărei națiuni corespunzător dorințelor sale.

În lume s-au făcut unii pași pe calea destinderii, dar

mai trebuie încă mult de făcut pentru a putea realiza o lume a colaborării și păcii.

România se pronunță în mod activ pentru o colaborare multilaterală între toate statele, fără deosebire de orînduire socială. Dealtfel, după cum este cunoscut, România și Olanda au orînduiri sociale diferite, aparțin încă, din păcate, unor blocuri militare diferite. Cu toate acestea, între țările noastre există relații bune de colaborare în multe domenii de activitate.

O problemă deosebit de importantă în care țările noastre conlucrează activ este aceea a pregătirii conferinței general-europene. La Helsinki, reprezentanții guvernelor noastre acționează împreună cu celelalte state pentru a crea condiții favorabile organizării conferinței, pentru ca această conferință să ducă la destindere și colaborare în Europa.

În acest cadru, noi acordăm o mare atenție relațiilor dintre parlamente și relațiilor dintre popoare, deoarece, pînă la urmă, popoarele sînt acelea care sînt vital interesate pentru a se pune capăt politicii de forță, de dictat, de război, de a se asigura o politică nouă, de colaborare și pace, de a se instaura în lume relații bazate pe deplina egalitate în drepturi, pe respectul independenței și suveranității naționale, pe neamestecul în treburile interne și avantajul reciproc.

România insistă pentru afirmarea acestor principii pentru că dezvoltarea vieții internaționale demonstrează zi de zi că numai pe această bază se poate garanta integritatea și suveranitatea fiecărui stat, se poate asigura fiecărei țări posibilitatea reală de a-și asigura dezvoltarea economică și socială. Avem convingerea că popoarele dispun de tot ceea ce este necesar pentru a realiza o politică nouă și considerăm că guvernele, parlamentele



trebuie să dea expresie dorințelor popoarelor de a promova această politică nouă.

În acest spirit se desfășoară vizita noastră în Olanda și discuțiile de pînă acum. Declarația pe care intenționăm să o semnăm cu guvernul olandez înscrie tocmai aceste principii și dorința guvernelor și popoarelor noastre de a acționa în direcția unei lumi mai bune și mai drepte.

Cu speranța și convingerea că parlamentele român și olandez vor sprijini pe deplin această politică, aș dori, încă o dată, să exprim dorința de a dezvolta colaborarea între popoarele noastre în toate domeniile de activitate. Aceasta corespunde atît intereselor popoarelor noastre, cît și ale popoarelor din Europa și din lumea întreagă. *(Cuvîntarea a fost salutată cu aplauze de participanții la întîlnire).*

# TOAST
# LA DINEUL OFERIT DE CONSILIUL DE MINIŞTRI AL OLANDEI ÎN CINSTEA PREŞEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU, ŞI A TOVARĂŞEI ELENA CEAUŞESCU

## Cu prilejul vizitei în Olanda

*— 11 aprilie 1973 —*

Maiestate,
Alteţă regală,
Domnule prim-ministru,
Doamnelor şi domnilor,

Doresc, încă o dată, să exprim mulţumirile noastre pentru invitaţia adresată de Maiestatea-Sa de a vizita Olanda. Aş dori, de asemenea, să mulţumesc domnului prim-ministru pentru cuvintele rostite la adresa ţării mele, a poporului român, pentru perspectivele pe care le-a schiţat cu privire la dezvoltarea relaţiilor româno-olandeze.

Românii şi olandezii se cunosc de mult. Istoria vorbeşte că, încă cu multe secole în urmă, între ei au existat legături. În ultimii ani, relaţiile dintre România şi Olanda au cunoscut o dezvoltare intensă. Pot spune că, atît în domeniile economic, tehnico-ştiinţific şi cultural, cît şi în cel al colaborării politice, reprezentanţii ţărilor noastre acţionează destul de intens împreună.

Ceea ce am realizat pînă acum pe calea dezvoltării relaţiilor dintre popoarele noastre constituie o bază bună, care ne dă temei să privim cu încredere în viitor. Sper



că vizita pe care o efectuăm acum în ţara dumneavoastră, ca şi vizita pe care Maiestatea-Sa o va efectua, sper nu peste mult timp, în România, va contribui la dezvoltarea puternică a colaborării dintre ţările şi popoarele noastre.

Este adevărat că ţările noastre au orînduiri sociale diferite şi, din păcate, cum am menţionat şi astăzi, fac parte şi din două blocuri militare opuse. Dar aceasta nu poate şi nu trebuie să împiedice popoarele noastre să colaboreze, să acţioneze pentru o lume fără blocuri militare, în care nu armele, ci inteligenţa, ştiinţa, cultura să aibă cuvîntul hotărîtor. Popoarele, deci şi popoarele român şi olandez, trebuie să trăiască în colaborare şi pace, deoarece numai astfel fiecare naţiune poate să-şi pună în valoare toate capacităţile sale, să-şi asigure dezvoltarea economico-socială, bunăstarea şi fericirea.

Ne aflăm de două zile în frumoasa dumneavoastră ţară. Am avut convorbiri deosebit de bune şi, sper, cu rezultate pozitive. Am vizitat două din întreprinderile moderne ale ţării dumneavoastră ; am văzut din avion eforturile pe care le face poporul olandez pentru a smulge apei noi terenuri şi a le reda agriculturii, pentru a spori posibilităţile de a obţine recolte tot mai mari.

Atît în cursul convorbirilor pe care le-am avut, cît şi în cadrul vizitei de astăzi am ajuns la convingerea că există mari posibilităţi de dezvoltare a colaborării economice, tehnico-ştiinţifice între România şi Olanda — şi sîntem interesaţi ca atît în electronică, cît şi în aviaţie, precum şi în domeniul hidraulic să profităm de experienţa Olandei.

Într-adevăr, trăim o epocă în care au loc transformări istorice. S-ar putea spune că evenimentele internaţionale care sînt în curs vor influenţa pentru o lungă perioadă viaţa omenirii. După o perioadă destul de lungă

după cel de-al doilea război mondial, asistăm acum la un curs nou în viața internațională, de destindere și colaborare. Cum vor evolua evenimentele însă, aceasta depinde de toate popoarele, depinde de oamenii politici, de conducătorii statelor. Poate mai mult ca oricînd este necesar ca oamenii politici, conducătorii statelor, cei cărora popoarele le-au încredințat rolul de a-i reprezenta pe plan mondial să acționeze pentru a impune și a asigura întărirea acestui curs nou în viața internațională.

Noi considerăm că nu trebuie să fim observatori și participanți pasivi la viața internațională, ci, dimpotrivă, trebuie să luăm parte activă la soluționarea tuturor problemelor, în așa fel încît să continue cursul destinderii, să se afirme cu putere principiile noi în viața internațională.

Fără îndoială că pe prim plan pentru țările continentului nostru stă problema securității europene. Trebuie să acționăm în așa fel încît conferința europeană să pună bazele unor relații noi, care să asigure independența și suveranitatea fiecărui stat, să deschidă căile unei colaborări egale în drepturi și să excludă forța și agresiunea pe continentul nostru.

Sînt de acord cu dumneavoastră, domnule prim-ministru, în ce privește problemele militare din Europa, deoarece o adevărată securitate nu se poate concepe fără abordarea cu hotărîre a problemelor reducerii și lichidării pînă la urmă a trupelor străine în Europa, ale reducerii trupelor naționale, ale dezarmării, și în primul rînd ale dezarmării nucleare.

Desigur, în lume sînt țări mari, țări mici și mijlocii, țări cu orînduiri sociale diferite, dar noi considerăm că toate au răspundere și trebuie să participe cu drepturi egale la soluționarea tuturor problemelor. Trăim asemenea momente cînd depinde de fiecare popor cum va arăta lumea de mîine. Aș putea spune că urmașii noștri, copiii noștri nu ne vor ierta niciodată dacă nu le vom lăsa o lume mai dreaptă, mai bună, o lume a păcii.



Independent de poziția țărilor noastre în ce privește gradul de dezvoltare, nu putem uita că în lume o parte însemnată a omenirii se află în stare de subdezvoltare, că problema lichidării decalajului dintre țările dezvoltate și cele nedezvoltate constituie o problemă esențială, hotărîtoare aș putea spune, pentru destinele păcii și colaborării în lume. România înțelege bine aspirațiile acestor state, colaborează larg cu ele și este hotărîtă să facă totul pentru a contribui la adoptarea de către statele dezvoltate a unor hotărîri pentru a ajuta mai mult țările în curs de dezvoltare. Aș dori ca și în această privință România și Olanda să colaboreze.

Aș dori, de asemenea, să menționez rolul tot mai important pe care îl au Organizația Națiunilor Unite, alte organisme internaționale în asigurarea unei politici noi de pace și colaborare în lume. De aici decurge și necesitatea de a acționa pentru întărirea și creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite și al celorlalte organisme internaționale. Doresc să exprim satisfacția noastră pentru colaborarea care există între reprezentanții României și Olandei în cadrul O.N.U. și al altor organisme internaționale. Consider că faptul că am ajuns la un acord deplin cu privire la semnarea unei Declarații solemne privind raporturile viitoare dintre țările noastre va reprezenta un moment cu adevărat istoric, care va exercita o influență pozitivă nu numai asupra relațiilor dintre popoarele noastre, dar și asupra popoarelor Europei și din lumea întreagă. Avînd deci convingerea că facem un lucru folositor popoarelor noastre, cauzei păcii și colaborării în Europa și în lume, aș dori să urez dezvoltarea

continuă a colaborării dintre poporul român și poporul olandez.

Doresc să toastez pentru prosperitatea și fericirea poporului olandez!

În sănătatea Maiestății-Sale regina Iuliana și a Alteței-Sale prințul Bernhard!

În sănătatea dumneavoastră, domnule prim-ministru!

În sănătatea dumneavoastră, doamnelor și domnilor!

# CUVÎNT LA CEREMONIA SEMNĂRII DECLARAȚIEI SOLEMNE COMUNE A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ȘI REGATULUI ȚĂRILOR DE JOS

## Cu prilejul vizitei în Olanda

*— 12 aprilie 1973 —*

Domnule prim-ministru,

Declarația solemnă pe care am semnat-o cu cîteva clipe în urmă reprezintă un moment important în dezvoltarea relațiilor dintre România și Olanda. În ea sînt înscrise principii care vor favoriza intensificarea colaborării dintre popoarele noastre, dar care au o semnificație mai largă atît pentru Europa, cît și pentru lumea întreagă. Fără îndoială că în măsura în care aceste principii, pe care România și Olanda s-au angajat să le pună la baza colaborării între ele și a conlucrării lor cu alte state, se vor afirma cu putere în viața internațională, vom asista la accentuarea destinderii, la crearea unei lumi mai bune.

Este adevărat că România și Olanda aparțin unor sisteme deosebite și, din păcate — cum am mai spus — și unor blocuri militare diferite, dar apreciez că aceasta nu trebuie să împiedice, ci, dimpotrivă, trebuie să îndemne la o colaborare activă, spre a asigura condiții pentru desfășurarea pozitivă a cursului vieții internaționale, pentru înfăptuirea securității în Europa, pentru creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite în soluționarea proble-

melor internaționale, pentru o politică de pace și de colaborare între toate statele.

Îmi exprim convingerea că semnarea acestei Declarații și convorbirile pe care le-am avut vor contribui la o mai bună conlucrare între popoarele noastre, ceea ce corespunde intereselor reciproce și va servi totodată cauzei generale a cooperării și păcii. *(Aplauze).*

# TOAST LA DINEUL DE GALĂ OFERIT DE PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU ÎN ONOAREA MAIESTĂȚII-SALE REGINA IULIANA ȘI A ALTEȚEI-SALE REGALE PRINȚUL BERNHARD

## Cu prilejul vizitei în Olanda

— *12 aprilie 1973* —

Maiestate,

Alteță regală,

Doamnelor și domnilor,

Aș dori, în primul rînd, să vă mulțumesc pentru că ați răspuns la invitația de a participa la acest dineu.

Ne aflăm de trei zile în frumoasa dumneavoastră țară. Ne-am bucurat din prima clipă de o primire prietenească. Am putut să cunoaștem ceva din munca și rezultatele obținute de poporul dumneavoastră.

Am avut convorbiri bune și, aș putea spune, cu rezultate bune cu primul ministru al țării dumneavoastră și cu delegația care l-a însoțit. Am vizitat cîteva întreprinderi, o fermă. Deci, deși ne aflăm aici de numai trei zile, putem spune că acum cunoaștem mai bine Olanda, poporul olandez. Am rămas cu convingerea că popoarele noastre sînt animate de dorința de a colabora, de a contribui prin aceasta la extinderea schimburilor economice, tehnico-științifice, culturale și turistice, de a acționa pen-

tru realizarea unei lumi mai bune, atît în ce privește securitatea europeană, cît și în general pacea în întreaga lume.

Nu aș dori să mă opresc acum asupra problemelor politice. În declarația pe care am semnat-o astăzi după-amiază, împreună cu primul ministru al țării dumneavoastră, sînt cuprinse principiile relațiilor bilaterale, dar consider că ele interesează nu numai România și Olanda, ci sînt, de fapt, principii care se afirmă cu putere astăzi în lume, deoarece se referă la egalitatea în drepturi între toate națiunile, la respectul independenței și suveranității, la neamestecul în treburile interne și avantajul reciproc. Și, fără îndoială că, dacă popoarele noastre și-au luat angajamentul de a acționa între ele în spiritul acestor principii, ele sînt gata să acționeze și în relațiile cu celelalte state. Dealtfel, după cum se cunoaște, azi aproape nimeni în lume nu mai neagă aceste principii; dimpotrivă, toți le afirmă. Este adevărat că de la a le afirma pînă la a le îndeplini mai este un drum. Dar noi sperăm că va fi parcurs și acest drum și, în final, aceste principii se vor impune ca singurele care pot asigura o colaborare între toate statele, pacea, pot garanta fiecărei națiuni dreptul de a se dezvolta corespunzător voinței sale. Iată de ce putem spune că încheiem cu un bilanț bun vizita pe care am făcut-o în țara dumneavoastră. Aș dori să exprim convingerea că vom obține rezultate și mai bune în cooperarea noastră viitoare.

I-am spus, dealtfel, domnului prim-ministru, astăzi, că mulți reprezentanți ai industriei din Olanda au cerut ca guvernul olandez să fie ceva mai receptiv, dacă se poate spune așa, să acorde și mărfurilor românești aceleași drepturi ca și produselor celorlalte țări, de exemplu din Piața comună, în așa fel încît să se realizeze și în privința produselor egalitatea în drepturi. Eu sînt con-



vins că guvernul olandez va veni în întîmpinarea cerințelor industriașilor și comercianților, deci a acelora care desfășoară relații economice cu România, deoarece aceasta corespunde atît intereselor poporului olandez, cît și intereselor poporului român.

Plecăm mîine din țara dumneavoastră cu impresii deosebit de bune. În această scurtă vizită am constatat că poporul olandez nutrește sentimente de prietenie față de poporul român, așa cum și poporul român nutrește aceleași sentimente față de poporul dumneavoastră; că poporul olandez este dornic de a se ajunge la colaborare și pace. Ne-am înțeles cu guvernul dumneavoastră să acționăm în această direcție. De aceea, ducem cu noi cele mai plăcute amintiri.

Am adresat Maiestății-Sale regina invitația de a vizita România împreună cu Alteța-Sa regală prințul Olandei. Am confirmat azi, la conferința de presă, că invitația a fost primită; așteptăm cu multă plăcere realizarea acestei vizite.

Deci, aș putea spune că vizita noastră în Olanda se încheie pe deplin cu rezultate deosebit de bune.

Ridic acest pahar pentru prosperitatea poporului olandez!

Pentru dezvoltarea colaborării dintre popoarele noastre!

În sănătatea Maiestății-Sale regina Iuliana!

În sănătatea Alteței-Sale regale prințul Bernhard!

În sănătatea dumneavoastră, doamnelor și domnilor! *(Aplauze).*

# CUVÎNT LA ÎNTÎLNIREA CU REPREZENTANȚI AI PRESEI ȘI RADIOTELEVIZIUNII OLANDEZE

## Cu prilejul vizitei în Olanda

— *12 aprilie 1973* —

Aș dori să încep prin a declara că vizita pe care am efectuat-o în Olanda, la invitația Maiestății-Sale, convorbirile pe care le-am avut cu domnul prim-ministru și cu alți membri ai guvernului olandez, precum și vizitele și convorbirile avute cu conducătorii unor întreprinderi și companii olandeze s-au desfășurat în bune condiții.

Împreună, delegația română și cea a Olandei au ajuns la concluzia că trebuie să acționeze pentru dezvoltarea în continuare a colaborării economice, tehnico-științifice, cît și în scopul intensificării conlucrării lor pentru înfăptuirea securității în Europa, pentru o lume mai bună și mai dreaptă.

Cu puțin înainte am semnat, împreună cu domnul prim-ministru Biesheuvel, Declarația solemnă cu privire la relațiile dintre România și Olanda. Pot sublinia că, în ceea ce ne privește, sîntem pe deplin mulțumiți de rezultatele vizitei. Avem convingerea că va avea loc o extindere a colaborării în toate domeniile de activitate, inclusiv intensificarea contactelor la diferite niveluri, precum și a schimburilor economice, tehnico-științifice, culturale și turistice.

Vom duce acasă impresii plăcute atît despre vizită, cît



și despre întîlnirile cu reprezentanții opiniei publice olandeze, cu locuitorii din diferite orașe și localități.

*În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a răspuns întrebărilor puse de ziariștii olandezi. Solicitat să concretizeze unele domenii noi de colaborare între România și Olanda, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat :*

În cadrul convorbirilor și al întîlnirilor pe care le-am avut cu conducătorii diferitelor întreprinderi olandeze au fost abordate multe probleme, inclusiv în domeniul electronicii, aviației, industriei alimentare și hidroameliorațiilor. Sperăm că ele vor fi concretizate și vom realiza o colaborare corespunzătoare intereselor ambelor popoare și în avantajul lor reciproc.

*Întrebat dacă Maiestatea-Sa regina Iuliana va face o vizită în România, președintele Consiliului de Stat, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a spus :*

Am adresat Maiestății-Sale invitația de a vizita țara noastră și a acceptat cu plăcere să facă această vizită.

În încheierea întîlnirii cu reprezentanții presei olandeze, primul ministru al guvernului olandez a exprimat mulțumiri președintelui Consiliului de Stat, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru participarea la această întîlnire, pentru expunerea făcută și răspunsurile date la întrebările puse de ziariști.

# TOAST LA DEJUNUL OFERIT ÎN ONOAREA MINISTRULUI AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII POPULARE CONGO, CHARLES DAVID GANAO

## Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— *18 aprilie 1973* —

Aş dori să-mi exprim satisfacţia pentru vizita pe care tovarăşul ministru o face în România, pentru relaţiile bune dintre ţările noastre. Doresc, de asemenea, să mulţumesc pentru mesajul de prietenie transmis.

Îmi amintesc cu plăcere de vizita pe care am făcut-o în Republica Populară Congo, de convorbirile avute cu preşedintele N'Gouabi, pe care îl aştept cu plăcere să vină în România pentru a continua aceste convorbiri. Sper să putem realiza în bune condiţii tot ceea ce ne-am înţeles la Brazzaville şi la Bucureşti, să găsim noi posibilităţi pentru extinderea colaborării noastre. De aceea, aş dori să apreciez că vizita tovarăşului ministru şi a celorlalţi tovarăşi congolezi constituie un factor important în dezvoltarea colaborării noastre. Sper că veţi putea spune tovarăşului Marien N'Gouabi că vizita a avut rezultate bune şi că, în acest fel, relaţiile romano-congoleze vor cunoaşte noi progrese.

Doresc să ridic paharul pentru dezvoltarea colaborării dintre România şi Congo, în sănătatea preşedintelui Marien N'Gouabi, în sănătatea dumneavoastră, tovarăşe ministru de externe, şi a celorlalţi tovarăşi.

# CUVÎNT LA ÎNTÎLNIREA CU GRUPUL DE ELEVI AMERICANI „YOUNG COLUMBUS"

## Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— *25 aprilie 1973* —

Domnule vicepreşedinte Fergusson,

Doamnelor,

Dragii mei prieteni tineri,

Aş dori să exprim bucuria mea, a poporului, a tinerilor români pentru vizita pe care o faceţi în România.

Deşi ştiu că vă aflaţi de cîteva zile în ţara noastră, vă urez, şi cu acest prilej, bun venit pe pămîntul României şi vă doresc să vă simţiţi în continuare cît se poate de bine la noi — aş putea spune, ca acasă.

Apreciez mult această iniţiativă de a vizita România, de a cunoaşte tineretul, poporul român, frumuseţile patriei noastre.

Doresc să mulţumesc preşedintelui Nixon pentru mesajul pe care mi l-a adresat, cu acest prilej, prin intermediul dumneavoastră. Într-adevăr, preşedintele Nixon a fost primul preşedinte al Statelor Unite care a vizitat România, cu aproape patru ani în urmă. Se pare că vizita a constituit, într-adevăr, un moment istoric — aşa cum am caracterizat-o împreună atunci — în dezvoltarea relaţiilor dintre România şi Statele Unite, deoarece după aceea s-au intensificat schimburile. Mulţi cetăţeni ame-

ricani au vizitat România și, de asemenea, mulți cetățeni români au vizitat Statele Unite.

Am vizitat în 1970 Statele Unite. Am avut prilejul să cunosc unele state, să mă întîlnesc cu mulți cetățeni ai Statelor Unite. Am impresii deosebit de plăcute din această vizită.

Împărtășesc pe deplin părerea președintelui țării dumneavoastră că asemenea vizite, vizitele tineretului au o mare importanță în mai buna cunoaștere a popoarelor, a tineretului, că ele nu pot decît să servească cauzei colaborării și păcii în lume.

Așa după cum ați remarcat în cuvîntările dumneavoastră, în cele cîteva zile de cînd vă aflați în țara noastră ați putut cunoaște atît frumusețile patriei mele, cît și ospitalitatea tinerilor, ospitalitatea poporului român. Este un adevăr că românilor le plac prietenii, le plac oaspeții, că ei doresc să trăiască în prietenie cu toate popoarele. Tinerii români doresc să trăiască în prietenie și să conlucreze cu tinerii de pretutindeni pentru o lume mai bună.

Aș dori să mulțumesc deci pentru cuvintele rostite aici la adresa poporului român. De asemenea, doresc să mulțumesc tuturor tinerilor, precum și tuturor acelora care mi-au înmînat aceste daruri de prietenie, ca un simbol al dorinței lor de a face ca vizita în România să constituie un eveniment de neuitat atît pentru ei, cît și pentru tineretul român. Sper că veți duce acasă impresii plăcute, că veți povesti prietenilor, familiilor despre faptul că tineretul și poporul român nutresc sentimente de prietenie față de poporul american și doresc să dezvolte cu el cele mai bune relații de colaborare — așa cum dorește să facă aceasta cu toate popoarele lumii.

Deoarece trăim într-o epocă în care se deschid perspective tot mai bune pentru dezvoltarea colaborării și



pentru relizarea unei lumi a păcii, va trebui, fără îndoială, să trimitem și noi un grup de tineri români să viziteze Statele Unite ale Americii. Sper că vor fi, de asemenea, bine primiți. Ei vor putea duce in Statele Unite sentimentele de prietenie ale tineretului și poporului român.

Aș dori să adresez tineretului român și american îndemnul de a întări colaborarea dintre ei, de a acționa împreună în sprijinul politicii de pace, de colaborare, pentru o lume mai dreaptă, mai bună.

Vă urez să obțineți realizarea tuturor dorințelor, să trăiți într-o lume mai bună, într-o lume a păcii. *(Aplauze)*.

# CUVÎNTARE LA SOLEMNITATEA CONFERIRII UNOR ÎNALTE DISTINCȚII ORGANIZAȚIILOR JUDEȚENE DE PARTID, CONSILIILOR POPULARE JUDEȚENE, ÎNTREPRINDERILOR ȘI INSTITUȚIILOR DE CERCETARE-PROIECTARE

*— 27 aprilie 1973 —*

Dragi tovarăși,

Doresc ca, în numele Comitetului Central, al Consiliului de Stat și al Consiliului de Miniștri, să felicit în mod călduros comitetele județene, consiliile populare, întreprinderile industriale, de construcții, agricole, institutele de cercetări și proiectări pentru înaltele distincții pe care le-au primit astăzi ca o apreciere deosebită a rezultatelor obținute în 1972. Adresez aceste felicitări tuturor comuniștilor din județele și întreprinderile distinse astăzi, precum și tuturor comuniștilor din toate județele și din toate întreprinderile patriei noastre, deoarece la îndeplinirea planului pe 1972 — care, după cum știți, s-a realizat cu depășiri însemnate — și-au adus contribuția toți comuniștii, toți oamenii muncii din România. Tuturor le adresez deci calde felicitări. *(Aplauze îndelungate).*

Desigur, întrecerea este întrecere ; cîștigă cel care lucrează mai bine, care depune eforturi pentru mai buna organizare a muncii, pentru o mai judicioasă repartiție a forțelor, pentru folosirea rațională a mijloacelor pe care le are în dotare, cel care obține rezultatele cele mai



bune în realizarea de producții sporite, de mai bună calitate, în creșterea eficienței economice. Într-adevăr, în întrecerea din 1972 s-au obținut progrese importante în aceste domenii, județele, întreprinderile și institutele decorate astăzi plasîndu-se pe primele locuri. Sper însă că acordarea acestor distincții va constitui un imbold, atît pentru județele și colectivele care au fost distinse astăzi, cît și pentru celelalte județe și colective de oameni ai muncii din toate domeniile de activitate, de a munci cu și mai multă energie pentru a înfăptui cu succes sarcinile mari ce le revin în 1973.

După cum cunoașteți, în acest an s-a trasat, prin plan și pe baza angajamentelor comitetelor județene, ministerelor, colectivelor de oameni ai muncii din industrie, agricultură, construcții, cercetare și proiectare, sarcina de a spori cu mult mai mult producția față de prevederile cincinalului. Considerăm acest an hotărîtor pentru realizarea cincinalului înainte de termen. Mă bucură că unii tovarăși au arătat aici că pe primele patru luni au realizat și chiar au depășit prevederile planului. Dealtfel, trebuie să menționez că, pe ansamblu, după previziunile de pînă acum, planul pe primele patru luni va fi realizat cu o anumită depășire, ceea ce atestă că prevederile anului 1973 pot și vor fi nu numai îndeplinite, dar chiar depășite. De aceea, aș dori să felicit atît județele ai căror reprezentanți sînt aici, cît și pe toți comuniștii, toate colectivele de oameni ai muncii pentru rezultatele obținute pe primele patru luni ale acestui an. *(Aplauze puternice).*

Fiind în ajunul zilei de 1 Mai — Ziua solidarității internaționale, zi de luptă împotriva exploatării, a asupririi sociale și naționale, pentru dreptate socială, pentru progres și pentru pace —, doresc să adresez, cu acest prilej, tuturor comitetelor județene, tuturor comu-

niștilor și oamenilor muncii cele mai calde felicitări și urări de noi succese. *(Aplauze îndelungate).*

Doresc să exprim speranța conducerii de partid și de stat că atît județele, întreprinderile și instituțiile care au fost distinse astăzi cu aceste înalte ordine, cît și toate celelalte județe, organizații de partid și colective de oameni ai muncii vor acționa cu toată fermitatea pentru traducerea în viață a hotărîrilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului, pentru dezvoltarea continuă a economiei noastre naționale, creșterea bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, pentru înfăptuirea în cît mai bune condiții a programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în România. *(Aplauze puternice).*

Încă o dată vă urez dumneavoastră, organizațiilor de partid și tuturor oamenilor muncii succese tot mai mari în întreaga activitate, multă sănătate și fericire. *(Aplauze puternice).*

# MESAJ
# ADRESAT COMITETULUI OAMENILOR MUNCII DE LA ÎNTREPRINDEREA DE RULMENȚI BÎRLAD

*— 28 aprilie 1973 —*

Dragi tovarăși,

Doresc, înainte de toate, să vă mulțumesc în mod călduros pentru invitația pe care mi-ați adresat-o de a lua parte la sărbătorirea împlinirii a 20 de ani de la înființarea uzinei în care lucrați. Regretînd sincer că nu pot veni la Bîrlad spre a participa la aniversare, doresc să vă adresez tuturor, pe această cale, cele mai calde felicitări cu prilejul acestui important eveniment din viața întreprinderii dumneavoastră.

Cunosc bine fabrica de rulmenți din Bîrlad — pe care am avut prilejul s-o vizitez din nou la începutul acestui an — și apreciez contribuția deosebită pe care muncitorii, tehnicienii și inginerii acestei tinere și moderne unități a industriei noastre constructoare de mașini au adus-o și o aduc la realizarea politicii partidului nostru de industrializare socialistă, la dezvoltarea și înzestrarea cu tehnică modernă a economiei naționale. În cele două decenii de existență a fabricii, colectivul ei a acumulat o experiență bogată, reușind să-și îndeplinească și să-și depășească an de an sarcinile ce i-au revenit prin plan, dînd țării o gamă largă de rulmenți de bună calitate.

Sărbătorirea întreprinderii dumneavoastră are loc în condițiile cînd oamenii muncii din întreaga țară, întîmpinînd cu însuflețire ziua de 1 Mai — măreața sărbătoare a solidarității internaționale a celor ce muncesc —, desfășoară o largă și entuziastă întrecere pentru îndeplinirea angajamentelor ce și le-au asumat privind realizarea înainte de termen a sarcinilor cincinalului, pentru accelerarea dezvoltării economico-sociale a patriei noastre. Am convingerea, dragi tovarăși, că bilanțul de realizări pe care-l faceți cu prilejul acestei aniversări va constitui pentru voi toți un puternic imbold de a munci cu și mai multă energie și hotărîre pentru transpunerea exemplară în viață a importantelor sarcini ce vă revin în cadrul amplului program elaborat de Congresul al X-lea și de Conferința Națională ale partidului, asigurînd perfecționarea continuă a producției, sporirea productivității muncii și ridicarea calității produselor, gospodărirea cît mai judicioasă a materiilor prime și materialelor și reducerea substanțială a cheltuielilor de producție, o eficiență maximă în întreaga activitate. Pe această bază vă veți aduce din plin contribuția la progresul multilateral al economiei noastre naționale, la ridicarea nivelului de trai al întregului popor — țelul și scopul suprem al politicii de construcție socialistă promovate de partidul și statul nostru.

Felicitîndu-vă, încă o dată, cu prilejul aniversării fabricii și pentru toate realizările pe care le-ați dobîndit în aceste două decenii, vă urez noi și mari succese în activitatea viitoare și vă doresc multă sănătate și fericire, dumneavoastră și familiilor dumneavoastră.

# CUVÎNTARE LA MAREA ADUNARE POPULARĂ DIN CAPITALĂ CONSACRATĂ SĂRBĂTORIRII ZILEI DE 1 MAI

*— 1 mai 1973 —*

Stimați tovarăși și prieteni,

Întregul nostru popor sărbătorește astăzi ziua solidarității internaționale a celor ce muncesc în lupta pentru libertate și dreptate socială, pentru o viață mai bună, pentru progres social și pace, cu hotărîrea de a înfăptui neabătut politica internă și externă a Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice, urale).* Cu prilejul acestei mărețe sărbători muncitorești, doresc ca, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat, al Consiliului de Miniștri și al meu personal, să vă adresez dumneavoastră, participanților la această mare adunare populară, clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, tuturor oamenilor muncii din patria noastră socialistă un călduros salut și cele mai bune urări. *(Aplauze puternice, urale).*

Ziua de 1 Mai — măreața sărbătoare a primăverii și muncii — a intrat în conștiința popoarelor ca un simbol al uriașei energii revoluționare și al forței înnoitoare a proletariatului, a milioanelor de făuritori ai bunurilor materiale, ai progresului și civilizației umane, a cărui misiune istorică este aceea de a dezrobi popoarele de sub jugul exploatării și asupririi, de a asigura clădirea

societăţii noi — a egalităţii, echităţii şi justiţiei sociale, a demnităţii şi fericirii omului —, la care au visat, de-a lungul secolelor, minţile cele mai luminate.

Oamenii muncii din România sărbătoresc această zi de luptă revoluţionară de aproape un veac. Se poate spune că, privite retrospectiv, manifestările muncitoreşti de 1 Mai jalonează însăşi istoria bogată şi eroică a proletariatului român, de la începuturile organizării sale, de la crearea partidului său politic revoluţionar, cu 80 de ani în urmă, pînă la cucerirea victoriei în revoluţia socialistă şi zidirea cu succes a noii orînduiri sociale, orînduirea socialistă. *(Aplauze puternice, urale)*. Idealurile pentru care au luptat şi s-au jertfit generaţii de militanţi revoluţionari, pentru care oamenii muncii au înfruntat cu abnegaţie şi neînfricare represiunile exploatatorilor încă din secolul trecut s-au împlinit : clasa muncitoare a devenit clasa conducătoare în stat, în viaţa socială s-a întronat principiul deplinei egalităţi în drepturi între toţi cetăţenii, poporul este liber şi stăpîn pe soarta sa, îşi făureşte în mod conştient propriul viitor, propria sa istorie. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Anul acesta, ziua de 1 Mai este marcată de puternicul entuziasm cu care întregul popor munceşte pentru realizarea măreţului program elaborat de Congresul al X-lea şi de Conferinţa Naţională ale partidului, în vederea făuririi societăţii socialiste multilateral dezvoltate. Clasa muncitoare, ţărănimea şi intelectualitatea, toţi oamenii muncii, fără deosebire de naţionalitate, depun eforturi susţinute pentru realizarea cincinalului înainte de termen, pentru îndeplinirea angajamentelor menite să asigure accelerarea dezvoltării economico-sociale a patriei.

Pe primele 4 luni ale acestui an — hotărîtor pentru înfăptuirea cu succes a cincinalului —, planul producţiei industriale a fost îndeplinit, după date preliminate, în



proporţie de 100,5%, realizîndu-se un ritm de creştere faţă de perioada corespunzătoare a anului trecut de 14,5%. În agricultură, oamenii muncii depun, de asemenea, eforturi susţinute pentru ca, în ciuda condiţiilor climatice nefavorabile, să termine cît mai repede şi în bune condiţii lucrările agricole de primăvară, să asigure şi în acest an obţinerea unor recolte bogate.

Hotărîrile recentei plenare a Comitetului Central al partidului privind perfecţionarea în continuare a activităţii de conducere şi organizare a societăţii, repartizarea raţională a forţei de muncă, ridicarea productivităţii muncii sociale au fost primite cu satisfacţie de întregul popor. Aceste măsuri se realizează cu succes, creînd condiţii pentru punerea mai deplină în valoare a potenţialului material şi uman al ţării, pentru mersul mai ferm înainte al patriei noastre pe calea progresului, a bunăstării şi fericirii. *(Aplauze puternice, urale)*.

Dezvoltarea cu succes a economiei naţionale asigură ridicarea continuă a nivelului de trai material şi spiritual al întregului popor — ţelul suprem al politicii partidului nostru, scopul esenţial al însuşi socialismului şi comunismului. *(Aplauze puternice)*.

Succesele obţinute în industrie şi agricultură, în ştiinţă, cultură şi învăţămînt, în ridicarea nivelului de trai al maselor sînt o grăitoare dovadă a minunatei capacităţi creatoare a clasei muncitoare, a întregului popor român, a justeţei politicii marxist-leniniste a partidului nostru, a hotărîrii cu care toţi cei ce muncesc transpun în viaţă măreţul program adoptat de Congresul al X-lea şi de Conferinţa Naţională ale partidului. *(Aplauze puternice)*.

Pentru strălucitele rezultate obţinute în toate domeniile construcţiei socialiste, doresc să adresez, în numele conducerii de partid şi de stat, precum şi al meu per-

sonal, tuturor celor ce muncesc — muncitori, țărani, intelectuali, oameni ai muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități, tineri și vîrstnici, bărbați și femei — cele mai calde felicitări, precum și urarea de a dobîndi noi și însemnate realizări în activitatea viitoare, în munca pentru propășirea și fericirea României socialiste. *(Aplauze puternice, îndelung repetate ; urale).*

Dragi tovarăși și prieteni,

Și în acest an, ca întotdeauna în decursul istoriei, clasa muncitoare, oamenii muncii din România sărbătoresc ziua de 1 Mai în strînsă unitate cu proletariatul din toate țările, cu forțele revoluționare, progresiste, antiimperialiste de pretutindeni. Sînt cunoscute vechile și bogatele tradiții internaționaliste ale proletariatului român, ale militanților socialiști și comuniști din țara noastră. Începînd de la Comuna din Paris, clasa muncitoare din România și partidul ei revoluționar s-au solidarizat cu toate marile lupte de clasă ale proletariatului din celelalte țări, au sprijinit bătăliile celor ce muncesc de pretutindeni pentru drepturi și libertăți democratice, pentru eliberare socială și națională, pentru o viață mai bună. La rîndu-i, clasa noastră muncitoare a primit sprijinul frățesc al proletariatului din alte țări, al partidelor sale politice, atît în lupta revoluționară pentru înlăturarea vechii orînduiri, cît și în măreața operă de construcție a socialismului.

Partidul Comunist Român își îndeplinește cu cinste, neabătut, rolul de detașament activ al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, al marelui front antiimperialist. În condițiile de astăzi, cînd socialismul a devenit realitate în 14 state, cînd noi și noi popoare, într-o formă sau alta, trec pe calea organizării socialiste a societății, un obiectiv de prim ordin al activității partidului



și statului nostru este întărirea prieteniei și colaborării cu toate aceste țări și popoare, de care ne leagă aceleași țeluri și aspirații fundamentale — făurirea orînduirii noi, fără clase, orînduirea socialistă și comunistă. *(Aplauze puternice).*

De la această mare manifestare populară, în numele poporului român, adresez un cald salut popoarelor din toate țările socialiste, precum și popoarelor din toate țările care se pronunță pentru trecerea la socialism și le urez noi și noi succese pe această minunată cale a libertății și demnității umane. *(Urale puternice, aplauze).*

Considerăm, de asemenea, că datoria noastră internaționalistă este de a acționa neobosit pentru întărirea unității partidelor comuniste și muncitorești pe baza deplinei egalități în drepturi, a respectului și stimei reciproce, a dreptului fiecărui partid de a-și stabili de sine stătător linia politică, strategia și tactica revoluționară, potrivit condițiilor concrete din țara în care acționează, pentru a putea sta în fruntea luptelor consacrate făuririi unei vieți mai bune, eliberării întregii omeniri de sub jugul sclaviei de clasă, al oricărui fel de asuprire. *(Aplauze puternice, urale).*

Milităm pentru realizarea unității clasei muncitoare din toate țările, convinși că aceasta este o premisă esențială pentru dobîndirea victoriei în lupta revoluționară, a înfăptuirii aspirațiilor și idealurilor de dreptate socială și de pace ale tuturor celor ce muncesc, ale tuturor popoarelor. Dezvoltăm larg colaborarea cu partidele socialiste și social-democrate, cu organizațiile sindicale, cu partidele și organizațiile politice democratice și progresiste de pretutindeni. În această zi de luptă și de sărbătoare a primăverii adresăm un salut fierbinte, internaționalist, clasei muncitoare de pretutindeni, partidelor comuniste și muncitorești, partidelor socialiste și social-democrate,

forțelor revoluționare, democratice și progresiste din întreaga lume, care militează pentru cauza libertății popoarelor, pentru progres social, colaborare și pace între popoare. *(Aplauze puternice, urale).*

Ne manifestăm solidaritatea activă cu mișcările de eliberare națională, cu popoarele care luptă împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, împotriva oricăror forme de dominație și asuprire. Extindem colaborarea cu tinerele state independente, cu țările în curs de dezvoltare, sprijinind eforturile acestora de consolidare a suveranității naționale, de valorificare în interes propriu a bogățiilor lor, de propășire economică și socială. Adresăm cu prilejul zilei de 1 Mai salutul călduros și mesajul de solidaritate ale poporului român tuturor luptătorilor împotriva robiei coloniale, mișcărilor de eliberare națională, popoarelor care-și apără dreptul la o viață liberă și independentă, care aspiră la un loc demn, bazat pe deplină egalitate în drepturi, în rîndul națiunilor lumii. *(Aplauze puternice, urale).*

Animați de principiile coexistenței pașnice, întreținem relații de colaborare cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială, ne aducem contribuția la intensificarea cooperării internaționale, la cauza destinderii și păcii. Sînt convins că exprim sentimentele întregului nostru popor adresînd în această zi de sărbătoare un cald mesaj de pace și prietenie tuturor popoarelor lumii, urări de succes în lupta pentru o lume mai bună, eliberată de coșmarul unor noi conflagrații, pentru o lume a progresului, a conlucrării pașnice între toate națiunile. *(Aplauze puternice, prelungite ; urale).*

Milităm pentru întronarea în viața internațională a respectului independenței și suveranității naționale a fiecărui stat, a principiului egalității, stimei și avantajului reciproc, a dreptului sacru al fiecărui popor de a-și hotărî



singur soarta, fără nici un amestec din afară, convinși că numai astfel se pot evita noi ciocniri și războaie, se pot asigura securitatea și pacea mondială. Facem totul pentru a contribui la victoria luptei împotriva politicii imperialiste de dictat, agresiune și ingerință în treburile altor popoare, pentru abolirea forței și a amenințării cu forța în relațiile internaționale dintre state.

Un obiectiv important al politicii externe a partidului și statului nostru este înfăptuirea securității europene, crearea pe continentul nostru a unei atmosfere de largă colaborare, bazată pe încredere, care să dea garanții fiecărei națiuni că se poate dezvolta în mod liber și independent, la adăpost de orice act agresiv, care să înlăture sursele de conflict și încordare, să excludă orice pericol de declanșare a unui nou război. Salutăm cu bucurie rezultatele obținute pînă acum la reuniunea de la Helsinki. Considerăm că s-au creat toate condițiile pentru începerea în această vară a conferinței general-europene consacrate înfăptuirii securității și colaborării pe continent, ceea ce va exercita o influență puternică asupra destinderii și păcii în întreaga lume. *(Aplauze puternice).*

Acționînd activ, alături de celelalte țări iubitoare de pace, pentru accentuarea cursului nou, pozitiv, ce se conturează în viața internațională, militām ferm pentru stingerea focarelor de încordare și conflicte care mai stăruie pe planeta noastră, pentru soluționarea pe cale politică a tuturor problemelor litigioase dintre state, pentru destindere, pentru creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite și al altor organizații internaționale, pentru realizarea păcii și colaborării între toate națiunile.

Clasa muncitoare din România, partidul nostru comunist, întregul popor vor milita și în viitor neabătut pentru cauza nobilă a eliberării tuturor celor ce muncesc de exploatare și asuprire, pentru transformarea revoluțio-

nară a societății și făurirea unei lumi mai bune și mai drepte, pentru instaurarea păcii trainice și înțelegerii între popoarele planetei noastre. Cei ce muncesc din întreaga lume sînt o forță uriașă ; dacă vom acționa uniți, nu există forță reacționară în stare să împiedice triumful luptei noastre revoluționare, al luptei generale pentru pace. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !“).*

Stimați tovarăși și prieteni,

Cu prilejul acestei mărețe zile de luptă și muncă, vă adresez chemarea fierbinte de a face totul pentru accelerarea dezvoltării economico-sociale a României, pentru îndeplinirea exemplară a planului, pentru creșterea productivității muncii, îmbunătățirea calității produselor, ridicarea generală a eficienței economice, sporind astfel și mai mult avuția națională și bunăstarea poporului, ridicînd patria noastră socialistă pe noi culmi de progres și civilizație. *(Aplauze puternice, prelungite; urale).*

Vă urez din toată inima, dragi concetățeni, împlinirea tuturor dorințelor și aspirațiilor de mai bine, multă sănătate și fericire ! *(Aplauze puternice, prelungite ; urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“).*

Sub conducerea încercată a Partidului Comunist Român, să pășim înainte spre triumful societății socialiste multilateral dezvoltate, spre zările luminoase ale comunismului ! *(Aplauze puternice, prelungite ; urale și ovații ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“).*

Trăiască Partidul Comunist Român — forța politică conducătoare a poporului român pe calea socialismului și comunismului ! *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R !“).*

Trăiască poporul român, care își făurește în mod liber și conștient propriul său viitor ! Trăiască Republica Socialistă România ! *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !“).*



Trăiască unitatea țărilor socialiste, a celor ce muncesc, a tuturor forțelor antiimperialiste ! *(Aplauze puternice, prelungite ; urale).*

Trăiască colaborarea între toate popoarele lumii ! Să trăiască și să învingă pacea pe pămînt ! *(Aplauze prelungite, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“. Întreaga asistență ovaționează îndelung pentru partid, pentru Comitetul său Central, pentru secretarul său general).*

# CUVÎNTARE LA ADUNAREA POPULARĂ DE LA IAȘI CONSACRATĂ ANIVERSĂRII REVOLUȚIEI DE LA 1848

*— 4 mai 1973 —*

Dragi tovarăși și prieteni,

Participînd cu deosebită bucurie, împreună cu ceilalți tovarăși din conducerea de partid și de stat, la această mare adunare populară, consacrată unui eveniment memorabil din istoria noastră națională — începutul revoluției burghezo-democratice, cu 125 de ani în urmă, aici, la Iași —, care a constituit o piatră de hotar pe drumul cuceririi libertății sociale și naționale a poporului român, a progresului și civilizației patriei noastre, doresc să exprim cele mai calde mulțumiri tuturor locuitorilor care ne-au întîmpinat astăzi cu deosebită căldură. În aceasta vedem o expresie a încrederii tuturor locuitorilor Iașului, ca, dealtfel, a întregului popor, în partidul nostru comunist, în conducerea sa, în politica noastră internă și externă, a hotărîrii de a o înfăptui neabătut. *(Aplauze puternice, prelungite ; urale).*

Dați-mi voie să vă adresez, cu acest prilej, dumneavoastră, participanților la marea adunare populară, tuturor locuitorilor municipiului și județului Iași un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România, precum și a mea personal, un salut căl-



duros și cele mai bune urări. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Revoluția de la 1848 a zguduit din temelii vechile rînduieli feudale, care frînau mersul înainte al societății românești, a marcat începutul unei noi etape în dezvoltarea economico-socială a țărilor române, în lupta pentru libertate și o viață mai bună, împotriva exploatării și asupririi maselor muncitoare, pentru realizarea unității naționale, formarea statului național unitar român, scuturarea jugului dominației străine și cucerirea independenței și suveranității patriei noastre. *(Aplauze puternice, urale).*

După cum se cunoaște, frămîntările social-politice ale anului 1848 au cuprins în vîrtejul lor cea mai mare parte a popoarelor Europei. În țările din occidentul continentului, relațiile de producție capitaliste începuseră să ia amploare încă din secolul al XVIII-lea. În țările române însă, datorită condițiilor istorice specifice — și în primul rînd menținerii jugului dominației străine —, evoluția societății pe calea capitalistă a fost mult timp întîrziată. Imperiul otoman, țarismul și imperiul habsburgic erau profund interesate în menținerea stăpînirii feudale în țările române, în împiedicarea oricăror schimbări cu caracter progresist și, în special, în înăbușirea aspirațiilor spre unire și dezvoltare de sine stătătoare a poporului român, spre scuturarea jugului dominației străine. Actul care legifera condițiile conservării și întăririi relațiilor feudale a fost Regulamentul Organic, impus țărilor românești de imperiul țarist, despre care Karl Marx scria în „Capitalul" că, *„sub pretextul că desființează iobăgia, îi dădu putere de lege. Codicele muncii de clacă, proclamat în 1831 de generalul rus Kiseleff, a fost bineînțeles dictat de înșiși boierii. În acest fel Rusia a cucerit cu o singură*

*lovitură și pe magnații Principatelor dunărene, și aplauzele cretinilor liberali din întreaga Europă"*.

Cerințele obiective ale dezvoltării economico-sociale au determinat însă, în pofida tuturor acestor opreliști, apariția tot mai pronunțată, în secolul al XIX-lea, a relațiilor de producție capitaliste în toate cele trei țări românești. Consolidarea și extinderea acestor relații impuneau, pe de o parte, înfăptuirea unor reforme sociale care să permită desfășurarea liberă a activităților economice, industriale și comerciale, iar pe de altă parte, lărgirea pieței interne prin desființarea granițelor artificiale dintre cele trei țări românești, unirea acestora într-un singur stat, încheierea procesului de formare a națiunii române, a statului național unitar.

Ca urmare a acestor procese și tendințe economico-sociale, în prima jumătate a secolului al XIX-lea încep să aibă loc schimbări importante în structura orînduirii feudale românești, în raportul de forțe politice și de clasă, care determină înfruntări și convulsii în straturile cele mai adînci ale societății.

Boierimea, clasa feudală care deținea rolul dominant în societate, avea poziția cea mai reacționară, se împotrivea oricăror înnoiri sociale, văzînd în aceasta o primejdie pentru privilegiile ei economice și politice. Țărănimea, clasa cea mai numeroasă a societății din acea epocă, principala producătoare a bunurilor materiale, suferea cel mai crîncen consecințele exploatării și asupririi feudale, fiind privată atît de rodul muncii sale, cît și de cele mai elementare drepturi și libertăți cetățenești. O expresie elocventă a stării de profundă nemulțumire a locuitorilor de la sate o constituie numeroasele mișcări și răscoale țărănești ce jalonează prima jumătate a secolului al XIX-lea și din care cea mai proeminentă este marea răscoală a pandurilor lui Tudor Vladimirescu din



1821. Totodată, pe scena social-politică a țării încep să joace un rol tot mai important noile clase în ascensiune. Burghezia era interesată în sfărîmarea îngrădirilor feudale, în cucerirea unor libertăți și drepturi democratice care să-i permită să-și consolideze poziția economică și politică în societate.

Odată cu apariția relațiilor de producție capitaliste apare și se dezvoltă tînăra clasă muncitoare, vital interesată în lichidarea orînduirilor anacronice, în cucerirea unor largi drepturi și libertăți democratice pentru cei ce muncesc, în înfăptuirea unor reforme menite să deschidă drum larg dezvoltării economico-sociale a țării.

Acest tablou social-politic relevă faptul că în societatea românească din preajma anului 1848 se acumulaseră puternice contradicții de clasă, care impuneau în mod imperios schimbări radicale în organizarea vieții economico-sociale. Acestea au fost cauzele obiective care au determinat în 1848 în țările române apariția și desfășurarea revoluției. Pe bună dreptate, Nicolae Bălcescu, analizînd procesele care au dus la declanșarea revoluției, arăta : *„Revoluția română n-a fost un fenomen neregulat, efemer, fără altă cauză decît voința întîmplătoare a unei minorități sau mișcarea generală europeană. Revoluția generală fu ocazia, iar nu cauza revoluției române. Cauza ei se pierde în zilele veacurilor. Uneltitorii ei sînt optsprezece veacuri de trude, suferințe și lucrare a poporului român asupra lui însuși"*.

Aspirațiile și interesele acute ale maselor largi populare găsesc un puternic ecou în conștiința unei largi pleiade de militanți revoluționari. Evenimentele de la 1848 au consacrat în istoria României o serie de personalități proeminente — luptători politici, gînditori și cărturari remarcabili, cum au fost Nicolae Bălcescu, Avram Iancu, Alexandru Ioan Cuza, Mihail Kogălniceanu, Ion

Eliade Rădulescu, Vasile Alecsandri, Simion Bărnuţiu şi alţii —, care au dat glas idealurilor revoluţionare ale poporului, au fundamentat teoretic revendicările progresiste ale maselor, au organizat şi condus lupta revoluţionară pentru emanciparea socială şi naţională a poporului român.

Plămădită în condiţii asemănătoare, desfăşurîndu-se în aceeaşi perioadă, proclamînd ţeluri comune, revoluţia de la 1848 a avut un caracter unitar în toate cele trei ţări româneşti. Faptul că pe steagul revoluţionar din toate aceste provincii erau scrise aceleaşi idealuri supreme — desfiinţarea servituţilor feudale şi eliberarea ţărănimii iobage, cucerirea de libertăţi democratice, scuturarea dominaţiei străine şi realizarea unităţii şi independenţei naţionale — ilustrează comunitatea de interese şi aspiraţii ce-i unea pe fiii aceluiaşi popor, în pofida hotarelor despărţitoare, artificiale şi vremelnice. Dînd glas tuturor aspiraţiilor şi visurilor care animau pe românii din toate cele trei ţări în acea perioadă, Nicolae Bălcescu spunea : *„Vrem să fim o naţie, una, puternică şi liberă prin dreptul şi datoria noastră, pentru binele nostru şi al celorlalte naţii, căci voim fericirea noastră şi avem o misie a împlini în omenire“*. (Vii aplauze). *„Aceste condiţii de putere, de care avem nevoie, nu le putem găsi decît în solidaritatea tuturor românilor, în unitatea lor într-o singură naţie, unire la care sînt meniţi prin naţionalitate, prin aceeaşi limbă, religie, obiceiuri, sentimente, prin poziţia geografică, prin trecutul lor şi, în sfîrşit, prin nevoia de a se mîntui“... (Aplauze puternice, urale).* Pornind tocmai de la aceste considerente, deşi s-a desfăşurat separat — în Moldova, Transilvania şi în Muntenia —, revoluţia de la 1848 a exprimat programul unitar al întregului popor, în centrul căruia obiectivul cel mai imperios era unirea tuturor românilor în graniţele aceluiaşi



stat naţional, democratic, modern şi independent. *(Aplauze puternice, urale).* Tocmai aceasta explică faptul că, în tot cursul desfăşurării revoluţiei, militanţii paşoptişti din cele trei ţări româneşti au avut contacte strînse, au colaborat şi s-au întrajutorat îndeaproape.

Punctul de pornire al evenimentelor revoluţionare care au cuprins ţările române în 1848 a fost Moldova. La sfîrşitul lunii martie, peste 1 000 de cetăţeni se întrunesc la Iaşi şi hotărăsc să înainteze domnitorului Mihai Sturdza o petiţie-proclamaţie. Redactat de poetul Vasile Alecsandri, acest document, semnat de sute de persoane, constituie *primul program al revoluţiei române de la 1848*. Deşi destul de moderată, de teama intervenţiei ţariste, petiţia proclama ca revendicări de bază îmbunătăţirea stării ţăranului, dizolvarea Adunării obşteşti, constituirea unei gărzi cetăţeneşti, desfiinţarea cenzurii, asigurarea libertăţii personale, reforma învăţămîntului, desfiinţarea taxelor vamale pentru exportul de cereale, înfiinţarea unei bănci naţionale şi altele. Speriat de această mişcare cu caracter revoluţionar, domnitorul organizează reprimarea participanţilor la adunarea de la Iaşi, instituind un regim de teroare în întreaga Moldovă. Represiunile nu pot opri însă declanşarea revoluţiei. Mişcarea revoluţionară nu numai că nu se stinge, dar ia o şi mai mare amploare. Ţărănimea se ridică cu hotărîre la luptă împotriva boierilor şi a domnitorului. Aşa cum arată documentele vremii, de la Covurlui şi pînă la Dorohoi, satele erau într-o puternică stare de agitaţie. O deosebită extensiune cunosc mişcările ţărăneşti din judeţele Bacău, Neamţ, Roman, Suceava şi Tutova. Un document vorbeşte despre organizarea unui adevărat corp de luptă, format din circa 10 000 de ţărani, care urmau să se îndrepte spre Iaşi.

O parte din revoluţionarii moldoveni se refugiază în celelalte ţări române, unde continuă activitatea, elabo-

rînd noi programe politice de luptă. La 12 mai, la Brașov se dă publicității platforma de revendicări a revoluționarilor moldoveni refugiați în Transilvania, intitulată *„Principiile noastre pentru reformarea patriei“*. Acest document, redactat într-un stil lapidar, avea un conținut ascuțit revoluționar, cuprindea revendicări deosebit de radicale. El cerea *„împroprietărirea țăranilor fără despăgubire“*, *„nimicirea tuturor privilegiilor“*, *„deopotriva purtare a sarcinilor statului“*, *„întemeierea instituțiilor țării pe prințipiile de libertate, de egalitate și de frățietate, dezvoltate în toată întinderea lor“*, *„unirea Moldovei și a Valahiei într-un singur stat neatîrnat românesc“*. Cîteva luni mai tîrziu, Mihail Kogălniceanu a elaborat la Cernăuți, unde se refugiase, *„Dorințele partidei naționale din Moldova“* — cel mai amplu program al revoluționarilor moldoveni. Era abordată o gamă deosebit de vastă de probleme economice, sociale, politice, administrative, morale ale societății vremii — de la relațiile de proprietate la organizarea statală, de la comerțul exterior la principiile constituirii armatei și justiției, de la reforma învățămîntului la drepturile naționalităților conlocuitoare, de la libertatea cultelor la etica publică. În centrul documentului era formulată răspicat revendicarea unirii Moldovei și Munteniei, considerată *„cheia de boltă“* a edificiului statal ce urma să fie constituit.

După cum se cunoaște, la scurt timp după declanșarea revoluției din Moldova izbucnesc puternice mișcări revoluționare similare și în Muntenia și în Transilvania. Exceptînd, desigur, unele particularități determinate de situația specifică a acestor provincii românești, de caracterul dominației străine care se exercita asupra lor, platformele-program ale militanților pașoptiști conțin în esență aceleași revendicări economice, sociale și politice. Trăsătura caracteristică comună a revoluției în toate



țările române a fost, pe de o parte, lupta pentru lichidarea relațiilor feudale și realizarea unor reforme economice și social-politice de natură să dea cîmp liber dezvoltării forțelor de producție și să ridice țara la nivelul de organizare al țărilor avansate din Europa, iar pe de altă parte, revendicarea cerinței vitale a constituirii statului național unitar — condiție a înseși emancipării națiunii române, a mersului înainte al societății românești pe calea progresului și civilizației.

Revendicările sociale și naționale înscrise pe steagul de luptă al revoluționarilor pașoptiști, idealurile pentru care s-au ridicat aceștia, eroismul și abnegația cu care au înfruntat represiunea reacțiunii, dîrzenia și spiritul de jertfă dovedite de masele largi populare în aceste bătălii au stîrnit un viu interes în rîndurile opiniei publice europene, au provocat stima, aprecierea și admirația cercurilor progresiste, înaintate, de pe continent. Urmărind cu atenție evenimentele din Europa, Engels arăta că *„începînd din 1789 hotarele revoluției înaintează neîncetat. Ultimele ei avanposturi au fost Varșovia, Debrețin și București“*. Într-adevăr, se poate spune că revoluția din Moldova, Muntenia și Transilvania de la 1848 a reprezentat, în răsăritul Europei, cel mai înaintat avanpost al marilor mișcări politice și schimbări sociale care cuprinseseră continentul nostru începînd de la marea revoluție franceză din 1789. Aceasta relevă gradul înalt de radicalizare a spiritului militant al maselor populare din provinciile românești, voința de luptă a poporului român, conștient de interesele sale vitale, hotărît să-și cucerească cu orice sacrificii libertatea socială și națională, dreptul de a trăi unit, liber și stăpîn în propria sa țară. *(Aplauze puternice, urale).*

Ziare importante din țările apusene comentau în mod curent desfășurarea luptelor revoluționare în țările ro-

mânești, atrăgînd atenția opiniei publice asupra amplorii și importanței lor. Ziarul francez „Le National" scria că *„în Moldova sînt încă oameni gata să se sacrifice pentru libertate"*, că *„românii din toate provinciile arbitrar despărțite au păstrat sub stăpîni diverși aceeași conștiință a drepturilor lor, aceeași credință în reînvierea de viitor a naționalității lor"*. Acțiunile revoluționarilor români de la 1848 făceau obiectul rapoartelor cancelariilor și al oficiilor diplomatice occidentale. Ambasadorul francez la Viena raporta, de pildă, despre evenimentele din țările române că *„o populație de mai mult de 8 000 000 de locuitori de origine latină, așezată pe un pămînt de o magnificiență și fertilitate recunoscută, care totuși s-a menținut în mijlocul tuturor vicisitudinilor dezastruoase la care necontenit a fost pradă de la căderea Imperiului roman și care simte astăzi atîta forță vie ca să aspire la o reconstituire independentă, o asemenea populație este cu totul demnă de atenție și interes"*. *„Mișcarea română pentru independență și unire* — arăta raportul — *va juca un mare rol în reconstruirea estului Europei"*. Se poate spune că a avut dreptate acest ambasador ! *(Vii aplauze).*

Mișcarea revoluționară de la 1848 din țările române, țelurile ei, îndreptate spre eliberarea națională și socială, spre unitate, au găsit simpatie, sprijin și solidaritate în rîndurile militanților progresiști atît din țările apusene, cît și din țările vecine și, în mod deosebit, la democrat-revoluționarii ruși. Revista „Sovremennik", condusă de Cernîșevski, analizînd cauzele care au determinat revoluția de la 1848 din țările române, arăta că aceasta nu a fost deloc *„întîmplătoare"*, născută din *„prostia lui Bibescu"*, cum susținea presa reacționară a vremii, ci este *„un rezultat, creat în timp, al stării sociale a păturilor care munceau"*, al *„samavolniciei boierilor"*, al *„situației grele"* în care se afla țărănimea română.



Democrat-revoluționarii ruși au susținut în scrierile lor năzuința pașoptiștilor români de a întemeia statul național unitar. Dobroliubov, unul din fruntașii mișcării democrat-revoluționare din Rusia, scria cîțiva ani mai tîrziu că unirea definitivă într-un singur stat român independent *„a rămas o dorință a poporului, o dorință care a fost exprimată de atîtea ori în istoria lui"*.

Totodată însă, revoluția de la 1848 din Moldova — și, în general, din țările românești —, aspirațiile și revendicările sociale și naționale ale revoluționarilor pașoptiști au stîrnit îngrijorarea profundă, aversiunea și reacția puterilor absolutiste, care se temeau să nu le fie periclitate sferele de influență, „drepturile" de stăpînire pe care și le arogau față de poporul român. Încă din primele momente ale izbucnirii revoluției din Moldova, țarul Nicolae I al Rusiei arăta, într-o ordonanță, că *„revoluția română este opera unei minorități turbulente, ale cărei idei de guvernămînt sînt împrumutate de la propaganda democratică și socialistă a Europei"*, iar Ministerul de Externe al imperiului țarist comunica consulului general rus din Principatele române că *„împăratul este hotărît a nu suferi ca anarhia să pătrundă în partea staturilor otomane puse sub a lui protecție"*. Aceeași atitudine manifestă față de revoluție și împăratul Vienei, și sultanul. Această atitudine era determinată nu numai de faptul că marea boierime apela la intervenția străină pentru a-și apăra interesele de clasă, ci și de faptul că ridicarea la luptă a revoluționarilor români pentru cucerirea de drepturi și libertăți democratice, pentru înlăturarea vechilor rînduieli era considerată ca primejdioasă pentru însuși regimul absolutist, pe care-l reprezentau atît țarismul, cît și imperiile otoman și habsburgic.

Protestînd față de intenția puterilor străine de a interveni în treburile interne ale țărilor românești și de a

înăbuși revoluția, Gheorghe Barit scria: *„Rusiei țariste, care vrea să țină la pămînt orice încercare de reforme în Principatele danubiene, românii trebuie să-i arate că de fapt ei simpatizează din tot sufletul și din tot cugetul lor ideile adevăratei libertăți... Românii nu urăsc pe ruși, nici pe turci, urăsc din fundul sufletului orice sistem absolutist. Românii vor suveranitatea deplină, vor pacea cu toți vecinii, vor libertate și fraternitate înlăuntru și în afară — și ei nu se vor odihni pînă nu le vor cîștiga"*. *(Aplauze puternice, prelungite; urale îndelungate)*. Dealtfel, întotdeauna revoluționarii români s-au pronunțat pentru solidaritate cu forțele revoluționare de pretutindeni, au fost alături cu ele, s-au numărat printre aceia care au făcut totul pentru scuturarea absolutismului, a reacțiunii, așa cum și astăzi poporul nostru se află în primele rînduri ale luptei împotriva imperialismului, colonialismului, pentru o lume mai dreaptă și mai bună. *(Aplauze puternice, urale)*.

După cum se cunoaște, reacțiunea română a acționat cu toată brutalitatea împotriva revoluționarilor. Neputînd singură să înăbușe voința poporului spre libertate, ea a recurs la ajutor străin, chemînd trupele reacțiunii țariste, otomane și habsburgice pentru a interveni spre a o sprijini în înăbușirea mișcării revoluționare. Astfel, cu sprijinul reacțiunii și al trupelor străine, reacțiunea din cele trei provincii românești a reușit să înăbușe mișcările revoluționare din acea vreme. Dar, de fapt, se poate spune că revoluția începută în 1848 a continuat să se desfășoare sub diferite forme, găsindu-și expresie în realizarea unirii principatelor, în înfăptuirea reformelor sociale ulterioare, în toate transformările și mișcările revoluționare care au avut loc în țările românești, apoi în România, pînă la revoluția socialistă. Deci, revoluția din 1848 a continuat să fie, într-o formă sau alta, trează. Po-



porul a ținut sus steagul libertății și independenței naționale pînă la înfăptuirea revoluției socialiste, care a adus adevărata libertate națională și socială pe pămîntul României. *(Aplauze puternice, urale)*.

După cum se știe, tovarăși, în toată această perioadă de frămîntări și lupte revoluționare, exponentul cel mai consecvent și fidel al aspirațiilor poporului, al necesităților dezvoltării istorice a societății românești pe calea progresului material și social s-a dovedit a fi proletariatul. Creîndu-și, acum 80 de ani, propriul său partid politic revoluționar, el a dus mai departe și a ridicat pe un plan superior lupta pentru libertate națională și socială în România. Condus de partidul clasei muncitoare, poporul român a reușit să răstoarne regimul burghezo-moșieresc, să lichideze vechile rînduieli bazate pe exploatare și asuprire, să făurească o societate nouă — societatea socialistă, întemeiată pe egalitate și dreptate socială, în care poporul este pe deplin stăpîn pe destinele sale și își făurește în mod conștient propriul viitor, propria istorie. *(Aplauze puternice, urale)*.

Dragi tovarăși și prieteni,

În anii regimului socialist, România a lichidat înapoierea moștenită din trecut, s-a transformat într-o țară prosperă și înfloritoare, cu o industrie modernă și o agricultură în plină dezvoltare, cu o cultură avansată și un nivel de trai în continuă creștere, o țară care ocupă un loc demn între națiunile lumii. Orînduirea socialistă asigură astăzi egalitate deplină în drepturi și posibilități de afirmare în viața social-politică a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, permite poporului, liber și stăpîn pe soarta sa, să-și făurească o viață îmbelșugată și prosperă. Marile realizări obținute de România socialistă în toate domeniile vieții economico-

sociale sînt o dovadă grăitoare a forței și energiei creatoare a poporului român, a eroismului cu care clasa muncitoare, în alianță cu țărănimea și intelectualitatea, cu toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, muncește pentru edificarea noii orînduiri, o dovadă a justeței politicii marxist-leniniste a Partidului Comunist Român, care își îndeplinește cu cinste misiunea istorică de forță politică conducătoare a întregii națiuni pe calea progresului și civilizației socialiste. Aceasta demonstrează o dată în plus că, atunci cînd un popor este stăpîn pe bogățiile țării și pe destinul său, este în stare să asigure dezvoltarea rapidă a societății, creșterea impetuoasă a forțelor de producție, conlucrarea pașnică cu toate națiunile. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !", „Ceaușescu — P.C.R. !")*.

Învățămintele istoriei ne arată că revoluția din 1848 nu a putut triumfa și datorită faptului că forțele revoluționare nu au avut un partid unit, cu clarviziune, cu un program larg, un partid care să asigure conducerea și unirea în luptă a tuturor forțelor revoluționare. Tocmai de aceea, analizînd desfășurarea ulterioară a luptei revoluționare, putem înțelege ce mare importanță a avut crearea partidului clasei muncitoare cu 80 de ani în urmă, apoi a Partidului Comunist Român, care a condus lupta revoluționară pentru socialism, ce însemnătate uriașă are faptul că astăzi poporul român are în partidul comunist un conducător încercat, cu o linie politică clară, bazată pe învățătura marxist-leninistă, care corespunde pe deplin intereselor revoluției socialiste, asigură unirea tuturor forțelor în lupta pentru triumful socialismului și comunismului în România. Iată de ce sîntem siguri de victorie ! *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !")*.

Sărbătorim împlinirea a 125 de ani de la revoluția din



1848 în condițiile cînd întregul popor își consacră energiile și puterea de muncă înfăptuirii mărețului program elaborat de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român și de Conferința Națională pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. Măsurile hotărîte de ultimele plenare ale Comitetului Central, legile adoptate de Marea Adunare Națională asigură condiții pentru utilizarea mai eficientă a potențialului material și uman al țării, pentru accelerarea dezvoltării și modernizării forțelor de producție, creează noi premise pentru ridicarea nivelului de trai și a gradului de civilizație a întregului nostru popor. Acționăm în continuare pentru perfecționarea conducerii și a organizării societății, a relațiilor de producție și a raporturilor dintre oameni, pentru adîncirea democrației socialiste, asigurăm cadrul propice pentru participarea activă, nemijlocită a maselor de oameni ai muncii la dezbaterea și elaborarea politicii partidului și statului, la conducerea treburilor obștești. Militām perseverent pentru promovarea largă a principiilor eticii și echității socialiste în întreaga viață socială, pentru formarea omului nou, cu o conștiință avansată, cu un larg orizont cultural, capabil să înțeleagă legitățile dezvoltării sociale, devotat trup și suflet intereselor patriei, cauzei socialismului.

Desfășurînd cu succes construirea socialismului în România, punînd tot mai larg în valoare marile resurse de progres ale orînduirii noastre noi, ne îndeplinim îndatorirea sacră față de propriul popor și, totodată, ne achităm și de îndatoririle internaționale, contribuim la creșterea forțelor socialismului, la sporirea influenței și prestigiului său în lume. România este un detașament activ al marelui front antiimperialist, al luptei generale pentru libertate și progres. Partidul și statul nostru militează neobosit pentru întărirea solidarității și dezvol-

tarea colaborării cu toate țările socialiste în spiritul intrajutorării reciproce, în scopul înfloririi fiecărei națiuni și al sporirii forței generale a socialismului. Unul din principiile fundamentale ale relațiilor interstatale de tip nou, cu caracter socialist, este egalizarea nivelurilor de dezvoltare a țărilor care edifică noua orînduire socială, ridicarea tuturor la un grad superior de civilizație și bunăstare. În felul acesta, socialismul, atît ca mod de organizare a societății, cît și ca model nou de relații între țări, își relevă superioritatea în modul cel mai concludent, demonstrînd că este singura cale pentru lichidarea urmărilor subdezvoltării, fenomenului inegalității între state, pentru progresul multilateral și armonios al tuturor națiunilor lumii. Fiind convinși că numai pe această cale — a ridicării nivelului de dezvoltare a forțelor de producție și a bunăstării tuturor popoarelor — se pot crea condiții reale pentru deplina egalitate, pentru conlucrarea pașnică între state, pentru o lume mai bună și mai dreaptă, vom face totul pentru a contribui la realizarea acestor năzuințe. *(Aplauze puternice, urale).* Extindem, totodată, legăturile noastre de prietenie și solidaritate cu partidele comuniste și muncitorești, cu mișcările de eliberare națională, cu partidele socialiste și social-democrate, cu alte forțe și partide democrate, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate forțele progresiste de pretutindeni. Călăuzindu-ne de principiile coexistenței pașnice, dezvoltăm largi relații de colaborare multilaterală cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială. Așezăm ferm la baza relațiilor noastre internaționale respectul independenței și suveranității naționale, egalitatea în drepturi, neamestecul în treburile interne și avantajul reciproc, dreptul fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, renunțarea la forță, la amenințarea cu forța și la orice forme de intimidare și presiune față de un alt stat. Aceste



principii capătă astăzi o tot mai largă adeziune internațională, se afirmă drept unica temelie durabilă a bunei înțelegeri și păcii între popoare. În lumea de azi se dezvoltă un curs nou spre destindere, pace și colaborare. Pornind de la aprecierea că există toate condițiile ca popoarele, forțele ce doresc realizarea unei lumi mai bune să asigure dezvoltarea acestui curs, România este hotărîtă să acționeze, împreună cu celelalte națiuni, pentru realizarea unei colaborări internaționale strînse, pe principiile la care m-am referit, să militeze pentru creșterea rolului Națiunilor Unite și altor organisme în viața internațională. Mai mult ca oricînd, considerăm că asigurarea unor relații noi în lume impune fiecărui stat, fie el mare sau mic, să ia parte activă la soluționarea tuturor problemelor internaționale. Avem ferma convingere că marile probleme ale organizării relațiilor de mîine, ale creării unei lumi mai bune și mai drepte nu se pot soluționa decît cu participarea fiecărui popor. De aceea, vom participa activ la lupta pentru triumful acestor năzuințe. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Trăind în Europa, participăm activ la lucrările pentru pregătirea conferinței consacrate securității pe continent și salutăm cu bucurie rezultatele obținute la Helsinki pînă acum în pregătirea conferinței. Sîntem de părere că s-au creat condițiile pentru ca în vara acestui an să înceapă lucrările conferinței și dorim să ne aducem contribuția activă la pregătirea și ținerea ei în cele mai bune condiții, la realizarea în Europa a unor relații bazate pe principii noi, care să asigure o pace îndelungată și o conlucrare fructuoasă între toate națiunile continentului, ceea ce va avea o înrîurire deosebit de pozitivă asupra cauzei colaborării și păcii în întreaga lume. *(Aplauze puternice, prelungite ; urale).*

Stimați tovarăși și prieteni,

Sărbătorind împlinirea a 125 de ani de la revoluția de la 1848 din țările române, cel mai înalt omagiu pe care-l putem aduce memoriei acelora care au ridicat și ținut sus, în acele vremuri grele, steagul luptei pentru libertate națională și socială, pentru unitatea și progresul patriei este de a ne angaja cu toții să muncim cu toată energia și priceperea pentru înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului, pentru edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate în România. *(Aplauze puternice, prelungite ; urale).*

Am ascultat cu multă bucurie cele spuse aici cu privire la rezultatele obținute de oamenii muncii din Iași. Dealtfel, vă pot informa că întregul popor român a realizat în primele patru luni planul în bune condiții, obținînd o producție suplimentară de peste un miliard de lei. Aceasta demonstrează că prevederile planului pe anul 1973, deși mult superioare prevederilor inițiale, sînt reale și pe deplin posibil de îndeplinit. Fără îndoială că ele vor fi îndeplinite cu succes ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Pentru rezultatele pe care le-ați obținut pînă acum, și în mod special pentru cele dobîndite în aceste patru luni, vă adresez cele mai calde felicitări. Totodată, cred că îmi permiteți ca, din Iași, să felicit pe toți oamenii muncii pentru rezultatele obținute în depășirea planului pe primele patru luni ale acestui an. *(Aplauze puternice, urale).*

Cinstind memoria celor care cu 125 de ani în urmă au ridicat steagul luptelor revoluționare, memoria acelora care în decursul deceniilor și-au dat viața pentru libertatea și independența patriei noastre, ne luăm angajamentul solemn că vom face totul pentru realizarea mărețului program adoptat de Congresul al X-lea și de



Conferința Națională, de a ridica patria noastră pe noi culmi de progres și de civilizație ! *(Aplauze puternice, prelungite).* Să ne consacrăm toate forțele pentru a duce cu cinste mai departe făclia progresului și civilizației ! Să ne consacrăm energia pentru înfăptuirea programului de edificare a socialismului și comunismului în România ! Să facem totul pentru ca urmașii noștri și urmașii urmașilor noștri să poată spune că în momente hotărîtoare pentru destinul României am făcut ceva pentru dezvoltarea și înflorirea țării, ne-am făcut datoria. Să ne luăm angajamentul de a ne face datoria față de partid, față de socialism, față de popor. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !“).*

Sînt convins că oamenii muncii din municipiul și județul Iași, împreună cu întregul nostru popor, vor face totul pentru a obține noi și noi succese în îndeplinirea programului minunat al partidului nostru. *(Aplauze puternice, urale îndelungate).*

Vă doresc succese tot mai mari în activitatea dumneavoastră ! Vă doresc multă, multă sănătate, multă și multă fericire. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !“. Cei prezenți la adunare ovaționează puternic pentru partid, pentru Comitetul său Central, pentru secretarul general al partidului).*

# MESAJ ADRESAT ORGANIZAȚIEI MONDIALE A SĂNĂTĂȚII CU PRILEJUL CELEI DE-A XXV-A ANIVERSĂRI

*— 9 mai 1973 —*

Aniversarea a 25 de ani de la crearea Organizației Mondiale a Sănătății îmi oferă plăcutul prilej de a vă adresa dumneavoastră, reprezentanți ai statelor membre, conducerii și secretariatului organizației un cordial mesaj de salut din partea Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România și a mea personal.

În cei 25 de ani care au trecut de la crearea sa, organizația a desfășurat o activitate laborioasă, călăuzindu-se după principiile unui înalt umanitarism, în direcția ameliorării continue a nivelului de sănătate în lume, afirmîndu-se, în același timp, ca un factor activ în promovarea cauzei păcii, a apropierii și înțelegerii între popoare, a progresului și civilizației.

Acțiunile de amploare care au fost întreprinse, concretizate în programe la nivel mondial de combatere și eradicare a unor boli și epidemii, sprijinul acordat statelor în domeniul serviciilor de asistență medicală, al formării și specializării personalului medical, precum și preocupările crescînde din ultimul timp pentru prevenirea și înlăturarea efectelor poluării reflectă sporirea și diversificarea permanentă a activității organiza-



ției și orientarea constantă a acesteia spre transpunerea în viață a țelurilor și obiectivelor sale fundamentale.

România, țară socialistă în curs de dezvoltare, angajată în înfăptuirea unui amplu program de progres în toate domeniile vieții economico-sociale, manifestă o prezență activă în Organizația Mondială a Sănătății, ca și în celelalte organizații din sistemul Națiunilor Unite, convinsă că acestea oferă un cadru adecvat pentru stimularea cooperării și întărirea încrederii între state, în folosul acestora, contribuind, în același timp, la instaurarea unor relații de tip nou între state.

Tabloul complex al lumii contemporane scoate în evidență mai mult ca oricînd necesitatea unei largi colaborări în cadrul comunității internaționale pentru eliminarea marelui decalaj economic, tehnico-științific, care desparte țările în curs de dezvoltare de statele dezvoltate și care constituie un obstacol în calea cooperării dintre națiuni, o sursă de neîncredere și tensiune.

Această cerință, precum și mutațiile care se produc în viața internațională pun în evidență tot mai pregnant rolul crescînd al O.N.U., al instituțiilor sale specializate în realizarea destinderii în lume și stimularea schimburilor de valori materiale și spirituale între popoare, în afirmarea unor norme noi de conduită internațională, bazate pe respectarea principiilor independenței și suveranității naționale, egalității depline în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, nerecurgerii la forță și la amenințarea cu folosirea forței în relațiile dintre state.

Ținînd seama de aceste imperative ale epocii noastre, sîntem convinși că Organizația Mondială a Sănătății își va îndrepta cu precădere acțiunile în direcția realizării unei largi colaborări internaționale în domeniul protecției sănătății mondiale, al ridicării generale a nivelului

de viață și de sănătate al popoarelor, sprijinind, totodată, mai intens eforturile țărilor în curs de dezvoltare pentru lichidarea rămînerilor în urmă. În același timp, prin vocația sa de universalitate, organizația este chemată să fie deschisă tuturor țărilor, să contribuie la punerea în valoare, în avantajul tuturor statelor, a experienței dobîndite de fiecare țară, favorizînd accesul națiunilor la cele mai noi cuceriri ale științei.

Asigurîndu-vă că România va manifesta și de acum înainte același interes pentru activitatea organizației, acordîndu-i întregul său sprijin în înfăptuirea operei nobile de intensificare a colaborării dintre state pentru protecția și ridicarea continuă a standardului de sănătate în lume, în folosul cauzei păcii, a prosperității și progresului popoarelor, urez succes deplin Organizației Mondiale a Sănătății în acțiunile sale viitoare.

# INTERVIU ACORDAT SCRIITORULUI ȘI PUBLICISTULUI ITALIAN ALBERTO MORAVIA

*— 12 mai 1973 —*

ÎNTREBARE : *România se numără printre țările socialiste cu cea mai intensă dezvoltare economică și socială. Cum prevedeți în viitor dezvoltarea economică a României în raport cu țările socialiste și cu cele capitaliste ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, România depune eforturi susținute pentru a-și dezvolta într-un ritm intens economia, întreaga viață socială. În ultimii ani, economia țării noastre a crescut într-un ritm de circa 12%, ceea ce creează posibilitatea realizării într-un timp mai scurt a obiectivului trasat de Congresul al X-lea al partidului și de Conferința Națională privind apropierea României de țările cu o economie dezvoltată și ridicarea bunăstării materiale și spirituale a poporului, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Trebuie să menționez că prevederile actualului plan cincinal se realizează în condiții bune ; în primele patru luni ale acestui an avem un ritm de dezvoltare de peste 14%, superior nu numai prevederilor planului, ci și obiectivelor suplimentare stabilite de Conferința Națională. Avem în vedere să continuăm și în următorii 10—15 ani

dezvoltarea în ritm intens a industriei, agriculturii, a întregii economii. Apreciem că în această perioadă ne vom apropia mult de nivelul țărilor dezvoltate din punct de vedere economic.

Realizarea acestor obiective impune o colaborare largă cu țările socialiste — ceea ce și face dealtfel România —, precum și cu celelalte state, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate. Dorim să participăm activ la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori, la cooperarea economică, la realizarea în lume a unor relații economice care să asigure lichidarea decalajului dintre țările dezvoltate și țările rămase în urmă, la apropierea nivelului lor de dezvoltare. Considerăm că aceasta este o condiție esențială pentru realizarea destinderii și păcii în lume.

ÎNTREBARE: *Care este părerea românească asupra Comunității Economice Europene și în ce mod s-ar putea dezvolta relații tot mai prietenești între Europa occidentală și cea orientală?*

RĂSPUNS: România consideră că procesele care au loc în cadrul Comunității Economice Europene au un caracter obiectiv și joacă un anumit rol în dezvoltarea forțelor de producție, în realizarea progresului general. Totodată, nu aș putea să nu menționez că unele bariere și restricții în comerțul cu alte state nu sînt de natură să favorizeze colaborarea largă a țărilor Pieței comune cu țările socialiste și chiar cu alte state. România consideră că în vederea dezvoltării unei largi colaborări economice, a unor relații tot mai prietenești între țările Europei occidentale și țările socialiste trebuie să se ajungă la înțelegeri care să ducă la înlăturarea restricțiilor, la promovarea principiilor deplinei egalități, avantajului reciproc. Aceasta va fi în interesul tuturor țărilor europene, favorizînd atît lărgirea schimburilor economice, științifice, culturale, umane, cît și, în general, cauza securității și păcii în Europa.



ÎNTREBARE: *Care este concepția dumneavoastră cu privire la internaționalismul proletar? Credeți că în prezent poate exista socialism fără patriotism și patriotism fără socialism?*

RĂSPUNS: Întotdeauna mișcarea revoluționară românească, de la începuturile ei, apoi Partidul Comunist Român au acționat în spiritul dezvoltării largi a solidarității internaționale. Revoluționarii, comuniștii români au pornit și pornesc de la datoria de a lupta pentru eliberarea economico-socială a clasei muncitoare, a poporului din propria țară și, totodată, de a întări solidaritatea cu lupta muncitorilor de pretutindeni, acordînd și primind în același timp sprijin în lupta de clasă. Așa se explică faptul că, începînd cu Comuna din Paris, militanții progresiști români au participat activ la toate marile bătălii revoluționare, la lupta popoarelor împotriva fascismului, pentru eliberarea lor națională și socială.

În condițiile de astăzi, cînd în România se făurește orînduirea socialistă, cînd omenirea este preocupată de așezarea relațiilor dintre națiuni pe principii noi, apreciem că între socialism și patriotism, între lupta pentru făurirea orînduirii noi și lupta pentru eliberarea națională, pentru independență și suveranitate există o unitate dialectică. Nu se poate vorbi de socialism fără a avea în vedere respectarea independenței și suveranității naționale, dezvoltarea sentimentului de răspundere față de soarta propriului popor. Dealtfel este cunoscut că nici un popor nu poate fi cu adevărat liber decît în măsura în care recunoaște acest drept și celorlalte popoare și luptă pentru respectarea lui. Există o strînsă unitate în-

tre socialism și patriotism. Nu se poate vorbi de socialism fără patriotism, care înseamnă preocuparea pentru eliberarea și bunăstarea propriului popor. Totodată, în condițiile de astăzi și în perspectivă nu se poate realiza cu adevărat patriotismul fără deplina eliberare națională și socială, fără făurirea societății socialiste.

ÎNTREBARE : *Dumneavoastră, domnule președinte, ați fost primit în mod solemn în vizita oficială făcută în China. Sistemul socialist este divizat în acest moment în privința unor probleme fundamentale. Pe ce căi poate fi reconstituită această unitate ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, în fruntea unei delegații de partid și guvernamentale am efectuat în 1971 o vizită în China, unde ne-am bucurat de o primire deosebit de cordială atît din partea conducătorilor de partid și de stat chinezi, cît și a poporului chinez. Aș dori să menționez că relațiile dintre România și R. P. Chineză, ca și dintre România și celelalte țări socialiste, se dezvoltă pe un drum foarte bun.

Din păcate, este adevărat, există o serie de divergențe între unele țări socialiste, ceea ce are, fără îndoială, repercusiuni negative asupra dezvoltării și creșterii influenței socialismului în lume, în general asupra luptei pentru o lume mai dreaptă, mai bună, pentru pace. România s-a pronunțat și se pronunță cu hotărîre pentru depășirea acestor divergențe, pentru întărirea colaborării și unității tuturor țărilor socialiste, considerînd că actualele divergențe sînt vremelnice, că ele pot și trebuie să fie înlăturate. În acest sens considerăm necesar să se pornească de la respectarea dreptului fiecărui popor de a-și elabora politica în construcția socialismului corespunzător condițiilor istorice, sociale și naționale concrete și, totodată, să se pornească de la ceea ce unește țările socialiste — țelul făuririi unei orînduiri noi, interesul de a asigura progresul economic, social al fiecărei țări. De aici și necesitatea întrajutorării țărilor socialiste, a participării lor la lupta pentru pace, pentru destindere și colaborare internațională. Pe acest drum apreciem că se poate ajunge, pînă la urmă, la depășirea divergențelor și refacerea unității țărilor socialiste.



ÎNTREBARE : *În ce măsură conferința pentru securitate europeană poate să atenueze încordarea în Europa și ce rol pot îndeplini în cadrul acestei conferințe două țări cu regimuri social-politice diferite, cum sînt Italia și România ?*

RĂSPUNS : După cum se știe, în ultimii ani s-au obținut unele rezultate pozitive în atenuarea încordării din Europa — ca dealtfel în întreaga lume —, s-au realizat pași pe calea unei colaborări mai largi între țările europene cu orînduiri sociale diferite. Aceste rezultate au făcut posibilă și reuniunea pregătitoare de la Helsinki, obținerea unor rezultate pozitive în cadrul lucrărilor ei, ceea ce ne dă temeiul să apreciem că încă în vara acestui an se va putea ține conferința general-europeană.

Apreciem că conferința general-europeană va putea exercita o influență puternică în dezvoltarea relațiilor de colaborare viitoare, stabilind principiile care să stea la baza acesteia, dînd astfel mai multă încredere și securitate fiecărei națiuni. Extinderea colaborării economice, științifice, culturale și de altă natură va impulsiona, fără îndoială, cursul destinderii, va pune bazele unei păci îndelungate în Europa.

Considerăm că fiecare stat european, fiecare țară care va participa la conferință, mare sau mică, indiferent de orînduirea socială și politică, poate și trebuie să participe activ la realizarea acestor obiective. Dealtfel, la Helsinki,

în desfășurarea lucrărilor de pînă acum, s-a evidențiat cu putere rolul și contribuția pe care o poate aduce fiecare stat în soluționarea problemelor complexe ale securității și colaborării în Europa. În acest cadru considerăm că și contribuția Italiei și României poate fi importantă.

Dealtfel, aș dori să menționez că țările noastre conlucrează strîns în direcția înfăptuirii obiectivelor securității europene, inclusiv la Helsinki, și sper că ele vor conlucra și mai activ pentru instaurarea în Europa a unei securități reale pentru toate statele, a unei colaborări largi și fructuoase.

ÎNTREBARE : *Care este părerea dumneavoastră despre eforturile îndreptate spre reducerea încordării militare în Europa, aceasta și în legătură cu conferința pentru reducerea forțelor militare ?*

RASPUNS : Vorbind despre securitatea europeană, trebuie să avem în vedere și măsuri corespunzătoare de reducere a încordării militare, de dezarmare. Aceasta presupune luarea unor măsuri concrete pentru reducerea și, pînă la urmă, retragerea definitivă a trupelor străine în granițele naționale, reducerea a înseși trupelor naționale și a armamentelor naționale, precum și adoptarea altor măsuri de dezangajare militară. Nici nu se poate concepe o securitate reală fără măsuri hotărîte în direcția dezangajării militare, a dezarmării. Din păcate, în această privință, trebuie să spunem, s-a făcut puțin. Apreciem că trebuie să se depună eforturi mai mari în această direcție.

Vorbind despre conferința de la Viena, pentru reducerea armelor și trupelor, trebuie să spun că obiectivele ei sînt limitate. Noi apreciem că în cadrul acestei conferințe trebuie să fie ascultate părerile tuturor statelor europene, chiar dacă acordurile care se vor realiza pri-



vesc numai țările din centrul Europei, deoarece orice măsuri de reducere a armelor și trupelor interesează, deopotrivă, toate statele.

În al doilea rînd, trebuie avut în vedere ca reducerea trupelor din anumite state sau dintr-o parte a Europei să nu ducă la deplasarea acestora în alte zone sau în alte state, ci să fie o reducere reală, efectivă.

România consideră necesar să se treacă la discutarea situației și din alte regiuni ale Europei. Trăind în Balcani, avem în vedere crearea condițiilor corespunzătoare pentru discutarea situației din această zonă geografică, pentru realizarea unei înțelegeri între țările acestei regiuni care să ducă la dezangajare militară, la transformarea Balcanilor într-o zonă a colaborării pașnice, fără armament nuclear, fără trupe străine și fără baze militare.

ÎNTREBARE : *Ce credeți despre conflictul arabo-israelian și în ce mod credeți că această problemă va putea fi soluționată ?*

RASPUNS : România s-a pronunțat întotdeauna pentru o soluție politică în conflictul dintre țările arabe și Israel. Apreciem că rezoluția Consiliului de Securitate din 1967 oferă baza pentru a se ajunge la o soluție politică. Desigur, aceasta necesită ca toate țările interesate să acționeze, să facă totul pentru a se evita ascuțirea conflictului, pentru a se evita noi acte de încordare. Este necesar să se treacă la retragerea tuturor trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, să se asigure securitatea și independența tuturor statelor și, totodată, să se soluționeze problema populației palestinene, asigurîndu-i-se condiții de viață pașnică, liberă, în concordanță cu năzuințele sale.

ÎNTREBARE : *Domnule preşedinte, ne aflăm în ajunul vizitei dumneavoastră în Italia, eveniment aşteptat cu interes în ţara noastră. Cum apreciaţi stadiul şi perspectivele dezvoltării relaţiilor româno-italiene ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, în curînd, dînd curs invitaţiei preşedintelui Leone, urmează să vizitez frumoasa dumneavoastră ţară. Aştept cu mult interes vizita, întîlnirile cu conducătorii şi oamenii politici italieni, cu oameni de afaceri, cu reprezentanţi ai opiniei publice italiene şi sper că această vizită va contribui la o dezvoltare a colaborării viitoare dintre ţările noastre. Dealtfel, trebuie să menţionez cu satisfacţie că actualmente relaţiile dintre România şi Italia se situează la un nivel bun, Italia ocupînd locul doi, dintre ţările occidentale, în comerţul exterior al României. Cu toate acestea sînt încă multe posibilităţi de amplificare a acestora. Sper că în cursul vizitei vom găsi căile şi vom pune bazele pentru o colaborare mult mai largă în viitor. Acordăm o mare atenţie dezvoltării atît a colaborării economice, cît şi a celei ştiinţifice şi culturale între România şi Italia. Voi merge în Italia cu dorinţa de a pune bazele unei colaborări şi mai largi în toate domeniile de activitate, inclusiv de a găsi căile unei cooperări şi mai intense în scopul înfăptuirii securităţii în Europa, al statornicirii unei păci trainice în lume.

În încheiere doresc să adresez poporului italian prieten cele mai calde urări de prosperitate şi fericire, de succes în lupta pentru cauza progresului şi păcii.

# INTERVIU ACORDAT UNUI GRUP DE ZIARIŞTI ITALIENI

*— 14 mai 1973 —*

ÎNTREBARE (Ettore Petta — „Corriere della Sera") : *Cum vedeţi, domnule preşedinte, evoluţia relaţiilor italo-române şi ce aşteptaţi, în această privinţă, de la apropiata dumneavoastră vizită în Italia. Mai ales, ce credeţi că ar putea face Italia pentru intensificarea colaborării şi prieteniei italo-române ?*

RĂSPUNS : România întreţine de vreme îndelungată relaţii cu Italia. Desigur, aceste relaţii au un anumit trecut, bazat şi pe faptul că popoarele noastre au o origine comună, că în decursul istoriei, în multe împrejurări, ele au colaborat strîns şi cu rezultate bune pentru dezvoltarea economică, socială şi pentru progresul ţărilor lor.

În ultimii ani, relaţiile româno-italiene au cunoscut o dezvoltare foarte puternică, aş putea spune. Dealtfel, în comerţul exterior al României, Italia ocupă locul doi dintre ţările occidentale.

Ţinînd seama de programul de dezvoltare economico-socială al ţării, de ritmul înalt de dezvoltare a economiei şi de politica de colaborare cu toate statele pe care o duce România, de dorinţa ei de a participa activ la di-

viziunea internațională a muncii, există largi posibilități ca în următorii ani relațiile noastre economice și de colaborare să se extindă și mai mult. Desigur, domeniile în care se poate dezvolta o asemenea colaborare sînt din cele mai diverse — și nu aș dori să le enumăr aici. Dar aș putea spune că, practic, nu există domeniu important al tehnicii în care România să nu fie interesată să colaboreze cu Italia. De aceea apreciez că vizita pe care o voi efectua, începînd de la 21 mai, în Italia, la invitația președintelui Leone, va prilejui evidențierea de noi posibilități și — sper — chiar realizarea unor înțelegeri concrete în direcția unei mai largi colaborări economice și tehnico-științifice. Sîntem interesați în realizarea unor acorduri pe termen lung în diferite domenii și, desigur, am dori să obținem și anumite avantaje — ținînd seama că România este țară în curs de dezvoltare — în sensul preferințelor generalizate. Este adevărat că, în cadrul Pieței comune, Italia a sprijinit această cerere a României, dar am dori să realizăm ceva în această direcție chiar, eventual, numai cu Italia. În orice caz, sîntem interesați în crearea unor condiții favorabile exportului de produse românești, în înlăturarea unor restricții de diferite feluri — vamale și a unor taxe —, avînd în vedere că produsele italiene nu sînt supuse nici unei restricții în România. Deci, am dori să creăm același regim de egalitate și pentru produsele pe care le exportăm din România în Italia. Sper că, împreună cu diferite companii italiene, vom găsi căile pentru realizarea unor obiective de cooperare care să se bucure de sprijinul sau de încurajarea guvernului italian. De asemenea, dorim să abordăm problema extinderii relațiilor de colaborare științifică-culturală, în domeniul turismului și în orice alte sectoare în care sînt interesate cele două țări.

Fără îndoială că, totodată, am dori să realizăm o colaborare mai bună între guvernele țărilor noastre și în problema securității europene, precum și în problemele internaționale în general — și sper că vom realiza acest lucru. Așteptăm deci ca vizita în Italia să marcheze un moment nou în relațiile dintre țările și popoarele noastre.



ÎNTREBARE (Ettore Petta — „Corriere della Sera“) : *După părerea dumneavoastră, situația europeană favorizează în acest moment dezvoltarea și intensificarea relațiilor bilaterale? Cum apreciați rezultatele obținute pînă în prezent în cadrul reuniunii pregătitoare de la Helsinki și ce perspective are, după dumneavoastră, conferința general-europeană?*

RĂSPUNS : După cum se cunoaște, în ultimii ani s-au obținut unele rezultate în îmbunătățirea relațiilor dintre țările europene, în realizarea unui curs spre destindere și colaborare, lucru care, dealtfel, se manifestă și pe plan internațional în general. În aceste condiții, noi apreciem că există premise pentru a se obține rezultate pozitive în realizarea securității europene. Dealtfel, la conferința pregătitoare de la Helsinki s-au și realizat o serie de pași pozitivi — care pot fi caracterizați ca foarte importanți — în clarificarea principiilor și normelor de organizare a conferinței general-europene și a unor principii de bază ale însăși securității europene. Rezultatele obținute pînă acum la Helsinki îndreptățesc speranța că se va putea trece în vara acestui an la ținerea conferinței general-europene. România este hotărîtă să acționeze, în continuare, cu toată fermitatea pentru realizarea acestui obiectiv — și am dori ca și în această privință între reprezentanții României și Italiei, între guvernul român și cel italian să se realizeze o colaborare cît mai strînsă.

ÎNTREBARE (Domenico Sassoli — „Il Popolo"): *Domnule preşedinte, am văzut că precizarea dumneavoastră asupra preliminariilor de la Helsinki este pozitivă. Aş vrea să ştiu dacă apreciaţi la fel de pozitiv şi preliminariile de la Viena.*

RĂSPUNS: La Viena lucrurile sînt de-abia la început. Astăzi s-a ajuns, se pare, la o anumită înţelegere cu privire la participanţii la această reuniune. Desigur, este un lucru bun, dar problemele care urmează să fie abordate sînt foarte complexe.

România doreşte ca la această conferinţă să-şi poată spune cuvîntul toate ţările europene — deşi pînă acum nu s-a obţinut acest lucru —, deoarece problemele militare, chiar dacă la Viena se discută numai parţial şi numai cele din centrul Europei, privesc deopotrivă toate statele. Dealtfel, acestea sînt problemele esenţiale ale destinderii şi securităţii europene.

Noi considerăm că orice măsuri de reducere a trupelor sau armamentelor din Europa, indiferent în ce zonă s-ar produce, trebuie să ţină seama de interesele tuturor statelor, că ele nu trebuie să afecteze în nici un fel securitatea sau să agraveze situaţia din altă zonă a Europei. De aceea noi am dori ca toate popoarele europene să-şi poată spune cuvîntul şi, într-o formă sau alta, să participe, chiar dacă nu vor fi semnatare ale anumitor acorduri, la găsirea soluţiilor ce vor fi adoptate.

ÎNTREBARE (Domenico Sassoli — „Il Popolo"): *Ce ne puteţi spune despre poziţia României privind crearea unei zone denuclearizate în Balcani şi despre perspectivele de succes ale acestei propuneri?*

RĂSPUNS: Trebuie să spun că în relaţiile dintre ţările balcanice s-au obţinut unele rezultate pozitive. In ce priveşte România, ea întreţine relaţii bune cu toate ţările din Balcani. Există o dorinţă la toate statele din această zonă de a dezvolta colaborarea dintre ele pe diferite planuri, inclusiv în domeniul transformării Balcanilor într-o zonă a colaborării şi a păcii. De aceea apreciez că, în contextul general al securităţii europene, al reducerii trupelor şi armamentelor, sînt perspective ca şi în Balcani să se poată realiza paşi concreţi în această direcţie. România va continua să depună eforturi în direcţia aceasta.



ÎNTREBARE (Silvano Goruppi — „L'Unità"): *Domnule preşedinte, după vizita în Italia, luna viitoare ar urma să faceţi o vizită oficială în R.F. Germania. În lunile următoare, din cîte rezultă, aveţi, de asemenea, o agendă intensă de contacte la cel mai înalt nivel, fie aici la Bucureşti, fie în străinătate, în Europa şi în America Latină, pentru a continua politica dusă de către România — o politică ce tinde să pună tot mai mult în valoare rolul ţărilor mici şi mijlocii în cadrul politicii internaţionale. Puteţi, vă rog, să ne spuneţi cîte ceva cu privire la programul dumneavoastră din acest an? În acest context, cum apreciaţi rolul marilor puteri în viaţa internaţională?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, România se pronunţă pentru o dezvoltare largă a colaborării cu toate statele — şi în cadrul acestei politici au avut şi vor continua să aibă loc o serie de întîlniri, inclusiv la nivel înalt. Sînt, într-adevăr, prevăzute atît vizite ale unor şefi de state şi guverne în România, cît şi vizite din partea română în alte state, printre care se numără şi vizita în R.F. Germania, de răspuns la vizita preşedintelui Heinemann în ţara noastră, precum şi vizite în mai multe ţări din America Latină. Toate acestea se încadrează în politica generală a României de dezvoltare a relaţiilor sale cu

toate statele, fără deosebire de orînduire socială, pe principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

Noi recunoaștem și înțelegem rolul pe care îl au marile puteri în viața internațională. Desigur, ținem seama că unele din ele sînt socialiste, altele capitaliste, și tocmai pornind de aici apreciem că ele au un rol important în viața internațională. Totodată, considerăm însă că soluționarea marilor probleme care confruntă lumea contemporană nu poate fi realizată decît cu participarea tuturor țărilor. În acest context, noi acordăm mare atenție rolului tot mai important al țărilor mici și mijlocii. Considerăm că ele trebuie să participe mai activ la soluționarea tuturor problemelor internaționale, în așa fel încît organizarea viitoare a lumii, destinderea și colaborarea să țină seama de interesele tuturor statelor și nici o înțelegere să nu afecteze dreptul fiecărui stat la independență și la elaborarea politicii proprii.

ÎNTREBARE (Silvano Goruppi — „L'Unità") : *Vizita dumneavoastră în Italia va fi o vizită de lucru, cu un program destul de încărcat. Mai ales pentru cea de-a doua parte a vizitei dumneavoastră în Italia, programul prevede o serie de întîlniri în centrele industriale italiene. Credeți că ar fi posibil ca vizita să se poată încheia cu acorduri concrete între România și vreuna din marile societăți pe care le veți vizita în cadrul călătoriei ce o faceți în Italia ?*

RĂSPUNS : Răspunzînd primei întrebări, m-am referit și la faptul că dorim să realizăm o colaborare largă cu unele companii italiene. Desigur, în cadrul vizitelor prevăzute în centrele industriale ale Italiei vor fi abordate și aceste probleme. Dealtfel, unele sînt în discuție mai de mult. Va fi, desigur, greu ca în cadrul unor vizite scurte să realizăm acorduri concrete, dar sper că vom ajunge la anumite concluzii care să fie după aceea consfințite — ca să spun așa — în acorduri de colaborare în diferite domenii.



ÎNTREBARE (Bruno Campanini — A.N.S.A.) : *Cum apreciați, după vizita dumneavoastră în Crimeea, la Moscova și la Praga și după vizita mareșalului Greciko în România, evoluția relațiilor României cu U.R.S.S. și cu celelalte țări socialiste membre ale C.A.E.R. și ale Tratatului de la Varșovia ?*

RĂSPUNS : Trebuie să declar că relațiile României cu Uniunea Sovietică, cu celelalte țări socialiste — atît din C.A.E.R. și din Organizația Tratatului de la Varșovia, cît și în general cu toate țările socialiste — cunosc o dezvoltare bună. Toate aceste vizite, intensificarea acestor contacte se încadrează tocmai în politica generală a României de dezvoltare a colaborării cu toate țările socialiste — și, desigur, în primul rînd cu țările vecine —, apreciind că aceasta corespunde atît intereselor țărilor respective și intereselor mai generale ale socialismului și progresului social, cît și intereselor dezvoltării securității europene, ale politicii de pace și colaborare în lume. Pornim de la faptul că fiecare țară socialistă trebuie să-și aducă contribuția activă la realizarea acestor obiective, că dezvoltarea colaborării strînse dintre ele, cît și a colaborării lor cu celelalte state corespunde tocmai acestor năzuințe, acestei politici de pace.

ÎNTREBARE (Bruno Campanini — A.N.S.A.) : *Toate țările socialiste se proclamă interprete ale ideilor și principiilor marxism-leninismului. Cum interpretează România această aplicare ?*

RĂSPUNS : Desigur, este o întrebare la care ar trebui vorbit foarte mult. Eu însă voi încerca să fiu scurt.

Realizarea în viață a principiilor marxism-leninismului cu privire la organizarea vieții sociale, deci la făurirea orînduirii socialiste și comuniste, trebuie să pornească întotdeauna de la condițiile concrete istorice, sociale și naționale. Vorbind de aceste condiții, am în vedere și nivelul de dezvoltare al forțelor de producție. Aplicarea principiilor generale ale socialismului trebuie să țină seama de aceste condiții, pentru ca ele să corespundă intereselor maselor populare din țara și din perioada istorică respectivă. Aceasta nu numai că nu constituie nici un fel de contradicție, ci, dimpotrivă, reprezintă o necesitate pentru înfăptuirea cu succes a sarcinilor dezvoltării economico-sociale și construcției socialiste.

În politica sa de edificare a socialismului în România, Partidul Comunist Român a ținut și ține permanent seama de condițiile concrete din țară, de situația internațională, de condițiile istorice dintr-o etapă sau alta, luînd acele măsuri și adoptînd acele forme de organizare a vieții economice și sociale care să corespundă cel mai bine cauzei construcției socialiste, să asigure dezvoltarea în ritm rapid a țării, ridicarea bunăstării materiale și spirituale a poporului — scopul esențial al întregii politici de făurire a societății socialiste.

ÎNTREBARE (Ettore Petta — „Corriere della Sera") : *Domnule președinte, în cuvîntările dumneavoastră cele mai recente — pe care eu le citesc — folosiți termenul „comunism științific". Există o nuanță nouă în acest adjectiv „științific" ?*

RĂSPUNS : Este un termen care dorește să sublinieze caracterul comunismului ca expresie și sinteză a celor



mai înalte cuceriri ale științei — atît sociale, cît și ale științei în general. Făurirea comunismului trebuie să se bazeze pe folosirea celor mai înalte cuceriri ale științei în organizarea societății, în toate domeniile de activitate. Dealtfel, după cum știți, înșiși Marx și Engels au ținut să sublinieze deosebirea între utopiști și concepția lor, tocmai prin aceea că ea pornește de la analiza științifică a cerințelor obiective, și nu de la anumite dorințe abstracte.

ÎNTREBARE (Bruno Campanini — A.N.S.A.) : *Cum apreciați, domnule președinte, situația din America Latină ? Viitoarea dumneavoastră vizită în aceste țări este legată de faptul că pe acest continent există atîtea frămîntări și schimbări, de lupta pentru independență politică și economică a acestor state ?*

RĂSPUNS : Este adevărat că în America Latină asistăm la o creștere — aș putea spune — impetuoasă a luptei pentru independență, pentru preluarea în propriile mîini a bogățiilor naționale. Este un proces istoric obiectiv care se accentuează. Aș putea spune că el va cunoaște o intensificare în următorii ani. Formele pe care le va lua lupta popoarelor din aceste state depind, desigur, și de forțele reacționare și conservatoare interne, de felul în care ele vor încerca să ia măsuri extremiste — așa cum se încearcă în Chile — spre a împiedica acest proces de dezvoltare a societății, cît și de măsura în care monopolurile din Statele Unite vor înțelege să respecte voința popoarelor și nu să sprijine acele forțe care se opun acestui proces ireversibil.

În ce privește vizita mea în țările Americii Latine, ea nu este legată de acest proces istoric, ci se încadrează în acest proces. Desigur, România sprijină și va sprijini orice activitate pentru întărirea independenței și suve-

ranității naționale, pentru dezvoltarea economico-socială independentă. Sper că vizita în America Latină va contribui atît la lărgirea relațiilor de colaborare economică, cît și la dezvoltarea conlucrării cu aceste state pentru afirmarea unei politici noi între state, bazate pe principiile la care m-am referit, la respectarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî dezvoltarea fără nici un amestec în treburile sale interne.

# CUVÎNTARE LA ȘEDINȚA DE CONSTITUIRE A CONSILIULUI SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE A ROMÂNIEI

*— 16 mai 1973 —*

Dragi tovarăși,

Constituirea Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României reprezintă un moment important în realizarea măsurilor de perfecționare a conducerii și planificării activității societății noastre socialiste, în concordanță cu hotărîrile Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale a partidului din 1972.

Din componența și atribuțiile stabilite prin legea consiliului se poate reține faptul că acesta este o expresie consecventă a politicii partidului de atragere continuă la soluționarea marilor și complexelor probleme ale dezvoltării societății noastre socialiste a celor mai bune cadre din diferite sectoare de activitate, a reprezentanților tuturor categoriilor sociale.

Totodată, componența și atribuțiile consiliului constituie o expresie grăitoare a politicii partidului de lărgire continuă a democrației socialiste.

Este de înțeles că, pe măsură ce facem noi pași pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, luăm și măsurile corespunzătoare, creăm cadrul organizatoric adecvat pentru participarea directă la conducerea societății, la elaborarea politicii interne și externe a

statului, a maselor largi populare, a celor mai de răspundere cadre din diferite sectoare de activitate, a reprezentanților clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității și ai celorlalte categorii sociale.

Prin constituirea Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale facem un nou pas în această direcție. Fără îndoială că va trebui să acționăm în continuare spre a asigura condițiile organizatorice cele mai corespunzătoare pentru participarea maselor populare, a tuturor oamenilor muncii la întreaga activitate de conducere a societății noastre. Aceasta constituie o cerință de bază a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, a adîncirii democrației socialiste — factor de o deosebită importanță în întreaga noastră activitate.

Prin lege sînt stabilite principalele sarcini și atribuții ce-i revin consiliului în viața economico-socială a societății românești. În primul rînd, el este chemat să ajute conducerea de partid și de stat, Comitetul Central, Consiliul de Stat și guvernul în studierea diferitelor fenomene mai importante ale societății noastre, în prezentarea unor propuneri, pe baza studiilor efectuate, care să țină seama de cerințele legilor obiective, de stadiul în care se găsește societatea noastră socialistă și să asigure astfel înfăptuirea în cît mai bune condiții a programului de dezvoltare a României pe calea socialismului și comunismului.

În al doilea rînd, în mod expres consiliului îi revine sarcina ca, în cadrul acestor studii generale, să elaboreze prognozele pe termen îndelungat privind dezvoltarea economică și socială, organizarea întregii activități, ținînd seama de considerentele la care m-am referit.

De asemenea, consiliului îi revine sarcina de a analiza și de a-și spune părerea asupra planurilor cincinale și a planurilor anuale, în context cu prevederile din prog-



noze, cu schimbările care au loc în decursul activității practice de înfăptuire a sarcinilor stabilite, prezentînd propuneri corespunzătoare Comitetului Central, Consiliului de Stat sau Consiliului de Miniștri.

Este prevăzut ca, totodată, Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale să prezinte direct Marii Adunări Naționale observațiile și propunerile sale la planurile anuale și alte legi importante economice, în așa fel încît Marea Adunare Națională să poată să judece planurile și celelalte legi economice mai importante pe baza unor concluzii cît mai aprofundate, cît mai autorizate. Aceasta va constitui o garanție în plus că legile adoptate vor corespunde într-o măsură tot mai mare cerințelor obiective ale dezvoltării în ritm înalt a societății noastre socialiste.

Este de înțeles că în întreaga sa activitate Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale trebuie să se călăuzească permanent de hotărîrile congreselor partidului, ale conferințelor naționale, ale Comitetului Central al partidului, ținînd seama de faptul că întreaga orientare a dezvoltării societății noastre este stabilită de organele corespunzătoare ale partidului — forța politică conducătoare a societății noastre. Dar, așa cum am menționat mai înainte, pornind de la aceste orientări și de la linia generală politică elaborată de congrese, conferințe naționale și Comitetul Central, Consiliul Suprem va trebui, la rîndul său, să ajute prin studiile pe care le va efectua la o bună documentare în întocmirea programelor și a măsurilor stabilite de organele conducătoare de partid. Dealtfel, însăși componența consiliului reclamă și impune acest lucru.

În centrul activității trebuie să stea preocuparea pentru asigurarea dezvoltării în ritm înalt a forțelor de producție — factor primordial al întregii dezvoltări a

societății noastre socialiste —, punînd, desigur, pe prim plan industria, agricultura, cele două ramuri principale ale economiei românești.

O atenție deosebită va trebui să acorde consiliul problemelor științei, învățămîntului, culturii — factori de o deosebită importanță pentru progresul general al societății noastre, fără de care nu se pot concepe nici dezvoltarea rapidă a forțelor de producție și, dealtfel, nici un succes în oricare domeniu de activitate.

Preocupîndu-se de toate acestea, consiliul va trebui, desigur, să aibă în vedere să se înfăptuiască neabătut politica partidului de ridicare continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului, să se asigure ca, pe măsura dezvoltării forțelor de producție și a creșterii bogăției naționale, să se realizeze și sporirea veniturilor directe ale oamenilor muncii, precum și intensificarea cheltuielilor și a acțiunilor sociale menite să contribuie la îmbunătățirea condițiilor de viață ale întregului nostru popor. Aceasta trebuie să constituie o preocupare permanentă, deoarece, după cum se știe, însuși țelul politicii partidului nostru, al socialismului este tocmai ca întreaga activitate, tot ceea ce facem să servească bunăstării și fericirii întregului nostru popor.

O atenție deosebită va trebui acordată înfăptuirii politicii partidului de repartizare judicioasă a forțelor de producție pe teritoriul țării, pornind și de la considerente economice și sociale. E necesar să subliniem acest lucru și să acordăm atenția corespunzătoare acestei probleme, deoarece se știe că, cu toate rezultatele bune pe care le-am obținut, îndeosebi în perioada planului cincinal 1966—1970 și în acest cincinal, mai avem încă multe de făcut pentru a realiza o dezvoltare corespunzătoare a tuturor zonelor, a tuturor județelor țării noastre, pentru asigurarea apropierii în continuare a activității industriale de zonele mai rămase în urmă.



Desigur, această preocupare ridică probleme de economicitate, dar noi trebuie să avem în vedere și problemele sociale. Trebuie să știm să îmbinăm în mod corespunzător considerentele de economicitate, de eficiență cu cele de ordin social — și pe care trebuie să le avem permanent în vedere în stabilirea repartizării forțelor de producție pe teritoriu. Desigur, se poate ca la un moment dat unele calcule economice să ne demonstreze că e mai eficient să construim o întreprindere sau alta într-un centru existent ; dar, dacă ținem seama și de forța de muncă și de necesitatea de a asigura rămînerea în zonele și în județele respective a populației, vom constata că trebuie să acordăm cîteodată prioritate considerentelor de ordin social. Insist asupra acestor probleme pentru că tocmai acum elaborăm planul anual, elaborăm și prognozele, și cincinalul, și trebuie să ținem seama de toate acestea.

În fine, este de înțeles că consiliul va trebui să acorde o atenție corespunzătoare problemelor sistematizării teritoriului, a orașelor și satelor. Vorbind de sistematizarea și organizarea teritoriului, am în vedere o înțelegere, ceva mai largă, de a acorda atenția cuvenită tuturor problemelor care concură la buna organizare a țării noastre, a teritoriului, la folosirea corespunzătoare a condițiilor naturale, la protejarea și dezvoltarea lor, la utilizarea rațională a apelor și la o bună organizare a întregului sistem hidrotehnic, după o concepție unitară și pe baza unui program bine studiat și elaborat, la rezolvarea problemei drumurilor ; în sfîrșit, am în vedere toate problemele legate de organizarea și sistematizarea, pe baze științifice, a teritoriului, dezvoltarea orașelor și satelor noastre. Ținem seama că societatea

socialistă și comunistă trebuie să asigure din toate punctele de vedere condiții corespunzătoare de muncă și de viață tuturor locuitorilor patriei noastre.

Avînd deci un cîmp atît de vast de activitate, fiind dealtfel — însăși prin denumirea sa — un organism economico-social, consiliul va trebui deci să aibă în vedere întotdeauna crearea condițiilor corespunzătoare pentru afirmarea principiilor eticii, echității socialiste în întreaga noastră viață socială, pentru afirmarea capacităților personalității umane, a omului — una din preocupările de asemenea importante ale societății pe care o edificăm.

Lucrînd ca un organ de partid și de stat, este de înțeles că, în fond, consiliul își va desfășura activitatea sub conducerea nemijlocită a Comitetului Central al partidului, a Comitetului Executiv în toate domeniile de activitate.

În ce privește secțiunile, ele sînt chemate ca fiecare în domeniul său de activitate — așa cum este definit prin constituirea comisiilor — să studieze temeinic problemele, să atragă și alți specialiști, care nu sînt în comisii, în analizarea și studierea tuturor problemelor. Dealtfel, însuși consiliul, ca atare, va trebui să pornească de la necesitatea de a se sprijini permanent pe un larg activ, pe atragerea în studierea și pregătirea diferitelor propuneri a specialiștilor, a oamenilor de știință din diferite domenii de activitate. În acest sens, fără îndoială că diferite institute de cercetare și proiectare, diferite facultăți și catedre din învățămîntul superior vor trebui să fie atrase în mod mai activ decît pînă acum la elaborarea tuturor propunerilor ce vor fi făcute. Totodată, aș dori să atrag atenția că va trebui asigurată o largă consultare a oamenilor muncii — a muncitorilor, țăranilor, inginerilor și specialiștilor din diferite domenii și



sectoare de activitate —, în așa fel încît propunerile pe care le vor prezenta secțiunile și apoi Consiliul Suprem să fie expresia unei conlucrări strînse și a unei participări active a maselor largi populare, a celor mai buni specialiști. Aceasta va da și garanția că măsurile ce le vom adopta vor corespunde cît mai bine, fără a exclude faptul că vor mai fi întotdeauna și defecte și lucruri de îmbunătățit, și trebuie să ținem permanent seama și de aceasta. În orice caz, o largă consultare va da o mai mare garanție că măsurile pe care le vom adopta țin seama de cerințele dezvoltării societății noastre în etapa respectivă.

Odată cu formarea Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale își încetează activitatea Comisia centrală de partid și de stat, care a funcționat pînă acum, și comisiile pe ramuri, întreaga activitate pe care au efectuat-o acestea fiind preluată de Consiliul Suprem și de secțiunile care au fost constituite astăzi.

Ținînd seama de faptul că, în curînd, trebuie prezentat planul pe 1974 plenarei Comitetului Central al partidului și trimis apoi întreprinderilor, în conformitate și cu prevederile Legii de planificare, în preocupările imediate ale consiliului și secțiunilor trebuie să intre studierea și definitivarea planului pe 1974, analizîndu-se lucrările care au fost efectuate pînă acum, și sînt destul de avansate, și prezentîndu-se apoi observațiile corespunzătoare, odată cu planul, plenarei Comitetului Central al partidului.

În același timp, avînd în vedere că în cursul acestui an trebuie definitivate prognozele și proiectul planului cincinal 1976—1980, urmînd ca în cursul anului viitor să aibă loc Congresul al XI-lea, care va dezbate aceste documente, precum și proiectele de prognoză și de plan, este necesar ca în următoarele luni consiliul și secțiunile

să acorde o atenție deosebită întocmirii acestor lucrări în spiritul la care m-am referit.

Doresc să închei exprimînd convingerea că activitatea consiliului va îndreptăți pe deplin toate așteptările, că el va îndeplini în bune condiții sarcinile puse de Conferința Națională, atribuțiile ce îi sînt încredințate prin lege. De asemenea, aș dori să mulțumesc consiliului pentru alegerea mea ca președinte, să mulțumesc și în numele celorlalți tovarăși care au fost aleși ca prim-vicepreședinte, vicepreședinți și secretar și să vă asigur că, în ce mă privește, voi face totul pentru a contribui la desfășurarea în bune condiții a activității consiliului în îndeplinirea rolului important pe care îl are în întreaga viață economică și socială. Sînt sigur că și ceilalți tovarăși, Biroul Permanent, întregul consiliu vor lucra în același spirit și, împreună, vom reuși să răspundem încrederii pe care întregul partid și popor o pune în acest organism, o pune, în general, în partidul nostru, în fiecare dintre noi în munca pe care o avem. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Doresc să urez comisiilor, întregului nostru consiliu succes și o activitate bună și rodnică. *(Aplauze puternice).*

# CUVÎNTARE LA SOLEMNITATEA ÎNMÎNĂRII UNOR ÎNALTE DISTINCȚII UZINEI DE POMPE, FABRICII DE TIMBRE DIN BUCUREȘTI, INSTITUTULUI DE ARHITECTURĂ „ION MINCU"

*— 16 mai 1973 —*

Stimați tovarăși,

Doresc ca, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat, al Consiliului de Miniștri, al meu personal, să adresez calde felicitări colectivelor de oameni ai muncii de la Uzina de pompe București și de la Fabrica de timbre pentru distincțiile ce le-au fost înmînate cu prilejul împlinirii a 90 și respectiv a 100 de ani de existență a întreprinderilor lor.

De asemenea, doresc să adresez felicitări tuturor profesorilor și studenților Institutului de arhitectură „Ion Mincu" cu prilejul înmînării distincției acordate institutului la împlinirea a 75 de ani de existență a învățămîntului de arhitectură în România. Felicit, totodată, în mod călduros pe toți tovarășii care au primit astăzi înalte distincții ale Republicii Socialiste România, pe toți muncitorii și tehnicienii, pe profesorii care au fost distinși cu ordine și medalii ale Republicii Socialiste România. *(Aplauze).*

Acordarea acestor înalte ordine atît uzinelor respective și Institutului de arhitectură, cît și oamenilor muncii

și profesorilor constituie o expresie a aprecierii pe care partidul și guvernul o dau activității depuse de aceste colective în domeniile respective. Avem, într-adevăr, rezultate bune în toate domeniile de activitate. Mă bucură faptul că oamenii muncii de la Uzina de pompe București au întîmpinat împlinirea a 90 de ani de existență a întreprinderii cu rezultate remarcabile, că vor încheia cincinalul — așa cum a arătat directorul uzinei — cu succese deosebite.

Doresc să urez întregului colectiv, comuniștilor din această uzină succese tot mai mari în realizarea sarcinilor ce le revin. *(Aplauze).*

Mă bucură, de asemenea, faptul că și colectivul Fabricii de timbre are rezultate bune în activitatea sa, că, la fel ca toți oamenii muncii din acest sector de activitate, din toate ramurile dealtfel, depun eforturi pentru a contribui la realizarea în bune condiții a cincinalului. Urez, de asemenea, acestui colectiv, comuniștilor succese tot mai mari în activitatea lor. *(Aplauze).*

In ce privește Institutul de arhitectură, dăm o înaltă apreciere rezultatelor pe care le are în formarea unor serii întregi de generații de arhitecți, contribuției pe care aceștia o aduc la dezvoltarea țării, la realizarea unor construcții ce îmbină în mod armonios tradiționalul cu utilul, frumosul cu economicitatea.

Aș dori, de asemenea, să urez tuturor profesorilor și studenților succese tot mai mari în activitatea lor. Aniversarea a 75 de ani de învățămînt de arhitectură să constituie pentru ei un imbold de a acționa pentru perfecționarea continuă a activității. Vă urez dumneavoastră, comuniștilor, succese tot mai mari în activitatea pe care o desfășurați. *(Aplauze).*

Încă o dată doresc să exprim convingerea conducerii partidului și statului că toți oamenii muncii din întreprinderile decorate astăzi, cadrele didactice și studenții de la Institutul de arhitectură vor depune toate eforturile pentru a contribui la înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea, de Conferința Națională, în vederea edificării societății socialiste multilateral dezvoltate, a ridicării bunăstării și făuririi fericirii întregului nostru popor.

Vă urez tuturor succese tot mai mari! Transmiteți colectivelor dumneavoastră cele mai bune urări de sănătate și fericire! *(Aplauze).*

# INTERVIU ACORDAT RADIOTELEVIZIUNII ITALIENE

— *16 mai 1973* —

ÎNTREBARE : *În vara trecută, dumneavoastră, domnule președinte, ați lansat ceea ce astăzi mulți numesc sfidarea românească la adresa rămînerii în urmă. Există rațiuni deosebite care v-au determinat să hotărîți inițierea ei tocmai la începutul acestui deceniu ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, la Conferința Națională a partidului din anul trecut s-a hotărît intensificarea eforturilor poporului român pentru înfăptuirea programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, de lichidare mai rapidă a rămînerii în urmă din punct de vedere economic și ajungerea, într-o perioadă de 10—15 ani, la nivelul țărilor dezvoltate din punct de vedere industrial și agricol. Am putut adopta, la Conferința Națională, această hotărîre datorită faptului că în România s-au creat premisele corespunzătoare. Dispunem de forța materială și umană necesară pentru a putea realiza în bune condiții acest obiectiv. Totodată, avem în vedere faptul că rămînerea în urmă pentru o vreme mai îndelungată ar împiedica însăși realizarea obiectivelor de făurire a noii orînduiri, de ridicare a bunăstării materiale și spirituale a poporului.



ÎNTREBARE : *Care sînt cauzele, domnule președinte, care, după opinia dumneavoastră, ar motiva optimismul de fond în legătură cu procesul de destindere în Europa ?*

RĂSPUNS : După cum se cunoaște, în ultimii ani s-au obținut unele rezultate pozitive pe calea destinderii și a colaborării între statele continentului nostru. În pregătirea conferinței general-europene și în cadrul lucrărilor preliminare de la Helsinki s-au obținut deja unele rezultate, ceea ce permite să se aprecieze că în vara acestui an se va putea ține conferința general-europeană și se vor putea adopta hotărîri care să consacre principiile de bază ale relațiilor dintre state, întemeiate pe egalitate în drepturi, respectul independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc și, bineînțeles, pe nerecurgerea la forță și la amenințarea cu forța în relațiile dintre state. Toate acestea fac să apreciem în mod optimist perspectiva destinderii și colaborării pașnice între toate statele continentului nostru.

ÎNTREBARE : *O eventuală abolire a alianțelor și retragerea trupelor străine din Europa n-ar putea provoca, ca o consecință colaterală, unele elemente noi de nesiguranță, de perturbare și de tensiune locală, temeri care au și fost exprimate în unele cercuri ale opiniei publice ?*

RĂSPUNS : După părerea mea, renunțarea la blocurile militare — deoarece alianțele politice și economice vor continua să rămînă și probabil chiar se vor dezvolta — și retragerea trupelor străine din Europa constituie o necesitate obiectivă. Dealtfel, dintotdeauna se cunoaște că prezența unor trupe străine pe teritoriul altor state nu a însemnat securitate, ci, dimpotrivă, a grevat mult asupra securității statelor. Ca atare, consider că nu se vor crea complicații prin realizarea măsurilor de

retragere a trupelor străine, de reducere în general a trupelor și a armamentelor, ci, dimpotrivă, se va crea o situație mai bună, de mai mare securitate pentru fiecare națiune, se vor putea intensifica și mai mult eforturile de colaborare în toate domeniile de activitate.

ÎNTREBARE : *Suveranitatea și dreptul fiecărui stat la independență și la neamestec sînt concepții absolute, domnule președinte, sau trebuie condiționate de considerente ideologice sau de alt ordin ?*

RĂSPUNS : După cum se cunoaște, principiile independenței, egalității, neamestecului în treburile interne se afirmă cu tot mai multă putere în lume și sînt recunoscute, dealtfel, de toate statele. Desigur, mai este necesar ca fiecare să le și respecte, să le aplice în viață. Dar considerăm că ele nu pot face obiectul nici unui fel de tranzacții, că deosebirile de orînduiri sociale sau identitatea de orînduiri sociale nu pot să pună în discuție aceste principii. Dimpotrivă, tocmai pentru afirmarea atît a unei colaborări rodnice între statele cu aceeași orînduire socială și ideologie sau între statele cu orînduiri sociale deosebite este necesară aplicarea în viață a acestor principii ferme.

ÎNTREBARE : *În ceea ce privește relațiile dintre partidele din mișcarea muncitorească, dumneavoastră v-ați referit recent la o unitate de tip nou. Prin ce se deosebește unitatea de tip nou de aceea de tip vechi ?*

RĂSPUNS : După cum se cunoaște, în trecut au existat unele organisme internaționale prin care s-a realizat această unitate a mișcării muncitorești. Prin unitatea de tip nou am în vedere de a se porni de la realitatea actuală, care nu mai face necesară existența unor asemenea organisme internaționale, de a se realiza o unitate ce trebuie să se bazeze pe respectul independenței și



autonomiei fiecărui partid politic, pe dreptul său de a-și elabora linia politică, strategia și tactica de sine stătător, corespunzător condițiilor istorice, sociale și naționale din fiecare țară și, fără îndoială, pe întărirea solidarității în lupta pentru o lume mai dreaptă, pentru colaborare și pentru pace.

ÎNTREBARE : *Originea latină comună a celor două țări, România și Italia, simpatia și înțelegerea care decurg din această origine ar putea contribui în vreun fel la plasarea Italiei pe un loc deosebit în raporturile economice și culturale românești cu străinătatea ?*

RĂSPUNS : Fără îndoială că originea latină a României și Italiei are o anumită importanță în dezvoltarea relațiilor dintre ele. Dar trebuie spus că între țările noastre există și alte interese comune, atît economice, științifice, culturale, cît și cele legate de realizarea în Europa și în lume a unei politici noi, bazate pe principiile la care m-am referit. De aceea, pornind atît de la originea latină comună, cît și de la interesele contemporane, care sînt, de asemenea, comune popoarelor noastre, apreciez că există o bună perspectivă pentru dezvoltarea largă a raporturilor economice, culturale dintre România și Italia și pentru creșterea contribuției popoarelor noastre la o lume mai bună, a păcii și colaborării.

Aș dori, în încheiere, să urez, prin intermediul Radioteleviziunii italiene, cele mai mari succese, bunăstare și fericire întregului popor italian !

# INTERVIU ACORDAT ZIARULUI „L'UNITÀ"

*— 16 mai 1973 —*

ÎNTREBARE: *Vizita dumneavoastră iminentă în Italia este prima vizită în țara noastră a unui șef de stat al României socialiste — eveniment de neîndoielnică importanță în relațiile italo-române. Cum apreciați cele realizate pînă acum în ce privește relațiile dintre cele două țări și previziunile pentru viitor ?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, peste cîteva zile urmează să vizitez Italia la invitația președintelui Leone. Deși este prima vizită a unui șef de stat român în Italia și, desigur, al României socialiste, se poate spune, cu toate acestea, că între țările noastre există vechi relații, că în ultimii ani ele au cunoscut o dezvoltare foarte puternică.

Pornind de la situația actuală a relațiilor dintre țările noastre, apreciez că vizita va deschide noi posibilități pentru extinderea colaborării economice, tehnico-științifice, culturale și în alte domenii dintre țările și popoarele noastre. Însuși programul vizitei prevede convorbiri cu președintele, cu primul-ministru, întîlniri cu personalități politice italiene și cu oameni de afaceri. Este în discuție realizarea unor înțelegeri privind colaborarea în cîteva sectoare de activitate. De aceea apreciez



că vizita se va încheia cu rezultate pozitive, că va deschide perspective îmbucurătoare pentru dezvoltarea multilaterală a colaborării dintre țările noastre. Am convingerea că vizita va marca un moment important în dezvoltarea relațiilor dintre România și Italia.

ÎNTREBARE: *Momentul în care are loc călătoria dumneavoastră coincide cu o perioadă de însemnate progrese în viața internațională europeană, atît în ce privește dezvoltarea relațiilor dintre statele continentului, cît și în ce privește căutarea — în perspectiva iminentei conferințe a tuturor țărilor europene interesate — a unor noi forme de securitate colectivă. Care sînt sarcinile pe care le considerați a fi cele mai urgente pentru viitorul apropiat și ce probleme apreciați că trebuie rezolvate în primul rînd pentru a se înainta cît mai grabnic pe acest drum ?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, în Europa — și s-ar putea spune că, în general, pe plan mondial — s-au obținut o serie de rezultate pozitive pe calea destinderii și colaborării. După cum se știe, au loc mari schimbări în raportul de forțe pe plan internațional, și aceasta se reflectă și în viața continentului european.

România s-a pronunțat întotdeauna pentru realizarea unor relații noi între țările europene, pentru așezarea acestora pe principiile egalității, respectului suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forța în raporturile interstatale. Se poate spune că aceste principii sînt tot mai mult acceptate și recunoscute ca singurele în stare să asigure o conlucrare trainică între toate națiunile. Este adevărat că de la acceptarea și recunoașterea lor și pînă la realizarea în practică mai este un anumit drum, dar noi consi-

derăm că este de datoria tuturor popoarelor de a acționa pentru ca aceste principii să se afirme cu putere în viața internațională.

În ce privește problemele securității europene, apreciez că în cadrul reuniunii pregătitoare de la Helsinki s-au obținut o serie de rezultate pozitive, ceea ce creează premisele pentru convocarea în vara acestui an a conferinței general-europene. După părerea noastră, este necesar ca la Helsinki să fie încheiate cît mai grabnic lucrările pregătitoare. Apreciem că ceea ce s-a convenit pînă acum la Helsinki constituie o bază bună pentru a se putea trece la pregătirea și ținerea conferinței propriu-zise.

În ce privește conferința însăși, noi îi acordăm o mare importanță, așteptînd ca ea să adopte principiile de bază ale relațiilor dintre state, să stabilească căile pentru dezvoltarea liberă a colaborării economice, tehnico-științifice, precum și în domeniul turismului și în alte sectoare de activitate, inclusiv în domeniul uman. De asemenea, noi așteptăm ca în cadrul conferinței să se ajungă la o hotărîre comună cu privire la crearea unui organism permanent. Pornind de la toate acestea, conferința va constitui un eveniment de însemnătate istorică pentru continentul european și va exercita o influență pozitivă asupra întregii vieți internaționale. Aș dori însă să menționez că noi considerăm că apare necesitatea ca partidele politice din Europa, forțele democratice, progresiste să acorde mai multă atenție și să participe mai activ la activitatea de pregătire a conferinței general-europene. Pînă la urmă, problema securității europene, afirmarea în relațiile dintre state a unor principii noi sînt o cauză a forțelor progresiste, a popoarelor înseși.

ÎNTREBARE : *Există unii care au susținut că țările mici și mijlocii, așa cum sînt țările noastre, ar exercita o*



*influență cu totul secundară în procesul relațiilor internaționale. Știm că dumneavoastră personal, Partidul Comunist Român și guvernul României ați respins întotdeauna o asemenea concepție. Considerați că experiențele cele mai recente v-au dat dreptate, și ce rol vedeți pentru țări ca România și Italia în desfășurarea ulterioară a vieții politice internaționale?*

RĂSPUNS : Realitatea lumii contemporane este aceea că există țări mari — unele foarte mari —, țări mijlocii, mici — unele foarte mici. Deci, în abordarea relațiilor dintre state trebuie să pornim de la această realitate. Desigur, trebuie să avem, de asemenea, în vedere că există țări cu orînduiri sociale diferite și, ca atare, poziția lor în viața internațională este determinată și de acest factor.

În ce privește țările mici și mijlocii, noi considerăm că ele au de jucat un rol important în afirmarea între state a noilor principii și în soluționarea problemelor care preocupă astăzi omenirea în concordanță cu interesele tuturor statelor și națiunilor lumii. Dealtfel în ultimii ani, țările mici și mijlocii își afirmă tot mai puternic prezența în viața internațională, se intensifică lupta lor pentru preluarea în propriile mîini a bogățiilor naționale, dorința de a-și asigura dezvoltarea economică și socială independentă. De aici se poate vedea că, într-adevăr, dezvoltarea vieții internaționale demonstrează rolul tot mai important pe care îl au toate popoarele și, deci, și țările mici și mijlocii, în viața internațională. După părerea noastră, nici o problemă nu poate fi soluționată în mod viabil fără participarea activă a tuturor statelor interesate, independent de mărimea lor.

În ce privește colaborarea dintre România și Italia, aș dori să menționez cu satisfacție faptul că în multe pro-

bleme internaționale țările noastre au conlucrat strîns, inclusiv în cadrul Organizației Națiunilor Unite. Ținînd seama de problemele complexe ce urmează să fie soluționate în viitor, inclusiv în ce privește problemele securității europene, apreciez că România și Italia pot să aducă o contribuție însemnată în găsirea soluțiilor care să țină seama de interesele tuturor statelor și să asigure o pace trainică.

ÎNTREBARE : *Atît România, cît și Italia au fiecare — în condițiile lor specifice — legături și interese și în afara continentului european. Astăzi tinde să prevaleze o apreciere mai curînd pozitivă asupra stadiului relațiilor internaționale în lume. Mai îngrijorătoare apare însă o întreagă serie de probleme economice internaționale. Ce ar trebui făcut, după părerea dumneavoastră, pentru a nu se cădea din nou în situațiile de încordare din trecut și pentru a se favoriza realizarea de noi progrese pe calea colaborării pașnice ?*

RĂSPUNS : Dezvoltarea vieții internaționale, inclusiv în ce privește domeniul economic și științific, reclamă o intensificare a colaborării între statele de pe diferite continente. România acționează foarte intens în această direcție și, după cît se știe, acest lucru îl face și Italia. Practic, toate statele fac astăzi acest lucru, pentru că nici o țară nu se poate dezvolta dacă nu participă activ la diviziunea internațională a muncii.

Desigur, problemele, inclusiv cele ale colaborării economice, sînt foarte complexe, ținînd seama mai ales de faptul că există un număr mare de state subdezvoltate, ceea ce ridică în fața țărilor dezvoltate problema găsirii formelor celor mai potrivite de a acorda un ajutor corespunzător ridicării economico-sociale și lichidării — sau,



cel puțin, micșorării — decalajului care există astăzi între țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare.

Asistăm, după cum se știe, și la o anumită intensificare a contradicțiilor economice dintre unele țări. De altfel, criza monetară internațională este tocmai o expresie a acestei stări de lucruri.

Pentru a asigura o soluție corespunzătoare și a crea condiții pentru un progres economic general trebuie să se pornească, după părerea mea, de la necesitatea stabilirii unor relații pe baza deplinei egalități între toate statele, de la înlăturarea unor restricții și bariere care se ridică în calea unei conlucrări libere între state. În același timp, trebuie să se aibă în vedere realizarea unor raporturi cît mai echitabile, mai cu seamă între țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare.

Sînt, fără îndoială, și alte probleme ce trebuie să-și găsească o soluționare corespunzătoare, care să ducă realmente la crearea unor relații noi — atît politice, cît și economice — între state. Este de înțeles că aceasta nu va fi deloc ușor. Dar, dacă dorim să evităm apariția unor noi complicații și noi încordări, va trebui să acționăm în această direcție. Așa cum am menționat cînd am vorbit de Europa, un rol important în direcția aceasta revine partidelor comuniste și muncitorești, partidelor socialiste, mișcărilor de eliberare națională, partidelor politice democratice, mișcărilor de masă, ca și, în general, maselor largi populare, care vor trebui să aibă pînă la urmă cuvîntul hotărîtor în viața internațională — desigur, pornind de la exercitarea cuvîntului lor, în primul rînd pe plan intern, în asigurarea unei orientări democratice, atît naționale, cît și internaționale. Progresul pe calea unei colaborări pașnice nu poate fi realizat decît cu participarea tuturor națiunilor, a tuturor popoarelor și, în acest sens,

forțele politice revoluționare, democratice au o răspundere deosebit de mare în momentul de față. Aceasta necesită o mai bună colaborare, întărirea unității lor, desigur, a unității care să se bazeze pe dreptul fiecărui partid de a-și elabora linia sa politică, în concordanță cu condițiile din fiecare țară și, totodată, să asigure o colaborare strînsă în problemele de interes comun.

# CUVÎNTARE LA ADUNAREA POPULARĂ DE PE CÎMPIA LIBERTĂȚII DE LA BLAJ CONSACRATĂ ANIVERSĂRII REVOLUȚIEI DE LA 1848

*— 17 mai 1973 —*

Dragi tovarăși și prieteni,

Luăm parte cu deosebită emoție, aici, pe Cîmpia Libertății, la marea adunare populară consacrată aniversării a 125 de ani de la revoluția burghezo-democratică din Transilvania, de la ridicarea la luptă a maselor largi populare — români, maghiari, germani — pentru înlăturarea vechilor rînduieli sociale, pentru progres social și libertate, pentru drepturi naționale. *(Aplauze puternice, prelungite ; urale).*

Doresc să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor județului Alba, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat, al guvernului și al meu personal un fierbinte salut tovărășesc și cele mai bune urări. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").* Doresc, de asemenea, să vă mulțumesc în modul cel mai călduros pentru primirea deosebit de cordială pe care ne-ați făcut-o astăzi, să mulțumesc pentru cuvintele rostite aici cu privire la politica partidului nostru comunist, care continuă cu cinste glorioasele tra-

diții de luptă revoluționară pentru dreptate socială și națională ale înaintașilor noștri.

În toate acestea vedem o expresie a încrederii dumneavoastră, a tuturor oamenilor muncii din județul Alba, ca și a întregului popor în partidul comunist — conducătorul încercat al națiunii noastre pe calea bunăstării și fericirii. *(Aplauze puternice ; urale).*

Marea adunare populară de la Blaj, ca și aceea care a avut loc cu puțin timp în urmă la Iași, se înscrie în suita manifestărilor pe care le prilejuiește aniversarea revoluției de la 1848 în întreaga țară. După cum se știe, cu 125 de ani în urmă, revoluția burghezo-democratică devenise în toate țările române o necesitate obiectivă pentru descătușarea energiilor creatoare ale națiunii, pentru înscrierea ei pe orbita civilizației moderne, pentru împlinirea visului secular — unirea în granițele unei singure țări.

Generată de aceleași condiții și cauze economico-sociale comune, revoluția de la 1848 din Transilvania a îmbrăcat și o serie de trăsături și caracteristici deosebite, determinate de particularitățile concrete ale dezvoltării istorice a acestei provincii românești. Ca urmare a intereselor economice ale imperiului habsburgic, și în special a nevoilor de materii prime minerale ce se extrăgeau în Transilvania încă din vremuri îndepărtate, această parte a țării a cunoscut o dezvoltare industrială mai timpurie și mai accentuată decît celelalte provincii. Datorită dezvoltării relațiilor de producție capitaliste, în viața socială își fac apariția cele două clase sociale noi — burghezia și proletariatul. După cum se știe, burghezia era interesată în reglementări sociale care să-i permită ascensiunea economică, cerîndu-și, totodată, cu insistență dreptul de a ocupa un rol conducător în viața social-politică. Clasa muncitoare, în formare, își manifesta tot mai viguros revendicările economice, sociale și politice, luptînd pentru condiții de viață mai bune, pentru drepturi și libertăți democratice.



Cu toate acestea, tabloul de clasă al Transilvaniei din prima jumătate a secolului trecut continua să fie puternic dominat de conflictul dintre țărănime și marea moșierime feudală. Nobilimea, principala forță economică și politică a societății de atunci, se opunea cu înverșunare oricăror reforme și tendințe de înnoire care-i amenințau privilegiile de clasă, reprimînd cu sălbăticie orice mișcare cu caracter revoluționar. Moșierii feudali, fără deosebire de naționalitate, aplicau aceeași politică de exploatare economică a țărănimii și de dezbinare șovină a maselor populare, în scopul de a le domina și asupri mai ușor.

În Transilvania, marea majoritate a populației o constituia țărănimea iobagă, clasa cea mai oropsită, mai exploatată și asuprită, care nu se bucura de nici un fel de drepturi și libertăți. Amploarea relațiilor feudale este atestată de faptul că din cele 1 960 de așezări rurale ale Transilvaniei, 1 866 erau locuite de iobagi, din care peste 1 000 000 români și circa 213 000 maghiari. Ilustrativ pentru situația materială deplorabilă a țăranilor este faptul că din cele 7 zile ale săptămînii, aceștia erau obligați să lucreze pînă la 5 zile de clacă pe moșiile nobililor fără nici o plată. Datorită acestor stări de lucruri, Transilvania a fost de nenumărate ori, în decursul secolelor, teatrul unor mari răscoale țărănești. Este, astfel, cunoscut marele război țărănesc din 1514, purtat de armata revoluționară a iobagilor conduși de Gheorghe Doja împotriva nobilimii asupritoare, care a înspăimîntat de moarte clasele stăpînitoare și a stîrnit un profund ecou în întreaga Europă. Una dintre cele mai profunde și mai răsunătoare mișcări țărănești cunoscute pe continentul nostru a fost, de asemenea, răscoala iobagilor de la 1784 condusă

de Horia, Cloșca și Crișan, care a produs o puternică frămîntare și agitație în întreg imperiul habsburgic. În aceste mari răscoale țărănești, ca în toate înfruntările de clasă cu exploatatorii feudali, în lupta pentru condiții de viață mai omenești, pentru drepturi și libertăți sociale, iobagii români și maghiari s-au aflat întotdeauna umăr la umăr, în strînsă frăție și unitate, animați de aceleași interese și țeluri, conștienți că numai împreună pot dobîndi victoria împotriva dușmanului de clasă comun, își pot asigura libertatea și fericirea. *(Aplauze puternice, prelungite ; urale ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !“).*

Este cunoscut că, de-a lungul secolelor, pe meleagurile Transilvaniei, alături de locuitorii români, de baștină, s-au așezat, au trăit și au muncit și populații de alte naționalități — unguri, germani, sași, secui și alții. Structura națională a populației Ardealului la jumătatea veacului trecut cuprindea, după cum se arată în documentele vremii, două treimi români și circa o treime celelalte naționalități conlocuitoare.

Clasele exploatatoare din Ardeal, și în mod deosebit nobilimea, care avea în mîinile sale puterea în principat, erau în special de naționalitate maghiară și germană. Referindu-se la această stare de lucruri, Karl Marx scria că *„pînă în 1848, românii din Transilvania... erau considerați pe propriul lor pămînt «națiune tolerată»“*, și că *„erau numiți plebea vagabondă, deși formau 2/3 din populație, în timp ce ungurii, sașii, secuii, grecii, armenii formează numai cealaltă treime“*.

Această situație economică, socială și națională genera în Transilvania o stare de profundă nemulțumire în masele largi populare, atît române, cît și de alte naționalități, crea un adevărat ghem de contradicții sociale și naționale ce impuneau cu necesitate obiectivă schimbări radicale în însăși structura societății, înlăturarea



relațiilor de exploatare feudală, a gravelor inegalități care apăsau umerii mulțimilor, acordarea libertăților naționale, răsturnarea jugului dominației habsburgice.

Este tocmai perioada cînd pe continent popoarele asuprite își cereau cu hotărîre dreptul la viață liberă și independentă, respectarea entității lor naționale, se ridicau pentru constituirea în state naționale unitare suverane. Ecoul acestor lupte, aspirații și revendicări, care produceau mutații profunde în destinul popoarelor din Europa, se face puternic simțit și în cadrul imperiului habsburgic. Se conturează tot mai clar aspirațiile popoarelor asuprite de acest imperiu pentru eliberare socială și națională, pentru constituirea în state naționale independente. În acest context se accentuează și procesul de redeșteptare națională a românilor, de formare a națiunii române.

În împrejurările internaționale arătate și pe fondul contradicțiilor interne deosebit de ascuțite încep să se agite, în primăvara anului 1848, masele populare din Transilvania, atît din rîndul poporului român, cît și din rîndul naționalităților conlocuitoare. În luna martie a acelui an încep să se organizeze întruniri, să apară manifeste cu revendicări revoluționare, ale căror direcții principale erau : abolirea privilegiilor feudale, a robiei iobăgiste, scoaterea vieții sociale din marasmul relațiilor de producție medievale, dezvoltarea nestingherită a activității economice, comerciale, financiare, libertăți democratice. Revoluția burghezo-democratică din Transilvania, datorită dominației politico-economice și militare habsburgice, a căpătat, ca și în celelalte țări supuse ocupației acestui imperiu, și un pronunțat caracter național.

Cînd, la 15 martie 1848, la Pesta a izbucnit revoluția care proclama lichidarea supremației aristocratice, deschiderea barierelor sociale ce frînau desfășurarea largă a

producției capitaliste, promovarea în viața socială a principiilor egalității, revoluționarii din Transilvania — atît români, cît și maghiari, secui, germani și de alte naționalități — și-au manifestat solidaritatea, i-au aplaudat și i-au susținut din tot sufletul pe militanții din Ungaria. Elocvent pentru starea de spirit de frăție și solidaritate este faptul că la evenimentele care au avut loc la Pesta la 27 martie—8 aprilie, un mare număr de români au luat parte activă, împreună cu masele populare maghiare, la eliberarea din închisoare a revoluționarilor democrați, printre care se afla și militantul pașoptist român Eftimie Murgu, conducătorul de mai tîrziu al mișcărilor revoluționare din Banat.

O serie de militanți revoluționari români și maghiari își exprimau speranța și convingerea că cele două popoare își vor uni forțele și vor lupta împreună împotriva asupritorilor comuni, pentru cauza eliberării lor sociale și naționale, pentru constituirea, potrivit propriei lor voințe, în state naționale de sine stătătoare.

În aceste împrejurări, militanții revoluționari transilvăneni hotărăsc convocarea istoricei adunări populare de la Blaj. Apelul lansat găsește o profundă rezonanță în rîndul maselor largi populare. Pentru a elabora într-un larg consens public platforma politică a revoluției și pentru a alege în mod democratic conducătorii luptelor sociale, aici, pe cîmpia Blajului, s-au adunat din toate colțurile Ardealului, într-o impresionantă ordine cetățenească, animați de un puternic elan revoluționar, patriotic, peste 40 000 de oameni. Este deosebit de semnificativ că, alături de țăranii, muncitorii și meseriașii români, în masa participanților la adunarea populară de la Blaj se aflau și iobagi unguri, sași și secui, care simțeau că, luptînd împreună cu revoluționarii români, își vor putea împlini visurile și aspirațiile, se vor putea



elibera din lanțurile exploatării, vor putea cuceri o viață mai dreaptă, mai bună, o viață liberă. *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“).*

Are, de asemenea, valoare de înalt simbol faptul că pe Cîmpia Libertății de la Blaj, împreună cu Avram Iancu, Simion Bărnuțiu, George Barițiu, Timotei Cipariu, Al. Papiu-Ilarian și ceilalți fruntași revoluționari ardeleni, se găseau și militanți revoluționari din celelalte provincii românești, ca Alexandru Ioan Cuza, Vasile Alecsandri, Alecu Russo, Costache Negri, Gheorghe Sion, Dimitrie Brătianu și alții. Aceasta a fost o expresie elocventă a frăției de luptă a tuturor românilor de la 1848 pentru realizarea revendicărilor revoluției burghezo-democratice, pentru afirmarea dorinței și voinței de unitate națională, de făurire a statului național unitar. *(Aplauze puternice).*

La Blaj a fost adoptat un vast program economic, social și politic, în centrul căruia se afla cerința desființării iobăgiei fără nici o despăgubire din partea țăranilor. Programul cerea, de asemenea, libertate industrială și comercială, înlăturarea tuturor piedicilor și stavilelor puse în calea activității economice, a schimburilor cu țările vecine, elaborarea unei constituții noi pentru Transilvania și instituirea unei Adunări Constituante care să-și întemeieze activitatea pe „principiile libertății, dreptății, egalității și frățietății“, „purtarea comună a sarcinilor publice“ și ștergerea privilegiilor, asigurarea libertății personale, a libertății adunărilor și a tiparului, precum și alte revendicări impuse de mersul înainte al societății. O mare însemnătate istorică are faptul că adunarea populară de la Blaj a adoptat rezoluția prin care *„națiunea română se declară și se proclamă națiune de sine stătătoare“*, exprimînd într-un singur glas, într-o singură voință aspirația : *„Vrem să ne unim cu țara !“*

*(Aplauze puternice, prelungite ; urale ; se scandează : „Ceauşescu şi poporul !“).*

Marea adunare populară de la Blaj a demonstrat că mişcarea revoluţionară din Ardeal nu a fost o acţiune izolată, expresia unor revendicări înguste sau o acţiune de import, ci o manifestare cu adevărat populară, care întrunea adeziunea maselor largi asuprite, dorinţa şi voinţa tuturor de a cuceri o viaţă liberă şi independentă. Dacă în Moldova revoluţia a reuşit să cuprindă îndeosebi cercurile largi ale intelectualităţii şi să se sprijine, în dezvoltarea sa, de-abia mai tîrziu pe masele largi populare, în Ardeal ea s-a caracterizat de la început printr-o participare largă a maselor populare — români, maghiari, germani, secui — şi tocmai aceasta a imprimat forţa şi durata mişcării revoluţionare de la 1848.

Despre amploarea şi semnificaţia acestui adevărat forum popular întrunit la Blaj, contemporanii au lăsat mărturii pline de admiraţie. „*Aceasta* — spunea Alexandru Papiu-Ilarian în „Istoria românilor din Dacia superioară“ — *a fost o adunare unde ţinea consiliu poporul despre scăparea republicii ; pe feţele lor se putea citi toate durerile trecutului şi toate virtuţile pe care le mîntuiesc prezentul şi viitorul naţiunii ; seriozitate în adunare, eroism în război, dacă se cere*“. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Istoricul şi memorialistul maghiar Jakab Elek, martor ocular la aceste evenimente, scria : „*Măreţ era spectacolul ce se desfăşura în faţa noastră. Această masă imensă de oameni părea o mare liniştită pe a cărei suprafaţă nu se zărea nici cel mai mic val, în ale cărei adîncuri nu se putea bănui nici cel mai mic indiciu de agitaţie : aproape nici nu se putea observa că aici e atît popor întrunit pentru prima oară în viaţa lui cu scop de consfătuire politică*“. Sub impresia puternică a celor văzute la Blaj, profesorul sas Ştefan Ludwig Roth scria la rîndul său : „*Masele care au venit la această grandioasă adunare porniseră pentru a auzi cuvîntul despre desfiinţarea robotelor... În fiecare participant însă se deşteptase gîndul naţionalităţii. Acest gînd prinsese rădăcini atît de adînci, încît el nu va mai putea fi niciodată scos din inimile românilor*“.



Cîmpia de la Blaj, care a dobîndit numele simbolic de „Cîmpia Libertăţii“, avea să devină în tot cursul revoluţiei de la 1848 locul în care, în momente hotărîtoare, de cumpănă, era convocat forumul popular, se adunau zeci de mii de cetăţeni pentru a lua hotărîri asupra sorţii luptei revoluţionare.

Trecînd în revistă desfăşurarea revoluţiei de la 1848 în Ardeal, trebuie să menţionăm că o altă manifestare de amploare, care oglindeşte participarea naţionalităţilor conlocuitoare, alături de poporul român, la bătălia pentru libertate şi dreptate socială, pentru scuturarea jugului habsburgic, a fost adunarea populară a secuilor de la Lutiţa. Această remarcabilă reuniune, la care au participat zeci de mii de secui, s-a pronunţat, în esenţă, pentru aceleaşi revendicări burghezo-democratice ca şi adunarea de la Blaj, cerînd desfiinţarea iobăgiei, „egala împărţire a drepturilor şi obligaţiilor în societate“ şi altele. Adunarea secuilor a avut şi un pronunţat caracter antihabsburgic. O parte din participanţi, proveniţi din rîndurile militariior înrolaţi în trupele habsburgice, au smuls de pe hainele lor însemnele imperiale şi au decis să se organizeze într-o armată populară care să apere revendicările democratice ale poporului împotriva armatelor trimise de împăratul de la Viena. Proclamaţia adunării de la Lutiţa, intitulată „Fraţi concetăţeni români şi saşi“, spunea : „*Dorim ca în această ţară să domnească pacea şi libertatea, de roadele dulci ale cărora să ne*

*putem bucura împreună cu voi*". „*Recunoaştem* — se afirma în continuare — *naţionalitatea, limba şi credinţa voastră şi sîntem gata să le apărăm cu sabia în mînă*". Caracterizînd adunarea secuilor ca „*faptă istorică de mare valoare... după adunările românilor din anul 1848*", George Bariţiu spunea : „*Această adunare secuiască dă lectorilor imparţiali ocaziunea de a trage paralele interesante între temperamentele, caracterele şi gradul de cultură ale acestor două naţiuni, români şi maghiari-secui*". (*Aplauze puternice, prelungite*).

Nobilimea feudală din Transilvania nu numai că nu dă ascultare voinţei ţăranilor de a desfiinţa rînduielile iobăgiste, dar chiar recurge la teroare pentru a-şi păstra privilegiile. În aceste condiţii, ţăranii trec la răsturnarea pe cale revoluţionară a jugului feudal, la luarea în stăpînire cu forţa a unor pămînturi moşiereşti. Cînd reacţiunea începe să reprime mişcarea ţărănească, căpeteniile revoluţiei cheamă poporul să pună mîna pe arme. Această chemare străbate de-a lungul şi de-a latul munţii Ardealului. Ţăranii se adună şi se organizează, hotărîţi mai bine să moară decît să cadă iar sub jugul robiei feudale. Lupta maselor ţărăneşti ia amploare, înlăturînd în multe localităţi vechea administraţie şi înlocuind-o cu administraţia nouă, revoluţionară, a poporului. În Munţii Apuseni, Avram Iancu instaurează o adevărată „republică românească". Aşa cum consemnează Karl Marx, „*acest ţinut al minelor deveni centrul adevăratului război naţional*".

Respectarea adevărului istoric ne obligă ca, elogiind laturile pozitive ale mişcărilor revoluţionare de la 1848 din Transilvania şi Ungaria, să consemnăm, în acelaşi timp, limitele principiale şi greşelile tactice ale acestora, care au avut consecinţe dintre cele mai nefaste asupra desfăşurării revoluţiei înseşi, asupra intereselor maselor largi populare, conducînd, în ultimă instanţă, la binecu-



noscutul eşec tragic al acestor mişcări revoluţionare. Eroarea fundamentală pe care au comis-o atît revoluţionarii unguri, cît şi cei români a fost aceea că, în loc să-şi unească forţele în asaltul comun împotriva puterii absolutiste habsburgice, care-i asuprea deopotrivă, în loc să-şi concentreze atacul împotriva reacţiunii imperiale, duşmanul principal şi al unora şi al altora şi de înfringerea căruia depindeau satisfacerea revendicărilor lor sociale vitale, eliberarea lor naţională, aceştia şi-au închipuit că-şi pot atinge ţelurile revoluţionare cu sprijinul împăratului de la Viena. În esenţă, şi unii şi alţii au căzut pradă manevrelor diversioniste ale curţii imperiale, jocului subtil practicat de aceasta, pe baza vechiului dicton „*divide et impera*". Urmărind învrăjbirea celor două popoare, aţiţarea unuia împotriva celuilalt, în scopul de a atenua forţa de şoc a revoluţiei ce începuse să-şi ridice vîlvătăile în această parte a imperiului, de a cîştiga timp în vederea pregătirii contrarevoluţiei, împăratul a prins şi pe unii şi pe alţii în mreaja unor promisiuni înşelătoare.

Imperiul habsburgic s-a grăbit să-şi dea adeziunea la ideea alipirii Transilvaniei la Ungaria, ştiind că pe această cale va stîrni nemulţumirea poporului român, va provoca sciziune între mişcările revoluţionare ale celor două naţiuni.

Unele cercuri politice progresiste maghiare şi-au dat seama de consecinţele grave care puteau decurge din unirea forţată a Transilvaniei cu Ungaria şi au atras atenţia asupra greşelii de a persevera pe acest drum. Însăşi gazeta revoluţionarilor maghiari, intitulată simbolic „Cincisprezece martie" — data declanşării revoluţiei din Pesta —, scria în acele zile : „*În Transilvania două puteri au să hotărască asupra soartei uniunii : dieta şi poporul român. Dieta nu reprezintă decît cîteva sute de oameni ; românimea înseamnă Transilvania întreagă.*

*Uniunea Transilvaniei cu Ungaria fără consimțămîntul românilor e un lucru de care nici să nu ne apucăm*".

Aceeași gazetă trăgea semnalul de alarmă asupra pericolului ca revoluționarii să se lase înșelați de promisiunile și manevrele curții habsburgice, de primejdia de a-i confunda pe dușmani cu prietenii și pe prieteni cu dușmanii. „*Cauza ne este comună* — se spune într-un articol al acestei publicații —, *de asemenea și dușmanul e comun : tirania birocratică austriacă. Împotriva acesteia trebuie să ne unim maghiari, croați, sîrbi, români. Numai astfel putem dobîndi și păstra independența, libertatea patriei. Să nu ascultăm de cei care ne ațîță unul împotriva celuilalt. Fraților, să ne unim !*" *(Aplauze puternice, prelungite ; urale).*

Trebuie spus că și o parte din revoluționarii români ardeleni și-au pus nădejdea în împăratul de la Viena, care, promovînd o politică duplicitară, promitea acestora sprijin în împiedicarea alipirii Transilvaniei la Ungaria. Manevrînd în acest fel, curtea imperială a reușit să evite înfruntarea trupelor austriece cu armata țărănească a lui Avram Iancu, putîndu-și concentra astfel forța de atac împotriva armatelor maghiare. Din rîndul revoluționarilor români s-au ridicat numeroase glasuri care au avertizat asupra primejdiei deosebite pe care o prezentau învrăjbirea națională dintre unguri și români și pierderea din vedere a faptului că dușmanul principal, împotriva căruia trebuiau orientate forțele revoluționare, era imperiul habsburgic.

„*Fraților români* — spunea revoluționarul pașoptist Cezar Bolliac —, *pătrundeți-vă odată de acest adevăr ; astăzi nu sînt luptele între cutare și cutare nație, între cutare și cutare împărat ; astăzi este o singură luptă în toată Europa : este lupta între libertate și tiranie, între popoare și dinastie. Dinastiile își dau mîna din toate*



*părțile spre a-și propti tronurile ce se surpă și toată speranța ce le-a mai rămas este neînțelegerea și învrăjbirea popoarelor între dînsele*".

Din păcate, cu toate intervențiile clarvăzătoare ale unor personalități lucide din ambele părți, nici conducătorii revoluției maghiare și nici cei ai revoluției românești nu au reușit să înțeleagă la timpul potrivit politica de învrăjbire dusă de reacțiunea habsburgică. Astfel se face că în toamna anului 1848, după ce și-a încheiat pregătirile, curtea imperială de la Viena a trecut la reprimarea sîngeroasă atît a revoluției ungare, cît și a celei române din Transilvania. Imperiul habsburgic își trimite trupele în Ardeal, hotărît să reducă la tăcere poporul cu ajutorul forței. Pătrunzînd în Transilvania, trupele imperiale reușesc să ocupe țara, cu excepția zonei Munților Apuseni, apărată de Avram Iancu, și a ținutului secuiesc, unde conducea acțiunile de rezistență revoluționarul secui Gabor Aron. Cînd, la începutul lunii decembrie 1848, guvernul revoluționar din Pesta trimite în Transilvania armata comandată de generalul polonez Bem, împăratul Franz Joseph apelează la ajutorul țarului Rusiei. Imperiul țarist însuși era îngrijorat de valul mișcărilor sociale înnoitoare care se apropiau vertiginos de granițele sale, de mișcarea revoluționară ce se intensifica în propria-i țară. Pe baza intereselor comune, cele două mari imperii absolutiste — de fapt cele mai reacționare forțe din Europa de atunci — și-au dat mîna, ajutîndu-se să-și prelungească dominația asupra popoarelor, să salveze pentru încă o perioadă de timp orînduirea feudală condamnată de istorie, să frîneze, de fapt, însuși procesul dezvoltării progresiste a societății omenești în această parte a Europei.

Abia în fața acestei situații, revoluționarii români și maghiari și-au dat seama de greșelile comise și de ne-

cesitatea imperioasă de a se alia în lupta împotriva dușmanului comun. Revoluționarul pașoptist Nicolae Bălcescu a venit special în Transilvania pentru a contribui la unirea pașoptiștilor români și maghiari, la pecetluirea alianței lor de luptă. După cum se cunoaște, s-a și ajuns la realizarea unei înțelegeri romàno-maghiare, semnate la Seghedin, în care se consemna că cele două națiuni *„sînt destinate prin poziția lor topografică, prin asemănarea intereselor lor și, mai ales, prin primejdia de care sînt amenințate, să se ajute reciproc și să lupte sub același drapel pentru apărarea libertății". (Aplauze puternice, prelungite).* De asemenea, prin mijlocirea lui Nicolae Bălcescu se realizează o înțelegere între guvernul revoluționar maghiar și Avram Iancu cu privire la încetarea oricăror lupte armate între maghiari și români. Din păcate, toate aceste înțelegeri au fost realizate prea tîrziu și n-au mai putut asigura desfășurarea cu succes a revoluției, n-au mai putut împiedica înăbușirea ei singeroasă de către forțele habsburgice și țariste.

Înfrîngerea revoluției a oferit profunde învățăminte luptătorilor români și unguri. Trăgînd concluzii din experiența istorică, Nicolae Bălcescu spunea : *„Astăzi este învederat pentru tot românul cu minte și cu inimă că libertatea naționalităților nu poate veni de la curțile împărătești și din mila împilatorilor și a despoților, ci numai dintr-o unire strînsă între toți românii și dintr-o ridicare a tuturor împreună și în solidaritate cu toate popoarele împilate".* La rîndul lor, unii conducători revoluționari maghiari aveau să recunoască greșelile săvîrșite în revoluția de la 1848, prin ignorarea drepturilor naționale ale poporului român și ale altor popoare. Revoluționarul ungur Bertalan Szemere, fost ministru în guvernul de la Pesta, scria : *„Noi n-am ținut seamă că și la alte popoare din Ungaria s-a dezvoltat cu deosebită putere ideea națională. Noi am crezut că nu e decit un zgomot artificial, ceea ce de fapt era tunetul cerului".*



Opinia publică europeană a timpului a comentat cu admirație și stimă dîrzenia revoluționară și înaltul spirit de sacrificiu al pașoptiștilor, subliniind că revoluția din Ardeal a fost una dintre cele mai grele, mai îndelungate și mai dramatice din cite a cunoscut continentul nostru în furtunosul an 1848. Revoluția din Ardeal, ca și cele din Moldova și Muntenia, a făcut cunoscute lumii marea sete de libertate și de neatîrnare a poporului român, voința sa de neînfrînt de a scutura jugul asupririi sociale și al dominației străine, de a-și făuri o viață liberă și demnă, de a participa, alături de celelalte națiuni, la dezvoltarea civilizației umane. Luptele revoluționare de la 1848 au afirmat dreptul sacru al poporului român la existență de sine stătătoare, precum și hotărîrea sa de a merge în pas cu ideile avansate ale epocii, de a înainta neabătut pe calea democrației și progresului. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !")*

După cum se știe, tot în acel an apărea marea cartă a comunismului scrisă de Marx și Engels, „Manifestul Comunist", care chema popoarele la luptă pentru o societate nouă. Astfel, revoluția de acum cinci pătrimi de veac poate fi considerată o expresie grăitoare a frămîntărilor pe care le-au înțeles și prevestit clasicii marxismului, a începutului transformărilor revoluționare care aveau să ducă la victoria socialismului în multe țări din Europa. *(Aplauze puternice, prelungite).* Ideile atotbiruitoare ale lui Marx și Engels s-au răspîndit pe toate continentele și, după victoria Marii Revoluții din Octombrie, a revoluției socialiste dintr-un șir de state europene, ele au triumfat și în alte țări din Asia și America Latină. Astăzi tot mai multe popoare își afirmă hotărîrea de a edifica societatea socialistă. *(Aplauze puternice, urale).*

Acum, cînd aniversăm memorabilele evenimente revoluționare de la 1848, putem afirma, pe bună dreptate, că nimic nu a putut opri popoarele, clasa muncitoare — care se afirma în acei ani ca purtătoare a năzuințelor spre o viață mai bună, spre dreptate socială și națională — de a merge din victorie în victorie. Toate piedicile, represiunea, teroarea nu au putut împiedica dezvoltarea mișcării revoluționare, transformarea ideilor comuniste într-o mare forță a progresului și civilizației contemporane. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Privind harta Europei de astăzi, putem constata marile schimbări ce s-au produs în acești 125 de ani. Imperiile care s-au pus atunci de-a curmezișul luptei revoluționare a popoarelor pentru dreptate socială și națională au dispărut. Pe ruinele lor s-au înălțat state independente, puternice state socialiste, care acționează unite pentru a înfăptui orînduirea nouă — orînduirea socialistă și comunistă. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Istoria ne învață că atunci cînd popoarele înțeleg să acționeze cu fermitate, cînd sînt unite, nu există forță în lume în stare să împiedice mersul lor înainte. Este bine să repetăm aceste învățăminte astăzi, cînd mai sînt popoare ce gem sub robia colonială, care luptă pentru independență, pentru constituirea în state naționale.

Învățămintele evenimentelor de la 1848 atestă cu putere faptul că formarea națiunilor, a statelor naționale este un proces legic, ireversibil, că nu există forță în lume care să poată împiedica acest proces, să poată înfrînge voința popoarelor de a trăi libere și independente. *(Aplauze puternice).*

După cum se știe, deși înăbușită în sînge, lupta revoluționară a poporului român a continuat cu vigoare. La numai 11 ani de la revoluția de la 1848 s-a înfăptuit unirea Moldovei cu Muntenia. La trei decenii de la revoluție, Principatele Unite și-au cucerit, prin luptă, independența națională de stat.



La sfîrșitul primului război mondial a avut loc Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, care a îngropat sub ruine imperiul țarist și a dat naștere primului stat al muncitorilor și țăranilor din lume, deschizînd o eră nouă în istoria omenirii, era socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice, prelungite).* Sub loviturile puternice ale luptei revoluționare de eliberare socială și națională, sub influența Revoluției Socialiste din Octombrie s-a prăbușit și imperiul habsburgic. Pe ruinele lui s-au creat multe state naționale, care au asigurat o nouă viață popoarelor ce fuseseră subjugate de acest imperiu. *(Aplauze puternice, prelungite).* În aceste împrejurări istorice, prin voința și lupta maselor populare din întreaga țară s-a înfăptuit și idealul secular al poporului nostru — crearea statului național român unitar. *(Aplauze puternice ; urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Odată cu dezvoltarea forțelor de producție și a noilor relații de producție în țările românești, cu pătrunderea viguroasă pe arena social-politică a clasei muncitoare — forța cea mai înaintată a societății —, lupta pentru înfăptuirea idealurilor de eliberare socială și națională a poporului român a fost ridicată pe o treaptă superioară. Organizîndu-și, cu 80 de ani în urmă, partidul politic revoluționar, proletariatul a înscris pe steagul său de luptă împlinirea idealurilor și aspirațiilor celor mai avansate ale maselor populare. Mai tîrziu a fost creat Partidul Comunist Român, care a marcat intrarea într-un stadiu nou, avansat a luptei revoluționare din România. Sub conducerea comuniștilor, poporul român a cucerit victoria în lupta împotriva orînduirii burghezo-moșierești,

împotriva fascismului și războiului. Victoria insurecției naționale antifasciste armate a deschis drumul eliberării pentru totdeauna a maselor populare de exploatare și asuprire, al cuceririi depline a independenței naționale, a creat condiții ca poporul, stăpîn pe destinele sale, să-și făurească — așa cum dorește — o viață liberă, independentă și fericită. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Mărețe sînt înfăptuirile poporului român în anii construcției socialiste! Întreaga țară a fost transformată din temelii. Nu există județ — s-ar putea spune nu există oraș sau comună — unde să nu se vadă înfăptuirile societății socialiste, unde să nu clocotească munca creatoare a minunatului nostru popor, care, sub conducerea partidului comunist, edifică cea mai înaintată societate din lume — societatea socialistă și comunistă. *(Vii aplauze, urale ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !“).*

Au fost lichidate definitiv clasele exploatatoare. Astăzi clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, celelalte categorii sociale muncesc, în strînsă unitate și frăție, pentru a-și făuri noul destin în mod liber și conștient. Putem spune că aspirațiile de acum 125 de ani nu numai că au fost îndeplinite, dar comuniștii, forțele revoluționare, poporul le-au ridicat pe o treaptă mult mai înaltă. Aceasta privește atît felul de muncă din societatea noastră — muncă liberă, despovărată pentru totdeauna de exploatare —, modul de împărțire a veniturilor — bazat pe egalitate și echitate —, cît și relațiile noi de conviețuire și întrajutorare tovărășească a cetățenilor societății noastre socialiste. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !“).* Prin munca unită a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a fost creată o societate nouă, a dreptății și echității sociale, a muncii libere, în care totul este pus în slujba omului, a bunăstării, demnității și fericirii sale. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu—luptător, pentru pace și popor !“).*



Revoluționarii de la 1848 cereau deplina egalitate între națiuni și naționalități, participarea egală la toate sarcinile, beneficierea de toate drepturile. Putem spune astăzi că una din marile victorii istorice ale orînduirii noastre socialiste este înfăptuirea, pe baza politicii naționale marxist-leniniste a partidului nostru comunist, a deplinei egalități în drepturi a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, cimentarea unității și colaborării frățești între români, maghiari, germani, secui, sîrbi și alte naționalități în lupta pentru înflorirea României socialiste. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“, „Ceaușescu și poporul !“).*

În întreaga politică de edificare a noii societăți, partidul și statul țin seama de faptul că pe unele meleaguri ale patriei noastre, alături de români, s-au așezat, de-a lungul veacurilor, unguri, germani, secui, sîrbi și alte naționalități, că tot ce s-a creat în decursul timpului pe aceste meleaguri este rodul muncii lor comune, că toate victoriile obținute împotriva exploatatorilor și asupritorilor au fost rezultatul luptei lor unite. Lichidînd cauzele care generau animozitate, neîncredere și învrăjbire între oamenii muncii de diferite naționalități, combătînd și lichidînd vechea politică a claselor exploatatoare, care urmăreau ațîțarea naționalismului și șovinismului, partidul și statul nostru au creat condiții economice și sociale pentru manifestarea plenară în cîmpul vieții sociale a fiecărui cetățean, fără deosebire de naționalitate, pentru participarea tuturor cu drepturi egale la întreaga viață publică, la conducerea societății. *(Aplauze puternice, prelungite ; urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“).*

Astăzi, naționalitățile conlocuitoare sînt reprezentate

în toate organismele vieții sociale, inclusiv în forurile supreme ale țării : în consiliile populare județene, orășenești și comunale sînt circa 16 000 de deputați maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități, iar în Marea Adunare Națională — 62. Naționalitățile conlocuitoare au posibilitatea de a învăța în limba maternă în 1 397 de unități de învățămînt preșcolar, în circa 2 000 de școli generale și licee. În institutele de învățămînt superior învață circa 12 500 de studenți maghiari, germani și de alte naționalități, reprezentînd circa 8,5 % din numărul total al studenților. Naționalitățile conlocuitoare dispun de 19 ziare, 37 de reviste, 12 instituții artistice profesioniste și alte importante mijloace de cultură și informare în limba proprie. Ca rezultat al politicii naționale marxist-leniniste a partidului, care a lichidat pentru totdeauna orice fel de discriminare și inegalitate, orice formă de asuprire națională, s-a dezvoltat conștiința unității depline de interese a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. Vom face totul și în viitor pentru cimentarea frăției dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, combătînd cu hotărîre orice manifestări tributare concepțiilor înapoiate ale trecutului, orice reziduuri ale naționalismului și șovinismului promovate odinioară de clasele exploatatoare. Vom face totul pentru întărirea unității în lupta comună pentru socialism și comunism ! *(Aplauze puternice, urale).* Să nu uităm niciodată învățămintele istoriei, care arată că numai în strînsă unitate, muncind și luptînd cot la cot, oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, își pot făuri viața în mod conștient, liber, așa cum o doresc. Vremurile s-au schimbat în interesul și spre binele popoarelor. Aici, în această parte a Europei, unde își exercita dominația imperiul habsburgic, există astăzi state socialiste vecine și prietene, între care nu mai sînt motive de animozități și vrajbă, ale căror popoare pășesc umăr la umăr, în strînsă unitate, pe calea edificării socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice, prelungite ; urale).*



Stimați tovarăși și prieteni,

Pe întreg cuprinsul patriei se desfășoară în prezent o amplă activitate creatoare pentru înfăptuirea programului edificării societății socialiste multilateral dezvoltate, elaborat de Congresul al X-lea și de Conferința Națională ale partidului. Toți cetățenii muncesc cu elan pentru îndeplinirea angajamentelor privind realizarea planului cincinal înainte de termen, pentru accelerarea dezvoltării economico-sociale a patriei și ridicarea mai rapidă a nivelului de trai material și cultural al poporului. Depășirea prevederilor de plan pe primii doi ani ai cincinalului, precum și pe primele patru luni ale acestui an demonstrează realismul obiectivelor stabilite de Congresul al X-lea și de Conferința Națională, precum și hotărîrea nestrămutată a clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității de a face totul pentru traducerea în viață a acestui minunat program, pentru înfăptuirea politicii interne și externe a Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Am ascultat cu multă bucurie cele spuse aici de primul secretar, de ceilalți tovarăși care au luat cuvîntul cu privire la realizările obținute de județul Alba în înfăptuirea sarcinilor planului cincinal, la faptul că și oamenii muncii din Alba s-au raliat chemării oamenilor muncii din capitală, fiind hotărîți să facă totul pentru îndeplinirea înainte de termen a planului cincinal. *(Aplauze puternice, urale).*

Fără îndoială, avem rezultate minunate în toate domeniile vieții economico-sociale, știm însă, totodată, că

mai avem mult de făcut pentru a realiza pe pămîntul României acea societate care să asigure tuturor locuitorilor cele mai bune condiții de viață materială și spirituală. Am învins multe greutăți, mai avem însă mult de făcut pentru a ajunge la acel nivel de dezvoltare a industriei și agriculturii care să poată asigura din belșug tuturor cetățenilor patriei tot ceea ce au nevoie. Dar mergem — aș putea spune zi de zi — pe acest drum! Obținem succese în această direcție zi de zi, ceas de ceas! Sîntem convinși că stă în puterea noastră ca, sub conducerea partidului comunist, în strînsă unitate, să realizăm acest minunat obiectiv care se numește societatea comunistă. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“).*

Cunosc eroismul cu care și oamenii muncii din Alba, ca întregul nostru popor, muncesc pentru înfăptuirea politicii partidului, pentru realizarea acestor obiective minunate. De aceea aș dori ca, la această mare adunare, să adresez tuturor oamenilor muncii din Alba cele mai calde felicitări pentru minunatele rezultate pe care le-au obținut pînă acum în activitatea lor. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !“).* Este de înțeles că, atunci cînd mă refer la rezultatele pe care le-ați obținut, am în vedere și munca depusă de organizațiile de partid. Deci, felicitările adresate oamenilor muncii se referă, deopotrivă, și la organizațiile de partid, la comuniștii care acționează în strînsă unitate cu oamenii muncii. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“).*

Dragi tovarăși și prieteni,

Învățămintele revoluției din 1848, învățămintele istoriei, în general, ne arată că multe înfrîngeri ar fi putut fi evitate, multe victorii s-ar fi putut obține — și unele mult mai devreme — dacă masele populare ar fi avut în lupta lor o linie politică clară, un conducător care să le organizeze și să le îndrume. Dacă poporul român a putut obține victoria împotriva claselor asupritoare și edifica cu succes societatea socialistă, aceasta se datorește faptului că am avut și avem un conducător cu o linie politică clară, marxist-leninistă, care se călăuzește neabătut de legile obiective ale dezvoltării sociale și le aplică la condițiile concrete din țara noastră, care acționează în concordanță cu interesele vitale ale maselor largi populare, ale întregului popor. Acest conducător este partidul nostru comunist — sînge din sîngele clasei muncitoare, al poporului! *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — P.C.R. !“).*



Iată de ce sîntem siguri de victorie în înfăptuirea programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate! În acest scop, partidul nostru va uni toate forțele creatoare ale națiunii. Vom face totul pentru a întări continuu partidul, unitatea sa, forța sa, pentru ca să ne poată conduce din victorie în victorie, spre societatea socialistă multilateral dezvoltată, spre comunism. *(Aplauze puternice, prelungite, urale ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !“).*

Aici, pe Cîmpia Libertății, așa cum spuneau revoluționarii de acum cinci pătrimi de veac, „dăm de știre tuturor“ că poporul român este ferm angajat ca, în strînsă unitate — români, maghiari, germani și alte naționalități — să-și făurească viața și destinul, liber și independent, să edifice comunismul! *(Aplauze puternice, prelungite ; urale).*

Dăm, de asemenea, de știre că, acționînd pentru edificarea cu succes a societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României, a comunismului, poporul nostru își aduce, totodată, contribuția la creșterea for-

țelor socialismului, la sporirea influenței și prestigiului lor în lume, va milita ferm pentru întărirea prieteniei și colaborării cu toate statele socialiste, pe temelia principiilor egalității și respectului reciproc, întrajutorării tovărășești, a marxism-leninismului, în spiritul solidarității în lupta comună. *(Aplauze puternice, prelungite, urale).*

Sîntem hotărîți să acționăm pentru afirmarea cu tot mai multă putere a raporturilor de tip nou dintre țările socialiste, fiind convinși că aceasta are o mare însemnătate pentru ilustrarea concretă, convingătoare a superiorității socialismului, pentru convingerea popoarelor că socialismul și numai socialismul este calea ce asigură lichidarea definitivă a inegalității sociale și naționale, instaurarea unei lumi mai drepte și mai bune, în care națiunile și popoarele să conlucreze pașnic pentru propășirea fiecăruia în parte, pentru înflorirea generală a civilizației umane. *(Aplauze puternice, urale puternice).*

De aici, de unde a răsunat puternic glasul poporului care lupta pentru independență națională, asigurăm mișcările de eliberare națională, popoarele care mai gem sub jugul sclaviei coloniale că vom face totul pentru întărirea prieteniei și solidarității cu ele, că le vom acorda întregul nostru sprijin, spre a-și cuceri independența deplină și făuri o viață demnă, liberă, independentă, așa cum doresc! *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu — luptător, pentru pace și popor!“).*

La această mare adunare populară de pe Cîmpia Libertății afirmăm hotărîrea fermă a României socialiste de a dezvolta relații de colaborare multilaterală cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, în spiritul principiilor coexistenței pașnice, de a participa activ la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori, punînd la baza colaborării cu toate na-



țiunile principiile egalității depline în drepturi, respectul suveranității și independenței naționale, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc, renunțarea la forță și amenințarea cu forța în soluționarea problemelor internaționale. *(Aplauze puternice, prelungite, urale).*

Împreună cu toate țările iubitoare de pace, militām neobosit pentru instaurarea în viața internațională a unui climat de încredere și colaborare fructuoasă între națiuni. Vom contribui tot mai activ la dezvoltarea cursului nou care se afirmă în lume, la soluționarea tuturor diferendelor dintre state pe calea tratativelor. Considerăm că o importanță hotărîtoare pentru consolidarea securității și păcii, pentru rezolvarea problemelor spinoase actuale, în conformitate cu interesele fiecărei națiuni, are participarea activă a tuturor statelor, fie ele mari, mijlocii sau mici, la întreaga viață internațională. Avem ferma convingere că nici o problemă nu poate fi soluționată în interesul tuturor popoarelor, al păcii internaționale fără o participare activă la găsirea celor mai potrivite soluții a tuturor națiunilor lumii. *(Aplauze puternice).*

A sosit timpul ca pe continentul european — unde au avut loc atîtea războaie, unde popoarele au avut atîta de suferit ca urmare a politicii de dominație și război — să instaurăm relații noi, care să asigure fiecărui stat, fiecărui popor posibilitatea de a-și concentra eforturile spre dezvoltarea economico-socială de sine stătătoare, în concordanță cu năzuințele sale. Considerăm că sînt create condiții pentru convocarea în vara acestui an a conferinței general-europene, care să așeze relațiile dintre state pe principii noi. România este hotărîtă ca, așa cum a participat la reuniunea pregătitoare de la Helsinki, să participe activ și la conferința general-europeană pentru adoptarea de hotărîri și măsuri concrete, în con-

cordanță cu cerințele și năzuințele tuturor popoarelor de pe continent. Să facem din continentul european un continent al colaborării și păcii ! *(Aplauze puternice, prelungite, urale).* De pe „Cîmpia Libertății" doresc să afirm încă o dată că realizarea năzuințelor de securitate stă în puterea popoarelor, că pentru a realiza o Europă a păcii și colaborării, o lume a păcii și colaborării este necesar ca toate popoarele, toate forțele democratice și progresiste să-și unească eforturile. Depinde de ele, stă în puterea lor să realizeze o lume nouă ! Sîntem convinși că popoarele vor înfăptui această măreață năzuință ! *(Aplauze puternice, urale).*

Ne pronunțăm cu fermitate pentru înfăptuirea unor măsuri concrete de dezarmare și dezangajare militară. Este necesar ca uriașele mijloace, sutele de miliarde de dolari cheltuite pentru distrugere să fie puse în slujba progresului, a bunăstării și fericirii omului. România va acționa cu toată fermitatea pentru înfăptuirea în practică a unor măsuri concrete de dezangajare și dezarmare în Europa și în lume, pentru dezarmarea generală și, în primul rînd, pentru scoaterea în afara legii a armelor nucleare, a tuturor armelor de distrugere în masă. *(Aplauze puternice).*

Pentru a obține pași noi pe calea destinderii și colaborării este necesar să se lichideze orice surse de încordare, să se pună capăt oricăror conflicte, să se asigure găsirea de soluții politice, pașnice, pentru rezolvarea problemelor litigioase dintre state. Apreciem că trebuie să se acționeze cu fermitate pentru înfăptuirea acordurilor de la Paris în ce privește Indochina. Considerăm necesar să se acționeze pentru soluționarea conflictului din Orientul Apropiat în spiritul rezoluției Consiliului de Securitate din 1967, să se ajungă la retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, la asigurarea independenței fiecărui stat din această zonă, la rezolvarea problemei populației palestinene, astfel încît să-i asigure condiții de viață liberă, în concordanță cu interesele și dorințele sale.



Ca detașament activ al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, Partidul Comunist Român militează cu fermitate pentru întărirea colaborării și solidarității cu partidele comuniste și muncitorești, cu partidele socialiste și social-democrate, cu forțele revoluționare, democratice, cu mișcările de eliberare națională, cu forțele progresiste de pretutindeni, aducîndu-și contribuția la cauza unității și coeziunii marelui front mondial antiimperialist. Considerăm că este necesar, mai mult ca oricînd, să se facă totul pentru unirea acestor forțe, în vederea continuării cursului destinderii și colaborării în lume. În acest spirit, România, Partidul Comunist Român sînt hotărîte să-și aducă și în viitor contribuția la lupta generală a popoarelor pentru o viață mai bună, pentru o lume a colaborării și păcii. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Dragi tovarăși și prieteni,

Acum, la această adunare solemnă, cînd cinstim momente istorice epocale, cea mai înaltă prețuire pe care o putem da înaintașilor noștri, acelora care s-au jertfit, care și-au dat viața pentru ca poporul nostru să trăiască liber, să-și făurească destinele așa cum dorește, este de a ne lua angajamentul solemn că vom acționa în strînsă unitate, sub conducerea partidului nostru comunist, pentru înfăptuirea neabătută a programului elaborat de Congresul al X-lea și de Conferința Națională, pentru bunăstarea și fericirea națiunii noastre socialiste, pentru socialism și comunism pe pămîntul României ! *(Urale îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Doresc, în încheiere, să vă urez dumneavoastră, tuturor oamenilor muncii din județul Alba, noi și noi succese în întreaga activitate, multă sănătate și fericire! *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu —P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !").*

Trăiască Partidul Comunist Român — forța politică conducătoare a întregului nostru popor spre o viață mai bună, liberă, independentă, spre comunism ! *(Aplauze puternice, urale).*

Trăiască minunatul nostru popor, constructor al socialismului, căruia îi dorim viață veșnică, liberă și independentă ! *(Aplauze puternice, urale).*

Trăiască colaborarea între toate țările socialiste, între partidele comuniste și muncitorești, între toate forțele antiimperialiste ! *(Aplauze puternice, urale).*

Trăiască colaborarea între toate națiunile lumii ! Trăiască pacea între popoare ! *(Aplauze puternice, prelungite ; răsună urale îndelungate ; întreaga adunare ovaționează minute în șir pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul său Central, pentru secretarul general al partidului).*

# MESAJ ADRESAT CADRELOR DIDACTICE ȘI STUDENȚILOR INSTITUTULUI DE ARHITECTURĂ „ION MINCU"

*— 18 mai 1973 —*

Stimați tovarăși,

Îmi face o deosebită plăcere să vă adresez dumneavoastră, cadrelor didactice și studenților, un salut călduros cu prilejul împlinirii a 75 de ani de la înființarea Institutului de arhitectură „Ion Mincu".

În îndelungata sa existență, institutul a desfășurat o activitate rodnică, contribuind la formarea și dezvoltarea unei valoroase școli de arhitectură românească și impunîndu-se drept una din unitățile de prestigiu ale învățămîntului superior din țara noastră.

În anii socialismului, continuînd și dezvoltînd pe o treaptă superioară bogatele tradiții progresiste ale arhitecturii naționale, institutul a pregătit și format un însemnat număr de cadre, care au adus și aduc o contribuție însemnată la realizarea politicii partidului de edificare socialistă, de propășire economică și socială a întregii țări. În miile de fabrici și uzine pe care le-am înălțat în acești ani, în orașele, cartierele și locuințele noi realizate, în însemnatul volum de construcții înfăptuit în toate județele țării se află încorporată și o parte din munca și priceperea zecilor de generații de proiectanți și arhitecți pregătiți pe băncile Institutului „Ion Mincu". Pentru toate

aceste realizări — care onorează deopotrivă atît pe foștii și actualii studenți ai institutului, cît și pe profesorii care i-au pregătit și îi pregătesc — doresc să adresez, la această aniversare, întregului colectiv al institutului cele mai calde felicitări.

Aniversarea institutului dumneavoastră are loc în condițiile cînd întregul popor se află antrenat într-o intensă activitate consacrată transpunerii în viață a programului elaborat de Congresul al X-lea și de Conferința Națională ale partidului în vederea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. Transpunerea în viață a acestui măreț program pune sarcini de o deosebită răspundere în fața tuturor sectoarelor vieții noastre economice și sociale, implicit în fața învățămîntului — ca una din cele mai importante activități de formare și educare a omului, de pregătire a cadrelor necesare diferitelor domenii ale construcției socialiste. Aceasta cere să se acționeze cu consecvență și hotărîre pentru realizarea unei integrări cît mai organice a învățămîntului cu cercetarea și producția, astfel ca școala să devină un factor tot mai puternic al progresului nostru general pe calea socialismului și comunismului. Institutului de arhitectură îi revine sarcina de răspundere de a pregăti și forma viitorii arhitecți în măsură să soluționeze cu succes problemele tot mai complexe pe care le ridică înfăptuirea amplului program de construcții industriale, de locuințe și obiective de interes social-cultural ce urmează a fi realizat în perioada următoare, să asigure soluții constructive care să îmbine cît mai armonios economicul cu utilul, folosirea cît mai judicioasă a terenurilor și a spațiilor construite, utilizarea largă a metodelor moderne de lucru și a materialelor noi de înaltă eficiență. Viitorii specialiști formați în cadrul institutului sînt chemați să contribuie activ la realizarea programului de sistematizare



a teritoriului și a localităților, la crearea de centre urbane și așezări rurale moderne, care să ofere populației, oamenilor muncii condiții de viață tot mai bune, un nivel tot mai înalt de civilizație și confort.

Sînt încredințat, dragi tovarăși, că bilanțul pe care-l faceți cu prilejul acestei aniversări va constitui pentru dumneavoastră toți un însuflețitor imbold de a acționa și mai intens pentru legarea și mai strînsă a procesului de învățămînt de cerințele concrete ale vieții, că veți face totul pentru ca învățămîntul de arhitectură să răspundă pe deplin înaltelor exigențe de astăzi și de mîine ale societății noastre.

La această aniversare doresc să vă urez dumneavoastră, cadrelor didactice și studenților, succese cît mai însemnate în activitatea viitoare, satisfacții tot mai mari în muncă, multă sănătate și fericire !

# INTERVIU ACORDAT UNUI GRUP DE ZIARIŞTI IRANIENI

— 18 mai 1973 —

ÎNTREBARE : *Iranul şi România au propria lor politică de independenţă naţională. V-am ruga, domnule preşedinte, să ne vorbiţi despre opţiunile fundamentale ale politicii externe româneşti.*

RĂSPUNS : În activitatea sa internaţională, România, pornind de la faptul că în lume există ţări cu orînduiri sociale diferite, consideră că este necesar să acţioneze pentru dezvoltarea relaţiilor de colaborare cu toate statele, în spiritul principiilor coexistenţei paşnice. Aşezăm la baza relaţiilor noastre internaţionale principiile egalităţii în drepturi, respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, renunţării la forţă şi la ameninţarea cu forţa.

Ca ţară socialistă, România acordă, desigur, o mare atenţie colaborării cu toate statele socialiste. Totodată, România acţionează pentru o strînsă colaborare cu ţările care adoptă o politică de dezvoltare independentă. Dezvoltăm relaţii cu toate ţările hotărîte să acţioneze pentru promovarea în viaţa internaţională a principiilor la care m-am referit, pentru soluţionarea problemelor litigioase



pe calea tratativelor. Noi considerăm că, în condiţiile de astăzi, toate statele — fie ele mari, mijlocii sau mici — trebuie să participe la soluţionarea problemelor internaţionale. În acest cadru, apreciem că ţările mici şi mijlocii au de jucat un rol important — şi trebuie să participe activ la viaţa internaţională.

Întemeindu-se pe aceste principii, colaborarea dintre România şi Iran constituie un factor pozitiv în viaţa internaţională, atît în afirmarea relaţiilor noi dintre state, cît şi în soluţionarea problemelor în interesul popoarelor, al cauzei păcii şi colaborării.

ÎNTREBARE : *Relaţiile dintre Iran şi România, ţări cu sisteme politice diferite, sînt un exemplu demn de urmat în ce priveşte politica de coexistenţă şi colaborare prietenească, bazată pe respectul mutual. Cum apreciaţi, domnule preşedinte, perspectivele dezvoltării în continuare a acestei colaborări ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, relaţiile dintre România şi Iran s-au dezvoltat foarte mult în ultimii ani. Desigur, la aceasta au contribuit şi vizitele Maiestăţii Sale imperiale în România, vizitele mele în Iran, precum şi contactele multiple dintre reprezentanţii guvernelor României şi Iranului. Se poate spune că amploarea pe care au luat-o relaţiile dintre ţările noastre constituie un exemplu de felul cum două ţări cu orînduiri sociale diferite pot să colaboreze între ele atunci cînd sînt animate de dorinţa de a se respecta reciproc, de a conlucra în mod avantajos, de a-şi aduce contribuţia la realizarea unei lumi mai bune, mai drepte.

În acest spirit, apreciez că există bune perspective pentru dezvoltarea largă a colaborării dintre România şi Iran atît în domeniul economic, inclusiv în cooperarea în

producție, cît și în domeniile tehnic, științific, cultural și — așa cum am menționat deja — în activitatea internațională.

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, se știe că Iranul este o țară producătoare și exportatoare de petrol care își alege în mod liber clienții. Ați binevoi să vă referiți la posibilitățile de lărgire a relațiilor economice româno-iraniene în acest domeniu?*

RĂSPUNS: Consider că în cadrul colaborării dintre România și Iran sînt posibilități de a realiza o largă cooperare și în domeniul petrochimiei. Mă gîndesc că ar fi posibil ca în valorificarea resurselor de petrol ale Iranului să se ajungă — fie în cadrul unor societăți mixte, fie prin cooperare — la construirea unor instalații petrochimice atît în România, cît și în Iran. Aceasta ar avea o mare importanță în extinderea colaborării între țările noastre.

ÎNTREBARE: *România este una din puținele țări care întrețin relații amicale cu toate statele, inclusiv cu țările arabe și cu Israelul. Ce rol ar putea juca țara dumneavoastră, domnule președinte, în soluționarea problemelor existente pe plan internațional și regional, avînd în vedere, de pildă, criza actuală din Orientul Apropiat?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, consecventă politicii sale de a dezvolta legături cu toate statele, România întreține relații atît cu țările arabe, cît și cu Israelul. Trebuie să arăt că ne îngrijorează mult faptul că în Orientul Mijlociu se menține conflictul și, în anumite momente, chiar se intensifică încordarea. Apreciem că este necesar să se acționeze pentru aplicarea rezoluției Consiliului de Securitate, să se ajungă la retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, la asigurarea independenței și integrității tuturor statelor din această zonă și, desigur,



la o soluție corespunzătoare în problema populației palestinene, care să asigure acestei populații greu încercate condiții de viață liberă și demnă, așa cum dorește.

România consideră că toate statele care doresc să se ajungă la pace în Orientul Mijlociu ar trebui să acționeze în vederea aplicării rezoluției Consiliului de Securitate. Nu pretindem să avem un rol deosebit în soluționarea actualei crize din Orientul Apropiat; considerăm că, în primul rînd, statele din această zonă sînt chemate să găsească soluțiile corespunzătoare. Dar, menționez încă o dată, sîntem direct interesați în restabilirea păcii în această regiune. Ca și alte state, România va căuta să contribuie la aplicarea în viață a rezoluției Consiliului de Securitate.

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, care sînt, după părerea dumneavoastră, căile menite să asigure o pace durabilă în Europa?*

RĂSPUNS: După cum se știe, actualmente la Helsinki se desfășoară lucrările pregătitoare pentru conferința general-europeană. Se poate spune că s-a ajuns de pe acum la un consens asupra celor mai importante probleme. Deci, este pe deplin posibil ca în vara acestui an să înceapă lucrările conferinței general-europene.

Apreciez că această conferință trebuie să elaboreze principiile de bază ale relațiilor dintre statele continentului, care să asigure fiecărei națiuni mai multă securitate și să-i ofere garanția că nu va fi supusă nici unei imixtiuni din afară, pentru a-și putea astfel concentra eforturile în vederea dezvoltării economico-sociale.

În al doilea rînd, consider că la conferință vor trebui să se găsească căile corespunzătoare pentru dezvoltarea liberă a colaborării economice, tehnico-științifice, pentru

intensificarea schimburilor culturale și umane, pentru o largă cooperare între toate popoarele continentului.

Desigur, ținînd seama că rămîn încă multe probleme de soluționat, că în extinderea colaborării multilaterale vor apărea continuu noi și noi probleme, apreciem că este necesar să se creeze un organism permanent care să poată înlesni contactele multilaterale dintre state și, eventual, pregăti noi reuniuni.

Apreciez că pe aceste căi se poate ajunge la transformarea Europei într-o zonă a păcii și colaborării, care ar exercita o puternică influență asupra dezvoltării sănătoase a vieții internaționale în general.

ÎNTREBARE : *Ce semnificație atribuiți, domnule președinte, vizitei Maiestății Sale imperiale șahinșahul Iranului în România ?*

RĂSPUNS : Așteptăm cu multă plăcere vizita Maiestății Sale imperiale în România. Așa cum am menționat, în ultimii ani au avut loc vizite reciproce. La începutul acestui an am vizitat — pentru o scurtă perioadă — Iranul și m-am întîlnit cu Maiestatea Sa. Vizita Maiestății Sale în România se înscrie în preocuparea comună de a extinde relațiile de colaborare dintre cele două popoare, de a contribui la realizarea unei lumi mai bune, mai drepte, la impulsionarea cursului destinderii pe plan internațional.

Consider că vizita Maiestății Sale în România are loc într-un moment deosebit de important pentru cele două țări — avînd în vedere că atît România, cît și Iranul își elaborează actualmente programele de dezvoltare pentru o perioadă îndelungată. Fără îndoială că, în cadrul convorbirilor pe care le vom avea, vom putea găsi căile pentru ca, în perspectivă, să realizăm o colaborare strînsă. Totodată, aceasta va avea o mare importanță pentru contribuția pe care cele două țări o aduc la cauza păcii în lume.



ÎNTREBARE : *Ați vizitat în mai multe rînduri Iranul. Ce impresii păstrați din aceste vizite ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, am vizitat în mai multe rînduri Iranul. Am avut cu Maiestatea Sa convorbiri deosebit de bune și cu rezultate dintre cele mai utile pentru ambele țări, am putut cunoaște mai îndeaproape preocupările poporului iranian, realizările sale pe calea dezvoltării economice și sociale. Trebuie să spun că păstrez cele mai plăcute impresii despre tot ceea ce am văzut, atît despre vestigiile istorice, cît și despre prezentul țării, care nu-i deloc mai prejos decît trecutul.

Am fost plăcut impresionat de ospitalitatea și căldura cu care am fost primit peste tot de poporul iranian. Am putut constata că iranienii, ca și românii, sînt un popor dornic de prietenie, de progres, de independență și colaborare.

ÎNTREBARE : *Care este, după părerea dumneavoastră, domnule președinte, rolul vizitelor și al contactelor la nivel înalt în dezvoltarea și intensificarea relațiilor dintre țările noastre ?*

RĂSPUNS : Am vorbit deja despre rezultatele convorbirilor pe care le-am avut cu Maiestatea Sa imperială, despre întîlnirile primilor miniștri și ale altor membri ai guvernelor țărilor noastre. Desigur, vizitele și contactele la nivel înalt au un rol important pentru dezvoltarea colaborării în toate domeniile de activitate. Nivelul la care au ajuns astăzi relațiile dintre România și Iran cred că este destul de elocvent în această privință. Aș dori să menționez că, după părerea mea, alături de importanța acestor contacte directe, un rol însemnat îl au sentimentele și dorințele popoarelor de colaborare și prietenie. Conducătorii de stat sînt în măsură să dea expresie acestor dorințe ale popoarelor lor. De aceea apreciez, odată cu im-

portanța contactelor directe la nivel înalt, și însemnătatea contactelor dintre reprezentanții opiniei publice, dintre popoare, considerînd că acestora le revine un mare rol în desfășurarea vieții internaționale.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, credeți că Organizația Națiunilor Unite poate juca încă un rol decisiv în rezolvarea problemelor internaționale ?*

RĂSPUNS : România apreciază că Organizația Națiunilor Unite trebuie să aibă un rol mai important în viața internațională, că se impun anumite îmbunătățiri în ce privește atribuțiile și rolul acestei organizații. În acest cadru apreciem necesar ca statele mici și mijlocii să joace un rol mai mare în viața organizației. Pornind de aici, noi considerăm că trebuie făcut totul pentru ca Organizația Națiunilor Unite, alte organisme internaționale să aibă un rol decisiv în soluționarea marilor probleme care preocupă astăzi omenirea. Numai așa va exista o garanție în plus că soluțiile la care se va ajunge vor ține seama de interesele tuturor statelor, vor contribui la destindere, la colaborare între toate națiunile.

ÎNTREBARE : *În lumea de astăzi sîntem din ce în ce mai mult martorii unei renașteri a sentimentului național. Care sînt, după opinia dumneavoastră, domnule președinte, rezultatele acestui nou fenomen ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, asistăm la o intensificare a luptei pentru independență națională, pentru unitate națională. Există, dealtfel, multe popoare care — s-ar putea spune — se află abia la începutul organizării și formării lor ca națiuni, la începutul constituirii în state naționale ; de aceea, noi apreciem că pentru încă o lungă perioadă de vreme sentimentul național, dorința de independență națională vor juca un rol important în viața internațională.



Consider necesar să se țină seama de acest proces istoric și să se acționeze pentru sprijinirea dezvoltării și întăririi statelor naționale, organizării de sine stătătoare a națiunilor, pentru preluarea de către acestea în propriile mîini a bogățiilor naționale. De asemenea, este necesar să se creeze condiții ca fiecare națiune să-și poată asigura dezvoltarea corespunzător condițiilor istorice naționale și sociale proprii. De aceea consider că acest fenomen este pozitiv și corespunde cerințelor dezvoltării progresiste a întregii omeniri.

Aș dori, în încheiere, să urez poporului iranian succese tot mai mari în dezvoltarea sa economico-socială, multă prosperitate și fericire.

## RĂSPUNS LA CUVÎNTUL DE SALUT AL PREŞEDINTELUI REPUBLICII ITALIENE, GIOVANNI LEONE

Cu prilejul vizitei în Italia

*— 21 mai 1973 —*

Domnule preşedinte,

Doresc, înainte de toate, să vă mulţumesc cu cordialitate pentru amabila invitaţie pe care mi-aţi făcut-o de a vizita frumoasa dumneavoastră ţară. Îmi face o deosebită plăcere să vă adresez dumneavoastră şi stimatei doamne Leone un salut călduros şi să aduc poporului italian prieten mesajul celor mai alese sentimente de stimă şi consideraţie ale poporului român şi ale mele personal.

Vizita pe care o începem, cu multă satisfacţie, în ţara dumneavoastră — expresie a bunelor relaţii dintre popoarele noastre, ale căror izvoare milenare de afinitate sînt bine cunoscute — va deschide calea unei şi mai rodnice colaborări multilaterale româno-italiene, în interesul propăşirii ambelor ţări. Sînt convins că vom găsi, totodată, soluţii pentru o tot mai eficientă conlucrare a României şi Italiei pe plan internaţional, în slujba idealurilor nobile ale prieteniei şi colaborării între popoare.

Animat de aceste gînduri, vă mulţumesc din toată inima, domnule preşedinte, pentru cuvintele de bun venit şi îmi exprim convingerea că vizita, convorbirile pe care le vom avea, înţelegerile la care vom ajunge vor stimula extinderea şi intensificarea colaborării româno-italiene, în interesul celor două popoare, al cauzei păcii şi destinderii internaţionale.

## TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREŞEDINTELE REPUBLICII ITALIENE, GIOVANNI LEONE, ŞI SOŢIA SA, DOAMNA VITTORIA LEONE, ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU, ŞI A TOVARĂŞEI ELENA CEAUŞESCU

Cu prilejul vizitei în Italia

*— 21 mai 1973 —*

Domnule preşedinte,

Sub puternica impresie a ospitalităţii cu care sîntem înconjuraţi, doresc să vă adresez, încă o dată, din partea poporului român şi a mea personal, dumneavoastră şi doamnei Leone, un salut călduros şi cele mai bune urări. Ţin să vă asigur, de asemenea, că nutrim cele mai vii sentimente de preţuire faţă de poporul italian, care, prin energia şi talentul său, a adus şi aduce o contribuţie de seamă la tezaurul civilizaţiei umane.

Aflîndu-ne aici, la Roma, nu putem să nu evocăm originea comună a popoarelor noastre, legăturile străvechi care le-au unit, contactele strînse pe care le-au avut secole de-a rîndul şi care şi-au găsit o puternică expresie în solidaritatea şi întrajutorarea spiritelor înaintate ale celor două naţiuni în lupta lor pentru libertate, neatîrnare şi progres.

În zilele noastre a devenit posibil, domnule președinte, să dăm noi dimensiuni legăturilor tradiționale dintre popoarele român și italian — în concordanță cu cerințele diviziunii internaționale a muncii, ale circulației mondiale a valorilor materiale și spirituale, cu interesele de progres și propășire ale țărilor noastre. Într-adevăr, în ultimii ani relațiile româno-italiene au cunoscut o puternică dezvoltare, Italia ocupînd astăzi locul al doilea, dintre țările occidentale, în comerțul exterior al României. S-au extins schimburile comerciale, cooperarea economică, colaborarea tehnico-științifică și cultural-artistică.

Ca și dumneavoastră, dorim amplificarea acestor relații, astfel ca raporturile dintre Italia și România, state cu orînduiri sociale diferite, să constituie un exemplu de colaborare bazată pe avantaj reciproc, pe deplină egalitate în drepturi și respect mutual.

Vom avea prilejul, domnule președinte, să facem un util schimb de păreri și în legătură cu problemele politice generale ale lumii de astăzi, în scopul unei conlucrări mai strînse a României și Italiei pe tărîmul eforturilor pentru destindere, colaborare și pace pe continentul european și în întreaga lume.

Constituie o realitate incontestabilă că în viața internațională actuală se instaurează un curs nou, favorabil conviețuirii pașnice între națiuni. Dar tot o realitate este faptul că pe agenda internațională continuă să se afle o seamă de probleme spinoase de care depinde evoluția destinelor omenirii. Am în vedere, înainte de toate, necesitatea promovării pe continentul european a unor relații noi, întemeiate pe principiile egalității în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, pe nerecurgere la forță și la amenințarea cu folosirea forței — relații care să dea fiecărei națiuni garanția unei



dezvoltări libere și nestingherite, la adăpost de agresiuni, atacuri și ingerințe. Salutînd progresele realizate la reuniunea pregătitoare de la Helsinki, apreciem că s-au creat premisele ținerii, încă în vara acestui an, a conferinței general-europene. Considerăm că toate popoarele Europei sînt interesate și trebuie să acționeze pentru ca această conferință să ducă la realizarea unui consens privind dezvoltarea fără nici un fel de îngrădiri și discriminări a colaborării economice, tehnico-științifice și culturale între toate statele continentului, fără deosebire de orînduire socială, în scopul înfloririi fiecărei națiuni, al cauzei progresului general, al apropierii și prieteniei între popoare. Aceasta ar avea o înrîurire deosebit de binefăcătoare asupra climatului politic general.

Viața internațională impune, de asemenea, ca o necesitate arzătoare intensificarea demersurilor tuturor statelor pentru stingerea focarelor de încordare și tensiune care mai stăruie în lume, pentru soluționarea tuturor problemelor litigioase pe calea tratativelor. Considerăm că toate țările — fie ele mari, mijlocii sau mici — au atît dreptul, cît și datoria să participe, cu drepturi egale, la rezolvarea tuturor problemelor ce confruntă lumea contemporană.

Domnule președinte,

Această primă vizită a unui șef de stat român în Italia va marca, fără îndoială, intrarea într-o etapă nouă, superioară, a relațiilor țărilor noastre. Convorbirile cu dumneavoastră, domnule președinte, cu oameni politici și reprezentanți ai vieții economice italiene vor deschide, desigur, perspectiva unui nou avînt al cooperării româno-italiene, atît pe planul relațiilor bilaterale, cît și pe tărîmul vieții internaționale. Animate de aspirații spre progres

și prosperitate, popoarele noastre, colaborînd strîns, pot aduce o contribuție prețioasă la eforturile omenirii înaintate, pentru instaurarea pe planeta noastră a unei lumi mai bune și mai drepte.

Cu aceste gînduri, doresc să toastez pentru sănătatea și fericirea dumneavoastră, domnule președinte, și a doamnei Leone, pentru prosperitatea bravului popor italian, pentru prietenia româno-italiană.

# CUVÎNT LA CEREMONIA SEMNĂRII DECLARAȚIEI SOLEMNE COMUNE A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ȘI REPUBLICII ITALIENE

## Cu prilejul vizitei în Italia

— *22 mai 1973* —

Domnule președinte al Consiliului de Miniștri,
Domnilor miniștri,
Domnilor,

Aș dori să exprim satisfacția mea, a guvernului și poporului român pentru faptul că astăzi am semnat împreună cu dumneavoastră Declarația solemnă și Acordul de cooperare economică pe termen lung. Aceste două documente dau o nouă dimensiune și o nouă perspectivă relațiilor de colaborare dintre țările și popoarele noastre. Este adevărat că România și Italia au în trecutul lor multe lucruri comune, au la bază originea latină, o colaborare — în multe împrejurări — în scopul progresului și al dezvoltării civilizației. Dar mai cu seamă după cel de-al doilea război mondial și îndeosebi în ultimii ani, relațiile dintre România și Italia au cunoscut o puternică dezvoltare.

Sîntem țări cu orînduiri social-politice diferite ; dar aceasta nu constituie o piedică — și nu trebuie să constituie o piedică — pentru dezvoltarea unei largi colaborări în toate domeniile de activitate. Dealtfel, trăim o asemenea epocă a istoriei omenirii cînd se pune cu putere la ordinea zilei asigurarea unor noi relații între popoare,

bazate pe deplina egalitate în drepturi, pe respectul independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, pe respectarea dreptului fiecărei națiuni de a-și alege calea dezvoltării așa cum o dorește.

Documentele pe care le-am semnat astăzi dau expresie atît relațiilor, cît și realității actuale în raporturile dintre România și Italia, exprimă dorința celor două guverne, a celor două popoare de a acționa și în viitor pentru extinderea colaborării și cooperării lor multilaterale. Dar, în același timp, ele au și o însemnătate mai largă, internațională aș putea spune, pentru că înscriu principii și angajamentele popoarelor și guvernelor noastre de a face totul pentru o colaborare largă între toate națiunile lumii, pentru o lume mai dreaptă, mai bună. Iată de ce apreciez că atît Declarația solemnă, cît și acordul de cooperare economică de lungă durată au o mare însemnătate pentru viitorul relațiilor dintre popoarele noastre, precum și pentru contribuția pe care popoarele noastre o pot aduce atît la înfăptuirea securității în Europa, cît și la pacea internațională.

Aș dori, încă o dată, să exprim convingerea și hotărîrea României de a acționa în spiritul acestor documente, pentru a pune noi baze colaborării noastre, în așa fel încît trecutul comun să fie confirmat de un prezent comun și să făurim un viitor mai bun, mai fericit popoarelor noastre.

# CUVÎNTARE LA FESTIVITATEA OMAGIALĂ DE LA CAMPIDOGLIO

## Cu prilejul vizitei în Italia

*— 22 mai 1973 —*

Domnule primar,
Doamnelor și domnilor,

Aș dori să vă mulțumesc pentru cuvintele calde rostite de dumneavoastră la adresa țării mele și a poporului român. Totodată, îmi face o deosebită plăcere să vă adresez dumneavoastră, membrilor consiliului municipal și tuturor locuitorilor Romei un salut prietenesc și cele mai bune urări din partea mea, a locuitorilor orașului București, a întregului popor român. Ați evocat, pe larg, domnule primar, relațiile străvechi dintre poporul român și cel italian. Originea latină a permis ca, în nenumărate încercări, popoarele noastre să colaboreze strîns în decursul secolelor în lupta pentru progres, pentru independență. Desigur că istoria a cunoscut multe etape importante pentru popoarele noastre : au fost și lucruri bune, au fost și perioade în care forțele reacțiunii au adus mari pagube atît națiunilor noastre, cît și cauzei progresului în general.

Desigur că este bine ca în asemenea prilejuri să ne amintim de tradiții, de legăturile noastre străvechi. Fără îndoială că aceasta poate — și trebuie — să constituie o bază pentru extinderea mai largă a colaborării

dintre popoarele noastre. Dar trăim asemenea timpuri în care activitatea guvernelor, a popoarelor are menirea să aşeze relaţiile dintre popoare pe baze noi. Am putea spune că menirea principală de astăzi a popoarelor noastre este aceea de a făuri istoria prezentă şi viitoare a ţărilor noastre. Desigur, este bine să vorbim de trecut. Sînt lucruri cu care ne putem mîndri, dar noi considerăm că răspundem cel mai bine năzuinţelor popoarelor noastre şi cauzei păcii şi colaborării internaţionale dacă vom acţiona pentru a realiza în lume o politică nouă de colaborare şi destindere.

Ne aflăm în frumoasa dumneavoastră ţară la invitaţia preşedintelui Leone. Am avut convorbiri foarte fructuoase, am semnat o serie de documente comune. Putem deci spune că vizita se desfăşoară în cele mai bune condiţii. Am ajuns la concluzii comune atît în ce priveşte dezvoltarea relaţiilor de colaborare economică, tehnico-ştiinţifică şi culturală între popoarele român şi italian, cît şi în privinţa necesităţii extinderii colaborării noastre pe plan internaţional în vederea înfăptuirii securităţii în Europa, pentru triumful unor relaţii noi între naţiunile continentului nostru, care să excludă forţa şi ameninţarea cu forţa şi să asigure fiecărei naţiuni posibilitatea de a se dezvolta corespunzător dorinţelor sale. *(Vii aplauze).*

Am putut constata cu multă satisfacţie că popoarele şi guvernele noastre sînt animate de dorinţa comună de a acţiona pentru a se pune capăt cu desăvîrşire vechii politici de forţă şi dictat, pentru a se asigura respectul deplin al independenţei şi suveranităţii naţionale a tuturor statelor, deplina egalitate în drepturi între toate naţiunile lumii. *(Aplauze puternice).*

România şi Italia sînt ţări cu orînduiri sociale diferite, dar viaţa, înseşi relaţiile dintre ţările noastre



demonstrează că orînduirile diferite nu pot şi nu trebuie să constituie un obstacol în calea unei colaborări rodnice, prieteneşti. În acest spirit sînt întocmite şi documentele pe care le-am semnat astăzi şi care dau perspective noi relaţiilor româno-italiene, ceea ce contribuie atît la extinderea în toate domeniile a cooperării, dar şi la cauza păcii şi securităţii în Europa şi în întreaga lume.

Aţi evocat, domnule primar, diferite tradiţii privind legăturile culturale dintre popoarele noastre. Şi în prezent între România şi Italia se extind larg relaţiile de colaborare în domeniile ştiinţei şi culturii. Trăim într-o asemenea epocă cînd ştiinţa şi cultura sînt tot mai mult factorii hotărîtori pentru progresul social, pentru bunăstarea şi fericirea fiecărei naţiuni.

Tocmai de aceea România acordă o mare atenţie dezvoltării colaborării ştiinţifice, culturale — şi sîntem bucuroşi să putem constata că şi în acest domeniu între România şi Italia există relaţii bune, că am fost de acord să mergem înainte pe acest drum. Am dori să facem din relaţiile româno-italiene — ţări cu orînduiri sociale diferite — un model de felul cum două popoare pot să colaboreze, pot să acţioneze în comun pentru o lume mai bună, pentru demnitate, pentru independenţă, pentru pace şi progres social. *(Aplauze).*

Iată de ce, domnule primar, doamnelor şi domnilor, consider că vizita pe care o facem, întîlnirea cu dumneavoastră aici, unde se păstrează o anumită tradiţie străveche a relaţiilor dintre popoarele noastre, trebuie să marcheze un moment nou în dezvoltarea acestor raporturi. Să ne gîndim ca urmaşii urmaşilor noştri să poată spune că noi nu numai că am vorbit de legături străvechi, dar am făcut totul pentru a asigura popoarelor noastre relaţii prieteneşti veşnice, bunăstarea şi fericirea lor. *(Vii aplauze).*

Doresc să mulțumesc pentru acest dar simbolic. Aș dori, de asemenea, să vă ofer dumneavoastră tot un dar simbolic, și anume o machetă a statuii unui domnitor român, Mihai Viteazul, care, cu aproape 400 de ani în urmă, a realizat pentru prima dată unitatea tuturor țărilor române. *(Aplauze)*. Aș dori ca și acest dar simbolic să ateste faptul că poporul român este ferm hotărît să facă totul pentru colaborarea între toate națiunile Europei și între toate popoarele lumii, să lupte pentru o lume mai bună, mai dreaptă !

Și acum, vă rog să-mi permiteți să urez locuitorilor Romei contemporane și poporului italian succese tot mai mari pe calea dezvoltării sale, spre fericire, pace. *(Aplauze puternice)*.

# TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI REPUBLICII ITALIENE, GIOVANNI LEONE, ȘI A SOȚIEI SALE, DOAMNA VITTORIA LEONE

## Cu prilejul vizitei în Italia

*— 22 mai 1973 —*

Domnule președinte,
Doamnelor și domnilor,

Aș dori să exprim mulțumirile mele, ale soției mele și ale colaboratorilor mei pentru ospitalitatea cu care am fost întîmpinați și înconjurați în aceste două zile de cînd ne aflăm în Italia. Trebuie să spun că în tot acest timp am simțit sentimentele de prietenie ale poporului italian față de poporul român. Aceleași sentimente le nutrește, de asemenea, și poporul român față de poporul italian.

Încheiem mîine prima parte a vizitei noastre în Italia. Aș dori să declar că am avut convorbiri, pe care le apreciez deosebit de deschise și bune, cu președintele Italiei, cu primul ministru. Așa cum am apreciat, în cursul convorbirilor de astăzi am ajuns la un acord deplin asupra dezvoltării colaborării dintre popoarele noastre. Dealtfel am semnat două documente pe care le consider

de importanță deosebită pentru relațiile viitoare dintre România și Italia. Am vorbit în aceste zile mult despre legăturile străvechi dintre poporul român și poporul italian și, într-adevăr, aceasta este o realitate. În același timp am discutat că este necesar să dăm o nouă dimensiune relațiilor dintre popoarele noastre și, vorbind de istorie, să ne gîndim cum putem să acționăm mai bine pentru a făuri noua istorie și istoria viitoare a popoarelor noastre.

Consider că Declarația solemnă și acordul de cooperare de lungă durată pe care le-am semnat astăzi sînt chemate tocmai să pună bazele acestei noi istorii în relațiile dintre popoarele noastre. Iată de ce doresc să declar la acest dineu, dat în cinstea dumneavoastră, domnule președinte, și a doamnei Leone, a celorlalți oaspeți, că noi sîntem deosebit de mulțumiți de rezultatele vizitei pe care o efectuăm în Italia. Sperăm că și partea a doua a vizitei va fi tot așa de fructuoasă.

Desigur, așa cum am menționat în cursul convorbirilor, popoarele noastre au multe de făcut pe calea dezvoltării lor.

Trăim o epocă în care popoarele își afirmă cu tot mai multă hotărîre dorința de schimbare radicală a principiilor care guvernează relațiile dintre state și, fără îndoială, că și poporul român și poporul italian doresc ca în lume să se afirme principiile deplinei egalități, respectului independenței și suveranității, ca atît ele, cît și fiecare națiune să poată să-și aleagă calea dezvoltării așa cum o doresc.

Am obținut anumite rezultate pozitive pe calea securității europene. În fața națiunilor continentului nostru se deschid perspective bune. Stă în puterea popoarelor de a face ca Europa să devină un continent al cooperării pașnice, al păcii. Noi considerăm că, mai mult ca oricînd, este în interesul fiecărui popor — fie el mare sau mic — de a-și uni eforturile pentru a asigura o lume mai dreaptă și mai bună. În ce ne privește — mă refer la România — vom face totul pentru a contribui la realizarea acestor năzuințe ale tuturor popoarelor. Desigur că fiecare guvern, fiecare șef de stat are de îndeplinit, de asemenea, un rol în realizarea năzuințelor și dorințelor popoarelor. Noi am dori ca fiecare guvern, fiecare șef de stat să pornească de la aspirațiile popoarelor, să se identifice cu aceste năzuințe și să acționeze pentru a exclude cu desăvîrșire războiul din viața popoarelor, pentru a realiza o colaborare reală între toate națiunile.



Aș dori, încă o dată, să exprim mulțumirile noastre pentru ospitalitatea și primirea de care ne-am bucurat, să exprim convingerea că înțelegerile la care am ajuns vor servi de minune cauzei popoarelor noastre, cauzei colaborării și păcii. *(Aplauze).*

Doresc să ridic acest pahar în cinstea dumneavoastră, domnule președinte, și a doamnei Leone, pentru prietenia și colaborarea dintre popoarele român și italian, pentru colaborare și pace între toate popoarele lumii, în sănătatea dumneavoastră a tuturor ! *(Aplauze îndelungate).*

# CUVÎNT LA RECEPȚIA OFERITĂ DE PRIMARUL ORAȘULUI MILANO ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU

Cu prilejul vizitei în Italia

*— 24 mai 1973 —*

Domnule primar,

Doamnelor și domnilor,

Aș dori să încep prin a exprima satisfacția mea, a tovarășei mele și a colaboratorilor mei pentru faptul că ne aflăm astăzi în frumosul oraș Milano, că ne putem întîlni cu dumneavoastră.

Aș dori să vă adresez dumneavoastră și tuturor locuitorilor orașului un salut cordial din partea mea, a poporului român.

Doresc să mulțumesc președintelui Giovanni Leone că ne-a inclus în programul vizitei în Italia și orașul Milano.

În aceste două zile, după rezultatele bune pe care le-am avut în cursul părții oficiale a vizitei, în convorbirile cu președintele țării dumneavoastră, cu primul ministru, cu miniștri și după încheierea cu succes a acestei prime părți prin documentele care au fost adoptate, am putut cunoaște unele din preocupările industriei italiene din orașele pe care le-am vizitat. Știm că Milano este un puternic centru industrial, că el ocupă dealtfel



un loc important în cadrul relațiilor României cu Italia. De aceea sper că vizita pe care o facem în aceste zile aici va contribui la identificarea de noi posibilități în vederea lărgirii colaborării economice cu întreprinderile din Milano.

V-ați referit în cuvîntul dumneavoastră, domnule primar, la tradițiile de luptă antifascistă ale milanezilor. Ne sînt cunoscute aceste tradiții și ne bucură faptul că oamenii muncii, locuitorii orașului dumneavoastră ocupă și acum un loc important în această luptă pentru democrație, pentru cooperare între popoare. Desigur, trăim o epocă de mari schimbări. Popoarele își afirmă voința și hotărîrea de a fi stăpîne pe destinele lor, de a-și dezvolta relațiile de colaborare așa cum doresc ele și de a exclude de pe continentul european sursele de încordare, folosirea forței sau amenințarea cu forța.

După cum se cunoaște, s-au făcut pași importanți pe calea destinderii. Dar se poate totuși spune că sîntem abia la început. Urmează ca viitoarea conferință general-europeană — care are toate condițiile de a se întruni în vara acestui an — să elaboreze principiile de bază privind relațiile dintre statele continentului nostru.

După cum știți, România se pronunță ferm pentru ca la baza acestor relații să stea egalitatea în drepturi, respectul independenței și suveranității, neamestecul în treburile interne. Este un rezultat al luptei popoarelor, al activității tot mai intense a tuturor statelor faptul că aceste principii sînt tot mai mult recunoscute ca singurele în stare să asigure relații noi între toate statele lumii. Dealtfel, în Declarația solemnă pe care am adoptat-o împreună cu guvernul italian sînt înscrise la loc de frunte aceste principii și angajamentul atît al României, cît și al Italiei de a acționa pentru afirmarea lor cu putere în relațiile dintre toate națiunile.

Sîntem convinşi că există mari perspective ca popoarele europene să poată avea o perioadă mai îndelungată de pace. Şi depinde de ele ca aceasta să fie o perioadă foarte lungă de pace şi cooperare. Şi, desigur, noi toţi avem obligaţia de a face totul ca în Europa şi în lume să fie eliminat războiul pentru totdeauna. Ştim cu toţii ce a însemnat fascismul, ce a adus războiul şi de aceea trebuie să facem totul ca nici fascismul, nici războiul să nu mai poată să producă pagube nici unui popor. De aceea am ascultat cu multă satisfacţie cuvîntul dumneavoastră că populaţia din oraşul Milano va contribui la realizarea acestor obiective. Iată de ce îmi exprim toată bucuria pe care am avut-o auzind acest lucru. Sîntem şi mai bucuroşi că am putut veni în oraşul dumneavoastră.

Desigur, între Italia şi România există relaţii bune. Există tradiţii vechi. Avem o origine comună. Am luptat în nenumărate rînduri împotriva forţelor reacţionare încă în secolul trecut. Revoluţionarii români au găsit sprijin în Italia.

Astăzi Italia ocupă un loc important în relaţiile economice ale României — locul al doilea printre ţările occidentale.

În convorbirile pe care le-am avut, am ajuns de comun acord la înţelegerea că sînt posibilităţi largi pentru a extinde mult în următorii ani aceste relaţii.

În cursul vizitelor de ieri şi astăzi, în convorbirile cu conducătorii întreprinderilor pe care le-am vizitat, am constatat cu multă satisfacţie că ceea ce am discutat la Roma se poate materializa în următoarele luni cu rezultate bune în cooperarea cu aceste întreprinderi. Sîntem convinşi că şi cu o serie de întreprinderi din Milano vom realiza, de asemenea, cooperări în producţie, ceea ce va extinde mult relaţiile noastre. Toate acestea vor deschide



noi posibilităţi pentru lărgirea schimburilor în toate domeniile, pentru contacte mai largi între popoarele noastre.

Cu aceste sentimente, aş dori ca oraşul Milano să ocupe un loc tot mai important în cadrul relaţiilor cu Italia.

Aş dori, încă o dată, să exprim satisfacţia noastră pentru faptul că sîntem aici şi să-mi exprim convingerea că tot mai mult între România şi Italia, între oraşele dumneavoastră şi oraşele noastre se vor dezvolta relaţii tot mai bune. Încă o dată vă urez dumneavoastră şi tuturor locuitorilor oraşului Milano multă fericire, pace şi prosperitate.

# MESAJ ADRESAT ORGANIZAŢIEI UNITĂŢII AFRICANE CU PRILEJUL CELEI DE-A X-A ANIVERSĂRI

*— 25 mai 1973 —*

Aniversarea a 10 ani de la crearea Organizaţiei Unităţii Africane îmi oferă plăcutul prilej de a vă adresa dumneavoastră, şefilor de state, tuturor reprezentanţilor ţărilor şi popoarelor africane participanţi la această reuniune jubiliară un călduros salut şi cele mai cordiale felicitări, în numele Consiliului de Stat şi al guvernului Republicii Socialiste România, al poporului român şi al meu personal.

Crearea Organizaţiei Unităţii Africane a reprezentat un moment important în viaţa popoarelor Africii, în lupta pentru abolirea definitivă a colonialismului, a politicii neocolonialiste şi de discriminare rasială, pentru cucerirea şi apărarea dreptului fiecărui popor de a-şi hotărî de sine stătător soarta, în conformitate cu interesele sale legitime.

A X-a aniversare a creării Organizaţiei Unităţii Africane are loc în condiţiile cînd în viaţa internaţională se afirmă tot mai puternic voinţa popoarelor de a impune destinderea, colaborarea şi securitatea, de a stinge focarele de tensiune şi război, de a asigura triumful cauzei păcii şi progresului. Popoarele africane aduc o contribuţie tot mai însemnată la dezvoltarea acestui climat, partici-



pînd tot mai activ la întreaga viaţă internaţională, la soluţionarea, în spiritul păcii şi colaborării, a problemelor cu care se confruntă astăzi omenirea. Ele se afirmă tot mai mult drept o puternică forţă progresistă contemporană în lichidarea vechii politici imperialiste de dominaţie şi dictat, în lupta generală a popoarelor pentru aşezarea relaţiilor dintre state pe baze noi, pe principiile egalităţii, respectului, independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc, ale nerecurgerii la folosirea forţei şi ameninţării cu forţa.

Folosesc acest prilej pentru ca, în numele României socialiste, al poporului român — care a dus el însuşi, timp de veacuri, o luptă plină de sacrificii pentru eliberare naţională şi socială —, să reafirm profunda noastră solidaritate cu lupta popoarelor africane împotriva imperialismului, colonialismului, neocolonialismului, a oricărei forme de dominaţie şi asuprire. România este ferm hotărîtă să acorde în continuare întregul său sprijin politic, diplomatic, moral şi material statelor africane şi mişcărilor de eliberare naţională din Angola, Mozambic, Guineea-Bissau, Namibia în lupta lor justă pentru libertate şi progres social, pentru înfăptuirea năzuinţelor lor fundamentale. Guvernul şi poporul român condamnă cu fermitate politica de discriminare rasială şi apartheid dusă de regimurile rasiste din Africa de sud şi Rhodesia, sprijină cauza dreaptă a mişcărilor antirasiste.

Ţara noastră militează cu hotărîre pentru aplicarea neîntîrziată a prevederilor Declaraţiei O.N.U. cu privire la acordarea independenţei tuturor ţărilor şi popoarelor coloniale şi a tuturor rezoluţiilor referitoare la decolonizare şi apartheid. Apreciem ca un fapt deosebit de pozitiv adoptarea de către Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite a rezoluţiei cu privire la recunoaş-

terea mișcărilor de eliberare națională din colonii de pe continentul african drept singurele reprezentante legitime și autentice ale popoarelor respective.

În cadrul relațiilor multilaterale de prietenie și colaborare dintre România și statele Africii, vizita pe care am întreprins-o anul trecut în unele țări africane, întîlnirile și convorbirile avute cu acest prilej, ca și în alte ocazii, cu șefi de state, cu conducători ai unor mișcări de eliberare națională au contribuit la dezvoltarea prieteniei și conlucrării reciproc avantajoase — politice, economice și în alte domenii — dintre România și aceste țări. Doresc să reafirm și cu acest prilej hotărîrea țării mele, a poporului român de a întări solidaritatea și a adînci colaborarea cu toate țările care au pășit pe calea dezvoltării independente, în folosul comun, în interesul păcii și colaborării internaționale. Republica Socialistă România — ea însăși țară în curs de dezvoltare — înțelege, sprijină și va sprijini și în viitor eforturile statelor africane pentru lichidarea stării de subdezvoltare, a decalajului economic care le desparte de statele avansate economic.

La a X-a aniversare a creării Organizației Unității Africane urez din inimă popoarelor africane noi și noi succese în lupta lor pentru abolirea totală și definitivă a colonialismului și neocolonialismului, pentru dezvoltare economico-socială independentă, pentru pace și colaborare internațională.

# CUVÎNTARE LA FESTIVITATEA DE LA PALATUL GUVERNAMENTAL

## Cu prilejul vizitei în Republica San Marino

*— 25 mai 1973 —*

Domnilor căpitani regenți,
Doamnelor și domnilor,

Aș dori, înainte de toate, să exprim satisfacția de a ne afla pe pămîntul țării dumneavoastră și să vă mulțumesc în modul cel mai cordial, în numele meu, al soției și al colaboratorilor mei, pentru calda ospitalitate cu care ne înconjurați. De asemenea, mulțumesc în mod călduros populației din San Marino pentru primirea deosebit de călduroasă pe care ne-a făcut-o. Vă mulțumesc dumneavoastră pentru cuvintele de apreciere rostite aici la adresa țării mele, a poporului român, care nutrește, la rîndul său, cele mai calde sentimente de simpatie și stimă față de țara și poporul dumneavoastră.

Totodată, dați-mi voie să vă mulțumesc dumneavoastră și Marelui Consiliu pentru distincțiile ce ne-au fost acordate, în care vedem o expresie a relațiilor de prietenie și colaborare între România și San Marino.

Într-adevăr, prezența noastră în Republica San Marino evidențiază evoluția fericită a relațiilor româno-sanmarineze, care — deși din punct de vedere diplomatic sînt de dată destul de recentă — se întemeiază pe

vechi tradiții, determinate atît de originea latină comună, de afinitățile de limbă și cultură, cît și de interesele și idealurile comune de progres și pace de care sînt animate în prezent cele două popoare ale noastre.

În România sînt bine cunoscute și prețuite strădaniile poporului sanmarinez — întemeietor al uneia din cele mai vechi republici din lume — pentru păstrarea independenței naționale, îndelungatele lui tradiții democratice, eforturile sale de progres material și spiritual. Cunoaștem și înțelegem dorința ce însuflețește astăzi poporul țării dumneavoastră de a trăi și munci într-un climat de pace, de înțelegere și conlucrare fructuoasă între națiuni ; asemenea dorințe și idealuri de pace și progres ne sînt comune — și sînt convins că, pe temelia lor, a stimei și respectului reciproc, a deplinei egalități în drepturi și neamestecului în treburile interne, putem clădi și dezvolta în viitor raporturi fructuoase de prietenie și colaborare între țările și popoarele noastre. Mă refer atît la relațiile bilaterale, cît și la conlucrarea noastră pentru un climat de destindere, securitate și pace pe continentul european și în întreaga lume.

Doresc să menționez cu multă satisfacție că în cadrul convorbirilor de la Helsinki țările noastre au conlucrat strîns și și-au adus contribuția la rezultatele obținute pînă acum în pregătirea conferinței general-europene.

În zilele noastre, popoarele simt tot mai puternic — ca o cerință obiectivă a însuși progresului lor pe calea civilizației și păcii — nevoia de a se apropia, de a se cunoaște mai bine unele pe altele, de a intensifica schimburile de valori materiale și spirituale, beneficiind astfel pe deplin de gigantica dezvoltare a științei și tehnicii contemporane, de a conlucra tot mai strîns în soluționarea problemelor internaționale. Nici un popor care dorește să



se dezvolte, să progreseze nu mai poate face astăzi abstracție de aceste cerințe și realități obiective.

Constituie o realitate că în lumea contemporană există țări mari — și unele din ele foarte mari —, țări mijlocii și mici, unele foarte mici. Noi considerăm că în abordarea relațiilor internaționale trebuie să se pornească de la această realitate, de la necesitatea de a se asigura participarea activă, în condițiile deplinei egalități în drepturi a tuturor statelor, la soluționarea problemelor vieții contemporane, la rezolvarea lor în spiritul păcii și în conformitate cu interesele popoarelor de a se dezvolta libere și independente.

Mai mult ca oricînd, popoarele doresc să se pună capăt politicii de forță și dictat, doresc să acționeze pentru a-și asigura dezvoltarea corespunzător voinței lor, fără nici un amestec din afară. Mai mult ca oricînd stă în puterea popoarelor ca — unite — să asigure un curs nou în viața internațională, de destindere și colaborare. După părerea noastră, astăzi nici o problemă nu mai poate fi soluționată în mod viabil dacă nu se ține seama de poziția și interesele tuturor țărilor, indiferent de mărimea teritoriului sau a populației lor, de orînduirea lor social-politică. România este hotărîtă ca, alături de toate popoarele iubitoare de pace, să participe activ la viața internațională, să-și aducă contribuția la instaurarea în Europa a unui climat trainic de securitate și colaborare, de pace în întreaga lume.

Venim în țara dumneavoastră animați de convingerea că această vizită — care este prima vizită pe care un șef de stat român o face în Republica San Marino — se va înscrie ca un moment important în istoria relațiilor dintre popoarele român și sanmarinez, că ea va servi cauzei generale a apropierii și colaborării dintre toate

statele continentului, va corespunde eforturilor și aspirațiilor popoarelor de a edifica pe planeta noastră o lume mai bună, mai dreaptă, o lume a păcii și colaborării.

Cu aceste convingeri, doresc să vă adresez încă o dată dumneavoastră, și prin dumneavoastră întregului popor sanmarinez prieten, cele mai cordiale urări de sănătate și fericire, de progres și prosperitate. *(Aplauze)*.

# TOAST LA DINEUL OFERIT DE CĂPITANII REGENȚI AI REPUBLICII SAN MARINO, FRANCESCO MARIA FRANCINI ȘI PRIMO BUGLI, CU SOȚIILE, ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU

## Cu prilejul vizitei în Republica San Marino

*— 25 mai 1973 —*

Domnilor căpitani regenți,

Dragi prieteni,

Doamnelor și domnilor,

Aș dori să încep prin a vă mulțumi în mod cordial pentru primirea caldă ce ne-ați făcut-o, pentru cuvintele pe care le-ați exprimat în această seară la adresa poporului român.

Sîntem încă sub impresia călduroasei primiri pe care ne-ați rezervat-o dumneavoastră și populația orașului San Marino. În toate aceste manifestări noi vedem o expresie a bunelor raporturi, de sinceră și caldă prietenie, care s-au statornicit și se dezvoltă între țările și popoarele noastre.

În convorbirile pe care le-am avut astăzi ați evocat faptul că de sute de ani poporul dumneavoastră nu a cunoscut războaiele. Într-adevăr, vă putem felicita că în

toți acești ani — în secolele care au trecut și în deceniile secolului nostru — ați putut rămîne în afara frămîntărilor și războaielor care au bîntuit Europa de nenumărate ori. Aș dori să interpretez exemplul dumneavoastră ca un semn că Europa poate să-și asigure secole de viață pașnică dacă va acționa împotriva forțelor care doresc dominația și asuprirea altor popoare. Iată de ce, venind în San Marino, am învățat foarte multe — am învățat că un popor care dorește să fie liber și independent, fie el chiar mic, poate să realizeze acest lucru și își poate impune voința de a-și asigura o viață liberă și independentă.

România a cunoscut în aceste secole dominația străină, asuprirea și multe războaie. De aceea ea este animată astăzi de dorința de a face totul pentru a se pune capăt politicii de război, de dominație, pentru a-și asigura dezvoltarea independentă și liberă. Iată pentru ce acordăm o mare atenție problemelor securității europene. Noi considerăm că este pe deplin posibil ca popoarele continentului nostru — mari sau mici — să poată trăi în colaborare și pace, să-și consacre forțele dezvoltării, bunăstării și fericirii. În definitiv, oamenii, indiferent dacă trăiesc într-un stat mare sau mic, sînt tot oameni; ei trebuie să se bucure de aceleași drepturi, de aceleași libertăți, de aceleași posibilități de afirmare a capacității lor. *(Aplauze îndelungate)*. Și oamenii care au dat mult omenirii nu s-au născut numai în țările mari; au dat mult omenirii cei care au putut să aibă acces la tot ceea ce a creat mai bun omenirea, care și-au propus să servească interesele propriului popor, cauza prieteniei și umanității în general.

Iată de ce poporul român este animat de dorința de a dezvolta colaborarea largă cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. Noi sîntem convinși că rezultatele care s-au obținut pe calea destinderii pot fi extinse, că stă în puterea popoarelor — unite — să asigure ca în Europa, pe planeta noastră să fie instaurate relații noi, menite să chezășuiască egalitatea, libertatea și fericirea fiecărei națiuni.



În acest spirit am făcut și vizita în țara dumneavoastră. Dorim ca această vizită să fie o expresie a bunelor relații între popoarele noastre. Mergînd însă mai departe, dorim ca ea să demonstreze încă o dată că două popoare cu sisteme sociale diferite și de mărime diferită pot — și trebuie — să conlucreze pentru bunăstarea și fericirea lor. Am dori ca tocmai în condițiile de astăzi relațiile dintre țările noastre să demonstreze lumii că putem, și trebuie, să acționăm în strînsă unitate cu toate popoarele pentru pace și colaborare, pentru progresul științei și culturii, pentru fericirea tuturor națiunilor.

În încheiere doresc să exprim satisfacția noastră pentru vizita pe care am făcut-o în frumoasa dumneavoastră țară, pentru rezultatele bune ale convorbirilor. Permiteți-mi să ridic paharul în sănătatea și fericirea harnicului popor sanmarinez, în sănătatea dumneavoastră, domnilor căpitani regenți și stimați prieteni, a soțiilor dumneavoastră, în sănătatea membrilor guvernului și a celorlalți sanmarinezi care se găsesc aici, pentru relații tot mai strînse între popoarele noastre, pentru pace și colaborare!

# CUVÎNT
# LA SOLEMNITATEA DECORĂRII TOVARĂŞULUI GEORGE MACOVESCU, MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE AL ROMÂNIEI

*— 28 mai 1973 —*

Aş dori ca în numele conducerii de partid şi de stat să felicit pe tovarăşul Macovescu cu prilejul împlinirii vîrstei de 60 de ani şi al înmînării acestui înalt ordin al Republicii Socialiste România.

Desigur, aceasta este o vîrstă încă tînără ; dar în aceşti ani tovarăşul Macovescu a desfăşurat o intensă activitate şi în ilegalitate, cînd a adus o contribuţie însemnată la lupta revoluţionară din România, şi apoi în anii de construcţie socialistă, mai cu seamă în domeniul politicii internaţionale. Deci, prin acordarea acestei înalte distincţii se dă şi o înaltă apreciere activităţii pe care tovarăşul Macovescu a depus-o în aceşti ani.

Dar, aşa cum este obiceiul să se spună întotdeauna, acordarea acestei înalte aprecieri înseamnă şi punerea unor noi obligaţii, de viitor, în munca pe care o are tovarăşul Macovescu ca ministru de externe. Desigur, ţinînd seama de politica internaţională a ţării noastre, de multiplele probleme ce se pun pe plan internaţional, se poate prevedea că şi în viitor va fi necesară o activitate intensă pentru a se înfăptui şi în acest domeniu, în cît mai bune condiţii, politica României de dezvoltare a relaţiilor internaţionale, de întărire a colaborării cu ţările



socialiste, cu ţările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, pentru realizarea politicii generale a ţării noastre de colaborare în Europa, de pace în întreaga lume.

Doresc să exprim convingerea mea, a conducerii de partid şi de stat că tovarăşul Macovescu va desfăşura şi în viitor o activitate bună în această direcţie. Îi doresc încă o dată deplin succes în activitatea sa, viaţă îndelungată, multă sănătate şi fericire.

# CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU ACTIVUL DE PARTID AL ARMATEI

— *30 mai 1973* —

Stimați tovarăși,

Aș dori să încep prin a vă adresa dumneavoastră, activului de partid al armatei, comuniștilor și tuturor militarilor armatei noastre un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri, precum și din partea mea personal. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !“).*

Adunarea activului de partid din armată a analizat munca desfășurată în anul trecut în vederea ridicării nivelului pregătirii politice și de luptă a trupelor, a întăririi disciplinei și exigenței în toate sectoarele de activitate.

După cît am fost informat și din cele ce am ascultat din expunerile tovarășilor care au vorbit azi, precum și din expunerea ministrului apărării naționale, tovarășul Ioniță, a reieșit că, într-adevăr, în activitatea lor, organizațiile de partid, organizațiile Uniunii Tineretului Comunist, consiliile politice au obținut o serie de rezultate bune. Prin munca pe care au desfășurat-o în această perioadă, comuniștii s-au situat în primele rînduri în îndeplinirea sarcinilor care au revenit unităților, tuturor militarilor forțelor armate.



Dealtfel, nu de mult, la Secretariatul Comitetului Central al partidului s-a analizat activitatea organelor politice și a organizațiilor de partid — și trebuie să vă spun că concluziile au fost, în general, pozitive. Ne bucură faptul că în armată aproape totalitatea ofițerilor, o bună parte din subofițeri și o parte însemnată din militarii în termen sînt membri ai partidului, că ei acționează cu toată hotărîrea pentru a transpune în viață, în acest important sector al activității statului nostru, hotărîrile partidului și guvernului. Dacă adăugăm la numărul membrilor de partid și pe membrii Uniunii Tineretului Comunist, am putea spune că, pe drept cuvînt, întreaga noastră armată este formată din comuniști, din oameni devotați trup și suflet politicii partidului nostru comunist, cauzei socialismului, intereselor națiunii noastre socialiste, hotărîți să facă totul pentru ridicarea continuă a pregătirii militare, a însușirii tehnicii și mijloacelor moderne de luptă, pentru ridicarea cunoștințelor lor politico-ideologice, în așa fel încît să poată în orice moment îndeplini în cele mai bune condiții sarcinile pe care le pune atît partidul, cît și poporul nostru, în general, în fața armatei. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Am vizitat ieri expoziția în care au fost prezentate unele mijloace tehnice de luptă ; atît cele care au intrat în dotare în ultimii ani, cît și cele care sînt rezultatul activității specialiștilor din cadrul forțelor armate și din industria noastră socialistă, în general, în vederea perfecționării mijloacelor de luptă în concordanță cu cerințele științei și tehnicii contemporane, a ridicării pe această cale a capacității de luptă a armatei noastre. Mi-au făcut o bună impresie străduințele și rezultatele obținute în această direcție în ultimii doi ani. Desigur că necesitatea perfecționării continue a tehnicii de luptă, a dotării armatei cu mijloace moderne constituie una din preocupările

importante ale partidului și guvernului țării noastre. Dealtfel, vă sînt cunoscute eforturile pe care le facem în această direcție ; unii tovarăși s-au și referit la aceasta aici și nu pot decît să apreciez în mod deosebit preocuparea cadrelor militare, a cercetătorilor, a industriei noastre de a îndeplini în cît mai bune condiții sarcinile puse în fața armatei în problemele legate de dotarea ei cît mai corespunzătoare. Fără îndoială, știința și tehnica se perfecționează continuu. Noi ne propunem să producem numai anumite mijloace de luptă. Sîntem și vom fi și în viitor legați de un import însemnat al tehnicii moderne din țările prietene, din statele socialiste, îndeosebi din Uniunea Sovietică, dar avem în același timp și obligația — nu numai economică, dar și politică și ca țară socialistă — de a face totul pentru a crește contribuția noastră la dezvoltarea tehnicii și la perfecționarea mijloacelor de luptă. De aceea eu consider că și în continuare va trebui să acordăm o atenție sporită acestei preocupări. Sînt convins că putem și va trebui să soluționăm în mai mare măsură atît necesitățile de dotare ale armatei noastre, cît și de perfecționare și creare de noi mijloace de luptă mai moderne.

Trebuie să avem în vedere, tovarăși, condițiile războiului viitor — dacă se va ajunge acolo, deși noi facem totul și sperăm să reușim să evităm un nou război. Dar cît timp există armata trebuie să ne preocupăm permanent de a crea mijloacele corespunzătoare, să ne gîndim în ce condiții vom desfășura războiul, ce trebuie să facem, de ce mijloace trebuie să dispunem pentru a putea să apărăm cît mai bine independența patriei, pentru a aduce o contribuție cît mai mare la cauza comună a socialismului, la apărarea independenței tuturor popoarelor lumii. *(Aplauze puternice).*

Cunosc, de asemenea, rolul și contribuția pe care o



aduc unitățile militare la lucrările de irigații, de construcții și altele, la dezvoltarea economiei noastre socialiste, la înfăptuirea cu succes a sarcinilor planului cincinal elaborat de Congresul al X-lea al partidului. Nu aș dori să mă opresc acum mai pe larg asupra acestei probleme. Dealtfel, aici, mai mulți tovarăși au făcut referiri la această contribuție. Doresc numai să menționez că dăm o înaltă apreciere felului în care militarii, unitățile militare își îndeplinesc sarcinile în acest domeniu. Este de înțeles că armata, ca o parte inseparabilă a statului, ca expresie a voinței poporului nostru, nu poate să nu fie participantă activă la înfăptuirea tuturor măsurilor de dezvoltare a economiei, a societății noastre socialiste în general. Înseși ridicarea capacității de luptă, posibilitățile de dotare tehnică, felul în care armata noastră va fi nevoită să lupte — dacă se va ajunge acolo — cer o strînsă legătură cu poporul, o participare activă la întreaga viață socială, prin aceasta sudîndu-se strîns această unitate inseparabilă și asigurînd, în același timp, armatei noastre sprijinul activ din partea întregii națiuni, în orice condiții. *(Aplauze puternice).*

Apreciem, de asemenea, în mod deosebit activitatea educativă și politică de dezvoltare și formare a conștiinței socialiste la toți militarii, aceasta fiind, de asemenea, de o mare importanță în formarea tinerei generații în spiritul concepției înaintate despre lume și viață, al eticii și echității socialiste. Iată de ce putem spune că de fapt nu există latură a activității economico-sociale din patria noastră în care armata să nu fie o participantă activă, să nu-și aducă contribuția sa de mare însemnătate. Tocmai de aceea, militarii forțelor noastre armate sînt înconjurați permanent cu grijă, cu dragoste de partid, de popor, de conducerea partidului și statului. *(Aplauze puternice).*

Ținînd seama de toate aceste rezultate, Comitetul Central al partidului, Consiliul de Stat, Consiliul de Miniștri și eu personal dăm o apreciere foarte înaltă activității ofițerilor, subofițerilor, ostașilor, organizațiilor de partid și de tineret, consiliilor politice, comandamentelor și adresăm cele mai calde felicitări tuturor pentru rezultatele obținute pînă acum și urări de noi succese. *(Aplauze puternice, prelungite ; urale).*

Stimați tovarăși,

Dînd această înaltă apreciere asupra rezultatelor obținute pînă acum, nu putem trece însă cu vederea unele neajunsuri și lipsuri, fără a umbri în vreun fel ceea ce este bun. Dar, ca în toate sectoarele de activitate, și în domeniul armatei partidul nostru ține seama și de ceea ce s-a realizat în bune condiții, și de anumite neajunsuri și lipsuri, în dorința de a găsi căile cele mai potrivite pentru lichidarea lor și pentru îmbunătățirea generală a activității.

Unii tovarăși s-au referit la aceste neajunsuri. Cred că în cadrul unei adunări a activului pe armată poate s-ar fi putut manifesta ceva mai multă exigență și mai mult spirit autocritic, pentru că totuși — așa cum am reținut noi la Secretariatul Comitetului Central — sînt încă unele aspecte negative ce nu ar trebui să se manifeste și de care trebuie să ne preocupăm serios pentru a le înlătura. Sper însă că, deși ele nu au fost prea în amănunțime analizate, vor fi avute în vedere în activitatea viitoare atît de către comandanți, de comandamente, cît și de consiliile politice, de organizațiile de partid și de U.T.C., organizîndu-se în așa fel activitatea încît ele să fie eliminate și să se asigure o creștere mai puternică a nivelului pregătirii de luptă și politice a armatei noastre.

Fără îndoială că pe prim plan trebuie să stea în continuare ridicarea pregătirii de luptă. Trebuie sporită și mai mult exigența în această privință. Este necesar să se depună eforturi mai mari pentru cunoașterea și însușirea temeinică a tehnicii tot mai moderne de luptă care intră în dotarea forțelor noastre armate și, totodată, și în ce privește îngrijirea acesteia. Cunoașteți bine că, în fond, datorită progresului rapid al mijloacelor tehnice de luptă, armata se transformă și ea, în mod radical, devine o armată care trebuie să mînuiască și să știe să folosească tehnica și mijloacele moderne de luptă. În fond, în aceasta va consta în viitor esențialul în desfășurarea cu succes a oricăror acțiuni de luptă. Deci, trebuie să punem un mai mare accent tocmai pe această latură. Rezultatele de pînă acum sînt tocmai o dovadă că se merge pe acest drum, că avem posibilități și că trebuie să obținem o și mai mare perfecționare.



Este necesar, de asemenea, să crească exigența în ce privește disciplina și spiritul de răspundere ale militarilor. Mai mult ca oricînd, în condițiile dotării moderne a unităților militare, disciplina, spiritul de răspundere constituie o problemă de mare însemnătate pentru creșterea capacității de luptă a unităților noastre militare — și, după cum singuri ați remarcat în dezbateri, mai sînt unele neajunsuri care trebuie să fie înlăturate. Să dovedim o preocupare mai mare în această direcție atît în ce privește ofițerii, subofițerii, cît și militarii în termen. Legat de aceasta aș dori să insist asupra necesității de a se face mai mult — în timpul relativ scurt în care militarii se află în unități — în vederea însușirii de către ei a cunoștințelor tehnice corespunzătoare, a întăririi spiritului de răspundere și disciplinei în întreaga lor activitate.

Consider că trebuie acordată în continuare o atenție deosebită muncii educative, ridicării nivelului politic-ideologic atît al ofițerilor, cît și al trupei. Este necesar ca acti-

vitatea politico-educativă să fie mai strîns legată de preocupările actuale ale partidului și poporului nostru, de explicarea politicii interne și externe, de înțelegerea locului pe care îl ocupă armata noastră în întreaga viață politică și socială a țării. Fără îndoială că militarii forțelor noastre armate trebuie să înțeleagă bine problemele construcției socialiste, schimbările care au loc în țara noastră ca rezultat al dezvoltării impetuoase a forțelor de producție, al perfecționării relațiilor de producție. Trebuie acordată mai mare atenție combaterii diferitelor manifestări negative care se mai fac simțite ca rezultat al menținerii încă a unor influențe ale vechilor stări de lucruri, punîndu-se un mai mare accent pe educarea militarilor în spiritul principiilor eticii și echității socialiste, în așa fel încît realmente timpul petrecut de tineret în armată să fie o perioadă nu numai de pregătire militară, dar și de școală politică, de înaltă școală politică — aș putea spune. Astfel încît, atunci cînd se reîntorc în viața civilă, în unitățile industriale și agricole, în învățămînt, tinerii să poată aduce o contribuție și mai însemnată la desfășurarea întregii activități, la înfăptuirea hotărîrilor partidului și guvernului în toate domeniile, inclusiv în cel al aplicării în viață a principiilor eticii și echității socialiste.

Este necesar, în această direcție, să crească preocupările organizațiilor de partid, organizațiilor de U.T.C., consiliilor politice. Dar trebuie avut în vedere că fiecare comandant — de la ministru pînă la comandantul de pluton, ca să nu spun de grupă — este, în același timp, atît comandant militar, cît și educator, este și un om politic. Dealtfel, ministrul face parte nemijlocită din conducerea superioară a partidului însăși — și aceasta subliniază importanța și rolul pe care îl dăm comandantului ca factor militar, dar și politic, în educarea și formarea trupei, a



întregii noastre armate, în spiritul concepției comuniste despre lume și viață. *(Aplauze puternice).*

Preocupîndu-ne de problemele noastre, trebuie să avem permanent în vedere că România, ca țară socialistă, trebuie să dezvolte permanent colaborarea cu armatele tuturor țărilor socialiste. Desigur, avînd în vedere că țara noastră este participantă la Tratatul de la Varșovia, avem datoria și trebuie să facem totul — în spiritul hotărîrilor partidului și statului nostru — pentru a dezvolta colaborarea și alianța cu armatele statelor din această organizație, de a întări spiritul de colaborare, de prietenie, de cunoaștere reciprocă. Dar, în același timp, ca stat socialist, nu trebuie să uităm niciodată că avem obligația să dezvoltăm colaborarea, spiritul de prietenie, de cunoaștere, cu militarii tuturor țărilor socialiste. În orice condiții, țările socialiste trebuie să fie gata de a colabora în lupta împotriva politicii imperialiste, de a apăra independența națională a fiecărui stat, dacă vor fi cumva atacate. *(Aplauze puternice).*

Vorbind despre aceasta, înțeleg că, pe lîngă toate activitățile și celelalte forme de colaborare și de relații, contribuția cea mai mare pe care noi o putem aduce este, în primul rînd, tocmai aceea de a ne întări armata și capacitatea ei de luptă, de a ridica nivelul politic-ideologic al forțelor noastre armate, deoarece, pînă la urmă, capacitatea de luptă, atît a armatelor țărilor participante la Tratatul de la Varșovia, cît și a armatelor tuturor țărilor socialiste, constă în puterea și pregătirea fiecărei armate naționale, în capacitatea ei de a desfășura cu succes acțiuni de luptă — dacă va fi nevoie. Noi în acest spirit trebuie să înțelegem această colaborare și să facem totul pentru a întări armata noastră națională, capacitatea sa de luptă și politică. *(Aplauze puternice).*

După cum știți, în lume au apărut însă lucruri noi,

au apărut state care se pronunță cu fermitate pentru o politică independentă, care își organizează viața pe baze noi, multe din ele trec pe calea socialismului. Se pune tot mai mult problema de a dezvolta relații de colaborare, de prietenie nu numai pe linie economică și politică, dar și pe linie militară cu aceste state. Și știți foarte bine că s-au intensificat și se intensifică vizitele și contactele cu aceste state.

Considerăm că și dezvoltarea relațiilor pe linia armatei cu țările care pășesc pe calea unei politici independente trebuie să stea, de asemenea, mai mult în preocuparea militarilor forțelor noastre armate. *(Vii aplauze).*

Dealtfel, în spiritul politicii noastre generale de a dezvolta relațiile cu toate statele, fără nici o îndoială că trebuie ca și pe linie militară să cultivăm asemenea relații, o asemenea politică. Dealtfel, în acest sens, în ultimii ani s-au făcut o serie de vizite și s-au intensificat contactele și cu armatele din diferite țări capitaliste. Este un lucru pozitiv — și consider că aceasta trebuie să stea, de asemenea, în preocuparea ministerului și a organelor de conducere ale armatei noastre, constituind o parte inseparabilă a politicii noastre generale de dezvoltare a colaborării cu toate țările, indiferent de orînduirea lor socială, de a face totul pentru a exclude războaiele din viața popoarelor, pentru a contribui la o lume a colaborării și păcii. *(Aplauze puternice).*

Desigur, știm că în lume mai sînt forțe reacționare, imperialiste, că se menține încă pericolul de agresiuni. Dar știm, în același timp, că s-au obținut pași importanți pe calea destinderii, a unei politici noi. De aceea, avînd în vedere situația existentă, ne vom preocupa permanent de a întări continuu capacitatea de apărare a țării. Nu trebuie să uităm nici un moment că avem răspundere față de propriul nostru popor, față de cauza generală a



dezvoltării progresiste a omenirii, față de cauza păcii — de a face totul pentru a contribui la evitarea pînă la urmă a confruntărilor militare. Desigur, nu sîntem utopiști, nu închidem ochii în fața realităților, dar nici nu putem fi oameni care să credem că lucrurile vor merge de la sine într-o direcție sau alta. Știm că putem — și avem datoria — să influențăm cursul evenimentelor. Problema se pune în ce direcție trebuie să influențăm. Noi apreciem că avem obligația față de poporul nostru, obligația de comuniști, de a face totul pentru a influența cursul evenimentelor în direcția unei politici de pace, de colaborare, care să excludă confruntările militare. În acest sens și contactele între armate, pe diferite căi, nu pot decît să fie salutate — și pot tocmai să contribuie la realizarea în condiții corespunzătoare a politicii generale a partidului și statului nostru. *(Vii aplauze).*

În preocupările noastre de a întări capacitatea de apărare și de pregătire a maselor populare pentru a putea în orice moment să facă față sarcinilor de apărare a cuceririlor revoluționare și a independenței patriei, un loc important îl ocupă gărzile patriotice, unitățile de pregătire militară a tineretului, care, în strînsă colaborare cu unitățile militare, obțin și ele o serie de rezultate în ridicarea cunoștințelor militare. Este necesar ca, în continuare, în fața armatei, a unităților militare să stea această preocupare de a asigura ridicarea nivelului de pregătire militară a gărzilor patriotice, de a contribui la desfășurarea în mai bune condiții a pregătirii militare a tineretului, avînd în vedere că o eventuală confruntare armată ar necesita participarea generală a poporului la această luptă. Tocmai de aceea trebuie să facem totul pentru a asigura ca fiecare cetățean să poată în orice moment să fie în stare — așa cum astăzi înfăptuiește politica partidului de edificare a socialismului —

să apere cuceririle socialiste, independența și suveranitatea patriei noastre. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Iată, tovarăși, în ce direcții consider că vor trebui orientate în viitor activitățile din unitățile militare, activitatea Ministerului Apărării Naționale, a organelor și organizațiilor noastre de partid. Fără îndoială că rezultatele de pînă acum, grija și atenția pe care partidul și statul nostru o acordă armatei constituie garanția că pe această cale și în această direcție vom dobîndi succese și mai mari, așa cum obține poporul nostru în toate domeniile de activitate. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Cunoașteți preocupările actuale ale întregului nostru popor, care acționează cu toată fermitatea în înfăptuirea hotărîrilor Congresului al X-lea al partidului, ale Conferinței Naționale. Vă sînt cunoscute rezultatele pe primii doi ani și patru luni ale acestui cincinal. În toate domeniile, atît în industrie, cît și în agricultură, planul a fost nu numai realizat, dar și depășit. Pe primele patru luni ale acestui an, ritmul de creștere a producției industriale depășește 14%. Toate aceste realizări ne dau garanția că prevederile planului cincinal vor putea fi realizate înainte de termen — așa cum s-au angajat cele mai multe colective de oameni ai muncii, cele mai multe comitete județene de partid.

Fără îndoială că succesele pe care le obținem în toate domeniile de activitate sînt strîns legate de munca eroică a minunatei noastre clase muncitoare, a țărănimii cooperatiste, a intelectualității. De aceea, deși sînt la o ședință cu activul de partid din armată, aș dori ca și de aici să adresez cele mai calde felicitări și urări de noi succese clasei noastre muncitoare, țărănimii, intelectualității, întregului nostru popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*



Acordăm o mare atenție înfăptuirii politicii partidului de ridicare a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. Și în acest domeniu hotărîrile Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale se înfăptuiesc cu succes. Desigur că și în activitatea noastră economică și socială mai sînt încă neajunsuri, lipsuri. Avem încă multe de făcut pentru a lichida rămînerea în urmă de la care am pornit.

După cum știți, în luna iunie vom sărbători împlinirea a 25 de ani de la naționalizarea industriei, a băncilor și principalelor mijloace de producție, de la trecerea, de fapt, la realizarea sarcinilor revoluției socialiste. În acești 25 de ani am parcurs un drum măreț, am realizat lucruri minunate, tovarăși ! Dar știm că mai avem mult de făcut pentru a ajunge la nivelul țărilor dezvoltate — și tocmai în acest sens Congresul al X-lea și Conferința Națională au trasat sarcina ca în următorii 10—15 ani să ne apropiem de nivelul acestora. Realizările din acești doi ani și jumătate care au trecut confirmă că mergem pe un drum bun, că vom putea, într-adevăr, înfăptui aceste obiective ce vor așeza România în rîndul țărilor dezvoltate din punct de vedere economic. *(Aplauze puternice).*

Mă refer și la aceasta, pentru că și în viitor unitățile noastre militare vor trebui să ia parte activă la o serie de mari lucrări ale construcției socialiste. Avem în vedere programul de desecări și irigații, care cuprinde cîteva milioane de hectare — dacă luăm irigațiile și desecările împreună sînt vreo 4 000 000—5 000 000 ha pînă în 1990 —, unde vor trebui într-adevăr depuse eforturi foarte mari. Se impune, de asemenea, regularizarea marilor cursuri de apă și, probabil, va trebui să reluăm construcția canalului și să-l și terminăm în cîțiva ani, ca să legăm

Dunărea, pe un drum mai scurt, cu marea, spre Constanța. *(Vii aplauze).*

Deci, programul pe care îl elaborăm acum, care va fi supus Congresului al XI-lea al partidului, va prevedea măsuri concrete, de mare amploare, tocmai în direcția realizării obiectivelor fundamentale — de a făuri societatea socialistă multilateral dezvoltată, de a putea trece la edificarea societății comuniste în România. Or, fără o bază economică trainică, puternică, nici societatea socialistă multilateral dezvoltată, nici societatea comunistă nu pot fi înfăptuite. Pornind de la aceasta, avem în vedere și facem totul pentru a asigura crearea unei puternice forțe economice, industriale și agricole, ridicarea științei și culturii întregului nostru popor — ca factori determinanți fără de care nu vom putea realiza obiectivele noastre fundamentale. Avem însă convingerea — și ceea ce am realizat pînă acum ne dă garanția deplină să afirmăm aceasta — că vom îndeplini în bune condiții ceea ce ne propunem pentru următorii 10—15 ani. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

În ce privește problemele politicii internaționale a României, pornim și aici de la faptul că în lume s-au obținut o serie de rezultate pe calea destinderii și colaborării, a afirmării unor principii noi de relații între state. Desigur, sîntem — s-ar putea spune — la începutul afirmării acestor principii și sînt necesare eforturi susținute pentru continuarea acestui curs pozitiv spre destindere în viața internațională, pentru a elimina vechea politică și a face loc unei politici noi, de colaborare și pace. În această direcție extindem și punem pe primul plan colaborarea cu țările socialiste, ne preocupăm continuu atît de dezvoltarea relațiilor și a colaborării noastre



cu toate aceste state, cît și de întărirea unității și colaborării tuturor țărilor socialiste ; noi apreciem că dezvoltarea colaborării și unității țărilor socialiste constituie un factor de prim ordin pentru desfășurarea pe un drum nou a vieții internaționale.

Acordăm, de asemenea, o mare atenție raporturilor cu țările în curs de dezvoltare, apreciind relațiile cu aceste state, care se pronunță pentru o politică independentă, pentru făurirea unei economii de sine stătătoare — unele dintre ele pentru trecerea pe calea socialistă —, ca factori de o deosebită importanță atît pentru progresul fiecărei țări, cît și pentru lupta generală pentru o politică nouă, de pace și colaborare, pentru eliminarea politicii de forță și dictat din viața internațională.

Sprijinim activ, în acest sens, mișcările de eliberare națională, lupta împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului.

Totodată, pornind de la realitățile de astăzi din lumea contemporană, de la faptul că există țări cu orînduiri sociale diferite, acționăm cu consecvență, în spiritul principiilor coexistenței pașnice și extindem larg relațiile cu toate statele capitaliste. Putem spune că și în această direcție am obținut multe rezultate pozitive.

Vizitele într-un șir de țări sau, mai bine zis, schimbul de vizite cu un mare număr de state capitaliste sînt tocmai o expresie a acestei politici consecvente a partidului și statului nostru, o dovadă grăitoare că acționăm în mod consecvent pentru participarea activă la diviziunea internațională a muncii, pentru extinderea colaborării cu toate țările, considerînd că aceasta este o cerință a vieții internaționale, a însăși dezvoltării națiunii noastre socialiste, a păcii și colaborării între toate națiunile lumii. *(Aplauze puternice).*

Insistăm permanent asupra necesității de a se pune la baza tuturor relațiilor internaționale principiile egalității în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, ale neamenințării sau nefolosirii forței. Considerăm că numai aceste principii dau garanția că fiecare națiune, fiecare popor își va putea concentra forțele în vederea dezvoltării economice și sociale, a ridicării bunăstării, că numai pe baza acestor principii se poate realiza o lume mai dreaptă, mai bună, o lume a colaborării și păcii. *(Aplauze puternice).*

Tocmai ținînd seama de noile condiții ale vieții internaționale, sîntem de părere că în soluționarea marilor probleme, în asigurarea cursului nou de destindere se impune participarea activă, cu drepturi egale, a tuturor statelor — fie ele mari, mici sau mijlocii — la discutarea și soluționarea tuturor problemelor. Și trebuie să constatăm cu multă satisfacție că tot mai multe state își afirmă voința, punctul lor de vedere în viața internațională.

Sîntem convinși că, mai mult ca oricînd, participarea tuturor statelor, a tuturor popoarelor la viața internațională constituie factorul determinant al cursului nou, al politicii internaționale noi. Dealtfel, constituie un mare succes și o dovadă a felului în care judecă popoarele faptul că opinia publică internațională, masele populare devin tot mai conștiente că depind de ele însele realizarea politicii noi, afirmarea în viața internațională a principiilor la care m-am referit. Mai mult ca oricînd, opinia publică mondială, masele populare, popoarele constituie forța principală în viața internațională, în realizarea colaborării dintre state. Intensificarea participării popoarelor la soluționarea problemelor va exercita o influență determinantă în asigurarea unei politici noi, a triumfului cauzei păcii și colaborării. *(Aplauze puternice).*



Cunoașteți atenția pe care o acordăm situației din Europa. Pornim de la faptul că astăzi problemele europene constituie un factor de mare importanță pentru așezarea relațiilor dintre state — nu numai pe continent, dar și în întreaga lume — pe baze noi, care să asigure deplina egalitate și dezvoltare liberă a fiecărei națiuni. Sînt create condițiile pentru a începe în curînd conferința general-europeană. Punem un mare accent pe participarea și realizarea în viață, în cadrul Europei, a principiilor la care m-am referit, de a se obține pași pe calea dezarmării, a reducerii trupelor, pe calea măsurilor concrete de dezangajare militară. De aceea am insistat să participăm la Conferința de la Viena și considerăm că trebuie să participe la ea toate statele europene interesate.

Este de înțeles că trebuie să facem totul ca pe continentul nostru să se înfăptuiască o reală securitate pentru toate statele, să se treacă la reducerea trupelor și a armamentelor în diferite zone, în întreaga Europă. De aceea acordăm atenție și Balcanilor, de aceea sîntem preocupați ca să se ia măsuri concrete de dezarmare generală — și, în primul rînd, să se scoată armele nucleare în afara legii, să se treacă la lichidarea lor.

În spiritul acestor principii, de fapt, al directivelor stabilite de Congresul al X-lea al partidului nostru, acționăm în toate problemele politicii internaționale. Constatăm cu satisfacție că și în viața internațională, în realizarea politicii externe trasate de Congresul al X-lea am obținut succese remarcabile. Sîntem hotărîți să facem totul pentru a ne aduce și în viitor contribuția la realizarea unei politici noi, la o lume mai bună, mai dreaptă, o lume a colaborării și a păcii între toate popoarele. *(Aplauze prelungite).*

Stimați tovarăși,

În încheiere aș dori, încă o dată, să exprim convingerea mea, a conducerii de partid și de stat că militarii forțelor armate — generali, ofițeri, subofițeri, ostași, organele de comandă, organele noastre politice, organizațiile de partid și de U.T.C. — vor intensifica activitatea lor în vederea înfăptuirii în condiții cît mai bune a politicii partidului nostru în domeniul armatei, al întăririi capacității de luptă și politice a tuturor militarilor, a tuturor unităților forțelor noastre armate ; că va crește preocuparea în vederea activității politico-educative, va spori contribuția armatei noastre populare la înfăptuirea tuturor obiectivelor trasate de Congresul al X-lea al partidului nostru, aducîndu-vă și dumneavoastră — mă refer la cei prezenți aici, la activul de partid —, aducîndu-și și armata noastră o contribuție tot mai mare la înfăptuirea întregii politici a partidului și statului nostru. *(Aplauze îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !").*

Vă urez dumneavoastră și tuturor militarilor armatei noastre noi și noi succese în toate domeniile de activitate, multă sănătate și fericire ! *(Urale și ovații îndelungate).*

# TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU ÎN ONOAREA MAIESTĂȚILOR LOR IMPERIALE, ȘAHINȘAHUL IRANULUI, MOHAMMAD REZA PAHLAVI ARYAMEHR, ȘI ÎMPĂRĂTEASA FARAH

## Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— *2 iunie 1973* —

Maiestate,

Doamnelor și domnilor,

Îmi este deosebit de plăcut ca în numele Consiliului de Stat, al guvernului și al meu personal să vă salut din nou ca oaspeți ai țării mele, pe dumneavoastră și pe împărăteasa Farah, pe colaboratorii care vă însoțesc, și să dau expresie sentimentelor de caldă ospitalitate cu care poporul român — așa după cum a reieșit și din felul cum ați fost primiți astăzi de populația capitalei — vă întîmpină pe pămîntul României socialiste.

Doresc să evoc și cu acest prilej impresiile de neuitat pe care le păstrez personal despre frumoasa dumneavoastră țară și despre harnicul și înzestratul popor iranian, convorbirile utile și fructuoase pe care le-am purtat împreună și care au stimulat puternic dezvoltarea pe multiple planuri a raporturilor dintre România și Iran.

Constituie un motiv de satisfacţie faptul că în ultimii ani relaţiile româno-iraniene s-au dezvoltat foarte rapid. A cunoscut o intensificare continuă cooperarea economică şi tehnică, s-au lărgit şi diversificat livrările reciproce de mărfuri, a fost extinsă colaborarea în domeniul ştiinţei şi culturii. Este semnificativ pentru amploarea acestor relaţii că în acest an volumul schimburilor economice este de aproape 9 ori mai mare decît în 1966. Toate aceste progrese importante demonstrează nu numai rodnicia eforturilor comune pentru promovarea raporturilor româno-iraniene, ci şi marile posibilităţi care există de a le amplifica şi mai mult.

România se află angajată cu toate forţele sale în realizarea unui amplu program de dezvoltare economică şi socială, menit să accelereze mersul înainte al ţării pe calea progresului multilateral, să sporească şi mai susţinut potenţialul economic şi tehnico-ştiinţific al ţării. După convingerea mea, dezvoltarea economico-socială pe care o cunosc în prezent atît România, cît şi Iranul — care şi-a propus în planul său cincinal importante sarcini pe drumul progresului economic şi social-cultural — conferă largi perspective de dezvoltare a relaţiilor româno-iraniene. Există de acum o bună experienţă în organizarea şi desfăşurarea raporturilor româno-iraniene şi sînt încredinţat că, bazîndu-ne pe această experienţă, pe dorinţa comună de a conlucra în spiritul deplinei egalităţi în drepturi, vom asigura relaţiilor dintre ţările noastre un viitor strălucit. Aceasta va fi, fără îndoială, în folosul ambelor popoare şi va servi, totodată, cauza generală a colaborării şi păcii.

Maiestate,

Vizita pe care o faceţi în România are loc într-o perioadă cînd în lume se conturează tot mai evident un curs nou îndreptat spre destindere şi colaborare, cînd



popoarele îşi afirmă cu tot mai multă energie hotărîrea de a acţiona pentru instaurarea unor relaţii noi între state, întemeiate pe principiile egalităţii în drepturi, respectului suveranităţii şi independenţei naţionale, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc, pe nerecurgere la forţă sau la ameninţarea cu folosirea forţei. Se poate spune că astăzi aceste principii sînt tot mai larg recunoscute drept singurele în stare să asigure o conlucrare trainică între toate naţiunile, să chezăşuiască pacea şi securitatea popoarelor. Este, desigur, adevărat că de la acceptarea şi recunoaşterea acestor principii şi pînă la instaurarea lor temeinică în practica internaţională mai este de parcurs un lung drum, dar noi considerăm că toate popoarele sînt interesate ca aceste principii să se afirme pe deplin în viaţa internaţională.

România acordă o mare atenţie înfăptuirii securităţii europene, instaurării pe continent a unui climat care să statueze principiile de bază ale relaţiilor dintre state, menite să asigure o largă şi neîngrădită colaborare internaţională şi să dea garanţia fiecărui popor că se va putea dezvolta liber şi independent. Apreciem că s-au creat toate condiţiile pentru începerea, în vara acestui an, a conferinţei general-europene, a cărei reuşită va exercita, fără îndoială, o influenţă pozitivă asupra destinderii în Europa şi în întreaga lume.

Acordăm o mare însemnătate convorbirilor preliminare de la Viena cu privire la reducerea trupelor militare din ţările Europei Centrale. România doreşte ca la aceste negocieri să-şi poată spune cuvîntul toate ţările europene, ca ele să fie extinse şi la alte zone ale continentului, apreciind că problemele dezangajării militare sînt de însemnătate esenţială pentru realizarea destinderii şi securităţii în Europa. În legătură cu aceasta acordăm o importanţă deosebită Balcanilor, transformării acestei regiuni

într-o zonă a păcii și colaborării lipsită de arme nucleare.

Acționăm cu toată fermitatea pentru întărirea prieteniei și colaborării cu țările socialiste, cu țările care au pășit pe calea dezvoltării independente, de sine stătătoare, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, pe baza deplinei egalități în drepturi, a respectării independenței și suveranității naționale.

După convingerea noastră, în condițiile de astăzi, toate statele — indiferent de mărimea teritoriului sau a populației, de forța lor economică și militară, de orînduirea social-politică — trebuie să participe, în condiții de deplină egalitate, la soluționarea problemelor care privesc pacea și securitatea lumii. Apreciem că are o importanță deosebită intensificarea luptei popoarelor pentru stingerea tuturor focarelor de tensiune și război care mai stăruie în lume și, în primul rînd, pentru soluționarea conflictului din Orientul Mijlociu pe baza rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967.

România își manifestă întreaga sa solidaritate cu lupta popoarelor împotriva colonialismului și neocolonialismului, dezvoltă o largă colaborare și sprijină eforturile statelor care, eliberîndu-se de dominația și asuprirea străină, acționează pentru dezvoltarea lor economico-socială liberă și independentă.

Apreciem că una din problemele cele mai importante ale zilelor noastre, cu profunde implicații pentru înseși pacea și progresul omenirii, este lichidarea stării de subdezvoltare în care se mai află unele țări, a marilor decalaje ce le despart de țările dezvoltate. Aceasta necesită în primul rînd eforturi susținute din partea țărilor respective, dezvoltarea unei largi colaborări cu ele și, totodată, un sprijin mai activ din partea statelor avansate din punct de vedere economic.



Considerăm că trebuie acționat în continuare pentru creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite și al celorlalte organisme internaționale în soluționarea marilor probleme contemporane, în stimularea cursului spre destindere și colaborare între popoare.

Aș dori să remarc cu satisfacție, Maiestate, că, în multe probleme internaționale România și Iranul au colaborat rodnic — și să-mi exprim convingerea că vom găsi în continuare noi posibilități și căi de a întări această colaborare, sporind astfel contribuția țărilor noastre la realizarea înaltelor deziderate de pace și progres ale popoarelor, la făurirea unei lumi mai bune, mai drepte.

Cu această convingere și cu dorința de a face totul ca să vă simțiți cît mai bine în țara noastră, ca vizita să fie cît mai plăcută și să marcheze un moment important în dezvoltarea raporturilor prietenești dintre țările și popoarele noastre, permiteți-mi să toastez :

— în sănătatea dumneavoastră, Maiestate, și a împărătesei Farah ; în sănătatea tuturor oaspeților iranieni ; pentru progresul și prosperitatea poporului iranian ; pentru prietenia și colaborarea dintre popoarele noastre ; pentru pace în lumea întreagă !

# CUVÎNT
# LA SOLEMNITATEA SEMNĂRII ACORDULUI DE COOPERARE PE TERMEN LUNG ÎNTRE ROMÂNIA ŞI IRAN

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România a Maiestăţii Sale Imperiale, şahinşahul Iranului, Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr

*— 3 iunie 1973 —*

Aş dori să exprim satisfacţia pentru faptul că în timpul vizitei pe care Maiestatea Voastră o efectuează în România s-a semnat acest acord. Sper că va fi o bază bună pentru dezvoltarea atît a României, cît şi a Iranului şi a colaborării dintre cele două popoare şi apreciez contribuţia pe care aţi avut-o.

# CUVÎNTARE
# LA CEREMONIA SEMNĂRII DECLARAŢIEI SOLEMNE A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ŞI IRANULUI

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România a Maiestăţii Sale Imperiale, şahinşahul Iranului, Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr

*— 4 iunie 1973 —*

Maiestate,

Doamnelor şi domnilor,

Aş dori să exprim satisfacţia mea, a Consiliului de Stat, a poporului român pentru semnarea Declaraţiei solemne de către cei doi şefi de stat — ai României şi Iranului —, care dă expresie sentimentelor de prietenie existente între popoarele noastre şi consemnează, totodată, rezultatele obţinute în ultimii ani în colaborarea multilaterală dintre România şi Iran atît în domeniul relaţiilor bilaterale, cît şi în conlucrarea pe plan internaţional, în eforturile popoarelor pentru o lume mai bună, a cooperării şi păcii.

În Declaraţia solemnă pe care am semnat-o împreună cu Maiestatea Sa sînt inscrise principiile fundamentale ale relaţiilor dintre statele noastre — egalitatea în drepturi, respectul independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc. Prin această Declaraţie solemnă pe care am semnat-o împreună, popoarele noastre îşi asumă angajamentul de a milita pentru afirmarea în lume a acestor principii, pen-

tru a contribui la soluţionarea marilor probleme internaţionale în interesul tuturor naţiunilor.

Fără îndoială că guvernele României şi Iranului au conlucrat în multe împrejurări în mod activ — şi doresc să-mi exprim convingerea că, în spiritul acestei declaraţii, vor acţiona şi în viitor atît pentru dezvoltarea colaborării dintre popoarele noastre, cît şi cu toate celelalte naţiuni ale lumii. Trăim asemenea împrejurări cînd fiecare popor — fie el mare sau mic — este chemat să-şi asume răspunderi, să contribuie la aşezarea relaţiilor dintre state pe principii noi.

Aş dori şi cu acest prilej să exprim satisfacţia noastră pentru rezultatele deosebite ale vizitei pe care Maiestatea Sa o face în România — rezultate care s-au concretizat în semnarea acestei declaraţii, în semnarea de către miniştrii economiei a acordului de cooperare de lungă durată, precum şi a altor documente. Dar mai cu seamă vizita s-a caracterizat prin dorinţa comună de a găsi noi căi de extindere a colaborării dintre popoarele noastre.

Convorbirile pe care le-am avut în aceste zile au evidenţiat că în cele mai multe probleme ale vieţii internaţionale România şi Iranul sînt animate de dorinţa de a-şi aduce contribuţia la soluţionarea lor.

Primirea care v-a fost rezervată atît în capitală, cît şi în localităţile din ţară pe care le-aţi vizitat constituie o expresie a sentimentelor de prietenie ale poporului român faţă de poporul iranian, faţă de Maiestăţile Voastre, a dorinţei sale şi a guvernului — care nu face altceva decît să dea expresie dorinţei poporului —, precum şi a dorinţei mele — care, de asemenea, sînt interpretul sentimentelor şi dorinţelor poporului meu — de a extinde colaborarea, de a face ca relaţiile străvechi dintre popoarele noastre să aibă o bază tot mai bună, de a acţiona



pentru a contribui la făurirea unei noi istorii, care să asigure popoarelor noastre bunăstarea şi fericirea.

Iată de ce apreciez — aşa cum am spus şi în cursul convorbirilor de astăzi — vizita pe care o efectuaţi astăzi în România ca un moment nou şi important în relaţiile dintre România şi Iran. Fie ca viitorul acestor relaţii să fie tot mai înfloritor, ca popoarele noastre să conlucreze strîns pentru o lume mai bună şi mai dreaptă! *(Vii aplauze).*

TOAST
LA DINEUL OFERIT ÎN ONOAREA
PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT
AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA,
NICOLAE CEAUȘESCU,
ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU
DE MAIESTĂȚILE LOR IMPERIALE,
ȘAHINȘAHUL IRANULUI,
MOHAMMAD REZA PAHLAVI ARYAMEHR,
ȘI ÎMPĂRĂTEASA FARAH

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— *4 iunie 1973* —

Aș dori să exprim încă o dată satisfacția noastră pentru rezultatele vizitei Maiestății Sale în România și să propun să ridicăm paharul pentru fericirea, prosperitatea și bunăstarea poporului iranian prieten, pentru sănătatea Maiestății Sale și a împărătesei Farah, pentru progresul continuu al colaborării multilaterale între popoarele român și iranian, care sper că vor conlucra întotdeauna pentru cauza prosperității reciproce, a păcii între toate popoarele.

Să toastăm pentru o lume mai bună, mai dreaptă, a păcii și colaborării internaționale.

CUVÎNTARE
LA ÎNTÎLNIREA CU PARTICIPANȚII
LA CONFERINȚA NAȚIONALĂ
A UNIUNII ARTIȘTILOR PLASTICI,
CU PRILEJUL VIZITĂRII EXPOZIȚIEI
„125 DE ANI DE LA REVOLUȚIA DIN 1848
ÎN ROMÂNIA"

— *9 iunie 1973* —

Stimați tovarăși,

Aș dori să încep — deși sînteți la sfîrșitul lucrărilor conferinței — prin a vă adresa salutul și felicitările Comitetului Central, ale Consiliului de Stat și guvernului, ale mele personal pentru încheierea cu succes a conferinței pe țară a Uniunii artiștilor plastici. *(Vii aplauze).*

Am fost invitat de conducerea uniunii să particip la deschiderea conferinței. Nu am avut această posibilitate. Ne-am gîndit, pînă la urmă, să mai aducem și aici unele inovații, să ne întîlnim în cadrul acestei expoziții alcătuite de artiștii plastici în cinstea aniversării a 125 de ani de la revoluția din 1848. Cred că am făcut bine că am procedat în felul acesta, deoarece, vizitînd expoziția, am putut căpăta o imagine a ceea ce ați realizat, a ceea ce puteți realiza atunci cînd vă propuneți să dați expresie unor momente importante din istoria națională, să înfățișați eroismul, lupta pentru o viață mai bună, mai dreaptă, pentru progres și civilizație a poporului nostru. Impresia pe care mi-am format-o despre expoziție este bună. Sînt înfățișate, prin imagini variate, momente im-

portante, în stiluri deosebite. Ceea ce constituie însă caracteristica generală a expoziției, caracteristică ce corespunde orientărilor date de Congresul al X-lea și de Conferința Națională ale partidului, este că, folosindu-se stiluri și maniere diferite de expresie, s-au realizat lucrări bune, cu un conținut menit să servească educării poporului. Cred că această expoziție a reușit în mod minunat să dea expresie orientării date de Congresul al X-lea al partidului nostru. *(Aplauze puternice).*

Înțelegeți că mi-ar fi greu să spun ce mi-a plăcut mai mult. Mi-ar fi greu ca, în fața tuturor celor care au expus aici, să exprim preferințele mele. Pot spune însă că, în general, atît ca orientare, cît și ca expresie artistică mi-au plăcut mai toate lucrările. De aceea aș dori să-i felicit călduros pe toți artiștii plastici care au contribuit la realizarea expoziției, care au creat lucrări consacrate acestui eveniment — chiar dacă ele nu sînt expuse aici —, propunîndu-și ca prin arta lor să evoce unul din marile momente ale istoriei României, și să le urez succese și mai mari în viitor. *(Aplauze puternice).*

Desigur, așa cum se întîmplă întotdeauna, cînd vezi că se pot face lucruri bune începi să devii mai pretențios. Aș putea spune că în această situație mă găsesc eu acum. Comparativ cu expoziția pe care am văzut-o tot aci cu cîțiva ani în urmă, pot spune că s-au făcut pași foarte mari, mai cu seamă în direcția redării unui conținut bogat de idei, într-o mare varietate de expresii. De aceea aș dori să nu-mi luați în nume de rău dacă voi folosi momentul încheierii conferinței dumneavoastră și al deschiderii acestei minunate expoziții pentru a-mi exprima dorința, dorința conducerii noastre de partid, a întregului popor de a vedea noi opere de înaltă valoare educativă și artistică.

Avem în față o serie de mari evenimente legate de is-



toria luptei revoluționare a poporului nostru. Sărbătorim chiar în aceste zile 25 de ani de la naționalizare. Desigur, în cîteva zile nu se mai poate face nimic, dar chiar și peste un an lucrările inspirate din acest eveniment vor fi binevenite. Sper că vă veți angaja să faceți ceva în această privință. Anul viitor vom sărbători 30 de ani de la victoria insurecției naționale armate antifasciste. Așteptăm ca arta plastică să fie, de asemenea, prezentă la această mare aniversare, cel puțin cu același succes ca și la expoziția prezentă. Am dori chiar mai mult.

Realizările, preocupările de astăzi ale României socialiste, munca de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, eroismul cu care întregul popor înfăptuiește politica partidului nostru sînt, fără îndoială, bogate și inepuizabile surse de inspirație. Sînt convins că vă veți strădui să puneți în valoare acest bogat material faptic, acest puternic entuziasm de masă. După părerea mea, arta plastică are posibilități nelimitate de a realiza aceasta.

În politica internațională au loc, de asemenea, mari schimbări. Se obțin succese spre destindere, spre intensificarea colaborării între state. Iată, chiar ieri, la Helsinki s-au încheiat cu succes lucrările pregătitoare ale conferinței general-europene, stabilindu-se data de 3 iulie pentru conferința miniștrilor de externe. Începe deci conferința pentru securitatea europeană. Acesta este un succes deosebit de important al națiunilor europene — deci și al națiunii române —, al tuturor națiunilor lumii. Ar trebui să vă gîndiți să dați expresie prin arta dumneavoastră și acestor schimbări, năzuințelor popoarelor spre o lume mai dreaptă, mai bună, spre o lume a păcii. Iată ce surse de inspirație vă oferă viața.

Am dori ca, așa cum ați reușit acum să prezentați în această expoziție momente din trecutul mai îndepărtat

al patriei noastre, să realizați în anii următori noi expoziții în care să fie oglindite momente din istoria de astăzi a poporului nostru, din prezentul vieții și muncii sale, imaginea felului în care se realizează programul partidului nostru. Totodată, să redați succesele popoarelor în lupta ce se duce astăzi pentru o lume mai bună, mai dreaptă, pentru destindere și pace pe plan internațional. Sper că atît cei mai în vîrstă, cei de vîrstă mijlocie, cît și cei tineri — care s-au întrecut, aș putea spune, pentru a prezenta opere cît mai valoroase în această expoziție — se vor lua în continuare la întrecere pentru a da poporului opere și mai bune, și mai valoroase, pentru a contribui și pe această cale la ridicarea nivelului de cultură al maselor, la elevarea spirituală, la formarea gustului pentru frumos al oamenilor, la realizarea unei vieți mai bune pe pămîntul patriei noastre.

Sînt convins că ne vom întîlni la noi expoziții și mai mari, și mai frumoase. Vă urez succes în activitatea dumneavoastră, urez comitetului pe care l-ați ales succes în îndrumarea activității de creație. Aceste succese depind de munca tuturor artiștilor plastici, de felul în care fiecare înțelege să servească poporul, prin tot ceea ce face. Văd că, într-adevăr, pe acest drum vrea fiecare să meargă, în felul său, servind poporul, cauza socialismului și păcii. *(Aplauze puternice, prelungite).*

# TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI REPUBLICII VOLTA SUPERIOARĂ, GENERAL SANGOULÉ LAMIZANA

## Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

*— 11 iunie 1973 —*

Domnule președinte,

Domnilor,

Este o mare plăcere de a vă avea ca oaspeți dragi ai României socialiste și de a vă adresa, și cu acest prilej, un călduros salut prietenesc din partea Consiliului de Stat, a guvernului și a poporului român, precum și din partea mea personal.

Deși România și Volta Superioară se află situate în zone diferite ale globului, popoarele noastre se simt aproape unul de altul, pentru că nutresc și luptă pentru afirmarea acelorași nobile idealuri ale libertății și dreptății, ale progresului și păcii în lume. Iată de ce consider că în manifestările pline de cordialitate, în primirea călduroasă pe care v-a rezervat-o astăzi populația capitalei își găsesc o vie reflectare prietenia dintre popoarele noastre, dorința comună de a dezvolta colaborarea dintre ele.

Vizita în România vă oferă prilejul de a cunoaște nemijlocit viața și preocupările unui popor care, scuturînd definitiv, cu aproape trei decenii în urmă, jugul exploa-

țării și dominației străine, și-a luat soarta în propriile mîini și a trecut să-și făurească în libertate propriul său destin, construind orînduirea nouă, socialistă, pe pămîntul patriei sale. Aflîndu-vă în România veți putea cunoaște, dragi oaspeți, nu numai realizările și preocupările poporului nostru, ci și marea sa dorință de pace și colaborare cu celelalte popoare.

În România sînt cunoscute și se bucură de o înaltă apreciere eforturile depuse de poporul țării dumneavoastră în vederea creării unei economii de sine stătătoare, a îmbunătățirii condițiilor de viață ale întregii populații. Știm din proprie experiență că făurirea unei vieți noi nu este posibilă fără eforturi și sacrificii, că în această operă complexă pot apărea și unele dificultăți ; în același timp însă știm că orice obstacole pot fi înlăturate prin unirea tuturor forțelor înaintate, progresiste ale țării. Fără îndoială că realizările obținute de poporul țării dumneavoastră pe plan economic și social constituie premise favorabile pentru consolidarea continuă a independenței și a suveranității naționale.

Ne bucură să constatăm că relațiile dintre țările noastre au bune perspective de a se dezvolta, pe baza stimei și respectului reciproc, a egalității în drepturi și avantajului mutual. Sînt încredințat că în cadrul convorbirilor pe care le vom avea se vor evidenția o serie de posibilități concrete de a pune bazele acestei colaborări, în folosul deplin al ambelor popoare, al cauzei generale a înțelegerii și păcii în lume.

Domnule președinte,

Veniți de pe un continent care a cunoscut, în ultimul sfert de veac, profunde prefaceri înnoitoare și unde, pe ruinele fostelor imperii coloniale, s-au născut zeci de state noi, printre care și cel al dumneavoastră. Africa



este însă continentul în care, cu toate progresele înregistrate pe linia decolonizării, o serie de popoare continuă să se afle sub dominația colonialismului, să fie înrobite și exploatate. Poporul român, care știe ce înseamnă asuprirea străină, el însuși fiind nevoit să ducă o grea și îndelungată luptă, să dea mari jertfe pentru cucerirea independenței și făurirea statului național unitar, este pe deplin solidar cu lupta popoarelor din Angola, Mozambic, Guineea-Bissau, Namibia pentru scuturarea jugului colonial, pentru libertate și independență națională. Profunda simpatie și solidaritatea militantă cu mișcarea de eliberare națională, cu lupta noilor state pentru consolidarea independenței constituie una din trăsăturile esențiale ale politicii externe a României socialiste.

Acordînd o atenție deosebită întăririi raporturilor de prietenie, colaborare și alianță cu țările socialiste — de care se simte legată prin țeluri și aspirații comune în făurirea noii orînduiri —, România dezvoltă, totodată, largi relații cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială, pe baza principiilor coexistenței pașnice. Doresc să subliniez, în acest context, importanța deosebită pe care o acordăm promovării relațiilor noastre cu țările care s-au eliberat de sub dominația străină și au pășit pe calea dezvoltării de sine stătătoare. Sprijinim din toată inima eforturile remarcabile ale acestor țări de a-și consolida independența politică și economică, lupta lor pentru valorificarea în interesul propriu a bogățiilor naționale.

Apreciind că lichidarea subdezvoltării constituie una din problemele cele mai importante ale zilelor noastre, consider că statele avansate au datoria și obligația de a acorda un ajutor mai substanțial și un sprijin mai activ eforturilor țărilor în curs de dezvoltare pentru a

elimina marile decalaje care le despart de țările industrializate.

România se pronunță hotărît pentru excluderea forței și amenințării cu forța din relațiile internaționale, pentru lichidarea focarelor de tensiune și război care primejduiesc pacea lumii. Ne pronunțăm în mod ferm pentru soluționarea politică a conflictului din Orientul Apropiat, pe baza Rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967.

Considerăm că toate țările, de pe toate continentele — fie ele mari, mijlocii sau mici —, fără deosebire de orînduire socială, trebuie să participe cu drepturi egale la soluționarea tuturor problemelor de care depind pacea și progresul omenirii.

Ca țară europeană, direct interesată în înfăptuirea unui climat de securitate și colaborare pe continent, România salută cu satisfacție convocarea conferinței general-europene la 3 iulie. Sîntem hotărîți, așa cum am acționat și în cadrul lucrărilor pregătitoare de la Helsinki, să facem totul pentru reușita lucrărilor conferinței, pentru instaurarea unor noi relații între toate statele din Europa, care să ofere fiecărui popor garanția deplină că nu va fi victima vreunei agresiuni, a folosirii forței ori a amenințării cu forța. Aceasta corespunde nu numai năzuinței țărilor europene, ci și cauzei păcii și colaborării între toate popoarele.

Domnule președinte,

Pe deplin încredințat că vizita pe care o faceți în România, convorbirile pe care le vom purta vor deschide noi perspective prieteniei și colaborării dintre țările și popoarele noastre, permiteți-mi să toastez :



în sănătatea dumneavoastră ;

în sănătatea celorlalți oaspeți din Republica Volta Superioară ;

pentru prosperitatea și fericirea poporului dumneavoastră ;

pentru prietenia și colaborarea dintre România și Volta Superioară, pentru pace în întreaga lume !

# CUVÎNT LA CEREMONIA SEMNĂRII DECLARAŢIEI SOLEMNE COMUNE A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ŞI REPUBLICII VOLTA SUPERIOARĂ

## Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România a preşedintelui Republicii Volta Superioară, general Sangoulé Lamizana

*— 14 iunie 1973 —*

Domnule preşedinte,
Domnilor,
Tovarăşi,

Doresc să exprim satisfacţia Consiliului de Stat, a guvernului, a mea personal, precum şi a întregului popor român pentru semnarea de către dumneavoastră şi de către mine, ca reprezentanţi ai popoarelor noastre, a Declaraţiei solemne.

Apreciez semnarea acestui important document ca un moment de o importanţă deosebită pentru relaţiile dintre ţările şi popoarele noastre. În această declaraţie sînt înscrise principiile de bază care vor călăuzi ţările şi popoarele noastre în colaborarea lor, angajamentul solemn de a acţiona în spiritul deplinei egalităţi în drepturi, al respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc.

Luîndu-ne angajamentul de a acţiona în relaţiile dintre noi în spiritul acestor principii, afirmăm, totodată, dorinţa popoarelor noastre de a milita ca şi în relaţiile cu alte state, precum şi în relaţiile dintre toate popoarele lumii aceste principii să se afirme şi să devină baza unei colaborări trainice.



Sîntem convinşi că discuţiile pe care le-am avut, Declaraţia solemnă pe care am semnat-o în seara aceasta, celelalte documente care vor fi semnate, acordul realizat cu privire la extinderea colaborării economice, tehnico-ştiinţifice şi culturale între popoarele noastre vor influenţa în mod pozitiv relaţiile viitoare dintre popoarele noastre. Puteţi fi sigur că guvernul român, România vor face totul pentru a înfăptui în cele mai bune condiţii tot ceea ce am convenit.

Dorim în mod sincer ca colaborarea noastră să contribuie la dezvoltarea economică, socială a ambelor popoare. Sîntem bucuroşi să împărtăşim din experienţa pe care am obţinut-o în dezvoltarea unei economii independente, aşa cum dorim să cunoaştem experienţa dumneavoastră.

Ţările noastre sînt angajate pe un drum greu, care cere o muncă încordată, dar care deschide o perspectivă minunată pentru ridicarea lor economică, pentru bunăstarea popoarelor noastre. Sîntem convinşi că colaborarea noastră va contribui la realizarea acestor obiective, aşa cum sper că ea va contribui la soluţionarea multor probleme care privesc ţările în curs de dezvoltare, progresul lor economic independent, la cauza păcii şi colaborării în întreaga lume.

În acest spirit, exprimînd încă o dată bucuria de a vă avea ca oaspeţi în România, aş dori să urez poporului Voltei Superioare succese tot mai mari pe calea dezvoltării economice şi sociale independente, bunăstare şi fericire.

Dumneavoastră, domnule preşedinte, vă doresc cele mai mari succese în întreaga activitate pentru atingerea acestor obiective şi sper că relaţiile noastre viitoare se vor dezvolta, vor servi cauzei popoarelor noastre. *(Aplauze).*

# TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREŞEDINTELE REPUBLICII VOLTA SUPERIOARĂ, GENERAL SANGOULÉ LAMIZANA, ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU

## Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

*— 14 iunie 1973 —*

Domnule preşedinte,
Domnilor,
Tovarăşi,

Aş dori să încep prin a mulţumi pentru seara plăcută pe care ne-aţi oferit-o, care, din păcate, este şi ultima seară pe care o petreceţi în România.

Vizita dumneavoastră, deşi scurtă, s-a bucurat, după cum aţi putut constata, de atenţia şi simpatia întregului nostru popor. Aceasta arată felul în care poporul român ştie să-şi primească prietenii, sentimentele sale de amiciţie faţă de poporul dumneavoastră, dorinţa de a dezvolta relaţii de colaborare în toate domeniile de activitate.

Într-adevăr, în cadrul convorbirilor care au avut loc în aceste zile şi al discuţiilor dintre miniştrii şi specialiştii ţărilor noastre s-a ajuns la o serie de înţelegeri cu privire la dezvoltarea colaborării economice, tehnico-ştiinţifice şi culturale. Sînt convins că aceste înţelegeri vor



asigura o dezvoltare intensă a relaţiilor noastre viitoare. De asemenea, am semnat împreună Declaraţia solemnă cu privire la principiile relaţiilor de prietenie şi colaborare dintre ţările noastre. Se poate spune deci că vizita dumneavoastră, deşi scurtă, se încheie cu rezultate bune. Aceste rezultate vor avea o influenţă pozitivă asupra relaţiilor dintre popoarele noastre, vor contribui la o bună conlucrare, atît în domeniile economice, cît şi în activitatea pe plan internaţional, în lupta împotriva colonialismului şi neocolonialismului, pentru o politică nouă, de colaborare şi de pace, pe principiile deplinei egalităţi şi respectului reciproc între toate naţiunile lumii.

Vă mulţumesc pentru invitaţia ce mi-aţi adresat, de a vizita ţara dumneavoastră. Aşa cum v-am mai spus, ar fi o mare plăcere pentru mine să pot cunoaşte nemijlocit activitatea, preocupările şi realizările poporului dumneavoastră, care acţionează pentru a-şi făuri o viaţă independentă, liberă, fericită.

V-aş ruga să duceţi acasă cele mai bune sentimente din partea poporului român, să transmiteţi poporului dumneavoastră urările noastre de noi şi noi succese pe drumul dezvoltării economice şi sociale, de prosperitate şi fericire.

Cu aceste gînduri şi sentimente, propun să ridicăm un pahar în sănătatea dumneavoastră, domnule preşedinte, a celorlalţi colaboratori ai dumneavoastră, pentru prosperitatea şi bunăstarea poporului Voltei Superioare !

Pentru colaborarea între popoarele noastre !

Pentru pace în întreaga lume ! *(Aplauze).*

# INTERVIU ACORDAT TELEVIZIUNII I (A.R.D.) DIN REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA

*— 15 iunie 1973 —*

ÎNTREBARE : *Republica Federală Germania, pe care dumneavoastră, domnule președinte, o vizitați pentru prima dată peste cîteva zile, este al doilea partener comercial al României. Ambele state tind spre o nouă dezvoltare a colaborării economice. Deosebirile existente între sistemele economice ale celor două țări nu limitează, oare, posibilitățile acestei dezvoltări ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, Republica Federală Germania ocupă un loc important în comerțul exterior al României. În acest an, schimburile în ambele sensuri se vor ridica la peste 1,8 miliarde de mărci și probabil în 1975 să ne apropiem de 2,5 miliarde de mărci, ceea ce reprezintă, fără îndoială, o cifră importantă atît pentru România, dar cred că chiar și pentru Republica Federală Germania.

Deci, după cum se vede, deosebirile de orînduiri sociale nu au împiedicat și nici nu pot fi un obstacol în calea dezvoltării colaborării economice atunci cînd se pornește de la egalitatea în drepturi, de la respectul reciproc și, fără îndoială, de la avantajele corespunzătoare în relațiile economice. Tocmai pe această bază a fost posibilă și extinderea în ultimii ani a relațiilor economice



dintre cele două state. Apreciem că, dacă vom acționa în acest sens și în viitor există o largă perspectivă ca ele să se dezvolte pînă în 1980 cu mult peste ceea ce vom realiza în 1975.

ÎNTREBARE : *Dumneavoastră, domnule președinte, ați vorbit în repetate rînduri despre anacronismul blocurilor militare și ați susținut desființarea lor. Nu cumva asemenea așteptări mari îngustează perspectivele unor progrese limitate la convorbirile de la Viena privind reducerea echilibrată a trupelor în Europa centrală ?*

RĂSPUNS : După cum se știe România, ca și alte state din Europa — socialiste și nesocialiste — s-a pronunțat și se pronunță pentru desființarea blocurilor militare. Considerăm, într-adevăr că existența blocurilor militare este un anacronism, că reprezintă o etapă depășită și trebuie să acționăm pentru a găsi căile cele mai corespunzătoare pentru diminuarea treptată a importanței acestora și, pînă la urmă pentru desființarea blocurilor. Pornind de aici, consider că avînd o asemenea perspectivă și un asemenea obiectiv, care corespund intereselor tuturor popoarelor europene colaborării și păcii trainice între ele, ca și cauzei păcii în întreaga lume nu numai că nu se îngustează sau se limitează perspectivele unor progrese în cadrul convorbirilor de la Viena privind reducerea echilibrată a trupelor din Europa centrală, ci, dimpotrivă, avînd o asemenea orientare și perspectivă, se creează condiții mai bune pentru luarea unor măsuri parțiale care trebuie să se înglobeze și să ducă la o reală dezangajare militară nu numai în Europa centrală, dar și în întreaga Europă, la desființarea blocurilor militare, la crearea condițiilor ca fiecare stat să se simtă în deplină siguranță, să aibă posibilitatea de a-și concentra forțele, materiale și umane, în direcția dezvol-

țării economico-sociale și de a colabora în deplină egalitate cu toate statele.

ÎNTREBARE : *Succesele obținute la Helsinki, cu participarea foarte importantă a României, au apropiat mai mult Europa de un sistem de securitate și cooperare. În ce ar consta concret, după părerea dumneavoastră, domnule președinte, garanțiile pentru independența fiecărei națiuni și cum ar putea fi depășite limitările suveranității existente încă în cadrul alianțelor ?*

RĂSPUNS : După cum se știe, după șase luni de activitate intensă, la Helsinki s-au putut obține rezultate bune în pregătirea pe o bază democratică, în deplină egalitate între toate statele, și convocarea, la 3 iulie, a Conferinței pentru securitatea europeană. Noi considerăm aceste rezultate ca deosebit de importante, aș putea spune istorice.

Pentru prima dată, popoarele Europei s-au reunit, au găsit o bază comună și au putut ajunge la un consens asupra unor probleme fundamentale. Merită menționat faptul că, în cadrul acestor pregătiri, atît țări mari — unele foarte mari —, cît și țări mijlocii și mici — unele foarte mici — au putut să-și expună deschis punctele de vedere, au contribuit la adoptarea hotărîrilor în consens, care permite începerea Conferinței general-europene. Din acest punct de vedere, consider înseși pregătirile de importanță deosebită pentru climatul nou care se afirmă în lume.

În ce privește Conferința general-europeană propriu-zisă, în fața ei stau, fără îndoială, sarcini deosebit de mari. După părerea noastră, este necesar ca conferința să adopte documente corespunzătoare, care să garanteze realizarea în viață a principiilor de egalitate, respect al independenței și suveranității, neamestecul în treburile interne ale fiecărui stat. Aceasta presupune ca toate statele europene și celelalte state participante — mă refer la Statele Unite și Canada — să-și asume obligația că nu vor recurge în nici o împrejurare la forță sau la amenințarea cu forța în soluționarea unor probleme, ci vor acționa pe calea tratativelor pentru găsirea de soluții politice, pașnice, în toate împrejurările. Pentru a se asigura înfăptuirea acestor angajamente, statele vor trebui să găsească și formele corespunzătoare care să dea garanția — și în orice caz trebuie să creăm o asemenea situație — că orice încălcare a acestor principii să poată fi condamnată de toate țările și de toată lumea, că acele state care ar acționa împotriva angajamentelor să poată fi supuse oprobriului opiniei publice europene și internaționale. După părerea mea, popoarele sînt direct interesate în stabilirea unor relații noi, de colaborare și pace, și pot, dacă vor acționa cu fermitate, să asigure realizarea acestor principii.



ÎNTREBARE : *România nu a făcut un secret din faptul că uneori între țările socialiste au existat deosebiri de păreri. După părerea dumneavoastră, domnule președinte, în ce condiții ar putea fi depășite astfel de păreri deosebite ?*

RĂSPUNS : După cum se știe, între unele țări socialiste au existat într-adevăr și există o serie de deosebiri de păreri și chiar divergențe. Deci, era greu pentru România — ca pentru oricine, dealtfel — să facă un secret din acest lucru. Ceea ce a considerat însă România că trebuie făcut a constat în aceea că a acționat întotdeauna pentru dezvoltarea relațiilor cu țările socialiste, apreciind că existența unor deosebiri de păreri sau chiar divergențe nu trebuie în nici un fel să împiedice colaborarea în problemele fundamentale. Aș putea spune că, acționînd în acest spirit, România a reușit să dezvolte relații cu

toate țările socialiste. Pentru a putea fi depășite nu deosebirile de păreri, ci divergența sau încordarea care s-ar putea ivi de aici, este necesar să se pornească de la faptul că fiecare țară socialistă — ca oricare țară — are un anumit trecut istoric, anumite condiții naționale, sociale, că, deci, și în realizarea construcției socialiste, cît și în abordarea unor probleme internaționale nu se poate să nu se țină seama de aceste condiții. Ca atare, este necesar să se pornească de la aceste realități, să se țină seama că existența unor păreri deosebite este, cîteodată, chiar un factor pozitiv, pentru că se știe că omenirea a progresat întotdeauna tocmai prin confruntarea între păreri — atît pe plan social, cît și politic și științific.

Pornind de la aceasta, noi apreciem că este pe deplin posibil ca — chiar existînd anumite păreri deosebite într-o problemă sau alta — țările socialiste să conlucreze activ în problemele privind atît construcția noii orînduiri, cît și în problemele fundamentale internaționale privind colaborarea între toate statele, pacea și progresul social.

ÎNTREBARE : *În încheiere, domnule președinte, v-am ruga să adresați cu prilejul primei dumneavoastră vizite în Republica Federală Germania cîteva cuvinte pentru telespectatorii noștri.*

RĂSPUNS : Aștept cu multă bucurie să vizitez Republica Federală Germania, la invitația amabilă a președintelui Heinemann și ca răspuns la vizita pe care domnia-sa a efectuat-o în România.

Aș dori să adresez telespectatorilor dumneavoastră, întregului popor al Republicii Federale Germania cele mai bune urări de prosperitate, de pace.

# INTERVIU ACORDAT UNUI GRUP DE ZIARIȘTI DIN REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA

— *15 iunie 1973* —

ÎNTREBARE (Heinz Schewe — „Die Welt"): *Îmi amintesc de discuția pe care ați avut-o în urmă cu circa doi ani cu un grup de ziariști vest-germani, cu puțin înaintea vizitei domnului președinte federal Heinemann în România. Atunci ați avut posibilitatea să vorbiți despre dezvoltarea relațiilor româno—vest-germane. Între timp au trecut doi ani și doresc să vă întreb în ce măsură așteptările dumneavoastră de atunci au fost îndeplinite, dacă nu au rămas dorințe deschise, dacă vedeți posibilități de îmbunătățire. Întrebarea mea se referă la toate domeniile relațiilor româno—vest-germane : domeniile economiei, culturii și politic.*

RĂSPUNS : Într-adevăr, cu doi ani în urmă, cu prilejul vizitei președintelui Gustav Heinemann în România, au avut loc discuții și s-au stabilit o serie de măsuri în vederea extinderii colaborării dintre statele noastre. Îmi amintesc bine ce am spus atunci presei cu privire la așteptările României. Coincidența face ca în acest an să se împlinească și șase ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre România și Republica Federală Germania. Deci, în ajunul vizitei pe care urmează să o efectuez în Republica Federală Germania pot spune că așteptările

noastre încă la stabilirea relaţiilor diplomatice, ca şi cele exprimate acum doi ani s-au realizat în cea mai mare măsură. A avut loc o dezvoltare rapidă a relaţiilor economice. Republica Federală Germania ocupă locul doi în schimburile economice ale României, cu un volum, în acest an, de peste 1,8 miliarde de mărci. S-au extins relaţiile în domeniile ştiinţific, tehnic şi cultural. Este adevărat că mai există încă loc pentru îmbunătăţirea acestor relaţii. Dealtfel, în ultimele luni au avut loc o serie de tratative şi sper că în cadrul vizitei pe care o voi face în curînd în Republica Federală Germania vom evidenţia noi posibilităţi în vederea extinderii acestei colaborări.

În ce priveşte schimburile economice, noi ne aşteptăm ca, pînă în 1975, să ajungem la circa 2,5 miliarde de mărci, iar după aceasta, spre 1980, ele să crească pînă la 3,5—4 miliarde de mărci.

M-aţi întrebat de dorinţe. Ştiţi că oamenii doresc întotdeauna lucruri mai bune şi tot mai bune. Deci, doresc să declar că evoluţia relaţiilor dintre Republica Socialistă România şi Republica Federală Germania este pozitivă. Mai sînt încă multe posibilităţi şi sper că ele vor fi folosite de ambele părţi. Aş dori să menţionez cu acest prilej faptul că multe din cele ce s-au întrevăzut în colaborarea noastră, dintre România şi R.F.G., cu privire la evoluţia pe calea destinderii a relaţiilor din Europa, s-au realizat cu succes, inclusiv în direcţia securităţii europene. De aceea aş putea spune că colaborarea dintre statele noastre a avut influenţe pozitive nu numai asupra relaţiilor bilaterale, ci şi asupra cursului destinderii, colaborării şi securităţii în Europa.

ÎNTREBARE (Lothar Labusch — „Kölner Stadt Anzeiger"): *Domnule preşedinte, aţi vorbit pe scurt despre domeniul relaţiilor economice dintre ţările noastre. Pe mine m-ar interesa ce rol pot avea societăţile mixte înfiinţate sau care urmează a fi înfiinţate în domeniul economic ?*



RĂSPUNS : Am menţionat deja progresele simţitoare ale relaţiilor economice dintre statele noastre. În legătură cu înfiinţarea societăţilor mixte, lucrurile sînt de-abia la început. Se duc actualmente tratative cu mai multe companii din R.F.G. de către întreprinderile corespunzătoare din România pentru înfiinţarea unor societăţi mixte. Se pare că încă în acest an se vor obţine unele rezultate concrete.

În perspectivă, extinderea relaţiilor dintre România şi Republica Federală Germania trebuie să se bazeze nu numai pe simplul schimb de mărfuri, ci şi pe o largă cooperare în producţie. Cred că societăţile mixte vor contribui tocmai la realizarea acestei cooperări şi vor crea posibilităţi de a extinde această cooperare şi pe terţe pieţe. Deci, eu întrevăd un viitor bun activităţii acestor societăţi mixte.

ÎNTREBARE (Thomas Metz — „Wirtschaftswoche") : *Cum apreciaţi dumneavoastră viitoarele relaţii ale României cu Piaţa comună ?*

RĂSPUNS : Am mai declarat nu o dată că România porneşte de la realităţi şi, deci, consideră şi Piaţa comună o realitate a zilelor noastre.

Desigur, pornind de aici, noi dorim să dezvoltăm colaborarea în continuare cu ţările Pieţei comune şi sperăm că se va ajunge la o asemenea înţelegere care să ducă la eliminarea unor bariere sau restricţii. În acest sens, hotărîrea recentă a Pieţei comune de a acorda preferinţe generalizate României se înscrie tocmai în această preocupare.

ÎNTREBARE (Peter O. Ebel — „Stern“) : *România a realizat un ritm înalt de dezvoltare economică. Cum veți menține acest ritm în viitor ?*

RĂSPUNS : România a reușit să dezvolte producția industrială într-un ritm de circa 14% în ultimii 20 de ani. Acest ritm trebuie însă comparat cu nivelul scăzut de la care a pornit țara noastră. Cu toate că a realizat acest ritm înalt, România este încă o țară în curs de dezvoltare. De aceea, Congresul al X-lea al partidului și Conferința Națională au trasat drept obiectiv continuarea ritmului înalt de dezvoltare în următorii 10—15 ani să ajungem sau să ne apropiem de nivelul țărilor dezvoltate din punct de vedere economic.

Alocăm în continuare pentru dezvoltare circa 30—33% din venitul național. Trebuie să facem aceste eforturi pentru că numai așa vom putea asigura dezvoltarea rapidă a întregii economii. Făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate pe care ne-am propus-o nu se va putea realiza decît pe baza unei economii puternice, care să asigure satisfacerea din plin a cerințelor întregului nostru popor.

Pe lîngă eforturile proprii, intenționăm însă să dezvoltăm și o largă colaborare cu alte state — atît socialiste, cît și nesocialiste. Deci, pentru a menține acest ritm sînt necesare atît eforturi susținute proprii, cît și o largă colaborare internațională.

ÎNTREBARE (Nikolaus Prede — Agenția D.P.A.) : *Domnule președinte, cu ce speranțe merge România la 3 iulie la Conferința de la Helsinki și cum apreciați desfășurarea de pînă acum a consultărilor de la Viena privind reducerea trupelor ?*

*Dacă îmi permiteți, o să pun și a doua întrebare : În iulie anul trecut, domnule președinte, ați vorbit la Conferința Națională despre un nou tip de relații socialiste. În ce măsură acest lucru a fost realizat și ce perspective au ele ?*



RĂSPUNS : După cum cunoașteți, timp de șase luni, la Helsinki, s-au desfășurat pregătirile pentru Conferința general-europeană. Vă sînt cunoscute aceste rezultate, pe care noi le apreciem ca deosebit de importante. Aș putea spune că ele au marcat un moment nou în relațiile internaționale, pentru că, în cadrul acestor pregătiri, atît țările mari — și unele chiar foarte mari —, cît și țările mijlocii și mici — și unele chiar foarte mici — au putut să-și spună deschis părerea și să contribuie la adoptarea tuturor hotărîrilor prin consens, ceea ce este, de fapt, cel puțin în ultimele decenii, cam unicul caz. Pornind de aici, noi considerăm că convocarea conferinței la 3 iulie reprezintă un eveniment istoric și o șansă unică pentru destindere, pace și colaborare în Europa. Desigur, este necesar să se depună în continuare eforturi susținute din partea tuturor statelor — și România este hotărîtă să facă acest lucru — pentru ca lucrările conferinței să se desfășoare în spiritul și litera — dacă se poate spune așa — a celor stabilite la Helsinki, ca toate statele să poată acționa pe principiul deplinei egalități, astfel ca hotărîrile ce se vor lua să contribuie la așezarea relațiilor pe o bază nouă. Conferința trebuie să ducă la crearea unor asemenea relații care să asigure deplina egalitate în drepturi, respectul suveranității și independenței, neamestecul în treburile interne. Conferința trebuie să stabilească renunțarea la forță și la amenințarea cu forța în relațiile dintre state, dar și garanțiile necesare că nici un stat nu va folosi forța și nu va amenința cu forța. Fără îndoială că așteptăm ca această conferință să deschidă și noi perspective pentru extinderea co-

laborării economice, științifice, culturale și în alte domenii de activitate.

În ce privește consultările de la Viena în problemele reducerii trupelor, ele sînt abia la început. Este deci greu să se vorbească de anumite rezultate. Noi dorim să se ajungă la măsuri concrete care să aibă în vedere obiectivul final al retragerii definitive a trupelor străine din Europa, de pe teritoriul altor state, necesitatea participării tuturor statelor europene și posibilitatea ca ele să-și spună punctele lor de vedere la această conferință. Deci, noi considerăm consultările de la Viena ca un pas spre dezangajare militară, spre măsuri serioase de dezarmare în întreaga Europă.

În ce privește problema noului tip de relații dintre țările socialiste, trebuie să declar că acest nou tip de relații se înfăptuiește mai de mult, se afirmă — desigur, cu unele greutăți, așa cum se întîmplă cu tot ceea ce este nou. Se poate spune că realmente între țările socialiste se construiește un nou tip de relații, care pornește de la necesitatea excluderii inegalității și a asupririi unei națiuni de către alta și, totodată, de la necesitatea întrajutorării și colaborării active. După părerea mea, perspectiva viitorului o reprezintă tocmai un asemenea tip de relații, bazate pe o colaborare egală și liberă între națiuni egale și libere.

ÎNTREBARE (Siegmar Schelling — „Welt am Sonntag“) : *Dumneavoastră v-ați pronunțat pînă acum energic pentru suveranitatea nelimitată. Acest principiu nu este realizat peste tot complet. De aceea vreau să întreb dacă aveți speranțe concrete că acest principiu se va impune pe plan internațional în viitor și cum motivați aceasta?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, România și eu personal m-am pronunțat și mă pronunț cu hotărîre pentru respectul



deplin al suveranității tuturor statelor. Desigur, este dreptul fiecărui stat de a stabili cît de largă să fie suveranitatea sau la ce poate renunța din suveranitatea sa. În definitiv, însăși colaborarea internațională înseamnă că, pînă la urmă, statele, națiunile se înțeleg să-și facă între ele anumite concesii. Principalul este însă ca fiecare națiune să poată hotărî în deplină libertate, fără nici o constrîngere, formele și căile de colaborare internațională. Aceasta înseamnă pînă la urmă însăși o manifestare a independenței și suveranității.

Dacă urmărim desfășurarea evenimentelor internaționale și luăm, de exemplu, statele din America Latină, putem constata că ele își afirmă tot mai puternic poziția independentă, trec la preluarea bogățiilor naționale în propriile mîini și doresc să așeze relațiile lor cu celelalte state pe noi baze. Asemenea fenomene se întîmplă și în Africa, în Asia și chiar și în Europa. Deci, aș putea spune că desfășurarea vieții internaționale demonstrează că independența și suveranitatea națională constituie factori primordiali ai progresului fiecărei națiuni, precum și factori primordiali pentru colaborare și pace trainică.

Pornind de la aceasta, apreciez că, în perspectivă, odată cu extinderea colaborării internaționale, se va accentua și preocuparea popoarelor de a fi stăpîne pe destinele lor, de a-și asigura mai deplin independența și suveranitatea. Aceste două laturi nu vin în nici un fel în contradicție ; dimpotrivă, se condiționează reciproc. Cu cît o națiune va fi mai independentă și mai liberă, cu atît va fi mai dornică să colaboreze în condiții de egalitate cu alte state și națiuni. Cu cît va fi mai lipsită de libertate, cu atît se va ridica cu mai multă fermitate împotriva oricăror forme de constrîngere. Deci, afirmarea independenței și suveranității este calea spre colaborare, spre apropiere între națiuni, între popoare.

ÎNTREBARE (Christian Schöne — „Frankfurter Rundschau"): *În politica externă a României un rol important joacă străduințele pentru destindere între Est și Vest, pentru crearea unei zone libere de arme atomice în Balcani. În legătură cu aceasta, permiteți-mi să pun următoarea întrebare : În ce măsură au dat rezultate acțiunile întreprinse în această direcție și în ce măsură depind ele de conferința pentru securitate europeană și de Conferința de la Viena ? Care sînt concepțiile dumneavoastră, domnule președinte, în legătură cu posibilitățile de a avansa spre o politică de destindere și cooperare în Balcani ?*

RĂSPUNS : După cum ați menționat și dumneavoastră, România se pronunță în mod constant pentru realizarea în Balcani a unei zone fără arme nucleare, fără baze militare străine. Concepem aceasta, desigur, în contextul eforturilor generale pentru destindere în Europa și în întreaga lume, pentru dezarmare și, în primul rînd, pentru dezarmarea nucleară.

Fără îndoială că lucrările conferinței pentru securitate în Europa vor exercita o puternică influență și asupra activității de destindere în Balcani, ca și în alte zone ale continentului, precum și în întreaga lume. Noi concepem, după cum am spus, conferința pentru reducerea reciprocă și echilibrată a trupelor ca o latură a procesului mai general al dezangajării militare în care trebuie incluși și Balcanii, precum și alte zone ale Europei, întregul continent pînă la urmă. Pot spune că, acționînd în această direcție, România a reușit să dezvolte relații bune de colaborare cu toate țările balcanice. Am extins larg colaborarea economică, tehnico-științifică, culturală nu numai cu țările socialiste din Balcani, dar și cu celelalte țări — mă refer la Turcia și Grecia. Dealtfel, în diferite domenii există de acum o serie de organisme comune care desfășoară o activitate rodnică. Ne gîndim de a da o formă și mai bună acestor organisme existente, de a merge spre crearea unei colaborări economice mai strînse și de a ajunge la realizarea unei reuniuni a țărilor din Balcani, pentru a discuta măsurile în direcția realizării obiectivelor de care am vorbit. Avem în vedere ca la eventualele convorbiri ce vor fi purtate în această privință să participe și alte țări care sînt interesate, așa cum, de exemplu, noi ne-am declarat interesul să participăm la negocierile de la Viena.



ÎNTREBARE (Lothar Labusch — „Kölner Stadt Anzeiger") : *Ce poziție are România în legătură cu reprezentarea intereselor Berlinului occidental de către Republica Federală și dacă există posibilitatea ca acordurile care sînt preconizate între cele două țări să fie încheiate cu această clauză ?*

RĂSPUNS : După cum cunoașteți foarte bine, problema Berlinului occidental este soluționată de către cele patru mari puteri. România nu poate decît să se conformeze — dealtfel așa cum a declarat și Republica Federală Germania — hotărîrilor care vor fi adoptate în această privință. Noi ne gîndim să acționăm în așa fel încît problema Berlinului să nu contribuie în nici un fel la încordare, ci, dimpotrivă, să contribuie la dezvoltarea colaborării și păcii în Europa.

ÎNTREBARE (Bruno Szobczac — Agenția D.P.A.) : *Excelență, ați menționat necesitatea încheierii unor acorduri de pace în Europa. Este o chestiune urgentă pentru dumneavoastră ?*

RĂSPUNS : Nu. România nu are nici o problemă de asemenea natură. Noi sîntem interesați pentru realizarea în Europa a unor relații care să pună capăt vechii po-

litici, să asigure deplina egalitate între toate națiunile acestui continent.

ÎNTREBARE (Lothar Labusch — „Kölner Stadt Anzeiger") : *Există proiecte concrete pe care Republica Socialistă România și Republica Federală Germania intenționează să le realizeze pe terțe piețe ?*

RĂSPUNS : Sînt discuții în această direcție și, dacă vom ajunge la un acord de principiu, vom găsi și proiecte concrete. Atît România cît și Republica Federală Germania au relații internaționale cu multe state și pot să realizeze o asemenea colaborare.

HEINZ SCHEWE („Die Welt") : *Vă mulțumim pentru primire, domnule președinte. Știm că programul dumneavoastră este foarte încărcat. Noi vă mulțumim pentru că ne-ați vorbit amical.*

NICOLAE CEAUȘESCU : Eu aș dori să mulțumesc reprezentanților autorizați ai presei din Republica Federală Germania pentru vizita făcută în România. Sper că veți reflecta în mod corespunzător preocupările poporului român, realizările sale — și cu părțile bune și cu lipsurile ce se mai manifestă. În orice caz, sper că prin tot ceea ce veți scrie veți contribui la întărirea prieteniei dintre statele noastre, la o politică de colaborare și de pace !

Doresc, în încheiere, să adresez cititorilor ziarelor dumneavoastră, întregului popor din Republica Federală Germania cele mai bune urări de prosperitate și pace.

# INTERVIU ACORDAT POSTURILOR DE RADIO VEST-GERMANE W.D.R.

— *15 iunie 1973* —

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, Republica Socialistă România și Republica Federală Germania au stabilit în 1967 relații diplomatice, în ciuda sistemelor sociale diferite. Cum apreciați experiențele acestor 6 ani ? Ce rezultate pozitive pot fi menționate ? Ce greutăți există ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, s-au împlinit șase ani de cînd România și Republica Federală Germania au stabilit relații diplomatice. Faptul că cele două state au sisteme sociale diferite nu a împiedicat nici atunci, și nu poate să împiedice nici acum, dezvoltarea relațiilor dintre ele, așa cum nu a împiedicat România să stabilească relații cu multe alte state cu orînduiri sociale diferite. Deci, am considerat un lucru normal să căutăm căile de dezvoltare a colaborării dintre statele noastre.

Desigur, după cum se știe, de la început am așezat aceste relații pe baza egalității, respectului independenței, neamestecului în treburile interne. Pot spune că în această perioadă, aceste principii între țările noastre s-au aplicat din ambele părți. Aș putea spune, bazîndu-mă pe extinderea colaborării economice, tehnico-științifice și culturale din acești ani, că stabilirea relațiilor diplo-

matice s-a dovedit deosebit de bună pentru dezvoltarea raporturilor bilaterale. Dar, privind retrospectiv la situația politică din Europa de acum șase ani și la cea de astăzi, trebuie să spun că stabilirea relațiilor dintre țările noastre a avut influențe pozitive și a adus o contribuție de mare însemnătate la evoluția spre destindere în Europa, spre colaborare între toate statele, fără deosebire de orînduire socială.

ÎNTREBARE : *România și-a cîștigat merite deosebite în întărirea Națiunilor Unite. Ce pași concreți pot contribui ca principiile de drept internațional înscrise în Carta O.N.U. să se transforme dintr-un catalog de dorințe verbale într-o piatră fundamentală reală a securității europene ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, România acordă o atenție deosebită întăririi rolului Națiunilor Unite și altor organisme internaționale în soluționarea diferitelor probleme din viața contemporană. În acest sens se înscriu și propunerile României din 1972 privind creșterea rolului și eficienței Organizației Națiunilor Unite. Apreciem că este necesar să se creeze condiții pentru o mai largă participare a tuturor popoarelor, fie ele mari și mici, la acțiunile Organizației Națiunilor Unite și altor organisme internaționale și,. desigur, ca să fiu și mai precis, este necesar mai ales să se țină mai mult seama de țările mici și mijlocii, care să-și poată aduce o contribuție mai activă, prin participarea mai largă în diferite organisme ale Organizației Națiunilor Unite.

În același timp, este necesar ca Organizația Națiunilor Unite să dispună de mai multe posibilități pentru asigurarea înfăptuirii hotărîrilor și rezoluțiilor sale sau ale Consiliului de Securitate. Numai așa se vor putea, într-adevăr, obține succese în realizarea în practică a măsurilor îndreptate spre lichidarea conflictelor și a zonelor de încordare, spre determinarea statelor să acorde mai multă atenție și să înfăptuiască rezoluțiile și recomandările Organizației Națiunilor Unite. În acest fel se vor putea obține și în Europa rezultate bune în ce privește securitatea, cît și în întreaga lume.



ÎNTREBARE : *Comuniștii români doresc, așa cum ați subliniat de curînd, domnule președinte, să dezvolte relații de prietenie și cu partidele social-democrate. Ce motive îi determină în această direcție ?*

RĂSPUNS : România, sau mai bine zis Partidul Comunist Român, consecvent politicii sale de dezvoltare largă a relațiilor internaționale, întreține relații cu toate partidele comuniste și muncitorești, iar în ultimii șapte-opt ani am dezvoltat relații cu aproape totalitatea partidelor socialiste și social-democrate — în ceea ce privește Europa, aș putea spune, cu toate. Așa cum dezvoltăm, de asemenea, relații cu mișcările de eliberare națională, cu alte organizații și partide revoluționare și democratice. În acest context apreciem că relațiile de prietenie și colaborare cu partidele socialiste și social-democrate constituie o necesitate pentru o mai bună cunoaștere, pentru găsirea căilor de soluționare a multiplelor probleme din viața internațională. Ținînd seama că, pînă la urmă, în fiecare stat partidele sînt chemate, într-un moment sau altul, să înfăptuiască în practică o anumită politică — și, după cîte știți, partidele social-democrate au o orientare spre socialism, se înscriu în politica de securitate și de pace — și întrucît comuniștii români construiesc socialismul, este normal să caute colaborarea cu toate partidele care se pronunță pentru socialism, cît și cu cele care se pronunță pentru colaborare și pace între popoare.

ÎNTREBARE : *Pacea și securitatea în regiunea balcanică sînt un țel apropiat, dar, în același timp, și un țel de un înțeles mai larg al politicii externe românești. Pe ce cale și cu ce inițiative concrete urmărește țara dumneavoastră acest țel ?*

RĂSPUNS : România apreciază că înfăptuirea securității europene trebuie să se bazeze și pe o colaborare strînsă între popoarele din diferite zone ale Europei. De aceea considerăm că este necesar ca popoarele din Balcani, de unde, după cît se știe, din păcate, au pornit diferite conflicte, să găsească căile pentru a elimina orice sursă de încordare dintre ele, pentru a dezvolta o largă colaborare în toate domeniile de activitate — deci și în domeniul soluționării pașnice, pe cale politică, a oricăror probleme care ar putea apărea — pentru a ajunge la măsuri de dezangajare militară și, pînă la urmă, la excluderea armelor nucleare din Balcani.

Pe această cale acționează România și dorește să facă și în viitor eforturi pentru a dezvolta relații bune cu toate statele din Balcani. Dealtfel, pot menționa că în momentul de față sîntem mulțumiți de relațiile pe care le avem cu toate statele din Balcani, atît socialiste cît și nesocialiste. Considerăm că, acționînd pe această cale, dezvoltînd relațiile bilaterale și inițiind o serie de acțiuni de conlucrare multilaterală, inclusiv o serie de reuniuni pentru găsirea căilor de soluționare a problemelor, vom putea realiza acest deziderat, ceea ce ar corespunde atît intereselor popoarelor din Balcani, cît și tuturor popoarelor din Europa.

ÎNTREBARE : *În încheiere, domnule președinte, v-am ruga să adresați cu prilejul primei dumneavoastră vizite în Republica Federală Germania cîteva cuvinte pentru ascultătorii noștri.*



RĂSPUNS : Aștept cu multă bucurie să vizitez Republica Federală Germania, la invitația amabilă a președintelui Heinemann și ca răspuns la vizita pe care Domnia-sa a efectuat-o în România.

Aș dori să adresez ascultătorilor dumneavoastră, întregului popor al Republicii Federale Germania cele mai bune urări de prosperitate, de pace.

# MESAJ
# ADRESAT PARTICIPANȚILOR LA FESTIVALUL NAȚIONAL DE LA VENEȚIA AL ZIARULUI „L'UNITÀ"

*— 16 iunie 1973 —*

Dragi tovarăși,
Dragi prieteni,

Cu prilejul Festivalului de la Veneția al ziarului „l'Unità", îmi este deosebit de plăcut să vă transmit, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al poporului român și al meu personal, un călduros salut și urările noastre de succes deplin acestei tradiționale sărbători a presei comuniste din Italia.

Amploarea manifestărilor pe care le prilejuiește întregul festival ilustrează forța organizatorică și popularitatea de care se bucură Partidul Comunist Italian, sentimentele de dragoste și prețuire cu care este înconjurat de masele largi ale poporului. Sărbătorirea ziarului „l'Unità" se înscrie astfel ca o puternică manifestare populară a adeziunii față de lupta și idealurile comuniștilor italieni.

Doresc să exprim, la această sărbătoare a voastră, dragi tovarăși și prieteni, stima și solidaritatea comuniștilor români, ale întregului nostru popor față de Partidul Comunist Italian, față de prestigioasa sa activitate consacrată slujirii intereselor clasei muncitoare și poporului italian, cauzei păcii și progresului în lume.



Este un motiv de reală satisfacție pentru noi faptul că legăturile de solidaritate și colaborare tovărășească dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Italian s-au dezvoltat și s-au întărit continuu pe temelia trainică a marxism-leninismului și internaționalismului proletar, a respectului și încrederii reciproce. Cu deosebită plăcere îmi amintesc de întîlnirile și convorbirile avute în decursul ultimilor ani cu tovarășii Luigi Longo și Enrico Berlinguer, care au constituit prilejuri fericite de schimburi de idei și experiență, de conlucrare fructuoasă pentru dezvoltarea raporturilor frățești dintre partidele noastre, în deplină concordanță atît cu interesele bilaterale, cît și ale cauzei generale a unității mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

Desigur, un factor stimulator al acestor legături este faptul că ele înfloresc pe solul fertil al tradiționalelor relații prietenești romano-italiene. Prietenia popoarelor este unul dintre cele mai nobile sentimente caracteristice societății umane, și putem constata cu bucurie că mileniile istoriei au conferit valori noi legăturilor de origine, de limbă și cultură dintre popoarele noastre latine. Am convingerea că recenta vizită pe care am avut plăcerea să o fac în Italia, convorbirile pe care le-am purtat cu președintele Republicii Italiene, cu membri ai guvernului, documentele semnate — în primul rînd Declarația solemnă comună și Acordul de colaborare economică pe termen lung —, întîlnirile emoționante cu oamenii muncii din cîteva orașe și mari întreprinderi italiene vor întări și mai mult aceste tradiționale legături, vor situa pe un plan superior relațiile de colaborare dintre România și Italia, spre binele reciproc al celor două popoare și pentru consolidarea păcii în lume.

În spiritul deplinei concordanțe între principiile politicii sale interne și externe, Republica Socialistă

România întărește continuu prietenia și colaborarea cu toate țările socialiste, promovează relații largi cu țările care au pășit pe calea dezvoltării independente, cu toate statele lumii, fără deosebire de sistem social, militînd activ pentru sprijinirea și întărirea cursului pozitiv, îndreptat spre înțelegere și conlucrare pașnică între popoare, spre destindere și pace, ce se conturează astăzi în viața internațională. Situăm în mod ferm la baza relațiilor noastre cu celelalte state principiile deplinei egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale renunțării la forță și la amenințarea cu forța, convinși că numai pe această bază se pot clădi raporturi trainice între popoare, se poate edifica un climat de pace și conlucrare fructuoasă între toate națiunile lumii.

România a salutat cu satisfacție rezultatele lucrărilor pregătitoare de la Helsinki și convocarea, la 3 iulie, a conferinței general-europene și este hotărîtă să facă și în viitor totul pentru reușita acestei conferințe, pentru instaurarea unor relații noi între toate statele de pe continent, care să ofere fiecărui popor garanția deplină că nu va fi victima vreunei agresiuni, că se va putea dezvolta liber și independent, potrivit propriilor sale interese și aspirații.

Dorind deplină reușită festivalului, îmi exprim speranța că participarea României la această frumoasă manifestare va contribui la adîncirea cunoașterii reciproce dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Italian și, în același timp, la continua întărire a prieteniei și colaborării romàno-italiene, în folosul deplin al ambelor popoare, al cauzei generale a înțelegerii și colaborării rodnice între națiuni, a securității și păcii în Europa și în întreaga lume.

# CUVÎNT LA SOLEMNITATEA DECERNĂRII UNOR ÎNALTE TITLURI ȘI ORDINE ALE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

## Conferite cu prilejul aniversării a 25 de ani de la naționalizarea principalelor mijloace de producție

*— 16 iunie 1973 —*

Stimați tovarăși,

Doresc ca, în numele Comitetului Central, al Consiliului de Stat, al guvernului și al meu personal, să vă felicit pe dumneavoastră, pe toți cei care au fost distinși astăzi cu ordine și medalii ale Republicii Socialiste România.

Acordarea acestor înalte distincții — începînd cu titlul de Erou al Muncii Socialiste — constituie o expresie a aprecierii pe care conducerea de partid și de stat o dă activității tuturor acelora — și, deci, dumneavoastră în primul rînd — care, în condițiile grele cînd s-a trecut la naționalizarea mijloacelor de producție, la dezvoltarea industriei noastre, la construcția socialismului, ați avut un rol important în realizarea politicii partidului nostru, precum și o apreciere a activității acelora care înfăptuiesc astăzi cu consecvență politica partidului, programul elaborat de Congresul al X-lea și Conferința Națională cu privire la dezvoltarea în ritm înalt a industriei, a întregii economii naționale.

Decorarea dumneavoastră, a celor cîteva mii de oameni ai muncii — muncitori, tehnicieni, ingineri, directori — constituie, în același timp, o apreciere a

tuturor oamenilor muncii, a clasei noastre muncitoare, care a realizat, de fapt, toate măsurile de naționalizare, de construcție a socialismului și a dus pe umerii săi tot greul în acești ani și care, prin muncă entuziastă, înalță edificiul victorios al socialismului în România. *(Aplauze puternice).*

Încă o dată vă felicit pe dumneavoastră, pe toți cei care au fost distinși astăzi cu ordine și medalii. Vă urez noi succese în activitatea dumneavoastră, multă sănătate și multă fericire ! *(Aplauze prelungite).*

# INTERVIU ACORDAT REVISTEI „BUNTE ILLUSTRIERTE" DIN REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA

*— 16 iunie 1973 —*

ÎNTREBARE : *Excelență, cu prilejul celei de-a 25-a aniversări a proclamării republicii ați evocat actul istoric al împlinirii dorințelor românilor de a se uni într-un singur stat. Ce semnificații atribuiți idealului de unitate națională în condițiile lumii actuale ?*

RĂSPUNS : România a dus vreme îndelungată lupta pentru realizarea unității sale naționale. Secole de-a rîndul, ea a fost sub dominație străină. Întotdeauna, năzuința spre unitate națională a preocupat pe toți marii noștri gînditori, pe toți oamenii politici progresiști, întregul popor. A fost, de aceea, firesc ca la aniversarea republicii, care marchează de fapt și afirmarea deplinei independențe naționale, să reamintesc toate acestea.

În ce privește semnificațiile unității naționale în noile condiții ale lumii contemporane, noi pornim de la faptul că națiunea, statele independente mai au încă de jucat un mare rol atît pentru progresul lor economico-social, cît și pentru realizarea unei politici noi de colaborare și de pace în lume. Este de înțeles că, pornind de aici, unitatea națională a fiecărui popor constituie un factor progresist, un factor indispensabil unei politici de pace și securitate în lume.

ÎNTREBARE: *Dumneavoastră, domnule preşedinte, salutaţi politica Republicii Federale Germania orientată spre pace şi destindere. După părerea dumneavoastră, ce importanţă au, în acest sens, contactele cu ţările socialiste?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, am salutat şi salutăm politica Republicii Federale Germania, a oricărei ţări care este orientată spre pace şi colaborare cu alte state. Dar aici aş putea spune că am mers ceva mai departe, şi anume am acţionat, ca ţară socialistă, pentru dezvoltarea relaţiilor dintre România şi Republica Federală Germania. În acest sens voi menţiona stabilirea relaţiilor diplomatice dintre statele noastre cu şase ani în urmă, ceea ce a avut o influenţă pozitivă atît în ce priveşte extinderea colaborării reciproce, cît şi politica generală de destindere şi securitate în Europa.

Puteţi deci vedea, din aceste acţiuni ale României, că am sprijinit întotdeauna în mod activ acţiunile îndreptate spre normalizarea şi dezvoltarea relaţiilor ţărilor socialiste cu Republica Federală Germania. Am salutat acordurile cu Uniunea Sovietică, cu Polonia, tratatul cu Republica Democrată Germană. Salutăm, de asemenea, acordurile realizate de pe acum cu Cehoslovacia şi sperăm că se va ajunge la normalizarea relaţiilor Republicii Federale Germania cu toate ţările socialiste. Toate acestea constituie factori de o deosebită importanţă pentru dezvoltarea pe un drum nou a colaborării şi păcii în Europa.

ÎNTREBARE: *Ce aşteptaţi din partea Conferinţei de securitate şi cooperare în Europa?*

RĂSPUNS: După cum se cunoaşte, România se pronunţă de mulţi ani pentru Conferinţa general-europeană, la fel ca şi alte ţări socialiste şi, actualmente, ca toate



ţările europene. Considerăm că Conferinţa europeană pentru securitate şi cooperare va trebui să adopte asemenea documente şi să ajungă la astfel de înţelegeri care să ducă la aşezarea relaţiilor dintre statele continentului pe principiile deplinei egalităţi, ale respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc. Ea va trebui, de asemenea, să adopte înţelegeri solemne — aş putea spune — cu privire la renunţarea la forţă şi la ameninţarea cu forţa în soluţionarea oricăror probleme dintre state şi să promoveze cu fermitate calea tratativelor, a soluţionării paşnice a oricărui diferend. Totodată, aşteptăm ca înţelegerile realizate să deschidă calea pentru o largă cooperare economică, tehnică, ştiinţifică, culturală şi în alte domenii, eliminînd o serie de îngrădiri şi restricţii existente astăzi. Şi, în fine, noi am dori ca în încheiere conferinţa să adopte hotărîrea de a constitui un organism permanent care să asigure contactele multilaterale dintre state şi eventual să poată pregăti noi reuniuni, care vor fi, fără îndoială, necesare, avînd în vedere că nimeni nu se poate aştepta ca această conferinţă să soluţioneze toate problemele din Europa. De aceea, va trebui să se depună încă eforturi pentru dezvoltarea unei colaborări tot mai strînse între state, pentru a face realmente din Europa o zonă a păcii şi colaborării paşnice.

ÎNTREBARE: *În ce condiţii ar putea fi înlocuite actualele alianţe militare în Europa printr-un nou sistem de securitate?*

RĂSPUNS: România, la fel ca şi alte ţări socialiste, s-a pronunţat şi se pronunţă pentru depăşirea stadiului actual, al blocurilor şi alianţelor militare, şi pentru înlocuirea lor cu un sistem de securitate care să nu mai facă necesară existenţa unor asemenea blocuri. Desigur, sîn-

tem realiști, înțelegem că aceste deziderate ale popoarelor europene nu se pot realiza de pe o zi pe alta, că trebuie acționat cu fermitate în această direcție. Este necesară dezvoltarea încrederii între state, sînt necesare măsuri treptate de dezangajare militară, de reducere a trupelor și armamentelor, de retragere pînă la urmă a trupelor străine de pe teritoriul altor state, de trecere la măsuri mai generale de dezarmare, în așa fel încît să se creeze o asemenea situație care să dea depline garanții fiecărui stat că se află în siguranță, că nu va putea fi supus vreunei agresiuni. Deci, să se poată ajunge la desființarea blocurilor militare și înlocuirea lor — dacă s-ar putea spune — cu o asemenea colaborare a țărilor europene care să asigure unitatea deplină a întregii Europe, și nu a unei Europe de Vest, de Est, de Nord sau Sud. Europa trebuie să acționeze ca o Europă unică, pe baza respectului independenței fiecărei țări, dacă dorește într-adevăr să contribuie la pacea întregii lumi.

ÎNTREBARE: *Excelență, doriți ca la Bonn să aveți, în primul rînd, un schimb general de opinii sau intenționați să discutați cu guvernul federal și posibilitățile unei colaborări politice mai apropiate între țările noastre?*

RĂSPUNS: În ce privește discuțiile care vor avea loc la Bonn, ele vor fi stabilite de comun acord cu președintele Heinemann și cu cancelarul Brandt. Fără îndoială că vor fi abordate, în primul rînd, problemele colaborării economice, tehnico-științifice, culturale dintre țările noastre, căile de extindere a acestei colaborări, precum și probleme privind contribuția țărilor noastre la înfăptuirea securității în Europa, la soluționarea unor probleme care preocupă astăzi omenirea. În acest cadru, fără îndoială că vom aborda și unele probleme mai generale ale situației internaționale, precum și orice altă problemă



ce se poate ivi. Noi nu sîntem și nu vom fi niciodată împotriva discutării oricăror probleme, considerînd că discuțiile nu pot decît să ajute la clarificare, la întărirea politicii de colaborare între state.

ÎNTREBARE: *Cum vedeți colaborarea economică viitoare cu Republica Federală Germania? Care sînt dorințele României? Cum s-ar putea echilibra balanța comercială deficitară pentru România? Vă pronunțați pentru o cooperare comună a celor două state în țările în curs de dezvoltare?*

RĂSPUNS: Trebuie să menționez, în primul rînd, că actualmente relațiile economice dintre România și Republica Federală Germania se găsesc la un nivel ridicat, că există o perspectivă reală ca ele să ajungă la circa 2,5 miliarde de mărci în 1975 și, desigur, înspre 1980 să mergem mult mai departe. Pentru aceasta este necesar să trecem de la formele clasice — dacă s-ar putea spune așa — ale schimburilor comerciale la o cooperare în producție, la realizarea de societăți mixte, care, dealtfel, sînt în curs de constituire în momentul de față prin discuțiile care au loc între unele companii din Republica Federală Germania și întreprinderi din România.

În ce privește dorințele României, ele sînt, desigur, legate de aceea ca guvernul țării dumneavoastră să pornească de la faptul că România este încă o țară în curs de dezvoltare. Dealtfel, în cadrul Pieței comune s-a hotărît acordarea preferințelor generalizate României, deci există, dacă se poate spune așa, de acum și o bază pentru ca Republica Federală Germania să pornească de la această realitate — și, ca atare, să acorde României și avantajele corespunzătoare. Am dori să putem vinde mai mult și, desigur, să și cumpărăm mai mult din Republica Federală Germania.

În ce privește problema balanței comerciale, ea este în momentul de față echilibrată, pentru că de doi ani noi avem un sold activ. Însă în ce privește balanța de plăți, ea este încă deficitară. De aceea, dorim să acționăm pentru a crește exportul în mod suplimentar, pentru a ne crea disponibilități de a putea echilibra și balanța de plăți, ținînd seama că o serie de produse din trecut le-am luat pe credit. Sperăm că în următorii cîțiva ani vom ajunge la o soluționare deplină a acestei situații.

Ne pronunțăm în mod activ pentru o cooperare a statelor noastre cu țările în curs de dezvoltare, cu atît mai mult cu cît și România și, după cîte știu, și Republica Federală Germania întrețin relații cu multe din aceste țări. Există deci posibilități reale ca printr-o colaborare largă cu aceste țări să contribuim atît la dezvoltarea colaborării bilaterale, cît și la acordarea unui ajutor acestor țări în dezvoltarea lor economico-socială.

În încheiere, aș dori să transmiteți cititorilor revistei dumneavoastră și poporului din Republica Federală Germania urări de prosperitate și de pace.

# CUVÎNTARE LA ADUNAREA POPULARĂ DIN BUCUREȘTI, CONSACRATĂ ANIVERSĂRII A 125 DE ANI DE LA REVOLUȚIA DIN 1848 ȘI A UNUI SFERT DE VEAC DE LA NAȚIONALIZAREA PRINCIPALELOR MIJLOACE DE PRODUCȚIE

— *16 iunie 1973* —

Dragi tovarăși și prieteni,

Marea adunare populară din capitală este consacrată sărbătoririi a 125 de ani de la revoluția burghezo-democratică din Muntenia și a unui sfert de veac de la naționalizarea principalelor mijloace de producție din țara noastră — evenimente de importanță istorică pentru mersul înainte al României pe calea progresului și civilizației, a socialismului. *(Aplauze puternice, urale).*

Cu acest prilej, doresc să vă adresez dumneavoastră, celor prezenți aici, tuturor locuitorilor capitalei, întregului nostru popor un salut călduros și cele mai bune urări din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului, din partea mea personal. *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!").*

Deși desfășurate în epoci și condiții sociale diferite, cele două evenimente pe care le aniversăm astăzi se află într-o profundă și organică interdependență. Atît revoluția burghezo-democratică, cît și actul naționalizării, care a marcat trecerea la revoluția socialistă, reprezintă momente epocale în lupta poporului român pentru libertate și dreptate socială, pentru independență și neatîr-

nare, pentru dreptul de a fi stăpîn pe destinul său. *(Aplauze puternice, urale prelungite).*

Stimați tovarăși și prieteni,

Am avut prilejul să evoc în ultimul timp — la Iași și la Blaj — cauzele care au determinat și împrejurările în care s-au produs evenimentele revoluționare ce au cuprins în 1848 țările române. Așa cum am mai arătat, revoluția burghezo-democratică din Moldova, Transilvania și Muntenia s-a desfășurat simultan și a avut un caracter unitar, fiind expresia acelorași cerințe obiective ale dezvoltării societății românești, a idealurilor care animau pe toți fiii acestui popor.

Se poate spune că revoluția din Muntenia a avut cea mai mare amploare, a atras în vîltoarea ei cele mai largi forțe sociale, a îmbrăcat cele mai variate și mai ascuțite forme de manifestare. La aceasta a contribuit și faptul că la desfășurarea evenimentelor au participat unii dintre cei mai reprezentativi gînditori și revoluționari pașoptiști, în rîndul cărora un rol de cea mai mare importanță avea să joace, prin vasta sa cultură social-politică, prin radicalismul și spiritul creator al concepțiilor sale, prin calitățile sale de organizator politic și militant revoluționar, Nicolae Bălcescu.

Marile frămîntări sociale ale anului 1848 ce zguduiau întreaga Europă aveau să-l găsească pe Nicolae Bălcescu în Franța, pe baricadele revoluționarilor parizieni, luînd parte la asaltul împotriva palatului regal, la răsturnarea monarhiei. Împreună cu alți tineri progresiști români aflați la studii în Franța, Nicolae Bălcescu se întoarce în luna martie a anului 1848 la București, hotărît să acționeze pentru precipitarea evenimentelor, pentru declanșarea revoluției în principatele române.

Pașoptiștii din Muntenia, Nicolae Bălcescu, Ion Heliade



Rădulescu, C. A. Rosetti, frații Golescu și alții, trec la elaborarea programului revoluției, care preconiza atît reforme ce interesau burghezia liberală, cît, mai ales, revendicări social-politice ce priveau nemijlocit masele populare. Programul prevedea desființarea privilegiilor de clasă ale boierimii, emanciparea clăcașilor și împroprietărirea lor, egalitatea în fața legii, drepturi politice pentru toți cetățenii, inclusiv pentru locuitorii de alte naționalități. În program se cerea constituirea unei adunări obștești în care să fie reprezentate toate stările sociale și care să aleagă domnitorul țării pe termen de cinci ani, crearea unei gărzi naționale care să apere cuceririle revoluției. O adunare constituantă trebuia să alcătuiască și să voteze constituția țării. La loc de frunte în program se aflau înscrise, de asemenea, eliberarea națională a poporului, cucerirea independenței administrative și legislative a țării, neamestecul străin în treburile interne.

Măsurile severe, inclusiv arestarea unor revoluționari, luate de domnitorul Bibescu n-au putut împiedica răspîndirea ideilor revoluției și solidarizarea maselor în jurul acestui program. În cadrul marii adunări de la Islaz, revendicările revoluționarilor sînt însușite într-o atmosferă de puternic entuziasm, adoptîndu-se istorica „Proclamație", care, după cum se cunoaște, avea să devină în fapt, pentru întreaga perioadă a revoluției, însăși constituția țării. Proclamația a determinat un uriaș avînt revoluționar în întreaga țară. Chiar în cadrul adunării de la Islaz, masele trec la alegerea guvernului provizoriu — din care făceau parte Ion Heliade Rădulescu, Ștefan Golescu, Cristian Tell, Nicolae Pleșoianu, Radu Șapcă și alții — și hotărăsc să ia în stăpînire Craiova, apoi Bucureștiul și întreaga țară.

Una din caracteristicile fundamentale ale evenimentelor revoluționare din Muntenia o constituie faptul că,

datorită sprijinului maselor populare, revoluția a reușit să cucerească pentru un timp puterea în stat, trecînd chiar la promulgarea unora din reformele programului adoptat la Islaz. Sub puternica presiune a maselor, însuși domnitorul Bibescu este nevoit să accepte, la 11 iunie, revendicările pașoptiștilor și guvernul alcătuit de aceștia. Amploarea victoriei dobîndite l-a făcut pe Bălcescu să aprecieze că *„revoluția de la 11 iunie a fost cea mai frumoasă ce s-a întîmplat vreodată la un popor"*.

Primele măsuri decretate de guvernul revoluționar au fost înființarea steagului național tricolor, ca simbol al suveranității de stat, desființarea rangurilor boierești, desființarea cenzurii, înființarea gărzii naționale. Totodată, a doua zi după instaurarea guvernului provizoriu, ziarul „Pruncul român" — primul ziar al revoluției — lansează apelul intitulat „Către frații noștri din Moldova", în care se spunea : *„Ceasul libertății a sunat pentru tot românul... Uniți-vă cu noi, frați de dincolo de Milcov, peste undele lui vă întindem brațele, dorind cu înfocare a vă da sărutarea frăției și a libertății. Munteanu și moldoveanu sînt toți români, sînt frați, o singură nație ; uniți-vă cu noi, goniți pe tiranul a cărui nume va rămîne o pată vecinică în istoria țării, înălțați stindardul libertății și dobîndiți-vă sfintele drepturi. Uniți vom fi tari ; uniți vom sta împotriva oricărui vrăjmaș al libertății noastre. Trăiască libertatea ! Trăiască România !"* *(Aplauze puternice, prelungite ; urale).*

Caracterul larg de masă pe care l-a avut revoluția din Muntenia este ilustrat și de hotărîrea cu care populația a intervenit pentru apărarea guvernului provizoriu de manevrele contrarevoluției interne și externe, pentru salvgardarea cuceririlor dobîndite prin luptă. Făcîndu-se ecoul stării de spirit generale, ziarul „Pruncul român" scria la 12 iunie : *„Am dobîndit libertatea,*



*trebuie să ne arătăm și vrednici de dînsa"*. O expresie a acestei voințe a poporului o constituie impresionanta adunare de la 15 iunie de pe dealul Filaretului, unde peste 30 000 de bucureșteni, precum și un mare număr de țărani veniți din împrejurimile orașului au jurat solemn să apere programul revoluționar, pe care l-au recunoscut drept Constituția țării. Prin diferite mașinații, reacțiunea a reușit să înlăture de două ori guvernul revoluționar, dar tot de atîtea ori masele populare au acționat cu fermitate și l-au reinstaurat la cîrma țării. Aceste intervenții energice ilustrau gradul înalt de radicalizare a maselor, uriașa forță politică pe care o reprezentau, capacitatea lor de a-și impune voința și de a determina cursul evenimentelor istorice.

Revoluția pașoptistă din Muntenia, activitatea guvernului provizoriu au avut și o serie de limite, confuzii și ezitări, care au avut urmări negative în evoluția raporturilor de forțe. Este concludentă în acest sens o scrisoare trimisă la 9 iulie, din Sibiu, de A. G. Golescu celor din București, în care spunea : *„Să ne învîrtoșim inimile, fraților, să apucăm o politică mai energică... A lăsa celui ce de două ori s-a revoltat în contra guvernului cîmp deschis și liber ca să se poată revolta și a treia oară, aceasta nu mai este generozitate, ci numai o tristă și periculoasă slăbiciune"*. La rîndul său, Nicolae Bălcescu, militînd pentru o ripostă categorică față de uneltirile reacțiunii, spunea : *„În împrejurări grele și extraordinare trebuie măsuri extraordinare"*. Faptul că guvernul provizoriu de atunci n-a dat ascultare acestor îndemnuri, a tergiversat și pînă la urmă a renunțat la aplicarea în viață a deciziei de desființare a privilegiilor feudale și de împroprietărire a țăranilor, a slăbit baza de masă a revoluției.

Factorul hotărîtor care a determinat însă înăbușirea

revoluţiei din Muntenia, ca dealtfel din toate ţările române, a fost intervenţia străină. Înspăimîntată de succesul revoluţiei, reacţiunea internă face apel la sprijinul forţelor contrarevoluţionare din străinătate. Cele două mari puteri care îşi împărţeau dominaţia asupra principatelor române — imperiul otoman şi imperiul ţarist — îşi dau mîna şi de această dată în consensul de a reprima revoluţia din Muntenia. Trupele turceşti trec Dunărea şi înaintează spre Bucureşti. Aceasta a produs un puternic val de indignare în rîndurile poporului, care-şi exprima hotărîrea de a înfrunta pe invadator, de a apăra cu orice preţ cuceririle revoluţiei, noile rînduieli pe care le instaura în ţară, libertatea şi neatîrnarea patriei. Peste două sute de mii de cetăţeni au ieşit pe străzile Bucureştiului pentru a apăra capitala împotriva intervenţiei armatelor imperiului otoman. Această impresionantă voinţă de luptă a populaţiei întîrzie un timp atacarea capitalei. La 12 septembrie însă, armatele lui Fuad-paşa iau cu asalt Bucureştiul. Populaţia oraşului, împreună cu ostaşii din cazărmile situate în Dealul Spirii opun o rezistenţă eroică. Neşterse vor rămîne în amintirea poporului actele de vitejie săvîrşite de detaşamentele de pompieri conduse de căpitanul Pavel Zăgănescu, de ostaşii Regimentului 3, care s-au jertfit într-o înfruntare inegală, copleşiţi de superioritatea invadatorului, pentru salvarea cauzei sfinte a revoluţiei, pentru apărarea pămîntului patriei. *(Urale puternice, prelungite).*

Înfrîngerea rezistenţei populare de către oştile otomane şi intrarea apoi, la numai cîteva zile, în Muntenia, în Bucureşti a armatelor ţariste, venite, de asemenea, să înăbuşe lupta poporului răsculat, au pus capăt revoluţiei şi în această provincie românească.

Cerinţele obiective şi aspiraţiile vitale ale poporului nostru nu au putut fi înfăptuite în 1848 datorită împotrivirii forţelor reacţiunii interne, coalizării acestora cu reacţiunea internaţională. Aceasta a frînat evoluţia socială a României, a amînat cursul evenimentelor, dar nu a putut împiedica poporul român să dea împlinire idealurilor sale de libertate, progres social şi o viaţă mai bună. După cum se ştie, la un deceniu de la revoluţia paşoptistă, prin voinţa poporului, Moldova şi Muntenia se unesc într-un singur stat, în pofida uneltirilor forţelor potrivnice interne şi externe, iar după aproape trei decenii se realizează idealul eliberării de sub jugul dominaţiei otomane a principatelor române — cucerirea independenţei de stat a României. *(Aplauze puternice, urale).*



Cursul desfăşurării evenimentelor revoluţionare de la 1848 din cele trei ţări româneşti a pus în evidenţă o serie de concluzii şi învăţăminte deosebit de preţioase pentru lupta ulterioară a poporului.

În primul rînd, un învăţămînt, s-ar putea spune cu caracter mai universal, este acela că forţele reacţionare interne fac totul şi se unesc cu tot ce este mai retrograd pentru a împiedica progresul societăţii. Ca să-şi salveze privilegiile şi dominaţia de clasă, ele sînt în stare să trădeze poporul, recurgînd la sprijin străin pentru înăbuşirea luptei închinate libertăţii, progresului social, independenţei naţionale a poporului.

În al doilea rînd, un învăţămînt, de asemenea de mare importanţă, este acela că ridicarea la luptă a forţelor revoluţionare, progresiste impune un program clar, care să-şi propună satisfacerea nevoilor şi cerinţelor maselor largi populare, care sînt forţa principală a oricărei revoluţii, a progresului social în întreaga lume. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceauşescu şi poporul !").*

În al treilea rînd, evenimentele de acum cinci pătrare de veac au demonstrat că pentru triumful revoluţiei este nevoie de unitate, disciplină de fier, spirit de sacrificiu ;

că este nevoie de o organizare fermă, de un conducător politic încercat care să știe să unească și să conducă masele populare în luptă, este nevoie de crearea forțelor armate proprii, care să asigure apărarea revoluției, a cuceririlor ei și a independenței naționale. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“).*

Se poate spune că forțele progresiste din țările române, revoluționarii din acea perioadă au tras o serie de învățăminte. De aceea au știut să acționeze în mod corespunzător în realizarea Unirii în 1859, în lupta pentru independența națională. Mai cu seamă au tras învățăminte forțele revoluționare muncitorești, clasa muncitoare, care a trecut la făurirea partidului său de avangardă încă în 1893, creînd astfel statul-major, forța conducătoare a clasei muncitoare, a poporului pe calea revoluției socialiste, a luptei pentru socialism. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“).*

Sînt cunoscute luptele sociale și naționale desfășurate de poporul nostru după 1848, atît victoriile cît și înfrîngerile pe care le-a suferit. Ceea ce a caracterizat întreaga perioadă de după 1848 a fost mersul ascendent al poporului nostru, întărirea forțelor progresiste, revoluționare, care au luat un nou avînt odată cu dezvoltarea clasei muncitoare, cu înființarea Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România și apoi, odată cu înființarea Partidului Comunist Român, în 1921, care a ridicat pe o treaptă superioară întreaga luptă de clasă pentru progres social și libertate națională a întregului popor. *(Aplauze, urale puternice).*

După cum se știe, în desfășurarea vieții internaționale, în schimbarea radicală a cursului istoriei mondiale, un rol de importanță istorică epocală l-a avut Marea Revoluție din Octombrie, care a deschis drumul eliberării de clasă, al eliberării sociale, al înfăptuirii idealurilor de dreptate socială, al revoluției proletare și făuririi socialismului. *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!“).* Pe drumul deschis de Revoluția din Octombrie au pășit apoi noi popoare, printre care și poporul român. În noile condiții istorice, sociale, politice a fost posibil ca popoarele dintr-un șir de țări să obțină victoria asupra dușmanului de clasă, să ridice steagul socialismului. Așa s-a putut ca, alături de tricolor, care a fost creat în 1848, să apară, după un secol, steagul roșu ; înfrățite, ele constituie simbolul unității și hotărîrii poporului nostru de a lupta pentru independență, libertate, pentru socialism și comunism. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“).*



După un secol de la revoluția burghezo-democratică din 1848, după un veac de îndîrjită și eroică luptă de clasă, proletariatul, în alianță cu țărănimea, unind în jurul său intelectualitatea, forțele largi populare, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, a reușit să pună pentru totdeauna capăt dominației exploatatorilor, să cucerească puterea politică și economică în stat. Clasa muncitoare a devenit clasa conducătoare în societatea noastră socialistă. *(Urale, aplauze puternice, prelungite).*

O coincidență istorică, plină de profunde semnificații sociale, face ca chiar în ziua proclamării guvernului revoluționar de la 1848 să fi avut loc, tot la 11 iunie, în 1948, cu o sută de ani mai tîrziu, actul smulgerii pe cale revoluționară din mîinile claselor exploatatoare a principalelor mijloace de producție și trecerea la făurirea societății socialiste în România. *(Aplauze puternice, urale).*

În pregătirea și înfăptuirea actului istoric al naționalizării, partidul nostru a pornit de la teza marxistă potrivit căreia construirea socialismului este de neconceput fără lichidarea proprietății capitaliste și crearea proprie-

tății socialiste asupra mijloacelor de producție. In geniala lor lucrare, „Manifestul Partidului Comunist", Marx și Engels scriau : *„Proletariatul va folosi dominația lui politică pentru a smulge burgheziei, pas cu pas, întregul capital, pentru a centraliza toate instrumentele de producție în mîinile statului, adică în mîinile proletariatului organizat ca clasă dominantă și pentru a mări cît se poate de repede masa forțelor de producție".* Această teză marxistă a fost înscrisă de la început pe steagul mișcării revoluționare din România, figurînd încă în programul Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din 1893.

Sub conducerea partidului comunist, clasa muncitoare și-a îndeplinit cu cinste misiunea istorică, revoluționară, de eliberare socială a tuturor oamenilor muncii, de avangardă a poporului pe drumul socialismului. O importanță deosebită pentru obținerea victoriei a avut unificarea partidului comunist și a partidului social-democrat, făurirea în februarie 1948 a partidului unic marxist-leninist al clasei noastre muncitoare.

Prin naționalizare a luat naștere în economia națională sectorul socialist, lichidîndu-se în industrie contradicția dintre caracterul social al producției și însușirea privat-capitalistă. Naționalizarea, crearea proprietății socialiste au deschis calea trecerii la conducerea planificată a economiei naționale, la folosirea conștientă a legităților economice în interesul sporirii avuției naționale, al dezvoltării armonioase a forțelor de producție. S-au creat premisele aplicării politicii de industrializare socialistă, condiție a lichidării într-un termen scurt a înapoierii moștenite din trecut, a întăririi independenței naționale, a ridicării nivelului de bunăstare și civilizație al întregului nostru popor.

Pe baza acestei politici, desfășurate cu consecvență de partid, industria a devenit ramura conducătoare a economiei naționale, principalul factor al progresului economic și social. Este grăitor în acest sens faptul că în 1972 am realizat o producție industrială globală de 25 de ori mai mare decît în anul naționalizării. Ritmul anual de creștere a producției industriale a fost în această perioadă de 14,3%, la nivelul celor mai înalte ritmuri realizate pe plan mondial. Se poate spune că în cursul ultimelor două cincinale nu există județ sau oraș mai important al țării în care să nu fi fost construite întreprinderi industriale. Privind retrospectiv, constatăm că, practic, am creat în acest sfert de secol o industrie nouă, bazată pe tehnica avansată, pe cuceririle științei moderne.



Edificarea societății socialiste a impus ca o necesitate obiectivă cooperativizarea agriculturii, crearea proprietății socialiste — de stat și cooperatiste — la sate, care a marcat desființarea oricărei forme de exploatare în țara noastră, lichidarea definitivă a moșierimii și burgheziei, a claselor exploatatoare, generalizarea relațiilor de producție socialiste, ceea ce a însemnat victoria pentru totdeauna a socialismului în patria noastră. *(Aplauze puternice, prelungite).* Ca urmare a transformării socialiste și înzestrării tehnice a agriculturii, a muncii entuziaste a întregii țărănimi, producția globală vegetală și animală a marcat o creștere însemnată, fiind în 1972 de 3,3 ori mai mare decît în 1948.

Dezvoltarea economică a creat condiții pentru intensificarea participării României la diviziunea internațională a muncii. Volumul comerțului exterior al țării noastre a fost în 1972 de 11 ori mai mare decît în 1950, s-au dezvoltat acțiunile de cooperare economică și tehnico-științifică. În prezent, țara noastră întreține relații economice cu 110 state ale lumii.

Au avut loc profunde schimbări în fizionomia generală a societății românești. S-a amplificat și perfecționat în-

vățămîntul de toate gradele, s-a intensificat cercetarea științifică, au înflorit cultura și arta, s-a ridicat nivelul de cunoștințe al întregului popor. Progrese mari s-au obținut în îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor muncii — țelul suprem și scopul final al întregii politici de construcție socialistă promovate de partidul nostru. Tot ceea ce facem are drept scop ca omul să ducă o viață tot mai bună, liberă și demnă, o viață fericită. *(Aplauze puternice).*

În ultimii 25 de ani venitul național a crescut de circa 13 ori. Pe această bază s-a asigurat creșterea salariului real : în 1972 salariul mediu a fost de circa 1 500 de lei, față de aproximativ 300 de lei în 1948. Veniturile reale ale țărănimii au sporit la 900 de lei pe o persoană activă. În acești 25 de ani, cheltuielile social-culturale pe locuitor au crescut de peste 10 ori ; s-a extins și îmbunătățit ocrotirea sănătății publice, s-a dezvoltat rețeaua de creșe, cămine și cantine, s-a îmbunătățit și diversificat deservirea cetățenilor de la orașe și sate, volumul vînzărilor de mărfuri crescînd de circa 13 ori.

România a căpătat o structură socială nouă, fiind alcătuită din clase și categorii sociale care își întemeiază existența pe proprietatea socialistă — de stat și cooperatistă — asupra mijloacelor de producție. Clasa muncitoare, țărănimea și intelectualitatea sînt strîns unite prin interese și idealuri comune. Pe baza politicii partidului de deplină egalitate în drepturi a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a creării posibilităților de afirmare egală a tuturor celor ce muncesc în sfera vieții sociale, între oamenii muncii români și cei ai naționalităților conlocuitoare s-a realizat o strînsă frăție și unitate în munca și lupta pentru înflorirea patriei socialiste comune.

Una din cele mai mari cuceriri ale socialismului pe



pămîntul României se poate spune că este înfăptuirea politicii naționale marxist-leniniste, de deplină egalitate în drepturi între toți cetățenii patriei. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !").*

Pe baza proprietății socialiste comune asupra mijloacelor de producție, a realizării în viață a principiilor repartiției socialiste, a comunității de interese între clasele și categoriile sociale ale societății noastre, ale tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, se întărește și se afirmă cu putere unitatea întregului popor în jurul partidului și guvernului. Poporul e ferm hotărît să înfăptuiască politica internă și externă elaborată de partid, care corespunde năzuințelor sale vitale, viitorului de aur al României. *(Urale prelungite, aplauze).*

Acum, la a 25-a aniversare a trecerii mijloacelor de producție în mîna statului socialist, putem afirma cu îndreptățită mîndrie că clasa noastră muncitoare a făcut proba unei uriașe forțe constructive, pusă în slujba progresului, a dat dovadă de capacitate revoluționară, de un înalt eroism și spirit de sacrificiu, a dovedit că știe să conducă mai bine fără capitaliști, că știe să asigure dezvoltarea și înflorirea întregii noastre națiuni socialiste. *(Aplauze puternice, urale).* Iată de ce doresc ca la această mare adunare populară să aduc, în numele conducerii noastre de partid și de stat, cele mai calde felicitări clasei muncitoare, clasa conducătoare a societății, să-i urez să-și îndeplinească în veci, cu cinste, misiunea măreață de a asigura libertatea, independența, fericirea poporului, făurirea comunismului în România. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

De asemenea, consider necesar ca la această mare adunare să afirmăm din nou rolul istoric pe care l-a avut alianța dintre clasa muncitoare și țărănime, rolul

important pe care l-a avut țărănimea — multă vreme majoritatea populației țării —, care a înțeles că interesele sale, viitorul său sînt legate de clasa muncitoare, că numai în alianță și sub conducerea clasei muncitoare își poate realiza țelurile și care a acționat ferm sprijinind și înfăptuind cu eroism și abnegație toate măsurile adoptate de partid. Iată de ce putem spune că și țărănimea a fost participantă la înfăptuirea naționalizării mijloacelor de producție din industrie și apoi, după cum știți, părtașă activă la lichidarea moșierimii și chiaburimii, la cooperativizare, la făurirea socialismului la sate, la triumful, în întreaga țară și în toate sectoarele, al economiei unitare socialiste. De aceea doresc să adresez țărănimii calde felicitări și urarea de a face totul pentru progresul continuu al agriculturii noastre socialiste. *(Aplauze puternice, urale).*

Nu aș fi însă complet dacă nu aș menționa, de asemenea, rolul important pe care l-a jucat intelectualitatea patriei noastre. Este un lucru bine cunoscut că însăși în activitatea revoluționară, în mișcarea noastră muncitorească mulți intelectuali s-au alăturat partidului, și-au închinat forțele cauzei revoluției. Mulți intelectuali de seamă, progresiști, au jucat un rol activ în lupta poporului. După 23 August, cea mai mare parte a intelectualității, cei mai de seamă intelectuali s-au alăturat partidului, au devenit membri de partid sau au acționat sub îndrumarea partidului, aducînd o contribuție de mare însemnătate la triumful revoluției socialiste, la cauza construirii socialismului. *(Aplauze și urale puternice)*. După cum se știe, cînd am trecut la construcția socialistă numărul intelectualilor era relativ mic, era chiar foarte mic față de necesitățile care stăteau în fața noastră în edificarea noii orînduiri sociale. De aceea, pe prim plan s-a pus problema făuririi intelectualității necesare diferitelor domenii de activitate. Într-un timp istoric scurt s-au ridicat sute de mii de noi intelectuali din rîndul clasei muncitoare și al țărănimii. Iată de ce putem afirma că socialismul a creat o intelectualitate cu totul nouă, în care s-a înglobat și vechea intelectualitate, că intelectualitatea de astăzi aparține prin toate fibrele sale clasei muncitoare, țărănimii, este strîns legată de popor, împreună cu care constituie o forță puternică în făurirea socialismului în România. *(Urale puternice, aplauze).* La această adunare adresez și intelectualității noastre un salut călduros, felicitări și urarea de a-și pune și în viitor întreaga capacitate în slujba progresului, făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. *(Aplauze puternice, urale).*



Odată cu trecerea la făurirea noii orînduiri sociale, o problemă de prim ordin care s-a pus în fața partidului și statului nostru a fost problema cadrelor necesare conducerii industriei, agriculturii, întregii activități. După cum știți, cea mai mare parte a directorilor întreprinderilor naționalizate au fost muncitori, vechi comuniști, socialiști, revoluționari, care s-au angajat în fața tovarășilor lor din întreprinderi, a întregului popor să administreze, să conducă noile întreprinderi. Au trecut 25 de ani. Trebuie să spunem că aproape totalitatea acestor tovarăși și-au îndeplinit cu cinste îndatoririle. Unii dintre ei încă mai conduc și astăzi întreprinderi și trebuie să spunem — așa cum ați auzit dealtfel și în cuvîntările de azi — că, față de ceea ce s-a naționalizat, ceea ce există astăzi nici nu mai suferă comparație. Dacă m-aș referi la București, pe vechile întreprinderi naționalizate s-au construit uzine de 4—5 și chiar de 10 ori mai mari. Odată cu creșterea întreprinderilor au crescut oamenii, au crescut cadrele conducătoare, directorii, au crescut forțele tehnice, a crescut conducerea

economiei noastre socialiste. Trebuie spus că aceste cadre ridicate din mase au jucat un rol de mare însemnătate în obținerea tuturor succeselor și realizărilor pe care le-am dobîndit. De aceea doresc să aduc cele mai calde felicitări atît celor care acum sînt la pensie, cît și celor care își desfășoară încă activitatea, urîndu-le realizarea tuturor dorințelor, succese tot mai mari în activitate, în viață, multă sănătate și fericire. *(Aplauze puternice, urale).*

Cînd am vorbit de muncitori, de țărani și intelectuali i-am avut în vedere pe toți cetățenii, fără deosebire de sex. Dar nu aș putea totuși să nu mă refer în această adunare la rolul însemnat pe care l-au avut femeile, care au participat activ la realizarea tuturor măsurilor și hotărîrilor partidului nostru, cărora socialismul le-a acordat drepturi depline, posibilități de a-și aduce contribuția activă la mersul înainte în toate domeniile de activitate. De aceea v-aș ruga să-mi permiteți să exprim felicitări, din partea conducerii de partid și de stat, femeilor patriei noastre. Dorindu-le multă sănătate, multă fericire, le urez să obțină în activitate și în viață noi succese, să facă totul pentru a-și îndeplini menirea pe care o au în societatea noastră socialistă, în dezvoltarea continuă a națiunii noastre. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !").*

Nu aș putea să nu mă refer, de asemenea, la minunatul nostru tineret, care în acei ani a răspuns cu înflăcărare și entuziasm tuturor chemărilor partidului. După naționalizare, tinerii au trecut la formarea brigăzilor de muncă patriotică și au realizat mari obiective în transporturi, în industrie, în agricultură. De tot ceea ce s-a făurit în acești 25 de ani este legat și numele tineretului patriei noastre, entuziasmul, forța sa creatoare. Trebuie să spun cu multă satisfacție că tineretul își îndeplinește și astăzi, în toate domeniile de activitate, rolul



și misiunea sa, face totul pentru a-și însuși cuceririle științei, culturii, meseriile corespunzătoare, pentru a putea astfel ca mîine să contribuie la înfăptuirea programului minunat de înălțare pe noi culmi a patriei noastre. Iată de ce adresez, și cu această ocazie, cele mai calde felicitări tineretului patriei noastre, urările de a învăța, de a se pregăti tot mai bine pentru a duce înainte cuceririle revoluționare, ridicîndu-le pe noi culmi, spre comunism. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Cînd am vorbit de învățămintele revoluției din 1848 m-am referit la problema statului și a armatei. Trebuie să menționez că una din marile cuceriri ale revoluției socialiste constă în făurirea statului nou, proletar, al muncitorilor și țăranilor, care a știut să organizeze și să conducă întreaga activitate de făurire a revoluției socialiste. Experiența noastră de 25 de ani demonstrează că o necesitate a transformării revoluționare a societății este puterea politică organizată, statul socialist, care să asigure atît zdrobirea oricărei împotriviri contrarevoluționare, cît și apărarea cuceririlor poporului, independența patriei, bunăstarea și fericirea întregii națiuni. *(Aplauze puternice, prelungite ; urale).*

Am înțeles că este necesar să avem o armată puternică ; am făcut și facem totul pentru dotarea, pentru pregătirea politică și militară a armatei noastre — pavăza de nădejde a cuceririlor revoluționare, garanția că întotdeauna poporul va fi în stare să-și apere viața nouă, socialistă, patria împotriva oricăror atacuri imperialiste. *(Aplauze puternice, prelungite, urale).*

Întărind statul socialist, ne-am ocupat și de întărirea aparatului Ministerului de Interne, a securității, ca organe ale clasei muncitoare chemate să apere revoluția. Vom face totul și în viitor ca aceste organe să servească

întotdeauna cauza revoluției, poporul și numai poporul. *(Aplauze puternice, urale).*

Sînt cunoscute preocupările și măsurile luate de partidul nostru pentru crearea cadrului organizat de participare a întregului popor la dezbaterea și adoptarea principalelor hotărîri privind politica internă și internațională, la conducerea societății. Avem și pe această cale succese remarcabile. Dezvoltăm și vom dezvolta continuu democrația socialistă, considerînd că socialismul înseamnă făurirea de către poporul însuși a destinului său, că numai în aceste condiții este garantată victoria socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice, urale).*

Menționînd toate acestea, nu uit nici un moment, și nu trebuie să uităm cu toții nici un moment, că în acești ani a trebuit să învingem multe greutăți, a trebuit să facem multe eforturi pentru a obține succesele de astăzi, că au fost comise și greșeli, unele străine de însăși esența societății socialiste. Privind însă retrospectiv întreaga această perioadă, putem afirma cu îndreptățită mîndrie că poporul nostru, sub conducerea gloriosului său partid comunist, a știut să învingă toate greutățile, să înlăture din cale toate piedicile, să lichideze o serie de ilegalități și deformări ale socialismului și să asigure mersul continuu înainte al României, victoria socialismului. Poporul făurește cu succes societatea socialistă, care asigură condiții tot mai bune de viață și care deschide minunate perspective pentru noi și noi succese în toate domeniile de activitate. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Făcînd acest măreț bilanț, nu putem să nu constatăm, de asemenea, cu îndreptățită satisfacție faptul că în toți acești ani, în toate momentele, Partidul Comunist Român s-a aflat la datorie, și-a îndeplinit misiunea cu cinste, și-a închinat întreaga activitate cauzei revoluției. Am obținut toate succesele datorită faptului că am avut un partid puternic, unit, care a știut întotdeauna să găsească căile pentru învingerea greutăților, pentru asigurarea mersului înainte. Partidul nostru, care și-a cîștigat stima, dragostea și încrederea întregului popor, își îndeplinește cu cinste rolul de forță politică conducătoare a întregii societăți socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*



Doresc să menționez aportul pe care l-au adus comuniștii, organizațiile de partid la dezvoltarea industriei, agriculturii, științei și culturii. Partidul nostru a devenit o forță uriașă care numără 2 300 000 de membri. Nu există sector de activitate unde să nu fie prezenți comuniștii, unde ei să nu acționeze pentru unirea eforturilor întregului popor, pentru înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea al partidului. Fiind în capitală, nu aș putea să nu menționez aportul de mare însemnătate adus de organizația de partid din București la înfăptuirea politicii partidului. Rog să nu fiu rău înțeles, să nu se creadă că părtinesc organizația din București pentru că am intrat aici în partid. Dar trebuie spus că, realmente, și în anii de ilegalitate, și după 23 August, și astăzi, organizația de partid a capitalei s-a aflat și se află în primele rînduri ale luptei pentru înfăptuirea programului partidului, constituie un puternic detașament al partidului, al poporului nostru. *(Aplauze puternice, prelungite, urale).* Iată de ce doresc, de la această măreață adunare, adresînd comuniștilor, tuturor organizațiilor de partid din țară calde felicitări pentru activitatea pe care au depus-o împreună cu întregul popor, să felicit în mod deosebit organizația și comuniștii din capitala patriei noastre. Urez tuturor comuniștilor din România noi și noi succese în servirea fără preget a poporului, a cauzei socialismului și comunismului. *(Urale; aplauze puternice).*

În fine, pentru a încheia această parte a expunerii mele, aş dori să menţionez că victoriile pe care le-am obţinut se datoresc faptului că întotdeauna am acordat o mare atenţie studierii legităţilor obiective ale dezvoltării sociale, am pornit de la învăţătura marxist-leninistă, de la principiul că adevărurile generale se aplică în condiţii deosebite de la o etapă la alta, de la o ţară la alta. Tocmai acţionînd pe baza învăţăturii marxiste, pe baza materialismului dialectic şi istoric în elaborarea politicii generale, interne şi externe, am căutat întotdeauna să ţinem seama de condiţiile concrete ale ţării noastre. Acum, cînd aniversăm 25 de ani de la trecerea mijloacelor de producţie în mîinile poporului, putem afirma că, într-adevăr, aplicarea creatoare a învăţăturii marxist-leniniste s-a dovedit pe deplin justă. În acest spirit ne vom călăuzi întotdeauna în activitatea noastră. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceauşescu—P.C.R. !“).*

Tovarăşii de lîngă mine îmi spun că n-am vorbit despre sindicate. N-am vorbit de nici o organizaţie de masă. Am vorbit de muncitori, ţărani, intelectuali, am vorbit de partid. Nu poţi însă să vorbeşti de clasa muncitoare fără a subînţelege organizarea clasei muncitoare în sindicate, aşa cum nu poţi vorbi de tineret fără să subînţelegi că el este organizat în Uniunea Tineretului Comunist.

Tot astfel, de alte categorii sociale organizate. Desigur, sindicatele, unind clasa muncitoare, au jucat şi joacă un rol de seamă şi, după cum ştiţi, cu doi ani în urmă plenara Comitetului Central a trasat o serie de sarcini importante pentru sindicate. Sindicatele au mult de făcut pentru a-şi îndeplini rolul în întreprinderi, în toate sectoarele de activitate. Sperăm că vor face totul pentru a uni eforturile clasei muncitoare în toate domeniile de



activitate, pentru a răspunde încrederii pe care muncitorii o pun în ele. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Doresc să reamintesc încă o dată că toate realizările noastre au putut fi obţinute şi datorită condiţiilor politice istorice noi, existenţei ţărilor socialiste, creşterii avîntului şi forţelor antiimperialiste revoluţionare de pretutindeni. Fără îndoială că România a beneficiat din plin de solidaritatea, de sprijinul ţărilor socialiste, de colaborarea cu acestea, cu mişcarea revoluţionară internaţională, antiimperialistă, aşa cum, la rîndul său, şi-a adus şi îşi aduce contribuţia la cauza generală, şi-a manifestat şi îşi manifestă solidaritatea cu ţările socialiste, cu forţele progresiste, revoluţionare din întreaga lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimaţi tovarăşi şi prieteni,

Sărbătorim împlinirea a 125 de ani de la revoluţia din 1848 şi a unui sfert de veac de la naţionalizare în condiţiile în care poporul nostru a păşit într-o etapă nouă, superioară — etapa făuririi societăţii socialiste multilateral dezvoltate.

După cum se ştie, animaţi de profunde sentimente patriotice, oamenii muncii s-au angajat să înfăptuiască înainte de termen planul cincinal, programul adoptat de Congresul al X-lea al partidului şi de Conferinţa Naţională. Rezultatele obţinute pînă acum sînt bune. În primii doi ani s-a obţinut o creştere medie a producţiei industriale de aproape 12%, iar în cele cinci luni care au trecut din acest an, o creştere de aproape 15% faţă de perioada corespunzătoare a anului trecut. Aceasta demonstrează realismul programului pe care ni l-am propus, al angajamentelor asumate de comitetele judeţene de partid, de oamenii muncii, forţa creatoare şi capacitatea poporului nostru de a asigura mersul şi mai rapid înainte

al economiei naționale, al întregii societăți. Doresc să menționez în mod special capitala, care și-a luat angajamentul de a realiza cincinalul în patru ani și jumătate și care pe primele cinci luni nu numai că și-a îndeplinit ceea ce și-a propus, dar a obținut și o depășire a prevederilor, ceea ce demonstrează că angajamentul pe care și l-a luat este pe deplin posibil de îndeplinit. Doresc să felicit din toată inima oamenii muncii din capitala patriei noastre socialiste pentru marile rezultate pe care le-au obținut. *(Aplauze puternice, prelungite, urale).*

La această adunare felicit, de asemenea, călduros oamenii muncii din întreaga țară, întregul nostru popor pentru felul în care îndeplinesc planul elaborat de Congresul al X-lea al partidului. *(Aplauze puternice, urale).*

După cum se știe, zilele trecute Comitetul Executiv al Comitetului Central al partidului a aprobat proiectul planului pe anii 1974—1975, chemat să asigure înfăptuirea prevederilor Congresului și Conferinței Naționale. Planul pune sarcini noi, de creștere într-un ritm mai înalt a producției, precum și a eficienței economice, a productivității muncii, a calității — condiții esențiale pentru progresul economiei noastre socialiste. Se impune să acordăm mai multă atenție folosirii la maximum a capacităților de producție, a tuturor utilajelor și mașinilor, ridicării nivelului tehnic al producției, creșterii disciplinei în producție și în muncă. Trebuie să acordăm mai multă atenție realizării la timp a investițiilor, dării în producție la termen a tuturor capacităților. O problemă de prim ordin este aceea de a produce mai bine, mai ieftin, cu consumuri cît mai mici. Trebuie să acționăm cu fermitate pentru reducerea consumurilor materiale, a tuturor cheltuielilor de producție, pentru scăderea prețului de cost al produselor și realizarea de noi economii. Aceasta este calea sigură pentru creșterea venitului



național, pentru ridicarea bunăstării întregului popor.

După cum am mai menționat și în alte împrejurări, o parte însemnată a producției noastre merge la export. Sîntem obligați, și trebuie să participăm activ, la diviziunea internațională a muncii, la schimbul de valori materiale cu toate statele. Fără aceasta nu am putea asigura progresul rapid al patriei noastre socialiste. Iată de ce realizarea angajamentelor de export constituie o sarcină națională, o îndatorire primordială în făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Este necesar ca fiecare colectiv să înțeleagă aceasta și să se preocupe permanent de ceea ce produce pentru export, de ce se întîmplă cu producția, de valorificarea corespunzătoare a producției în străinătate, atît în țările socialiste, cît și în celelalte state. Cred că acestei probleme organizațiile de partid, sindicatele trebuie să-i acorde mai multă atenție decît pînă acum.

După cum se cunoaște, am luat o serie de măsuri pentru simplificarea aparatului administrativ, pentru apropierea conducerii de producție, am deplasat din ministere, din centrale, chiar din întreprinderi spre producție aproape 130 000 de oameni. Cea mai mare parte s-au încadrat deja în producție, dar, din păcate, mai sînt unii care caută să-și mai găsească un locșor în birouri, în munci mai călduțe, cum se spune, deși, dacă vor căldură, pot merge și în fabrici în locuri foarte calde. *(Aplauze ; animație).* Dar unde se poate simți mai bine un om decît acolo unde se produce realmente bogăția națională ? Forța de bază a societății sînt muncitorii, este producția ! Acolo este locul tuturor specialiștilor, al fiecăruia din ei care doresc să-și servească patria ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

La ultima ședință a Comitetului Executiv s-au discutat și măsurile ce trebuie luate în vederea desfășurării în

bune condiții a muncilor agricole și, mai cu seamă, a strîngerii recoltei din acest an. Se impune ca oamenii muncii din agricultură, organizațiile de partid să ia toate măsurile pentru strîngerea fără pierdere a recoltei. Aceasta are o însemnătate deosebită pentru progresul mai rapid al patriei noastre. Se întrevăd recolte relativ bune și trebuie să facem totul pentru a le strînge și păstra fără nici o pierdere ! Aceasta constituie, de asemenea, o cauză a întregului nostru popor, este o problemă de importanță națională ! *(Aplauze puternice).*

În primii doi ani, după cum știți, au fost luate măsuri în vederea creșterii salariului, a ajutorului pentru copii, măririi pensiilor ; s-au luat și alte măsuri de înfăptuire a prevederilor cu privire la creșterea nivelului de viață. Planurile pe 1974—1975 prevăd măsuri pentru înfăptuirea în întregime a prevederilor de creștere a veniturilor, a bunăstării întregului nostru popor, stabilite de Congresul al X-lea. Odată cu îndeplinirea planului, asigurăm înfăptuirea consecventă a creșterii bunăstării poporului, facem totul ca an de an viața oamenilor muncii să fie mai demnă, mai fericită, mai îmbelșugată. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Dragi tovarăși și prieteni,

Sărbătorim împlinirea acestor două evenimente istorice în condițiile cînd în viața internațională se conturează tot mai evident un curs nou, îndreptat spre destindere și colaborare. Pornind de la analiza științifică, marxist-leninistă, a situației internaționale, partidul și statul nostru promovează o politică activă de pace, de colaborare cu toate statele lumii.

În cadrul relațiilor internaționale acordăm, cum este și firesc, un loc de primă importanță întăririi și dezvoltării prieteniei și colaborării cu toate țările socialiste,



de care sîntem legați prin idealuri și aspirații comune. Această colaborare și unitate este de natură să joace un rol important în lupta pentru pace, pentru progres social în lume. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !“).* Acordăm, de asemenea, o importanță deosebită colaborării și solidarității cu țările care, eliberîndu-se de exploatare și asuprire colonială, și-au luat soarta în propriile mîini și acționează pentru punerea în valoare a bogățiilor lor naționale, în folosul propriilor popoare. Considerăm că colaborarea cu țările care luptă pentru o politică independentă constituie un factor de mare însemnătate în întreaga viață internațională, în lupta pentru progresul tuturor națiunilor lumii. Vom face totul pentru a dezvolta această colaborare ! *(Aplauze prelungite ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !“).*

Totodată, în spiritul principiilor coexistenței pașnice, România se pronunță și acționează pentru dezvoltarea largă a colaborării cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, participă activ la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori materiale și spirituale. Sîntem convinși că dezvoltarea colaborării internaționale cu toate statele lumii corespunde pe deplin atît năzuințelor națiunii noastre spre o pace trainică, cît și intereselor și năzuințelor tuturor națiunilor lumii. *(Aplauze puternice, urale).*

După cum știți, din Europa au pornit în acest secol două războaie care au cuprins întreaga lume. De aceea, România, ca și alte state socialiste, ca și alte țări europene, acordă o mare atenție problemelor securității pe continentul nostru. Am participat activ la eforturile pentru trecerea la pregătirea conferinței general-europene. Am luat parte activă, timp de 6 luni, la Helsinki, la lucrările pregătitoare, căutînd să ne aducem contribuția constructivă la adoptarea soluțiilor prin consensul tuturor

participanților. Salutăm cu multă satisfacție rezultatele care s-au obținut la Helsinki și pe care le considerăm de importanță deosebită. Este poate pentru prima oară cînd s-au adunat 34 de țări cu regimuri sociale diferite, de mărimi diferite, unele foarte mari, altele foarte mici, au discutat în deplină egalitate, au făcut propuneri și au contribuit în aceeași măsură la adoptarea hotărîrilor luate prin consens. Rezultatele de la Helsinki demonstrează că numai și numai pe baza deplinei egalități și a respectării dreptului fiecărui popor de a-și spune cuvîntul asupra problemelor internaționale, a problemelor colaborării dintre state este posibil să se găsească soluții care să țină seama de interesele tuturor popoarelor, de interesele generale ale colaborării și păcii. *(Aplauze puternice)*. Salutăm cu multă bucurie convocarea, la 3 iulie, a conferinței general-europene la nivelul miniștrilor de externe. Dorim ca în cadrul acestei conferințe să se acționeze în spiritul normelor și principiilor stabilite la Helsinki — ca fiecare stat să-și poată expune părerile și să poată contribui la adoptarea măsurilor care să ducă la crearea unui climat de destindere și colaborare, la inaugurarea unei politici noi pe continentul european.

Dorim ca lucrările conferinței să ducă la afirmarea puternică a principiilor noi în relațiile dintre state : respectul independenței și suveranității naționale, egalitatea în drepturi, avantajul reciproc. Numai afirmarea și înfăptuirea acestor principii vor da garanția instaurării unor relații noi între statele continentului. Este necesar să se adopte de către toate țările hotărîrea solemnă de a se renunța la folosirea forței sau la amenințarea cu forța în relațiile dintre state, de a se face totul pentru soluționarea problemelor care se pot ivi între state, pe cale pașnică, prin tratative. Trebuie găsite căile necesare pentru a crea garanția că fiecare popor se va putea dez-



volta în libertate, că-și va putea făuri viața așa cum dorește, fără nici un amestec din afară. *(Aplauze puternice, urale)*.

Sîntem interesați, ca dealtfel toate statele europene, să se stabilească măsurile pentru dezvoltarea multilaterală a colaborării economice, tehnico-științifice, culturale și de altă natură, între țările europene, fără nici un fel de îngrădiri și discriminări. Aceasta constituie un factor de mare însemnătate pentru progres, pentru transformarea Europei într-un continent al colaborării și păcii. Dorim ca conferința să ducă și la înființarea unui organism permanent, care să înlesnească în viitor contactele dintre statele continentului și eventual să pregătească noi reuniuni europene.

Desfășurarea cu succes a lucrărilor conferinței, adoptarea măsurilor la care m-am referit constituie o dorință a tuturor popoarelor. Se poate spune că conferința europeană stă astăzi în atenția întregii lumi, iar rezultatele ei vor putea marca un moment de însemnătate istorică nu numai în viața continentului european, ci în viața întregii lumi. Ceea ce se va face la această conferință general-europeană va putea avea o influență puternică pentru decenii asupra destinelor întregii lumi. De aceea sîntem hotărîți să facem totul pentru triumful acestei conferințe, pentru triumful noii politici de pace și colaborare în Europa, în întreaga lume ! *(Aplauze puternice)*.

România acordă o mare atenție instaurării unui climat de pace, de bună vecinătate și colaborare în Balcani. Putem afirma cu satisfacție că relațiile noastre cu toate aceste țări sînt bune și vom face și în viitor totul pentru a le dezvolta. Considerăm că este timpul să acționăm împreună pentru realizarea unei colaborări mai largi în toate domeniile de activitate, pentru o reuniune a țărilor balcanice la care să se discute căile pentru transfor-

marea Balcanilor într-o zonă fără arme nucleare, fără baze militare străine, într-o zonă a păcii și colaborării. Iată de ce ne afirmăm hotărîrea de a face totul pentru dezvoltarea colaborării în Balcani și chemăm toate guvernele și popoarele din această regiune să acționeze în această direcție. *(Aplauze puternice, urale).*

Stimați tovarăși,

Atunci cînd dăm o înaltă apreciere noului curs care își face loc în viața internațională, cînd afirmăm hotărîrea noastră de a face totul pentru continuarea destinderii și colaborării, nu uităm nici un moment că în fața popoarelor mai stau încă multe probleme ce trebuie soluționate, că există încă cercuri reacționare care încearcă să frîneze procesul destinderii și se gîndesc să continue politica imperialistă, de dominație, de forță și dictat. De aceea apreciem că este necesar să fie intensificată lupta popoarelor pentru accentuarea noului curs, pentru stingerea tuturor focarelor de încordare care mai există în lume. Am salutat încetarea războiului în Vietnam în urma tratativelor care s-au încheiat prin semnarea acordului la Paris. Salutăm, de asemenea, comunicatul recent semnat tot la Paris cu privire la aplicarea consecventă a prevederilor acordului precedent. Ne exprimăm speranța că se va face totul pentru a se pune capăt intervenției străine în Vietnam, în întreaga Indochină, astfel ca popoarele vietnamez, laoțian și cambodgian, greu încercate de război, să se poată consacra refacerii și dezvoltării economice și sociale independente.

Considerăm, de asemenea, că a sosit timpul să se acționeze cu mai multă energie pentru a se pune capăt conflictului din Orientul Apropiat, în spiritul Rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967, asigurîndu-se retragerea trupelor israeliene din teritoriile ocupate,



dezvoltarea liberă și independentă a tuturor popoarelor din această zonă, rezolvarea problemei populației palestinene în conformitate cu voința și interesele sale legitime.

Una din problemele de o deosebită importanță este aceea a lichidării vestigiilor colonialismului și neocolonialismului, a dominației care mai apasă asupra unor popoare. România acordă un sprijin activ popoarelor care luptă pentru libertate națională, pentru consolidarea independenței.

De asemenea, o problemă de mare însemnătate pentru progresul general este lichidarea subdezvoltării, sprijinirea popoarelor să obțină o dezvoltare economico-socială mai rapidă, să micșoreze decalajul care desparte țările dezvoltate de țările rămase în urmă. Aceasta constituie una din problemele de bază ale păcii, ale colaborării internaționale. Noi sîntem hotărîți să facem totul pentru a contribui la soluționarea acestei probleme! *(Aplauze puternice).*

Problema dezarmării și în primul rînd a dezarmării nucleare constituie, de asemenea, o preocupare constantă a partidului și guvernului nostru. Considerăm că este timpul ca popoarele să-și ridice glasul pentru a pune capăt cursei înarmărilor, pentru a impune folosirea unor mijloace, utilizate astăzi pentru înarmare, în scopul dezvoltării economico-sociale, al ridicării bunăstării omenirii.

Soluționarea tuturor problemelor vieții internaționale nu se poate face decît cu participarea egală a tuturor popoarelor, fie ele mari, mijlocii sau mici. România consideră că țările mici și mijlocii trebuie să aibă un cuvînt mai greu de spus în toate problemele internaționale, deoarece însuși viitorul, viața lor sînt legate de o politică de pace și colaborare internațională. *(Aplauze puternice).*

Ne pronunțăm cu hotărîre pentru creșterea rolului Or-

ganizației Națiunilor Unite, al celorlalte organisme internaționale în viața mondială, pentru găsirea căilor de înfăptuire a măsurilor și a rezoluțiilor adoptate de O.N.U. Întărirea organismelor internaționale este o necesitate pentru toate popoarele lumii. Noi vom acționa din toate puterile în această direcție. *(Aplauze puternice)*.

Știm că rezolvarea marilor probleme ale omenirii de azi cere unitate, unitate și iar unitate. Cere unitatea forțelor naționale, progresiste din fiecare țară, cere unitatea pe plan mondial, unitatea țărilor socialiste, a mișcării internaționale revoluționare, dezvoltarea colaborării cu partidele socialiste și social-democrate, cu mișcările de eliberare națională, cu alte partide și forțe democratice din toate țările, cu toate forțele antiimperialiste. Însăși destinderea, însuși viitorul omenirii depind de lupta popoarelor. Considerăm că, dacă popoarele vor acționa unite, vor putea asigura triumful noii politici de colaborare, de pace, progresul general al omenirii. *(Aplauze puternice, urale)*.

Bazîndu-ne pe această convingere, dorim să asigurăm pe prietenii noștri de pretutindeni, din întreaga lume că România, poporul român vor fi întotdeauna la datorie și vor face totul pentru a contribui la victoria cauzei colaborării și păcii, la crearea unei vieți mai bune, la triumful dreptății în întreaga lume. *(Aplauze puternice, urale)*.

Dragi tovarăși și prieteni,

Sărbătorind aceste două momente epocale din istoria României — împlinirea a 125 de ani de la revoluția burghezo-democratică din Muntenia și a unui sfert de veac de la înfăptuirea naționalizării —, ne plecăm cu venerație în fața înaintașilor care au luptat și s-au jertfit pentru



cauza libertății și dreptății sociale a poporului, pentru independența patriei, pentru idealurile socialismului și comunismului. Angajamentul pe care ni-l luăm în acest moment solemn este acela de a face totul pentru realizarea programului elaborat de Congresul al X-lea al partidului, care deschide minunate perspective de înflorire și prosperitate României socialiste. *(Vii aplauze, urale ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !“)*.

Ne angajăm că nu vom precupeți nimic pentru fericirea poporului, pentru măreția patriei, pentru cauza socialismului, că vom face totul ca poporul nostru, națiunea noastră socialistă să ocupe un loc demn, de cinste — un loc pe care-l merită cu prisosință — în rîndul familiei țărilor socialiste, în rîndul familiei tuturor națiunilor lumii. *(Aplauze puternice, prelungite ; urale)*.

Cu convingerea că întregul nostru popor este ferm hotărît să înfăptuiască politica internă și externă a partidului, închei urîndu-vă dumneavoastră, tuturor locuitorilor Bucureștiului, întregului nostru popor noi și noi succese pe calea socialismului și comunismului, satisfacție deplină în muncă și viață. Multă sănătate și multă fericire națiunii noastre socialiste ! *(Urale, aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !“)*.

Trăiască Partidul Comunist Român, forța conducătoare a națiunii noastre, garanția că națiunea noastră va merge triumfal spre comunism ! *(Aplauze puternice, prelungite ; urale ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !“)*.

Trăiască România socialistă, minunatul nostru popor, constructor al socialismului ! Viață îmbelșugată, fericită, viitor de aur pentru România ! *(Aplauze puternice, prelungite ; urale ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !“)*.

Trăiască unitatea și colaborarea țărilor socialiste, a

mișcării muncitorești revoluționare, antiimperialiste! Trăiască colaborarea tuturor popoarelor lumii, trăiască pacea pe pămînt! *(Aplauze puternice, prelungite; urale și ovații. Participanții la adunarea populară aclamă îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

# INTERVIU ACORDAT REVISTEI VEST-GERMANE „DER SPIEGEL"

*— 18 iunie 1973 —*

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, România a fost prima țară socialistă care a stabilit contacte mai strînse cu Republica Federală. Între timp, și alte țări socialiste au intensificat contactele cu R.F.G. Vedeți în această evoluție o confirmare a concepției dumneavoastră?*

RĂSPUNS: În primul rînd trebuie să spun că, de fapt, România a fost a doua țară socialistă care a stabilit relații diplomatice cu Republica Federală Germania, deoarece — după cum știți — cu mult înainte au existat relații diplomatice între Uniunea Sovietică și Republica Federală Germania.

În stabilirea acestor relații, România a pornit de la considerentul că normalizarea relațiilor între țările socialiste și Republica Federală Germania reprezintă o necesitate pentru realizarea securității și păcii în Europa. Stabilirea relațiilor diplomatice între Republica Socialistă România și Republica Federală Germania în 1967 a dus la extinderea continuă a colaborării economice, științifice și culturale dintre statele noastre, cît și la conlucrarea mai strînsă în soluționarea unor probleme internaționale pe calea destinderii și a păcii. Pot spune că desfășurarea evenimentelor internaționale ulterioare a confirmat pe deplin justețea acestui punct de vedere.

Noi am salutat, la timpul respectiv, acordurile Uniunii Sovietice, ale Poloniei cu Republica Federală Germania, tratatul dintre Republica Democrată Germană și Republica Federală Germania, precum și tratativele și acordurile care s-au realizat deja cu Cehoslovacia.

Pot spune că normalizarea relațiilor dintre România și Republica Federală Germania a contribuit atît la dezvoltarea raporturilor reciproce, cît și la normalizarea generală a situației din Europa — deci constituie o contribuție la securitate și pace.

ÎNTREBARE : *Înaintea dumneavoastră a fost deja, la Bonn, secretarul general al C.C. al P.C.U.S., domnul Brejnev. Doriți să faceți o apreciere în legătură cu aceasta?*

RĂSPUNS : România salută contactele și dezvoltarea relațiilor dintre Uniunea Sovietică și Republica Federală Germania și apreciază că vizita secretarului general al C.C. al P.C.U.S. în R.F.G. reprezintă, în acest sens, un fapt pozitiv în viața internațională, că ea servește atît interesele reciproce, cît și cauza destinderii, a păcii și securității în Europa și în lume.

ÎNTREBARE : *Ca și alte state socialiste, doriți să atrageți îndeosebi industria germană pentru investiții sporite. Ce oferiți dumneavoastră și ce așteptări aveți în privința creditelor cînd veți veni la Bonn ?*

RĂSPUNS : România dorește să realizeze o colaborare mai largă în domeniul economic cu industria din Republica Federală Germania. În acest cadru dorim, desigur, să găsim forme noi de extindere a acestei colaborări, printre care și realizarea unor societăți sau întreprinderi mixte, care dau posibilitatea unei anumite participări a unor întreprinderi germane la investiții în România. Dar nu aceasta constituie factorul esențial în relațiile dintre țările noastre. Sperăm că în perspectivă se vor găsi căile



care să corespundă și intereselor întreprinderilor din țara dumneavoastră și celor din România pentru extinderea unei colaborări reciproc avantajoase, atît bilaterale, cît și pe terțe piețe.

ÎNTREBARE : *Există chestiuni politice în legătură cu care guvernul federal speră ca România să vină în întîmpinarea așteptărilor sale. Turiștii din Berlinul occidental, de exemplu, care își petrec concediul pe litoralul românesc al Mării Negre vor putea fi sprijiniți în viitor sub aspect consular de către ambasada vest-germană ?*

RĂSPUNS : Aceasta este o problemă care urmează să fie soluționată în conformitate cu hotărîrile celor patru mari puteri cu privire la Berlin și sper că se vor găsi soluții cît mai corespunzătoare.

ÎNTREBARE : *România este primul stat membru al C.A.E.R. care a obținut preferințe vamale din partea Pieței comune. Credeți că cele două grupări economice europene — Piața comună și C.A.E.R. — se vor întrepătrunde cu timpul ?*

RĂSPUNS : După cum cred că cunoașteți, România este o țară în curs de dezvoltare și de aceea s-a adresat țărilor Pieței comune și recent a obținut preferințe vamale generalizate. Obținerea preferințelor este deci determinată de situația specială de țară în curs de dezvoltare în care se găsește România.

În ce privește colaborarea și deci stabilirea de contacte între Piața comună și C.A.E.R., România s-a pronunțat și se pronunță în continuare pentru a se ajunge la o înțelegere corespunzătoare între aceste două organisme asupra unor probleme de interes general, urmînd însă ca fiecare țară în parte să-și soluționeze problemele cu țările membre ale Pieței comune pe cale multi sau bi-

laterală, în concordanță cu interesele fiecăreia și pe baza avantajului reciproc.

ÎNTREBARE : *În cooperarea industrială, România permite participarea pînă la 49% a capitalului unor firme occidentale. Alte țări socialiste sînt — după cum noi credem — mai reținute, din grijă față de consecințele pe planul politicii interne. De ce România nu are asemenea griji?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, România a stabilit că poate admite o participare de pînă la 49% cu capital a firmelor străine și deci și a unor firme din țările capitaliste. Noi am pornit la stabilirea acestei limite de la considerentele pe care le-am apreciat că corespund situației concrete din România. Fiecare țară, desigur, pornește de la considerentele sale și, după cum știți, noi sîntem partizanii dreptului fiecărui popor, al fiecărui stat de a acționa corespunzător condițiilor concrete în care își desfășoară activitatea.

ÎNTREBARE : *După noua lege privind societățile mixte, firmele occidentale pot face investiții în România. Capital străin într-o economie socialistă planificată — nu contravine oare aceasta principiilor sistemului dumneavoastră?*

RĂSPUNS : În conformitate cu prevederile legii de care ați amintit, crearea de societăți și întreprinderi mixte trebuie să se încadreze în legile generale ale României. Ca atare, din punct de vedere social, aceste întreprinderi trebuie să respecte normele și principiile care acționează în general în țara noastră. Desigur, firmele străine își vor putea recupera atît beneficiile, cît și capitalul investit, în conformitate cu normele legale, cu ceea ce vom conveni de comun acord. Tot ceea ce se realizează însă cu partea cu care participă România și cu partea provenită din impozit sau sub alte forme de rețineri din beneficiile partenerilor străini revine integral poporului român. Deci, nu văd nici un fel de contradicție între conducerea pla-



nificată a economiei socialiste și participarea, în condițiile legii, a unor firme străine cu investiții în România ; dimpotrivă, aș putea spune că prin această participare se va accelera ritmul dezvoltării industriei românești, ceea ce corespunde intereselor făuririi socialismului în România.

ÎNTREBARE : *Nouă ni se pare că contradicțiile ideologice, în comparație cu anii '50, au pierdut foarte mult din acuitate ; necesitățile economice și tehnice au impus o apropiere. Este de așteptat să fim martorii unei dezvoltări în care capitalismul va deveni mai social și socialismul mai democratic ?*

RĂSPUNS : Nu doresc să intru acum în considerente teoretice în legătură cu aceste probleme. Se cunoaște tendința generală a capitalului de a fi tot mai social. Problema sau poate contradicția esențială din capitalism este aceea că între caracterul său social și repartiție nu există o concordanță. Or, în capitalism, repartiția continuă să fie capitalist-privată. Ca atare, n-aș putea spune că în această direcție au intervenit schimbări în evoluția societății capitaliste, deși am convingerea că, pînă la urmă, va trebui să dispară această contradicție, astfel ca și repartiția să devină socială. Dar aceasta înseamnă însăși dispariția capitalismului.

În ce privește evoluția societății socialiste, fără îndoială că dezvoltarea forțelor de producție, ridicarea nivelului de cultură, acțiunea tot mai puternică a științei în diferite domenii fac o necesitate din lărgirea democrației socialiste și găsirea celor mai corespunzătoare forme de participare a poporului la conducerea tot mai activă și efectivă a tuturor laturilor de activitate socială, ceea ce și realizează în mod constant România. Considerăm însă aceasta ca un proces care va trebui perfecționat continuu.

ÎNTREBARE : *Există astăzi multe elemente comune importante în relațiile externe dintre state cu orînduiri*

*sociale diferite. Astfel, pentru propunerile făcute la Helsinki în problema dezarmării militare, România s-a bucurat de sprijinul multor state occidentale. Se apropie epoca blocurilor monolitice de sfîrșit ?*

RĂSPUNS : După cum cred că cunoașteți, România, ca și alte țări socialiste dealtfel, se pronunță de mult timp pentru desființarea blocurilor militare, pentru realizarea unor relații noi între state, bazate pe colaborare, pe egalitate în drepturi și respect al suveranității și independenței. De aceea, apreciem că realizarea de măsuri în direcția unei mai bune cunoașteri a popoarelor, a dezarmării, însăși desfășurarea cu succes a conferinței general-europene și găsirea unor căi de extindere a colaborării și de asigurare a egalității și respectului fiecărei națiuni vor crea condițiile corespunzătoare pentru a se ajunge la desființarea blocurilor militare.

ÎNTREBARE : *Dumneavoastră, domnule președinte, pledați pentru retragerea tuturor trupelor străine din Europa. Nu a asigurat însă prezența trupelor străine stabilitatea și, prin aceasta, pacea în Europa în ultimii 25 de ani ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, România se pronunță în mod constant pentru retragerea trupelor străine din Europa, pentru măsuri de reducere în general a trupelor, a armamentelor, pentru dezarmare.

După părerea mea, prezența trupelor străine nu poate asigura și niciodată nu a asigurat mai multă stabilitate și mai multă securitate, ci, dimpotrivă, întotdeauna a fost un factor de instabilitate. Ca atare, retragerea trupelor străine nu numai că nu va duce la o mai mică stabilitate, ci va mări stabilitatea și securitatea, va îndepărta — și în perspectivă va putea exclude — însuși pericolul unor noi ciocniri militare.

ÎNTREBARE : *În cadrul lagărului socialist au existat și există încă conflicte serioase. În repetate rînduri ați apreciat aceste conflicte ca fiind „numai temporare". Dumneavoastră, ca președinte al unei țări care întreține relații strînse cu Moscova, Pekinul, ca și cu toate celelalte țări socialiste, credeți în posibilitatea unei înțelegeri ?*



RĂSPUNS : România a acționat și acționează în mod consecvent pentru dezvoltarea relațiilor cu toate țările socialiste. Considerăm că existența unor divergențe nu trebuie să împiedice dezvoltarea acestor relații, că divergențele sînt temporare și trebuie acționat pentru a fi depășite cît mai curînd. Avem convingerea că se va ajunge la găsirea căilor pentru depășirea acestor divergențe, pentru dezvoltarea unei colaborări rodnice între toate țările socialiste — inclusiv între Uniunea Sovietică și Republica Populară Chineză —, ceea ce corespunde atît intereselor acestor popoare și ale țărilor socialiste, cît și intereselor tuturor țărilor lumii de a se asigura o colaborare rodnică și o pace trainică.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, ce părere aveți despre așa-zisa doctrină a suveranității limitate ?*

RĂSPUNS : Nu cunosc că există o asemenea doctrină. Știu că s-a vorbit despre aceasta, dar, așa cum s-a mai declarat nu o dată, nu poate fi vorba de nici un fel de limitare a suveranității.

Desigur, în cadrul colaborării între state, fiecare țară trebuie să facă anumite concesii — dealtfel, cred că Republica Federală Germania, în colaborarea sa, a făcut în această direcție mulți pași —, dar însuși faptul că statele stabilesc cadrul colaborării și, deci, și concesiile reciproce este o manifestare a suveranității, și nu o limitare a ei.

ÎNTREBARE : *Credeți că într-un sistem de securitate europeană suveranitatea națională a oricărei țări, indi-*

*ferent de orînduirea socială, poate fi apărată împotriva amestecului din afară, indiferent de unde ar veni ?*

RĂSPUNS : Noi considerăm că securitatea europeană trebuie să ducă la afirmarea cu putere a principiilor egalității, respectului suveranității și independenței, neamestecului în treburile interne, în relațiile dintre toate țările, indiferent de orînduirea lor socială. Mai mult, considerăm că trebuie adoptate de către toate statele măsuri corespunzătoare de a se renunța la folosirea forței sau la amenințarea cu forța în soluționarea diferitelor probleme și de a se afirma cu putere dreptul fiecărui stat de a-și apăra independența împotriva oricărei agresiuni. Dealtfel, înseși prevederile Cartei Organizației Națiunilor Unite vorbesc despre aceasta. Securitatea europeană trebuie să pornească de la aceste considerente — și apreciez că desfășurarea de pînă acum a lucrărilor pregătitoare merge în această direcție. Viața politică internațională confirmă pe deplin că este posibil să se ajungă la o reală securitate, care să excludă orice posibilitate de amestec din afară.

ÎNTREBARE : *De ce se consideră necesare protejarea vieții culturale împotriva influențelor din afară și întărirea rolului conducător al partidului în acest domeniu?*

RĂSPUNS : Noi ne pronunțăm împotriva acelor influențe care sînt străine concepției de progres, de civilizație. Dealtfel, după cum știți, chiar în multe țări capitaliste s-au luat un șir de măsuri împotriva unor filme sau piese de teatru, a unui anumit fel de așa-zisă literatură, care propagă ura de rasă, crima, consumul de narcotice și nu fac decît să influențeze în mod negativ formarea și însăși viața tineretului, cauza prieteniei și colaborării între popoare. Deci, împotriva unor asemenea



forme de așa-zisă cultură, care nu au nimic cu cultura adevărată, ne ridicăm noi.

Sîntem pentru o colaborare largă, pentru schimburi culturale, științifice, deoarece astăzi nici un stat — și deci nici România — nu numai că nu se poate izola, dar nici nu poate progresa decît în strînsă colaborare și în strîns contact cu tot ceea ce a creat și creează mai bun omenirea în toate domeniile de activitate, deci și în cultură.

ÎNTREBARE : *Se află în programul vizitei dumneavoastră la Bonn și o discuție despre problema reîntregirii familiilor ?*

RĂSPUNS : Nu am în vedere o asemenea discuție, ținînd seama că în momentul de față nu există, în fond, o asemenea problemă.

ÎNTREBARE : *Cu ce sentimente personale veniți în Republica Federală Germania ?*

RĂSPUNS : Mă pregătesc să merg în Republica Federală Germania cu dorința de a avea convorbiri cu președintele țării dumneavoastră, domnul Heinemann, cu cancelarul Brandt, de a aborda căile pentru extinderea colaborării bilaterale în toate domeniile de activitate, de a avea schimburi de păreri cu privire la colaborarea țărilor noastre în vederea înfăptuirii securității în Europa, a unei lumi mai bune, mai drepte, care să asigure pacea și independența tuturor popoarelor.

Deci, merg cu sentimentul că vom găsi căile pentru extinderea colaborării între țările noastre în toate domeniile de activitate.

Doresc să folosesc acest prilej pentru a adresa cititorilor revistei dumneavoastră și întregului popor din Republica Federală Germania cordiale urări de prosperitate și pace.

# CUVÎNTARE
# CU PRIVIRE LA DEZVOLTAREA ŞI PERFECŢIONAREA ÎNVĂŢĂMÎNTULUI

## Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 18—19 iunie 1973

Stimaţi tovarăşi,

În raportul prezentat plenarei a fost înfăţişat un bilanţ al înfăptuirii hotărîrilor Comitetului Central din 1968, al aplicării Legii învăţămîntului. După cum se vede, am obţinut o serie de rezultate în mai buna organizare şi desfăşurare a procesului de învăţămînt, în asigurarea cadrelor necesare diferitelor domenii ale activităţii economico-sociale. Învăţămîntul nostru asigură predarea la un nivel mai înalt a unor cunoştinţe şi satisface, aproape în totalitate, necesarul de cadre de specialişti. Acesta este un rezultat de seamă al activităţii desfăşurate de partid în domeniul pregătirii cadrelor, al ridicării nivelului general de cunoştinţe al tineretului şi al întregului nostru popor.

Aşa cum se înfăţişează în raportul prezentat plenarei şi cum cunoaştem din viaţă, în domeniul învăţămîntului continuă să se mai manifeste încă o serie de neajunsuri. În primul rînd, consider că trebuie să subliniem faptul că Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului, instituţiile de învăţămînt, ministerele care au atribuţii în domeniul învăţămîntului nu au acordat atenţia necesară şi nu au urmărit în suficientă măsură înfăptuirea hotărîrilor ple-



narei, realizarea prevederilor Legii învăţămîntului. Aceasta a făcut ca în învăţămîntul de toate gradele să mai dăinuie lipsuri serioase.

Sînt lipsuri în ce priveşte planificarea necesarului de cadre, atît în domeniul şcolilor profesionale, al cadrelor medii, cît şi în învăţămîntul superior. O planificare judicioasă cere o cunoaştere mai bună a perspectivei de dezvoltare economico-socială a ţării. Avem un plan cincinal, avem prevederi pe o perioadă mai îndelungată, dar am impresia că nu s-a ţinut seama în suficientă măsură de acestea pentru a se asigura pregătirea cadrelor de care avem realmente nevoie şi pentru a se evita şcolarizarea unor cadre pentru specialităţi sau sectoare de care nu avem nevoie. De aceea avem astăzi unele sectoare cu surplus de cadre, pe care trebuie acum să le îndrumăm spre recalificare, spre producţie.

Nu în suficientă măsură s-au aplicat prevederile cu privire la legarea învăţămîntului de practică, de viaţă. S-au obţinut, e drept, şi rezultate bune în această direcţie. Pe de altă parte, organizarea de ateliere, de laboratoare, dotarea lor necesită un anumit timp. După cum aţi auzit din cuvîntul unor tovarăşi, sînt în curs o serie de măsuri privind realizarea de construcţii şi de dotări care vor îmbunătăţi mult situaţia, mai cu seamă în învăţămîntul superior, în învăţămîntul profesional şi în cel de specialitate tehnică. Şi-a făcut însă loc o anumită mentalitate — la Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului şi la unele cadre didactice — că nu ar fi necesar ca în toate domeniile să se pună accent pe practică. Această mentalitate are o influenţă negativă asupra realizării hotărîrilor plenarei Comitetului Central din 1968 cu privire la legarea învăţămîntului de viaţă.

Consider că o lipsă serioasă a Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului este faptul că nu a luat măsurile cores-

punzătoare pentru asigurarea în bune condiții a generalizării învățămîntului de 10 ani. Dimpotrivă, s-au emis tot felul de teorii, care puteau să ducă, pînă la urmă, la abandonarea ideii de generalizare a învățămîntului de 10 ani.

Unele lipsuri s-au manifestat și în activitatea consiliilor populare și a comitetelor județene de partid, mai ales în ce privește îndrumarea învățămîntului de cultură generală și profesional. Nici de la Comitetul Central — mă refer la Secretariat, la organele centrale de partid care trebuiau să vegheze la aplicarea hotărîrilor — nu s-a exercitat un control temeinic, nu s-a acționat cu destulă fermitate. La rîndul său, Consiliul de Miniștri, care răspunde de înfăptuirea prevederilor legii, a hotărîrilor de partid, nu a exercitat un control și o urmărire efectivă, permanentă a realizării sarcinilor stabilite.

Dacă asemenea stări de lucruri negative nu s-ar fi manifestat, dacă ele ar fi fost mai hotărît combătute, ne-am fi putut înfățișa acum cu rezultate mai bune. Cred că e bine ca, după cinci ani, cînd discutăm ceea ce am realizat, cînd luăm noi măsuri în vederea îmbunătățirii întregii activități în învățămînt, să menționăm aceste neajunsuri, pentru ca ele să fie eliminate, astfel încît să putem realiza în mai bune condiții ceea ce vom stabili în această plenară.

După cum ați văzut, se fac o serie de propuneri, cred, judicioase, care asigură dezvoltarea într-o formă unitară a întregului sistem de învățămînt din țara noastră. Avem posibilitatea să urmărim, într-o concepție unitară, întregul proces de învățămînt și de pregătire a cadrelor, începînd de la grădinițele de copii.

Grădinițele trebuie să facă și ele parte din procesul de educare și formare a copilului. Învățămîntului preșcolar nu i s-a acordat la noi suficientă atenție. Va trebui



ca în viitor, așa cum se prevede în material, să fie cuprinși efectiv toți copiii în acest sistem sau, în orice caz, cel puțin în ultimul an. Consider măsurile ce se propun în întregime juste. Va trebui să creăm condiții materiale ca, realmente, copiii pînă la 6 ani să poată primi o anumită educație și anumite cunoștințe care să le faciliteze intrarea în învățămîntul propriu-zis. Trebuie să considerăm grădinițele ca o parte a învățămîntului, pregătitoare — dacă vreți — dar ca o parte a învățămîntului.

Învățămîntul de 10 ani este conceput acum, după părerea mea, într-o formă mai unitară. Aceasta creează posibilitatea generalizării lui, a înfăptuirii obligativității ca întregul tineret să absolve 10 clase. Trebuie părăsite vechea mentalitate și vechea situație de a pierde pe drum circa 10% din copii. Școala, învățătorul, profesorul sînt obligați să găsească formele de educație cele mai corespunzătoare pentru ca toți copiii să parcurgă această perioadă obligatorie de învățămînt. Obligația statului, a societății nu este să-i scoată afară din școală pe cei care învață mai greu, ci să găsească mijloacele potrivite pentru a-i ajuta pe toți copiii să-și însușească cunoștințele corespunzătoare. Să creăm și sisteme separate, de cămin, de internat pentru acei care au condiții mai grele, să le asigurăm profesori speciali. Pe alții să-i trecem în școli speciale, în așa fel încît, practic, întregul tineret să parcurgă cele 10 clase obligatorii. Este inadmisibil să mai existe astăzi tineri care să se ducă la armată cu una sau două clase de școală. Învățămîntul trebuie să asigure cadrul și măsurile necesare ca întregul tineret să-și însușească cunoștințe la nivelul a 10 ani de școală.

Formele propuse aici sînt acceptabile și, după cîte am înțeles, toți tovarășii au fost de acord cu ele. Cei 10 ani vor fi realizați în trei trepte : ciclul primar, gimna-

ziul și liceul. De ce este nevoie să procedăm astfel ? Pentru că sistemul de pînă acum — cînd după clasa a VIII-a tineretul se despărțea, o parte mergînd spre școala profesională și alta spre liceu — dezorganiza școala. Trebuie să mergem pe un sistem unitar de 10 ani, urmînd ca după aceea să se facă separarea celor care merg la liceu și a celor care merg în învățămîntul profesional. Cu o subliniere : — ca în primii doi ani de liceu, ultimii doi ani de școală din cei zece obligatorii, trebuie pus un mare accent pe cunoștințele practice. Întregul învățămînt trebuie să pregătească tineretul pentru producție, pentru muncă. Și tînărul din liceu și cel din universitate trebuie să fie în stare să execute o muncă concretă în societatea socialistă. Fiecare trebuie să înțeleagă că nu se pregătește să devină funcționar, ci pentru a contribui la sporirea avuției naționale. Consider că trebuie să înscriem ca principiu de bază în hotărîrea Comitetului Central și în lege că învățămîntul trebuie să pregătească tineretul pentru muncă și viață. Aceasta este sarcina fundamentală a unui învățămînt cu adevărat serios, capabil să pregătească poporul pentru construcția societății socialiste și comuniste. *(Aplauze).*

Este necesar să aducem o serie de îmbunătățiri formelor și metodelor de predare. Există o preocupare destul de susținută pentru a se lăsa profesorului mai mult timp liber în vederea studiului și altor activități. Mai puțină preocupare există însă la pedagogul nostru de a lăsa copilului timp de studiu. Copiii sînt supraîncărcați cu predarea. Există un număr prea mare de ore de predare. Aceasta este valabil și în învățămîntul superior. Trebuie să mergem cu hotărîre la îmbunătățirea procesului de învățămînt. În primul rînd, este necesar să se înțeleagă faptul că elevul, studentul nu pot învăța nelimitat. Noi în trecut ceream 6 ore de activitate pentru tineretul pînă



la vîrsta de 18 ani. Este clar că nu se poate impune zilnic elevului — și cred că aceasta e valabil și pentru student — mai mult de 6 ore de învățămînt — în care să fie incluse și orele de clasă și practica. Este suficient să se învețe în școală 30—36 de ore pe săptămînă, în care să fie incluse predarea, seminarul, laboratorul, practica. Dacă vrem ca copilul, tînărul să poată învăța temeinic, trebuie să reducem orele de predare, încărcate cu elemente inutile, cu repetări fără discernămînt, să aducem serioase îmbunătățiri metodelor și formelor de predare în învățămîntul nostru de toate gradele.

S-a vorbit aici despre învățămîntul în limbile naționalităților conlocuitoare. Pe drept cuvînt, în raportul prezentat se subliniază justețea politicii partidului nostru în acest domeniu, rezultatele obținute în crearea unui învățămînt larg pentru întregul tineret, inclusiv în limbile naționalităților conlocuitoare, rezultatele deosebite ale întregii politici naționale a partidului nostru.

Se pune problema : este sau nu necesar ca tînărul de naționalitate maghiară sau germană să învețe în școală și limba română ? Cred că nu asigurîndu-i condiții să învețe această limbă i-am face o nedreptate, ci invers, dacă l-am lăsa în continuare să nu cunoască limba română. În felul acesta l-am pune într-o situație de inegalitate față de tineretul român, deoarece practic el nu ar putea avea acces liber la toate formele superioare de învățămînt. Am mai spus și cu alte prilejuri : noi nu vom putea crea institute speciale de fizică, chimie sau alte specialități pentru tinerii care nu cunosc limba română. De aceea, a nu crea condiții pentru învățarea limbii române ar însemna să-l punem pe tînărul maghiar sau german într-o situație de inegalitate față de colegul său român. Nu am fi marxiști, nu am fi comuniști dacă am proceda în felul acesta. Una este să asigurăm — și

trebuie să asigurăm — posibilitatea tuturor de a învăța în limba proprie, și alta e obligația noastră, a societății, de a-i sprijini pe tinerii de alte naționalități să învețe și limba română, limba de stat, care-i ajută să aibă acces liber, nelimitat, în toate domeniile de activitate. În felul acesta trebuie înțeleasă problema.

În material se pune și problema ca tinerii de naționalitate română din comunele și județele unde se vorbește și limba unei naționalități conlocuitoare să cunoască și limba acesteia. Este, cred, just, normal. Este necesar să luăm măsuri în acest sens, să creăm condiții corespunzătoare. Este evident că într-un sat unde sînt și români și maghiari, sau și români și germani, învățătorul, indiferent că e de naționalitate română, maghiară sau germană, trebuie să cunoască ambele limbi. Altfel nu va avea posibilitatea să lucreze bine cu copiii. De aceea este necesar să ne gîndim la asemenea măsuri practice care să corespundă situațiilor concrete din fiecare loc, pornind de la necesitatea asigurării condițiilor ca tineretul să poată învăța în limba naționalității respective și, în același timp, să poată învăța și limba română. Limba română nu este pentru nici un tînăr care trăiește în România o limbă străină ! Este limba societății noastre socialiste și trebuie învățată de toți cetățenii români. Numai astfel se pot realiza condiții reale de egalitate în drepturi. Putem discuta oricît, dar realitatea aceasta este. Nu poate fi egalitate dacă cetățenii aceleiași țări nu cunosc limba statului, care le permite să-și desfășoare activitatea în oricare domeniu.

Pornind de aici, doresc să mă refer și la problema limbilor străine. Nu se poate spune că stăm prea bine cu învățarea limbilor străine ; dimpotrivă, în această direcție există încă neajunsuri serioase. Avem obligația de a asigura tineretului nostru posibilitatea de a învăța



în școli limbi străine. Dacă ne gîndim la viitor, la apropierea între națiuni, este clar că învățarea limbilor străine constituie o problemă de bază a apropierii — nu numai în cadrul României, între români și naționalități, dar și pe scară mai generală. Lăsînd însă la o parte această perspectivă îndepărtată, trebuie să spunem că accesul la cuceririle științei și tehnicii contemporane nu este posibil fără stăpînirea măcar a două limbi de circulație mondială. Astăzi fără limba rusă nu te poți descurca într-un șir de probleme tehnice. Fără engleză, de asemenea, nu te poți descurca în cele mai multe probleme tehnice. La fel în ce privește germana, franceza. Nu întîmplător se predau în școală rusa, franceza, engleza și germana. S-a pornit tocmai de la necesitățile dezvoltării societății noastre. Cel puțin în condițiile de astăzi. Ce va fi peste 100 de ani se va vedea atunci. Se va merge, probabil, spre reducerea limbilor, spre apropiere, și nu spre diversificarea lor. Ca să se înțeleagă, oamenii trebuie să poată vorbi aceeași limbă. Iată de ce învățarea limbilor străine de circulație mondială este obligatorie. Vina Ministerului Educației și Învățămîntului este că nu a luat măsuri pentru pregătirea cadrelor necesare predării acestor limbi și că n-a urmărit predarea la nivelul corespunzător a acestora. Vor trebui luate urgent măsurile pentru a se aduce îmbunătățirile ce se impun în această direcție.

S-a vorbit aici despre liceele de specialitate. Sînt unele neajunsuri în organizarea liceelor tehnice, în specializarea lor. În primul rînd, trebuie criticată fărîmițarea exagerată a specialităților. Dacă vrem să pregătim tineri în domeniul chimiei, nu avem nevoie să creăm licee pentru mase plastice, cauciuc, fire etc. Trebuie să facem un liceu de chimie în care să se predea și chimia organică și anorganică și care, în ultimul an, să asigure o anu-

mită specializare. Altfel nu vom avea nici o finalitate, vom scoate un tînăr care nu va avea nici o cultură de bază chimică și care, din punct de vedere practic, se va pricepe mai puțin decît absolventul școlii profesionale să lucreze la fibre sau la cauciuc. Deci nu trebuie să renunțăm la liceul de chimie, ci la fărîmițarea specialității. Același lucru este valabil în construcții de mașini, în industria lemnului și în celelalte domenii.

În prezent, în construcții de mașini avem circa 7—8 specialități de licee. Pînă și contabilul se diferențiază pentru cooperativa agricolă de producție, pentru cooperativa meșteșugărească, pentru cooperativa de consum, pentru turism, pentru comerțul interior, pentru comerțul exterior. Ce fel de liceu este acesta ? Noi avem nevoie de un contabil care să fie bun oriunde ar lucra. Regulile contabile trebuie să fie unitare peste tot, evidența trebuie să fie așezată pretutindeni pe aceeași bază. Exagerările au pornit de la faptul că Ministerul Educației și Învățămîntului n-a condus acest învățămînt, care a fost lăsat în atribuția ministerelor de specialitate. Au fost preluate vechile școli tehnice, menținîndu-se vechea organizare, nu s-au adus îmbunătățirile corespunzătoare. Iată de ce trebuie să reorganizăm liceele de specialitate, să le concentrăm, să le punem pe o bază temeinică.

Și în ce privește școlile profesionale s-a alunecat spre exagerare, spre fărîmițarea meseriilor. Trebuie să dăm și tinerilor din aceste școli o pregătire multilaterală. Dacă e vorba să învețe o anumită operație dintr-un proces de producție, aceasta se poate realiza în cursuri de scurtă durată. De aceea nu trebuie să transformăm învățămîntul profesional într-un mijloc de a-l învăța pe tînăr o operație simplă. Școala profesională trebuie să dea o pregătire multilaterală, să creeze muncitori de înaltă calificare, de care e nevoie peste tot. În această



privință trebuie să aducem îmbunătățiri. Ministerul Educației și Învățămîntului nu trebuie să se lase — să spun așa — condus în această orientare de cerințele fiecărui minister, ale fiecărei întreprinderi, care judecă lucrurile pe moment, fără o privire generală. De aceea avem un minister al învățămîntului, ca să conducă unitar, să asigure o politică unitară de pregătire pentru toate domeniile de activitate. Cu o serie de observații făcute aici, prevederile din raport, referitoare la învățămîntul general și la licee, cred că pot fi acceptate și adoptate ca orientare viitoare după care să se conducă Ministerul Educației și Învățămîntului, toate ministerele, toți aceia care au atribuții în acest domeniu de activitate.

În ce privește învățămîntul superior, lucrurile sînt mai clare. Aici s-au adus multe îmbunătățiri, drumul pe care am pornit, punînd un accent mai mare pe învățămîntul tehnic, e un drum bun. În funcție de prognozele pe care le vom avea, este necesar să asigurăm ca planificarea specialiștilor să țină seama de perspectiva dezvoltării societății noastre. După părerea mea, problemele care se pun acum în fața învățămîntului superior sînt mai mult de ordin calitativ. Avem, cred, suficiente centre universitare ; nu este nevoie să ne propunem să mai creăm noi facultăți. După părerea mea, cel puțin pînă în 1980 trebuie să punem la punct ceea ce avem. Centrele de care dispunem pot satisface în bune condiții necesarul de cadre pentru dezvoltarea de perspectivă a României. Ceea ce se cere acum este ridicarea calitativă a întregului învățămînt universitar.

În primul rînd, se pune problema îmbunătățirii programelor, a specialităților. Și aici trebuie combătută specializarea excesivă. Nu putem avea buni specialiști dacă mergem la o specializare excesivă. În chimie nu putem avea facultăți și pentru fibre, și pentru mase plastice,

și pentru cauciuc. La fel în construcții de mașini, în metalurgie, în energetică. Inginerul, indiferent în ce domeniu lucrează, trebuie să aibă un orizont științific foarte larg. Specializarea excesivă, în fapt, nu a dus la creșterea cunoștințelor, ci la o scădere a nivelului învățămîntului. Rectoratele, care dispun de multe drepturi, trebuie să acționeze pentru îmbunătățirea profilului învățămîntului tehnic superior. Trebuie să începem prin a pune ordine în concentrarea și reducerea specializărilor, mergînd pe calea formării unui inginer cu un profil larg, care să poată lucra în orice sector al ramurii respective. Trebuie să aducem îmbunătățiri în sistemul de predare, punînd accentul, așa cum se întîmplă pe plan mondial, pe activitatea de laborator și pe activitatea practică. Așa cum am prevăzut în lege, profesorul trebuie să-și petreacă jumătate din timp cu studentul, la practică. În rest trebuie să lucreze în laboratorul de cercetare, tot cu studentul. S-a luat un anumit curs în această privință, dar trebuie accelerat. Trebuie să adoptăm formele verificate pe plan internațional. Este necesar să dezvoltăm laboratoarele, să dotăm corespunzător atelierele și să facem realmente din ele ateliere de producție, de prototipuri de serie mică. Trebuie să ajungem acolo ca școala să împletească organic știința cu producția. Dacă vom dezvolta corespunzător atelierele în licee și universități, nu va mai fi nevoie ca tinerii să-și facă practica în uzină.

Învățămîntul superior trebuie să pregătească oameni pentru producție. Să dezrădăcinăm complet mentalitatea care se mai întîlnește încă în învățămîntul superior și în special la unii părinți potrivit căreia nu s-ar cuveni ca, după atîta școală, tînărul să meargă în producție. Dar pentru ce se pregătește tînărul nostru? Pentru a face teorie sau pentru a deveni funcționar? Însușirea



științei celei mai înaintate este necesară pentru a spori bogăția materială a societății, care nu se poate realiza în afara producției. Acest lucru tineretul îl înțelege. El are o atitudine bună, foarte bună aș putea spune. Trebuie îmbunătățită însă organizarea școlii pentru a asigura tineretului pregătirea practică corespunzătoare. Aceasta e una din obligațiile principale pe care le avem față de tînăra generație, față de viitorul țării noastre. După părerea mea, avem o bază temeinică pentru a rezolva în următorii ani cu succes această problemă. Dispunem și de cadre, avem și o bază materială corespunzătoare. Trebuie să punem cu fermitate această sarcină în fața învățămîntului nostru superior.

Nu doresc să mă ocup de învățămîntul pedagogic, de diferite forme de pregătire a cadrelor didactice. Și aici trebuie să aducem îmbunătățiri în sensul legării învățămîntului de practică. În trecut învățătorul, profesorul de liceu știau să conducă și activitatea practică — desigur, la nivelul cerințelor de atunci.

Vorbind de orientarea profesională, cineva a spus aici că trebuie să avem psihopedagogi. Dar ce face profesorul? Nu intră aceasta în atribuțiile lui? Cine poate cunoaște mai bine ce înclinații are elevul? Nu cei care predau diferitele discipline? Trebuie să vină un specialist din afară care să facă teorii abstracte despre cunoașterea tînărului? Nu e mai firesc să capete asemenea cunoștințe psihopedagogice profesorul de specialitate, care poate urmări zilnic înclinațiile tineretului și aprecia, în funcție de aceasta, în ce direcție trebuie orientat? Pornind de la necesitățile de orientare profesională nu înseamnă neapărat să creăm noi specialități de profesori. Perfecționînd învățămîntul, trebuie să mergem la ridicarea nivelului de cunoștințe al învățătorului și profesorului, la creșterea răspunderii lor. Numai astfel vom

putea obține o ridicare calitativă a întregului proces instructiv și educativ. Trebuie să ridicăm rolul cadrelor didactice în procesul educativ, în sensul hotărîrilor partidului.

În acest sens este necesar să crească și rolul asociațiilor comuniste studențești, participarea lor activă la îmbunătățirea procesului instructiv și educativ, consultarea studenților în legătură cu aceste probleme. S-au obținut rezultate bune în participarea studenților la cercetare. Trebuie să antrenăm mai activ studențimea, să asigurăm o participare mai largă a studenților, a asociațiilor lor la întreaga activitate din institute și universități.

În ce privește predarea științelor sociale, activitatea educativă, politică, cetățenească avem în acest sens după cum se știe o hotărîre. Cred că este necesar să-i aducem anumite îmbunătățiri, în direcția unor precizări. Trebuie eliminate unele tendințe care încarcă inutil timpul elevilor și studenților, trebuie realizate unele simplificări. Să asigurăm predarea marxism-leninismului, a materialismului dialectic și istoric, a cunoștințelor politice nu repetînd mecanic an de an aceleași lucruri sau reluînd ceea ce se face în cadrul organizațiilor U.T.C. Trebuie pus accentul nu pe predarea lecțiilor, ci pe studiu, pe seminarii, pe antrenarea tînărului la activitatea politică, cetățenească. În felul acesta și educația politică va da rezultate mai bune.

Trebuie să acordăm mai multă atenție creșterii rolului organizațiilor de partid din școli și universități. În prezent nu-și îndeplinesc în mod corespunzător rolul de organizator și îndrumător al întregii activități din învățămînt. Sînt, dacă vreți, puțin în urma consiliilor universitare. Or, consiliul universitar este sub controlul comitetului de partid, al organizației de partid, nu invers.



Trebuie puse organizațiile de partid din universități în drepturile lor legitime! Ele sînt forța conducătoare, ele controlează activitatea, ele trasează sarcini consiliilor universitare! Comuniștii, indiferent de gradul lor științific, sînt obligați, ca membri de partid, să aplice hotărîrile organizației de partid din care fac parte. Desigur, organizația de partid nu-i poate spune unui savant cum să rezolve o problemă științifică, dar poate și trebuie să-i spună ce să facă el ca membru de partid, inclusiv pentru ridicarea învățămîntului. Organizația de partid trebuie să controleze cum se desfășoară activitatea științifică, cum se folosește timpul de muncă în școală. Nu e un secret că numeroase cadre didactice petrec cam mult timp în deplasări în străinătate. Sîntem partizanii unor contacte internaționale largi, înțelegem că știința noastră nu trebuie să se izoleze; dimpotrivă! Dar contactele nu trebuie să se desfășoare în dauna bunului mers al învățămîntului nostru, a calității sale.

Creșterea rolului organizațiilor de partid în controlul și în conducerea învățămîntului presupune ca ele să vegheze ca toate cadrele didactice să-și îndeplinească obligațiile, să participe la eforturile pentru ridicarea nivelului învățămîntului nostru.

Trebuie să crească rolul și răspunderea comuniștilor în conducerea întregii activități din învățămînt! Ei trebuie să asigure îndeplinirea liniei partidului. Fiecare organizație de partid, fiecare comunist poartă răspunderea pentru aceasta. Să ridicăm în mod hotărît activitatea și rolul organizațiilor de partid! Spun aceasta pentru că sînt aici primii secretari ai comitetelor județene de partid. Chiar dacă nu m-am referit în mod concret la ei, cred că au înțeles că aceste critici se adresează și comitetelor județene de partid, birourilor comitetelor județene, in-

clusiv primilor secretari, care au răspundere directă față de buna desfășurare a învățămîntului de toate gradele.

Am lăsat la sfîrșit Ministerul Educației și Învățămîntului pentru a sublinia că aplicarea tuturor acestor măsuri necesită o cotitură în felul de muncă al ministerului. Am avut hotărîri bune. Desigur, orice hotărîre, chiar și aceasta pe care o luăm acum, poate și trebuie permanent perfecționată. Nimic nu e perfect. Dar este necesar ca Ministerul Educației și Învățămîntului să asigure soluționarea operativă, rezolvarea la timp a problemelor. Trebuie o mai largă atragere a forțelor de care dispune învățămîntul nostru, inclusiv în cercetare, pentru stabilirea măsurilor corespunzătoare care se impun în acest sector. Sper că Ministerul Educației și Învățămîntului va trage concluziile necesare și, pe baza hotărîrilor pe care le vom lua, va realiza o îmbunătățire substanțială, începînd din anul acesta, a învățămîntului.

Se impune, desigur, ca și Secretariatul Comitetului Central să asigure un control mai eficace, mai operativ asupra felului cum se aplică hotărîrile Comitetului Central, ale organelor superioare de partid. Cînd vorbesc de Secretariat, cuprind tot aparatul nostru, pentru că, în fond, Secretariatul poartă răspunderea organizării și mobilizării întregului aparat de care dispunem, pentru a-și îndeplini obligațiile. Se înțelege, cerem și Consiliului de Miniștri să exercite un control mai eficient, să urmărească permanent cum se aplică hotărîrile. Nu trebuie să ne întîlnim iar peste 5 ani ca să analizăm cum se aplică aceste hotărîri. În mod operativ, permanent să aducem perfecționările care se impun în sistemul învățămîntului. Se pun mereu noi probleme, se impun continuu îmbunătățiri. Învățămîntul este poate cel mai mobil sector social și trebuie să ținem permanent seama de acest lucru. Activitatea noastră trebuie să fie și ea foarte mobilă. Mai mult ca în alte domenii, se cer multă operativitate, energie, participare activă.



Sînt convins că, pe baza hotărîrilor pe care le va adopta Comitetul Central, vom putea obține ridicarea învățămîntului nostru la un nou nivel, mai înalt, corespunzător cerințelor dezvoltării economico-sociale a țării.

# CUVÎNTARE
# CU PRIVIRE LA ROLUL FEMEII ÎN VIAȚA POLITICĂ, ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ A ȚĂRII

## Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 18—19 iunie 1973

Stimați tovarăși,

Dezbaterile au reliefat că raportul prezentat plenarei este, în general, acceptat. Într-adevăr, în societatea noastră socialistă, femeile ocupă un loc important; ele au adus și aduc o contribuție considerabilă în toate sectoarele de activitate, munca și creația lor sînt încorporate în tot ceea ce am realizat și realizăm. Așa cum se arată în raport și cum s-a precizat și în dezbateri, există ramuri de activitate unde femeile reprezintă 60—70%, avînd rolul hotărîtor în înfăptuirea programului partidului. Dealtfel, ținînd seama că, din totalul populației, femeile reprezintă 51%, înseamnă că nici nu se poate concepe și nici nu se poate vorbi despre construcția socialismului, despre înfăptuirea programului de dezvoltare a țării fără participarea activă la întreaga viață socială a femeilor. De aceea, ceea ce trebuie de fapt să discutăm acum este să vedem ce trebuie făcut spre a asigura condițiile propice pentru creșterea contribuției femeilor la înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea al partidului.

Desigur, nu putem da decît o înaltă apreciere muncii femeilor. Dealtfel, apreciind activitatea muncitorilor, țăranilor și intelectualilor, am inclus întotdeauna și femeia care, din punct de vedere social, nu poate fi tratată în mod separat. Nu este practic posibil să judecăm activitatea femeilor rupt de activitatea generală a națiunii noastre, de lupta întregului popor pentru edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate, de eforturile pentru ridicarea tuturor cetățenilor patriei la un nivel de viață și de civilizație tot mai înalt.



Ținînd seama de rolul important pe care-l au femeile în societate, trebuie să soluționăm unele probleme sociale mai bine decît am făcut pînă acum. Trebuie să arătăm, de pildă, că nu pe măsura rolului și participării femeii la întreaga viață socială se prezintă și promovarea femeii în munci de conducere. Nu am acordat atenție ca, în mod corespunzător cu locul și importanța pe care o are în societate, femeia să participe în toate forurile de conducere, de partid și de stat, în toate organismele unde se elaborează și se adoptă măsurile și hotărîrile privind dezvoltarea societății noastre. În legătură cu aceasta, desigur, trebuie criticate sindicatele, consiliile de femei, Uniunea Tineretului Comunist, dar în principal trebuie să spunem că nici Comitetul nostru Central, nici organele de partid nu au acordat atenția corespunzătoare. Nu este întîmplător că, practic, aproape nu există femei secretari ai comitetelor județene de partid — abia de cîteva luni au fost alese cîteva secretare județene din rîndul femeilor. Nu este întîmplător că în Comitetul Executiv, care este destul de larg, nu există nici o femeie. Dealtfel, chiar în Comitetul Central, de-abia recent, la Conferința Națională, am adus îmbunătățiri în această privință. Trebuie să recunoaștem că nu s-a acordat atenția cuvenită promovării femeilor în diferite sectoare de activitate. Prin aceasta partidul și statul, societatea au fost private de un aport mai mare pe care peste jumătate

din populația țării putea să-l aducă în soluționarea problemelor noastre sociale, în conducerea societății. Este clar, tovarăși, că în această direcție trebuie să aducem corectivele și îmbunătățirile corespunzătoare.

Aș avea însă de reproșat ceva și femeilor. Ele însele ar trebui să fie ceva mai active, să nu admită să fie tratate doar ca reprezentante în diferite comitete, ci să se impună printr-o participare mai intensă în viața socială. Dacă vorbim de crearea condițiilor de deplină egalitate între sexe, aceasta înseamnă că trebuie să-i tratăm pe toți oamenii nu ca bărbați și femei, ci în calitatea lor de membri de partid, de cetățeni, pe care îi judecăm exclusiv după munca pe care o depun. Cred că înseși femeile trebuie să acționeze mai intens pentru a contribui la lichidarea stărilor de lucruri negative care mai dăinuie în acest domeniu.

S-a vorbit aici, pe drept cuvînt, de necesitatea unor măsuri de ordin social. Am luat sau sînt în curs de adoptare un șir de măsuri. Problema locurilor de muncă trebuie privită ca o problemă generală, nu ca una specială a femeilor. La noi, după cum se știe, populația din agricultură reprezintă circa 48%. Avem încă mult de făcut pentru a atrage populația satelor în industrie. Programul elaborat la Congresul al X-lea și perspectiva pînă în 1990 prevăd rezolvarea în linii generale a acestei probleme. Sarcina noastră este de a urmări realizarea acestui program, de a crea locuri de muncă pentru cîteva milioane de oameni care urmează să treacă din agricultură spre industrie. În acest cadru se pune și problema de a asigura, în anumite sectoare, condiții de ocrotire și de protecție a muncii, în general pentru toată lumea și, în anumite locuri, special pentru femei. În acest cadru se cer create condiții pentru participarea efectivă a femeilor în diferite sectoare de activitate. În ultimii doi



ani au fost luate o serie de măsuri în construcțiile de mașini — unde se considera că nu pot lucra femei — pentru asigurarea locurilor de muncă și a condițiilor corespunzătoare pentru încadrarea femeilor.

Trebuie să recunoaștem, desigur, că sînt și anumite domenii de activitate unde e mai bine să lucreze bărbați. În loc să-i ținem pe bărbați în munci ușoare, să-i îndreptăm spre muncile mai grele, unde se cere și un efort fizic mai mare. În schimb, să asigurăm condiții ca femeile să ocupe locurile de muncă unde, din punct de vedere fizic, nu se cer eforturi deosebite. Uneori însă astăzi se întîmplă tocmai invers. Nu mai vorbesc de agricultură, unde muncile mai ușoare sînt făcute de bărbați, iar activitatea de producție propriu-zisă, la cîmp, este executată aproape în întregime de femei. Deci, este încă mult de îndreptat pentru a așeza mai bine lucrurile în societatea noastră.

Este necesar să luăm măsuri pentru a dezvolta mai rapid serviciile și producția unor bunuri de consum. Avem și în această privință un program. Din păcate, în primii doi ani ai cincinalului nu s-a urmărit cum trebuie și nu s-a realizat în mod corespunzător acest program. Nu demult a fost analizată această situație și s-au luat măsuri pentru înfăptuirea programului, chiar pentru a se face mai mult decît ne-am propus inițial în planul cincinal în această privință.

În mod similar se pune problema și în ce privește creșele și căminele. Avem și aici prevederi bune. S-a greșit însă dîndu-se întreaga răspundere consiliilor populare, care au mers pe linia de a nu construi creșe și cămine pe lîngă întreprinderi ci numai în cartiere. A fost o orientare greșită și trebuie să revenim asupra ei. Creșele și căminele — mai cu seamă cele de zi sau săptămînale — trebuie să fie construite pe lîngă întreprindere.

în acest fel, acestea pot fi gospodărite mai bine ; se pot soluționa mai ușor decît în cartier un șir de probleme. Însăși construcția lor se va realiza mai repede și în condiții mai avantajoase decît în cartiere. Am discutat această problemă și va trebui ca începînd de anul viitor să se acționeze în acest spirit. Am prevăzut să depășim cu ceva prevederile cincinalului privind construcția de creșe și cămine — și vom urmări ca aceasta să se realizeze, amplasînd construcțiile mai ales pe lîngă întreprinderi. Ne-am gîndit, de asemenea, să trecem la realizarea unor construcții mai ieftine, mai simple, cum am văzut că există și în alte țări ; aceasta ne va da posibilitatea să realizăm un număr mai mare de locuri în creșe și cămine. Același lucru îl vom face și în ce privește căminele pentru tineret, spre a putea satisface într-o măsură mai mare cerințele.

Desigur, toate aceste probleme de ordin social, deosebit de importante, sînt strîns legate de dezvoltarea generală a țării. Ceea ce se impune însă este ca tot ce am prevăzut să fie realizat în bune condiții, ca toate consiliile populare care au răspundere directă în realizarea acestor sarcini, comitetele județene de partid să urmărească mai îndeaproape soluționarea problemelor. Această obligație revine și ministerelor, celorlalte organisme centrale, care trebuie să vegheze la realizarea obiectivelor stabilite. Avem destule organisme care răspund de bunurile de consum, de servicii. Am creat și un consiliu special, condus de un membru al Comitetului Executiv, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri. Avem un minister cu răspunderi în problemele sănătății, ministere care răspund de diversificarea bunurilor de consum ; fiecare minister are, într-un fel sau altul, asemenea atribuții. Și ministerele construcțiilor de mașini au destule de făcut în această direcție. Există însă lipsuri în



soluționarea problemelor. Se impune ca organismul creat pentru bunuri de consum să exercite un control mai temeinic pentru asigurarea îndeplinirii prevederilor stabilite în plan, inclusiv privind calitatea și diversificarea acestor produse și a serviciilor. Dacă vom realiza — și trebuie să realizăm — în condiții bune ceea ce am prevăzut, multe din problemele ridicate astăzi aici, și care realmente constituie greutăți, vor fi soluționate pînă în 1975.

O altă mare problemă este aceea a rolului important pe care îl are femeia în societate, în a da viață, a crește și a educa copiii, tînăra generație, în asigurarea tinereții însăși a națiunii noastre socialiste. Trebuie să spunem deschis că, după măsurile din 1967, în ultimii ani din nou natalitatea a scăzut. Trebuie să aducem critici serioase Ministerului Sănătății, medicilor. Unii medici manifestă o atitudine lipsită de răspundere față de pericolul îmbătrînirii națiunii noastre. Trebuie aplicată cu hotărîre legea, punîndu-se capăt acestor stări de lucruri negative. Este necesar ca organele noastre de partid, comitetele județene, consiliile populare, Comitetul Central să acorde mai multă atenție acestei probleme fundamentale pentru dezvoltarea societății, a națiunii noastre. Pornind de la rolul important, vital pe care îl au femeile în dezvoltarea societății, în păstrarea sănătății și tinereții națiunii noastre, sînt necesare atît ridicarea nivelului lor de conștiință, cît și soluționarea unor probleme sociale. De aici și necesitatea rezolvării problemei serviciilor, a diversificării bunurilor de consum, asigurarea condițiilor de muncă corespunzătoare, dezvoltarea rețelei de creșe și cămine.

S-a făcut aici un șir de propuneri care trebuie analizate. Este necesar să ne gîndim cum să aplicăm mai bine prevederile din raportul prezentat cu privire la or-

ganizarea schimburilor de 4 ore, în așa fel încît femeii să-i rămînă mai mult timp liber în perioada creșterii copiilor. În afară de celelalte măsuri la care m-am referit, să ne gîndim la crearea unor condiții mai favorabile de pensionare, fie reducînd perioada de muncă pentru femeile care au de la 3 sau 4 copii în sus, fie mărind pensia acelora care au crescut un număr mai mare de copii.

În general, va trebui să studiem soluțiile corespunzătoare pentru rezolvarea în condiții mai bune a problemei fundamentale la care m-am referit — dezvoltarea națiunii, menținerea unui echilibru normal între vîrste, asigurarea tinereții întregii societăți. Aceasta este o problemă de importanță națională, nu vreau să mă opresc acum mai mult asupra ei, dar cred că toți vor înțelege să acționeze cu toată răspunderea pentru rezolvarea ei.

Se pun aici și un șir de probleme organizatorice. S-au făcut unele propuneri pe care, desigur, va trebui să le analizăm. Fără să diminuez în vreun fel rolul Consiliului Național, al comisiilor de femei, cred că nu pe acestea trebuie să punem accentul. A trata problema activității femeilor în societate legată de unele comisii sau de Consiliul Național, înseamnă de fapt a diminua, a subaprecia această activitate. Trebuie să pornim de la necesitatea ca toate organismele noastre să considere și să trateze femeia la fel ca pe oricare cetățean. Așa trebuie să le judecăm, și nu ca pe o categorie de care trebuie să ne ocupăm din cînd în cînd. Femeia trebuie să-și găsească locul, așa cum îl are în producție, în toate funcțiile de conducere, în raport cu capacitatea, cu posibilitățile sale reale. În ce privește capacitatea politică, intelectuală, nu există nici o deosebire. În istoria noastră, ca și în întreaga istorie a omenirii, sînt nenumărate exemple de eroine. Femeile nu au făcut cu nimic mai puțin decît au făcut bărbații în diferite împrejurări grele ale luptei revoluționare. Tot astfel în știință, în producție. Femeile nu numai că nu fac mai puțin, dar în multe domenii fac chiar mai mult și cu mai multă pricepere. Pornind de aici, trebuie să asigurăm ca femeia să ocupe locul corespunzător în raport, dacă vreți, pînă la urmă, cu procentul de 51% care îl deține în societatea noastră. În legătură cu aceasta, subliniez din nou că răspunderea principală revine partidului, Comitetului nostru Central.



În acest sens trebuie să acționăm în viitor spre a putea obține o schimbare radicală în promovarea femeilor, în participarea lor la conducerea tuturor sectoarelor de activitate din societatea noastră socialistă. Astfel, problemele își vor găsi soluțiile corespunzătoare și nu ne vom aminti de ele numai la 8 martie și la diferite plenare. Acestea trebuie să fie preocupări zilnice — parte integrantă a întregii noastre activități.

Nu doresc să mă opresc la problemele de educație, de etică și echitate socialistă, pentru că acestea sînt probleme generale. Femeile trebuie să acționeze în cadrul activității generale politico-educative în același mod în care acționează toată lumea.

Rezolvînd mai bine problemele participării femeii la viața socială, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în România se va putea realiza în condiții mai bune. Sînt convins că Comitetul Central va fi de acord cu acest mod de a judeca lucrurile și că în hotărîrea noastră, mai cu seamă în activitatea noastră viitoare, acest spirit își va găsi expresie, se va reflecta în tot ceea ce vom face.

# INTERVIU ACORDAT ZIARISTULUI OLAF IHLAU DE LA „SÜDDEUTSCHE ZEITUNG"

— *21 iunie 1973* —

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, dumneavoastră sînteți primul șef de stat dintr-o țară socialistă care vizitează Republica Federală Germania. Ce așteptați prin vizita dumneavoastră în domeniul politic și economic și, în primul rînd, în ce privește creșterea angajării industriei vest-germane în România ?*

RĂSPUNS : Doresc să-mi exprim satisfacția că voi putea să vizitez Republica Federală Germania, ca răspuns la vizita pe care președintele Heinemann a făcut-o în România și la amabila invitație pe care mi-a adresat-o.

Apreciez că vizita va crea posibilitatea pentru abordarea, împreună cu președintele Heinemann și cu cancelarul Brandt, a unor probleme de interes comun, că ea va marca un moment important în dezvoltarea colaborării economice, tehnico-științifice și culturale dintre țările noastre.

În cursul vizitei sperăm să fie semnate unele acorduri la nivel guvernamental cu privire la extinderea colaborării dintre țările noastre, cît și realizarea unor înțelegeri, sau cel puțin parafarea unor acorduri de colaborare și creare a unor societăți mixte între întreprin-



deri românești și unele întreprinderi din Republica Federală Germania. Aș putea spune deci că vom putea asista la o creștere atît a schimburilor economice, cît și a colaborării sau cooperării în producție între industria românească și industria vest-germană.

ÎNTREBARE : *În ce dimensiuni ?*

RĂSPUNS : Actualmente, volumul relațiilor economice dintre statele noastre se cifrează la circa 1,8 miliarde de mărci. Sperăm ca în următorii ani, pînă în 1975, să ne apropiem de 2,5 miliarde de mărci, iar în perspectivă ne gîndim să ajungem la 4—5 miliarde de mărci pînă în 1980.

ÎNTREBARE : *În ce domenii anume considerați, domnule președinte, că relațiile economice se pot dezvolta în mod deosebit ?*

RĂSPUNS : În afară de schimburile comerciale propriu-zise, pentru care există încă multe posibilități — și ridicarea unor restricții de contingente și taxe vamale, ca urmare a faptului că țările Pieței comune, deci și Republica Federală Germania, au hotărît să acorde României preferințele generalizate, ceea ce va da posibilitatea extinderii largi a schimburilor economice — așteptăm îndeosebi să se dezvolte cooperarea directă în producție și crearea unor societăți mixte, în special în domeniul industriei constructoare de mașini. Sper însă ca în cursul vizitei și la sfîrșitul ei să se poată vedea mai bine și mai concret domeniile în care se va extinde această colaborare.

ÎNTREBARE : *Ce importanță au, după aprecierea dumneavoastră, relațiile bilaterale dintre țările socialiste și nesocialiste ale Europei în cadrul unui viitor model de colaborare, de genul celui care ar putea fi conceput*

*de conferința de securitate și cooperare în Europa, care va începe la 3 iulie la Helsinki ?*

RĂSPUNS : România a apreciat întotdeauna că relațiile bilaterale dintre țările socialiste și țările nesocialiste din Europa și din întreaga lume trebuie să se bazeze pe deplina egalitate în drepturi, pe respectul reciproc al independenței și suveranității, pe neamestec în treburile interne și, desigur, pe avantajul reciproc.

Realizîndu-se relațiile bilaterale pe această bază, punerea în valoare a acestor principii trebuie să ducă la extinderea unor astfel de raporturi care să se încadreze în concepția înfăptuirii unei securități egale pentru toate popoarele ; să se asigure în Europa excluderea forței sau a amenințării cu forța în soluționarea unor probleme, să se creeze condițiile ca popoarele să-și poată concentra eforturile în direcția dezvoltării lor economico-sociale, transformînd în acest fel continentul european — care a cunoscut destule războaie — într-un continent al colaborării pașnice. În acest sens, apreciem că conferința de la Helsinki, care urmează să se deschidă la 3 iulie, va constitui un moment de importanță istorică. Sperăm că așteptările și dorințele popoarelor — atît din Europa, cît și din întreaga lume — se vor realiza în așa fel încît să se deschidă o perioadă îndelungată — dacă s-ar putea, pentru totdeauna — de colaborare pașnică, ceea ce corespunde intereselor tuturor națiunilor.

ÎNTREBARE : *V-ați pronunțat în repetate rînduri pentru dizolvarea blocurilor militare. Prin ce procedeu credeți că se poate realiza practic propunerea dumneavoastră și în ce etape ?*

RASPUNS : Într-adevăr, am considerat și consider că trebuie să se acționeze cu fermitate pentru depășirea vechilor stări de lucruri, pentru desființarea blocurilor militare, care, în noile condiții ale dezvoltării vieții politice internaționale, devin tot mai mult un anacronism. Dealtfel, ca să fiu bine înțeles, consider că însăși înființarea acestor blocuri a constituit o greșeală și nu a servit intereselor colaborării și dezvoltării unor relații noi în lume. Dealtfel, după cum cunoașteți, țările socialiste s-au pronunțat în nenumărate rînduri pentru desființarea concomitentă a acestor două blocuri militare din Europa — N.A.T.O. și Tratatul de la Varșovia. Consider că dezvoltarea relațiilor bilaterale, afirmarea în viață a principiilor la care m-am referit mai înainte, conferința general-europeană și alte măsuri legate de creșterea încrederii între statele continentului merg tocmai în direcția realizării acestui deziderat, a creării condițiilor necesare pentru a se putea trece la desființarea blocurilor militare. Înțelegem, desigur, că nu se poate realiza peste noapte desființarea acestor blocuri, dar considerăm că trebuie acționat cu fermitate, trebuie luate măsuri concrete în această direcție, astfel încît, într-o perioadă nu prea îndepărtată, problema aceasta să se pună cu mai multă acuitate și să-și găsească o soluție. Consider că se poate acționa în direcția luării unor măsuri de reducere a trupelor și a armamentelor, de retragere a trupelor străine de pe teritoriile altor state, a unor măsuri privind reducerea bazelor militare, precum și a altor măsuri în domeniul dezarmării, corelate cu măsurile politice de care am vorbit, ceea ce va duce la crearea premiselor pentru a se pune la ordinea zilei problema desființării blocurilor militare. Esențial este, după părerea mea, tocmai dezvoltarea colaborării politice, economice, întărirea încrederii, deoarece pe această cale popoarele vor înțelege mai bine că nu au nevoie de blocuri militare, ci de o colaborare economică egală, reciproc avantajoasă.

Dealtfel, nici nu se poate concepe destindere, nici nu se poate concepe o securitate reală, îndelungată fără a se trece la desființarea blocurilor militare — și considerăm că aceasta trebuie să constituie o preocupare a tuturor statelor, a tuturor popoarelor din Europa.

ÎNTREBARE : *Împărtășiți și dumneavoastră părerea unor politicieni din Est și Vest că retragerea trupelor străine din Europa și de pe teritoriul altor state, așa cum ați propus, de exemplu, dumneavoastră, ar putea duce la o situație instabilă ?*

RĂSPUNS : Nu împărtășesc în nici un fel părerea acelor oameni politici care consideră că retragerea trupelor străine din Europa, de pe teritoriile altor state ar putea să ducă în vreun fel la o situație de instabilitate. Niciodată, și în nici o împrejurare, prezența trupelor străine pe teritoriile altor state nu a fost un factor de stabilitate, ci, dimpotrivă, de instabilitate, de neîncredere, a constituit o primejdie permanentă pentru pacea și securitatea popoarelor. Deci, retragerea trupelor străine de pe teritoriile altor state și din Europa trebuie considerată ca o necesitate pentru cursul destinderii, pentru asigurarea unei stabilități reale și a unei păci trainice. Desigur, considerăm că luarea acestor măsuri trebuie să se realizeze în conformitate cu unele înțelegeri și cu garanțiile corespunzătoare.

ÎNTREBARE : *Nu de mult, dumneavoastră ați declarat că există posibilități de a pune colaborarea țărilor balcanice pe baze noi, deși în această regiune se află țări vecine cu relații calitativ deosebite. Puteți să ne spuneți mai concret cum vă imaginați această cooperare, mai ales că în această regiune există păreri destul de diferențiate ?*



RĂSPUNS : Într-adevăr, România s-a pronunțat mai de mult și a acționat consecvent pentru extinderea relațiilor pe multiple planuri între țările balcanice, în vederea transformării acestei zone într-o regiune a colaborării, fără arme nucleare. Trebuie să spun că existența în această regiune a unor state cu orînduiri sociale diferite nu poate constitui o piedică în realizarea acestor obiective. Dealtfel, trebuie să vă spun că în toate statele din Balcani există o părere pozitivă în legătură cu dezvoltarea colaborării și transformarea acestei regiuni într-o zonă a păcii și colaborării.

Fără nici o îndoială că există diferite păreri — și este și normal — în legătură cu căile de realizare a acestui obiectiv, dar în ultimii ani s-au obținut pași importanți pe calea îmbunătățirii colaborării dintre toate statele din Balcani, deși mai sînt probleme care urmează să fie soluționate.

În ce privește România, doresc să declar, cu satisfacție, că întreține relații și în ultimii ani a extins colaborarea cu toate țările din Balcani.

Există, dealtfel, un șir de organisme comune ale țărilor din Balcani în domeniul științei, medicinei, istoriei, sportului și altele care își desfășoară de mult timp activitatea. Ele constituie, aș putea spune, un exemplu de felul în care s-ar putea acționa și în ce privește colaborarea economică și, în perspectivă, realizarea unei reuniuni consacrate discutării problemelor colaborării în toate domeniile, inclusiv a transformării Balcanilor într-o zonă a păcii.

Desigur, s-ar putea trece și la unele reuniuni, poate nu neapărat la început la nivelul șefilor de guverne sau de state, ci la diferite niveluri, care să pregătească condițiile unei asemenea reuniuni la nivel înalt. Dar și în această privință, după părerea mea, esențială este dezvol-

tarea unei colaborări active bilaterale între toate statele care se vor înscrie în această orientare generală.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, am dori să cunoaștem părerea dumneavoastră în legătură cu reîntregirea familiilor.*

RĂSPUNS : România a soluționat întotdeauna în mod umanitar problema reîntregirii familiilor. Trebuie să spun însă că astăzi o asemenea problemă nu mai are acuitatea din trecut și sperăm că în viitor va reprezenta o problemă tot mai neînsemnată. Desigur, vom trata întotdeauna în mod corespunzător, pe baza principiilor umanitare, dorințele de reîntregire reală a familiilor — și într-un sens și în celălalt.

ÎNTREBARE : *Plenara C.C. al P.C.R. a adoptat la începutul acestei săptămîni o hotărîre cu privire la construirea Canalului Dunărea—Marea Neagră. Ce importanță acordați acestui proiect ?*

RĂSPUNS : Hotărîrea plenarei Comitetului Central cu privire la construirea complexului hidro-energetic și de transport, în care figurează și Canalul Dunărea—Marea Neagră, se înscrie în preocupările generale de folosire a potențialului de care dispune România atît în ce privește resursele energetice, cît și în transportul fluvial. Desigur, realizarea acestui important canal va crea condiții foarte favorabile de transport pe mare și pe Dunăre, atît pentru nevoile economiei românești, cît și pentru scurtarea cu aproape 320 km a drumului de la Marea Neagră spre Europa. El va avea deci o importanță economică mare pentru România, ca și pentru o serie de țări din Europa, chiar pentru Republica Federală Germania.

Doresc, în încheiere, să adresez cititorilor ziarului dumneavoastră și întregului popor din Republica Federală Germania cele mai bune urări de prosperitate și pace.

# CUVÎNT LA SOLEMNITATEA SEMNĂRII COMUNICATULUI COMUN CU PRIVIRE LA VIZITA ÎN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA A DELEGAȚIEI FRONTULUI DE ELIBERARE DIN MOZAMBIC (FRELIMO)

— *22 iunie 1973* —

Aș dori, încă o dată, stimați tovarăși, ca, în numele conducerii noastre de partid și al poporului român, să exprim satisfacția pentru relațiile bune dintre partidul nostru și Frontul de Eliberare din Mozambic.

Apreciez vizita pe care delegația Frontului de Eliberare, condusă de președintele FRELIMO, o face în România ca o contribuție la dezvoltarea colaborării în lupta împotriva imperialismului și colonialismului. Consider acest comunicat, care exprimă hotărîrea comună de a întări colaborarea și solidaritatea, ca un document ce deschide perspective bune pentru colaborarea viitoare.

Încă o dată, doresc să urez Frontului de Eliberare din Mozambic, tuturor luptătorilor armatei de eliberare succes în lupta împotriva colonialiștilor portughezi. Urez, de asemenea, poporului din Mozambic să obțină cît mai repede victoria în lupta de eliberare, să poată trece astfel la făurirea unei vieți libere, independente. *(Aplauze).*

# TOAST
# LA DINEUL OFERIT
# DE PREŞEDINTELE CONSILIULUI DE STAT
# AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA,
# NICOLAE CEAUŞESCU,
# ŞI TOVARĂŞA ELENA CEAUŞESCU
# ÎN ONOAREA ALTEŢELOR-LOR REGALE,
# PRINŢUL NORODOM SIANUK
# ŞI PRINŢESA MONIQUE SIANUK

## Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— *22 iunie 1973* —

Alteţe,

Aş dori încă o dată să vă urez bun venit în România, să exprim satisfacţia noastră pentru faptul că aţi răspuns invitaţiei de a face această vizită neoficială, prietenească în ţara noastră.

După cum cunoaşteţi, România se pronunţă în mod consecvent şi statornic pentru dezvoltarea relaţiilor de prietenie şi colaborare între toate statele. Desigur, punem pe primul plan relaţiile cu ţările socialiste, cu ţările prietene care luptă pentru dezvoltarea lor independentă, cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. În acest cadru, relaţiile dintre România şi Cambodgia au un rol important. Ţările noastre sînt angajate în lupta pentru o lume mai dreaptă, în care fiecare popor să-şi poată rezolva problemele fără nici un amestec din afară.

Ştim că poporul khmer trebuie să facă faţă unei lupte grele. Ne bucură faptul că lupta pe care o duceţi înregistrează succese tot mai mari. Am salutat cu satisfac-



ţie prezenţa Alteţei-Voastre în zonele eliberate din Cambodgia, apreciind aceasta ca o dovadă a faptului că Guvernul Regal de Unitate Naţională constituie unicul reprezentant al poporului cambodgian, că orice încercare ar face clica lui Lon Nol, oricît sprijin ar primi din afară, nu va putea împiedica reinstaurarea deplină a puterii legale şi dezvoltarea democratică, independentă a Cambodgiei. În ţara noastră sînt cunoscute şi se bucură de o înaltă apreciere lupta plină de sacrificii pe care poporul khmer, strîns unit în jurul Frontului Unit Naţional al Cambodgiei (F.U.N.C.), o desfăşoară cu eroism, victoriile dobîndite în bătălia pentru eliberarea şi independenţa patriei, pentru cucerirea dreptului sacru de a se dezvolta de sine stătător, în conformitate cu dorinţele şi aspiraţiile sale.

Aş dori să folosesc şi acest prilej pentru a exprima sentimentele de solidaritate ale guvernului şi poporului român cu lupta poporului khmer, solidaritatea Republicii Socialiste România, a guvernului român cu Guvernul Regal de Unitate Naţională şi cu Frontul Unit Naţional al Cambodgiei, sprijinul nostru deplin în lupta care o duceţi. *(Aplauze).*

Sperăm că Statele Unite vor trage concluzii corespunzătoare, vor înceta bombardamentele şi în Cambodgia, vor pune capăt amestecului lor, lăsînd poporul khmer să-şi rezolve problemele fără amestec din afară.

Am salutat faptul că s-a ajuns la acordul privind încheierea păcii în Vietnam, precum şi recentul comunicat care afirmă hotărîrea de a aplica acest acord. Sperăm că se va face totul pentru a se instaura o pace trainică şi în Cambodgia, în toată Indochina, astfel ca toate popoarele — vietnamez, cambodgian şi laoţian — să se bucure de o pace reală, să-şi poată îndrepta forţele spre dezvoltarea

economico-socială a țărilor lor, spre ridicarea bunăstării lor materiale și spirituale.

În spiritul solidarității care a animat întotdeauna poporul nostru cu popoarele din Indochina, dorim să continuăm această colaborare și în condițiile trecerii acestor popoare la activitatea pașnică, de dezvoltare a economiei și a întregii societăți, pentru că înțelegem că o adevărată independență depinde de făurirea unei economii puternice, independente, care să asigure poporului o viață tot mai bună. De aceea ne exprimăm dorința de a continua și întări solidaritatea care s-a manifestat în timpul luptei și în condițiile noi de pace, să dezvoltăm această colaborare cu popoarele din Vietnam și Laos și — sperăm — în curînd, în condițiile obținerii păcii și de către poporul khmer.

După cum cunoașteți, și în Europa s-au obținut pași pe calea unor relații mai bune între popoarele acestui continent. S-a stabilit convocarea, la 3 iulie, a conferinței general-europene, care va constitui un eveniment istoric în viața continentului nostru. Sperăm că se vor obține rezultate bune în cadrul acestei conferințe, care vor duce la așezarea relațiilor pe baze noi, de egalitate, respect și neamestec în treburile interne, și în felul acesta Europa va putea deveni un continent al colaborării și păcii. Sîntem convinși că realizarea acestui obiectiv corespunde nu numai intereselor popoarelor europene, ci și intereselor tuturor popoarelor lumii.

Ne pronunțăm pentru a se pune capăt tuturor conflictelor și zonelor de încordare, pentru afirmarea în lume a principiilor de egalitate între toate națiunile, pentru lichidarea colonialismului și neocolonialismului, a oricăror forme de asuprire și dominație, pentru ca popoarele să fie lăsate să colaboreze în mod liber, corespunzător dorințelor lor, să-și soluționeze de sine stătător problemele interne.



În acest spirit a acționat și acționează România. Sprijinim lupta de eliberare națională, dezvoltăm solidaritatea cu popoarele care luptă pentru independență, întărim colaborarea cu toate națiunile lumii care doresc să trăiască în pace și libertate.

Am convingerea că colaborarea dintre România și Cambodgia, dintre guvernele noastre, dintre forțele noastre politice se va dezvolta în continuare, atît în condițiile luptei care o duceți pentru victoria deplină, cît și în condițiile cînd veți trece la reconstrucția pașnică. Așa cum am mai menționat, sînt încredințat că această colaborare va servi cauzei popoarelor noastre, progresului și bunăstării lor, cît și cauzei păcii și colaborării internaționale.

Urăm poporului khmer, Frontului Unit Național al Cambodgiei, Guvernului Regal de Unitate Națională și tuturor luptătorilor pentru libertatea și independența Cambodgiei deplin succes în bătălia eroică pentru cucerirea dreptului de a fi stăpîn în propria țară, de a-și făuri o viață mai bună, prosperă, de a se afirma de sine stătător în rîndul națiunilor libere ale lumii. Sîntem convinși că veți obține victoria în această luptă dreaptă — și vă asigurăm de întreaga solidaritate a poporului român!

Doresc să ridic acest pahar și să urez poporului khmer succes deplin în lupta sa, un viitor fericit în pace și independență, să toastez pentru dezvoltarea activă a colaborării noastre în toate domeniile și în toate împrejurările.

În sănătatea Alteței-Voastre, în sănătatea prințesei Monique, în sănătatea tuturor oaspeților cambodgieni.

# MESAJ
## ADRESAT COMITETULUI OAMENILOR MUNCII DE LA ÎNTREPRINDEREA DE MATERIALE IZOLATOARE BUCUREŞTI

— *24 iunie 1973* —

Dragi tovarăşi,

Doresc să vă mulţumesc în mod cordial pentru scrisoarea pe care mi-aţi adresat-o şi pentru invitaţia de a lua parte la sărbătorirea împlinirii unei jumătăţi de secol de la înfiinţarea întreprinderii în care lucraţi. Întrucît nu am posibilitatea să particip personal la aniversare, doresc să vă adresez, pe această cale, cele mai calde felicitări cu prilejul acestui important eveniment din viaţa întreprinderii dumneavoastră.

Apreciez contribuţia însemnată pe care muncitorii, tehnicienii şi inginerii Întreprinderii de materiale izolatoare au adus-o şi o aduc la înfăptuirea politicii partidului de industrializare socialistă, la promovarea progresului tehnic în economia noastră naţională. Muncind cu abnegaţie şi devotament, îmbogăţindu-şi an de an experienţa, colectivul întreprinderii a reuşit să-şi îndeplinească în condiţii tot mai bune sarcinile importante ce i-au revenit.

Am convingerea, dragi tovarăşi, că, trecînd în revistă — cu prilejul acestei aniversări a întreprinderii — rezultatele activităţii dumneavoastră, vă veţi spori hotărîrea de a dezvolta şi mai mult realizările de pînă acum. Sînt



încredinţat că veţi acţiona cu pricepere şi energie pentru a pune în valoare noi posibilităţi de sporire şi diversificare a producţiei, de creştere a productivităţii muncii, de ridicare a calităţii produselor şi realizare de economii — îndeosebi la materiile prime şi materiale provenite din import — că, printr-o organizare superioară a muncii şi producţiei, veţi asigura o eficienţă economică ridicată în întreaga activitate.

Nu mă îndoiesc că veţi face totul pentru a vă îndeplini cu cinste angajamentul de a realiza într-un timp mai scurt sarcinile ce vă revin din planul cincinal, aducîndu-vă astfel contribuţia, împreună cu celelalte colective de oameni ai muncii, la înfăptuirea cu succes a programului elaborat de Congresul al X-lea şi de Conferinţa Naţională ale partidului privind dezvoltarea economico-socială a ţării şi creşterea bunăstării întregului popor.

Vă doresc tuturor noi succese în activitatea viitoare, satisfacţii depline în muncă şi în viaţa personală, multă sănătate şi fericire.

# CUVÎNT
# LA FESTIVITATEA ÎNMÎNĂRII MEDALIEI JUBILIARE „GHEORGHI DIMITROV" CU PRILEJUL CELEI DE-A 90-A ANIVERSĂRI DE LA NAŞTEREA MARELUI FIU AL POPORULUI BULGAR

*— 25 iunie 1973 —*

Doresc să încep prin a mulțumi Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar și Consiliului de Stat al Republicii Populare Bulgaria pentru hotărîrea care au luat-o de a-mi decerna mie, altor membri ai conducerii de partid și activiști ai partidului nostru Medalia jubiliară cu prilejul împlinirii a 90 de ani de la nașterea lui Gheorghi Dimitrov. Apreciez aceasta ca o expresie a relațiilor bune de colaborare dintre partidele și popoarele noastre.

În mod deosebit, doresc să subliniez că în România Gheorghi Dimitrov este cunoscut ca un revoluționar, ca un animator al colaborării dintre partidele și popoarele noastre. Cu atît mai mult apreciez că decernarea acestei medalii unor activiști ai partidului nostru constituie o expresie a hotărîrii comune a partidelor, a popoarelor noastre de a acționa în continuare pentru dezvoltarea colaborării lor în toate domeniile de activitate.

Ne bucură faptul că între partidele noastre se dezvoltă și în prezent relații de colaborare în toate domeniile de activitate, că schimburile de delegații la diferite niveluri, inclusiv întîlnirile și convorbirile directe dintre secretarii generali și președinții Consiliilor de Stat



din cele două țări, au o importanță deosebită în dezvoltarea și extinderea acestei colaborări. Fără îndoială că, în condițiile de azi, ale marilor schimbări petrecute pe plan mondial, cînd crește rolul țărilor socialiste, al mișcării comuniste și muncitorești, al popoarelor în viața internațională, colaborarea dintre partidele și popoarele noastre corespunde nu numai intereselor celor două partide și popoare, dar și cauzei unității și colaborării tuturor țărilor socialiste, cauzei socialismului, a progresului și păcii în întreaga lume.

Doresc, încă o dată, să exprim mulțumirile mele și să vă rog să transmiteți tovarășului Jivkov, odată cu aceste mulțumiri, cele mai bune urări de sănătate și succes în activitatea sa. De asemenea, vă rog să transmiteți conducerii de partid cordiale urări de succes, dorința noastră de a dezvolta tot mai activ colaborarea în toate domeniile de activitate. *(Aplauze)*.

# CUVÎNT
# LA PRIMĂRIA ORAŞULUI BONN

## Cu prilejul vizitei în Republica Federală Germania

*— 26 iunie 1973 —*

Domnule primar general,

Doamnelor şi domnilor consilieri,

Aş dori, în primul rînd, să vă mulţumesc pentru salutul şi primirea pe care ne-aţi făcut-o la primăria oraşului Bonn, capitala Republicii Federale Germania. Doresc, la rîndul meu, să vă adresez dumneavoastră şi populaţiei capitalei Republicii Federale Germania, în numele meu, al soţiei, al poporului meu, un salut cordial şi cele mai bune urări. Sînt bucuros că pot să adresez primele cuvinte pe pămîntul Republicii Federale Germania în capitala statului, întregului popor al republicii dumneavoastră.

Într-adevăr, între ţările noastre s-au dezvoltat, în ultimii ani, relaţii de colaborare bune. Stabilirea relaţiilor diplomatice cu şase ani în urmă s-a dovedit foarte bună, atît pentru raporturile dintre ţările şi popoarele ţărilor noastre, cît şi pentru cauza colaborării în Europa şi, în general, în lume.

Într-adevăr, în trecut, între popoarele noastre au existat relaţii de largă colaborare. Istoria cunoaşte multe momente importante — şi întotdeauna Dunărea a constituit un fluviu de legături atît comerciale, cît şi culturale şi ştiinţifice, a contribuit la dezvoltarea colaborării dintre



popoarele din această parte a Europei şi popoarele din estul continentului. Sperăm ca şi în viitor — mai cu seamă în actualele condiţii ale progresului ştiinţei şi tehnicii — Dunărea şi Rinul să ne poată uni şi prin legături directe de comunicaţie, prin canalul care se construieşte şi, în felul acesta, să contribuie şi mai mult la dezvoltarea colaborării noastre economice, ştiinţifice şi culturale.

Trăim în asemenea condiţii cînd popoarele se gîndesc cum să acţioneze pentru a crea o lume mai bună, mai dreaptă, o lume a colaborării şi păcii. Am dori ca vizita pe care o facem astăzi în Republica Federală Germania, ca răspuns la vizita preşedintelui Heinemann de acum doi ani şi la invitaţia sa, să constituie un nou moment important în dezvoltarea viitoare a colaborării dintre statele noastre, dintre popoarele noastre.

Vă mulţumesc pentru faptul că ne-aţi înmînat aceste opere minunate ale lui Beethoven. Într-adevăr, muzica sa a fost întotdeauna un simbol al păcii şi colaborării, în general muzica a vorbit întotdeauna un limbaj comun, al colaborării şi apropierii între popoare. De aceea am primit acest dar minunat ca un simbol al dorinţei comune a popoarelor şi statelor noastre de a colabora în domeniile economiei, ştiinţei, culturii, al muzicii, în toate domeniile de activitate, pentru a face ca pe continentul nostru să triumfe o politică nouă, de colaborare şi de pace. *(Aplauze).*

# TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREȘEDINTELE REPUBLICII FEDERALE GERMANIA, GUSTAV HEINEMANN, ȘI SOȚIA SA, HILDA HEINEMANN, ÎN CINSTEA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU

## Cu prilejul vizitei în Republica Federală Germania

*— 26 iunie 1973 —*

Domnule președinte,

Doresc să vă exprim, în numele meu și al soției, mulțumiri vii pentru invitația de a face această plăcută vizită, pentru ospitalitatea cu care ne înconjurați și să vă adresez, cu acest prilej, dumneavoastră, soției dumneavoastră, precum și întregului popor din Republica Federală Germania salutul nostru călduros.

Ilustrare elocventă a evoluției pozitive pe care au cunoscut-o în ultimii ani raporturile româno—vest-germane, vizita pe care o întreprindem în țara dumneavoastră ne oferă posibilitatea de a continua contactele directe, de a examina împreună evoluția relațiilor dintre cele două țări și de a pune bazele unei dezvoltări și mai susținute a acestora în viitor. S-au împlinit șase ani de la stabilirea raporturilor diplomatice dintre Republica Socialistă România și Republica Federală Germania și constatăm cu satisfacție că, în acest răstimp, viața a con-



firmat pe deplin justețea și oportunitatea acestui act politic. Apare astăzi mai pregnant ca oricînd că hotărîrea, luată în 1967 de țările noastre, de a stabili raporturi diplomatice a corespuns pe deplin intereselor ambelor popoare de a dezvolta relații bilaterale și, în același timp, a răspuns nemijlocit unor cerințe reale ale vieții internaționale, contribuind la stimularea și accelerarea procesului general de normalizare a raporturilor dintre state și a climatului politic european, la cauza destinderii și colaborării pe continent și în întreaga lume.

Fără îndoială că un rol determinant în dezvoltarea multilaterală a acestor raporturi l-au avut contactele la nivel înalt între țările noastre. În acest context, doresc să evoc cu plăcere, domnule președinte, întîlnirile pe care le-am avut și convorbirile purtate cu prilejul vizitei pe care ați făcut-o, cu doi ani în urmă, în România.

În toți acești ani s-a dezvoltat puternic colaborarea reciprocă. Au cunoscut o continuă extindere și diversificare schimburile de mărfuri, Republica Federală Germania situîndu-se pe locul doi în comerțul exterior al României și pe primul loc în comerțul cu țările occidentale. S-au înregistrat importante realizări în cooperarea economică și tehnico-științifică, precum și pe linia schimburilor culturale, turistice, sportive și de altă natură. Am convingerea că stadiul actual al relațiilor româno—vest-germane pune în lumină suficiente posibilități de a da noi dimensiuni colaborării reciproc avantajoase dintre țările noastre.

Dumneavoastră, domnule președinte, ați amintit aici că între români și germani există străvechi legături istorice, încă de pe vremea cînd teritoriile pe care se află țările noastre aparțineau aceluiași Imperiu roman. Ați amintit, de asemenea, rolul jucat în dezvoltarea acestor legături de sașii și șvabii strămutați cu sute de ani în

urmă pe pămîntul țării mele și care astăzi, bucurîndu-se de depline drepturi și libertăți, de largi posibilități de a se afirma multilateral pe planul vieții sociale, trăiesc și muncesc în strînsă unitate cu poporul român, aducîndu-și contribuția la progresul și înflorirea patriei comune — România socialistă. În decursul secolelor, popoarele noastre, colaborînd între ele, au contribuit la progresul economiei, științei, culturii, al civilizației mondiale.

Vorbind de trecut, trebuie să acționăm pentru făurirea prezentului și viitorului de colaborare și pace pentru popoarele noastre, pentru întreaga omenire

Există toate premisele ca raporturile dintre Republica Socialistă România și Republica Federală Germania — care se întemeiază pe principiile egalității în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului mutual — să cunoască în continuare o evoluție multilaterală, oferind un exemplu și o dovadă concretă că, atunci cînd se pornește de la încredere, de la dorința sinceră de a colabora în deplină egalitate, deosebirile de orînduire socială nu pot și nu trebuie să constituie o piedică în calea promovării de raporturi normale și fructuoase între state.

Domnule președinte,

Sîntem astăzi cu toții martorii unor mari și profunde transformări în viața internațională, ai afirmării unui curs nou, îndreptat spre destindere și colaborare între state. Vizita noastră în Republica Federală Germania are loc cu cîteva zile înaintea începerii conferinței general-europene consacrate securității și colaborării. România și-a adus aportul constructiv la lucrările pregătitoare de la Helsinki și este hotărîtă să acționeze și în viitor cu toată fermitatea pentru a contribui la reușita conferinței. Însăși ținerea conferinței reprezintă un eveniment de importanță istorică în viața Europei, care a cunoscut atîtea frămîntări și războaie. Conferința trebuie să pună bazele unei colaborări multilaterale între toate statele continentului și instaurării unor relații noi, întemeiate pe respectul deplin al independenței și suveranității fiecărui stat, pe aplicarea fermă a principiului egalității în drepturi, pe eliminarea oricăror ingerințe în treburile interne și pe avantaj reciproc. Conferința trebuie să adopte documente care să excludă forța și amenințarea cu forța și să ofere garanții reale fiecărui popor că se va putea dezvolta în mod liber, la adăpost de orice agresiuni. Este în interesul tuturor popoarelor europene ca apropiata conferință să deschidă calea unei largi și neîngrădite colaborări — economice, tehnico-științifice, culturale și de altă natură — între toate statele, fără deosebire de orînduire socială. În înfăptuirea unor noi relații pe continentul nostru trebuie să pornim de la necesitatea lichidării divizării actuale și să făurim o Europă unică — înlăturînd toate barierele artificiale — a tuturor națiunilor libere și egale în drepturi. Se poate spune, fără a greși, că reuniunea general-europeană oferă o șansă unică pentru a făuri un nou destin de pace și colaborare, de înțelegere între popoarele Europei. Trebuie să facem totul pentru a răspunde așteptărilor popoarelor noastre, tuturor națiunilor lumii, care privesc cu încredere spre această conferință.

Înfăptuirea securității europene presupune și măsuri concrete de dezangajare militară. În ce privește reuniunea preliminară de la Viena cu privire la reducerea trupelor din țările Europei Centrale, România pornește de la faptul că problemele militare, chiar parțiale și chiar dacă se referă numai la o anumită zonă a Europei, privesc deopotrivă toate țările europene și de aceea este necesar ca la aceste negocieri să-și spună cuvîntul toate statele.

România acordă o mare însemnătate extinderii colaborării între țările din Balcani și inițierii de acțiuni concrete în vederea transformării acestei regiuni într-o zonă fără arme nucleare, fără baze militare și trupe străine. Transformarea Balcanilor într-o regiune a păcii și colaborării corespunde atît intereselor popoarelor respective, cît și cauzei păcii în Europa și în întreaga lume.

Viitorul păcii și securității popoarelor depinde de eforturile pe care toate națiunile sînt chemate să le facă în direcția impunerii unor măsuri concrete pe linia dezarmării generale, și în primul rînd a celei nucleare. În această privință, trebuie să se facă mai puternic auzit glasul tuturor popoarelor, al opiniei publice mondiale, astfel ca, realmente, problemele dezarmării să devină preocuparea tuturor statelor și să se treacă la adoptarea de măsuri concrete.

Am salutat Acordul de la Paris pentru încetarea războiului din Vietnam și considerăm că este necesar să se acționeze cu toată fermitatea pentru realizarea păcii. Este necesar ca toate popoarele din Indochina să fie lăsate să-și rezolve problemele corespunzător voinței lor, fără nici un amestec din afară.

Este, de asemenea, timpul să fie intensificată lupta popoarelor pentru stingerea focarelor de tensiune și război care mai stăruie în diverse zone ale globului și, în primul rînd, pentru soluționarea conflictului din Orientul Apropiat, în spiritul și pe baza Rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967.

Pe agenda politică a lumii de azi continuă să se afle, de asemenea, ca probleme majore ce trebuie să-și găsească o rezolvare, lichidarea oricăror vestigii ale colonialismului și neocolonialismului, înlăturarea stării de subdezvoltare în care se mai află unele state, sprijinirea



eforturilor popoarelor care au pășit pe calea dezvoltării libere, de sine stătătoare.

Soluționarea durabilă și echitabilă a tuturor problemelor cu care se confruntă omenirea nu se poate realiza decît cu participarea tuturor popoarelor — fie ele mari, mijlocii sau mici — cu drepturi egale la viața internațională, la adoptarea tuturor hotărîrilor.

Mai mult ca oricînd se impune ca o necesitate creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite și al altor organisme internaționale în soluționarea tuturor problemelor și, în general, în aplicarea hotărîrilor adoptate. În această ordine de idei, salutăm cu satisfacție apropiata intrare în O.N.U. a celor două state germane.

România este hotărîtă să-și aducă și în viitor întreaga sa contribuție la cauza păcii și securității internaționale, la făurirea unei lumi mai bune, mai drepte pe planeta noastră.

Domnule președinte,

Am ferma convingere că această vizită, care începe sub atît de bune auspicii, convorbirile cu dumneavoastră, cu cancelarul Republicii Federale Germania și cu alți oameni politici și reprezentanți ai vieții economice și culturale din țara dumneavoastră vor da noi impulsuri raporturilor româno—vest-germane, stimulînd cooperarea bilaterală în toate domeniile, precum și conlucrarea rodnică dintre țările noastre pe tărîmul destinderii, securității și păcii în Europa și în lume.

Cu aceste gînduri, doresc să toastez în sănătatea dumneavoastră, domnule președinte, și a stimatei doamne Heinemann ;

pentru prosperitatea și fericirea poporului din Republica Federală Germania !

În sănătatea dumneavoastră, a tuturor !

# TOAST
# LA DEJUNUL OFERIT DE CANCELARUL REPUBLICII FEDERALE GERMANIA, WILLY BRANDT, ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU

Cu prilejul vizitei în Republica Federală Germania

— *27 iunie 1973* —

Domnule cancelar,

Doresc să-mi exprim bucuria că mă aflu în Republica Federală Germania, că am putut să mă întîlnesc şi să am, astăzi, convorbiri cu dumneavoastră. Aş dori să folosesc acest prilej pentru a vă adresa, încă o dată, dumneavoastră, membrilor guvernului şi celorlalte personalităţi germane care se găsesc la această masă un salut cordial.

Într-adevăr, au trecut şase ani de la stabilirea relaţiilor diplomatice dintre statele noastre şi cam în această perioadă se împlinesc şase ani de cînd am avut convorbiri la Marea Neagră. Am discutat atunci împreună căile pentru dezvoltarea relaţiilor bilaterale dintre ţările noastre, precum şi ce putem face pentru a contribui la crearea unor condiţii de destindere şi de pace în Europa. Dacă îmi aduc bine aminte, era tot o zi călduroasă, ca şi astăzi. Am putea spune că, de fapt, unii abia începeau să se gîndească că este posibil să se treacă de la perioada de



îngheţ la o perioadă de colaborare şi de căldură. Am putea spune deci că colaborarea dintre statele noastre a grăbit creşterea temperaturii, a grăbit topirea gheţii şi a apropiat perioada de colaborare care se dezvoltă astăzi în Europa.

Dacă ne referim la relaţiile economice, ştiinţifice şi culturale dintre ţările noastre, putem spune că bilanţul este pozitiv, deşi trebuie să spun că, după părerea mea, e necesar să facem încă mai mult — şi există mari posibilităţi — pentru a extinde colaborarea dintre ţările noastre. Viaţa a demonstrat şi demonstrează că, pînă la urmă, relaţiile economice sînt în stare să topească multe gheţuri şi că o reală destindere internaţională trebuie să aibă la bază un comerţ liber, o colaborare egală în drepturi, care să contribuie la progresul general.

Într-adevăr, România se află într-un proces de dezvoltare economică rapidă. Este nevoită să facă eforturi mari, ţinînd seama de faptul că este încă o ţară în curs de dezvoltare. Ştim că lichidarea decalajului care ne desparte de ţările avansate depinde, în primul rînd, de eforturile propriului nostru popor, de munca pe care el o depune pentru dezvoltarea economică. Dar, totodată, sîntem conştienţi că, în condiţiile actualei revoluţii tehnico-ştiinţifice, nu se poate obţine o dezvoltare rapidă fără o largă colaborare internaţională.

Desigur, după cum cred că cunoaşteţi, avem relaţii largi cu toate ţările socialiste. Avem, de asemenea, relaţii cu un număr mare de ţări. Între acestea, Republica Federală Germania ocupă un loc important. Sîntem, într-adevăr, interesaţi în dezvoltarea colaborării pentru a asigura progresul rapid al economiei româneşti pe baza cuceririlor actuale ale tehnicii şi ştiinţei.

Într-adevăr, în relaţiile dintre ţările noastre există

încă un anumit dezechilibru în balanța de plăți. De cîțiva ani s-a realizat o balanță comercială bună și sperăm ca, într-o perioadă scurtă, să realizăm un echilibru și în ce privește balanța de plăți. De aceea, dorim să vindem mai mult în Republica Federală Germania și în condiții de egalitate cu alte țări. Nu cerem condiții deosebite, cerem doar ca produsele românești să fie tratate în mod egal cu produsele altor țări care se vînd în momentul de față, desigur, la condiții similare de calitate. Sper că, bazați pe experiența de pînă acum, pe dorința comună de a extinde această colaborare, vom găsi soluții și acestei probleme, care va impulsiona mult colaborarea dintre țările noastre.

V-ați referit, domnule cancelar, la faptul că încă la Marea Neagră am discutat împreună posibilitatea de a trece la forme noi de cooperare. Sînt de acord cu dumneavoastră că a trecut cam mult timp și am făcut puțin în această privință. Sînt însă acum începuturi bune și cred că veți fi de acord cu mine ca aici, la Bonn, pe malul Rinului, să stabilim să recuperăm timpul pierdut. Sînt ferm convins că, în timpul vizitei pe care o efectuăm în țara dumneavoastră, în cursul convorbirilor pe care le avem împreună, cît și în cadrul celor pe care le au miniștrii români cu cei ai Republicii Federale Germania, cu specialiștii, se vor găsi soluții corespunzătoare în această privință. Fără îndoială că intensificarea în viitor a cooperării economice va contribui mult nu numai la extinderea relațiilor dintre țările noastre, dar și la dezvoltarea colaborării, la destindere și pace în Europa și în întreaga lume.

Tot pe malul Mării Negre, acum șase ani, am discutat și despre problemele securității europene, despre felul cum să acționăm pentru a impulsiona cursul destinderii.



Putem spune că și în această direcție colaborarea dintre țările noastre s-a dovedit bună. Acum, pe malul Rinului, putem constata cu satisfacție că ceea ce părea un vis cu șase ani în urmă, la Marea Neagră, este o realitate și, peste cîteva zile, miniștrii de externe vor merge la conferința general-europeană.

Sîntem bucuroși că în acest timp Republica Federală Germania a încheiat un șir de tratate cu Uniunea Sovietică, cu Polonia, cu Republica Democrată Germană, a parafat Tratatul cu Cehoslovacia — ca să mă refer numai la Europa —, fără a mai vorbi despre relațiile cu China populară și cu alte state. Salutăm cu satisfacție faptul că Consiliul de Securitate a hotărît în unanimitate ca Republica Democrată Germană și Republica Federală Germania — deci cele două state germane — să fie admise în Organizația Națiunilor Unite. Putem spune deci că, realmente, s-au obținut pași însemnați pe calea securității europene, a destinderii, și la aceasta au avut o contribuție și țările noastre, conlucrarea dintre ele.

Desigur, mai sînt multe probleme de soluționat. Însăși problema securității europene cere încă eforturi susținute. Pentru soluționarea tuturor marilor probleme internaționale este necesar mai mult ca oricînd ca fiecare stat să-și aducă o contribuție tot mai activă. De aceea, aș dori să exprim speranța că și în viitor țările noastre vor conlucra activ, atît în ce privește realizarea securității europene, cît și în soluționarea altor probleme din Europa, inclusiv problemele dezarmării, așa cum dorim să realizăm o colaborare strînsă în cadrul Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale.

Cu speranța — aș putea spune cu convingerea — că vizita pe care o efectuăm acum în țara dumneavoastră, convorbirile pe care le avem vor marca un moment nou

de intensificare a colaborării noastre, îi rog pe tovarășii mei români să ridice împreună cu mine un toast în sănătatea domnului cancelar al Republicii Federale Germania, în sănătatea domnului vicecancelar și ministru de externe, în sănătatea celorlalți miniștri și colaboratori ai dumneavoastră prezenți aici.

Pentru o colaborare strînsă între popoarele noastre, pentru securitate și pace în Europa și în întreaga lume.

# TOAST
# LA DINEUL OFERIT DE PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU ÎN CINSTEA PREȘEDINTELUI REPUBLICII FEDERALE GERMANIA, GUSTAV HEINEMANN, ȘI A SOȚIEI SALE, HILDA HEINEMANN

## Cu prilejul vizitei în Republica Federală Germania

— *27 iunie 1973* —

Domnule președinte,
Doamnă Heinemann,
Domnule cancelar,
Doamnelor și domnilor,

Aș dori să exprim și în această seară, cînd vă avem ca oaspeți la acest dineu prietenesc, satisfacția noastră pentru relațiile bune dintre România și Republica Federală Germania. De asemenea, doresc să exprim mulțumiri pentru ospitalitatea cu care sîntem înconjurați de cînd ne aflăm pe pămîntul țării dumneavoastră.

Am avut de pe acum convorbiri foarte bune ; s-au realizat pași importanți în direcția dezvoltării colaborării viitoare între țările noastre. Nu doresc să anticipez însă, lăsînd să fac bilanțul la încheierea vizitei, și sper că acest bilanț va fi foarte bogat.

Mîine vom face o scurtă vizită prin Republica Fede-

rală Germania. Sîntem bucuroși că vom putea cunoaște astfel o mică parte din munca poporului dumneavoastră. Sperăm că vizita ne va da posibilitatea să evidențiem noi posibilități de a dezvolta cooperarea în diferite domenii de activitate.

Deci, sîntem pe deplin mulțumiți de rezultatele de pînă acum ale vizitei noastre și sîntem încrezători în rezultatele bune cu care vom încheia această vizită. Sperăm că vom pune bazele pentru o dezvoltare superioară a colaborării noastre, că aceasta va servi atît intereselor celor două state, cît și cauzei păcii și securității.

Cu această convingere, rog, în primul rînd pe colegii mei români, dar vă rog și pe dumneavoastră, să ridicăm un toast pentru dezvoltarea în continuare a colaborării dintre țările noastre.

În sănătatea președintelui Heinemann,
în sănătatea doamnei Heinemann,
în sănătatea domnului cancelar,
în sănătatea dumneavoastră, a tuturor !

# CUVÎNT LA UZINELE CONSTRUCTOARE DE MAȘINI GRELE DIN OBERHAUSEN-STERKRADE

## Cu prilejul vizitei în Republica Federală Germania

*— 28 iunie 1973 —*

Domnule vicepreședinte al guvernului,
Domnule președinte al consiliului de administrație,

Doresc să vă mulțumesc pentru primirea pe care ne-o faceți, pentru cuvîntul de salut ce ni l-ați adresat astăzi. La rîndul meu, doresc să vă adresez dumneavoastră un salut călduros. Doresc, de asemenea, să adresez tuturor celor prezenți aici, muncitorilor concernului dumneavoastră, salutul muncitorilor din Republica Socialistă România.

Sînt bucuros că, în cadrul vizitei pe care o facem în țara dumneavoastră, avem posibilitatea să vizităm și acest important centru industrial și muncitoresc.

Într-adevăr, între țările noastre s-au dezvoltat și se dezvoltă relații de colaborare economică, tehnico-științifică, pe multiple planuri. În această colaborare, întreprinderile dumneavoastră ocupă un loc important. S-au realizat o serie de colaborări bune. Ați enumerat aici mai multe întreprinderi românești la dezvoltarea cărora au contribuit și întreprinderile dumneavoastră. Am realizat pînă acum mult, dar considerăm că, în cadrul programului stabilit de pe acum cu guvernul Republicii Federale Germania privind extinderea relațiilor dintre țările noastre

și între întreprinderile dumneavoastră și cele românești, se poate — și trebuie — să se realizeze o colaborare mai largă. Ați enumerat, în acest sens, cîteva domenii, precum și faptul că urmează să ia ființă o societate mixtă. Sper că va fi un început bun și că vor urma alte colaborări, că vor lua ființă și alte întreprinderi mixte.

România este hotărîtă să realizeze o dezvoltare rapidă a economiei sale, deci și a industriei. Pentru aceasta dorim să colaborăm larg cu alte state. În acest cadru, am dori ca și colaborarea cu întreprinderile dumneavoastră — care s-a dovedit fructuoasă — să ocupe un loc tot mai important.

Sînt bucuros că am văzut aici muncitori și specialiști români care lucrează în întreprinderile dumneavoastră, pregătindu-se pentru întreprinderile sau pentru utilajele pe care le realizăm în colaborare. O serie de specialiști ai dumneavoastră au lucrat în România. Sperăm că vor lucra și în continuare, pentru că o colaborare largă include și participarea mai activă a specialiștilor la realizarea acesteia. Deci, pe lîngă schimbul de utilaje, de mașini, un rol important îl ocupă schimbul de oameni, de specialiști, care hotărăsc, pînă la urmă, buna colaborare dintre noi.

Doresc ca această conlucrare rodnică dintre întreprinderile dumneavoastră și întreprinderile românești să contribuie la extinderea colaborării dintre țările noastre, să servească unei mai bune cunoașteri și apropieri, cauzei păcii în general.

În încheiere, doresc să urez tuturor oamenilor muncii din concernul dumneavoastră cele mai mari succese și să le adresez salutul care se obișnuiește în România : „Noroc bun !“ *(Aplauze)*.

# TOAST LA DEJUNUL OFERIT DE PRIMUL MINISTRU AL LANDULUI SAXONIA INFERIOARĂ ȘI SOȚIA ÎN CINSTEA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU

## Cu prilejul vizitei în Republica Federală Germania

*— 28 iunie 1973 —*

Mulțumind pentru salutul transmis și pentru cuvintele de apreciere rostite la adresa poporului român, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus :

Sîntem bucuroși că, vizitînd Republica Federală Germania, am putut veni și în landul Saxonia Inferioară, care — după cîte cunoaștem — are atît tradiții, cît și o industrie dezvoltată, o agricultură bună.

Aș dori, la rîndul meu, să vă adresez dumneavoastră, domnule prim-ministru, tuturor celor prezenți aici și tuturor locuitorilor landului Saxonia Inferioară salutul meu cordial.

Ne aflăm de trei zile în țara dumneavoastră și, de pe acum, putem spune că avem, pe lîngă impresii deosebite, și rezultate bune. Desigur, nu vreau să anticipez asupra acestor rezultate, dar trebuie să spun că convorbirile pe care le-am avut personal, precum și convorbirile pe care le-au avut miniștrii și specialiștii români cu cei din Republica Federală Germania au evidențiat posibilități

noi de colaborare în multe domenii. Dealtfel, azi-dimineață au și fost semnate unele acorduri de cooperare între firme din țara dumneavoastră și întreprinderi românești.

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus :

V-ați referit la faptul că s-au redus schimburile economice între landul dumneavoastră și România. Firește, nu este aici locul să vedem cine este vinovat, dar în ce privește România, cred că de vină sînt cei ce trebuie să exporte, să vîndă mai mult în Republica Federală Germania, deci și în landul dumneavoastră. Cu atît mai mult este de neînțeles acest lucru cu cît, în general, schimburile economice dintre România și Republica Federală Germania au crescut an de an. Sper însă că veți fi de acord ca atît ministrul comerțului exterior din țara noastră, cît și ministrul economiei dumneavoastră și ambasadorul român să acționeze pentru a remedia în cel mai scurt timp acest neajuns și pentru a face să crească în mod simțitor schimburile în viitor. Dealtfel, peste puțin timp vom vizita o întreprindere din landul dumneavoastră cu care avem în vedere să realizăm o cooperare care, sper, să creeze o bază bună pentru extinderea schimburilor și a relațiilor economice în general, deci sînt reale posibilități să recuperăm această rămînere în urmă și realmente să se obțină în 1974—1975 o creștere simțitoare, care să ajungă la aproape 100 000 000 de mărci, dacă nu mai mult, din partea României la export și cel puțin tot atît din partea dumneavoastră. Aceasta ținînd seama că avem în vedere ca, în general, schimburile economice și cooperarea dintre România și Republica Federală Germania să cunoască o dezvoltare simțitoare în următorii ani.

Vorbind de necesitatea dezvoltării colaborării, tovarășul Nicolae Ceaușescu a relevat importanța promovării unor contacte mai strînse, care să dea posibilitatea de a



identifica noi posibilități de a extinde această colaborare în toate domeniile de activitate. În încheiere, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus :

Încă o dată doresc să vă mulțumesc pentru aprecierile pe care le-ați făcut la adresa poporului român și să-mi exprim speranța că relațiile dintre țările noastre vor cunoaște o dezvoltare continuă, că în acest cadru se vor dezvolta contacte mai strînse și cu landul dumneavoastră. Trebuie să schimbăm nu numai produse, dar și să intensificăm schimburile de oameni, de specialiști, pentru a ne cunoaște mai bine, pentru a realiza o colaborare tot mai bună. Propun să toastăm în sănătatea domnului prim-ministru, pentru relații bune între statele noastre ; în sănătatea dumneavoastră, a tuturor !

# TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREŞEDINTELE SENATULUI ORAŞULUI HAMBURG ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU, ŞI A TOVARĂŞEI ELENA CEAUŞESCU

## Cu prilejul vizitei în Republica Federală Germania

*— 28 iunie 1973 —*

Doamnelor şi domnilor,

Aş dori să vă exprim mulţumirile noastre pentru salutul ce mi l-aţi adresat şi, totodată, să vă adresez dumneavoastră şi locuitorilor Hamburgului un salut cordial.

Sîntem deosebit de bucuroşi că, în cadrul vizitei pe care o facem în Republica Federală Germania, putem să vizităm şi oraşul dumneavoastră. Într-adevăr, Hamburgul, atît în trecut, cît şi astăzi, joacă un rol important în dezvoltarea relaţiilor dintre Republica Federală Germania şi România.

Relaţiile dintre România şi Republica Federală Germania au cunoscut o dezvoltare puternică în ultimii ani. Aceste relaţii s-au concretizat atît într-o extindere simţitoare a schimburilor economice, cît şi în cooperarea în producţie, în domeniul ştiinţei, culturii şi în alte sectoare ale activităţii umane.

Este adevărat că vizita pe care o facem în Republica Federală Germania are loc în condiţiile cînd s-au realizat paşi însemnaţi pe calea destinderii. Peste cîteva zile va începe conferinţa general-europeană. Trebuie să men-



ţionez şi aici că în realizarea acestor paşi pe calea destinderii a adus o contribuţie pozitivă şi colaborarea dintre statele noastre. România a acţionat pentru a face ca lucrările conferinţei general-europene să ţină seama de interesele tuturor statelor, ca ea să fie o manifestare reală a egalităţii depline în drepturi între toate popoarele continentului nostru. Sperăm că această conferinţă va adopta documente şi hotărîri care să dea mai multă siguranţă şi încredere fiecărei naţiuni europene, că va afirma cu putere principiile noi ale relaţiilor dintre state — de egalitate, de respect al independenţei —, că va adopta hotărîrea de a se exclude forţa sau ameninţarea cu forţa în relaţiile dintre state. Totodată, este necesar să se găsească căile pentru o largă colaborare economică, tehnico-ştiinţifică, prin eliminarea îngrădirilor care împiedică astăzi extinderea acestei colaborări. Sperăm că reprezentanţii ţărilor noastre vor colabora şi în cadrul acestei conferinţe pentru triumful acestor principii, pentru o Europă mai dreaptă şi mai bună. Ştim că, dacă vom realiza paşi importanţi pe calea securităţii şi păcii în Europa, vom aduce prin aceasta o contribuţie la pacea şi colaborarea în întreaga lume. Trebuie să pornim de la faptul că nu există o altă alternativă decît sau o Europă a păcii şi colaborării, sau reîntoarcerea la stările vechi de lucruri, de încordare. Trebuie să facem totul pentru a nu se mai reveni la trecut, pentru a asigura tuturor popoarelor Europei o viaţă liberă, independentă, de pace şi cooperare.

Sînt bucuros că, în aceste zile, aici, la Hamburg, au avut loc o serie de manifestări prin care au fost făcute cunoscute unele realizări ale României socialiste. Într-adevăr, poporul român depune mari eforturi pentru a construi societatea socialistă multilateral dezvoltată pe baza tehnicii şi ştiinţei celei mai înaintate. Am obţinut rezultate bune. Ştim însă că mai avem multe de făcut pentru a trans-

forma România într-un stat înaintat din toate punctele de vedere. Dorim să extindem colaborarea cu toate statele, deoarece, în condițiile revoluției tehnico-științifice, nu este posibil progresul nici unei țări fără o largă colaborare cu alte state.

În cadrul relațiilor noastre cu alte state, Republica Federală Germania ocupă un loc important. În cursul vizitei din aceste zile, în convorbirile pe care le-am avut, am ajuns la înțelegerea de a extinde și mai larg această colaborare. Vom fi bucuroși dacă vom intensifica colaborarea și cu întreprinderile din Hamburg.

Cunoaștem trecutul Hamburgului, care a fost întotdeauna un centru progresist și un puternic centru muncitoresc, revoluționar. Cu atît mai mult sînt bucuros că pot cunoaște nemijlocit munca și preocupările actuale ale cetățenilor, ale muncitorilor din Hamburg. Sper că relațiile dintre Hamburg și Constanța, precum și dintre locuitorii Hamburgului și cei din alte localități ale României se vor dezvolta și mai mult în viitor.

Cu regretul că șederea noastră este destul de scurtă în Hamburg, doresc să exprim încă o dată satisfacția noastră că ne aflăm în minunatul dumneavoastră oraș.

Doresc să ridic acest pahar pentru dezvoltarea și întărirea prieteniei și colaborării dintre România socialistă și Republica Federală Germania! Pentru colaborare și pace în lume! *(Aplauze).*

# CUVÎNT LA CEREMONIA SEMNĂRII DECLARAȚIEI SOLEMNE COMUNE A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ȘI REPUBLICII FEDERALE GERMANIA, PRECUM ȘI A ALTOR DOCUMENTE COMUNE

## Cu prilejul vizitei în Republica Federală Germania

— *29 iunie 1973* —

Doresc să exprim satisfacția mea cu prilejul semnării Declarației solemne și a Acordului de colaborare de lungă durată.

Sînt deosebit de bucuros că, în cadrul vizitei pe care am efectuat-o în Republica Federală Germania, în convorbirile ce le-am avut cu dumneavoastră, am ajuns la înțelegeri corespunzătoare, care se reflectă în mod minunat în declarație și în acordul pe care le-am semnat împreună, în momentul de față.

Într-adevăr, Declarația solemnă pe care am semnat-o pornește de la principiile statornicite deja în relațiile dintre statele noastre — egalitatea în drepturi, respectul independenței, al suveranității naționale, neamestecul în treburile interne și avantajul reciproc. Totodată, în această declarație este afirmată hotărîrea statelor noastre de a acționa pentru eliminarea forței sau a amenințării cu forța în relațiile dintre ele sau în relațiile internaționale.

Este o plăcută coincidență că am semnat această declarație la numai cîteva zile înaintea deschiderii conferinței general-europene. Sperăm că această conferință, la care miniștrii de externe ai țărilor noastre vor participa,

alături de ceilalţi miniştri ai statelor europene şi ai Statelor Unite şi Canadei, se va desfăşura cu rezultate bune.

În ce priveşte Acordul de colaborare economică pe care l-am semnat astăzi, el este chemat să pună bazele unei cooperări îndelungate şi se întemeiază pe ceea ce am realizat de pe acum, în special în ultimii ani. Dealtfel, în ultimele două zile am vizitat unele mari întreprinderi din ţara dumneavoastră, iar reprezentanţi ai guvernului sau ai întreprinderilor române au semnat o serie de acorduri concrete de cooperare cu unele firme din Republica Federală Germania. De aceea, aş putea spune că ceea ce am înscris în acordul pe care l-am semnat împreună în momentul de faţă a şi început să se înfăptuiască în viaţă.

Va-ţi referit, domnule cancelar, la celelalte acorduri şi înţelegeri semnate astăzi, de aceea nu le voi mai menţiona şi eu. Doresc numai să arăt că vom acţiona pentru transpunerea lor în viaţă, astfel ca, pe baza lor, să asigurăm extinderea multilaterală a colaborării dintre România şi Republica Federală Germania.

Fără îndoială că dezvoltarea colaborării dintre statele noastre corespunde intereselor ambelor popoare şi, totodată, ea se înscrie în preocupările generale din Europa şi din lume privind extinderea colaborării şi cooperării în toate domeniile de activitate. De aceea, doresc să-mi exprim convingerea că ceea ce am stabilit în aceste zile, ceea ce s-a înscris în Declaraţia solemnă, în Acordul de colaborare şi în celelalte acorduri va crea condiţii mai bune pentru cooperarea dintre statele noastre, va servi atît popoarelor noastre, cît şi cauzei securităţii europene şi păcii în întreaga lume. *(Aplauze)*.

# CUVÎNT LA OŢELĂRIILE „HAMBURGER-STAHLWERKE"

## Cu prilejul vizitei în Republica Federală Germania

*— 29 iunie 1973 —*

Doresc să urez tuturor locuitorilor din Hamburg cele mai mari succese, multă prosperitate, pace. Din această foarte scurtă vizită am rămas cu impresii foarte plăcute şi sper ca între ţările noastre să se dezvolte o colaborare importantă, în care Hamburgul să joace un rol substanţial, şi am în vedere faptul ca, în acest cadru, şi oţelăria să vină cu aportul său. Aş dori să mulţumesc încă o dată pentru primirea făcută.

# CONFERINȚĂ DE PRESĂ ORGANIZATĂ LA „CASA PRESEI“ DIN BONN

## Cu prilejul vizitei în Republica Federală Germania

*— 29 iunie 1973 —*

RÜDIGER VON WECHMAR — *secretar de stat, șeful Oficiului de presă și informații al guvernului federal: Domnule președinte, avem plăcuta onoare să vă salutăm în mijlocul nostru și să ne exprimăm bucuria că ați răspuns cererii noastre. Vă aflați la capătul unei vizite. Cu ce rezultate vă întoarceți în patrie ?*

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU : Ne aflăm de patru zile în Republica Federală Germania, la invitația președintelui Heinemann. Acum, în ajunul încheierii acestei vizite, pot spune că ea s-a desfășurat în bune condiții și — aș putea adăuga — cu rezultate la fel de bune din toate punctele de vedere.

Am avut convorbiri îndelungate cu cancelarul federal și trebuie să declar că, în legătură cu problemele pe care le-am discutat — începînd cu dezvoltarea colaborării bilaterale în diferite domenii de activitate —, am ajuns la înțelegeri corespunzătoare, reflectate, dealtfel, și în acordurile pe care le-am semnat. Doresc să declar de la început că relațiile dintre România și Republica Federală Germania au cunoscut o dezvoltare susținută în ultimii ani și le apreciez ca bune, pozitive.

Considerăm că vizita, convorbirile avute și acordurile pe care le-am semnat în aceste zile deschid perspective



noi pentru un și mai puternic avînt al colaborării dintre statele noastre în toate domeniile de activitate. Nu au trecut decît puține minute de cînd, împreună cu cancelarul federal, domnul Brandt, am semnat Acordul de colaborare economică de lungă durată și Declarația solemnă, iar cu puțin timp înainte miniștrii guvernelor statelor noastre au semnat un număr de șase acorduri. Chiar în cursul acestor zile, reprezentanții industriei românești și reprezentanți ai țării dumneavoastră au semnat o serie de acorduri și înțelegeri concrete privind constituirea unor societăți mixte, precum și realizarea unor cooperări în diferite domenii de activitate. Cred că toate acestea vorbesc de la sine despre felul cum a decurs vizita, despre rezultatele cu care o încheiem.

Doresc să menționez numai că, așa cum se arată în Declarația solemnă, la baza relațiilor dintre statele noastre stau principiile egalității în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. Înscrierea lor în această declarație constituie, de fapt, o confirmare a realităților de pînă acum existente în relațiile dintre statele noastre. Și este de înțeles că, hotărînd să acționăm în continuare în spiritul acestor principii, sîntem, totodată, hotărîți să le punem la baza relațiilor cu toate statele, să milităm pentru afirmarea lor în lume.

Aș dori să exprim mulțumirile mele, ale colaboratorilor mei pentru primirea de care ne-am bucurat în tot timpul acestor zile.

OLAF IHLAU — *„Süddeutsche Zeitung“ : Domnule președinte, ați încheiat un acord important pentru activitatea economică. După cum se știe, ați încheiat asemenea acorduri și cu Italia și Belgia. În ce măsură aceste acorduri încheiate vor influența sau nu raportul schimburilor României cu țările socialiste și țările occidentale ?*

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU : După cum cred că cunoașteți, România dezvoltă larg relațiile sale economice cu toate statele. Este adevărat că pe primul loc se plasează țările socialiste, care ocupă o pondere însemnată în relațiile noastre economice. În același timp avem relații cu 110 state ale lumii. Avem relații largi cu țările europene occidentale, între care Republica Federală Germania se plasează pe primul loc.

Este adevărat că am încheiat asemenea acorduri cu Belgia, cu Italia, cu Olanda. Tratăm și cu alte țări — și, desigur, vom mai încheia asemenea acorduri cu mai multe țări din Europa occidentală. De asemenea, avem deja multe acorduri cu un șir de state din Africa, Asia și, în perspectivă, vom încheia astfel de acorduri cu țări din America Latină. Ca atare, nu este ceva deosebit, ci, dimpotrivă, este un lucru natural, firesc, acordul pe care l-am încheiat astăzi cu Republica Federală Germania.

JUNG BISSEGGER — „Journal de Genève" (Elveția): *Domnule președinte, în ce măsură crede România că va dezvolta relațiile bilaterale cu Comunitatea Economică Europeană ?*

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU : Tocmai faptul că am încheiat acorduri cu cîteva țări din Europa occidentală — țări ale Pieței comune —, că în următoarele luni vom încheia, probabil, asemenea acorduri și cu celelalte țări ale acestei organizații arată că se vor dezvolta relațiile României cu toate țările Pieței comune. În raporturile economice, noi pornim de la principiile egalității în drepturi și avantajului reciproc și vom dezvolta în mod corespunzător relațiile noastre cu toate statele care doresc să extindă, pe baza acestor principii, colaborarea cu România.



ALBERT COULIN — *postul de radio „Deutschlandfunk" : Domnule președinte, în diferite acorduri economice care au fost semnate mai înainte și în cele semnate acum sînt prevăzute schimburi de mărfuri — vînzări și cumpărări. Aceasta va permite, fără îndoială, să se vîndă și alte mărfuri din România în R. F. Germania. De asemenea, se prevede extinderea cooperării și în realizarea unor produse. În acest cadru, nu vor merge numai experții germani în România, ci vor veni și experți și muncitori din România în R.F.G., unde deja au început să lucreze în unele întreprinderi. Se poate spune că vom asista și la o intensificare a schimbului de specialiști ?*

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU : În cadrul relațiilor economice, mai cu seamă în cadrul cooperării în producție, fără nici o îndoială că va avea loc și intensificarea schimburilor de specialiști. Dar vreau să fiu foarte clar. Nu este vorba de a trimite muncitori și specialiști să lucreze în Republica Federală Germania, ci este vorba de a conlucra în realizarea unor obiective pe care le vom realiza în comun.

OLAF IHLAU — „Süddeutsche Zeitung" : *Domnule președinte, în Declarația solemnă s-a vorbit despre dreptul la autodeterminare al popoarelor. Pe mine m-ar interesa, în această privință, care este poziția dumneavoastră în legătură cu problema unității naționale și cu rolul națiunilor.*

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU : Dreptul la autodeterminare al popoarelor este un principiu foarte vechi și e normal ca statele noastre să pornească în relațiile lor de la respectarea acestui principiu. Noi înțelegem prin aceasta respectarea dreptului fiecărui popor de a se dezvolta corespunzător dorințelor sale, fără nici un amestec din afară.

În ce privește rolul națiunii în societatea contemporană, după cum știți, am spus nu o dată că România consideră națiunea ca un factor de progres, atît în momentul de față, cît și pentru încă o perioadă foarte îndelungată. De aceea, ne pronunțăm pentru respectarea dreptului fiecărei națiuni la independență, suveranitate, la dezvoltare de sine stătătoare, corespunzător voinței sale. Totodată, pornim de la faptul că afirmarea fiecărei națiuni va contribui la dezvoltarea unei colaborări active între toate statele și popoarele lumii.

CHRISTOPH LUTZE — *„Die Zeit" : Domnule președinte, colaborarea economică între întreprinderile germane și române și înființarea de societăți mixte au drept scop de a dezvolta producția de mărfuri românești pentru piața națională sau urmăresc să întărească poziția României la export ?*

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU : Întotdeauna, orice producție se realizează atît pentru a satisface necesitățile naționale, cît și cerințele de export. Este de înțeles că dezvoltarea colaborării dintre întreprinderile din Republica Federală Germania și din România, cît și societățile mixte vor avea ca obiect și satisfacerea necesităților reciproce, și lărgirea exportului, pentru ca această activitate să fie cît mai avantajoasă.

VON HUEBBENEZ — *postul de radio „Deutschlandfunk" : Domnule președinte, în ultimul timp am putut constata că după fiecare vizită a dumneavoastră făcută în țările occidentale, după ce au fost semnate acorduri, s-a făcut și o declarație solemnă. Ce importanță acordați acestor declarații ?*

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU : Într-adevăr, în ultimul timp, atît în cadrul vizitelor în străinătate, cît și cu prilejul vizitelor altor șefi de stat în România, s-au



semnat asemenea declarații solemne. Considerăm că aceasta izvorăște din schimbările petrecute în viața internațională, din tendințele generale spre destindere și așezare a relațiilor dintre state pe noi baze. Ca atare, fără nici o îndoială că acordăm o mare însemnătate unor asemenea declarații, care promovează tocmai principiile noi de relații și respectul între state.

VON HUEBBENEZ — *postul de radio „Deutschlandfunk" : Domnule președinte, aceste declarații nu pot fi considerate ca o suplinire a unei noi carte a Națiunilor Unite ?*

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU : În nici un fel nu se poate spune acest lucru. Dimpotrivă, în cel mai bun caz — ca să nu spun că nu este rău — pot fi considerate ca o afirmare a principiilor Cartei Națiunilor Unite. Cu atît mai mult cu cît România acționează pentru creșterea rolului Națiunilor Unite în viața internațională. Deci, considerăm că aceste declarații — care, toate, au fost înregistrate la Organizația Națiunilor Unite — sînt un sprijin pentru întărirea rolului Organizației Națiunilor Unite.

ROMULUS CĂPLESCU — *comentator de politică externă la ziarul „Scînteia" : Tovarășe președinte, dacă ați putea să ne spuneți cîteva cuvinte privind aspectele care au fost mai mult reliefate în convorbirile cu cancelarul Brandt despre apropiata conferință europeană.*

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU : Într-adevăr, problemele securității europene au ocupat un loc important în discuțiile pe care le-am avut cu cancelarul Brandt. Am constatat cu satisfacție că, peste cîteva zile, miniștrii de externe ai statelor noastre, împreună cu miniștrii de externe ai celorlalte state europene, precum și ai Statelor Unite și Canadei se vor întîlni în prima conferință general-europeană. Însuși acest fapt repre-

zintă un eveniment istoric în lume. Sperăm că rezultatele conferinței general-europene vor fi o contribuție nu numai la securitatea țărilor europene, dar și la cauza păcii și securității internaționale.

RÜDIGER VON WECHMAR — *secretar de stat, șeful Oficiului de presă și informații al guvernului federal : Domnule președinte, în numele tuturor, vă rog să-mi permiteți să vă mulțumesc foarte mult pentru faptul că ați fost atît de amabil și ați răspuns la aceste întrebări. Vă mulțumim și vă dorim un drum bun la întoarcerea în patrie.*

# MESAJ ADRESAT ZIARULUI „CLOPOTUL"-BOTOȘANI CU PRILEJUL SĂRBĂTORIRII A 40 DE ANI DE LA APARIȚIA PRIMULUI NUMĂR

— *1 iulie 1973* —

Dragi tovarăși,

Doresc, înainte de toate, să vă mulțumesc în mod călduros pentru invitația pe care mi-ați adresat-o de a lua parte la sărbătorirea a 40 de ani de la apariția primului număr al ziarului „Clopotul"—Botoșani. Regretînd sincer că timpul nu-mi permite să iau parte la această aniversare, doresc să adresez pe această cale călduroase felicitări colectivului redacțional, colaboratorilor, precum și corespondenților voluntari — muncitori, țărani, intelectuali —, tipografilor care, atît în anii ilegalității, cît și în perioada de după eliberarea țării, și-au adus contribuția la editarea și tipărirea ziarului.

Între cele peste 300 de ziare și reviste apărute în trecut sub îndrumarea Partidului Comunist Român și care au avut un rol important în mobilizarea maselor largi la lupta revoluționară pentru apărarea drepturilor și libertăților democratice, împotriva fascismului, ziarul „Clopotul", apărut la 30 iunie 1933, a jucat un rol deosebit de important. Împreună cu celelalte publicații comuniste, „Clopotul" a militat activ pentru apărarea independenței și suveranității naționale, pentru răspîndirea ideilor marxist-leniniste în rîndul maselor, demascînd cu fermitate concepțiile politice retrograde, acțiunile teroriste ale elementelor fasciste. Deși suprimat în mai multe rînduri de către or-

ganele represive burghezo-moșierești, ziarul a continuat să apară, sub alte denumiri, manifestîndu-se tot timpul ca o tribună activă de luptă pentru apărarea intereselor poporului.

După eliberarea patriei de sub jugul fascist, „Clopotul" și-a adus contribuția la întreaga luptă pentru transformarea revoluționară a societății românești, la construcția social-economică a țării, la succesul marii opere de edificare a orînduirii socialiste pe pămîntul României.

Am convingerea, dragi tovarăși, că bilanțul pe care-l faceți cu prilejul acestei aniversări va constitui pentru dumneavoastră toți — redactori și colaboratori — un puternic imbold de a acționa și mai hotărît pentru îmbunătățirea continuă a muncii, astfel ca ziarul să răspundă cît mai bine înaltelor cerințe pe care partidul le pune în fața presei noastre comuniste. Sînt încredințat că, acționînd pe linia bogatelor sale tradiții din trecut, ziarul „Clopotul" își va spori și mai mult în viitor contribuția la lupta generală a întregului popor pentru transpunerea cu succes în viață a politicii interne și externe a partidului, pentru îndeplinirea înainte de termen a planului cincinal și dezvoltarea în ritm accelerat a economiei, științei și culturii în patria noastră, pentru educarea socialistă a oamenilor muncii și aplicarea neabătută a normelor eticii și echității socialiste în întreaga viață socială, pentru bunăstarea și civilizația întregii noastre națiuni.

Vă urez, dragi tovarăși, succese tot mai mari în îndeplinirea sarcinilor de răspundere ce vă revin, satisfacții depline în muncă, multă sănătate și fericire.

# CUVÎNT LA SOLEMNITATEA DECERNĂRII UNOR TITLURI ȘI ORDINE ALE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA CU PRILEJUL „ZILEI ÎNVĂȚĂTORULUI"

— *3 iulie 1973* —

Stimate tovarășe și stimați tovarăși,

Doresc ca în numele conducerii de partid și de stat, al meu personal să vă felicit în mod călduros pe dumneavoastră, care ați primit cu prilejul „Zilei învățătorului" înalte distincții ale Republicii Socialiste România, precum și pe toți ceilalți profesori și învățători, slujitori ai școlii, care, de asemenea, au fost distinși cu ordine și medalii ale Republicii Socialiste România.

Folosesc acest prilej pentru a adresa, totodată, tuturor slujitorilor școlii salutul călduros al Comitetului Central, al Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri, urarea de a obține noi și noi succese în activitatea viitoare. Acordarea acestor înalte distincții constituie în primul rînd o apreciere personală a dumneavoastră, a fiecăruia din cei care au fost decorați, și, totodată, constituie și o apreciere mai generală a aportului cadrelor didactice din întregul nostru învățămînt la minunata operă de făurire a unui tineret nou, înarmat cu cuceririle științei și culturii celei mai înaintate, educat în spiritul dragostei față de popor, față de partid, față de cauza socialismului.

După cum cunoașteți, recenta plenară a Comitetului Central a adoptat noi măsuri cu privire la perfecționarea și îmbunătățirea tuturor laturilor învățămîntului din România. Am obținut rezultate bune, dar mai avem mult

de făcut în acest domeniu — ca și în alte sectoare de activitate — pentru a asigura înfăptuirea neabătută a hotărîrilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale.

Făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în România, care presupune, după cum știți, dezvoltarea intensă a economiei naționale, cere cadre cu o înaltă pregătire, impune ridicarea nivelului de cunoaștere al omului. În această privință, școala constituie factorul principal în formarea și educarea tinerelor noastre generații. Tinerii care învață astăzi în școli vor fi constructorii de mîine ai societății socialiste multilateral dezvoltate — și fără nici o îndoială, ei vor făuri și vor trăi în societatea comunistă din România. Iată ce minunată și măreață misiune revine învățămîntului, vă revine dumneavoastră, tuturor slujitorilor școlii.

Sînt convins că veți face totul, ca și pînă acum, pentru a înfăptui în cele mai bune condiții programul de dezvoltare a școlii, a științei și culturii, de făurire a omului nou, constructor al socialismului și comunismului.

Cu aceste gînduri vă urez, încă o dată, dumneavoastră, tuturor cadrelor didactice noi și noi succese, multă fericire și sănătate ! *(Aplauze).*

# CUVÎNT LA ÎNTÎLNIREA CU MINISTRUL MINELOR ȘI HIDROCARBURILOR DIN VENEZUELA, HUGO PEREZ LA SALVIA, CARE A VIZITAT REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

*3 iulie 1973* —

Președintele Consiliului de Stat a subliniat că Republica Socialistă România urmărește cu multă atenție activitatea poporului venezuelean, consacrată edificării unei economii independente, unor prefaceri în viața politică și socială a țării și afirmării sale suverane în relațiile internaționale.

România — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu —, care se pronunță pentru instaurarea în raporturile dintre state a principiilor suveranității și independenței, neamestecului în treburile interne, egalității și avantajului reciproc, pentru statornicirea în lume a unor relații pe baza dezvoltării libere a fiecărei națiuni, sprijină activ lupta popoarelor din America Latină, pentru a pune capăt dominației străine și a deveni stăpîne pe bogățiile lor naționale, condiție a progresului social, a unei adevărate independențe politice și economice.

În acest context, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat rolul din ce în ce mai important al țărilor mici și mijlocii în promovarea unei noi politici în viața internațională, ceea ce impune întărirea colaborării între

aceste state, atît în planul relațiilor bilaterale, cît și în rezolvarea principalelor probleme ale lumii contemporane.

Relevînd că așteaptă cu multă plăcere vizita în Venezuela, întîlnirile cu președintele Rafael Caldera, care vor pune bazele unei colaborări trainice, cît mai intense, în domeniile de interes comun dintre cele două țări, tovarășul Nicolae Ceaușescu a transmis șefului statului venezuelean cele mai bune urări de sănătate și fericire personală.

# MESAJ ADRESAT REPREZENTANȚILOR BRIGADIERILOR ȘI ÎNTREGULUI TINERET CU PRILEJUL ÎMPLINIRII A 25 DE ANI DE LA CONSTITUIREA PRIMELOR ȘANTIERE NAȚIONALE ALE TINERETULUI

— *10 iulie 1973* —

Dragi prieteni tineri,
Dragi tovarăși,

Se împlinesc 25 de ani de cînd tînăra generație a patriei noastre a răspuns, cu entuziasmul caracteristic vîrstei sale, la înalta chemare de a contribui activ la vasta operă inițiată și condusă de partid pentru refacerea economică a țării, pentru consolidarea bazelor noii orînduiri sociale. Aș dori ca, în acest moment sărbătoresc, prin care aniversăm o etapă de mare însemnătate din munca și activitatea tineretului, a întregului nostru popor, să adresez un călduros salut tinerei generații de azi, organizației sale revoluționare, din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat, a guvernului și a mea personal.

Faptele pe care le-au săvîrșit în urmă cu 25 de ani înaintașii voștri pe marile șantiere ale reconstrucției, la Bumbești-Livezeni, la Salva-Vișeu, la Agnita-Botorca sau în atîtea alte locuri, s-au înscris cu litere de aur în marea carte a muncii voluntar-patriotice, deschizînd drumul unor nobile tradiții de muncă, de efort creator, dăruit fără rezerve cauzei partidului, propășirii și înfloririi patriei.

Conducerea partidului și eu personal dăm o înaltă prețuire tineretului care, integrîndu-se muncii creatoare a întregului nostru popor, făurește cu devotament și abnegație prezentul și viitorul patriei. În tot ceea ce s-a construit și se construiește în patria noastră, în toate realizările cu care ne mîndrim azi se află încorporate și energia și capacitatea creatoare a tinerei generații, fapt care îndreptățește aprecierea că avem un tineret minunat, devotat trup și suflet partidului, idealurilor nobile ale socialismului și comunismului.

Șantierele naționale și locale organizate de Uniunea Tineretului Comunist pentru construcția unor importante obiective economice și social-culturale, acțiunile ce se întreprind pentru gospodărirea și înfrumusețarea localităților, pentru îmbunătățiri funciare, plantări de pomi și împăduriri, prezența în campaniile agricole a elevilor și a studenților, a tinerilor militari constituie adevărate școli ale educației comuniste, prilejuri de formare a tinerilor de astăzi în spiritul muncii și în cultul ei.

După cum cunoașteți, dragi tovarăși, în perioada care urmează ne așteaptă sarcini deosebite de rezolvat. Congresul al X-lea al P.C.R. și Conferința Națională au stabilit un amplu program de acțiune pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, pentru plămădirea omului nou, cu o înaltă conștiință comunistă. Sînt obiective mărețe, care, deschizînd minunate perspective poporului nostru, impun o puternică mobilizare a tuturor forțelor, a energiilor tinerei generații, eforturile creatoare ale oamenilor muncii.

Partidul vă adresează vouă, tineretului patriei, chemarea înflăcărată de a vă concentra toate forțele, de a munci cu stăruință, împreună cu întregul popor, pentru realizarea înainte de termen a cincinalului, pentru îndeplinirea în cele mai bune condiții a planului de investiții,



pentru dobîndirea de rezultate maxime în industrie și agricultură, în înflorirea generală a țării. Organizați noi și noi șantiere ale tineretului, participați în număr cît mai mare la toate acțiunile organizate de Uniunea Tineretului Comunist pentru accelerarea dezvoltării economico-sociale a țării, pentru îndeplinirea, în condiții exemplare, a politicii partidului.

Sînt convins că tineretul patriei noastre va fi și de acum înainte prezent în primele rînduri ale muncii, așa cum au fost și înaintașii săi, așa cum sînt și tinerii de astăzi, care își fac datoria cu cinste la locul de muncă.

Tinereții i-au fost întotdeauna caracteristice entuziasmul, abnegația în muncă, spiritul revoluționar. Sînt încredințat că, urmînd exemplul comuniștilor, tineretul nostru muncitoresc și, alături de el, tineretul țărănesc și cel studios nu vor precupeți nici un efort și vor face totul pentru înfăptuirea neabătută a politicii partidului.

Vă adresez, dragi prieteni tineri, vouă și, prin voi, întregului tineret al patriei chemarea de a munci și învăța necontenit, de a vă consacra întreaga energie și capacitate creatoare operei mărețe de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, ridicării României pe noi trepte ale progresului și civilizației.

Felicitîndu-vă încă o dată cu prilejul aniversării a 25 de ani de la crearea primelor șantiere de muncă patriotică a tineretului, vă urez, dragi tineri, succese tot mai mari în activitatea ce o desfășurați, satisfacții depline în muncă și în viață, împlinirea tuturor aspirațiilor, multă sănătate și fericire.

TOAST
LA DINEUL OFERIT
DE SECRETARUL GENERAL
AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN,
PREŞEDINTELE CONSILIULUI DE STAT
AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
NICOLAE CEAUŞESCU,
ŞI TOVARĂŞA ELENA CEAUŞESCU
ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI
COMITETULUI CENTRAL
AL PARTIDULUI CONGOLEZ AL MUNCII,
PREŞEDINTELE
REPUBLICII POPULARE CONGO,
ŞEF AL STATULUI,
COMANDANT MARIEN N'GOUABI,
ŞI A TOVARĂŞEI CELINE N'GOUABI

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

*— 10 iulie 1973 —*

Tovarăşe preşedinte,

Îmi face o deosebită plăcere să vă salut ca oaspeţi dragi ai ţării mele, pe dumneavoastră şi pe stimata dumneavoastră soţie, pe colaboratorii ce vă însoţesc şi să dau expresie sentimentelor de caldă prietenie cu care întregul nostru popor vă întîmpină pe pămîntul Republicii Socialiste România.

Păstrez cele mai plăcute amintiri despre vizita pe care am făcut-o, în primăvara anului 1972, în Republica Populară Congo şi despre întîlnirile şi convorbirile noastre de atunci. Am putut cunoaşte nemijlocit, cu acel prilej, unele aspecte din viaţa şi preocupările poporului congolez, lupta



sa pentru dezvoltarea economiei şi culturii, pentru a-şi făuri o patrie liberă şi independentă. Poporul român, care cunoaşte din propria sa experienţă ce a însemnat dominaţia străină, înţelege şi preţuieşte cum se cuvine lupta poporului congolez — ca şi a celorlalte popoare africane care s-au eliberat de sub colonialism — pentru a lichida urmările trecutului de asuprire şi exploatare, a-şi apăra şi consolida independenţa economică şi politică, pentru a se afirma de sine stătător în rîndul naţiunilor lumii. Salutăm din toată inima succesele pe care le obţineţi şi vă urăm, dragi prieteni, noi şi noi realizări pe acest drum !

Mă bucur, tovarăşe preşedinte, că avem ocazia de a relua dialogul atît de util început cu un an în urmă la Brazzaville, de a aborda împreună căile şi posibilităţile de a dezvolta în continuare colaborarea romàno-congoleză. Desigur, în ultimii ani s-a ajuns la o serie de înţelegeri şi s-au înregistrat o serie de progrese în dezvoltarea relaţiilor dintre ţările noastre, dar consider că putem face mult mai mult pentru a pune în valoare posibilităţile mari care există în acest domeniu. Fără îndoială că dezvoltarea colaborării multilaterale este în interesul ambelor ţări şi popoare, şi, totodată, corespunde intereselor tuturor popoarelor din Africa şi din întreaga lume, cauzei generale a păcii şi conlucrării fructuoase dintre naţiuni.

Tovarăşe preşedinte,

Angajată cu toate forţele sale în realizarea unui amplu program de construcţie paşnică — programul de edificare a societăţii socialiste multilateral dezvoltate —, România manifestă, totodată, o preocupare constantă pentru pro-

movarea unei largi conlucrări între popoare, în vederea înfăptuirii unui climat trainic de pace și securitate internațională. Ne preocupăm de dezvoltarea continuă a colaborării și prieteniei cu toate țările socialiste, acordăm o atenție deosebită intensificării relațiilor cu țările care au pășit pe calea afirmării independente, acționăm în spiritul principiilor coexistenței pașnice, pentru lărgirea relațiilor noastre cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Considerăm că în lumea de azi toate statele — fie ele mari, mijlocii sau mici — trebuie să ia parte activă la viața internațională, să contribuie nemijlocit, pe baza deplinei egalități în drepturi, a respectului suveranității și independenței naționale, a neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, la soluționarea tuturor problemelor de care depind pacea și progresul omenirii.

România s-a pronunțat și se pronunță cu toată hotărîrea împotriva politicii imperialiste de forță și dictat, de amestec în treburile interne ale altor state, a oricăror forme de dominație și asuprire. Consecventă acestei politici, țara noastră participă activ la lupta forțelor progresiste, antiimperialiste din întreaga lume pentru lichidarea cît mai rapidă a ultimelor vestigii ale colonialismului și neocolonialismului, sprijinind activ lupta de eliberare națională a popoarelor din Angola, Mozambic, Guineea-Bissau, Namibia ; ne pronunțăm cu hotărîre împotriva regimurilor rasiste din Rhodesia și Africa de Sud.

Știm că una din problemele care preocupă astăzi cel mai mult popoarele Africii — ca, dealtfel, zeci de state de pe toate continentele — este aceea a lichidării subdezvoltării. România, ea însăși țară care face eforturi deosebite pentru a recupera distanțele care o mai despart de ță-



rile puternic industrializate, știe că adevărata independență națională, adevărata viață liberă nu poate fi pe deplin realizată decît odată cu formarea unei economii puternice, de sine stătătoare. Din experiența proprie știm că făurirea unei economii independente trebuie să aibă în primul rînd la bază munca, eforturile poporului din propria țară, pentru că numai astfel el va putea fi cu adevărat liber. În același timp însă este necesar ca popoarele din aceste țări să-și unească eforturile, să colaboreze cît mai strîns între ele, precum și cu statele socialiste, cu celelalte state, în condițiile deplinei egalități în drepturi, ale avantajului reciproc. Considerăm că este o datorie morală și o obligație a statelor avansate de a acorda un sprijin mai activ eforturilor acestor popoare pentru lichidarea într-un timp cît mai scurt a subdezvoltării.

România se pronunță pentru soluționarea pe cale pașnică a tuturor conflictelor și stărilor de încordare, pentru renunțarea la forță și la amenințarea cu folosirea forței în rezolvarea problemelor dintre state. Apreciem că trebuie să se acționeze cu mai multă energie pentru rezolvarea pe cale politică a conflictului din Orientul Apropiat — pe baza rezoluției Consiliului de Securitate din 1967 — care să ducă la retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, la asigurarea independenței și integrității teritoriale a fiecărui stat din această zonă, la soluționarea problemei populației palestinene în concordanță cu interesele sale naționale.

Desfășurarea cu succes a primei faze a lucrărilor conferinței general-europene la nivelul miniștrilor de externe reprezintă un eveniment de însemnătate istorică pentru asigurarea păcii și securității în Europa și în

întreaga lume. România și-a adus contribuția activă la pregătirea conferinței general-europene de la Helsinki și la lucrările primei faze, și este hotărîtă să acționeze și în viitor pentru ca realmente pe continentul european să fie instaurat un climat durabil de pace și securitate, care să dea garanție fiecărui popor că se va putea dezvolta liber și nestingherit, la adăpost de orice agresiune din partea altor state, că se va putea realiza o largă colaborare în toate domeniile de activitate între popoarele continentului, ceea ce corespunde intereselor fiecărei națiuni de pe continent, cît și cauzei păcii în lume.

În ultimii ani, în lume s-au produs profunde mutații politice și sociale, au avut loc mari schimbări în raportul mondial de forțe, care au imprimat un curs nou spre destindere și colaborare în viața internațională. Doresc să relev că una din aceste schimbări importante petrecute în această perioadă este creșterea voinței și hotărîrii popoarelor de a pune capăt vechii politici, de a-și afirma cu fermitate dorința de a trăi libere, de a dispune ele însele de destinele lor. Apare tot mai evident, în condițiile de azi, că soluționarea durabilă și echitabilă a problemelor internaționale nu mai poate fi concepută fără participarea activă a tuturor țărilor, indiferent de mărimea lor. Un rol deosebit de important au, după părerea noastră, țările mici și mijlocii, care în marea lor majoritate și-au cucerit de curînd independența și luptă pentru dezvoltarea lor liberă, pentru a fi cu adevărat stăpîne la ele acasă.

Soluționarea marilor probleme ale vieții contemporane, ale păcii și progresului umanității cer mai mult ca oricînd unirea eforturilor tuturor popoarelor, a forțelor antiimperialiste, a tuturor acelora care se pronunță pentru pace și colaborare în lume.



Tovarășe președinte,

Cu convingerea că vizita pe care o faceți în țara noastră va deschide noi posibilități pentru dezvoltarea colaborării multilaterale dintre țările noastre, doresc să toastez în sănătatea dumneavoastră, a stimatei doamne Celine N'Gouabi ;

pentru prietenia și colaborarea dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Congo, dintre Partidul Comunist Român și Partidul Congolez al Muncii ;

pentru pace și prietenie între popoare ! *(Aplauze).*

# TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREȘEDINTELE COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI CONGOLEZ AL MUNCII, PREȘEDINTELE REPUBLICII POPULARE CONGO, ȘEF AL STATULUI, COMANDANT MARIEN N'GOUABI, ȘI SOȚIA SA, CELINE N'GOUABI, ÎN ONOAREA SECRETARULUI GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

*— 11 iulie 1973 —*

Dragă tovarășe președinte,
Stimată doamnă,
Dragi tovarăși și prieteni,

În cele două zile de cînd vă aflați în România ați putut constata căldura și sentimentele prietenești cu care poporul român, oamenii muncii din întreprinderile care le-ați vizitat astăzi v-au întîmpinat. Toate acestea sînt expresia sentimentelor de solidaritate cu poporul congolez, care luptă pentru dezvoltarea sa economică și socială independentă ; ele sînt expresia sentimentelor de solidaritate internaționalistă pe care poporul român le nutrește atît față de poporul dumneavoastră, cît și față de toate



popoarele care luptă împotriva imperialismului, pentru independență și dreptate socială.

Regretăm că șederea dumneavoastră, a soției și a colaboratorilor dumneavoastră este scurtă. Am încercat totuși să vă facem cunoscute unele din realizările poporului nostru pe calea construcției societății socialiste. Într-adevăr, în anii care au trecut de la instaurarea puterii oamenilor muncii în România, poporul român a obținut succese remarcabile în construirea unei orînduiri noi sociale, demonstrînd, prin realizările sale, că un popor liber poate să construiască mai bine, mai repede decît atunci cînd este asuprit, că poate să-și făurească prin propriile sale forțe un viitor fericit.

V-ați referit în cuvîntul dumneavoastră, stimate tovarășe președinte, la preocuparea Partidului Comunist Român de educare și formare a cadrelor necesare conducerii sectoarelor economico-sociale. Fără îndoială că edificarea unei orînduiri noi — orînduirea socialistă — cere, în primul rînd, formarea de cadre pregătite în toate domeniile de activitate ; cere, în același timp, existența unui partid puternic, unit, care să unească eforturile întregului popor și să-l călăuzească în făurirea orînduirii fără clase.

Aș dori să exprim satisfacția mea, a conducerii noastre de partid și de stat pentru relațiile de prietenie și colaborare care se dezvoltă multilateral între țările și partidele noastre.

În cursul convorbirilor din aceste două zile am ajuns la concluzia că există posibilități multiple de a extinde colaborarea noastră economică, tehnică, științifică în domeniul formării cadrelor, al culturii și altele. Puteți fi siguri, dragi tovarăși congolezi, că noi vom face totul pentru a realiza în cele mai bune condiții cele convenite, pentru a extinde larg colaborarea noastră, aceasta cores-

punzînd intereselor poporului român și poporului congolez, cauzei luptei împotriva imperialismului, pentru libertate și independență națională, pentru dreptate socială.

Așa cum am menționat, și în cuvîntul meu de aseară, România înțelege bine lupta poporului congolez, a tuturor popoarelor care au scuturat jugul colonial, dorința lor de a trăi libere, deoarece însuși poporul român a suferit timp de secole asuprirea străină. El prețuiește și face totul pentru a-și asigura independența și suveranitatea, este solidar și sprijină în mod activ lupta tuturor popoarelor pentru independență și suveranitate.

În cadrul convorbirilor din aceste zile am făcut, tovarășe președinte, un schimb de păreri asupra problemelor internaționale. Într-adevăr, putem să ne felicităm că, în ce privește problemele fundamentale ale dezvoltării contemporane, între partidele și țările noastre există același mod de a le aborda, același mod de a privi lupta și acțiunile pe care trebuie să le desfășurăm pentru a contribui la soluționarea marilor probleme ce preocupă întreaga omenire.

În lume au loc mari schimbări. Popoarele își afirmă cu tot mai multă hotărîre voința lor de a contribui la schimbarea cursului evenimentelor în direcția destinderii, colaborării și păcii. Putem spune că acest curs nou în viața internațională este rezultatul luptei și voinței popoarelor de a trăi libere, independente, de a pune capăt vechii politici de forță și dictat. Afirmarea noilor principii în viața internațională nu va putea fi asigurată decît prin unirea tuturor forțelor și popoarelor dornice de pace și colaborare, decît cu participarea activă a tuturor națiunilor lumii. Fiecare popor, fiecare stat, indiferent de mărimea lui, trebuie să participe activ la asigurarea triumfului noilor principii — de egalitate, respect și colaborare între toate națiunile lumii.



Fără îndoială că semnarea Acordului de la Paris cu privire la Vietnam constituie un succes al tuturor forțelor dornice de pace. Dar e necesar să avem în vedere că trebuie depuse eforturi pentru realizarea unei păci trainice, că trebuie să se pună capăt și intervenției în Cambodgia, astfel ca toate popoarele din Indochina să fie lăsate să-și rezolve problemele lor corespunzător voinței proprii, fără nici un amestec din afară. Este, de asemenea, necesar să se depună eforturi pentru rezolvarea situației din Orientul Apropiat în spiritul rezoluției Consiliului de Securitate. Să nu pierdem din vedere faptul că popoarele trebuie să fie permanent atente să-și facă cunoscut punctul lor de vedere, să acționeze pentru a se pune capăt tuturor conflictelor, tuturor încercărilor de amestec în treburile altor popoare.

Fără îndoială că adîncirea decalajului între țările avansate și cele în curs de dezvoltare constituie una din problemele cele mai importante ale vieții contemporane. De aceea, România consideră că găsirea celor mai potrivite căi pentru asigurarea dezvoltării într-un ritm mai rapid a țărilor subdezvoltate, crearea în aceste state a unor economii puternice, independente, în scopul ridicării bunăstării materiale și spirituale a popoarelor respective constituie un factor esențial pentru o pace durabilă, pentru o colaborare trainică în lume.

Considerăm că este necesar să crească rolul Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale, care oferă posibilitatea tuturor popoarelor de a contribui în mod organizat la soluționarea diferitelor probleme ale vieții internaționale.

Încă o dată, stimate tovarășe președinte, stimată doamnă, dragi tovarăși și prieteni, aș dori să exprim bucuria noastră de a vă avea ca oaspeți dragi ai Republicii Socialiste România. Sîntem bucuroși că în cuvîntul

dumneavoastră ați promis că veți reveni în curînd, pentru o perioadă mai lungă, pentru a vă putea oferi posibilitatea de a cunoaște mai mult din preocupările poporului român pentru dezvoltarea sa economico-socială. Deci, considerăm că mîine ne vom despărți pentru o perioadă scurtă, pentru a ne revedea din nou în România.

V-aș ruga ca la reîntoarcere să transmiteți membrilor partidului dumneavoastră, Partidul Congolez al Muncii, salutul frățesc al comuniștilor români. De asemenea, aș ruga să transmiteți poporului frate congolez, odată cu salutul nostru, urări de tot mai mari succese în dezvoltarea economică și socială, în asigurarea independenței și suveranității naționale, în făurirea unei vieți libere.

Rog pe tovarășii prezenți aici să toastăm în sănătatea tovarășului președinte Marien N'Gouabi și a soției sale, tovarășa Celine N'Gouabi.

— Pentru dezvoltarea continuă a prieteniei și colaborării dintre poporul român și poporul congolez.

— Pentru dezvoltarea colaborării și solidarității dintre Partidul Comunist Român și Partidul Congolez al Muncii.

— Pentru fericirea și prosperitatea poporului congolez.

— Pentru pace și cooperare între toate popoarele lumii. *(Aplauze).*

# CUVÎNTARE LA CEREMONIA SEMNĂRII DECLARAȚIEI SOLEMNE COMUNE A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ȘI A REPUBLICII POPULARE CONGO

## Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România a președintelui Comitetului Central al Partidului Congolez al Muncii, președintele Republicii Populare Congo, șef al statului, comandant Marien N'Gouabi

*— 12 iulie 1973 —*

Stimate tovarășe președinte,
Stimați tovarăși,

Aș dori să exprim satisfacția Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat, a guvernului și a poporului român pentru semnarea, astăzi, împreună cu dumneavoastră, tovarășe președinte al Republicii Populare Congo, a Declarației solemne în care sînt afirmate principiile de bază ale relațiilor dintre statele noastre, dorința reciprocă a popoarelor român și congolez de a dezvolta colaborarea dintre ele pe baza deplinei egalități în drepturi, a respectului independenței și suveranității naționale, a neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

Declarația solemnă pe care am semnat-o astăzi este un rezultat al colaborării fructuoase care s-a dezvoltat în ultimii ani între popoarele noastre și care, totodată, deschide noi perspective pentru amplificarea acestor relații, atît în domeniile economic, tehnic, științific, cultural, cît și în cel al colaborării în lupta pentru lichidarea cu

desăvîrșire a colonialismului, a politicii imperialiste de forță și dictat.

Aș dori, încă o dată, să folosesc acest prilej pentru a ura poporului frate congolez noi și noi succese în activitatea sa de făurire a unei economii puternice, independente, a unei vieți mai bune pe calea construcției socialiste, să urez întărirea continuă a prieteniei dintre partidele și popoarele noastre, o conlucrare rodnică între Republica Socialistă România și Republica Populară Congo în lupta pentru o lume a colaborării și păcii. *(Aplauze).*

# CUVÎNTARE LA ȘEDINȚA COMUNĂ A COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, A CONSILIULUI SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE ȘI A CONSILIULUI DE MINIȘTRI

*— 13 iulie 1973 —*

Stimați tovarăși,

Ședința comună a Comitetului Central al partidului, Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României și Consiliului de Miniștri este consacrată dezbaterii unor măsuri de importanță deosebită pentru progresul economic și social al țării noastre, pentru realizarea programului elaborat de Congresul al X-lea și Conferința Națională și, totodată, pentru înfăptuirea măsurilor de creștere a nivelului de trai al întregului nostru popor.

In cadrul acestor măsuri, pe prim plan se situează crearea unor condiții mai bune pentru dezvoltarea în ritm mai intens a zootehniei, una din ramurile principale ale agriculturii, de care depinde îmbunătățirea aprovizionării populației cu carne, lapte, ouă și alte produse alimentare de bază.

După cum vă este cunoscut, partidul și statul acordă o atenție deosebită dezvoltării și modernizării bazei tehnico-materiale a agriculturii, alocînd în acest scop fonduri tot mai însemnate. În actualul cincinal sînt prevăzute pentru agricultură investiții de 100 de miliarde de lei, orientate cu prioritate în direcția creșterii gradului de

mecanizare și chimizare a producției agricole, extinderii lucrărilor de îmbunătățiri funciare, înfăptuirii programului național de dezvoltare a zootehniei, de sporire a producției animaliere. Ca urmare a măsurilor luate, s-au asigurat creșteri importante ale producției agricole, în ultimii ani înregistrîndu-se ritmuri anuale de 8—10%, superioare celor realizate în perioadele precedente. După cum este cunoscut, în ultimii doi ani, producția de cereale a atins cel mai înalt nivel din istoria țării. De asemenea, s-a dezvoltat producția de plante tehnice, legume, cartofi. În ce privește zootehnia, în 1972 efectivele de animale au fost mai mari decît în 1970 cu peste 550 000 de bovine, circa 2 500 000 de porcine, peste 600 000 de ovine și cîteva milioane de păsări. Corespunzător creșterii producției, în 1972 s-a vîndut populației, față de anul 1970, circa 84 000 de tone de carne și produse din carne în plus, 1 400 000 de hectolitri de lapte și produse lactate și 227 000 000 de ouă mai mult. Și în semestrul I al acestui an s-au obținut creșteri importante față de perioada corespunzătoare a anului trecut la efectivele de animale, la producția animalieră, la livrările către fondul de stat. În conformitate cu prevederile planului cincinal, în următorii doi ani, creșterile fondului de stat și livrărilor de carne și produse animaliere către populație vor permite ca în 1975 să se vîndă cu peste 200 000 de tone de carne mai mult decît în 1970. În felul acesta, pe întregul cincinal se va realiza un spor la livrări de peste 60%.

În anii din urmă au fost luate, după cum se cunoaște, o serie de măsuri pentru creșterea cointeresării producătorilor agricoli. S-a introdus venitul garantat al cooperatorilor, care în zootehnie se ridică la 1 200 de lei lunar. Lucrătorii din întreprinderile agricole de stat au beneficiat de majorările de salarii efectuate în toamna anului



1972. S-a extins acordul global atît în cooperative, cît și în unitățile agricole de stat. Au fost sporite pensiile țăranilor cooperatori, s-au introdus alocații pentru copiii cooperatorilor, precum și diferite alte ajutoare sociale pentru țărănime.

Apreciind rezultatele obținute pînă în prezent în zootehnie, trebuie, totodată, arătat că dezvoltarea acestui sector nu se situează la nivelul cerințelor și al condițiilor create prin eforturile materiale ale statului. Deși sporul la desfacerea cărnii și a produselor din carne către populație se situează între 9 și 10 și chiar 11% anual, producția animalieră este încă scăzută, nu reușește în suficientă măsură să acopere cerințele în continuă creștere. Este de înțeles că dezvoltarea zootehniei, îndeosebi a sectorului de bovine, cere eforturi serioase și o perioadă mai îndelungată. Tocmai de aceea trebuie să luăm măsuri hotărîte pentru a asigura dezvoltarea într-un ritm mai intens a zootehniei.

În același timp, trebuie spus că s-au manifestat serioase lipsuri în organizarea și conducerea activității din sectorul zootehnic, îndeosebi în asigurarea bazei furajere corespunzătoare, în folosirea pășunilor și fînețelor. Pe cele 4 000 000 de hectare de pășuni și fînețe de care dispunem obținem producții cu mult sub posibilitățile reale.

Totodată, este necesar să subliniem că prețurile actuale de contractare și achiziții, îndeosebi la bovine și porcine, nu sînt acoperitoare. Practic, actualele prețuri nu reușesc să acopere cheltuielile de producție ale întreprinderilor de stat, ale cooperativelor și nu sînt stimulative nici pentru producătorii individuali. Cele mai multe întreprinderi de stat și cooperative agricole se prezintă an de an cu pierderi în sectorul zootehnic, iar statul trebuie să aco-

pere din buget deficitele acestor unități. Am în vedere cooperativele și întreprinderile de stat care desfășoară, în general, o activitate bună — nu pe cele mai slabe, unde prețurile de cost sînt foarte ridicate. Chiar acolo unde activitatea se desfășoară în condiții corespunzătoare, actualele prețuri nu acoperă cheltuielile reale de producție.

Este de înțeles că, în această situație, nu se poate asigura o stimulare corespunzătoare a dezvoltării zootehniei. De aceea, apare necesar să luăm măsuri ca prețurile de contractare și achiziție să acopere cheltuielile de producție, asigurînd și un anumit beneficiu întreprinderilor, cooperativelor, producătorilor individuali în condițiile unei activități normale.

Există, de asemenea, necorelări între prețurile la bovine și porcine și prețurile de cumpărare a păsărilor; prețurile pe care le plătim pentru carnea de pasăre întrec cu mult cheltuielile reale de producție. De aceea, apare necesar să efectuăm o reducere a prețurilor la păsări. Carnea de pasăre reprezintă în prezent circa 15% din totalul cărnii vîndute populației, iar în 1974—1975 va reprezenta 20%. Ea are deci o pondere importantă în alimentarea populației și, ca atare, reducerile de prețuri la păsări se vor reflecta în mod corespunzător în bugetul fiecărei familii.

Pornind de la aceste considerente, Comitetul Executiv a elaborat propunerile pe care le supune Comitetului Central, Consiliului Suprem și Consiliului de Miniștri cu privire la majorarea prețurilor la contractarea și achiziția animalelor — bovine, porcine și, într-o mică măsură, ovine — și la reducerea prețurilor la păsări.

În stabilirea noilor prețuri se are în vedere acoperirea cheltuielilor de producție, în condițiile unei activități normale, și obținerea unui beneficiu de circa 10%. Aceasta va



crea condiții pentru o stimulare intensă a tuturor crescătorilor de animale — atît întreprinderi de stat, cooperative agricole, cît și producători particulari.

În ce privește tineretul bovin, majorarea care se propune la contractare reprezintă, în medie pe un kilogram, 2,70 lei. Acest spor va fi diferențiat în funcție de greutatea la livrare, urmărindu-se a se stimula livrarea animalelor la greutăți cît mai mari.

Trebuie să atrag atenția că tineretul bovin asigură circa 70% din totalul producției de carne de bovină. Față de actualele prețuri de contractare, noile prețuri, diferențiate pe categorii vor fi următoarele:

| **Prețuri actuale** | | **Prețuri noi** | |
|---|---|---|---|
| **Grupe de greutate** | **lei/kg viu** | **Grupe de greutate** | **lei/kg viu** |
| **151—220 kg viu** | | **151—220 kg viu** | |
| — calitatea I | 8,00 | calitatea I | 9,00 |
| — calitatea II | 7,50 | calitatea II | 8,00 |
| — sub calitatea II | 6,50 | sub calitatea II | 7,00 |
| **221—320 kg viu** | | **221—280 kg viu** | |
| — calitatea I | 9,00 | calitatea I | 10,00 |
| — calitatea II | 8,40 | calitatea II | 9,00 |
| — sub calitatea II | 7,40 | sub calitatea II | 8,00 |
| | | **281—340 kg viu** | |
| | | calitatea I | 12,25 |
| | | calitatea II | 11,25 |
| | | sub calitatea II | 9,00 |
| **321—400 kg viu** | | **341—400 kg viu** | |
| — calitatea I | 9,30 | calitatea I | 13,25 |
| — calitatea II | 8,80 | calitatea II | 12,25 |
| — sub calitatea II | 7,80 | sub calitatea II | 10,25 |
| **Peste 400 kg viu** | | **Peste 400 kg viu** | |
| — calitatea I | 9,80 | calitatea I | 14,35 |
| — calitatea II | 9,30 | calitatea II | 13,25 |
| — sub calitatea II | 8,30 | sub calitatea II | 11,00 |

În plus față de prețurile de mai sus, se vor acorda întreprinderilor agricole de stat și cooperativelor agricole prime de 200 pînă la 500 de lei pentru fiecare vițel livrat la greutăți mai mari decît cele prevăzute. De asemenea, crescătorilor individuali li se vor acorda prime de 300 de lei pentru fiecare vițel obținut în gospodăria proprie și contractat cu statul.

La bovinele adulte, prețurile de contractare urmează a se majora în medie cu 1,80 lei pe kilogram. Trebuie să menționez că ponderea acestora în producția de carne de bovine este de circa 30%.

Majorarea prețurilor se va face astfel :

| | Prețuri actuale | Prețuri noi |
|---|---|---|
| | lei/kg viu | |
| — calitatea I | 8,00 | 10,00 |
| — calitatea II | 7,00 | 8,50 |
| — sub calitatea II | 4,60 | 6,50 |

Majorările prețurilor de contractare și primele vor asigura unităților agricole, în condițiile unei activități normale de producție, o rentabilitate de circa 10%, creînd condiții bune pentru dezvoltarea creșterii bovinelor.

În ce privește porcinele, prețurile de contractare vor fi majorate, în medie pe kilogram, cu 0,90 lei pentru preluările de la cooperativele agricole și cu 0,50 lei pentru preluările de la întreprinderile agricole de stat. Această majorare este, de asemenea, diferențiată pe categorii de greutate, urmărindu-se stimularea producătorilor în livrarea la fondul de stat a porcilor în greutate de 100—120 kg. Față de actualele prețuri de contractare, la porcine prețurile se vor majora în felul următor :



| Grupele de greutate | Prețuri actuale lei/kg viu | Prețuri noi lei/kg viu |
|---|---|---|
| **Cooperativele agricole de producție, asociațiile intercooperatiste** | | |
| 80— 89 kg | 8,30 | 8,50 |
| 90—100 kg | 9,50 | 10,50 |
| 101—120 kg | 10,50 | 12,00 |
| 121—130 kg | 9,50 | 10,50 |
| Peste 130 kg | 9,50 | 10,50 |
| **Unități agricole de stat** | | |
| 80— 89 kg | 8,30 | 8,30 |
| 90—100 kg | 9,00 | 9,50 |
| 101—120 kg | 9,50 | 10,50 |
| 121—130 kg | 9,00 | 10,00 |
| Peste 130 kg | 9,00 | 9,50 |

În afara acestor majorări, se va acorda un spor de 1 leu pe kilogram peste prețul de 10,50 și respectiv 9,50 lei/kg — pentru porcii de peste 130 kg preluați în vederea fabricării de salamuri uscate și alte produse speciale din carne.

Pentru porcii livrați din gospodăriile populației se vor aplica aceleași prețuri, pe grupe de greutate, ca și la cooperativele agricole de producție.

Apreciem că prețurile propuse la porcine sînt acoperitoare și asigură condiții pentru stimularea dezvoltării, în continuare, a acestui sector cu o pondere foarte importantă în aprovizionarea cu carne a populației.

La tineretul ovin crescut pentru carne, pînă la un an, în greutate de cel puțin 20 kg se majorează prețurile de contractare de la 8 lei la 10 lei/kg. Se urmărește stimularea unităților agricole socialiste și a crescătorilor de a îngrășa tineretul ovin în vederea obținerii unor cantități sporite de carne de calitate superioară.

În ce privește păsările vii — ale căror cheltuieli de producție s-au redus —, prețurile de livrare urmează a

fi micșorate. La puii de găină de calitatea I, prețurile de contractare se vor reduce de la 15,30 lei la 13 lei/kg, iar la găinile de calitatea I, de la 13,95 la 11,70 lei/kg. Corespunzător, se vor reduce prețurile și la celelalte calități.

Acestea sînt, în general, măsurile de majorare și de reducere a unor prețuri de contractare și achiziție la animale și păsări.

Se propune, de asemenea, să se acorde în următorii ani o primă de producție pentru stimularea creșterii producției de lapte și predarea unor cantități mai mari către stat. În acest scop se are în vedere să se acorde o primă de 0,50 lei pentru fiecare litru de lapte livrat la fondul de stat cooperativelor care asigură o creștere anuală a livrărilor de lapte cu 150 de litri pe vacă furajată mai mult decît în anul precedent, cu condiția îndeplinirii în fiecare an a planului efectivelor de vaci cu lapte. De asemenea, gospodăriile populației care vor livra anual la fondul de stat pînă la 500 de litri de lapte pe o vacă vor primi o primă de 0,25 lei pentru fiecare litru, iar cele care vor livra statului peste 500 de litri anual pe o vacă vor primi o primă de 0,50 lei la litru. Acordarea acestor prime se va face fără modificarea prețului de desfacere cu amănuntul la lapte și produse lactate.

De asemenea, se vor aduce anumite îmbunătățiri la prețul peștelui. Va crește cu 4 lei/kg prețul la puietul pentru repopularea bălților. O anumită majorare se va face la alte sortimente de pește, urmărindu-se o mai bună corelare între sortimente, precum și între pește și carne.

Prin toate aceste măsuri se va asigura creșterea suplimentară a veniturilor producătorilor agricoli cu circa 1,5 miliarde de lei la nivelul producției pe 1973 și cu circa 1,9 miliarde de lei la nivelul anului 1975. Desigur, s-a luat în calcul livrarea animalelor la greutatea planificată ; fără îndoială, mulți producători vor merge spre livrarea de animale la greutăți mai mari, unde prețurile sînt stimulatorii. Aceasta va fi în folosul lor și în folosul întregii societăți, asigurîndu-se o cantitate mai mare de carne. Apreciem că astfel se realizează condiții materiale mai bune pentru înfăptuirea sarcinilor trasate de Congresul al X-lea, a prevederilor Programului național de dezvoltare a zootehniei.



Trebuie să menționez însă că acordarea acestor sporuri la contractarea și achiziționarea animalelor nu rezolvă de la sine problema dezvoltării într-un ritm rapid a zootehniei.

Crearea unor condiții materiale mai bune impune, în același timp, luarea măsurilor corespunzătoare de către Ministerul Agriculturii, consiliile populare județene, întreprinderile agricole de stat, cooperativele agricole de producție, pentru înlăturarea neajunsurilor existente în acest domeniu. Se impune înfăptuirea neabătută a măsurilor de sporire rapidă a numărului de animale, de creștere a producției animaliere, în vederea îmbunătățirii continue a aprovizionării populației. În această direcție, în primul rînd este necesară îmbunătățirea și dezvoltarea bazei furajere, avîndu-se în vedere folosirea cît mai eficientă a suprafețelor mari de pășuni și fînețe pe care le avem, executarea lucrărilor corespunzătoare de îngrijire și fertilizare. Pe baza experienței și rezultatelor obținute pe anumite suprafețe se poate ajunge la triplarea producției de furaje pe un hectar. Trebuie aplicat cu mai multă fermitate programul de strîngere la timp, păstrare și preparare rațională a furajelor. Ministerul Agriculturii împreună cu Ministerul Chimiei, Ministerul Economiei Forestiere și alte organe centrale să asigure punerea în funcțiune la termenele stabilite a tuturor capacităților

prevăzute pentru producerea biostimulatorilor, a drojdiei furajere, a furajelor proteice, acoperind astfel în condiții mai bune necesitățile de furaje combinate atît în întreprinderile agricole de stat, cît și în cooperative și, în perspectivă, și pentru producătorii individuali. Trebuie să menționez că, în ultimul timp, pe piața mondială costul furajelor proteice a crescut simțitor, la unele din ele prețul s-a dublat chiar în decurs de 5—6 luni. Iată de ce este necesar să se ia măsuri hotărîte pentru a se asigura producția acestora în țară. Va fi imposibil ca să mai recurgem la importuri în viitor — pe această cale nu vom putea asigura creșterea și dezvoltarea producției animaliere. De asemenea, trebuie să acordăm mai mare atenție creșterii și îngrășării animalelor în gospodăriile populației, atît la sate, cît și în zonele din jurul orașelor — aceasta reprezentînd o importantă resursă de sporire a producției animaliere. Dealtfel, la bovine, gospodăriile particulare dețin circa 50% din totalul efectivelor. Se impune ca Ministerul Agriculturii să întocmească în cel mai scurt timp, împreună cu consiliile populare județene, un program de măsuri concrete — pe fiecare județ, pe fiecare localitate — în vederea stimulării creșterii efectivelor de animale atît în unitățile socialiste, cît și la gospodăriile populației.

Ministerul Agriculturii, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini Grele și Ministerul Construcțiilor de Mașini-Unelte și Electrotehnicii au datoria să asigure înfăptuirea la timp a programului de mecanizare a lucrărilor în zootehnie — domeniu unde putem spune că sîntem de fapt abia la început. Este de înțeles că dezvoltarea rapidă a acestui sector impune soluționarea, în cel mai scurt timp, a problemelor mecanizării lucrărilor.

Vor trebui, totodată, stabilite măsuri pentru o mai bună organizare a producției și muncii în întreprinderile de



stat și cooperativele agricole de producție, urmărindu-se creșterea productivității muncii, calificarea corespunzătoare a lucrătorilor din zootehnie, reducerea substanțială a cheltuielilor de producție, încă destul de mari. Este necesar să se înțeleagă că măsurile pe care le-am luat acum de creștere a prețurilor de achiziții și contractare trebuie să fie urmate de măsuri serioase de organizare, de creștere a productivității, de reducere a cheltuielilor în fiecare unitate.

Ministerul Agriculturii, Academia de științe agricole trebuie să acorde o atenție mai mare îmbunătățirii selecției și reproducției animalelor, în scopul realizării unor indici ridicați de natalitate, reducerii consumurilor de furaje pe unitatea de produs. Va trebui asigurată aplicarea hotărîtă a măsurilor sanitar-veterinare, pentru înlăturarea pierderilor prin mortalitate pe care le avem în momentul de față și care influențează negativ costurile de producție din întreprinderile agricole de stat și din cooperative.

Este necesar să se aplice cu mai multă fermitate măsurile de îmbunătățire a activității în construcțiile zootehnice, reducîndu-se cheltuielile de investiții pe cap de animal.

M-am referit numai la cîteva din măsurile ce trebuie luate de Ministerul Agriculturii, consiliile populare, comitetele județene de partid, întreprinderile de stat și cooperative, de specialiști, de toți lucrătorii din agricultură pentru a asigura îmbunătățirea radicală a activității din sectorul zootehnic.

Odată cu aceasta este necesar ca Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare să ia măsurile corespunzătoare pentru prelucrarea superioară a produselor animaliere, pentru îmbunătățirea calității și diversificarea producției, pentru o valorificare corespunzătoare a sub-

produselor și deșeurilor animaliere. Aceasta trebuie să conducă la realizarea unor acumulări suplimentare, influențînd pozitiv costurile produselor vîndute populației. Așa cum s-a discutat nu de mult la Comitetul Executiv, avem încă mult de făcut pentru ca industria noastră alimentară să corespundă necesităților de aprovizionare în cît mai bune condiții a populației. În același timp, Ministerul Comerțului Interior trebuie să urmărească aplicarea strictă a măsurilor de îmbunătățire a aprovizionării populației, de păstrare corespunzătoare a produselor alimentare, de desfacere civilizată către populație. În acest domeniu mai sînt multe neajunsuri și trebuie să se treacă în mod hotărît la aplicarea măsurilor stabilite. Este de înțeles că sarcini deosebite revin consiliilor populare județene, comitetelor județene de partid, organizațiilor de partid din industria alimentară, din comerț, care trebuie să acorde o atenție sporită îndeplinirii măsurilor stabilite de partid și guvern.

Stimați tovarăși,

Ca urmare a acestor măsuri — care, după cum am arătat, asigură producătorilor venituri suplimentare de aproape 1,5 miliarde de lei în acest an — se impune îmbunătățirea prețurilor de vînzare la carne și la produsele din carne, precum și în alimentația publică. În același timp, se va asigura, cu acest prilej, o corelare mai bună a prețurilor la carnea de bovine, porc și pasăre, în funcție de calitățile nutritive și de cheltuielile de producție necesare. Prețul la carnea de bovină va trece pe primul loc, ceea ce corespunde costului mai ridicat și timpului mai îndelungat de creștere a bovinelor.

Noile prețuri cu amănuntul la carnea de bovine vor fi următoarele :



| | **Prețurile cu amănuntul lei/kg** | |
|---|---|---|
| | **actuale** | **noi** |
| — mușchi | 28,00 | 35,00 |
| — calitate superioară | 23,00 | 28,00 |
| — calitatea I | 16,00 | 21,00 |
| — calitatea II | 10,00 | 13,00 |

La carnea de porc, prețurile cu amănuntul vor fi următoarele :

| | **Prețuri actuale lei/kg** | **Prețuri noi lei/kg** |
|---|---|---|
| — mușchiuleț | 28,00 | 32,00 |
| — cotlet (antricot fără coastă) | 24,00 | 27,00 |
| — calitate superioară | 22,00 | 25,00 |
| — calitatea I | 15,00 | 17,00 |
| — calitatea II | 10,00 | 12,00 |
| — carne de porc fără slănină, preț mediu | 18,12 | 21,92 |
| — carne de porc cu slănină, preț mediu | 16,28 | 18,26 |

S-a avut în vedere să se stabilească un preț mai mic la carnea de porc cu slănină pentru a stimula consumul acesteia. Totodată, se propune reducerea prețurilor cu amănuntul la grăsimile de porc :

| | **Prețuri actuale lei/kg** | **Prețuri noi lei/kg** |
|---|---|---|
| — untură de porc calitate superioară | 15,00 | 12,00 |
| — untură de porc calitatea I | 14,00 | 11,00 |
| — untură de porc calitatea II | 13,00 | 10,00 |
| — slănină crudă și sărată | 17,00 | 15,00 |

În acest fel se va realiza o corelare mai bună cu prețul uleiului, stimulîndu-se consumul de untură și slănină.

În ce privește prețurile cu amănuntul la carnea de pasăre, ele vor fi următoarele :

— lei/kg —

| | Calitatea I | | Calitatea II | | Calitatea III | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | actuale | noi | actuale | noi | actuale | noi |
| **Păsări vii** | | | | | | |
| — pui de găină | 17,00 | 14,50 | 15,00 | 12,50 | 12,00 | 9,00 |
| — găini și cocoși | 15,50 | 13,00 | 13,00 | 10,50 | — | — |
| **Păsări tăiate** | | | | | | |
| — pui de găină întregi și nepreambalați | 25,00 | 22,00 | 22,00 | 19,00 | 17,00 | 13,00 |
| — pui de găină preambalați | 27,00 | 24,00 | 24,00 | 21,00 | — | — |
| — găini întregi nepreambalate | 23,00 | 20,00 | 21,00 | 18,00 | 16,00 | 12,00 |
| — găini preambalate | 25,00 | 22,00 | 23,00 | 20,00 | — | — |

Se are în vedere, totodată, ca — ținîndu-se seama de randamentele și de prețul de cost al producției de ouă — să se reducă prețul la ouă în medie cu 0,10 lei pe bucată, menținîndu-se în continuare diferențe în funcție de perioadele de livrare.

Pe baza acestor noi prețuri urmează să se stabilească, în mod corespunzător, prețurile la salamuri și la celelalte produse industrializate din carne, precum și în alimentația publică. Pentru a se evita o creștere prea mare a prețurilor acestor produse, se are în vedere ca beneficiile și cheltuielile să rămînă, în cifră absolută, la nivelul actual. În acest fel, procentual, ele vor suferi o reducere. Cheltuielile de desfacere, rabatul comercial vor rămîne, de asemenea, la nivelul actual ; deci, procentual, față de noile prețuri, și acestea vor trebui să sufere o anumită



reducere. Am avut în vedere acest lucru deoarece nici salariații industriei alimentare, nici cei din comerț nu vor face un efort suplimentar prin mărirea prețurilor la carne. Ca atare, nu are sens să crească beneficiile și cheltuielile de circulație.

Prin aplicarea noilor prețuri de desfacere la carne și pește — atît în sensul majorării, cît și al reducerii — pe total, populația urmează să cheltuiască suplimentar — la nivelul consumului actual — circa 750 000 000 de lei anual. La aceasta se adaugă cheltuielile pe care le va suporta statul la cantinele de studenți, elevi, ucenici, în armată și în alte sectoare. Ținînd seama de cheltuielile suplimentare pe care urmează să le suporte populația, pentru a asigura creșterea salariului real în concordanță cu prevederile planului cincinal și cu hotărîrile Conferinței Naționale, Comitetul Executiv a stabilit să se acorde tuturor salariaților și pensionarilor o alocație specială, neimpozabilă, de 7 lei lunar, care se va adăuga la salariu sau pensie. În același scop se propune majorarea alocației pentru copii cu 10 lei pe lună. De toate aceste sporuri vor beneficia circa 11 600 000 de persoane ; este vorba de 6 000 000 de salariați, 4 000 000 de copii și aproape 1 600 000 de pensionari. Copiii vor primi 480 000 000 anual, salariații circa 500 000 000 și pensionarii circa 130 000 000 de lei. În total, la nivelul unui an, prin acordarea acestor compensații, se va da populației 1,1 miliarde de lei, adică cu peste 300 000 000 de lei mai mult decît cheltuielile suplimentare pe care le va suporta populația în urma majorării prețului la carne și produse animaliere. Aceasta înseamnă, practic, că populația — salariații și pensionarii — nu numai că nu va suporta în fapt majorarea, dar va avea chiar un venit suplimentar de peste 300 000 000 de lei.

Am considerat că este bine să procedăm în felul

acesta, avînd în vedere atît necesitatea dezvoltării zootehniei, cît și faptul ca aceste eforturi să nu fie suportate de oamenii muncii. În felul acesta, considerăm că atît țărănimea, cît și muncitorimea vor putea acționa, fiecare în sectorul său de activitate, pentru înfăptuirea în condiții optime a sarcinilor trasate de Congresul al X-lea, realizîndu-se, totodată, întărirea și mai puternică a alianței și colaborării dintre clasa muncitoare și țărănime — cele două clase de bază ale societății noastre socialiste. Trebuie spus că prin măsurile pe care le luăm în zootehnie se asigură și o creștere simțitoare, pe total, a veniturilor țărănimii, deci o apropiere mai mare între veniturile țăranilor și cele ale muncitorilor din industrie. Aceasta va exercita, fără îndoială, o influență pozitivă asupra întregii noastre vieți sociale.

Măsurile propuse, modul de soluționare a lor exprimă în mod grăitor politica consecventă a partidului nostru de creare a condițiilor pentru creșterea producției în toate sectoarele de activitate și, totodată, preocuparea constantă de a asigura, pe măsura dezvoltării economiei naționale, creșterea veniturilor, ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al poporului. Se asigură astfel înfăptuirea consecventă a principiilor eticii și echității socialiste, creîndu-se o proporție mai corespunzătoare între veniturile diferitelor categorii de oameni ai muncii din România.

Stimați tovarăși,

Al doilea punct al ordinii de zi se referă la trecerea, în continuare, la înfăptuirea primei etape de majorare a salariilor prevăzută pentru actualul cincinal, etapă care a început, după cum se știe, în 1972. Avem în vedere ca, începînd de la 1 august, să se treacă în mod eșalonat, pînă la 1 noiembrie, la acordarea noilor majorări de salarii.



De aceste majorări urmează să beneficieze circa 4 600 000 de persoane ; aproximativ 2 800 000 vor primi sporuri complete, iar restul, care a primit anumite sporuri la salariu acum un an, vor beneficia de completările prevăzute pentru prima etapă. Prin aceste majorări, salariații vor obține venituri suplimentare, la nivelul unui an, în valoare de 6,5 miliarde de lei. Ținînd seama că indicele de prețuri se va menține în cadrul prevederilor de plan, în 1973 se va asigura un salariu real mai mare cu circa 4,5% decît în 1972, superior nivelului prevăzut în cincinal. Salariații care, prin majorările ce se vor efectua în acest an, depășesc plafoanele stabilite în vederea acordării unor facilități și drepturi sociale, vor beneficia, în continuare, de drepturile privind alocația de stat pentru copii, de bursele din învățămîntul de cultură generală și superior, de transportul gratuit la și de la locul de muncă.

Noile măsuri de creștere a veniturilor populației se adaugă celor luate pînă acum, corespunzător programului stabilit de Congresul al X-lea, pentru ridicarea generală a nivelului de trai al poporului. După cum este cunoscut, salariul minim pe economie a fost majorat de la 800 la 1 000 de lei ; au fost, de asemenea, majorate alte categorii de salarii mici. În cursul anului 1972 au fost majorate toate categoriile de pensii, asigurîndu-se pensionarilor venituri suplimentare de aproape 1,8 miliarde de lei pe an. De asemenea, au fost majorate substanțial alocațiile pentru copii. Pe această cale, veniturile familiilor, în special ale celor cu mai mulți copii, au crescut în total cu 2,2 miliarde de lei. Totodată, după cum se știe, în primii doi ani ai cincinalului au avut loc reduceri importante de prețuri la o serie de produse industriale de larg consum, printre care televizoare, aparate de radio și altele. În această perioadă au sporit considerabil cheltuielile

social-culturale ale statului, volumul lor fiind în 1972 cu circa 18% mai mare decît în 1970. Cheltuielile din fondurile sociale de consum, calculate pe o familie, se ridică în prezent la circa 7 000 de lei, față de 5 500 în 1970.

Ca urmare a creşterii veniturilor populației, a sporirii şi diversificării pe scară tot mai largă a producției bunurilor de consum, oamenii muncii au cumpărat în 1972 cu peste 70% mai multe mărfuri decît în 1965. Numai în 40 de zile din anul 1972 s-a vîndut prin rețeaua comercială un volum de mărfuri egal cu cel din întregul an 1950. În primii doi ani ai cincinalului, vînzările de mărfuri au crescut cu peste 2 miliarde mai mult decît prevederile de plan pe aceşti ani. Veniturile sporite ale populației şi-au găsit reflectare şi în îmbunătățirea corespunzătoare a consumului de produse agroalimentare şi industriale. De asemenea, s-au îmbunătățit şi serviciile prestate către populație. În primii doi ani ai cincinalului s-au construit peste 175 000 de apartamente. Înfăptuind cu consecvență politica partidului de dezvoltare în ritm rapid a avuției naționale, poporul nostru va beneficia în continuare de noi măsuri pentru creşterea nivelului de trai. Prevederile cincinalului în domeniul creşterii veniturilor vor fi realizate cu o anumită depăşire.

În anii 1974—1975 se va trece la cea de-a doua etapă a majorării salariilor prevăzută pentru acest cincinal. În această etapă, salariile vor fi majorate cu peste 16%. Ca urmare, salariul minim din economie va ajunge la peste 1 100 de lei lunar, iar salariul mediu lunar va fi, la sfîrşitul anului 1975, de circa 1 950 de lei, superior celui stabilit în planul cincinal. Aceasta va fi posibil ca urmare a angajamentelor luate şi a realizărilor obținute pînă acum în înfăptuirea acestor angajamente privind depăşirea prevederilor planului cincinal. Indicele prețurilor şi tarifelor se va încadra în prevederile din plan, ceea



ce va permite ca salariul real să crească pe întregul cincinal cu peste 21%, față de 20% cît s-a prevăzut.

Adoptarea tuturor măsurilor de creştere a bunăstării întregului popor a fost şi este posibilă datorită realizărilor pe care le obținem în dezvoltarea economiei, măsurilor luate de partidul şi statul nostru socialist, pe baza hotărîrilor Congresului al X-lea şi ale Conferinței Naționale, pentru perfecționarea organizării şi conducerii activității economice, a întregii vieți sociale. Înfăptuind politica partidului, întregul nostru popor munceşte cu hotărîre pentru a da viață angajamentelor asumate privind realizarea înainte de termen a actualului cincinal, pentru accelerarea ritmului de dezvoltare a întregii noastre economii. Am încheiat prima jumătate a planului cincinal cu rezultate bune. Producția industrială a crescut în 1971—1972 într-un ritm mediu de 11,8%, față de 10,5% cît se prevăzuse în planul cincinal. În semestrul I al acestui an s-a realizat o producție industrială cu 14,6% mai mare decît în aceeaşi perioadă a anului trecut. Rezultate bune s-au obținut şi în agricultură, în construcții, transporturi, circulația mărfurilor, în creşterea productivității muncii, reducerea prețului de cost, ridicarea rentabilității, în toate activitățile economice. Rezultatele de pînă acum, rezervele noi care au fost identificate ne-au dat posibilitatea să prevedem pentru anii 1973—1975 o producție industrială suplimentară. Posibilitățile reale de depăşire a sarcinilor cincinalului există şi în celelalte sectoare ale economiei. Bilanțul primei jumătăți a cincinalului, perspectivele îndeplinirii planului cincinal înainte de termen creează o bază sigură pentru aplicarea în continuare a prevederilor programului de creştere a nivelului de trai al întregului nostru popor.

Aş dori şi cu acest prilej să subliniez că tot ceea ce am realizat datorăm, în primul rînd, clasei noastre munci-

toare, care își îndeplinește în mod minunat rolul de clasă conducătoare a societății noastre socialiste. De la tribuna ședinței comune a Comitetului Central, Consiliului Suprem al Dezvoltării și Consiliului de Miniștri adresez cele mai calde felicitări și urări de noi succese eroicei noastre clase muncitoare. *(Aplauze puternice, prelungite).*

De asemenea, țărănimea noastră a obținut succese importante. Ea aduce o contribuție de mare însemnătate la înfăptuirea programului trasat de Congresul al X-lea și, de aceea, doresc ca de la această tribună să adresez felicitări și cele mai bune urări harnicei noastre țărănimi, tuturor lucrătorilor din agricultură! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Este clar că și intelectualitatea care lucrează în sectorul de concepție, de cercetare sau direct în producție, alături de muncitori și țărani, aduce o contribuție tot mai însemnată la înfăptuirea cincinalului, la realizarea politicii noastre de a pune la baza a tot ceea ce creăm și dezvoltăm cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane. Se cuvine, de aceea, să adresăm și intelectualilor noștri felicitări pentru activitatea desfășurată și urări de noi succese în viitor! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Este de înțeles că, vorbind de muncitori, țărani și intelectuali, am în vedere și pe bărbați, și pe femei, și pe bătrîni, și pe tineri, pe toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, pe toți cetățenii patriei, care, uniți, înfăptuiesc neabătut politica partidului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate în România. *(Aplauze puternice).*

Se cuvine, de asemenea, să menționăm rolul tot mai important pe care îl au comuniștii, organizațiile de partid, organele noastre de partid în înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea și de Conferința Națională, în unirea eforturilor tuturor oamenilor muncii. Consider că felicitările adresate tuturor categoriilor de oameni ai muncii sînt deopotrivă adresate și comuniștilor, și organizațiilor de partid din întreprinderi, comitetelor județene, întregului nostru activ de partid și de stat, care își îndeplinește în mod minunat rolul organizator și conducător în unirea eforturilor întregului popor pe calea înfăptuirii programului stabilit de Congresul al X-lea al partidului. *(Aplauze puternice, prelungite).*



Stimați tovarăși,

Am înfățișat măsurile principale pe care le propune spre adoptare Comitetul Executiv. Consider că atît măsurile de creștere a prețurilor la animale, de mai bună cointeresare a producătorilor agricoli, cît și măsurile de majorare a salariilor, cu compensarea corespunzătoare pentru creșterile de prețuri ce urmează a se efectua la carne și produsele din carne, sînt în concordanță cu cerințele și posibilitățile societății noastre, cu necesitatea unei mai bune corelări a diferitelor sectoare de activitate și a stimulării mai intense a dezvoltării sectorului zootehnic. Totodată, ele asigură o mai bună corelare a veniturilor între diferite categorii de oameni ai muncii și, ca atare, se înscriu în orientările stabilite de Congresul al X-lea și de Conferința Națională din 1972. De aceea, aș propune Comitetului Central, Consiliului Suprem al Dezvoltării și Consiliului de Miniștri să adopte aceste hotărîri, cu convingerea că ele vor constitui un imbold și mai puternic în activitatea țărănimii noastre, a clasei muncitoare, a intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, în înfăptuirea programului de dezvoltare în ritm susținut a economiei naționale, a întregii noastre societăți.

Sînt convins că țărănimea, muncitorimea, intelectualitatea vor privi aceste măsuri în mod pozitiv, văzînd în

ele expresia preocupării partidului și statului pentru dezvoltarea în ritm înalt a întregii economii, pentru asigurarea unui echilibru corespunzător și a unei unități între diferitele sectoare de activitate, aceasta fiind una din condițiile hotărîtoare ale mersului nostru înainte. Orice dezechilibru manifestat, la un moment dat, într-un sector sau altul nu poate să nu producă, pînă la urmă, anumite dereglări generale. De aceea, sînt convins că măsurile propuse corespund pe deplin intereselor societății noastre, ale tuturor categoriilor de oameni ai muncii, ale întregului nostru popor. Am ferma convingere că clasa noastră muncitoare, țărănimea, intelectualitatea vor acționa cu toată hotărîrea pentru a transpune în viață aceste măsuri, vor intensifica munca pentru a realiza înainte de termen sarcinile stabilite de Congresul al X-lea al partidului și de Conferința Națională. Cu această convingere, propun ca aceste hotărîri să fie adoptate, urmînd ca măsurile privitoare la prețuri să se aplice începînd din 14 iulie, adică de mîine dimineață.

Vă rog să transmiteți tuturor oamenilor muncii urări de succes în activitatea lor închinată înfloririi patriei, prosperității și fericirii întregului popor.

Vă doresc tuturor spor la muncă, multă sănătate și fericire. *(Aplauze puternice ; cei prezenți în sală ovaționează îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul general al partidului).*

# CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU PRIMA PROMOȚIE A INSTITUTULUI CENTRAL DE PREGĂTIRE A CADRELOR DE CONDUCERE DIN ECONOMIE ȘI ADMINISTRAȚIA DE STAT DIN CADRUL ACADEMIEI „ȘTEFAN GHEORGHIU"

— *13 iulie 1973* —

Stimați tovarăși,

Este o deosebită plăcere pentru mine să mă întîlnesc cu absolvenții primei serii a Institutului central de pregătire a cadrelor din economie și administrație. Aș dori să încep prin a vă felicita în mod călduros, în numele Comitetului Central, al meu personal, pe dumneavoastră toți cei care ați urmat timp de 2 ani cursurile acestui institut și — așa cum a spus tovarășul Răutu aici — ați absolvit aceste cursuri cu rezultate bune. Vă felicit în mod călduros ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Am ascultat cuvîntul celor trei tovarăși care s-au referit la rezultatele obținute în decursul acestor 2 ani și care și-au luat angajamentul, în numele dumneavoastră, de a merge acum în unitățile respective pentru a realiza în practică și a transpune în viață ceea ce ați studiat în cadrul institutului.

Fără îndoială că organizarea institutului — reflectînd preocuparea generală a conducerii partidului și statului nostru pentru perfecționarea întregii activități economico-sociale și, în mod deosebit, pentru ridicarea nivelului de

cunoștințe al cadrelor de conducere, ca și al tuturor oamenilor muncii — răspunde uneia din cele mai importante sarcini ale activității noastre în condițiile actuale. Înfăptuirea societății socialiste multilateral dezvoltate, progresul în ritm înalt al industriei, agriculturii, al științei și culturii, organizarea întregii vieți economico-sociale pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane este strîns legată de oameni, de cadre cu pregătire corespunzătoare, în stare să înțeleagă bine schimbările din societate, evenimentele care au loc atît în viața internă, cît și în viața internațională, să fie în stare să tragă din toate aceste schimbări concluziile corespunzătoare pentru activitatea practică.

Consider că Academia „Ștefan Gheorghiu“ — și, în cadrul Academiei, Institutul central de pregătire a cadrelor — desfășoară o activitate meritorie în domeniul pregătirii cadrelor, al ridicării nivelului de cunoștințe politice și, totodată, și al nivelului de cunoștințe în domeniul științei conducerii, în toate domeniile legate de conducerea sectoarelor de activitate, economice și sociale din țara noastră.

Desigur, sîntem la început. Dumneavoastră sînteți prima serie a acestui institut. Cei 2 ani de învățămînt, orientarea studiilor spre o strînsă legătură cu unitățile de producție, cu viața au reprezentat factorul important în desfășurarea studiilor. Sper că viața va demonstra că institutul, organizarea învățămîntului în cadrul lui sînt utile și va dovedi că, într-adevăr, trecînd la organizarea acestor cursuri, am răspuns unor necesități vitale — aș putea spune — ale dezvoltării societății noastre socialiste. Urmează, desigur, ca activitatea în unitățile unde veți lucra să demonstreze în practică că acești 2 ani au fost folosiți din plin de fiecare dintre dumneavoastră, că toți participanții la acest curs au reușit să-și însușească cu-



noștințele corespunzătoare pentru a îndeplini în mai bune condiții sarcinile care le vor sta în față.

Sînt convins că angajamentele pe care vi le-ați luat, de a acționa în așa fel încît să aduceți o contribuție tot mai mare — împreună cu colectivele în care lucrați, cu toți oamenii muncii din unitățile respective — la înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea al partidului și de Conferința Națională vor fi îndeplinite în bune condiții. Dealtfel, această convingere a mea se bazează pe rezultatele pe care le-ați obținut la învățătură în acești 2 ani, pe preocuparea și seriozitatea cu care ați studiat în toată această perioadă, pe faptul că temele sau studiile de încheiere a lucrărilor s-au axat pe probleme concrete ale conducerii activității economico-sociale. Deci am toate motivele să-mi pot exprima această încredere.

Aș dori ca activitatea fiecăruia dintre dumneavoastră să nu dezmintă în nici un fel această încredere. Și sper că așa se va întîmpla. *(Aplauze).*

În încheiere, vă doresc, dragi tovarăși, mult succes în activitatea dumneavoastră viitoare, în aplicarea în viață a cunoștințelor dobîndite în cadrul institutului, în îndeplinirea sarcinilor mari și de răspundere care vă stau în față. Vă urez tuturor satisfacții tot mai mari în muncă, multă sănătate și fericire ! *(Aplauze puternice).*

# ÎNTERVIU ACORDAT ZIARULUI EGIPTEAN „AL MISSA"

— *13 iulie 1973* —

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, după vizita dumneavoastră de anul trecut în Egipt, relațiile egipteano-române s-au dezvoltat în mod sensibil. Considerați că ele se vor intensifica și mai mult în viitor, avînd în vedere faptul că în prezent există numeroase forme de colaborare între cele două țări? Cum apreciați, domnule președinte, relațiile dintre Partidul Comunist Român și Uniunea Socialistă Arabă din Egipt? Considerați că în viitorul apropiat este posibilă o dezvoltare a acestei colaborări utile?*

RĂSPUNS : Între România și Egipt există vechi relații de colaborare în multe domenii de activitate. Vizita pe care am efectuat-o în primăvara anului trecut în țara dumneavoastră, convorbirile pe care le-am avut cu președintele Sadat constituie un moment important în relațiile dintre țările noastre, au deschis o perspectivă nouă în dezvoltarea colaborării între poporul român și poporul egiptean. În cursul vizitei am ajuns, împreună cu președintele Sadat, la concluzii comune cu privire la extinderea colaborării, iar în perioada scurtă care a trecut de atunci s-au obținut o serie de rezultate, îndeosebi în domeniul cooperării în producție.



De asemenea, au avut loc schimburi de delegații între Partidul Comunist Român și Uniunea Socialistă Arabă, ceea ce ilustrează relațiile bune care se dezvoltă între partidele noastre, îndeosebi după vizita pe care am efectuat-o anul trecut în Egipt.

Pot aprecia, pe baza rezultatelor obținute pînă acum, a înțelegerilor realizate între țările și partidele noastre, că există perspective deosebit de bune pentru extinderea colaborării, atît în domeniile economic, tehnic, științific, cît și al relațiilor dintre partidele noastre. Dezvoltarea acestor relații corespunde atît intereselor popoarelor noastre, cît și cauzei generale a luptei împotriva imperialismului, pentru progres social și pace.

ÎNTREBARE : *Ce ne puteți spune, domnule președinte, despre relațiile României cu celelalte țări arabe? Cum se prezintă ele în momentul de față?*

RĂSPUNS : În ce privește relațiile noastre cu alte țări arabe, aș putea spune că între România și unele dintre ele există, de asemenea, relații vechi, tradiționale. În ultimul timp s-au realizat acorduri de colaborare în domeniile economic, tehnic, științific, cultural cu majoritatea statelor arabe. Avem relații bune, de colaborare în diferite domenii, cu aproape toate țările arabe și apreciez că există pentru viitor bune perspective pentru extinderea colaborării cu aceste țări în toate domeniile de activitate.

ÎNTREBARE : *Care este părerea dumneavoastră despre evoluția situației din Orientul Mijlociu? Cum apreciați refuzul constant al Israelului, timp de 6 ani, de a-și retrage trupele din teritoriile arabe ocupate și de a aplica rezoluția Consiliului de Securitate din noiembrie 1967? Ținînd seama de evoluția generală a vieții internaționale, de evenimentele majore din ultimele luni,*

*s-ar putea afirma că există speranțe în reglementarea conflictului, că sînt acum șanse sporite ca pacea să fie instaurată în regiunea Orientului Mijlociu ?*

RĂSPUNS : În ce privește situația din Orientul Mijlociu, după cum cred că cunoașteți, România s-a pronunțat în mod constant pentru o soluție politică, pe baza rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967. În acest cadru avem în vedere retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, asigurarea integrității și suveranității naționale a tuturor statelor din această zonă și crearea condițiilor ca fiecare popor să-și poată concentra eforturile spre dezvoltarea economică și socială independentă.

După părerea mea, în noile condiții internaționale — ținînd seama de tendințele generale de rezolvare a problemelor și de accentuare a cursului spre destindere — apar posibilități de a se putea ajunge la o soluționare a situației din Orientul Mijlociu pe baza rezoluției Consiliului de Securitate. Desigur, în această direcție sînt necesare eforturi susținute. Consider că este necesar ca toate țările care doresc să se ajungă la pace în Orientul Mijlociu să depună eforturi pentru a se putea obține pacea.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, ce ne puteți spune în legătură cu problema palestineană ?*

RĂSPUNS : România consideră că pentru a se obține o soluționare trainică a situației din Orientul Mijlociu trebuie să se asigure și o rezolvare corespunzătoare a problemei populației palestinene. Am în vedere de a se asigura condiții corespunzătoare pentru populația palestineană, în conformitate cu dorințele sale legitime de a duce o viață independentă, de sine stătătoare.

ÎNTREBARE : *Orientul Mijlociu aparține zonei mediteranene situate în sudul Europei. Instaurarea păcii în această zonă ar avea — credem — o influență pozitivă asupra situației de pe continentul european. Cum apreciați deci, domnule președinte, eventualitatea ca problema Orientului Mijlociu să fie adusă în discuția conferinței pentru securitate și cooperare în Europa ? Dar problema unei eventuale participări a țărilor din această zonă la conferința general-europeană ?*



RĂSPUNS : După cum știți, conferința general-europeană are menirea de a elabora căile pentru așezarea relațiilor dintre statele continentului pe baze noi — pe egalitate, respect al independenței și suveranității naționale, neamestec în treburile interne și avantaj reciproc. Totodată, conferința trebuie să creeze condiții mai favorabile pentru extinderea colaborării economice, tehnico-științifice, culturale și de altă natură între toate țările europene.

Fără îndoială că și țările din Orientul Mijlociu, ca și alte țări ale lumii, sînt direct interesate în realizarea securității europene.

În același timp, înfăptuirea unor relații noi în Europa va exercita o puternică influență pozitivă atît asupra situației din Orientul Mijlociu, asupra țărilor din Mediterană, cît și asupra întregii situații internaționale.

Desigur că, discutînd problemele internaționale, nu se poate să se evite sau să se omită și discutarea situației din Orientul Mijlociu. În acest cadru, nu cred însă că este posibil să se discute în mod special problemele Orientului Mijlociu. Dealtfel, nici nu ar fi logic ca țările europene să se ocupe de probleme care privesc nemijlocit țările acestei zone și care trebuie soluționate cu participarea statelor direct interesate.

În ce privește participarea unor țări din această zonă la conferința general-europeană, după cum știți, România s-a pronunțat pentru a fi ascultate țările arabe care

și-au exprimat această dorință. Vom continua și în viitor să ne pronunțăm pentru crearea condițiilor ca țările care și-au exprimat dorința să-și poată expune punctele de vedere în cadrul lucrărilor conferinței general-europene.

ÎNTREBARE : *Cum apreciați rolul țărilor mici și mijlocii în consolidarea destinderii internaționale, în evoluția lumii contemporane ?*

RĂSPUNS : În soluționarea marilor probleme internaționale, în consolidarea cursului destinderii în lume apreciem că este necesară participarea activă a tuturor țărilor, indiferent de mărimea lor. În acest context, România acordă un rol important țărilor mici și mijlocii și consideră că ele trebuie să fie mai active și să participe direct la soluționarea tuturor problemelor, de aceasta depinzînd și soluționarea acestora în interesul tuturor țărilor — inclusiv al celor mici și mijlocii —, în interesul promovării unor relații de colaborare și pace între toate popoarele lumii.

ÎNTREBARE : *După opinia dumneavoastră, domnule președinte, sînt îndreptățite speranțele într-o destindere tot mai accentuată în lume ? Credeți că a sosit timpul desființării blocurilor militare ? Considerați că în momentul de față există șanse mai mari ca pacea să domnească în întreaga lume și o nouă eră să înceapă, aceea a colaborării și relațiilor prietenești dintre toate popoarele ?*

RĂSPUNS : După cum se cunoaște, s-au obținut o serie de rezultate pozitive în soluționarea unor probleme internaționale, în accentuarea cursului destinderii. Desigur, nu trebuie să se uite nici un moment că mai sînt forțe imperialiste, colonialiste, reacționare, care constituie un pericol permanent pentru destindere, pentru realizarea egalității și respectarea independenței statelor. De aceea, pentru a asigura accentuarea destinderii, soluționarea marilor probleme internaționale — inclusiv lichidarea conflictelor care mai există — în interesul tuturor țărilor și al colaborării, este necesar ca toate popoarele, toate forțele antiimperialiste să acționeze mai unite și cu mai multă fermitate.



Trebuie să spun deschis că, după părerea mea, a vorbi de destindere înseamnă a pune și problema unor măsuri de dezangajare militară — de reducere a armamentelor, de dezarmare generală și, în acest context, de desființare a blocurilor militare. Desigur, toate acestea trebuie să constituie o preocupare permanentă a tuturor popoarelor. Aș dori să subliniez încă o dată că nu se poate realiza o dezvoltare a vieții internaționale în direcția colaborării prietenești între toate popoarele și a păcii decît prin intensificarea luptei tuturor popoarelor, care sînt direct interesate și de care depinde pînă la urmă realizarea acestei politici noi.

ÎNTREBARE : *România va sărbători anul viitor împlinirea a 30 de ani de la eliberarea sa de sub jugul fascist și nazist. Pornind de la aceasta, ne-ați putea face cunoscută poziția României față de mișcările de eliberare națională și față de țările care încă mai luptă pentru independența lor națională ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, anul viitor poporul român va sărbători 30 de ani de la victoria insurecției naționale antifasciste, care i-a deschis calea făuririi unei vieți noi, a ridicării bunăstării și fericirii sale. Aș putea spune că vom sărbători această aniversare în condițiile unor succese remarcabile în toate domeniile de activitate — în dezvoltarea industriei, agriculturii, științei, culturii, în ridicarea bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. Practic, vom face bilanțul victoriei construcției socialiste, care a deschis poporului român o cale nouă, i-a asigurat deplina independență națională.

România a sprijinit și sprijină în mod activ lupta popoarelor pentru consolidarea și întărirea independenței lor naționale. Din propria experiență știm că orice popor care a scuturat jugul dominației străine, pentru a putea beneficia cu adevărat de cuceririle sale, trebuie să-și făurească o puternică economie independentă, să se bucure din plin de independență națională, de suveranitate. Numai astfel își va putea făuri propriul destin, așa cum îl dorește, fără nici un amestec din afară.

În ce privește mișcările de eliberare națională din Africa, România întreține relații active cu aceste mișcări, le acordă întregul său sprijin — material, politic, diplomatic — în lupta pentru lichidarea definitivă a dominației colonialiste străine. Vom continua și în viitor să acordăm întregul nostru sprijin acestor mișcări. Sîntem convinși că, într-un timp nu prea îndepărtat, aceste popoare vor obține victoria deplină.

ÎNTREBARE: *Excelență, sînteți oare satisfăcuți de realizările pe care le-a obținut revoluția socialistă în țara dumneavoastră în toate domeniile de activitate? România a întîmpinat greutăți în timpul etapei de transformare socialistă? Au existat lucruri pozitive și negative în cursul acestei perioade?*

RĂSPUNS: Aș putea spune că sînt mulțumit de rezultatele pe care poporul român le-a obținut, sub conducerea partidului comunist, în construcția socialismului. Aceasta se bazează pe faptul că producția industrială va fi în acest an de aproape 25 de ori mai mare decît în 1938. Desigur, după cum se știe, industria este proprietatea întregului popor. În agricultură am obținut, de asemenea, succese importante în creșterea producției agricole. De asemenea, agricultura este socialistă. Am obținut succese remarcabile în dezvoltarea învățămîntului, științei, culturii, în ridicarea nivelului de cultură, al educației întregului nostru popor. A crescut continuu nivelul de trai al poporului. La eliberarea țării, venitul național era sub 100 de dolari pe cap de locuitor; astăzi este de aproape 800 de dolari. Deci, apreciind în mod pozitiv rezultatele obținute pînă acum, mă bazez pe ceea ce am realizat pe calea făuririi societății socialiste, inclusiv pe succesele obținute în participarea maselor populare la conducerea societății, în dezvoltarea continuă a democrației socialiste.



Desigur, aceste rezultate nu s-au obținut de la sine, au trebuit învinse multe greutăți. În această activitate uriașă au fost comise și unele greșeli pe care, personal, le-am criticat nu o dată. Dar, făcînd bilanțul întregii activități, trebuie să spunem că el este deosebit de pozitiv. Acest bilanț demonstrează că socialismul este orînduirea care asigură cele mai bune condiții pentru progresul rapid al poporului pe calea dezvoltării sale economice și sociale, a bunăstării și independenței.

ÎNTREBARE: *Am observat, în timpul vizitei mele în România, că cetățenele din țara dumneavoastră participă la foarte multe activități. Crede Excelența-Voastră că femeia a reușit să joace un rol important în activitatea socială, în viața publică și de partid?*

RĂSPUNS: Trebuie să spun că regimul socialist a asigurat femeii din România drepturi egale în toate domeniile de activitate. Într-adevăr, femeile participă în mod activ — și, trebuie să spun, cu bune rezultate — în toate domeniile vieții economico-sociale. Pot menționa cu satisfacție că, în multe activități de conducere, femeile își îndeplinesc în foarte bune condiții îndatoririle ce le revin și nu sînt cu nimic mai prejos decît bărbații. Dealtfel, ele reprezintă în România 51% din totalul populației — și

este de înțeles că edificarea orînduirii noi, socialiste, nu se poate realiza decît cu participarea activă a tuturor cetățenilor, fără deosebire de sex.

În acest sens, recenta plenară a Comitetului Central al partidului nostru a apreciat rolul și contribuția importantă pe care femeile o aduc la dezvoltarea economico-socială a țării și a subliniat necesitatea antrenării lor și mai largi în toate domeniile de activitate.

ÎNTREBARE : *Tineretul în toate țările are cheile viitorului țărilor lui, este generația care va primi responsabilitatea conducerii acestor țări. Ce credeți, Excelență, în legătură cu unele tendințe și fenomene care apar din cînd în cînd în rîndurile tineretului din diferite țări care determină să-l abată de la munca și activitatea serioasă? Oare răspunderea pentru toate aceste fenomene nu cade pe umerii organelor și organizațiilor chemate să îndrume și să educe acest tineret ?*

RĂSPUNS : Întotdeauna generațiile tinere au reprezentat viitorul țărilor lor și fiecare generație tînără a avut în fața sa probleme noi. Deci și generația tînără de astăzi are în fața sa probleme noi, care izvorăsc din schimbările sociale, politice, naționale, istorice ale etapei contemporane. Frămîntările tineretului sînt, în fond, frămîntările și preocupările societății în care trăiește și crește acest tineret. Apare tot mai clar că, în multe țări, tineretul este nemulțumit de stările de lucruri actuale, este dornic de a se pune capăt politicii vechi, de inegalitate socială, de asuprire națională, de a se asigura realizarea unei lumi mai drepte — atît pe plan național, cît și pe plan internațional. Consider pe deplin îndreptățite aceste preocupări și dorințe ale tineretului. Tineretul trebuie sprijinit, organizat și orientat în direcția asigurării soluționării problemelor contemporane în spiritul dreptății sociale.



Desigur, nu trebuie să scăpăm din vedere că în lumea capitalistă există forțe care încearcă să dezorienteze tineretul, să-l abată de pe calea luptei sociale, pentru dreptate. Aceasta pune în fața partidelor și organizațiilor politice progresiste, revoluționare, sarcina de a se ocupa de organizarea, de orientarea și conducerea luptei tineretului, inclusiv de educarea lui.

În ce privește tineretul român, trebuie să spun că sînt deosebit de mulțumit de felul în care el participă la întreaga activitate de făurire a socialismului. El constituie un factor activ în tot ceea ce s-a înfăptuit și se înfăptuiește în România.

Doresc să subliniez încă o dată că este necesar să acordăm mai multă atenție educării și îndrumării tineretului, pentru ca el să fie pregătit să ducă mai departe steagul luptei pentru dreptate socială, pentru libertate și independență, pentru progres. Prin însăși firea sa, tineretul este de partea progresului, a noului.

ÎNTREBARE : *În sfîrșit, domnule președinte, cu acest prilej, cînd ați binevoit să-mi acordați un interviu deosebit de valoros pentru ziarul „Al Missa" din Cairo, aș putea duce poporului egiptean un mesaj de la Excelența-Voastră ?*

RĂSPUNS : Păstrez cele mai plăcute amintiri despre vizita pe care am făcut-o în frumoasa dumneavoastră țară, despre întîlnirile cu populația, cu muncitorii, cu tineretul, cu intelectualii, în general cu mulți oameni ai muncii din Egipt. De aceea, aș ruga să transmiteți tuturor locuitorilor țării dumneavoastră, întregului popor salutul meu cordial și cele mai bune urări de succes în lupta pentru făurirea unei vieți noi, pentru obținerea păcii.

# CUVÎNT
# LA ÎNTÎLNIREA DE LUCRU CU FACTORI DE RĂSPUNDERE DIN AGRICULTURĂ, INDUSTRIA ALIMENTARĂ ŞI COMERŢ

*— 14 iulie 1973 —*

Analizînd unele din principalele prevederi ale programelor de dezvoltare a producţiei vegetale şi animale, de valorificare superioară a acestei producţii în cadrul industriei alimentare, în scopul îmbunătăţirii aprovizionării industriei şi populaţiei, tovarăşul Nicolae Ceauşescu subliniază că realizarea lor trebuie să aibă în primul rînd în vedere asigurarea producţiei de bază pentru aprovizionare, începînd cu carnea şi legumele.

În acest context, discuţia se axează pe problemele sectorului zootehnic, creşterii producţiei de carne, unde, în urma hotărîrii adoptate la 13 iulie, există preţuri de contractare şi de achiziţii stimulatorii, menite să sporească şi mai mult cointeresarea producătorilor agricoli.

— Trebuie să se acţioneze cu fermitate atît pentru sporirea numărului de animale, cît şi pentru creşterea producţiei — subliniază secretarul general al partidului, recomandînd în acest sens industrializarea completă a preparării furajelor, îmbogăţirea lor cu proteine şi alte elemente de mare valoare nutritivă. Să trecem, totodată, la punerea în valoare a păşunilor şi fineţelor, la valorificarea lor integrală. Să se aibă în vedere ca îngrăşătoriile



de animale să fie amplasate în apropierea bazelor furajere, pentru a se elimina transporturile costisitoare.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu atrage atenţia asupra faptului că încă de pe acum trebuie să se treacă la rezolvarea acestor probleme, să nu se aştepte pînă la consfătuirea din toamnă a lucrătorilor din zootehnie.

— Esenţial este să se acţioneze cu fermitate, să se treacă de la faza elaborării programelor la aplicarea lor concretă în viaţă.

Interesîndu-se asupra producţiei de legume, tovarăşul Nicolae Ceauşescu este informat că în acest sector cantităţile recoltate sînt în creştere, pe de o parte, datorită lucrărilor agricole executate în mod corespunzător, iar pe de alta datorită mecanizării. La fasole şi mazăre, de pildă, mecanizarea este totală, prin folosirea unei combine foarte valoroase produse în ţară.

— An de an planul nu s-a realizat însă — remarcă tovarăşul Nicolae Ceauşescu. — Trebuie asigurată producţia de legume. Mecanizarea — aceasta este esenţialul, cu atît mai mult cu cît forţa de muncă reprezintă o pondere foarte importantă în preţul de cost.

În timpul discuţiilor sînt abordate şi probleme referitoare la creşterea producţiei de sfeclă de zahăr, de porumb şi soia pentru ulei.

Apreciind rezultatele obţinute, secretarul general al partidului remarcă faptul că producţiile la hectar sînt încă sub nivelul posibilităţilor şi al condiţiilor existente, iar valorificarea porumbului şi soiei sub forma unor sortimente variate de produse alimentare este încă redusă.

— Să îmbunătăţim soiurile — relevă tovarăşul Ceauşescu. — Să asigurăm creşterea eficienţei industrializării unor plante, începînd de la sporirea producţiei la hectar.

Ministrul Angelo Miculescu arată că există preocu-

pări pentru remedierea acestor lipsuri judicios observate aici.

— Toate măsurile preconizate să fie înfăptuite integral — arată secretarul general. — Trebuie ca și cercetarea științifică să-și aducă o contribuție eficientă, mai ales în domeniul culturii de soia, pentru că aceasta este o plantă bogată în proteine.

În ce privește piscicultura, sînt înfățișate unele detalii ale programului de creștere a peștelui în apele interioare ale țării, prin amenajarea bălților, iazurilor și rîurilor. Se arată că treptat se vor satisface necesitățile populației de aprovizionare cu pește proaspăt ; peștele oceanic va fi utilizat cu precădere pentru preparate industrializate.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu recomandă să fie urgentate îndeplinirea acestui program, realizarea lui cu mijloace eficiente. Avem toate condițiile, există multe lacuri care trebuie curățate și populate cu pește.

În contextul prezentării stadiului industrializării unor produse, ministrul de resort se referă la tehnologiile unor fabrici de prelucrare a cerealelor, laptelui și cărnii, mecanizării și automatizării fabricației.

În această ordine de idei, secretarul general al partidului atrage atenția că problema centrală o reprezintă calitatea produselor, ceea ce impune respectarea fermă a tehnologiilor de preparare.

Aceeași problemă — a îmbunătățirii calității și diversificării sortimentelor de produse alimentare — a fost abordată și prin prisma sarcinilor care revin cercetării.

— Trebuie ca cercetarea în industria alimentară să se pună mai serios pe treabă, institutele de cercetări și catedrele din facultăți să se preocupe de problema valorificării superioare a producției agricole — relevă tovarășul Nicolae Ceaușescu. — În prelucrarea laptelui, a porumbului, în producerea pastelor făinoase sînt probleme care își așteaptă soluționarea rapidă. Desigur, activitatea de cercetare trebuie corelată cu necesitățile agriculturii, ale producției.



În 1975 — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu — industria alimentară să se prezinte cu mult schimbată față de acum în ce privește calitatea, diversificarea producției. Sînt începuturi bune, dar, cum se spune, cu o floare nu se face primăvară. Aici, e drept, nu este numai o floare. Ceea ce ați prezentat însă în expoziție trebuie să se afle în magazine, la dispoziția cumpărătorilor.

Întîlnirea de lucru cu cadre de conducere și specialiști din agricultură și industria alimentară a îmbrățișat, în mod practic, toate sectoarele acestei ramuri de bază a economiei naționale. Sarcinile deosebit de importante trasate cu o zi în urmă de secretarul general în cuvîntarea rostită la ședința comună a C.C. al P.C.R., Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale și Consiliului de Miniștri pentru îmbunătățirea radicală a activității în zootehnie au căpătat noi valențe și dimensiuni, prin indicațiile referitoare la dezvoltarea agriculturii și industriei alimentare în ansamblul lor. Ele continuă. la nivelul unei sporite exigențe, hotărîrile adoptate în ultimii ani, fiind menite să asigure înfăptuirea programului stabilit de Congresul al X-lea și de Conferința Națională.

# TOAST
## LA DINEUL OFERIT DE PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE FEDERATIVE IUGOSLAVIA, PREŞEDINTELE UNIUNII COMUNIŞTILOR DIN IUGOSLAVIA, IOSIP BROZ TITO, ŞI SOŢIA SA, IOVANKA BROZ, ÎN CINSTEA SECRETARULUI GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREŞEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU, ŞI A TOVARĂŞEI ELENA CEAUŞESCU

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă Federativă Iugoslavia

*— 15 iulie 1973 —*

Dragă tovarăşe Tito,
Stimată tovarăşă Iovanka Broz,
Stimaţi tovarăşi,

Aş dori să exprim bucuria noastră că am putut să ne întîlnim astăzi cu dumneavoastră, să ne aflăm în Iugoslavia.

Este adevărat că întîlnirile noastre au loc destul de des, că între partidele şi popoarele noastre se dezvoltă relaţii de strînsă colaborare în toate domeniile de activitate.



Dezvoltarea vieţii sociale, a activităţii pe plan mondial reclamă însă să ne întîlnim din cînd în cînd pentru a discuta împreună căile de extindere a relaţiilor bilaterale, cît şi o serie de probleme internaţionale.

În cursul convorbirilor de astăzi, pe lîngă constatarea că relaţiile noastre merg deosebit de bine, am stabilit să acţionăm împreună în direcţia lărgirii în viitor a colaborării şi cooperării în producţie.

Fără îndoială că relaţiile între ţările şi partidele noastre corespund intereselor popoarelor respective şi reprezintă totodată o contribuţie la cauza colaborării şi a păcii.

În lume sînt într-adevăr multe schimbări. Popoarele noastre, care au contribuit şi contribuie activ la viaţa internaţională, sînt interesate ca în soluţionarea problemelor internaţionale să se asigure independenţa, suveranitatea şi posibilitatea ca fiecare popor să se dezvolte corespunzător voinţei sale.

Aş dori să exprim satisfacţia noastră pentru faptul că aţi acceptat invitaţia de a vizita România în toamna acestui an, în vederea continuării convorbirilor şi a dezvoltării relaţiilor dintre ţările noastre. Consider deci că întîlnirea noastră, deşi scurtă, va exercita o influenţă deosebit de pozitivă asupra dezvoltării colaborării dintre ţările noastre, cît şi asupra vieţii internaţionale.

Aş dori, totodată, să exprim satisfacţia noastră pentru informarea pe care tovarăşul Tito ne-a prezentat-o, precum şi bucuria noastră pentru succesele obţinute de popoarele Iugoslaviei în toate domeniile de activitate. Ca prieteni ai popoarelor Iugoslaviei sîntem deosebit de mulţumiţi de aceste succese şi le dorim succese tot mai mari.

Toastez în sănătatea tovarășului Tito și a tovarășei Iovanka Broz, în cinstea și pentru prosperitatea popoarelor Iugoslaviei !

Pentru dezvoltarea colaborării între partidele și popoarele noastre !

Pentru colaborare și pace în lume ! *(Aplauze).*

# CUVÎNT LA ÎNTÎLNIREA CU UN GRUP DE STUDENȚI ȘI ELEVI AMERICANI CARE A VIZITAT REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

*— 24 iulie 1973 —*

Doamnelor și domnilor,

Dragi prieteni,

Este pentru mine și soția mea o deosebită plăcere să salut tinerii entuziaști din Statele Unite care poartă o denumire semnificativă de „Ambasadori ai prieteniei".

Aș dori să mulțumesc pentru minunatul program pe care formațiile respective ni l-au prezentat astăzi, făcîndu-ne astfel cunoștință cu muzica și cu dansul american.

Într-adevăr, faptul că anul acesta vor veni în România un număr mai mare de tineri americani, sper că va oferi posibilitatea de a cunoaște felul de viață, sentimentele de prietenie, de ospitalitate ale poporului român. Dealtfel, dacă m-aș referi la faptul că domnul Morgan și doamna s-au căsătorit în România, aș putea spune că, se pare, v-ați simțit destul de bine. Aș dori să vă felicit din toată inima pe dumneavoastră și să vă urez multă fericire, multă sănătate, să aveți mulți copii. *(Aplauze).* Aș avea mare plăcere să-i văd în România. *(Aplauze).*

Domnul Morgan și domnul Rockefeller în cuvîntul lor s-au referit la tradițiile poporului român, la necesitatea de dezvoltare a colaborării între popoarele noastre, ceea ce corespunde intereselor păcii și unei vieți mai bune.

Într-adevăr, fiecare popor îşi are istoria sa, fiecare popor a cucerit independenţa şi bunăstarea prin grele lupte şi sacrificii, inclusiv poporul Statelor Unite ale Americii. Dealtfel, dacă nu mă înşel, peste 3 ani veţi sărbători 200 de ani de la independenţă.

Trăim astăzi însă cu totul alte vremuri ; cuceririle ştiinţei, civilizaţiei au creat condiţii noi pentru ca toate popoarele să poată să-şi afirme atît capacitatea creatoare, cît şi posibilităţile de a-şi crea o viaţă mai bună. Sperăm că eforturile pe care le depun popoarele pentru a asigura o lume mai bună, fără războaie, o lume a păcii vor fi încununate cu succes. În direcţia aceasta s-au obţinut o serie de rezultate, se întreprind paşi de mai toate popoarele.

Sînt bucuros să constat că între România şi Statele Unite se dezvoltă relaţii bune de colaborare în toate domeniile de activitate, şi aş putea aprecia că vizitele, turneele dumneavoastră în România sînt tocmai expresia acestor relaţii tot mai bune care se dezvoltă între România şi Statele Unite.

Sper că aţi constatat că poporul român, tineretul român este animat de sentimente de prietenie, de dorinţa sinceră de colaborare, de a trăi în pace, de a-şi putea edifica societatea socialistă în libertate, de a-şi crea o viaţă aşa cum o doreşte el.

Aşa cum am spus şi anul trecut, preşedintele dumneavoastră a făcut un început bun prin vizita în România, aşa cum şi vizita mea în Statele Unite la un an după vizita sa a constituit un moment important în relaţiile dintre ţările noastre. Sigur că contactele dintre şefii de state, între oamenii politici au importanţa lor în prietenia între popoare, dar trebuie să spun că, după părerea mea, un rol de cea mai mare importanţă îl au contactele directe între oamenii de toate categoriile, între tineretul ţărilor, pentru că, pînă la urmă, popoarele, tineretul trebuie să



facă totul pentru o lume mai dreaptă şi mai bună. Omenirea numără aproape 4 miliarde de oameni. Tineretul reprezintă peste 1 miliard. Vă închipuiţi ce înseamnă ca omenirea să acţioneze cu toată fermitatea pentru o politică nouă, deoarece nimeni nu va putea să nu ţină seama de dorinţa popoarelor. Îndeosebi doresc din nou să menţionez tineretul, care este o forţă puternică, care a fost întotdeauna de partea progresului, colaborării şi, astăzi, mai mult ca oricînd, trebuie să fie o forţă principală în lupta pentru o lume mai dreaptă.

Vă rog să duceţi poporului american sentimentele de prietenie ale poporului român. Vă rog, dragi prieteni tineri, să duceţi tinerilor şi tinerelor din ţara dumneavoastră sentimentele de prietenie ale tineretului român, dorinţa de a se întîlni tot mai des, de a realiza o strînsă colaborare cu tineretul american, contribuind prin aceasta la prietenia popoarelor noastre, la cauza păcii în lume.

Vă urez multă fericire, multă sănătate şi sper să mai reveniţi în România. *(Aplauze).*

# CUVÎNT
# LA SOLEMNITATEA SEMNĂRII ACORDULUI GENERAL DE COLABORARE ÎNTRE REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA ȘI REPUBLICA AFRICA CENTRALĂ

## Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România a generalului de armată Jean Bedel Bokassa, președintele Republicii Africa Centrală

*— 26 iulie 1973 —*

Stimate domnule președinte și dragul meu prieten,
Doamnă,
Domnilor,

Aș dori să exprim satisfacția mea, a Consiliului de Stat și a guvernului român pentru semnarea Acordului general de colaborare dintre România și Africa Centrală. Consider semnarea acestui acord de către cei doi șefi de stat ca un moment important, care deschide o pagină nouă în istoria relațiilor dintre țările noastre.

În acest acord este înscrisă dorința popoarelor noastre de a dezvolta o colaborare activă în toate domeniile de activitate, de a acționa împreună în vederea dezvoltării economico-sociale, a creării unor obiective economice în Africa Centrală prin colaborarea dintre reprezentanții celor două țări. Fără îndoială că această colaborare corespunde pe deplin intereselor popoarelor român și centrafrican, că ea va contribui totodată la cauza păcii între toate popoarele.

Aș dori să menționez și de această dată că colaborarea dintre popoarele noastre are la bază principiile egalității în drepturi, respectul independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne și avantajul re-



ciproc, principii care asigură o colaborare bună între națiunile noastre și care sînt astăzi universal acceptate de toate națiunile lumii. Totodată, doresc să arăt că colaborarea dintre țările noastre nu impietează în nici un fel asupra relațiilor de colaborare pe care fiecare țară le dezvoltă cu alți parteneri, ci, dimpotrivă, se completează — am putea spune chiar că această colaborare creează condiții mai bune pentru dezvoltarea unei conlucrări mai generale între state.

Pornind de la toate acestea, doresc să exprim, încă o dată, hotărîrea guvernului și poporului român de a traduce în mod consecvent în viață acest acord pe care l-am semnat astăzi, de a extinde colaborarea dintre popoarele noastre.

Doresc să urez poporului centrafrican succese tot mai mari în dezvoltarea sa economico-socială, multă prosperitate. Desigur, doresc să menționez contribuția pe care prietenul meu, președintele Bokassa, a adus-o la realizarea acestui acord și la dezvoltarea colaborării dintre țările noastre și să-i exprim mulțumiri. *(Aplauze).*

# TOAST
# LA DINEUL OFERIT DE PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI REPUBLICII AFRICA CENTRALĂ, GENERAL DE ARMATĂ JEAN BEDEL BOKASSA

## Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

*— 26 iulie 1973 —*

Stimate domnule președinte și scump prieten,
Doamnelor și domnilor,

Aș dori, la acest dineu oferit în onoarea președintelui și prietenului meu Bokassa, să exprim încă o dată satisfacția mea, a soției mele, a Consiliului de Stat, a poporului român pentru relațiile bune dintre România și Republica Africa Centrală.

Vizita neoficială de prietenie pe care o faceți în România, împreună cu doamna Bokassa, cu ceilalți membri ai delegației constituie o expresie a relațiilor de prietenie care se dezvoltă în mod minunat între noi înșine și între popoarele noastre.

Ați vizitat și cu acest prilej cîteva din centrele importante ale Republicii Socialiste România, v-ați întîlnit cu oameni ai muncii și ați putut constata peste tot primirea călduroasă, sentimentele de prietenie ale poporului român. Eu personal, soția mea, colaboratorii cu care am vizitat țara dumneavoastră păstrăm o plăcută impresie despre primirea călduroasă de care ne-am bucurat pretutindeni în frumoasa dv. țară. Aș putea deci spune că poporul



român și poporul centrafrican înțeleg că prietenia și colaborarea dintre ele constituie un factor important al dezvoltării lor independente, al făuririi bunăstării lor materiale și spirituale. Atît eu și cred că și prietenul meu va fi de acord că noi nu facem altceva decît să dăm expresie dorinței popoarelor noastre de colaborare și prietenie.

Deși vizita a fost o vizită neoficială, de prietenie, am avut convorbiri asupra unui cerc larg de probleme atît în ce privește colaborarea bilaterală, cît și problemele internaționale. Pot spune că am ajuns la o deplină înțelegere de a extinde colaborarea noastră în toate domeniile de activitate. Dealtfel, Acordul de colaborare pe care l-am semnat astăzi, care se poate spune că are o însemnătate istorică în colaborarea dintre țările noastre, precum și celelalte convenții ce vor fi semnate în continuare de miniștrii și reprezentanții țărilor noastre fac ca de fapt vizita să aibă o importanță deosebită. Aș putea spune că ea capătă aproape o importanță mai mare decît o vizită oficială.

Eu sînt complet de acord cu ceea ce a spus în această seară, la semnarea acordului, prietenul meu, că cele două țări s-au angajat de a-și uni eforturile în vederea dezvoltării lor mai rapide în domeniile economic, științific, cultural, în ridicarea nivelului lor de trai.

Aș dori ca această colaborare a noastră să constituie un exemplu de felul cum două țări de pe continente diferite sînt hotărîte să colaboreze în spirit de egalitate, de respect mutual și avantaj reciproc pentru progresul general al fiecăreia. Țările noastre, în etape diferite, au suferit jugul asupririi străine, au luptat pentru independența națională și au cîștigat această independență prin lupte grele. Ele sînt hotărîte de a face totul pentru a-și asigura deplina independență, pentru a participa la dez-

voltarea pe principii noi a colaborării între toate statele lumii.

Iată de ce România și în viitor va fi întotdeauna de partea acelor țări și va dezvolta colaborarea cu acele state care luptă pentru lichidarea definitivă a politicii imperialiste, colonialiste, neocolonialiste, pentru a asigura dezvoltarea fiecărei națiuni corespunzător voinței sale, fără nici un amestec din afară. Sînt sigur că colaborarea dintre țările noastre va răspunde nu numai năzuințelor popoarelor noastre, ci și cauzei generale a luptei pentru independență națională, pentru pace, cauzei tuturor națiunilor care doresc să trăiască libere.

Aș dori să propun tuturor celor prezenți să ridicăm un toast pentru dezvoltarea colaborării și prieteniei dintre Republica Socialistă România și Republica Africa Centrală, dintre popoarele celor două țări.

În sănătatea președintelui Bokassa și a soției sale, care, din păcate, nu a putut fi prezentă în această seară și căreia îi urăm multă sănătate.

În sănătatea dumneavoastră, a tuturor ! *(Aplauze).*

# INTERVIU ACORDAT ZIARULUI SUDANEZ „EL SAHAFA"

*— 27 iulie 1973 —*

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, România a început construcția socialismului pornind de la o economie agrară nedezvoltată. Ea urmează o cale proprie, în strînsă concordanță cu condițiile specifice ale țării, și obține succese strălucite în dezvoltarea economică. Cu toate acestea, apreciați că România este un stat în curs de dezvoltare. Care sînt motivele pentru care faceți o astfel de apreciere ? Dacă doriți să ne vorbiți, chiar și foarte pe scurt, despre experiența României în edificarea socialistă.*

RĂSPUNS : În momentul în care România a pășit pe calea construcției socialiste se poate spune că se găsea la un nivel de dezvoltare foarte scăzut. Industria era slab dezvoltată ; dealtfel, populația care lucra în agricultură reprezenta peste 75%, iar venitul național nu depășea 100 de dolari pe cap de locuitor. La toate acestea trebuie adăugate distrugerile provocate de război și alte greutăți cărora România a trebuit să le facă față în primii ani de după eliberare. Odată cu trecerea puterii politice în mîinile clasei muncitoare, în alianță cu țărănimea și celelalte pături de oameni ai muncii, s-a pus problema făuririi unei economii noi și lichidării rămînerii în urmă.

Propunîndu-ne să construim societatea socialistă, am apreciat că trebuie să trecem la industrializarea țării, ca factor primordial pentru progresul general al țării. Astăzi, producția industrială este mai mare de circa 25 de ori față de 1938, anul cu producția cea mai înaltă din trecut. În 1938 produceam circa 280 000 de tone de oțel; în 1973 vom produce 8 000 000 de tone. Tot în acel an produceam circa 1,1 miliarde kWh energie electrică; anul acesta vom produce circa 48 de miliarde kWh. Cred că aceste două exemple sînt concludente pentru ritmul și amploarea dezvoltării industriale a țării.

Odată cu preocuparea pentru industrializare, am considerat că trebuie să acordăm atenția corespunzătoare agriculturii.

În această direcție, am pus pe prim plan cooperativizarea agriculturii, mecanizarea, chimizarea, introducerea științei agricole moderne. Trecînd la cooperativizarea agriculturii, am ținut seama de specificul țării noastre și am acționat pentru convingerea maselor țărănești despre superioritatea agriculturii socialiste. De aceea, cooperativizarea s-a realizat într-o perioadă relativ lungă, fiind încheiată în 1962. Trebuie menționat că acest fapt a determinat ca în perioada cooperativizării să obținem o creștere continuă a producției agricole, infirmînd astfel o anumită teză care începuse să-și facă loc potrivit căreia cooperativizarea ar duce la un moment dat la o anumită scădere a producției agricole. Județul Constanța — unde ne găsim în momentul de față — a fost primul județ cooperativizat din România. Producția de cereale — de grîu, spre exemplu — era în medie de 700—800 kg la hectar. Anul acesta, în Constanța se va obține la grîu o producție de circa 3 400 kg la hectar. Acest fapt — ca și creșterea producției agricole pe întreaga țară — demonstrează că



cooperativizarea a creat condiții optime pentru o sporire rapidă și simțitoare a producției agricole.

În 1948 lucrau în agricultura românească cîteva mii de tractoare, toate din import. Acum, pe ogoarele României lucrează peste 115 000 de tractoare fabricate în țară. Producem, la nivelul acestui an, peste 35 000 de tractoare, România devenind, dealtfel, și una din exportatoarele de tractoare și mașini agricole. De asemenea, am trecut la dezvoltarea producției de îngrășăminte și de alte produse chimice necesare agriculturii, asigurînd în momentul de față peste 100 kg de îngrășăminte substanță activă la hectar, iar în 1975 apropiindu-ne de circa 200 kg. Deci, rezultatele pe care le obținem noi în agricultură sînt legate de cooperativizare, de mecanizare, de chimizare, de introducerea hotărîtă a cuceririlor științei în acest sector.

Una din preocupările importante ale partidului și guvernului României a fost generalizarea învățămîntului, pregătirea cadrelor necesare tuturor sectoarelor de activitate. Trebuie să menționez că, în trecut, în România exista o populație destul de numeroasă care nu știa carte. În 1945, de exemplu, 35% din populație era analfabetă și semianalfabetă. Am lichidat de mult această situație; am generalizat învățămîntul obligatoriu pentru toți cetățenii țării. Actualmente am trecut la generalizarea învățămîntului obligatoriu de 10 ani. Am dezvoltat învățămîntul liceal și învățămîntul superior. Practic, în momentul de față, asigurăm formarea tuturor cadrelor necesare României pentru toate sectoarele de activitate. În același timp, în institutele de învățămînt din România învață un număr destul de mare — cîteva mii — de studenți din alte țări.

De asemenea, am acordat o atenție deosebită dezvoltării științei și culturii, ridicării nivelului de cunoștințe al maselor largi populare, considerînd că aceasta repre-

zintă un factor de o deosebită importanță pentru construcția socialistă, pentru creșterea generală a gradului de civilizație al poporului. Pe această bază, a avut loc, desigur, creșterea veniturilor populației, ridicarea nivelului de trai al maselor largi populare, al întregului popor, aceasta constituind, dealtfel, problema esențială a întregii activități a partidului nostru comunist, a statului, însăși esența făuririi societății socialiste. Putem deci spune că, în anii construcției socialiste, România, poporul român, sub conducerea partidului său comunist, a obținut succese însemnate, înfăptuind societatea socialistă, iar acum trecînd la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate — o etapă nouă în dezvoltarea sa.

De ce, totuși, apreciez că România este țară în curs de dezvoltare ? Pentru că, cu toate rezultatele remarcabile pe care le-am obținut, ne mai desparte o distanță destul de mare de țările avansate din punct de vedere economic. Este adevărat că orînduirea socială este superioară, dar nu putem ignora faptul că baza materială este încă scăzută. De aceea, ne-am propus ca în următorii 10—15 ani să lichidăm practic acest decalaj și să ne apropiem, din punctul de vedere al dezvoltării economice, de țările avansate. Ritmul de dezvoltare a industriei din primii doi ani și jumătate ai actualului plan cincinal este de circa 12%, iar în prima jumătate a acestui an de 14,5%, ceea ce ne îndreptățește să afirmăm că vom putea să recuperăm acest decalaj în perioada amintită mai înainte.

Desigur, în elaborarea politicii sale, partidul a ținut seama de condițiile specifice ale țării, de trecutul istoric, național, de gradul de dezvoltare socială, de tradiții, dar, totodată, s-a călăuzit după principiile și adevărurile generale ale socialismului, care sînt universal valabile. Printre acestea aș menționa trecerea mijloacelor de producție în mîinile poporului, instaurarea puterii politice prin care poporul să participe nemijlocit la conducerea întregii activități economice și sociale a statului, înfăptuirea principiului socialist de repartiție, lichidînd inegalitățile din trecut, deci asigurarea dreptății sociale în viața societății.



În concluzie, pot spune că rezultatele obținute de poporul român în construcția socialistă se datoresc tocmai faptului că a știut să aplice principiile generale la condițiile specifice ale României, să asigure rolul conducător al partidului și unirea în jurul său a întregului popor, care sprijină în mod unanim politica internă și externă a partidului și statului.

ÎNTREBARE : *Ce loc atribuiți tineretului și femeilor în sistemul social-politic al țării dumneavoastră ? Care credeți că trebuie să fie locul tinerei generații și al femeii în dezvoltarea generală a lumii contemporane ?*

RĂSPUNS : În România, femeile reprezintă peste 51% din populație. Este de înțeles că ele sînt participante active la tot ceea ce se înfăptuiește în țara noastră, regimul socialist asigurînd deplina egalitate în drepturi și preocupîndu-se deopotrivă de promovarea în toate domeniile de activitate a tuturor cetățenilor, atît a bărbaților, cît și a femeilor. Deci, femeile ocupă un loc important în întreaga viață socială în raport cu ponderea pe care o au în totalul populației. Noi dăm o înaltă apreciere femeii și considerăm că ea are un rol de o însemnătate deosebită în întreaga viață a societății.

În ce privește tineretul, trebuie să spun că, la tot ceea ce s-a înfăptuit în România, tineretul a participat întotdeauna în mod activ și cu întreaga sa pricepere, cu entuziasmul său, contribuind, alături de toți cetățenii țării, la edificarea cu succes a socialismului. Aș putea spune că nu există latură a activității în care să nu fi fost și să nu

fie prezent tineretul. Pornind de aici, noi acordăm o mare atenţie pregătirii tineretului, creînd condiţii ca el să-şi poată însuşi cele mai noi cunoştinţe ştiinţifice şi tehnice, educării lui pe baza concepţiei înaintate despre lume şi viaţă — materialismul dialectic şi istoric —, pentru a face ca generaţia tînără de astăzi să poată asigura mîine continuarea operei de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate, a comunismului, să asigure viitorul liber şi independent al patriei.

ÎNTREBARE : *În ultimul timp, domnule preşedinte, România şi-a extins relaţiile cu statele în curs de dezvoltare, în mod deosebit cu statele africane şi arabe. Vizita pe care o veţi efectua într-o serie de state din America Latină se înscrie în contextul dezvoltării relaţiilor cu statele din lumea a treia? Care sînt obiectivele acestei vizite? Care sînt, în general, rezultatele relaţiilor pe care România le întreţine cu statele în curs de dezvoltare?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, România acordă o mare însemnătate extinderii relaţiilor sale cu ţările care au păşit pe calea dezvoltării independente, cu statele care luptă pentru ridicarea lor economico-socială, pentru consolidarea suveranităţii naţionale. În ultimii ani am dezvoltat largi relaţii cu ţările africane, cu statele arabe. Dealtfel, trebuie să menţionez că cu multe dintre acestea România are relaţii tradiţionale. Vizita pe care am efectuat-o în 1972 în opt ţări africane şi arabe a constituit tocmai expresia acestor relaţii de colaborare şi a marcat, totodată, un moment nou în ridicarea pe o treaptă superioară a acestei colaborări.

Într-adevăr, în curînd urmează să efectuez o vizită într-un număr de ţări din America Latină. Această vizită se înscrie, de asemenea, în politica României de extindere a relaţiilor sale cu ţările care luptă pentru dezvoltarea lor economico-socială independentă. De ţările America Latine România este, de asemenea, legată şi prin anumite tradiţii şi prin anumite afinităţi, aş putea spune, determinate de originea latină comună. Vizita în aceste ţări are drept obiectiv identificarea de noi domenii de colaborare economică, tehnico-ştiinţifică şi culturală, întărirea relaţiilor de prietenie, a solidarităţii în lupta pentru o lume mai bună şi mai dreaptă, o lume a păcii.



Relaţiile cu toate statele în curs de dezvoltare, cu toate ţările care se pronunţă pentru o politică independentă contribuie la dezvoltarea economico-socială a fiecărui stat. Ele sînt bazate pe principiile egalităţii, respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, avantajului reciproc, neamestecului în treburile interne — şi, deci, oferă o bază nouă de afirmare a relaţiilor între state. Într-un sens mai larg, se poate spune că aceste relaţii se înscriu în lupta pe care o ducem împreună cu aceste state împotriva politicii imperialiste de forţă şi dictat, împotriva colonialismului şi neocolonialismului. Întărirea acestor relaţii constituie o parte a luptei pentru respectarea dreptului fiecărui popor de a-şi hotărî dezvoltarea aşa cum o doreşte, fără nici un amestec din afară, corespunzînd deci cauzei progresului şi păcii între popoare.

ÎNTREBARE : *Ce ne puteţi spune, domnule preşedinte, despre rolul jucat de România în pregătirea Conferinţei de la Helsinki pentru securitatea europeană, despre rolul jucat de ţara dumneavoastră în desfăşurarea conferinţei şi care va fi aportul său în viitor în această problemă? Sînteţi satisfăcut, domnule preşedinte, de rezultatele la care s-a ajuns după prima etapă a conferinţei?*

RĂSPUNS : România, împreună cu alte ţări socialiste, s-a pronunţat de mulţi ani pentru o conferinţă general-europeană, pornind de la necesitatea de a aşeza relaţiile de pe acest continent pe principii noi, care să asigure dezvoltarea în siguranţă şi independenţă a fiecărei na-

țiuni europene. Doresc să menționez că țara noastră a colaborat larg cu toate țările europene în pregătirea conferinței, a acționat intens, în cadrul lucrărilor pregătitoare de la Helsinki, pentru stabilirea normelor și principiilor de bază pe care să fie organizată această conferință. Și apreciez că s-au obținut rezultate pozitive în această direcție. De asemenea, țara noastră a participat activ la stabilirea directivelor pentru comisii, pe baza cărora se vor întocmi documentele finale ale conferinței. Doresc, totodată, să menționez că la lucrările primei faze a conferinței, în cadrul întîlnirii miniștrilor de externe, România și-a expus pe larg punctul său de vedere cu privire la toate problemele privind atît securitatea europeană, cît și viața internațională. Aș putea deci spune că țara noastră a adus, în acest sens, o contribuție activă — împreună, desigur, cu toate țările participante. Doresc să menționez cu multă satisfacție că rezultatele obținute se datoresc tocmai faptului că s-a ajuns la un consens general, că s-au putut stabili, de comun acord cu toți participanții, orientările și principiile de bază ale relațiilor dintre state. Poate aceasta constituie unul dintre cele mai importante succese obținute pînă acum în pregătirea și în desfășurarea lucrărilor primei etape a Conferinței general-europene. Sîntem deci mulțumiți de rezultatele obținute și vom participa activ la faza a doua, deci la lucrările comisiilor pentru elaborarea documentelor corespunzătoare. Apreciem că succesul Conferinței general-europene va avea o importanță istorică nu numai pentru Europa, ci și pentru dezvoltarea generală a vieții internaționale.

ÎNTREBARE : *Care este părerea dumneavoastră, domnule președinte, despre dorința unor state arabe de a participa la această conferință ?*

RASPUNS : România s-a pronunțat și se pronunță pentru a se accepta dorința țărilor arabe mediteraneene care și-au exprimat dorința de a-și expune punctul de vedere în cadrul conferinței. Ea este pentru a se crea condiții ca aceste țări să-și poată prezenta punctele lor de vedere în cadrul acestei conferințe.



ÎNTREBARE : *Domnule președinte, România a fost primul stat, după Uniunea Sovietică, membru al Pactului de la Varșovia, care, în 1967, a stabilit relații diplomatice cu Republica Federală Germania. De asemenea, l-ați invitat pe președintele S.U.A., Nixon, să întreprindă o vizită în țara dumneavoastră în 1969. O seamă de alte inițiative de acest gen mă determină să vă întreb dacă România are o concepție proprie în ceea ce privește necesitatea unei apropieri între țările socialiste și cele capitaliste. De asemenea, care este concepția României despre relațiile economice internaționale, despre rolul acestora în lumea contemporană ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, România a stabilit relații diplomatice cu Republica Federală Germania în 1967. A făcut aceasta pornind de la realitățile din Europa, de la existența celor două state germane. Avînd de mult relații cu Republica Democrată Germană, țara noastră a considerat că este necesar să acționeze și pentru normalizarea relațiilor sale cu Republica Federală Germania. Am apreciat că aceasta este de natură să contribuie la soluționarea problemelor din Europa, la crearea și la impulsionarea cursului nou, de destindere și colaborare. Trebuie să spun că evenimentele, viața au confirmat pe deplin justețea acestui punct de vedere și a acțiunii României.

În relațiile sale internaționale, România pornește de la faptul că există țări cu orînduiri sociale diferite, că, pe baza principiilor coexistenței pașnice, între toate aceste țări pot să se dezvolte relații de colaborare în toate domeniile de activitate. Dealtfel, în condițiile actuale ale dez-

voltării tehnicii și științei, participarea la diviziunea internațională a muncii și la schimbul mondial de valori materiale și spirituale este o necesitate obiectivă pentru progresul general al oricărei țări.

În acest spirit s-a realizat și vizita președintelui Statelor Unite, Nixon, în România, în 1969, precum și vizita mea, în 1970, în Statele Unite ; în acest spirit se dezvoltă relațiile de colaborare dintre România și Statele Unite. Aș putea spune că evenimentele, viața au confirmat, de asemenea, pe deplin justețea acestei politici pe care a dus-o și o duce România.

Este de înțeles că dezvoltarea vieții internaționale impune o colaborare activă între toate statele, lărgirea schimburilor economice, științifice, culturale — acestea constituind factori importanți pentru afirmarea unei politici noi de pace și colaborare între toate popoarele lumii. Desigur, am în vedere ca la baza tuturor acestor relații să se pună principiile egalității în drepturi, respectului și suveranității, independenței naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

ÎNTREBARE : *Permiteți-mi, domnule președinte, să abordez o problemă față de care popoarele din Orientul Mijlociu sînt deosebit de sensibile. Țara dumneavoastră are relații bune atît cu țările arabe, cît și cu Israelul. Cum concepeți contribuția pe care România ar putea să o aducă la restabilirea păcii și normalizarea situației în această parte a lumii ? Ce însemnătate acordați rezolvării problemei palestinene pentru restabilirea păcii în Orientul Mijlociu ?*

RĂSPUNS : România s-a pronunțat întotdeauna pentru soluționarea problemelor din Orientul Mijlociu — ca, dealtfel, a tuturor problemelor dintre state — pe cale politică, pașnică. Nu doresc să fac acum istorie, dar am considerat că acest conflict — mă refer la războiul din 1967 —



nu poate duce la soluționarea problemelor, ci, dimpotrivă, numai la complicarea situației. De aceea, așa cum am apreciat și în situația altor conflicte, am considerat că trebuie să acționăm în așa fel încît să contribuim la soluționarea acestor probleme, nu la agravarea lor. Am considerat că menținerea relațiilor diplomatice cu statele în conflict nu înseamnă aprobarea acestui conflict, ci, dimpotrivă, înseamnă a menține posibilitățile pentru a acționa în direcția soluționării lui pe cale pașnică, politică.

Trebuie să spun că apreciem că rezoluția Consiliului de Securitate din noiembrie 1967 oferă baza pentru o soluționare politică a conflictului și considerăm că toate statele trebuie să acționeze în direcția aplicării acestei rezoluții. În ce o privește, România va face tot ce poate în această direcție. Considerăm că Israelul trebuie să se retragă din teritoriile arabe ocupate, că, în general, nu se poate accepta ocuparea de teritorii străine. Ne pronunțăm, totodată, pentru asigurarea integrității teritoriale și a suveranității naționale a tuturor statelor din Orientul Mijlociu. Este în interesul tuturor popoarelor din Orientul Mijlociu de a se restabili cît mai repede pacea, pentru a-și putea concentra eforturile în direcția progresului economico-social, a ridicării bunăstării lor materiale și spirituale. Considerăm, totodată, că este necesar să se țină seama de necesitatea asigurării condițiilor ca populația palestineană să poată duce o viață de sine stătătoare, să se organizeze în mod independent, autonom, corespunzător voinței sale. Aceasta constituie, după părerea mea, un factor de deosebită importanță pentru a se realiza o pace trainică în Orientul Mijlociu.

ÎNTREBARE : *În ultima perioadă s-a ridicat cortina asupra unor noi crime în continentul african. Este vorba de crime comise asupra unor copii, a unor femei și bătrîni. Ce părere aveți despre aceste crime petrecute în*

*Guineea-Bissau și Mozambic? Dacă ne-ați putea expune, de asemenea, poziția țării dumneavoastră privind mișcările de eliberare națională din Africa. Există între aceste mișcări și România legături și apropieri? Dacă ne puteți spune ceva în legătură cu poziția României față de guvernul minoritar rasist din Rhodesia.*

RĂSPUNS : România s-a pronunțat în mod consecvent și activ pentru lichidarea definitivă a dominației coloniale în Africa și în întreaga lume. Am condamnat întotdeauna și este clar că condamnăm și în prezent cu toată asprimea noile crime comise de colonialiștii portughezi în Guineea-Bissau, în Mozambic și în celelalte teritorii. Apreciez că este necesar ca popoarele, opinia publică mondială să acționeze cu toată fermitatea împotriva acestor crime și, în același timp, pentru a se pune capăt în cel mai scurt timp dominației colonialiste. România a condamnat și condamnă regimurile rasiste din Africa de Sud, din Rhodesia și sprijină lupta pentru a se pune capăt acestor regimuri, pentru asigurarea deplinei egalități în drepturi pentru toți cetățenii acestor țări și participarea lor la conducerea întregii activități a statului.

Întreținem relații strînse cu mișcările revoluționare naționale din aceste țări. De asemenea, avem relații strînse cu toate mișcările de eliberare națională din Angola, Guineea-Bissau, Namibia și Mozambic, le acordăm sprijin material, politic și diplomatic. Am semnat cu reprezentații acestor mișcări declarații comune. Avem de acum în România un reprezentant permanent al Angolei și urmează să primim și pe reprezentanții altor mișcări de eliberare, în raport cu dorințele lor. Apreciem că este necesară intensificarea sprijinului pentru aceste mișcări din partea țărilor socialiste, a opiniei publice mondiale, pentru a se putea asigura triumful luptei de eliberare a acestor popoare, care, după părerea mea, este apropiat.



ÎNTREBARE : *Cunoașteți, domnule președinte, că Sudanul, ca și celelalte state africane care s-au aflat sub dominația colonialistă sînt caracterizate de existența mai multor naționalități pe teritoriul lor. În țara dumneavoastră, alături de poporul român, trăiesc și alte naționalități. Ați reușit să stabiliți o unitate națională trainică. Binevoiește, Excelența-Voastră, să ne vorbească despre experiența României în acest domeniu și despre unitatea trainică a poporului român în momentul de față?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, în România locuiesc, alături de poporul român, și cetățeni de alte naționalități, îndeosebi maghiari, germani, sîrbi. În trecut, clasele exploatatoare, indiferent de naționalitate, au dus o politică de învrăjbire a maselor populare de diferite naționalități pentru a le putea asupri mai bine. Orînduirea socialistă, Partidul Comunist Român au asigurat deplina egalitate în drepturi între toți cetățenii, fără deosebire de naționalitate. Am asigurat dreptul fiecărui cetățean, indiferent de naționalitate, de a putea participa activ și de a ocupa orice funcție în partid și în stat. În același timp, prin Constituția țării, și în activitatea practică am asigurat folosirea limbii materne — în învățămînt, în administrație, în justiție și în alte domenii de activitate. Am acordat o atenție deosebită dezvoltării industriale a tuturor regiunilor țării, deci și a regiunilor locuite de populație de alte naționalități, deoarece am considerat că asigurarea dezvoltării economice a tuturor regiunilor constituie un factor de importanță deosebită pentru afirmarea principiului egalității în drepturi. Toate acestea au contribuit la realizarea unității trainice între toți cetățenii patriei. Noi considerăm că felul în care am rezolvat problema națională constituie una dintre marile realizări ale României socialiste.

ÎNTREBARE: *Cum apreciați perspectiva relațiilor dintre România și Sudan? Doriți să transmiteți — prin intermediul ziarului nostru — un mesaj poporului sudanez, ale cărui sentimente de prietenie pentru poporul român și pentru Excelența-Voastră, personal, ați putut să le cunoașteți cu prilejul vizitei de anul trecut la Khartum?*

RĂSPUNS: În primul rînd, doresc să menționez că relațiile dintre România și Sudan se dezvoltă în mod ascendent. În această direcție, apreciez că vizita pe care am efectuat-o cu un an și cîteva luni în urmă în Sudan, precum și vizita din acest an a președintelui Sudanului în România au constituit factori importanți în evidențierea de noi posibilități de dezvoltare a colaborării și cooperării în producție și în alte domenii de activitate. Convorbirile pe care le-am avut cu președintele Nimeiry, atît în Sudan, la Khartum, cît și în România, la București, au evidențiat că asupra celor mai multe probleme există puncte de vedere asemănătoare sau foarte apropiate, că există o dorință comună de a dezvolta relațiile de colaborare activă dintre popoarele noastre. Bazat pe aceasta, apreciez că există o perspectivă bună, trainică pentru extinderea colaborării, atît bilaterale, cît și pe plan internațional, în lupta împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, pentru o politică de colaborare și de pace.

Păstrez impresii deosebit de plăcute despre vizita în frumoasa dumneavoastră țară, despre primirea călduroasă ce ne-a făcut-o populația cu care ne-am întîlnit, despre manifestările de prietenie și simpatie și despre hărnicia și hotărîrea poporului sudanez de a-și făuri o viață nouă, independentă.

Doresc să adresez, prin intermediul ziarului dumneavoastră, un salut călduros poporului sudanez, cele mai bune urări de succes în activitatea sa pentru făurirea unei vieți prospere și libere, multă fericire și pace.

# MESAJ
# ADRESAT COMITETULUI OAMENILOR MUNCII DE LA ÎNTREPRINDEREA DE ÎNCĂLȚĂMINTE „SOLIDARITATEA“-ORADEA CU PRILEJUL ANIVERSĂRII A 50 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA ÎNTREPRINDERII

*— 29 iulie 1973 —*

Dragi tovarăși,

Doresc, înainte de toate, să vă mulțumesc în mod cordial pentru scrisoarea plină de căldură pe care mi-ați adresat-o și pentru invitația de a participa la sărbătorirea împlinirii unei jumătăți de secol de la înființarea întreprinderii în care lucrați. Exprimîndu-mi regretul că nu am posibilitatea să dau curs invitației și să iau parte personal la sărbătorirea acestui important eveniment din viața întreprinderii dumneavoastră, doresc să vă adresez cu acest prilej cele mai calde felicitări.

Întreprindere cu vechi și frumoase tradiții de luptă revoluționară și de muncă, fabrica de încălțăminte „Solidaritatea“ a adus, în anii construcției socialismului, o contribuție valoroasă la înfăptuirea politicii partidului de dezvoltare economică a țării, la sporirea și diversificarea producției de larg consum. Apreciez rezultatele bune obținute de colectivul de muncitori, tehnicieni și ingineri din întreprindere, care, muncind cu elan și abnegație, a reușit să acumuleze o bogată experiență, să obțină an de an succese tot mai însemnate în dezvoltarea și modernizarea producției, în îndeplinirea sarcinilor de plan ce i-au revenit.

Sărbătorirea fabricii dumneavoastră are loc în condițiile cînd oamenii muncii din industrie, din celelalte ramuri ale economiei naționale desfășoară o însuflețită activitate pentru transpunerea în viață a hotărîrilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale privind accelerarea dezvoltării economico-sociale a țării și ridicarea, pe această bază, a nivelului de trai și de civilizație al întregului popor.

Am convingerea, dragi tovarăși, că bilanțul realizărilor pe care îl faceți la această aniversare va constitui un nou și puternic imbold de a acționa cu și mai multă hotărîre pentru a vă îndeplini în mod exemplar angajamentele asumate privind realizarea cincinalului înainte de termen, pentru creșterea producției și productivității muncii, gospodărirea rațională a materiei prime și materialelor, ridicarea continuă a calității, astfel ca produsele fabricii să satisfacă pe deplin cele mai înalte exigențe ale consumatorilor. Sînt, de asemenea, încredințat că veți lua toate măsurile pentru îndeplinirea în condiții optime a sarcinilor ce vă revin în domeniul livrărilor la export, că veți acționa în permanență pentru a asigura sporirea competitivității și o tot mai bună valorificare a produselor fabricii dumneavoastră pe piața externă.

Cu această convingere și cu dorința ca fabrica „Solidaritatea" să se situeze, prin rezultatele sale, pe un loc fruntaș în întrecerea pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor cincinalului, vă urez tuturor, dragi tovarăși, succese și satisfacții tot mai mari în activitatea de producție ce o desfășurați și în viața personală, multă sănătate și fericire.

# MESAJ
# ADRESAT PARTICIPANȚILOR LA CEL DE-AL X-LEA FESTIVAL MONDIAL AL TINERETULUI ȘI STUDENȚILOR DE LA BERLIN

— *29 iulie 1973* —

Dragi prieteni tineri,

Am deosebita plăcere să adresez un călduros salut participanților la cel de-al X-lea Festival mondial al tineretului și studenților, tuturor tinerilor și organizațiilor de tineret care iau parte la această tradițională reuniune a tineretului doritor de pace și progres din întreaga lume.

Festivalul mondial al tineretului și studenților are loc într-o perioadă cînd în Europa și în lume se conturează tot mai evident un curs nou în viața internațională, îndreptat spre destindere și colaborare trainică între popoare. Constituie o vie realitate faptul că tînăra generație și-a adus și își aduce contribuția sa prețioasă la acest curs.

Întotdeauna generațiile tinere au reprezentat viitorul țărilor lor și fiecare nouă generație a avut în fața sa probleme noi, izvorîte din realitățile sociale, politice și naționale ale etapei respective. Tineretul lumii de astăzi este dornic de înnoiri în viața societății, de a se pune capăt vechii politici de inegalitate socială și asuprire națională, de a se asigura realizarea unei lumi mai bune, mai drepte — atît pe plan național cît și internațional. El se afirmă tot mai viguros ca o uriașă forță a progresului, își spune curajos cuvîntul în marile probleme ale

omenirii, ia parte activă la lupta popoarelor pentru abolirea politicii de forță, de dominație și dictat, a colonialismului și neocolonialismului, pentru întronarea unor relații noi între state, întemeiate pe echitate și justiție. Acționînd pentru făurirea propriului său viitor, tînăra generație este profund interesată în instaurarea pe planeta noastră a unui climat durabil de pace și securitate, de încredere și colaborare fructuoasă între națiuni, în eliberarea umanității de coșmarul unor noi războaie — și în primul rînd al confruntărilor nucleare pustiitoare —, în respectarea dreptului sacru al popoarelor de a-și decide singure destinele. de a participa, în mod egal, la soluționarea marilor probleme ale lumii contemporane. Unindu-și forțele, dezvoltînd legăturile dintre ei și conlucrînd tot mai strîns, cunoscîndu-se mai bine unii pe alții, tinerii din întreaga lume pot aduce o contribuție de cea mai mare însemnătate la realizarea înaltelor deziderate de progres ale umanității, la făurirea propriului lor viitor de pace, în care să-și poată pune pe deplin în valoare minunatele lor capacități de creație materială și spirituală.

Este pentru mine un motiv de satisfacție să pot afirma și cu acest prilej că tineretul României socialiste participă activ și responsabil la eforturile constructive ale întregului nostru popor pentru edificarea societății noi, socialiste, punîndu-și toată energia, priceperea și hărnicia în slujba acestei mărețe opere, a progresului și prosperității patriei. Totodată, tineretul român își aduce contribuția la lupta forțelor înaintate de pretutindeni, dezvoltînd continuu legăturile sale de prietenie și solidaritate cu tineretul revoluționar, progresist din întreaga lume, cu toți tinerii care militează pentru o societate mai bună, mai dreaptă, pentru pace și înțelegere între națiuni.

Dînd glas voinței și aspirațiilor întregului popor, România socialistă promovează cu consecvență o politică



de întărire continuă a legăturilor sale cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, militează pentru afirmarea în viața internațională a unor relații noi, bazate pe principiile deplinei egalități în drepturi, ale respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale renunțării la forță și la amenințarea cu folosirea forței, convinsă că numai astfel se pot dezvolta raporturi trainice de pace și conlucrare rodnică între popoare.

Îmi exprim speranța, dragi prieteni tineri, că cel de-al X-lea Festival mondial al tineretului și studenților se va înscrie ca o nouă contribuție la cauza mai bunei cunoașteri și apropieri dintre popoare, la amplificarea colaborării și întărirea solidarității dintre organizațiile de tineret din întreaga lume în lupta pentru promovarea nobilelor țeluri ale prieteniei și conlucrării pașnice, ale progresului social și păcii. Cu aceste gînduri, vă urez tuturor, din toată inima, succes deplin în desfășurarea acestei importante manifestări internaționale a generației tinere, împlinirea dorințelor și aspirațiilor voastre de mai bine, multă sănătate și fericire.

# TOAST LA DEJUNUL OFERIT DE SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREŞEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU, ÎN ONOAREA DELEGAŢIEI DE PARTID ŞI GUVERNAMENTALE A REPUBLICII DEMOCRATE VIETNAM CONDUSĂ DE TOVARĂŞUL FAM VAN DONG, MEMBRU AL BIROULUI POLITIC AL C.C. AL PARTIDULUI CELOR CE MUNCESC DIN VIETNAM, PRIM-MINISTRU AL GUVERNULUI R. D. VIETNAM

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— *29 iulie 1973* —

Stimate tovarăşe Fam Van Dong,

Stimaţi tovarăşi vietnamezi,

Permiteţi-mi să vă exprim satisfacţia conducerii noastre de partid şi de stat pentru vizita pe care delegaţia de partid şi guvernamentală a Republicii Democrate Vietnam, condusă de tovarăşul Fam Van Dong, o face în România.

Apreciem această vizită ca pe o expresie a relaţiilor care s-au statornicit şi se dezvoltă în mod minunat între partidele şi popoarele noastre.

Aş dori, de asemenea, să adresez încă o dată cele mai calde felicitări, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat, al guvernului, al poporului



român, Comitetului Central al partidului, guvernului, poporului vietnamez, pentru victoria obţinută prin realizarea acordurilor de pace de la Paris.

Aş dori să urez poporului vietnamez succes în realizarea acestor acorduri, în realizarea unei păci trainice, care să asigure condiţiile dezvoltării economico-sociale, construirii cu succes a societăţii socialiste în Republica Democrată Vietnam.

Doresc să vă asigur, dragi tovarăşi, că partidul, poporul român vor acorda şi în continuare, în spiritul internaţionalismului şi al solidarităţii frăţeşti, întregul său sprijin pentru realizarea păcii, pentru dezvoltarea socialistă a Republicii Democrate Vietnam.

Doresc, de asemenea, să exprim sprijinul nostru pentru Guvernul Revoluţionar din Vietnamul de Sud, pentru realizarea acordurilor de la Paris şi în Vietnamul de Sud şi pentru o soluţionare politică — în spiritul acordurilor — a tuturor problemelor. Apreciez că realizarea şi în Vietnamul de Sud a acestor acorduri va crea condiţii pentru a se putea înfăptui şi dorinţa poporului vietnamez de reunificare paşnică.

Nu aş putea să nu exprim solidaritatea şi dorinţa noastră de realizare a păcii şi în Laos, precum şi de a se asigura triumful luptei poporului cambodgian şi restabilirea păcii în vederea asigurării exercitării puterii de către guvernul legal, guvernul de unitate naţională.

Aşa cum în lupta pe care aţi dus-o pînă acum ajutorul ţărilor socialiste, al forţelor progresiste, al maselor populare din întreaga lume a avut un rol important, şi în viitor acestea au de jucat un rol important în asigurarea aplicării acestor acorduri, în realizarea unei păci trainice.

Desigur, fiind în Europa, România acordă o mare importanţă înfăptuirii securităţii europene. Aşa cum a acţio-

nat și pînă acum pentru începerea lucrărilor, România va face totul pentru succesul conferinței general-europene.

Ne pronunțăm hotărît pentru soluționarea problemelor dintre state pe cale politică, pentru a se pune capăt vechii politici de forță și dictat imperialist, pentru o politică nouă de destindere și colaborare între toate popoarele lumii.

Îmi amintesc cu multă plăcere de vizita pe care delegația de partid și guvernamentală a României a făcut-o în Republica Democrată Vietnam. Aș dori să exprim convingerea partidului și poporului român că relațiile dintre partidele și popoarele noastre se vor dezvolta în continuare în noile condiții. Această colaborare corespunde atît intereselor ambelor popoare, construcției socialiste în țările noastre, cît și cauzei generale a socialismului și păcii în lume.

Cu această convingere, doresc să ridic un toast pentru dezvoltarea colaborării dintre partidele și popoarele noastre ;

— urez poporului vietnamez succes deplin în realizarea păcii, în dezvoltarea socialismului ;

— pentru unitatea țărilor socialiste, a mișcării revoluționare și antiimperialiste, a tuturor forțelor păcii ;

— în sănătatea președintelui Republicii Democrate Vietnam și a primului secretar al partidului dumneavoastră ;

— în sănătatea tovarășului Fam Van Dong, a dumneavoastră, a tuturor !

CUPRINS